STOICUL
Coperta de *Val Muntcanu*
Théodore Dreiser
THE STOIC
Doubleday & Company, Inc. NEW YORK

THEODORE DREISER
STOICUL
În româneşte de NI G. POPESCU

Editura UNIVERS Bucureşti – 1971

CAPITOLUL 1

Două probleme dintre cele mai spinoase avea de întâmpinat Frank Cowperwood în epoca înfrângerii sale de la Chicago, unde în chip atât de stânjenitor şi după o luptă atât de îndelungată, pierduse bătălia pentru reînnoirea privilegiilor pe termen de cincizeci de ani.

Mai întâi, era la mijloc vârsta. Avea aproape şaizeci de ani şi, deşi aparent la fel de viguros ca până acum, simţea că n-o să fie prea uşor, având de înfruntat nişte financiari mai tineri şi deopotrivă de bogaţi, să strângă o avere solidă, care, dacă privilegiile se prelungeau, ar fi intrat desigur în posesia lui. Această avere putea ajunge la 50.000.000 de dolari.

În al doilea rând, şi de o importanţă mai mare chiar pentru el care judeca realist lucrurile, era faptul că până atunci încă nu izbutise să-şi facă cine ştie ce relaţii printre oamenii sus-puşi; cu alte cuvinte, nu câştigase prestigiu în societate. Bineînţeles, întemniţarea la penitenciarul din Philadelphia nu l-a ajutat, şi apoi înclinaţia lui firească pentru varietate, căsătoria nefericită cu Aileen, care nu-i fusese sprijin real în societate, şi individualismul lui ferm, aproape înverşunat, i-au înstrăinat pe mulţi dintre eventualii prieteni.

Cowperwood nu era omul care să-şi facă prieteni din tagma celor mai puţin puternici, mai puţin ageri ori mai puţin capabili ca el. Prea aducea a auto depreciere, şi asta ar fi însemnat, după părerea lui, în cel mai bun caz o pietriere de vreme. De altfel, descoperise că pe cei puternici şi iscusiţi sau pe cei într-adevăr remarcabili nu şi-i putea face lesne prieteni. Mai cu seamă aici, la Chicago, unde se războise cu atâţia pentru rang şi supremaţie, aceştia găsiseră cu cale să se unească împotriva lui, nu pentru că ar fi reprezentat o forţă morală sau ar fi folosit metode diferite de cele pe care erau gata să le utilizeze ei înşişi şi să le încuviinţeze la alţii, ci mai degrabă fiindcă el, un venetic, se avântase în afaceri financiare de natură să le submineze interesele, acumulând o mai mare avuţie şi putere într-un timp mai scurt decât ei. De altminteri, Frank Cowperwood sucise capul nevestelor şi fiicelor câtorva magnaţi dintre cei care îl pizmuiau cel mai mult pe plan financiar, şi astfel au început să-l ostracizeze din societate, ceea ce aproape şi izbutiseră.

Cât despre viaţa sentimentală, el dorise totdeauna să fiibă libertate şi s-a zbătut din răsputeri să şi-o asigure. În acelaşi timp, se gânden într-una că va găsi poate undeva fomdn superioară, care să aştepte de la el nu fidelitate absolută – în ce-l privea, nu contase niciodată pe aşa ceva – el mai degrabă o comuniune în adevăratul sens al cuvântului, întemeiata pe înţelegere şi afecţiune. Cu opt ani în urmă simţise că a dat peste întruchiparea idealului feminin în persoana Berenicei Fleming. Evident, ea n-a fost copleşită de personalitatea sau de faima lui, nici impresionată de obişnuita lui abilitate. Din această pricină şi datorită gingăşiei ei şi atracţiei pe care o exercita asupra lui, era convins că Berenice – cu tinereţea, farmecul, tactul şi încrederea în propria el valoare – ar fi putut impune şi menţine cudriil social firesc pentru puterea şi bogăţia lui. Asta presupunee, desigur, că ar fi fost oricând liber s-o ia în căsătorie.

Din păcate, cu toată atitudinea fermă faţă de Aileen *, Cowperwood nu fusese în stare să scape de ea. Aileen nu voia să renunţe la el pentru nimic în lume. Asta mai lipsea, ca la disputa anevoioasă din Chicago în domeniul liniilor de transport, să mai fi adăugat şi lupta pentru libertate! De altfel, Berenice nu dădea niciun semn că se aştepta

1 Vezi *Titanul*, capitolul 57. (N.A.)

la aşa ceva. Avea ochii îndreptaţi nu numai asupra unor bărbaţi mai tineri ca el, dar şi cu anumite avantaje în lumea mondenă, pe care Cowperwood, cu reputaţia lui, i-ar fi fost cu neputinţă să i le ofere. Şi pentru prima oară a avut senzaţia certă a unei înfrângeri sentimentale; ore în şir a rămas singur în casă, convins că fusese învins în bătălia pentru bogăţii sporite şi pentru dragostea Berenicei.

Când colo, Berenice venise deodată să-i anunţe cea mai uimitoare şi mai neaşteptata capitulare; de aceea se simţise parcă întinerind, recăpătându. şi subit vechea dispoziţie sănătoasă. Îşi dădu seama până la urmă că se bucura de iubirea unei femei care era cu adevărat capabilă să-l ajute în goana lui după putere, faimă, prestigiu.

De altminteri, oricât de deschis şi de firesc ar fi fost rostită explicaţia despre motivul venirii – „… am crezut că s-ar putea să ai nevoie de mine acum… m-am hotărât…44 – totuşi, exista la Berenice un grăunte de amărăciune în raport cu viaţa şi societatea, care o împingea să caute într-un fel sau altul răscumpărarea cruzimilor de care avusese parte încă de mică. Cowperwood, încântat de capitularea ei neaşteptată, nu pricepuse un lucru la care ea se gândise, şi anume: „Eşti un om stigmatizat în societate, la fel ca şi mine. Lumea a căutat să te nedreptăţească, în cazul meu, a încercat să mă înlăture din sfera din care, temperamental şi în toate celelalte privinţe, simt că fac parte. Eşti, la fel ca şi mine, un răzvrătit. De aceea ne potrivim şi suntem o pereche în care frumuseţea, puterea, inteligenţa şi curajul sunt de partea noastră, dar fără ca vreunul din noi să-l subjuge pe celălalt. Fără corectitudine

din partea amândurora, această unire nelegitimă ar fi cu neputinţă de suportat.44

Iată în esenţă motivul pentru care Berenice venise la el.

Însă Cowperwood, conştient de forţa şi rafinamentul ei, nu prea ştia cum privea Berenice lucrurile. N-ar fi putut spune, de pildă, privind-o în seara aceea de iarnă când apăruse (splendidă, înfloritoare, pe un vifor cumplit) că era tot aşa de perfect hotărâtă şi în sinea ei. Ar fi fost oarecum prea mult să aştepţi aşa ceva de la o fiinţă atât de tânără, de veselă, cu totul excepţională în orice privinţă, şi mai ales atât de feminină. Şi totuşi, era hotărâtă. Slăţea cutezătoare înaintea lui, dar în acelaşi timp puţin nervoasă. Nici urmă de ironic; mai curând dragoste, dacă dorinţa de a fi împreună, de a-i aparţine până la sfârşitul vieţii se putea numi dragoste. Prin el şi alături de el, Berenice avea să păşească pe cât posibil către victorie, amândoi punând din toată inima umărul unul pentru celălalt.

Astfel, în prima seară, Cowperwood s-a întors către ea şi i-a spus:

— Bevy, sunt foarte surprins de hotărârea ta neaşteptată. Şi întâmplarea face să vii la mine tocmai acum, după ce am primit a doua lovitură într-adevăr grea în viaţă.

Ochii ci calmi, albaştri, îl învăluiau cu căldură, ca un cer senin.

— M-am gândit mereu la tine şi apoi am tot citit despre tine, ani în şir. Chiar duminica trecută, la New York, om parcurs două pagini întregi în „The Sun”. Asta m-a făcut, cred, să te înţeleg ceva mai bine.

— /toride!”, Do, într-ndovfir?

—) a şi mi. Nu în privinţa criticilor aduse ţie, dar faptele, dacă Mut reale, pe care le-au însăilat laolaltă... N-il ţinut nidodfită la primo to soţie, nu-i aşa?

ICI, la încăput credeam că ţin. Dor, fireşte, eram foarte ttiiăr cinci m-am trimimt cu ea.

Mi actuala doamnă Cowperwood?

* «AU, la Alteen, (În într-o vreme am iubit-o foarte mult, IV vremuri, mi-n fost de mare ajutor, şi eu nu sunt nertx uuOheălor, Bevy. Şi-opoi, pe atunci mi se parca foarte otrăgăloore. Dor erum tinfir încă, şi n-aveam judecata de ciwtă/l. AUccn nu-i vinovată. Greşeala s-a datorat lipsei de experienţă.

— Mă simt mai bine când îmi vorbeşti astfel, rosti ea. Nu eşti atât de cinic pe cât se spune. Aşa şi eu, sunt cu mulţi ani mai tânără decât Ailecn, şi mi se pare că lăsând la o parte înfăţişarea, inteligenţa mea nu prea arc importanţă în ochii tăi.

Cowperwood zâmbi.

— Într-adevăr. N-am nicio scuză pentru felul meu de a fi, spuse eh Nu ştiu dacă e bine sau nu, dar încerc să urmez firul propriilor mele interese, deoarece, după cum văd, altă călăuză nu există. S-ar putea să greşesc, e însă cred că cei mai mulţi dintre noi fac la fel. S-ar putea să existe alte interese mai presus de cele individuale, dar menajându-te pe tine, ajungi, de regulă* să-i menajezi şi pe alţii.

— Sâni întrucâtva de acord cu tine, rosti Berenice.

— Singurul lucru pe care încerc să ţi-l lămuresc, reluă Cowperwood zâmbindu-i afectuos, este că nu caut să minimalizez ori să subestimez neajunsurile pe care eventual le-am pricinuit. Suferinţa parc să meargă mână în mână cu viaţa şi schimbarea. Eu vreau doar atât, să-mi exprim vederile în aşa fel încât să mă fac înţeles.

— Mulţumesc… şi Berenice risc amuzată… dar nu-i nevoie să aduci şi mărturii.

— De, ştiu eu… Te rog, lasă-mă însă să-ţi explic unele lucruri în legătură cu Aileen. E afectuoasă şi emotivă din fire, însă ca intelect nu este şi n-a fost niciodată fiinţa de care aveam nevoie. O înţeleg foarte bine şi îi sunt recunoscător pentru tot ce-a făcut la Philadelphia în sprijinul meu. M-a ajutat, în detrimentul ei, pe plan social. De aceea şi eu am ajutat-o, deşi n-o mai pot iubi aşa cum o

iubeam altă dată. A păstrat numele meu, casa. A socotit că amândouă trebuiau să-i aparţină. Făcu o pauză, neştiind parcă ce avea să spună Berenice. Desigur, înţelegi? o întrebă.

— Da, da! exclamă Berenice. Înţeleg, fireşte. Şi, te rog, nu vreau s-o stânjenesc în niciun fel. N-am venit la tine cu gândul ăsta.

— Eşti foarte generoasă, Bevy, dar nedreaptă faţă de tine, spuse Cowperwood. Aş vrea însă să ştii cât de mult însemni tu pentru întregul meu viitor. S-ar putea să nu-ţi dai seama, dar eu o recunosc aici, şi acum. Nu degeaba te-am urmărit opt ani de zile. Asta dovedeşte că ţin la tine şi încă mult de tot.

— Ştiu, spuse ea încet, fără a fi câtuşi de puţin mişcată de această declaraţie.

— În toţi aceşti opt ani, continuă el, am avut un ideal. Idealul acesta eşti tu.

Se întrerupse, vrând s-o îmbrăţişeze, dar numaidecât îşi dădu seama că nu se cuvenea. Apoi, căutându-se într-un buzunar al vestei, scoase de acolo un medalion micuţ de aur, ele mărimea unui dolar de argint, pe care-l deschise şi i-l înmână. Pe una din feţele dinăuntru se afla o fotografie a Berenicei, când avea doisprezece ani – subţirică, delicată, mândră, stăpână pe ea, distantă, aşa cum era şi în clipa aceea.

Se uită şi băgă de seamă că fotografia fusese făcută pe vremea, când ea şi cu maică-sa se mai aflau încă la Louisville; mama ei avusese o anumită poziţie în societate şi se bucurase de o anumită bunăstare. Ce deosebire faţă de situaţia de astăzi, şi cât de mult suferise din pricina schimbării t Privind medalionul, îi veneau în mintă amintiri plăcute.

— De unde îl ai? întrebă în cele din urmă.

— L-am luat din biroul de la Louisville al mamei tale, de cum l-am văzut. Nu se afla însă în cutiuţa asta; am procurat-o pe urmă.

Închise plin de afecţiune medalionul şi-l puse din nou

în buzunar.

De atunci, totdeauna l-am purtat la mine, adăugă el.

Borenice zimbl.

— Spor să nu-l vodă nimeni. Dar sunt copil acolo.

— Aceeaşi... idealul meu. Acum mai mult ca ori când...

Fireşte, om cunoscut şi alte femei. M-am purtat cu ele pe vrenu Mt neecn aşa cum am crezut de cuviinţă şi după împrejurări. Dar aveam gândurile mele despre ceea ce doream cu adevărat. Totdeauna am visat o fiinţă vioaie, sensibilă, cu o fire poetică, aşa cum eşti tu. Crede ce vrei despre mine, dor acum Judocă-mă după ceea ce fac, nu după ceea ce spun. Ziceai că ai venit fiindcă ţi-ai închipuit că am nevoie de tine. Da, am nevoie de tine.

Berenice puse mina pe braţul lui.

— Am hotărât, spuse calmă, că lucrul cel mai bun pe care-l am de făcut în viaţă este să te ajut pe tine. Dar noi... eu... niciunul din noi nu poate face ce-i place. Ştii asta.

— Perfect de bine. Aş vrea să fii fericită alături de mine şi aş vrea să fiu fericit lângă tine. Ştii foarte bine că nu pot fi fericit dacă tu eşti neliniştită. Aici la Chicago, mai cu seamă acum, trebuie să fiu cu ochii în patru; la fel şi tu. De aceea, foarte curând te vei întoarce la hotelul io tău. Dar mâine începe o altă zi, şi pe la unsprezece sper cu-mi vei telefona. Apoi, vom pune capăt, poate, discuţiei. Dar, ia stai puţin...

O luă de braţ şi o conduse în odaia lui de dormit. După ce închise uşa, se apropie de un cufăr frumos lucrat în fier aflat într-ua ungher al încăperii. Îl deschise şi scoase dinăuntru trei suporturi conţinând o colecţie de inele antice – greceşti şi foniciene. După ce i le înşiră dinainte, spuse:

— Cum dintre ele ţi-ar face plăcere să ţi-l ofer?

Molcomă şi puţin indiferentă, ca de obicei – totdeauna dispusă să se lase convinsă şi nu să convingă pe alţii – Reroniee studie inelele şi, jucându-se cu ele, scotea exclamaţii din când în când de mirare, în privinţa vreunuia

care o interesa. În cele din urmă spuse:

— Circe l-ar fi ales pe cel cu şarpele de argint încolăcit. Elena, ghirlanda asta de flori în bronz verzui, poate. Cred că Afroditei i-ar fi plăcut braţul acesta răsucit şi mâna din jurul pietrei. Eu n-am să aleg însă numai pentru frumuseţe. O să iau această verighetă de argint patinat. K solidă şi – e şi frumoasă.

— Totdeauna ce-i mai neprevăzut şi mai original 1 exclamă Cowperwood. Bevy, eşti incomparabilă!

O sărută afectuos şi-i puse inelul în deget.

CAPITOLUL 2

Venind la el tocmai în perioada înfrângerii, esenţialul realizat de Berenice pentru Cowperwood a fost că i-a redeşteptat încrederea în neprevăzut şi, mai mult chiar, în propriul său noroc. Norocul ei era deosebit, după cum spunea el, controlat, chibzuit, dar mai puţin brutal şi mai plin de poezie ca al lui. Pe câtă vreme el dorea banii ca să-i stoarcă de conţinutul lor principal – puterea – de care să se folosească după plac. Berenice părea să ceară privilegiul de a-şi da frâu liber temperamentului, variat fără îndoială, în modalităţi care să tindă către frumos, şi astfel să-şi îndeplinească idealurile esenţial estetice. Ea dorea nu atât să se realizeze într-o formă de artă, cât să trăiască – astfel ca viaţa precum şi personalitatea ei să fie, în sine, o formă de artă. Deseori se gândise că de-ar fi foarte bogată, de-ar avea foarte multă putere, ar folosi bogăţia în mod cât se poate de creator. Nu şi-ar irosi-o pe case somptuoase, pe terenuri, pe lux, ci mai curând ar crea în juru-i o atmosferă exemplară şi, desigur, stimulatoare.

Despre toate acestea ca nu pomenise niciodată. Era mai mult o parte din firea ei, ceva ce negreşit Cowperwood intuise totdeauna cu claritate. Îşi dădea seama că e delicată, sensibilă, evazivă, cu ocolişuri, misterioasă. Şi, din aceste motive, niciodată nu se sătura sorbind-o din priviri, aşa cum nu se sătura vreodată să contemple Natura însăşi: o nouă zi, adierea ciudată a vântului, varietatea priveliştilor. Ce va fi în viitor? Cum va fi

Berenice mai târziu? Nu putea spune. Iar Berenice, conştientă de această ciudăţenie din sinea ci, nu putea să-l lămurească po el sau pe oricare altcineva. Era aşa cum era. Cowperwood sau un altul, oricine ar fi, s-o ia ca atare.

Mal mult clocitntit, Berenice era, observase el, o aristocrată, în felul ei de u fi molcom şi încrezător în sine, Impunea ITHX>et şi utonţio tuturor celor cu care venea la contact. Fără excepţie. Iar Cowperwood, dându-şi seama rit tatoid Cturna admirase şi dorise la o femeie, chiar dacă Inconştient, această atitudine superioară, se simţea răsplătit din plin şi în acelaşi timp impresionat. Era tânără, frumoasă, înţeleaptă, echilibrată – o doamnă. Remarcase acest lumi chiar şi în urmă cu opt ani, în fotografia fetiţei de doisprezece ani din Louisville.

Astăzi însă, când Berenice venise în sfârşit la el, un lucru îl mai tulbura – şi anume, simţământul sincer şi entuziast, deocamdată, de absolut şi unic devotament, pe care-l avea pentru ea. Să fi fost oare într-adevăr aşa? După prima lui căsătorie şi în special după experienţa cu copiii şi cu viaţa de familie care se desfăşurase cât se poate de sobru şi monoton, îşi dăduse pe deplin seama că preceptele obişnuite despre dragoste şi căsătorie nu i se potriveau. Dovadă – legătura cu tânăra şi frumoasa Aileen, ale cărei sacrificiu şi devoţiune el le-a răsplătit în cele din urmă luând-o în căsătorie. Un act totuşi echitabil şi afectuos. Iar rezultatul a fost că s-a considerat pe de-a-ntregul liber, atât pe plan sexual cât şi sentimental.

N-ar fi dorit să încerce, şi mai puţin să trăiască senzaţia unei permanentizări. Totuşi, se ţinuse de Berenice opt ani în şir. Acum îşi punea întrebarea cum de se mai putea prezenta în mod cinstit înaintea ei. Berenice era după cum ştia el, extrem de inteligentă şi înzestrată cu mult spirit de pătrundere. Minciunile, bune să împace dacă nu cumva să dezamăgească o femeie obişnuită, cu ea nu puteau să-i slujească la nimic.

Şi-culmea, tocmai atunci, la Dresda, în Germania, exista Arlette Wayne. Legătura cu ea începuse cu un an în

urmă. Aricite* până atunci îngrădită între zidurile unui orăşel din Iowa şi nerăbdătoare să se smulgă din ghearele unui destin care ameninţa să-i înăbuşe talentul, se adresase lui Cowperwood, însoţind scrisoarea cu o reproducere a chipului ei seducător. Dar neprimind niciun răspuns, împrumutase nişte bani şi apăruse în carne şi oase la biroul lui din Chicago. Acolo unde portretul ei dăduse greş, personalitatea Aiiettei izbândise, căci nu era numai îndrăzneaţă şi plină de încredere în sine, dar mai avea şi un temperament care lui Cowperwood îi mergea, pur şi simplu, la inimă. Şi apoi, scopul vizitei ei nu îmbrăca doar un aspect interesat. Se ocupa temeinic de muzică şi avea şi voce. Convingându-se de acest lucru, dori s-o sprijine. Adusese de asemenea cu ea şi o dovadă evidentă a mediului ei: fotografia căsuţei unde locuia împreună cu maică-sa, care era văduvă şi vânzătoare într-o prăvălie din localitate. Îi spusese o poveste destul de înduioşătoare despre strădaniile mamei ei de a ţine casa şi totodată de a o ajuta să-şi vadă visul cu ochii.

Fireşte, cele câteva sute de dolari necesari aspiraţiilor ei erau pentru Cowperwood o nimica toată. Orice formă de ambiţie îl atrăgea, iar acum, mişcat de fata în persoană, începu să-i facă planuri de viitor. Deocamdată, trebuia să aibă cele mai bune condiţii de studiu pe care putea să i le ofere oraşul Chicago. Mai târziu, dacă dovedea că într-adevăr merită, o va trimite în străinătate. Totuşi, pentru orice eventualitate, îi stabilise un buget fix, de pe urma căruia trebuia să trăiască, şi acest buget era încă în vigoare. A sfătuit-o de asemenea s-o aducă şi pe maică-sa la Chicago să stea împreună. Aşa că fata închinase o căsuţă, trimisese vorbă maică-sii, îşi întemeiasc un cămin şi la timpul cuvenit Cowperwood devenise un oaspete frecvent.

Totuşi, datorită inteligenţei şi ambiţiei ei sincere, relaţiile lor erau bazate pe apreciere reciprocă şi totodată pe afecţiune. Nu încercase să-l compromită, şi doar cu puţin înaintea sosirii Berenicei la Chicago, o convinsese pe

Arlette să plece la Dresda, fiindcă îşi dădea seama că nu s-ar fi putut ocupa de ea. Dacă nu era Berenice, ar fi vizitat-o negreşit pe Arlette în Germania.

Acum însă, când o compara cu Berenice, nu mai simţea niciun fel de atracţie pentru ea, deoarece Berenice avea să-l absoarbă, pare-se, cu desăvârşire. Totuşi, preocupat încă de Arlette pentru firea ci de artistă şi ţinând s-o vadă dl f» o realizează, îşi puse în gând să continue s-o ajute. Numai dl, în Htaren sufletească în care se afla acum, cel bun lucru era s-o înlăture definitiv din viaţă. Şi nu l «tr fi fost greu. Arlette avusese epoca ei. Mai bine să pornoaftră po o cale cu totul nouă. Dacă Berenice avea de gtlld ftă-l wm A fidelitate absolută, cu preţul despărţirii, Atunci trebuia să facă tot posibilul şi să se conformeze dorinţelor el. Kireşto, Berenice merita jertfe într-adevăr Importante din partea lui. Acum era dispus să-şi facă vinuri fi A promită mai mult ca în tinereţe.

CAPITOLUL 3

A doua zi dimineaţă, puţin după ora zece, Berenice îl chemă pe Cowperwood la telefon şi se înţeleseră să se întâlnească la el pentru a sta de vorbă.

Când Berenice intră în apartamentul lui, pe o scară secundară, îl găsi aşteptând-o. Avea flori în salon şi în odaia de dormit.

Cowperwood încă se mai îndoia de realitatea acestei cuceriri, încât, în vreme ce ea urca agale treptele, privindu-l şi zâmbind, îi cercetă neliniştit chipul, ca nu cumva să se fi petrecut vreo schimbare. Dar după ce Berenice trecu pragul şi îi dădu voie s-o strângă în braţe, prinse curaj.

— Aşadar ai venit! spuse el, vesel şi cu căldură, făcând numaidecât o pauză ca s-o examineze din priviri.

— Credeai că n-o să vin? întrebă ea, râzând de expresia pe care o avea întipărită pe chip.

— Cum aş fi putut să fiu sigur? se miră el. Până acum niciodată n-ai făcut nimic din ceea ce am dorit.

— E adevărat, dar ştii de ce. Acum e altceva.

Se lăsă sărutată pe buze.

— Dacă ai şti ce efect a avut pentru mine venirea ta, continuă el cu însufleţire. N-am închis ochii toată noaptea şi mă simt ca şi cum n-aş mai avea nevoie să dorm niciodată de-acum încolo… Oh, dinţii tăi ca nişte perle… Ochii albaştri ca peruzeaua… Gura trandafirie… adăugă el plin de admiraţie. O sărută pe ochi. Şi părul acesta ca razele soarelui… îşi trecu degetele prin el, admirativ.

— Copilaşul are o jucărie nouă 1

Îl emoţionă zâmbetul ei, cu tâlc, dar simpatic; se aplecă şi o trase spre el.

— Frank! Te rog! Părul… o să mă ciufuleşti!

Protestă, râzând, în timp ce el o conducea spre odaia de dormit învecinată, în care pâlpâia, flacăra focului din cămin, şi, pentru că stărui, ea îi dădu voie să o dezbrace, amuzată de nerăbdarea lui.

Abia după-amiază, târziu, el se declară „dispus să stea de vorbă a, cum se exprimă ea. Se aşezaseră la o masă lângă foc ca să ia ceaiul. Ea – i mărturisi că de-abia aştepta să rămână la Chicago, ca să fie cu el cât mai mult şi mai îndelung posibil, dar că trebuiau să aranjeze în aşa fel lucrurile încât să nu atragă atenţia. În această privinţă era şi el de acord. Pe atunci cunoştea o notorietate înspăimântătoare şi, prin urmare, mai cu seamă pentru că se ştia că Aileen trăia la New York, apariţia lui alături de cineva cu farmecul ei ar fi stârnit un val de bârfeli. Nu trebuiau să fie văzuţi împreună.

Deocamdată, mai spuse el, aşa cum stăteau lucrurile, chestiunea prelungirii privilegiilor, sau mai exact lipsa oricărui privilegiu, nu însemna o întrerupere a activităţii, fum n-a însemnat nici când a fost vorba să piardă dreptul de proprietate asupra societăţii de tramvaie. Acest drept se întindea pe o perioadă de timp, iar acţiunile, vândute la mii de bancheri, nu-i puteau fi luate, lui şi celorlalţi bancheri, decât în urma unui proces.

— Ceea ce-ar fi de făcut, Bevy, îi spuse el ca între prieteni, este să găsesc un financiar, sau un grup de

financiari, ori o corporaţie, care să preia aceste bunuri la o valoare convenabilă pentru toţi. Asta, fireşte, nu se poate realiza bătând din palme. Ar putea să dureze ani. De fapt, îmi dau seama că, dacă nu iau eu iniţiativa şi nu cer personal acest lucru, ca pe o favoare acordată mie, nimeni probabil nu va veni să se ofere să facă ceva. Ei ştiu ce greu e să administrezi în mod profitabil afacerea cu tramvaiele. Şi-apoi, mai sunt tribunalele pe unde trebuie să treacă toate astea, chiar dacă vrăjmaşii mei, sau oricare alte trusturi, dinafară, ar încerca cu tot dinadinsul hă pună beţo-n roate propăşirii acestui mijloc de transport.

Stătea lângă Berenice, vorbindu-i de parcă ar fi fost unul din partenerii lui de afaceri, sau vreun egal pe tărâm financiar. Dar deoarece pe Berenice n-o interesau prea mult amănuntele practice din lumea lui, a finanţelor, ea nu pute «înţelege cât de profund era interesul lui teoretic şi practic pentru aceste lucruri.

— El, eu ştiu una şi bună, interveni ea atunci, şi «nume că niciodată nu vei fi într-adevăr doborât. Eşti prea abil şi prea inteligent.

— S-ar putea, spuse Cowpenvood, plăcut impresionat de lauda ei. Oricum, toate astea cer timp. Eventual ani, până ce afacerea tramvaielor să-mi poată fi smulsă din mâini. Totodată, o amânare îndelungată de soiul ăsta ar putea, într-un fel, să mă paralizeze. Presupunând că aş vrea să mă apuc de altceva, m-aş simţi handicapat din pricina responsabilităţii de aici. O clipă, ochii lui mari, cenuşii, priviră în gol. Ceea ce aş prefera să fac, adăugă dus pe gânduri, acum când te am pe tine, ar fi să-mi petrec timpul călătorind împreună, o vreme în orice caz. Am muncit destul de greu. În ochii mei tu preţuieşti mai mult ca banii, infinit mai mult. Ciudat, dar mi se pare deodată că prea am trudit din greu toată viaţa.

Zâmbi şi o dezmierdă.

Berenice, auzindu-l spunând toate astea, se simţi copleşită de mândrie şi forţă şi în acelaşi timp de o reală afecţiune.

— E perfect adevărat, dragul meu. Ai fost ca o. maşină sau un resort care porneşte în plină viteză, fără să ştie exact încotro. În timp ce vorbea, îl mângâia pe obraz şi îşi trecea mâna prin părul lui. M-am gândit la viaţa pe care o duci şi la tot ce ai realizat până acum. Cred că ar trebui să pleci în străinătate pentru o vreme, să vezi ce mai e prin Europa. Nu ştiu ce-ai mai putea face aici, doar dacă nu vrei să mai câştigi ceva bani, altminteri Chicago, desigur, nu-i un loc prea interesant. Ba cred că-i groaznic.

— Eh, ou n-aş spune chiar aşa… reluă Cowperwood, căutând să ia apărarea oraşului Chicago… Arc şi părţile lui bune. Aici am venit la început să fac bani şi, bineînţeles, în privinţa aceasta n-am de ce mă plânge.

— Ah, ştiu, rosti Berenice, amuzată de loialitatea lui cu toată amărăciunea şi necazurile întâmpinate aici. Dar, Frank… făcu o pauză, cântărind cuvintele cu cea mai mare grijă… ştii, te-am considerat totdeauna cu mult mai presus de toate acestea. Nu crezi că ar trebui să te odihneşti, să te uiţi în jurul tău, să vezi lumea, lăsând la o parte afacerile? Poate găseşti să faci ceva, un proiect public de proporţii mari, care să-ţi aducă laude şi faimă, mai mult decât bani. Ai putea întreprinde ceva în Anglia, sau în Franţa. Mi-ar plăcea să trăiesc împreună cu tine în Franţa. De ce nu te-ai duce acolo să pui ceva nou la cale? Care e situaţia transportului în comun la Londra? Ceva în domeniul ăsta! Orice, numai să părăsim America.

El zâmbi, căci îi dădea dreptate.

Ei bine, Bevy, pare cam nefiresc să te laşi antrenat

Într-o conversaţie ca aceasta, practică, având dinaintea ta doi ochi frumoşi, albaştri şi un păr ca o explozie de lumină… Tot ce spui tu însă e plin de bun-simţ. Pe la mijlocul lunii viitoare, poate şi mai curând, ple*căm în* străinătate, tu şi cu mine. Apoi, cred că am să găsesc ceva care să-ţi fie pe plac, pentru că n-a trecut mai mult de un an de când mi s-a vorbit despre proiectul în legătură cu metroul de la Londra. Pe atunci eram atât de ocupat aici, ilicit n-aveam vreme de altceva. Dar acum… şi o mângâie

pe mină.

Borenico schiţă un zâmbet plin de satisfacţie.

Se înserase până să plece.

Intră cu discreţie, reţinută şi surâzătoare, în cupeul chemat de Cowperwood.

Câteva clipe mai târziu, Cowperwood revenea în apartament, vesel şi mult mai înviorat, gândindu-se ce avea de făcut a doua zi. Trebuia mai întâi să aranjeze cu avocatul o conferinţă la care să ia parte primarul şi anumite oficialităţi din oraş, ca să hotărască, sub toate aspectele, desprinderea lui din feluritele şi imensele lui. afaceri. După aceea… după aceea… ci bine, era Berenice, marele vis al vieţii lui care devenise aievea. Şi înfrângerea? Nu exista nicio înfrângere! Cu certitudine, viaţa însemna iubire, nu numai avere.

CAPITOLUL 4

Propunerea la care se referea Cowperwood provenea dintr-o sursă englezească şi o aflase cu vreo douăsprezece luni înainte, prezentată de doi englezi plini de îndrăzneală, domnii Philip Henshaw şi Montague Greaves, care aduseseră scrisori de la diverşi bancheri şi agenţi de schimb, binecunoscuţi la Londra şi New York, confirmându-i drept constructori de linii de cale ferată şi tramvaie, precum şi ai unor manufacturi din Anglia şi de aiurea.

Cu puţin timp înainte, privitor la *Traffic Electrical Company* (o societate engleză înfiinţată în scopul de a sprijini întreprinderile de căi ferate), ei personal investiseră zece mii de lire într-un proiect de încurajare a construirii unui metro, pornind de la Charing Cross Station, din centrul Londrei, până la Hampstead, la patru-cinei mile depărtare, un cartier rezidenţial în plină dezvoltare.

Condiţia *sine qua non* a planului a fost ca linia în proiect să aibă mijloace directe de comunicare între

Charing Cross Station (gara terminus a căii ferate sud-estice care deservea coasta de sud şi sud-est a Angliei,

una dintre arterele principale de acces către şi de pe continent) şi Euston Station, punctul terminus al liniei care lega Londra cu nord-vestul, regiunea din nord-vest în conexiune cu Scoţia.

După cum i se explicase lui Cowperwood, *Traffâc Electrica1 Company* poseda un capital lichid de 30.000 lire. Societatea izbutise să treacă prin Parlament un „act” care permitea asociaţilor să construiască, să exploateze şi să deţină dreptul de proprietate asupra acestui metro sau linii ferate; dar în acest caz, spre deosebire de ideea generală înrădăcinată în opinia publică britanică despre Parlament, trebuia cheltuită o sumă considerabilă de bani, nu direct pentru un grup oarecare, ci, după cum pretindeau domnii Greaves şi Henshaw – ceea ce Cowperwood înţelegea mai bine ca oricine – era necesar să se recurgă la tot felul de subterfugii ca să-i câştige pe cei aflaţi într-o poziţie mai bună, în stare să influenţeze membrii unui comitet. Folosind oameni dinafară, aceştia ar fi venit direct cu cererea pentru un privilegiu public valid, mai cu seamă dacă, aşa cum se petrecuseră lucrurile în Anglia, avea valabilitate nelimitată.

În consecinţă, s-a făcut apel la firma de avocaţi *Rider, Bullock, Johnson* & *Chance*, având reputaţia că e bine informată din punct de vedere tehnic, foarte pricepută, cu relaţii în societate şi cu talent juridic, cu care capitala Marii Britanii se putea lăuda. Această distinsă firmă avea nenumărate legături cu acţionarii şi preşedinţi de diverse întreprinderi. De fapt, firma îşi găsise oameni prin a căror influenţă nu numai că reuşise să-i convingă pe parlamentari să voteze actul referitor la Charing Cross şi Ilampstead, ci, de asemenea, o dată documentul la mină şi suma iniţială de treizeci de mii lire aproape irosită, se adresase lui Greaves şi Henshaw, care cu un an în urmă plătiseră 10.000 de lire pentru o opţiune pe termen de doi ani în vederea construirii metroului.

Clauzele actului erau, relativ la valoarea nominală, destul de rigide. Se cerea din partea companiei *Trafjic*

Electrical să depună suma rotundă de şaizeci mii de lire sub formă de anuităţi consolidate, asigurând că totul va fi îndeplinit conform clauzelor stipulând efectuarea parţial-a sau totală a construcţiei, fie la o dată stabilită, fie chiar anterior. Dar, după cum îi explicaseră lui Cowporwood cei doi iniţiatori ai proiectului, o bancă sau o societate de finanţare, în schimbul taxelor obişnuite de intermediar, ar fi fost de acord să reţină suma cerută în anuităţi consolidate de la oricare depozitar desemnat, iar comisia parlamentară, din nou în mod legal încunoştinţată, ar prelungi fără îndoială termenul de realizare.

Dar, după un an şi jumătate de muncă, deşi 40.000 de lire fuseseră plătite iar 60.000 de lire depuse sub formă de anuităţi consolidate, nu s-a putut face totuşi rost de suma necesară pentru construirea metroului (apreciată la 1 600.000 lire). Şi asta datorită faptului că deşi exista în funcţiune o linie de metro destul de modernă – care lega centrul de partea sudică a Londrei – lipsea orice indiciu care să demonstreze capitalului englez că o linie nouă, deosebit de lungă şi cu atât mai costisitoare, ar fi fost rentabilă.

Singurele linii care funcţionau, în afară de aceasta, cran două semimetrouri, un fel de căi ferate deservite de locomotive cu aburi care treceau pe alocuri sub cerul liber şi prin tuncic – *District Railway*, cam pe cinci mile şi jumătate distanţă, şi *Metropolitan Railivay*, nu mai lungă de două mile – amândouă având dreptul, prin contract, să circule pe ambele trasee. Forţa motrice fiind însă aburul, tunelurile şi porţiunile de suprafaţă erau murdare, de multe ori îmbâcsite de funingine şi niciuna din linii nu aducea cine ştie ce câştig. Aşa că, fără vreun precedent care să demonstreze cum o linie a cărei construire costă milioane de lire ar putea deveni rentabilă, capitalul englez nu părea a fi interesat. Aceasta era explicaţia căutării banilor în alte părţi ale lumii, care se materializase în călătoria domnilor Henshaw şi Greaves – via Berlin, Paris, Viena şi New York – pentru a-l întâlni pe Cowperwood.

Cowperwood, după cum îi povestise Berenicei, fusese pe atunci atât de absorbit de grijile lui la Chicago, încât ascultase numai într-o doară toate cele spuse de domnii Henshaw şi Greaves. Acum, însă, de când pierduse lupta pentru privilegii şi mai cu seamă de când Bérénice îi sugerase să părăsească America, îşi aminti de propunerea lor. Desigur, avea să aibă o sumedenie de cheltuieli, la care nici unui om de afaceri cu experienţa lui nu i-ar fi trecut prin cap să se înhame. N-ar strica, totuşi, să privească problema metroului londonez cu gând să facă ceva de proporţii mari şi poate, în cazul de faţă, dezbărându-se de tertipurile la care fusese nevoit să recurgă aici, în Chicago, fără să fi avut măcar cine ştie ce profituri. Era şi aşa multimilionar, prin urmare la ce bun să mai umble ahtiat după bani până în ziua morţii?

Şi-apoi, trecutul lui fiind aşa cum era, iar activitatea din prezent atât de grosolan şi sălbatic denaturată în presă şi de duşmanii lui, ce minunat ar fi să se aleagă cu aprecieri cinstite, mai cu seamă la Londra, unde dăinuia pare-se un climat comercial absolut impecabil! Ar fi putut ocupa o poziţie socială la care niciodată n-ar fi sperat să ajungă în America.

Şansa aceasta îl emoţiona. I se oferea datorită Berenicei, ştrengăriţa asta, cu darul ei firesc de pătrundere şi înţelegere care a făcut-o să intuiască lucrurile. Era uluitor când se gândea că totul, planul londonez, se legau într-un fel sau altul de asocierea lui eu ea, izvorau din aventura aceea pur şi simplu hazlie de acum aproximativ nouă ani, când, în tovărăşia colonelului Nathaniel Gilles, din Kentucky, se dusese la locuinţa Hattiei Starr, pe atunci o *déclassée* *, mama Berenicei. Ei bine, iată că ieşise ceva bun din asta.

CAPITOLUL 5

Între timp Berenice, acum când primele emoţii ale întâlnirii cu Cowperwood trecuseră, avu timp să reflecteze, să cântărească piedicile şi primejdiile care o pândeau. Pe deplin conştientă de ele atunci când hotărâse să se ducă

1 Declasată (fr.).

Ia Cowperwoocl, simţea acum că trebuie totuşi să le înfrunte pieptiş şi cu dârzenie, fără pic de zăbavă.

În primul rând era Aiieen, o soţie geloasă, irascibilă, care, desigur, s-ar fi slujit de orice mijloace la îndemână ca s-o distrugă, dacă simţea că Frank Cowperwood o iubea. Apoi, ziarele. Ar fi dat în vileag legătura lor, dacă erau văzuţi afişându-se împreună. Şi pe urmă, maică-sa. Berenice trebuia să-i explice hotărârea luată în ultimul timp – şi fratele ei Rolfe, căruia nădăjduia să-i asigure, prin Cowperwood, mijloace de trai.

Din pricina tuturor acestor motive, Berenice trebuia să fie în mod constant cu mare băgare de seamă, şireată, abilă, curajoasă şi gata să facă anumite sacrificii şi compromisuri.

Cowperwood se plasa şi el pe aceeaşi poziţie. Deoarece Berenice urma să fie de-acum înainte principala forţă în viaţa lui, era extrem de conştient de situaţia şi de acţiunile ei viitoare în legătură cu el. De altfel, proiectul cu Londra se contura tot mai mult în mintea lui. Prin urmare, a doua zi când s-au întâlnit începu deodată să discute cu seriozitate problema sub toate aspectele.

— Ştii, Bevy, m-am gândit la proiectul cu Londra, şi îmi surâde foarte mult; oferă posibilităţi interesante. Şi îi povesti exact ce gândea, aducând vorba şi de cei doi care apelaseră la el. Acum nu-mi rămâne altceva de făcut, adăugă după ce-i dădu explicaţii, decât să trimit pe cineva la Londra, ca să vadă dacă oferta făcută mai sta în picioare. În caz afirmativ, s-ar putea să deschidă o portiţă către ceea ce preconizezi tu. Zâmbi afectuos către Berenice, iniţiatoarea acestor aranjamente. De altfel, ceea ce ne stă în cale, după cum îmi dau seama acum, este chestiunea publicităţii şi atitudinea Ailecnci. E foarte sentimentală şi emotivă – acţionează mai mult sub impulsul emoţiilor decât logic. Ani de zile am încercat s-o fac să priceapă ce fel de om sunt, că poţi să te schimbi fără ca într-adevăr s-o doreşti. Dar nu e în stare să înţeleagă. Îşi

închipuie că oamenii se schimbă pentru că aşa vor ei. Se întrerupse şi zâmbi. E genul de femeie care, în mod firesc şi absolut, rămâne credincioasă unui singur bărbat.

— Şi îţi displace asta? întrebă Berenice.

— Dimpotrivă, mi se pare ceva frumos. Numai că, din păcate, până acum eu n-am fost aşa.

— Şi nici nu vei fi, cred, îl dojeni Berenice.

— Tăcere! Să nu discutăm în contradictoriu! Dă-mi voie să termin, draga mea. Ea nu poate înţelege lucrurile astea, pentru că am iubit-o cândva atât de mult cum n-aş mai putea s-o iubesc pe viitor. De altminteri, tare mi-e teamă că în momentul de faţă supărarea ei s-a transformat într-un fel de ură, sau măcar încearcă să se convingă că e aşa. Partea cea proastă e că totul se leagă de mândria ei că mi-e soţie. Voia să facă furori în societate, şi la început dorlam să aibă succes; mă gândeam că ar fi mai bine pentru amândoi. Dar curând mi-am dat seama că Aileen nu era de-ajuns de inteligentă. Am renunţat la icâeea de a mai stărui la Chicago. Îmi închipuiam că New York-ul era mult mai important, oraşul ideal pentru un om bogat. De aceea mi-am încercat norocul acolo. Începusem să-mi dau seama că nu voi dori totdeauna să trăiesc alături de Aileen, dar, nu ştiu dacă mă crezi, asta s-a petrecut după ce ţi-am văzut fotografia în Louisville – aceea pe care o am în buzunar. Abia apoi m-am hotărât să construiesc casa de la New York, şi s-o fac o adevărată galerie de artă şi în acelaşi timp locuinţă. Şi pe urmă, eventual, dacă aş fi prezentat vreodată interes pentru tine…

— Aşadar, casa aceea pe care n-am s-o locuiesc niciodată a fost construită pentru mine, rosti Berenice dusă pe gânduri. Ce ciudat!

— Aşa e viaţa, spuse Cowpenvood. Dar putem fi fericiţi.

— Ştiu, mă gândeam doar la ciudăţenia asta. Şi n-aş stânjeni-o pe Aileen pentru nimic în lume!

«- Amândouă sunteţi deştepte şi cu idei liberale, îmi dau seama. Veţi fi în stare să puneţi la punct lucrurile,

poate mai bine ca mine.

— Eu una aşa cred, zise Berenice, calmă.

— Dar în afară de Aileen, mai sunt ziarele. Mă urmăresc pretutindeni. Şi cum vor afla despre proiectul cu Londra, presupunând că aş trece la acţiune, se vor aprinde ca nişte focuri de artificii! Iar dacă vreodată numele tău va fi asociat cu al meu, vor fi pe urmele tale aşa cum ulii dau târcoale unui puişor de găină. Soluţia ar fi să te adopt, sau să lanseze în Anglia ideea că aş fi tutorele tău. Îmi vor da dreptul să stau cu tine, sub pretextul că am grijă de bunurile tale. Ce părere ai?

— Da, bine, spuse ea încet. Altă cale nu văd. Povestea asta cu Londra trebuie studiată cu multă atenţie. Nu mă gândesc numai la mine.

— Sunt sigur, spuse Cowperwood, dar cu puţin noroc trebuie s-o scoatem noi la capăt. Cred că unul din lucrurile de care trebuie să avem grijă este să nu fim văzuţi prea des împreună. Mai întâi de toate, însă, e necesar să găsim o modalitate de a abate atenţia Aileenei. Pentru că, desigur, ştie totul despre tine. Deoarece mă întâlneam cu tine şi cu mama ta la New York, de mult bănuieşte că este ceva între noi. N-am avut când să-ţi spun până acum acest lucru; nu prea păreai că ţii la mine.

— Nu te-am *cunoscut* prea bine, îl corectă Berenice. Erai o mare enigmă.

— Şi acum?…

— La fel ca totdeauna, mă tem…

— Bănuiam. Totuşi, privitor la Aileen, n-am nicio soluţie. E aşa de suspicioasă! Atâta vreme cât mă aflu aici, în această ţară, şi voi apare când şi când la New York, nu cred că s-ar sinchisi. Dar dacă aş pleca şi m-aş stabili cumva la Londra, iar ziarele ar pălăvrăgi… se opri, meditând.

— Ţi-e teamă că s-ar putea da totul în vileag, sau că te-ar urmări să-ţi facă o scenă… Ceva de genul ăsta?

— E greu de spus ce-ar putea, ori ce n-ar putea face. Dacă s-ar distra puţin, poate să nu facă nimic. De altfel,

mai cu seamă de când s-a apucat de băut în ultimii ani, n-ar fi exclus să se răzbune. Acum câţiva ani, într-o criză de depresiune, pe vremea când începuse să bea, a încercat să se sinucidă. (Berenice se încruntă.) Am împiedicat-o spărgând uşa şi silind-o să mă asculte.

Îi descrise scena, dar nu se zugrăvi pe sine chiar aşa cum fusese.

Berenice îl asculta, până la urmă convinsă de iubirea neistovită a Aileenei, simţind că acum mai adăuga un ghimpe la cununa ei de spini. Numai că, îşi spunea, orice-ar face, n-o să-l schimbe pe Cowperwood. Cât despre dorinţa ei de a se răzbuna în societate… ei bine, ţinea la el. Ţinea, într-adevăr la el. Cowperwood era ca un fel de drog puternic. Farmecul lui, şi spiritual şi fizic era enorm – cu adevărat irezistibil. Important ar fi fost să realizeze această legătură fără să-i mai pricinuiască Ailccnci vreun neajuns.

Gânditoare, ca făcu o pauză, apoi spuse:

— E într-adevăr o problemă, nu-i aşa? Avem însă timp pentru a chibzui. Să ne mai gândim o zi-două. E un lucru care, fireşte, nu-mi iese din minte… Se uită la Cowperwood, cu ochii larg deschişi, meditând plină de afecţiune, cu un surâs abia schiţat, vesel, jucându-i pe buze. Împreună, o scoatem noi la capăt, ştiu.

Se ridică de pe scaunul de lângă foc, veni spre el, i se aşeză pe genunchi şi începu să-l ciufulească.

— Pe lume nu există numai probleme financiare, nu-i aşa? spuse ca, ironic, sărutându-l pe frunte.

— Nu, fireşte, răspunse el într-o doară, amuzat de afecţiunea şi imboldurile ei.

Apoi, ca divertisment, deoarece căzuse multă zăpadă în ajun, el îi propuse o plimbare cu sania, ca un mod încântător de a sfârşi ziua. Cunoştea un birt bun la North Shore, unde puteau lua cina în preajma lacului scăldat în lumina de iarnă a lunii.

Întorcându-se târziu în noaptea aceea, Berenice se aşeză, singură, la gura focului din încăpere, cufundată în

gânduri şi făcând planuri. Îi şi telegrafiase maică-sii să vină numaidecât la Chicago. Avea s-o ducă la un anumit hotel din North Side, unde urmau să se înregistreze amândouă. Cu mama lângă ea, ar fi putut schiţa cursul firului pe care, ca şi Cowpenvood, îl avea în minte.

Ceea ce o necăjea cel mai mult, totuşi, era Aileen, singură în casa aceea spaţioasă de la New York, cu tinereţea, dacă nu cu frumuseţea, apuse pentru totdeauna, iar în ultima vreme, după cum observase Berenice, suferind că se îngrăşase prea mult, fără să se sinchisească aparent. Chiar şi în îmbrăcăminte înclina mai mult spre opulenţă şi poză decât spre bun-gust. Anii, fizionomia şi lipsa unei inteligenţe remarcabile – toate acestea o împiedicau pe Aileen să lupte împotriva unei Berenice. Dar niciodată, îşi spunea aceasta în sinea ei, nu se va purta cu cruzime, oricât de ranchiunoasă va fi Ailcen... Dimpotrivă, îşi propuse să fie cât se poate de generoasă şi totodată să nu admită nici cel mai mărunt gest de cruzime sau chiar lipsă de atenţie din partea lui Cowperwood, în măsura în care va descoperi acest lucru la timp. De fapt, îi părea rău de Ailecn, foarte rău, dându-şi seama ce trebuie să fie în inima ei – rănită, părăsită, pentru că deşi tânără, Berenice ştia ce înseamnă să suferi, la fel ca şi mama ei. Rănile lor erau încă prea proaspete.

Aşadar, nu-i rămânea decât să joace un rol mic şi discret în viaţa lui Cowperwood, ieşind împreună peste tot, desigur, aceasta fiind cea mai mare dorinţă şi o necesitate pentru el, însă fără să se afişeze prea mult. Dacă ar găsi un mod de divertisment pentru Ailcen, s-o facă să scape de gândurile negre şi astfel s-o împiedice, în caz că ar afla totul, de a-l urî pe Cowperwood şi chiar pe Berenice!

La început se gândi la biserică, sau mai exact, se întrebă dacă vreun preot ori slujitor al bisericii nu l-ar putea fi cumva de folos Ailcenei prin sfaturi religioase. Existau totdeauna astfel de oameni abili, care pentru un testament sau speranţa într-un testament, să fie gata oricând să-i vină în ajutor. La New York exista, după cum

îşi aducea aminte, o asemenea persoană: reverendul Willis Steele de la St. Swithin, din dioceza episcopală newyorkcză. Trecuse întâmplător pe la biserica aceasta, mai mult pentru arhitectura simplă şi slujba plăcută deci t ca să comunice cu Dumnezeu. Reverendul Willis era un om între două vârste, vioi, blând, atrăgător, dar fără prea mulţi bani, deşi foarte cizelat. Îşi aminti că pe la început se apropiase de ea, dar mai târziu chiar şi acest gând o făcea să zâmbească, aşa că renunţă la idee. Cert era însă că Ailcen avea nevoie de cineva care să se ocupe de ea.

Numaidecât s-a dus cu gândul la acei pierde-vară amabili, atât câc numeroşi în societatea newyorkcză. Pentru o sumă oarecare de bani sau în schimbul întreţinerii, s-ar găsi unul demn de toată încrederea, să creeze în jurul Ailcenei o atmosferă plăcută de veselie, chiar dacă nu neapărat spontană, care s-o distreze, măcar. la început. Dar cum să nimereşti peste un asemenea om şi cum să-l convingi?

Hotărât lucru, îşi spunea Berenice, ideea era într-adevăr prea vicleană ca să i-o sugereze lui Cowperwood. Totuşi, i se părea deosebit de preţioasă şi nu renunţă la ea. Poate maică-sa să aducă de departe vorba. Era o posibilitate care, o dată vânturată pe dinaintea ochilor lui, putea fi uşor pusă în practică de Cowperwood.

CAPITOLUL 6

Henry de Sota Sippens a fost omul la care s-a gândit Cowperwood numaidecât, ca să-l trimită la Londra pentru a afla pe ascuns aspectele concrete şi posibilităţile financiare ale sistemului de trafic subteran din capitala Angliei.

Îl descoperise pe Sippens cu ani în urmă şi acesta îi fusese de un sprijin de nepreţuit în negocierile pentru păstrarea contractului asupra gazului aerian din Chicago. Cu banii câştigaţi din acea afacere, Cowperwood luase cu asalt tramvaiele din Chicago şi îl atrăsese şi pe Sippens. După cum îşi dăduse scama, omul acesta avea un talent autentic în a spiona şi a da o mână de ajutor când era

vorba să pună pe roate o acţiune din domeniul utilitar sau public. Era însă nervos şi irascibil, pus totdeauna pe harţă, aşadar nu prea diplomat; dar, altminteri, cât se poate de loial, deşi stăpânit de un „americanism” intransigent – tipic pentru regiunea central-vestică, adesea pe atât de iritant pe cât era de eficient.

După părerea lui Sippens, în momentul de faţă Cowrperwood primise o lovitură în plin, aproape fatală prin înfrângerea legată de privilegiile locale. Nu putea pricepe cum va mai putea omul acesta s-o scoată la capăt cu financiarii din Chicago, care investiseră alături de el şi probabil aveau să piardă şi ceva bani. Din noaptea eşecului, Sippens se perpelea la gândul că urma să-l întâlnească din nou. Ce să-i spună? Cum să compătimeşti un om care cu o săptămână mai înainte fusese unul din titanii, aparent de neînvins, ai lumii?

Totuşi, numai după trei zile de la înfrângere, Sippens primi o telegramă din partea unuia din secretarii lui Gowperwood, în care i se cerea să treacă pe la fostul său patron.

Când dădu cu ochii de el şi-l văzu vesel, spiritual, fremătând de bună dispoziţie, lui Sippens nici nu-i veni să creadă.

— Ei, ce mai face şeful? Mă bucur că te simţi atât de bine.

— Mai bine ca niciodată, De Sota. Dar dumneata ce mai faci? Gata la datorie?

— Ştii foarte bine, şefule. Totdeauna te poţi bizui pe mine. Orice mi-ai cere.

— Ştiu asta, De Sota, răspunse Cowperwood zâmbind. Pentru că, de fapt, datorită succesului cu Berenice, compensator, simţea că cele mai înălţătoare pagini din istoria vieţii lui erau pe cale să se deschidă şi să înceapă a fi scrise, aşa că era nu numai plin de speranţe, dar şi generos faţă de toţi. Aş dori să întreprinzi ceva pentru mine. Ţi-am trimis vorbă, De Sota, deoarece îmi trebuie cineva în care să am încredere şi care să ştie să

păstreze taina, şi îmi dau seama că dumneata eşti omul acela!

Strânse buzele, iar ochii lui căpătară acea expresie aspră, rigidă, metalică, scăpărătoare – expresia de care cei ce-l cunoşteau se temeau atât. Sippens îşi scoase pieptul în afară, ridică bărbia, numai ochi şi urechi. Era un om scund, abia de 1, 60 m., cocoţat pe nişte pantofi cu tocuri, purtând o pălărie cu calotă înaltă pe care niciodată nu şi-o lua de pe cap decât în prezenţa lui Cowperwood.

— Se îmbrăca într-o redingotă cu piepţi dubli şi pulpane lungi, care, gândea el, îi sporea înălţimea şi demnitatea;

— Mulţumesc, şefule, spuse, ştii foarte bine că sunt gata oricând să mă duc şi în iad pentru dumneata.

Buzele îi tremurau aproape, atât era de mişcat, nu numai din pricina încrederii lui Cowperwood şi totodată a atitudinii lui măgulitoare, ci şi pentru tot ce fusese nevoit să îndure de-a lungul ultimelor luni şi în anii de când se asociaseră.

— De astu-dată, De Sola, nu-i vorba să te duci în iad, zise Cowperwood stăpânit şi zâmbind. Noi am făcut aici, la Ciiicago, tot ce s-a putut face şi n-aş vrea s-o luăm de la capăt. Îţi voi spune de ce. Ceea ce aş vrea să discut acum cu dumneata, se leagă de Londra şi de sistemul traficului subteran, şi de şansele pe care le-aş avea în această direcţie…

Se întrerupse, făcu semn cu blândeţe, degajat, către Sippens să ia loc pe scaunul cel mai apropiat, în vreme ce acestuia i se tăiase răsuflarea, zguduit pur şi simplu de posibilitatea de a intra într-o afacere atât de deosebită şi de interesantă.

— Londra! Nu mai spune, şefule! Magnific! Ştiam eu că nu te dai bătut! Ştiam eu! Ah, nici nu-ţi pot descrie în cuvinte ce simt auzind aceste lucruri, şefule!

Vorbind, faţa îi radia de o lumină care venea parcă dinăuntru; degetele îi tremurau. Se ridică pe jumătate şi apoi se aşeză din nou, semn sigur al emoţiei de care prea.

stăpânit. Se trase de mustaţa stufoasă şi puţin pleoştită la capete, în timp ce-l privea dus pe gânduri, cu o puternică, nemărginită admiraţie.

— Mulţumesc, De Sola, rosti Cowperwood. Îmi închipuiam eu că are să te intereseze.

— Să mă intereseze! replică Sippens cu însufleţire. Păi, şefule, dumneata eşti una din minunile lumii. Abia ai scăpat de secăturile astea din Chicago, şi acum eşti gata să te înhami la o asemenea treabă! E miraculos! Ştiam eu că nimeni n-ar putea să te doboare, dar după povestea aceea care s-a petrecut de curând, mărturisesc că mă aşteptam să te văd puţin deprimat. Dar nu e cazul la dumneata, şefule! Dumneata nu te pierzi cu firea. Eşti prea mare, asta e! Eu unul, în situaţia asta, m-aş fi frânt. Sunt sigur. Aş fi lăsat totul baltă. Dar dumneata, nu! Ei bine, tot ce doresc să aflu, şefule, este să-mi spui ce vrei să fac – şi voi face! Şi nimeni nu va şti o iotă, şefule, dacă aşa vrei dumneata.

— Bine, asta-i o chestiune, De Sota, spuse Cowperwood. Să păstrezi secretul, şi mai e nevoie şi de judecata aceea sănătoasă şi temeinică a dumitale 1 O să ne mai folosească şi în legătură cu planul meu, dacă voi ajunge să-l pun în aplicare. Şi pe urmă, să vezi, nici unuia din noi n-o să-i meargă mai rău din pricina asta.

— Să lăsăm asta, şefule, continuă de Sota, grozav de emoţionat. Am câştigat destul de pe urma dumitale, chiar dacă ar fi să nu mai capăt o centimă, de-acum până oi închide ochii. Explică-mi numai ce doreşti şi voi pune în joc toată iscusinţa de care sunt în stare, ori de nu, mă întorc să-ţi spun că nu pot face nimic.

— Dumneata, De Sota, aşa ceva nu mi-ai spus până acum niciodată şi nici nu cred că se va întâmpla cândva. Dar iată, în câteva cuvinte, despre ce-i vorba. Aproximativ acum un an, când cu toţii eram ocupaţi cu lărgirea afacerilor de aici, au venit la mine doi englezi, reprezentanţii unui sindicat londonez. Amănuntele ţi le voi da mai târziu, asta-i ideea în mare…

Relată tot ceea ce-i spuseseră Greaves şi Henshaw, încheind cu concluziile pe care le trăsese atunci.

— Situaţia e destul de grea având banii cheltuiţi, după cum ştii, De Sota. Aproape 500.000 dolari, şi nimic la mână în afară de actul acela sau privilegiul pentru o linie lungă de patru, cinci mile. Mai întâi de toate, chestiunea trebuie legată într-un fel de drepturile asupra liniilor celorlalte două sisteme. Sunt şi ei de acord. Dar ceea ce mă interesează în momentul de faţă, De Sota, este să aflu nu numai tot ce se poate afla despre întreg sistemul metroului londonez, aşa cum se prezintă azi, ci şi şansele pe care le-ar avea un sistem mult mai vast, dacă aşa ceva e cu putinţă. Ştii ce vreau să spun, desigur – linii, să zicem, din regiuni neabordate încă de altcineva – oare ar renta? înţelegi?

— Perfect, şefule!

— Pe lângă asta, continuă el, vreau să obţin nişte hărţi asupra planului general şi a caracteristicilor oraşului, cu liniile de tracţiune, de la suprafaţă sau subterane, de unde încep şi unde se termină, împreună cu date geologice, în fine, tot ce putem afla. De asemenea, până unde se întind împrejurimile cartierelor, ce fel de oameni trăiesc acolo în momentul de faţă sau vor trăi în viitor. Pricepi?

— Perfect, şefule, perfect!

— Aş mai dori să ştiu ce arc vreo legătură eu situaţia privilegiilor asupra acestor linii, aşa cum se prezintă astăzi – „actele44 sau cum le spun ei – durata lor, lungimea liniilor, a cui proprietate sunt, care sunt cei mai importanţi acţionari, pe ce bază operează, la cât se ridică procentele – totul, de fapt, ce poţi afla fără a atrage prea mult atenţia asupra dumitale, şi de loc, fireşte, asupra mea. Înţelegi, bineînţeles, de ce?

— Perfect, şefule, perfect I

— Apoi, De Sota, aş vrea să ştiu absolut totul despre preţuri, ca şi despre costul operaţiunilor, în legătură cu liniile existente.

— Bine, şefule, glăsui Sippens, care şi începuse să plănuiască în minte ce să facă.

— Apoi, mai este chestiunea costului săpăturilor şi al echipamentului, pierderile şi cheltuielile suplimentare în legătură cu trecerea liniilor existente de la locomotiva cu abur – folosită după cum înţeleg acolo – la electricitate, problema unei noi linii secundare, aşa cum e vorba să fie utilizată la New York pentru noul metro. Ştii că englezii procedează altfel şi reacţionează altfel când e vorba de asemenea lucruri, şi aş vrea să aflu tot ce-ai putea să-mi spui despre asta. În sfârşit, poate că ai să descoperi ceva despre valoarea la care probabil ar ajunge costul terenului necesar lucrărilor, şi dacă ar merita să cumpărăm de la început totul, aşa cum am făcut aici la Lakeview şi în alto locuri. Îţi aminteşti?

— Desigur, şefule, desigur, răspunse Sippens. Înţeleg totul şi am să aflu tot ce doreşti, şi poate chiar şi mai mult. Minunată treabă! Nu-ţi pot spune ce mândru şi fericit sunt că ai apelat la mine. Când crezi că trebuie Scă plec?

— Numaidecât, răspunse Cowperwood, adică de îndată ce-ţi vei putea aranja afacerile în legătură cu activitatea dumitale actuală din suburbii. Se referea la reţeaua societăţii *Union Traction*, din regiunile rurale, al cărei preşedinte era pe atunci Sippens. Mai bine i-ai cere lui kitteredge să-ţi ţină locul o vreme, sub pretext că ai de gând să-ţi petreci iarna undeva în străinătate – în Anglia sau pe continent. Dacă ai putea să te fereşti să afle ziarele despre absenţa dumitale, cu atât mai bine. Dacă nu, fă aşa fel să pară că te-ar interesa orice în afară de chestiunea traficului. Şi dacă auzi pe acolo de vreun om de afaceri solid, angrenat în căile ferate şi dispus să preia şi astfel de linii, înştiinţează-mă. Pentru că, De Sota, chiar dacă intrăm şi noi în combinaţie, aceasta va fi o firmă engleză, nu americană, de la început până la sfârşit. Ştii acest lucru. Englezilor nu prea le plac americanii, şi eu n-am poftă de vreun război antiamerican.

— Ai dreptate, şefule, înţeleg. Tot ce doresc să-ţi cer,

însă, este să mă ai în vedere dacă ţi-aş putea fi într-un fel de folos după aceea. Am lucrat atâta vreme cu dumneata, şefule, şi atât de aproape, că mi-ar fi greu după atâta timp… făcu o pauză şi se uită atent la Cowperwood, aproape implorator, iar Cowperwood îi răspunse cu blândeţe, dar totodată enigmatic.

— E-n ordine, De Sota, e-n ordine. Ştiu şi te înţeleg. Când va veni timpul, voi face tot ce-mi va sta în putere. N-am să te uit.

CAPITOLUL 7

După ce îi dădu instrucţiuni lui Sippens în legătură cu misiunea la Londra, şi după ce se convinse că trebuie să plece în est spre a se consulta cu anumiţi financiari dacă intenţiona să scoată neîntârziat unele sume de bani din depunerile lui, Cowperwood îşi îndreptă, fireşte, gândul spre Berenice; reflecta asupra călătoriei şi a vieţii lor, care trebuia să atragă atenţia cât mai puţin posibil.

Desigur, totul era mult mai limpede pentru el decât pentru Berenice. Se simţea legat de Aileen, mai mult ca de oricine, printr-un lanţ de fapte şi asociaţii de idei. Acest lucru, Berenice nu-l putea înţelege pe deplin tocmai pentru că o urmărea pătimaş, pas cu pas. El însuşi se vedea silit să se îndoiască de raţiunea oricărei acţiuni privitoare la Aileen, afară numai dacă n-ar fi fost vorba de ceva făcut cu mult tact şi spirit conciliator. Era un risc prea mare, mai eu seamă dacă Londra urma să fie luată cu asalt şi încă atât de repede după scandalul de la Chicago. Pusese învinuit de mituire şi că ar folosi, în general, metode oneroase. Iar acum să provoace cine ştie ce defăimări, şi poate o acţiune publică* din partea Aileehei – dând apă la moară presei despre legătura lui cu Bereniee – nu, aşa ceva nu se va întâmpla!

Şi-apoi, mai era o problemă, în stare să stârnească destule neajunsuri între el şi Berenice: relaţiile lui cu alte femei. Câteva din aceste legături amoroase numai încheiate nu se puteau numi. * De Arletfce Wayne scăpase vremelnic, altele fuseseră simple aventuri, dar mai era

Caroline. Hand, soţia lui Ilosmer Hand, bancher bogat din Chicago care făcuse investiţii în căile ferate şi în domeniul întreprinderilor de ambalaj. Caroline fusese aproape încă o fetişcană când a întâlnit-o Cowperwood prima oară. Din pricina lui a divorţat de Hand, alegându-se însă cu un venit frumos. Încă mai era devotată: lui Cowperwood. Îi cumpărase o casă în Chicago, şi cât ţinuseră înfruntările din Chicago, petrecuse mult timp cu ea, convins că Berenice nu se va hotărî niciodată să-l accepte. Şi-acum, Caroline se gândea să se ducă la New York ca să fie împreună, aflând că Cowperwood se decisese până la urmă să plece din Chicago. Era o femeie deşteaptă, nu se arăta geloasă – cel puţin pe faţă – frumoasă, deşi nu prea în pas cu moda în felul de a se îmbrăca, şi atât de spirituală, încât totdeauna izbutea să-l înveselească. Împlinise nu de mult treizeci de ani, dar părea de douăzeci şi cinci, şi când vorbea nu-i dădeai mai mult de douăzeci. Până în momentul când sosise Berenice, şi chiar şi de-atunci – deşi Berenice n-o ştia – Cowperwood putea veni oricând la Caroline, ehemând pe oricine ar fi dorit el să primească. Era reşedinţa ei din North Side la care ziarele din Chicago făcuseră aluzie în epoca atacurilor aprige împotriva lui. Ea totdeauna susţinuse că în clipa în care n-o va mai iubi, n-avea decât să-i spună şi nu va căuta să-l reţină.

Chibzuind la situaţia Carolinei, se gândi să-i ceară să-şi ţină cuvântul; şi după ce vor avea o explicaţie, să se despartă. Totuşi, pentru că Berenice îl preocupa atât de mult, acest lucru i se părea întrucâtva inutil. Poate că ar izbuti să le explice amândurora. Oricum, nu avea să îngăduie pentru nimic în lume să fie tulburată legătura cu Bereniee, căreia îi făgăduise să-i rămână credincios, în felul lui.

Dar gândul i se întorcea mereu la Aileen. Nu putea să nu-şi amintească diferitele întâmplări care-i apropiaseră. Prima criză dramatică, intensă, care o legase de Cowporwood în Philadelphia şi care contribuise, dacă nu cumva determinase pe de-a-ntregul şi prima lui ruină pe

tărâm financiar. Aileen de pe atunci, veselă, copilăroasă, emotivă, dărilindu-se atât de febril şi aşteptând în schimb acea securitate perfectă pe care dragostea, de când lumea şi pământul, n-o oferise niciodată nimănui! Chiar şi acum, după toţi aceşti ani, după legăturile sentimentale care au existat în viaţa lui şi a ei, Aileen nu se schimbase, îl mai iubea încă.

— Ştii, draga mea, îi spuse Berenicei, îmi pare sincer rău de Aileen. Sta acolo, în casa aceea mare din New York, fără vreo relaţie mai de Doamne-ajută, cu o şleahtă de pierde-vară după ca care nu fac altceva decât s-o îndemne la băut, la chefuri şi apoi o mai şi storc de bani. Am aflat touto asteu de la slugi, care mi-au rămas încă devotate.

Poarte dureros, desigur, comentă Berenice, dar e şi cnplleubil.

— Nu vreau su fiu aspru cu ea, continuă Cowperwood. De fapt, îmi asum întreaga vină. Aş dori să găsesc un bărbut prezentabil din societatea newyorkeză, sau măcar de la periferia ei, care pentru o anumită sumă de bani să se ocupe de Aileen, să o scoată în lume, să o distreze, asta nu în sensul strict al cuvântului.

Zâmbi stânjenit, uitându-se la Berenice.

Dar ea se prefăcu că nu observă; afară doar de o privire fugară şi senină îndreptată spre Cowperwood, însoţită de un tremur uşor al buzelor, care-i trăda satisfacţia pentru că avusese o idee atât de asemănătoare cu a ei!

— Nu ştiu deloc ce să spun, rosti cu prudenţă. Exista probabil astfel de oameni.

— Trebuie să existe cu zecile, zise Cowperwood, cu simţul lui practic. Bineînţeles, ar trebui să fie american.

Ailcenei nu-i plac străinii, bărbaţii străini vreau să spun. Un lucru este însă cert, lucrurile astea ar fi bine să le punem la punct curând, dacă dorim să avem linişte şi să ne putem mişca în voie.

— Cunosc un om care cred că ar face asta, rosti Borenice gânditoare. Îl cheamă Bruce Tollifer. E din familia

Tollifer din Virginia şi Carolina de Sud. Poate că-l ştii.

— Nu. Aduce întrucâtva cu tipul de bărbat la care m-am referit?

— Ei da, un tânăr foarte chipeş, dacă la asta te-nî gândit, preciza Berenice. Nu-l cunosc personal. O singură dată Bam zărit la Dania Moore, în New Jersex» la o partidă de tenis. Edgar Boncille mi-a spus în ziua aceea ce viaţă de parazit duce omul ăsta, care se întreţine de pe urma femeilor bogate, ca de pildă doamna Dania Moore. Începu să râdă şi adăugă: Cred că Edgar era puţin speriat că s-ar putea să mă intereseze; de fapt mi-a plăcut: cum arăta.

Schiţă un zâmbet derutant, ca şi cum ar fi vrut să-i spună că abia dacă ştia de persoana în chestiune.

— Interesant, zise Cowperwood. E cunoscut fără în – doială la New York.

— Da. Edgar spunea, îmi aduc aminte, că se tot învârte prin Wall Street. Dar nu face parte din oamenii lor, de afaceri; vrea doar să arunce praf în ochii lumii.

— Daa! exclamă Cowperwood, destul de amuzant. Eh, sper că n-o să fie greu să dau de el; de fapt, indivizi de teapa lui sunt cu duiumul. Am întâlnit şi eu câţiva în viaţă.

— Mi se pare ceva ruşinos, rosti Berenice. Aş vrea să nu fi fost nevoie să vorbim despre asta. Ar trebui, cred, să fii sigur că Aileen n-o să aibă niciun fel de neajunsuri de la cel pe care ai hotărî să-l foloseşti în acest scop.

— Trebuie să ştii că nu-i vreau decât binele, Bevy, în toate privinţele. Aş dori pur şi simplu să găsesc pe cineva care să poată face pentru ea unele lucruri pe care nici ea, nici eu, separat sau împreună, nu le-am putut face. Urmă o pauză în care timp se uită iscoditor la Berenice, iar ea îi răspunse cu o privire puţin tristă şi jenată. Vreau pe cineva care să-i fie de folos, s-o distreze; am de gând să plătesc pentru asta, şi încă bine.

— Bun, vom vedea, spuse Berenice şi apoi, vrând parcă să schimbe vorba, urmă: Mâine, pe la ora unu, o aştept pe mama. Am reţinut camere la Brandingham. Dar acum aş vrea să te rog ceva în legătură cu Rolfe.

— Ce-i cu el? –

— Oh, n-are de loc simţ practic. E lipsit total de experienţă. Aş vrea să-i găsesc o ocupaţie.

— Bine, nu-ţi bate capul cu asta. O să aibă grijă de el unul din oamenii mei de aici. Pentru început va fi secretarul unuia din ei. Îi voi cere lui Kitteredge să-i scrie.

Berenice se uită la el, impresionată de uşurinţa cu care rezolva orice, şi de generozitatea pe care i-o arăta.

— Îţi rămân recunoscătoare, Frank. Eşti atât de bun cu mine.

CAPITOLUL 8

Chiar în timpul când Berenice vorbea despre el, Bruce Tollifer, frumosul pierde-vară, îşi odihnea trupul din cale-afară de încercat „dar şi”: gândurile pline de culoare şi variaţie, într-una din odăile de dormit mai. modeste ale spaţioasei casc – proprietatea doamnei Seima Half – de pe Strada 58-Est din New York, când va un cartier foarte luxos, cu frontoane de piatră brună, astăzi însă cam rău CaYnat...

Simţea un gust neplăcut în gură; petrecuse noaptea trecută până târziu). lângă. el, pe un taburet cam. dărăpănat; se afla o sticlă de whisky, o sticlă cu apă minerală şi ţigări: Alături; în patul care în timpul zilei. se strângea la perete, se lăfăia o actriţă tânără şi foarte atrăgătoare, care îşi împărţea cu el salariul, camera şi în general tot ce avea.

Se făcuse aproape unsprezece dimineaţa şi ei. Încă* mai dormitau. Câteva clipe mai târziu „Rosalie. H’arrigan deschise ochii şi). uitându-se în jur. prin odaia nu prea* atrăgătoare, cu tapetul de hârtie cândva de culoare, crem; acum spălăcit, cu masa scundă de toaletă, cu oglindă triplă şi scrinul acela, se gândi c-a trebuie să se scoale pentru, a face ordine; peste tot prin încăpere lucruri de îmbrăcăminte aruncate de-a valma. Avea o bucătărioară şi o baie improvizată, iar lângă taburet era un birou micuţ – acolo servea Rosalie masa când mâncau acasă.

Chiar şi în *aeshabille*, Rosalie arăta îmbietoare. Părul

negru, ciufulit, numai zulufi, faţa mică şi albă, ochii de tăciune, iscoditori, buzele roşii, năsucul în vânt, formele senzuale, graţioase şi durdulii, totul laolaltă \il reţinea, cel puţin deocamdată, pe frumosul, desfrânatul şi nestatornicul Tollifer.

Se gândi să-i dea lui Tollifer ceva de băut şi o ţigară. Pe urmă, ar fi putut să-i facă o cafea şi, dacă voia, – să-i fiarbă vreo două ouă. Sau, dacă nu se trezea ori dacă n-o lua în seamă, atunci o să se îmbrace şi o să plece la repetiţie, care fusese fixată, pentru ora douăsprezece. După aceea s-ar fi întors lângă el, aşteptându-l să se trezească. Pentru că Rosalie îl iubea.

Fante din cap până-n, picioare, Tollifer răspundea totdeauna cu nepăsare unor asemenea favoruri. Păi, cum altminteri? Un Tollifer, – din viţa Tolliferilor din Virginia şi Carolina de Sud, se cădea să se învârtă în cea mai aleasă societate! Necazul era însă că, dacă n-ar fi tot Rosalie şi altele de teapa ei, ar fi rămas tot timpul fără un sfanţ şi, mai rău chiar, un beţivan vârât până-n gât în datorii. Totuşi, nu e mai puţin adevărat că femeile erau atrase de el ca de un magnet. În orice caz, cum după douăzeci de ani de crailâc nu apucase să-şi facă cine ştie ce relaţii sociale prin intermediul femeilor, începuse să se poarte repezit, sarcastic şi dictatorial cu cele alese să-i fie favorite.

Tollifer se trăgea dintr-o familie de oameni cumsecade din Sud, pe vremuri bogaţi şi cu vază. La Charleston mai dăinuia încă o casă veche şi plină de pitoresc, dinaintea războiului civil, unde locuiau toţi cei rămaşi din familie. Posedau obligaţii confederate în valoare de mii de dolari, devalorizate, ca o consecinţă a conflictului. Unul din fraţii lui, căpitanul Wexford Tollifer, îl socotea pe Bruce un om de nimic şi un trântor.

În San Antonio, Texas, avea un alt frate, fermier cu dare de mână, care plecase în Vest, se căsătorise, avea copii, se statornicise la casa lui şi acum privea ambiţiile lui Bruce în legătură cu societatea newyorkeză drept nebunie curată* Dacă ar fi avut de gând să facă ceva – de pildă, să

pună mina pe o moştenitoare bogată – de ce n-a făcut-o cu ani în urmă? E adevărat, din când în când îi apărea numele prin ziare, şi odată se vorbise că era pe cale să se însoare cu o fată bogată din New York. Dar asta se petrecea acum zece ani, când avea douăzeci şi opt de ani – şi între timp n-a ieşit nimic. Niciunul din fraţi, şi nici vreo altă rubedenie nu mai aveau pic de încredere în el. Era un om sfârşit. Majoritatea prietenilor de odinioară din societatea newyorkeză păreau să fie de aceeaşi părere. Prea era victima pasiunilor sale. Avea prea puţină consideraţie pentru valoarea şi poziţia lui socială. Aşa se face că prietenii ajunseseră de mult la concluzia că nu trebuiau să-i mai împrumute niciun gologan.

Mai existau totuşi unii, bărbaţi şi femei, bătrâni şi tineri, care, întâlnindu-l întâmplător când era treaz şi dichisit, ca scos din cutie, nu puteau să nu regrete că nu s-a căsătorit cu o femeie bogată, şi astfel să revină în grupul pe care se pricepea atât de bine să-l înviorеze. Accentul lui cald din Sud, când se gândea să-l folosească, era atât de încântător, sui lsul lui avea atâta farmec!

Legătura din prezent cu Rosalie Harrigan ţinea de opt săptămâni şi, sincer vorbind, nu mai putea să dureze mult. Ea nu era decât o figurantă, şi câştiga treizeci şi cinci de dolari pe săptămână. Era veselă, dulce şi afectuoasă, dar, simţea el, n-avea destulă energie să realizeze ceva. Doar trupul, plăcerile pe care i le dădea cu dragostea ei îl mai reţineau.

În dimineaţa aceea, Rosalie se uita la părul lui negru, răvăşit, la gura şi bărbia frumos modelate, cu o încântare plină de patetism, dar şi cu frica ajunsă la deznădejde că i l-ar putea lua o altă femeie. N-ar fi fost exclus. Ştia că atunci o să-i arunce în obraz, ursuz, tot felul de înjurături nesăbuite şi o să devină tiran. Nu-i nimic, ar fi vrut să poată rămâne ore întregi cu el, măcar să-i mângâie cu mâna părul.

Tollifer, pe jumătate treaz, se gândea la necazurile de fiecare zi. Pentru că, deocamdată, în afara banilor luaţi de

la Rosalie, nu mai avea o leţcaic. Iar interesul pentru ea se stinsese. Dac-ar putea da în sfârşit de o femeie bogată, alături de care să uite de grija banilor, să se însoare chiar. Să le arate parveniţilor ălora, care acum se uită la el de sus, ce înseamnă să fii un Tollifer, şi încă un Tollifer bogat!

Puţin timp după venirea la New York, încercase să pună mâna pe o moştenitoare care tânjea după dragoste, dar părinţii ei au trimis-o repede în străinătate, iar el a fost defăimat în presă drept vânător de zestre, care trebuia ţinut la distanţă de familiile respectabile şi cu bani, dacă voiau ca fiicele lor să se căsătorească în condiţii bune şi să fie fericite. Acest eşec, sau greşeală – laolaltă cu băutura, desfrâul, jocul de cărţi – i-au închis, în toţi aceşti ani, uşile caselor unde ar fi dorit să intre.

În dimineaţa aceea, după ce se trezi de-a binelea şi în timp ce se îmbrăca, începu să se răstească la Rosalie în legătură cu petrecerea din noaptea trecută. Ea îl bătuse la cap să se ducă; Tollifer se îmbătase, vorbise urât şi-i zeflemisise pe ceilalţi, încât aceştia se bucuraseră din toată inima când îl văzuseră plecând.

— Ce oameni! Ce derbedei! strigă el. De ce nu mi-ai spus că aveau să vină şi ziariştii ăia? Or fi ei actorii răi, dar ziariştii care trag peste tot cu urechea, şi copoii ăia de la publicitate veniţi cu prietenii actriţelor! Vai de mine!

— Dar n-am ştiut, Bruce, că trebuiau să vină, se apără Rosalie, palidă şi plină de drăgălăşenie, în timp ce se trudea să prăjească o felie de pâine deasupra unei flăcări de gaz. Credeam că veniseră numai pentru stelele reprezentaţiei.

— Stele! Alea-s stele! Dacă ele sunt stele, atunci eu sunt un întreg sistem solar! (Comparaţie cu totul aruncată în vânt pentru Rosalie, care habar n-avea ce voia să spună.) Desfrânaţii ăia! Tu nici nu ştii să deosebeşti o stea de o lampă cu petrol.

După aceea începu să caşte; se întreba cât o să mai dureze până şi-o lua inima în dinţi şi o să rupă legătura. Cât de jos avea să mai decadă? Să se încurce cu muieri

care nu câştigau mai mult decât să le ajungă lor, şi apoi să bea şi să-şi încerce bafta la jocuri de noroc cu oameni aflaţi cu mult sub condiţia lui socială.

— Dumnezeule, nu mai pot îndura! strigă el. Va trebui să plec. Pur şi simplu, nu mai pot sta degeaba aici. E al naibii de înjositor!

Porni să măsoare odaia în sus şi-n jos, cu mâinile vârâte adânc în buzunare, iar Rosalie stătea tăcută lângă el. De teamă nu mai putea scoate o vorbă.

— Ei, mă auzi? Ce stai acolo ca o momâie? Ah, voi femeile! Sau vă luptaţi ca nişte pisici, sau zăceţi fără a spune nimic! Dumnezeule, dacă aş găsi o femeie, măcar una, cu puţină judecată în tigvă, aş… aş…

Rosalie se uită la el; gura i se schimonosi într-un zâmbet chinuit.

— Ei, ce-ai face? întrebă calmă.

— M-aş ţine de capul ei! Aş putea să mă şi îndrăgostesc de ea! Dar, Dumnezeule, ce folos? Uite-mă Unde sunt, îmi pierd vremea prin hruba asta – şi ce fac? Eu aparţin unei alte lumi, şi am de gând să mă-ntorc acolo! Va trebui să ne despărţim. S-a terminat. N-o mai pot ţine aşa nicio zi măcar!

Spunând asta, se duse la dulap şi, luându-şi pălăria şi pardesiul, porni spre uşă. Rosalie se repezi după el, apucându-l strâns cu braţele, lipindu-şi faţa de a lui. Plângea.

— Oh, Bruce, oh, te rog! Ce-am făcut? Nu mă mai iubeşti? Nu-i de-ajuns că fac tot ce-mi ceri? Nu vreau nimic în schimb, îţi cer eu ceva? Te rog, Bruce, n-ai să mă părăseşti, Bruce, nu-i aşa?

Dar Tollifer se smulse, împingând-o la o parte.

— Nu, Rosalie, degeaba. N-am să rămân pentru asta! Nu mă poţi ţine astfel. Plec, pentru că trebuie să plec!

Deschise uşa, dar când să iasă, Rosalie se repezi, postându-se între el şi scări.

— Ah, Bruce, ţipă ea, pentru Dumnezeu, nu se poate să pleci! Ascultă, nu mă poţi părăsi în felul ăsta! Voi face

orice, absolut orice, îţi spun! Ah, Bruce, am să capăt bani mai mulţi, îmi iau o slujbă mai bună… O să pot, ştiu. O să ne mutăm într-un apartament. Pun eu totul ia punct. Bruce, te rog stai jos, nu pleca! îmi pun capăt zilelor dacă mă părăseşti!

Dar Tollifer era neînduplecat de astă dată.

— Ah, termină, Roşie! Nu te ţine de prostii! Ştiu că n-ai să te sinucizi, şi o ştii şi tu. Capul sus! Fii cuminte, o să trec pe la tine deseară sau mâine, poate; trebuie să dau o nouă lovitură, asta-i tot. Înţelegi?

Rosalie se potoli sub privirea lui. Acum îşi dădea seama de inevitabilul situaţiei. Ştia că n-ar fi putut să-l reţină dacă ei voia să plece…

— Ah, Bruce, stărui încă o dată, strângându-se la pieptul lui. N-am să te las să pleci! Nu! Nu! Nu poţi pleca astfel.

— Nu pot? întrebă el. Bine, ia uite!

O dădu la o parte din uşă şi ieşi, coborând repede scările. Rosalie, cu răsuflarea tăiată şi cuprinsă de groază, stătea privind în gol când Bruce trând uşa de jos; apoi se întoarse anevoie şi intră din nou în odaie, închizând uşa şi rezemându-se de ea.

Se făcuse aproape ora când trebuia să se ducă la repetiţie, dar se cutremură la acest gând. Acum puţin îi păsa. Nu mai-avea ce să aştepte… decât; poate, că are să revină… va trebui să rovină pentru haine.

CAPITOLUL 9

Pe Tollifer îl bătea gândul să-v şi ia o slujbă într-o agenţie, de schimb sau în vreo societate care se ocupa de asigurări sau, mai cu seamă, de administrarea averii văduvelor ori a fiicelor de oameni bogaţi. Necazul era însă că ieşise din grupul trepăduşilor mondeni, care prosperau nu numai la periferia ci chiar în inima societăţii newyorkcze din vremea aceea. Asemenea trepăduşi nu erau numai utili, ci uneori de o importanţă absolut vitală pentru cei cu bani dar fără platformă, doritori să pătrundă în lumea bună, precum şi pentru fostele glorii care, odată

cu trecerea anilor, voiau să-şi menţină o poziţie marcantă.

Condiţiile erau multiple. Se cerea cea mai bună obârşie americană, prestanţă, fler social şi preocupări rafinate pentru iahturi, curse de cai, polo, tenis, călărie, conducerea echipajelor cu patru telegari, pentru operă, teatru, ring. Aceşti oameni îi însoţeau pe bogătaşi la Paris, Biarri tz, Monte-Carlo, Nisa, în Elveţia, la Newport, la Palm Beach; în apele din Sud făceau baie cu ochelari de scafandri şi frecventau cluburile de lux de pretutindeni. La New York locurile obişnuite de întâlnire erau restaurantele cele mai alese, opera şi teatrele. Trebuiau să se îmbrace bine şi potrivit pentru orice ocazie, să facă rost de cele mai bune locuri la curse, la tenis, la meciurile de fotbal, sau la spectacolele populare obişnuite. Era bine dacă se pricepeau la jocurile de cărţi, discutând momentele mai deosebite ale jocului, ori ştiau să dea sfaturi la nevoie şi sugestii privind moda, bijuteriile, sau decorarea unei încăperi. Dar, mai presus de orice, trebuiau să aibă grijă ca numele patronilor lor să apară destul de frecvent în presa locală ori în coloanele mondene ale ziarelor.

Lucrând continuu în asemenea domeniu într-un fel nu chiar de lepădat, trepăduşul era răsplătit pentru eforturile sale, şi uneori pentru sacrificiile pe care trebuia să le facă, mai ales în ce priveşte zelul şi emoţiile pe care altminteri şi le-ar fi însoţit cu tinereţea şi frumosul. Căci atenţiile sale erau închinate mai cu seamă femeilor între două vârste, ca Aileen, speriate de cumplitele ore de plictiseală şi singurătate.

Ei bine, Tollifer trecuse prin toate astea ani de-a rândul, iar pe la treizeci şi unu, treizeci şi doi de ani, începuse să i se facă lehamite. Şi, din plictiseală, câteodată de silă, începuse să bea şi să se distreze cu vreo frumuseţe din lumea teatrului care ştia să-i dăruiască veselie; dar în acelaşi timp îi era dor şi de acele restaurante, baruri, hoteluri şi locuri frecventate de oamenii care i-ar fi fost de cel mai mare sprijin. Trebuia să-şi adune puterile, să nu mai bea, să facă rost de ceva bani – de la Rosaiie, poate –

şi cu ei să-şi refacă garderoba şi finanţele, astfel ca să fie privit iarăşi ca o posibilitate în lumea bună.

Şi apoi… las pe el!

CAPITOLUL 10

În vremea asta, la New York, plictisită şi deziluzionată „Aileen îşi trudea mintea cum să-şi clădească o viaţă a ei; De. şi până acum reşedinţa Cowperwood, cum i se spunea, era una din casele cele mai frumoase şi mai elegante din New York, totuşi pentru Aileen nu însemna altceva decât o scoică pustie, un mormânt – atât pentru sufletul cât şi pentru viaţa ei.

Îşi dădea seama azi cât rău pricinuise primei soţii a lui Cowperwood şi copiilor lui. Atunci nu ştiuse cât avea să sufere soţia lui. Dar acum înţelegea toată amărăciunea ei. În ciuda iubirii pentru care sacrificase totul, renunţând de dragul lui Cowperwood la cămin, prieteni, societate, reputaţie, Aileen era acum în culmea deznădejdii. Alte femei, nemiloase, crude, se ataşaseră de el nu din dragoste, ci pentru averea şi faima lui. Le acceptase pentru tinereţea şi farmecul lor – tinereţe şi farmec pe care le avusese şi ea cu câţiva ani în urmă. Dar niciodată n-o să-l lase liber! Niciodată! Niciuna dintre aceste femei nu se va numi cândva doamna Frank Algernon Cowperwood! Ea pecetluise această legătură printr-o iubire adevărată, şi printr-o căsătorie adevărată care nu se va desface niciodată! Frank n-o să cuteze s-o atace deschis sau pe cale legală. Lumea, la fel ca şi Aileen, ştia prea multe, ori va avea ca grijă să ştie, dacă Frank va căuta vreodată s-o înlocuiască. N-a uitat nicio clipă afirmaţia lui, făcută în mod deschis, că o iubeşte pe tânăra şi frumoasa Berenice Fleming. Unde o mai fi acum? Cu el, poate. Dar legal niciodată n-o să-i aparţină. Niciodată!

Ah, ce singură era… Casa asta mare, odăile pardosite cu marmură, uşile şi tavanele cu înflorituri, pereţii coloraţi. şi împodobiţi! Servitorii, care puteau fi nişte iscoade. Şi ea era aşa de puţin ocupată, erau aşa de puţini oamenii pe care. să-i vadă şi care să dorească s-o vadă! Cei ce trăiau

în casele lor mari înşiruite de-a lungul bulevardului nu catadicseau s-o ia în seamă nici pe ea, nici pe Cowperwood, cu ţoală bogăţia lor.

Existau, o drept, câţiva admiratori interesaţi, puţini la număr, pe care îi tolera, sau câteva rude, printre care cei doi fraţi, stabiliţi la Philadelphia. Şi ei erau bogaţi şi cu vază în societate, dar fiind nişte oameni religioşi şi conservatori, iar soţiile şi copiii lor neaprobând-o, îi vedea rar. Veneau când şi când să ia prânzul sau cina împreună, ori să rămână peste noapte când se aflau la 'New York, dar totdeauna fără familii. Şi avea să mai treacă mult până să se vadă din nou. Ailccn ştia cum stăteau lucrurile, şi ei la fel.

Cât despre altă viaţă, pentru ea nu exista nimeni care să însemne ceva. Actori sau vântură-lume, care ocazional îi căutau tovărăşia, mai ales ca să împrumute bani, erau într-adevăr interesaţi numai de prietenele – lor mai tinere. Cum ar fi putut ea, după Cowperwood, să se imagineze iubita vreunuia dintre aceşti inşi meschini, ahtiaţi după plăceri? Să-i dorească, da! Dar numai în ceasurile, mohorâte şi lâncede de singurătate şi gânduri chinuitoare; o preocupa câte unul atâta vreme cât era vorba de atracţie fizică, de vraja cuvintelor, de alcool! Oh, viaţă, singurătate, vârstă, zădărnicie… tot ce fusese valoros se spulberase!

Ce ironie, casa asta mare, cu galeriile ei ele picturi, sculpturi şi tapiserie! Iar Cowperwood, soţul ei, dădea aşa de rar pe acolo! Şi când venea, totdeauna atât de precaut, prefăcându-se afectuos în faţa servitorilor. Şi fireşte, aceştia ştiau cine-i stăpânul, căci avea puteri de a dispune de toate lucrurile ce se aflau acolo, păstrate graţie lui. Şi dacă Ailccn încerca să fie sfidătoare ori recalcitrantă, ce delicat şi fermecător putea fi când îi luă mâna sau o atingea pe braţ, spunându-i:

— Dar, Aileen, nu uit! Tu eşti şi vei fi. totdeauna doamna Frank Cowperwood, şi trebuie să te porţi în consecinţă!

Şi dacă, la un moment dat, se înfuria şi izbucnea în

plâns, cu ochii scăldaţi în lacrimi şi buzele tremurându-i, sau fugea din calea lui torturată de emoţii, Frank o urmărea pas cu pas şi, după discuţii îndelungi ori după apeluri subtile, până la urmă o potolea. În caz că nu izbutea, îi trimitea flori sau îi propunea să meargă împreună, după cină, la operă – o concesie care trăda aproape totdeauna vanitatea şi slăbiciunea ei. Căci apărând cu el în public, nu dovedea, cel puţin în parte, că-i era încă soţie, castelană reşedinţei lui?

CAPITOLUL 11

De Sola Sippens plecase spre Londra cu ajutoarele necesare, şi ajungând acolo Snchirie o casă în cartierul Knightsbridge şi începu să adune toate datele care, socotea el* i-ar fi trebuit lui Cowperwood.

L-a izbii numaidecât faptul că, în legătură cu cele două linii de metro mai vechi – *Metropolitan Raihcay* şi *District Railivay*, sau *Inner Circle* cum i se mai spunea – mai exista o ramificaţie trecând prin centrul oraşului, aidoma celei care făcuse reţeaua Cowperwood de la Chicago atât de utilă pentru el şi atât de iritantă şi de costisitoare pentru rivalii lui. Aceste două artere londoneze, primele metrouri din lume, amândouă prost construite şi deservite de locomotive cu aburi, făceau, de fapt, un ocol, atingând toate obiectivele principale din centru şi slujind astfel drept cheie de boltă pentru întreaga reţea a traficului subteran. Dispuse paralel una faţă de cealaltă, la distanţă cam. de o milă şi întâlnindu-se la capete *ca* şi cum şi-ar fi cerut reciproc dreptul de exploatare, liniile acopereau toată regiunea dintre Kensi ngton şi gara Paddington spre vest, până. la Aldgate şi cartierul Banca Angliei spre est. La drept vorbind, toate punctele cu oarecare importanţă – străzile principale, – cartierul teatrelor, cartierul financiar, cartierul comercial, marile hoteluri, gările, clădirile Parlamentului – intrau în această zonă.

Sippens şi-a dat repede seama că aceste linii, din pricina echipamentului-şi a administraţiei care lăsau de

dorit, lucrau în pierdere. Dar *puteau* fi făcute să devină rentabile, pentru că până atunci, în afară de omnibuze, în aceste cartiere nu existau alte mijloace de transport.

De altminteri, modul învechit de deservire a liniilor cu ajutorul locomotivei cu aburi declanşa nu numai puternica nemulţumire a publicului, ci şi intenţia desluşită a unor elemente tinere din lumea finanţelor „care de curând păşiseră în afacerea metroului, pentru electrificarea şi modernizarea acestui sistem. Printre aceste elemente, şi totodată unul din principalii acţionari ai societăţii Di*strict R*a*ilway,* era lordul Stane, cu care Cowperwood stătuse de vorbă. El era în acelaşi timp şi una din figurile cele mai proeminente ale lumii bune londoneze.

Situaţia, aşa cum i-a descris-o pe larg Sippens în scrisori, a fost de-ajuns ca să-l stârnească pe Cowperwood. Ideea ramificaţiei în centru, dacă era luată în pripă, şi întărită cu privilegii sau documente de extindere în regiunile periferice, i-ar fi oferit tocmai genul de control de care avea nevoie pentru a deveni elementul principal şi nucleul oricăror îmbunătăţiri viitoare.

Şi tutuşi, dacă nu voia să-şi scormonească propriile buzunare, de unde să procure bani în numerar pentru toate astea? Probabil că erau necesari vreo 100.000.000 dolari! Nu prea era sigur că, în momentul acela, avea să-şi poată face nişte adepţi în rândul financiarilor, care să-i furnizeze capitalul, mai cu seamă când niciunul din metrourile londoneze nu izbuteau decât cu greu să-şi acopere cheltuielile. La drept vorbind, era o aventură îndrăzneaţă pe vremea aceea, şi ar fi trebuit să fie precedată şi însoţită de o campanie propagandistică extrem de subtilă, care să-l prezinte pe el în cea mai bună lumină posibilă.

Se gândi la toţi magnaţii financiari americani importanţi şi la instituţiile şi băncile lor, îndeosebi la cei din est, la care, ţinând seama de afacerile făcute în trecut, acum ar fi putut apela. Hotărât lucru, avea nevoie de

credit, mai mult decât de cine ştie ce profituri băneşti exorbitante. Căci Berenice nu greşea: ultima şi cea mai mare aventură financiară a lui, dacă se termina cu bine, ar fi întrecut toate celelalte isprăvi dinainte, şi ar fi compensat toate păcatele, laolaltă cu obişnuitele lui jonglerii.

În adâncul inimii, fireşte, nu era pregătit nicidecum să renunţe definitiv la vechile lui şiretlicuri în legătură cu organizarea şi administrarea unui sistem îmbunătăţit de tracţiune. Mai mult, deoarece proiectele sale nu erau la fel de cunoscute în Anglia ca în propria-i ţară, se simţea mai îndemnat ca oricând să creeze o societate aici şi o societate dincolo, câte una pentru fiecare ramură a sistemului existent, care să fie lărgite sau transformate, surplusul de acţiuni neavând decât să-l arunce pe piaţă unui public lesne de înşelat. Aşa mergea treaba. Totdeauna publicul putea fi momit, să cumpere ceva făcut anume să arate promiţător. Totul depindea de forţa, respectabilitatea şi trăinicia asociaţilor înşişi.

După ce hotărî toate acestea în gând, telegrafie numaidecât lui Sippens, mulţumindu-i şi dându-i instrucţiuni să rămână la Londra până la noi d'ispoziţiuni.

Între timp sosi şi mama Berenicei la Chicago, statornicind un menaj vremelnic. Amândoi, Berenice şi Cowperwood, fiecare în felul său, i-au explicat ce s-a întâmplaf şi că de-acum încolo aveau să fie cu toţii uniţi în această legătură nouă şi poate dificilă. Deşi la început, şi în prezenţa Berenicei, doamna Carter vărsă lacrimi – mai curând din cauza reproşurilor pe care şi le făcea pentru propriul ei trecut, susţinând pe bună dreptate că acesta dusese la situaţia din prezent a fiicei ei – cu toate acestea nu era atât de amărâtă pe cât încerca, la răstimpuri, să se convingă singură. Pentru că, la urma-urmelor, chibzui ea, Cowperwood era un om important, şi după cum chiar el îi spusese, Berenice nu numai că ar moşteni o bună parte din averea lui, dar dacă murea Ailcen, sau dacă i-ar fi admis divorţul, s-ar fi căsătorit negreşit cu ea. Deocamdată,

lucrurile trebuiau să continue ca mai înainte – el era doar prietenul doamnei Carter şi tutorele fiicei ei. Orice s-ar fi întâmplat şi oricare ar fi fost zvonurile, acum sau mai târziu, era singura explicaţie care trebuia dată. În acest scop, întâlnirile lor în public aveau să fie cât se poate de puţine şi de convenţionale. N-aveau decât să facă ce voiau, el şi Berenice, în particular, dar nu cumva să fi călătorit pe acelaşi vas sau în acelaşi tren, nici să fi tras la acelaşi hotel.

Cât despre Londra, Cowperwood îşi închipuia că o să se poată bucura destul de viaţa mondenă, şi mai cu seamă, dacă totul avea să meargă strună, presupunea că va pătrunde în cercuri mai înalte de financiari şi eventual va folosi legătura cu Berenice şi mama ei drept mijloc de a prilejui întâlniri cu cercuri şi prieteni favorabili lui, ţinând seama că doamna Carter va ţine o casă care să pară firească şi potrivită pentru o văduvă şi fiica ei, bogate şi cu reputaţie bună.

Berenice, fără îndoială, de vreme pe la origine fusese ideea ei, era entuziasmată. Şi doamna Carter, ascultându-l pe domnul Cowperwood, deşi îl socotea un om neînduplecat, aproape crud în intransigenţa lui când se punea chestiunea avantajelor personale, era aproape convinsă că totul va fi cum nu se poate mai bine. Berenice îi prezentase situaţia în chipul cel mai practic:

— Într-adevăr, îl iubesc pe Frank, mamă, îi spusese ea, şi vreau să fiu alături de ei cât mai mult posibil. Înţelegi, niciodată n-a căutat să mă silească; eu m-am dus la el, şi tot eu i-am sugerat ideea asta. Ştii, de mult nu mi s-a părut drept – chiar de când am aflat că banii cu care trăiam nu erau ai tăi ci ai lui – să iei totul şi să nu dai nimic. Şi totuşi, am fost şi eu la fel de laşă ca şi tine, prea egoistă şi slabă ca să înfrunt viaţa cu mâna goală, aşa cum ar fi fost cazul dacă ne părăsea.

— Ah, ştiu că ai dreptate, Bevy, rosti maică-sa scuzându-se aproape. Te rog, nu-mi face reproşuri. Sufăr şi aşa destul. Nu, nu, te rog. Totdeauna m-am gândit numai

la viitorul tău.

— Te rog, mamă, te rog, o imploră Berenice, potolindu-se, căci la urma-urmelor îşi iubea mama, aşa nesăbuită şi nestatornică cum fusese.

De fapt, pe vremea când mergea la şcoală, se simţea îndemnată să bagatelizeze gustul, cunoştinţele şi judecata maică-sii. Dar acum, când ştia totul, ajunsese s-o privească într-o altă lumină – dacă în orice caz nu-i trecea totul cu vederea, o ierta însă şi privea cu înţelegere situaţia ei de acum. Nu mai făcea observaţii depreciative, pline de superioritate, ci dimpotrivă, se purta cu ea amabil şi drăguţ, ca şi cum ar fi încercat s-o recompenseze pentru neajunsurile pricinuite de oameni.

De aceea adăugă, molcom şi cu blândeţe:

— Îţi aminteşti, mamă, că am priceput destul de iute, când mi-am pus problema ce-aş putea face în viaţă, că nu fusesem crescută astfel încât să pot înfrunta orice situaţie grea pe care mi-o rezerva viitorul. Prea am fost răsfăţată şi cocoloşită. Nu te învinuiesc nici pe tine, dar nici pe Frank. În ţara asta n-am însă niciun viitor. Cel mai bun lucru pe care-l pot face, sunt convinsă, este să-mi unesc viaţa cu a lui Frank, pentru că el e singura fiinţă care. Într-adevăr mă poate ajuta.

Doamna Carter încuviinţă din cap şi zâmbi cu melancolie. Ştia că trebuia să facă tot ceea ce dorea Berenice. Nu avea o viaţă a ei, nu era chip să trăiască fără să depindă de Cowperwood şi de fiica ei…

CAPITOLUL 12

În urma acestei înţelegeri generale, Cowperwood, Berenice şi mama ei plecară spre New York, mai întâi doamnele, apoi Cowperwood. Asta, pentru ca el să facă investigaţii asupra situaţiei investiţiilor americane şi să găsească, de asemenea, vreo firmă de intermediari prin care să poată obţine oferta iniţială cu privire la traseul Charing Cross, pentru a-i fi apoi cedată lui; adică, fără să dea impresia că ar fi cumva interesat.

Existau, desigur, agenţii lui personali de la New York

şi Londra – Jarkins, Kloorfain & Randolph – dar într-o afacere de proporţii atât de vaste ca aceasta n-avea încredere absolută în ei. Jarkins, figura principală în ramura americană a concernului, deşi isteţ şi într-o oarecare măsură util, îşi urmărea însă mai mult propriile interese, şi uneori vorbea prea mult. Totuşi, dacă se adresa unei firme străine de intermediari, ar fi fost mai bine? Putea fi chiar mai rău. Până la sfârşit hotărî să ia pe cineva în care avea încredere şi să-i sugereze lui Jarkins că ar fi fost înţelept din partea lui Greaves şi Henshaw să revină cu vechile propuneri.

În acest sens, îşi aminti că una din scrisorile de recomandare ale lui Greaves şi Henshaw cu prilejul primei lor vizite era de la un anume Raphael Cole, un bancher din New York retras din afaceri, cu o avere considerabilă, care cu câţiva ani în urmă încercase să-l intereseze în reţeaua de trafic de la New York. Deşi Cowperwood fusese pe atunci prea absorbit de afacerile din Chicago ca să ia în considerare propunerea lui Cole, convorbirea a dus la împrietenirea lor, şi mai târziu Cole a făcut investiţii în unele întreprinderi de-alo lut Cowperwood din Chicago.

Ceea ce urmărea acum în legătură cu Cole era nu numai să-l pregătească pentru o posibilă investiţie în aventura de la Londra, ci să-l îndemne să sugereze, prin Jarkins, ca Greaves şi Henshaw să revină cu propunerile. Hotărî să-l invite pe Cole la masă în casa lui de pe Bulevardul Cinci, cu Aileen ca amfitrioană. Astfel începea şi strădania de împăcare cu Ailecn şi totodată îi dădea lui Cole impresia că e un soţ model, deoarece Cole ducea o viaţă mai mult sau mai puţin convenţională. Planul pe care-l avea cu Londra presupunea, desigur, oarecare atmosferă de ochii lumii, pentru a lua apa de la moară clevetirilor în public. De fapt, Berenice, chiar înainte de a pleca la New York, îi spusese:

— Bagă de seamă, Frank, cu cât te arăţi mai atent faţă de Aileen în societate, cu atât va fi mai bine pentru noi toţi.

Rostind aceste cuvinte, îl privise calmă, cu ochii ei albaştri, care, ca forţă şi sugestivitate, cuprindeau parcă toată subtilitatea veacurilor.

Aşadar, în drum spre New York, gândindu-se la înţelepciunea vorbelor Berenicei, îi telegrafie Aileenei că soseşte. Şi, întâmplător, mai plănui să ia legătură cu un anume Bdward liingham, misit funciar frecventând societatea mondenă, care venise destul de des să-l vadă şi care probabil ar fi putut să-i dea informaţii despre omul acela, Tollifer.

Cu acest program încărcat îi telefonă Berenicei la locuinţa ei din Park Avenue, pe care i-o dăruise recent. După ce stabili o întâlnire cu ea către sfârşitul zilei, îl chemă la telefon pe Cole. Află, de asemenea, după ce sună la biroul său de la hotelul Netherlands, că printre alte mesaje se afla şi unul de la Bingham, întrebând când i-ar conveni lui Cowperwood să-l întâlnească.

În sfârşit, porni spre casă, un om într-o stare sufletească foarte deosebită de cel pe care îl întâlnise Aileen cu câteva luni în urmă.

De fapt, când îl văzu intrând în dimineaţa aceea în odaia ei de dormit, Aileen simţi imediat după înfăţişare şi mers că se petrecea cu el ceva plăcut.

— Ei, ce mai faci, draga mea? începu Cowperwood deodată, binevoitor, aşa cum de multă vreme nu mai socotise nimerit să se poarte cu ea. Cred că ai primit telegrama mea.

— Da, răspunse Aileen, calma şi puţin nedumerită.

Îl urmărea în acelaşi timp atentă din priviri, deoarece în sentimentele ei pentru Frank afecţiunea se amesteca cu revolta.

— Ah, citeşti un roman poliţist! exclamă el, băgând de seamă cartea de pe noptieră şi cântărind totodată în minte resursele ei intelectuale faţă de Berenice.

— Da, replică ca supărată. Ce-ai vrea, mă rog, să citesc?... Biblia, sau unul din bilanţurile voastre lunare, ori cataloagele tale de artă?

Era prost dispusă şi jignită pentru că în perioada necazurilor de la Chicago neglijase să-i scrie.

— Adevărul este, draga mea, reluă el pe un ton împăciuitor şi amabil, că am intenţionat să-ţi scriu, dar eram tracasat din toate părţile. Crede-mă. Şi apoi, ştiam că probabil citeşti ziarele. S-a scris pretutindeni. Am primit telegrama ta, a fost drăguţ că mi-ai trimis-o, foarte drăguţ! Credeam că ţi-am răspuns la ea! Aşa ar fi trebuit, ştiu.

Se referea la o telegramă de încurajare trimisă de Aileen, chiar după mult trâmbiţata lui înfrângere de la Consiliul municipal din Chicago.

— Ah, bine, bine i se răsti Aileen, care la unsprezece dimineaţa încă mai tărăgăna cu îmbrăcatul. Să spunem că aşa c. Altceva?

Observă neglijeul ei vaporos, alb ca zăpada, numai volane, aşa cum îi plăcea, pentru că îi scotea în relief părul roşu pe care cândva i-l admirase atât de mult. Observă de asemenea că avea un strat gros de pudră pe faţă. Necesitatea ei de a se pudra îl copleşi cum probabil o copleşise şi pe ea. Timpul! Timpul! Timpul l Procesul eroziv mereu în acţiune! îmbătrânea din ce în ce, da, da, devenea tot mai bătrână. Şi ce putea face biata femeie, decât să-i sângereze inima, căci ştia prea bine cât de mult îi displăceau lui semnele vârstei la o femeie, deşi niciodată nu pomenise despre aşa ceva şi se prefăcea chiar că nu bagă de seamă.

Nesimţind niciun fel de părere de rău pentru Aileen, era înclinat să fie amabil. De fapt, privind-o şi gândindu-se la vederile generoase ale Berenicei, nu vedea de ce împăcarea lor de ochii lumii să nu presupună şi o călătorie a Aileenei în străinătate. Nu trebuia să fie neapărat lângă el, ci doar prin preajmă, ca să dea impresia că totul «nergea bine în viaţa lor conjugală. Puteau călători cu acelaşi vas chiar, dacă ar fi aranjat cu Tollifer, sau cu altcineva, să-l scutească pe el de a se ocupa de Aileen. Ar fi fost bine dacă persoana aleasă s-ar interesa de ea, ar întovărăşi-o şi în străinătate şi în America, de vreme ce

trebuia înlăturată din calea Berenicei şi a lui.

— Ai vreun program deseară? o întrebă mieros.

— Nu, nu am nimic special, răspunse ea rece, deoarece privirea-i prietenoasă îl trăda – voia să-i ceară ceva, deşi au putea ghici ce anume. Intenţionezi cumva să rămâi acasă o vreme?

— Da, pentru scurt timp. Cel puţin, din când în când. Am unele planuri care mă vor ţine în străinătate câteva săptămâni, şi înainte aş dori să stau de vorbă cu tine despre asta. Aici făcu o pauză, puţin nesigur cum să continue. Totul era foarte dificil, foarte complicat. Aş dori să ne distrăm puţin, cât timp rămân aici. Ai ceva împotrivă?

— Nu, spuse ea scurt, simţind rezerva lui.

Îşi dădea seama că gândurile nu-i erau la ea, chiar şi acum, după despărţirea lor îndelungată. Brusc se simţi prea obosită ca să discute cu el în contradictoriu.

— Ţi-ar face plăcere să mergi la operă, deseară?

— Ah, cia, dacă ţii cu tot dinadinsul.

În definitiv, era e mângâiere să-l aibă lângă ca, chiar şi pentru puţină vreme.

— Fireşte că ţin, răspunse el, şi vreau să mergi cu mine. La urma-urmelor, eşti soţia mea, şi stupina casei; indiferent ce simţi pentru mine, trebuie, să păstrăm aparenţele în public. N-avem nimic de pierdut niciunul nici altul, ba s-ar putea chiar să ne fie de folos la amândoi. Fapt este, Aileen, continuă el pe un ton confidenţial, acum, după ce-am avut toate necazurile de la Chicago, mi se pare nimerit să fac una din două: sau să mă las de afaceri în ţara asta şi să mă retrag, şi nu prea sunt dispus să fac acest lucru – sau să mă apuc de cu totul altceva în altă parte. ’N-am de gând să putrezesc de viu, spuse în încheiere.

— Ah, ţi-ai găsit! Tu să putrezeşti de viu! sări Aileen, uitându-se la el amuzată. Ca şi cum tu o să putrezeşti vreodată! O să ai grijă să te păzeşti!

Asta îl făcu pe Cowperwood să zâmbească.

— În orice caz, reluă el, singurele două lucruri despre care am auzit şi care m-ar interesa câţ de cât sunt un proiect de metro la Paris – care nu prea mă atrage – şi... aici făcu o pauză şi rămase pe gânduri, în care timp Aileen îl studia, întrebându-se dacă spunea adevărul... sau ceva la Londra; cred că mi-ar plăcea su studiez problema metropolitanului de la Londra.

La auzul acestor cuvinte, şi dintr-o cauză pe care nu şi-o putea explica – telepatie, osmoza psihică – Aileen se dumiri şi păru că întrevede ceva interesant.

— Serios! exclamă ea. Sună destul de promiţător. Dar dacă te apuci de altceva, sper să-ţi aranjezi astfel lucrurile încât să nu mai ai neplăceri după aceea. S-ar părea că oriunde te duci, se ivesc neajunsuri, sau apar de la sine anume pentru tine.

— M-am gândit, urmă Cowperwood fără să ţină seama de ultima ei observaţie, că în lipsă de altceva ar fi bine să-mi încerc norocul la Londra, deşi aud că englezii sunt foarte neprietenoşi faţă de firmele americane, de orice natură. Dacă-i aşa, nu am nicio şansă să pătrund acolo, mai cu seamă după buclucul de la Chicago.

— Ah, Chicago, exclamă Aileen deodată, loială dar rămânând totuşi neîncrezătoare. Eu una nu mi-aş trudi mintea pentru Chicago. Orice om care are un strop de judecată ştie ce haită de şacali invidioşi sunt acolo! Cred că Londra ar fi un loc minunat pentru tine dacă vrei să iei lucrurile din nou de la capăt. Desigur, ar fi bine să ştii cum să aranjezi treburile ca să înlături orice neajunsuri cu privilegiile, şi să nu păţeşti ca la Chicago. Totdeauna am simţit, Frank – se încruntă ea, asta datorită anilor petrecuţi cu el, dar fără să spere că ceea ce va spune îi va fi pe plac – că eşti prea indiferent faţă de părerile altora. Ceilalţi oameni – n-are importanţă despre cine-i vorba – pur. şi simplu, parcă nici n-ar exista în ochii tăi. Iată de ce stârneşti tu atâta împotrivire, şi totdeauna va fi aşa, dacă nu-ţi dai osteneala să fii mai atent cu cei din jur. Desigur, nu ştiu co intenţionezi să faci, dar sunt convinsă că dacă

astăzi te-ai apuca să fii cât de cât drăguţ cu lumea, atunci cu mintea ta şi talentul de a fi drăguţ când vrei, n-ai mai întâmpina nicio piedică – asta este.

Se opri apoi, aşteptând să vadă dacă soţul ei va spune ceva.

— Mulţumesc, s-ar putea să ai dreptate. Nu ştiu. În orice caz, mă gândesc serios la afacerea de la Londra.

Intuind certitudinea unei hotărâri luate de el într-o anumită direcţie, Aileen continuă:

— Cât despre noi, ştiu foarte bine că nu te mai sinchiseşti de mine şi nici nu te vei mai sinchisi vreodată. Acum îmi dau scama. Dar în acelaşi timp simt că am avut şi cu un rol în viaţa ta, dacă nu pentru altceva, să te gândeşti măcar prin câte am trecut împreună la Philadelphia şi Chicago; iată un motiv să nu fiu aruncată afară ca o zdreanţă. Ar fi nedrept. Şi până la urmă nu ţi-ar sluji la nimic. Am simţit totdeauna, şi încă mai simt, că ar trebui măcar să salvezi aparenţele, în ce mă priveşte; acordă-mi măcar un pic de atenţie şi nu mă lăsa să stau singură, aici, săptămână de săptămână, lună de lună, fără un cuvânt, o scrisoare, nimic…

Şi de astă dată, ca în atâtea rânduri odinioară, Cowporwood văzu cum i se încordează gâtul şi cum ochii i se umplu de lacrimi. Aileen se întoarse cu spatele, ca şi cum n-ar mai fi fost în stare să spună ceva. Iată, îşi zise el, tocmai compromisul la care mă gândesc mereu de când a venit Berenice la Chicago. Aileen, fără doar şi poate, era pregătită pentru asta, deşi, în ce măsură, încă nu-şi putea da seama.

— Tot ce-mi rămâne de făcut, rosti el, este să găsesc altceva şi să obţin suma necesară de bani. Vreau în acelaşi timp să păstrez reşedinţa de aici şi să fac să pară ca şi cum totul ar merge ca înainte. Asta ar produce impresie bună. Ştii, a fost o vreme când voiam să divorţez, dar dacă ai încerca să laşi trecutul în pace şi ţi-ai îndrepta atenţia către relaţii din afară, lăsându-mă pe mine liniştit cu viaţa mea particulară, cred că ne-am putea înţelege. De fapt,

sunt sigur că am putea. Nu mai sunt tânăr, şi deoarece îmi rezerv dreptul de a-mi reglementa viaţa particulară după anumite necesităţi personale, nu văd niciun motiv pentru care nu ne-am continua drumul în aceleaşi condiţii, ba chiar făcând ca lucrurile să arate mai bine decât înainte. Eşti de acord?

De vreme ce Aileen n-avea altă dorinţă decât să rămână soţia lui, şi întrucât îi dorea, în ciuda proastei lui comportări, să izbândească în tot ce întreprindea, îi răspunse:

— Ei bine, ce altceva aş putea face? Ai toate atuurile în mână. La drept vorbind, eu ce am?

Cowperwood îi propuse, dacă n-are nimic împotrivă, să-l însoţească, dacă va trebui să plece, dar fără a pune vreo condiţie în ceea ce priveşte relaţiile lor conjugale şi fără a stărui, în virtutea obişnuinţei, în a-i impune o conduită care să însemne o piedică în viaţa lui particulară.

— Bine, dacă vrei tu aşa. În orice caz, n-ar fi mai rău decât acum… zise ea, gândindu-se că ar putea fi vorba de o altă femeie în spatele tuturor acestor lucruri, poate chiar de fata aceea, Berenice Fleming. Atunci ea una n-ar face niciun compromis. Cât despre Berenice, niciodată, niciodată nu-i va îngădui lui s-o umilească afişându-se cu parvenita aceea vanitoasă şi egoistă! Niciodată, niciodată, niciodată!

Şi astfel, în timp ce Cowperwood se gândea că făcuse paşi înainte, destul de mari în direcţia planurilor sale actuale, Aileen îşi spunea că măcar obţinuse şi ea ceva: cu cât îl va face pe Cowperwood să-i acorde atenţie în societate, oricare ar fi preţul simţămintelor ei intime, cu atât mai puternică va fi dovada că îl ţine în mână şi cu atât mai mare triumful ei – dacă nu cel particular, măcar în public.

CAPITOLUL 13

Chestiunea de a-l interesa pe Cole în a intermedia reluarea contactelor dintre Greaves şi Henshaw, pe de o parte, şi Cowperwood, pe de altă parte, a fost rezolvată de

acesta din urmă în câteva clipe, cu ocazia unui dineu*:

Într-adevăr, Colc şi-a exprimat părerea că la Londra s-ar găsi pentru Cowperwood un teren mai prielnic decât îi oferise vreodată Chicago, în care caz el, personal, s-ar bucura să afle şi alte lucruri despre un eventual plan de investiţii.

Deopotrivă de satisfăcătoare a fost şi convorbirea cu Edward Bingham, de la care Cowperwood a obţinut unele informaţii despre Bruce Tollifer. După părerea lui Bingham, Tollifer era în prezent într-o situaţie tristă. Deşi cândva cu o poziţie excelentă în societate, având şi o avere frumuşică, astăzi le pierduse pe amândouă. Încă prezentabil, părea că duce o viaţă dezordonată, fără niciun rost. Până nu de mult, fusese în cârdăşie cu nişte cartofori şi alţi indivizi de reputaţie dubioasă; majoritatea celor care-l cunoscuseră înainte şi avuseseră simpatie pentru el acum îi întorceau, pare-se, spatele.

Pe de altă parte, Bingham avea impresia, că, în ultima lună, Tollifer manifestase unele încercări de reabilitare. Căci acum locuia singur într-un modest aşa-numit club al burlacilor – „Alcovul", din Strada 53, şi fusese văzut uneori luând masa în cele mai bune restaurante. Tollifer, socotea el, urmărea una din două: ori să intre în graţiile vreunei femei bogate, bucuroasă să-l plătească în schimbul anumitor servicii pe care putea să i le facă, ori să obţină o slujbă la vreo firmă de intermediari unde, pentru relaţiile lui de odinioară, să merite un salariu. Această concluzie critică trasă de Bingham îl făcu pe Cowperwood să /î tube as că, deoarece era exact situaţia în care nădăjduise sul găsească po Tollifer.

În mulţumi lui Bingham şi, după plecarea lui, de hemăla telefon pe Tollifer la „Alcov". Acesta se afla în pat, dezbrăcat, aşteptând cam abătut să se facă ora cinci, când intenţiona să se aventureze într-una din aşa-numitele „croaziere", cum le spunea el – hoinăreli prin cluburi, restaurante, teatre, baruri, ca să schimbe ici-colo saluturi, să-şi reîmprospăteze vechi prietenii sau să formeze altele

noi. Era ora trei, o zi vântoasă de februarie, când coborî pe palierul scărilor pentru a răspunde chemării lui Cowperwood; ţinea ţigara fumată pe jumătate între degete, avea părul răvăşit şi în picioare nişte papucă scâlciaţi de atâta purtare.

CârxQ auzi la telefon: „Aici Frank A. Cowperwood", Tollifer încremeni şi căută să se reculeagă, căci era un nume care luni de zile figurase în primele pagini ale ziarelor.

— Ali, da, domnule Cowperwood, cu ce vă pot fi de folos?

Glasul lui Tollifer era un amestec de aprehensiune, bună-cuviinţă şi dorinţă de a face orice serviciu i s-ar cere.

— E vorba de o problemă care cred că te-ar putea interesa. Dacă vrei să treci pe la biroul meu de la hotelul Netherlands, mâine dimineaţă, la zece treizeci, m-aş bucura să putem sta de vorbă. Pot să te aştept la ora aceea?

Glasul său, după cum Tollifer nu putea să nu bage de seamă, nu era chiar cel al superiorului care se adresează unui subaltern, deşi autoritar şi poruncitor. Tollifer, preocupat să se pună în valoare în societate, se simţi teribil de curios şi câtuşi de puţin speriat.

— Fireşte, domnule Cowperwood, voi fi acolo, răspunse numaidecât.

Ce-o mai fi însemnând şi asta? Vreo ofertă cumva pentru a vinde acţiuni şi creanţe? În acest caz, ar fi încântat de o astfel de slujbă. Stând în cameră şi gândindu-se la acest telefon neaşteptat, începu să-şi amintească de cele citite despre Cowperwood. Povestea aceea cu încercarea lui şi a neveste-sii de a pătrunde în lumea bună newyorkeză, zvonurile despre unele eşecuri şi bobârnace. Reverii apoi. la ideea slujbei şi la ceea ce-ar fi însemnat pentru el în privinţa recâştigării rangului social, şi se simţi ciudat de bine dispus. Îşi examină obrazul, corpul, hainele din dulap. Trebuia să se bărbierească, să-şi spele părul, să-şi perie bine hainele şi să le calce. N-o să mai iasă în

noaptea aceea; se va odihni ca să-şi reîmprospăteze forţele pentru a doua zi.

În dimineaţa următoare se afla la biroul lui Cowperwood, supus şi maleabil cum nu mai fusese de mult. Această întâlnire, oricum, părea să prevestească o cotitură în viaţa lui. Cel puţin aşa nădăjduia când intră şi dădu cu ochii; de omul acela remarcabil, stând la un birou spaţios din lemn de trandafir care ocupa tot centrul încăperii. Dar deodată se simţi strâmtorat şi puţin nesigur pe sine, pentru că bărbatul din faţa lui, deşi departe de a lăsa de dorit în privinţa politeţii şi a cordialităţii, era totuşi atât de distant şi rezervat. Desigur, îşi spuse el, ar putea fi socotit un bărbat frumos, puternic, cu prestanţă. Ochii aceia albaştri, mari, hipnotici, care nu dezvăluiau absolutnimic, şi mâinile viguroase, delicate – odihnindu-se uşor pe biroul din faţa lui – cu un inel de aur masiv la degetul mic al mâinii drepte.

Inelul acesta i-l dăduse cu ani în urmă Ailcen, ca să-l aibă cu el în celula închisorii din Philadelphia când se afla în punctul cel mai coborât al curbei care de-atunci a tot urcat – ca mărturie a iubirii ci neistovite; de atunci niciodată nu l-a scos. Şi iată că acum era pe cale să aranjeze cu un filfizon, oricum un declasat social, să-şi asume răspunderea de a găsi o formă de distracţie care s-o preocupe pe Ailecn, în aşa fel încât el să se poată bucura pe deplin şi în tihnă de o altă femeie. Într-adevăr, nu era prea departe de un soi de degradare morală! îşi dădea seama de asta foarte bine. Dar ce altceva putea să facă? Planurile lui de acum trebuiau să se desfăşoare nestânjenit, pentru că izvorau din condiţiile pe care viaţa însăşi, operând prin el şi alţii deopotrivă cu el, le crease, le dăduse o formă, şi în niciun chip nu mai puteau fi schimbate. Prea târziu. Trebuia să se străduiască din răsputeri, cu îndârjire, neînduplecat, pentru a determina lumea să-l respecte şi să-i accepte ca inevitabile metodele şi exigenţele.

Uitându-se la Tollifer calm şi cu destulă răceală şi

făcându-i semn să se aşeze, începu:

— Domnule Tollifer, te rog ia loc. Ţi-am telefonat ieri pentru că vreau să pun la punct o chestiune în îndeplinirea căreia e nevoie de cineva cu mult tact şi experienţă socială. Am să-ţi explic pe larg ceva mai târziu. Se cuvine să-ţi spun că nu te-am chemat la telefon înainte de a fi făcut unele investigaţii asupra persoanei d'umitale şi a situaţiei afacerilor, dar fără intenţia de a-ţi pricinui vreun neajuns, te asigur. Dimpotrivă, chiar aş putea să-ţi fiu de folos, dacă şi dumneata îmi vei fi mie.

Spunând acestea, un zâmbet îi lumină chipul, la care Tollifer răspunse puţin şovăielnic, dar cu amabilitate.

— Sper că nu aţi descoperit lucruri atât de defavorabile mie, încât să facă această convorbire inutilă. N-am dus o viaţă strict convenţională, trebuie să recunosc. Tare mi-e teamă că nu sunt făcut pentru aşa ceva

— Foarte probabil că nu, zise Cowperwood, bine dispus şi pe un ton consolator. Dar înainte de a începe să discutăm, aş dori să fii cât se poate de deschis. şi să-mi destăinui totul despre dumneata. Chestiunea pe care o am în minte implică să ştiu totul despre dumneata.

Se uită iscoditor la Tollifer şi acesta, la rândul său, observând privirea, îi spuse pe scurt şi totuşi absolut onest întreaga poveste a vieţii lui, începând cu adolescenţa. Ascultându-l, Cowperwood deveni mai puţin bănuitor şi hotărî că omul acesta era de o calitate mai bună decât îşi închipuise, mai puţin calculat – mai curând sincer, spontan şi om de viaţă, decât şiret şi egoist. Decise, prin urmare, să-i vorbească limpede şi mai pe larg decât intenţionase la început.

— Atunci, din punct de vedere financiar o duci foarte prost.

— Ei, mai mult sau mai puţin, replică Tollifer cu un rânjet. Cred că de fapt n-am dus-o bine niciodată.

— Ei da, grijile când vin, vin cu duiumul, s-ar părea… Dar, ia spune-mi, n-ai vrea să-ncerci să te remontezi totuşi şi, dacă ar fi posibil, să reiei legăturile cu lumea din care

faci parte?

Observă o umbră vădită de dezgust trecind ca un nor pe chipul lui Tollifer, când răspunse:

— Ba da, aş vrea, şi din nou acel zâmbet ironic, aproape deznădăjduit, care-l intriga.

— Şi cam cum vezi dumneata lupta?

— Păi, în situaţia în care mă aflu acum, n-o văd prea bine. Mi-am încercat norocul într-o lume în care e nevoie de considerabil mai mulţi bani decât am eu. Nădăjduiam să-mi găsesc un rost la o bancă sau la o firmă de intermediari printre oamenii po care-i cunosc aici la New York, aşa încât apoi să pot face ceva bani, păstrând totodată slujba şi să intru din nou în legătură cu oamenii care pot să-mi fie de folos…

— Înţeleg, spuse Cowperwood. Dar faptul că ai dat cu piciorul relaţiilor dumitale în societate complică, socotesc, puţin lucrurile. Crezi cu adevărat că printr-o astfel de slujbă ai putea recăpăta ceea ce urmăreşti?

— Nu pot spune, pentru că nu ştiu, răspunse Tollifer. Dar sper.

O uşoară notă discordantă de neîncredere sau de îndoială în tonul lui Cowperwood îl determină pe Tollifer să-şi facă mai slabe speranţe decât cu o clipă înainte. Dar continuăoricum, cu destul curaj:

— Nu sunt aşa de bătrân, şi desigur cu nimic mai decăzut decât alţi inşi care s-au dat la fund şi apoi s-au ridicat din nou. Singurul neajuns în ce mă priveşte este că n-am destui bani. Dacă aveam, nu mă lăsam doborât. Totul a fost din pricină că mi-au lipsit banii, nimic altceva. Dar nici acum n-am câtuşi de puţin impresia că m-am dat de râpă. N-am încetat de a mă zbate, şi nu se ştie ce aduce ziua de mâine.

— Îmi place felul ăsta de a gândi, spuse Cowperwood, şi nădăjduiesc că ai dreptate. Oricum, s-ar părea că n-o să fie greu să-ţi găseşti un post la o firmă de intermediari.

Tollifer era acum nerăbdător din nou, frământat de

speranţe.

— Aş vrea să fie aşa, spuse cu seriozitate, aproape trist. Ar fi desigur un început.

Cowperwood zâmbi.

— Ei, atunci, continuă el, cred că s-ar putea pune lucrurile la punct. Dar numai cu o condiţie, şi anume să rămâi liber de orice fel de complicaţii. Spun asta fiindcă aş avea o chestiune mondenă care mă interesează şi pe care aş dori să ţi-o asumi pentru mine. Nu presupune niciun compromis faţă de libertatea dumitale actuală de celibatar, dar s-ar putea să însemne, cel puţin un timp, că va trebui să te arăţi deosebit de atent faţă de o persoană, făcând aproape acelaşi gen de lucru despre care mi-ai vorbit mai înainte: să acorzi atenţie unei femei încă fermecătoare, puţin mai în vârstă decât dumneata.

Auzind aceste cuvinte, Tollifer înţelese că trebuie să fie vorba de vreo femeie bogată, mai în vârstă, dintre cunoştinţele bancherului, cu care avea unele aranjamente financiare, şi că voia să scoată castanele din foc cu mâna lui.

— Desigur, zise el, dacă e ceva, domnule Cowperwood, pe care să-l pot face pentru dumneavoastră.

În clipa aceea Cowperwood se lăsă uşor pe spate în fotoliu şi, împreunându-şi degetele mâinilor, se uită la Tollifer cu răceală şi cu o expresie calculată.

— Femeia la care mă refer, domnule Tollifer, este soţia mea, îl anunţă tăios şi cu cinism. De ani de zile, doamna Cowperwood şi cu mine trăim – nu voi spune despărţiţi, căci n-ar fi adevărat – ci mai mult sau mai puţin înstrăinaţi.

La auzul acestor cuvinte, Tollifer dădu din cap ca şi cum ar fi înţeles pe deplin, dar Cowperwood continuă iute:

— Asta nu înseamnă că e vorba de o intenţie definitivă. Ori că aş vrea să obţin cine ştie ce dovadă legală împotriva ei. Nu. Viaţa îi aparţine şi e liberă să şi-o trăiască aşa cum crede de cuviinţă, fireşte cu unele limitări. N-aş tolera niciun scandal public şi n-aş îngădui

nimănui s-o vâre, prin intrigi, în niciun fel de scandal.

— Îmi dau seama, remarcă Tollifer, care şi începuse să intuiască limitele de care ar fi fost necesar să ţină seama, dacă voia să nu scape prilejul de a trage foloase de pe urma acestei propuneri.

— Încă nu pe deplin, cred, îi întoarse vorba Cowperwood, cu oarecare răceală, dar am să fiu cât se poate de clar. Doamna Cowperwood a fost foarte frumoasă, una din cele mai frumoase femei pe care le-am cunoscut vreodată. Şi acum e încă foarte atrăgătoare, deşi a ajuns la maturitate. Ar putea arăta mult mai bine dacă n-ar fi atât de descurajată şi predispusă la melancolie. Din pricina rupturii dintre noi – şi aici iau asupră-mi întreaga răspundere, pe ea n-o învinuiesc în niciun fel – înţelegi asta întru totul, sper…

— Da, înţeleg, rosti Tollifer, interesat şi respectuos.

— Doamna Cowperwood s-a lăsat dusă – atât din punct de vedere fizic cât şi social – pe un drum care ar putea avea o justificare în mintea ei, dar niciodată în realitate. De fapt, e încă tânără şi are destule motive să se bucure de viaţă, oricare ar fi părerea ei.

— Îmi pot da seama, totuşi, ce simte, îl întrerupse din nou Tollifer, cu o notă de sfidare, care lui Cowperwood îi plăcu, căci trăda simpatie şi perspicacitate.

— Foarte probabil, spuse Cowperwood, sec şi cam înţepat. Sarcina pe care o vei avea şi pentru care, desigur, îţi voi pune la dispoziţie mijloacele materiale necesare, este de a interveni într-un fel – aparent fără ştirea mea şi, fireşte, fără ca ea să afle ceva despre convorbirea noastră – spre a-i face viaţa mai interesantă şi mai plină de culoare decât acum. Prea stă mult singură. Se întâlneşte cu prea puţini oameni, şi nu chiar cu cei cu care ar trebui. Scopul pentru care te-am chemat este de a vedea – banii trebuitori nu-ţi vor lipsi, şi nimic din purtarea dumitale nu va lăsa să se întrevadă ceva în acest sens – dacă n-ai putea găsi o cale să-i stimulezi interesul, să-i redai curajul, să o înconjuri cu oameni mai pe măsura poziţiei şi mentalităţii

ei. Trebuie să-ţi spun că nu umblu să fac relaţii în societate, nici ca şi nici eu. Dar există cercuri, nu neapărat din lumea bună, cu care, cred, ar putea fi pusă în legătură, spre binele ei ca şi spre al meu, într-un fel. Dacă înţelegi ce vreau să spun, poate vii cu unele sugestii.

Tollifer începu să schiţeze, cât mai exact, anumite posibilităţi pe care le-ar Îi avut Aileen potrivit indicaţiilor lui Cowperwood. Acesta îl asculta şi părea plăcut impresionat de modul cum Tollifer izbutise să înţeleagă situaţia.

— Ar mai fi încă ceva, domnule Tollifer, continuă el. Aş dori să-ţi aduc la cunoştinţă că slujba dumitale la o firmă de intermediari, pe care o voi alege, va fi dirijată de mine personal. Sper că ne vom înţelege şi în această privinţă.

Şi se ridică din fotoliu, semn că întrevederea luase sfârşit.

— Da, domnule Cowperwood, spuse Tollifer, ridicându-se şi el şi zâmbind.

— Perfect. Acum n-o să te mai pot vedea prea curând, dar nu vei rămâne fără instrucţiuni. Voi avea grijă să ţi se deschidă un cont la bancă. Cred că asta ar fi tot. Bună ziua 1

Salutul, însoţit de un nou gest de demnitate trufaşă, a fost de-ajuns ea să-i sugereze încă o dată lui Tollifer prăpastia imensă care se mai afla între el şi omul acesta.

CAPITOLUL 14

Efectul acestei uluitoare întrevederi a fost extrem de tonifiant asupra lui Tollifer. Părăsind biroul lui Cowperwood, o porni spre nord, pe Bulevardul Când, ca să poată arunca o privire asupra frumoasei reşedinţe a lui Cowperwood. După ce examină linia şi decoraţia impresionantului palat italian, se întoarse şi, pus pe aventură, strigă o şaretă să-l ducă până la „Delmonico”, de la întretăierea dintre Bulevardul Cinci şi Strada 27. Acest cartier prindea viaţă la ora prânzului din pricina lumii mondene – cea mai pretenţioasă şi mai plină de ambiţii din

New York – o lume de artişti, stele de cinema şi de teatru, şi de oameni ai legii, care veneau să vadă şi să fie văzuţi. Înainte de a fi părăsit restaurantul, stătuse de vorbă cu cel puţin şase dintre clienţii nelipsiţi de acolo; datorită comportării lui autoritare şi exuberante, rămăsese şi el întipărit în mintea multor altora.

Între timp, Cowperwood dăduse dispoziţie la *Central Trust Company*, unde era director şi acţionar, să fie înregistrat un anume Bruce Tollifer, care locuia atunci la „Alcov” pe Strada 53 lângă Park Avenue, în vederea angajării sale, astfel ca atunci când se va prezenta să i se dea instrucţiunile necesare. Acest aranjament, care avu loc în aceeaşi zi, împreună cu acordarea unui avans pe o lună calculat la salariul de 200 dolari săptămânal, îl făcu pe Tollifer să se simtă în al nouălea cer. Numaidecât începu să se intereseze, cât mai discret posibil, despre perioada newyorkeză a familiei Cowperwood, şi nu numai printre ziarişti, ci şi în rândul diferiţilor ştie-tot care frecventau barurile şi restaurantele din centru: „Gilsey House”, „Martinique”, „Marlborough”, „Metropolitan” de pe Broadway, un fel de Mccea a nenumăraţilor pierde-vară din oraş.

Descoperind că Aileen fusese văzută cu cutare şi cutare actor, ori că fusese la restaurante, la curse, sau în alte părţi cu diverse personaje simandicoase, hotărî să frecventeze tocmai locurile unde era sigur că va veni şi ea. Fireşte, pentru el cea mai bună cale de acces posibilă ar fi fost să-i fie prezentat…

Şi acum Cowperwood, după ce găsise pe cineva care să se ocupe de Aileen, era liber să-şi concentreze atenţia asupra pregătirilor pe care le făcea ca să vândă măcar o parte din acţiunile sale de la Chicago. În acelaşi timp, aştepta să vadă cum evoluează negocierile lui Cole cu reprezentanţii liniei Charing Cross. Obiectivul lui principal, în momentul de faţă, era să-i aducă într-o astfel de situaţie, încât atunci când avea să-i întâlnească, să i se facă o ofertă rezonabilă.

De aceea, la sosirea lui Jarkins cu vestea că Greaves şi Henshaw erau din nou nerăbdători să aibă o întrevedere cu el, se prefăcu a nu fi prea interesat. Dacă aveau într-adevăr o ofertă avantajoasă de făcut, şi nu se vor mai târgui ca până atunci pentru orice fleac, şi dacă se vor înfiinţa în următoarele zece zile…

Drept care, Jarkins telegrafie numaidecât partenerului său din Londra, Moorfain, subliniind necesitatea unei acţiuni prompte. În douăzeci şi patru de ore domnii Greaves şi Henshaw se şi aflau pe bordul unui vas spre New York.

Timp de câteva zile după sosirea lor, se încuiară împreună cu Jarkins şi Randolph, lucrând la întocmirea datelor ce urmau să-i fie prezentate lui Cowperwood. Şi, după fixarea unei întrevederi, neştiind că însuşi Cowperwood fusese instigatorul întâlnirii, au fost aduşi în faţa lui de către Jarkins şi Randolph, deopotrivă nedumeriţi în ce priveşte rolul lor în această problemă.

Evident, Greaves şi Henshaw erau oameni de afaceri de mare anvergură în Anglia, iar Cowperwood ştia acest lucru. Erau relativ bogaţi, din informaţiile lui Sippens. De asemenea, pe lângă contractul încheiat cu societatea *Trafţic Electrical* privind construirea de tunele şi staţii pentru noul metro, mai plătiseră de curând un supliment de 30.000 lire pentru o opţiune ulterioară de preluare integrală a „actului”.

Societatea *Traffic Electrical* era, de fapt, la pământ. Pusă pe picioare de Rider, lordul Stane, Johnson şi câţiva prieteni de-ai lor, se bucura de reputaţia unor vaste cunoştinţe în lumea juridică şi a finanţelor, dar niciunul dintre oamenii aceştia nu ştia prea bine cum să finanţeze sau să valorifice cu succes acest traseu, şi nici n-ar fi fost în situaţia să-l finanţeze ei înşişi.

Lordul Stane începuse să investească masiv pentru cele două căi ramificate: *District* şi *Metropolitan*, dar nu câştigase niciun ban. De aici dorinţa lui de a scăpa de traseul Charing Cross, oferindu-l lui Greaves şi Henshaw

pentru un supliment de 30.000 lire, pe lângă cele 10.000 lire plătite de el anterior, ca să-şi asigure dreptul de construire. În realitate, de când îl preocupa proiectul unei ramificaţii mai ample, Cowperwood se arăta interesat, pentru că, după cum văzuse, putea acţiona fie separat, fie să-şi asigure controlul asupra liniilor *District* şi *Metropolitan*, şi să le combine cu o prelungire – cea mai strălucită intrare în scenă pentru el.

Totuşi, când Greaves şi Henshaw, însoţiţi de Jarkins şi Randolph, intrară în biroul său, nu se arătă copleşitor de cordial. Greaves era un om foarte înalt şi voinic, cu o înfăţişare înfloritoare, şi cu convingerea mic-burgheză solidă despre propria lui valoare. Henshaw, deşi înalt şi el, era subţiratic şi palid, cu un aer de gentleman. Îngăduindu-li-se să-şi întindă hărţile şi documentele, şi încă o dată ascultând întreaga istorie de parcă n-ar fi ştiut-o dinainte, Cowperwood puse doar câteva întrebări.

— O singură chestiune, domnilor, anunţă el. Admiţând că s-ar întâmpla să fiu atât de interesat de proiectul acesta încât să mă apuc să-l studiez în amănunt, cât timp mi-ar trebui pentru investigaţii? Presupun, fireşte, că ceea ce, de fapt, vreţi să faceţi este să vindeţi în întregime controlul asupra acestui proiect, împreună cu contractul de construire a liniei. Am dreptate?

La care amândoi, Greaves şi Henshaw, deveniră în mod vizibil scorţoşi, fiindcă nu era deloc ceea ce voiau ei să facă. Ceea ce doreau într-adevăr, după cum explicară apoi, era să-i vândă o participare pentru suma de 30.000 lire, adică de 50 %. Restul de 50%, împreună cu contractul de construire, urma să rămână în mâinile lor.

Pentru această cotă-parte, totuşi, după cum declarară ei cu naivitate, erau de acord să-şi pună în joc influenţa, sprijinind negocierea unor acţiuni de 100 dolari, în valoare de 8.000.000 dolari, pe care Societatea *Traffic Electrical* le şi emisese, dar încă nu izbutise să le vândă – bineînţeles, incluzând şi o parte din cei 50% ai lor.

Dar, adăugară ei, un om de talia lui Oowperwood

putea să aducă sprijin financiar şi să deschidă drumul în aşa fel, încât să aibă certitudinea că va fi rentabil – idee care pe Cowperwood îl făcu să zâmbească, pentru că importante nu erau construcţia sau exploatarea acestei linii, ci controlul asupiântregului sistem de trafic subteran – visul lui.

— Judecând după convorbirea noastră, spuse Cowperwood, dumneavoastră urmăriţi să realizaţi un venit rezonabil din construirea drumului pentru societatea iniţială, nu cu mult mai puţin de 10%, pare-mi-se.

— Ei da, urmărim să obţinem beneficiul obişnuit celui care construieşte, dbr nu mai mult, replică Greaves.

— Se prea poate, rosti Cowperwood amabil, dar dacă înţeleg bine, dumneavoastră doi, domnilor, intenţionaţi su câştigaţi cel puţin 500.000 de dolari pentru dumneavoastră din construirea acestui drum, cu totul separat de câştigul ca parteneri ai societăţii în numele căreia faceţi lucrarea.

— Dar pentru cei 50% ai noştri vrem să aducem şi ceva capital englezesc, explică Henshaw.

— Cât anume capital englezesc? întrebă Cowperwood, precaut, deoarece se gândea că dacă şi-ar putea asigura 5 lo/0, ar merita osteneala.

În această privinţă, după cum îşi dădu seama, ci erau destul de confuzi. Dacă se asocia preluând povara anuităţilor consolidate şi conferind actualei construcţii o aparenţă de certitudine, poate că măcar 25% din costul total ar putea fi vândut publicului.

— Dar veţi *garanta* asta? întrebă Cowperwood, pe care propunerea îl interesa oarecum. Adică, vreţi să vă luaţi partea din capitalul companiei când trebuie să procuraţi atât de mulţi bani, înainte de a fi obţinut procentele respective?”

Ei bine, nu, nu puteau face acest lucru, dar dacă dădeau greş, cine ştie de n-ar fi acceptat chiar şi sub 50%, să zicem 30 sau 35, numai să li se îngăduie să-şi păstreze dreptul de a construi. („

Cowperwood zâmbi şi de astă dată.

— Ceea ce mă surprinde, domnilor, continuă el, este că dumneavoastră, care vă pricepeţi temeinic la partea tehnică a afacerii, vă imaginaţi că latura financiară este mai puţin anevoioasă. Dar să ştiţi că nu este. Aşa cum dumneavoastră a trebuit să studiaţi ani în şir şi apoi să mergeţi la faţa locului, acolo unde datorită renumelui dumneavoastră sunteţi chemaţi pentru o muncă practică, să încheiaţi contracte la care ştiu că vă pricepeţi, tot astfel eu, ca financiar, a trebuit să fac acelaşi lucru. Şi, fireşte, nu puteţi aştepta de la niciun om, oricât de bogat ar fi, să accepte şi să pornească la construirea şi exploatarea unui traseu de proporţiile acestuia, cu bani din propriul său buzunar. N-ar fi posibil. Riscul e prea mare. Ar face ceva ce urmăriţi şi dumneavoastră să faceţi: să găsească alţi oameni pentru investiţii. Şi n-ar avansa un ban într-o acţiune, oricare ar fi ea, fără a se asigura în prealabil de posibilităţile unui profit pentru sine, şi apoi ale unui profit pentru cei ai căror bani a folosit. Iar ca să facă asta, trebuie să aibă cu mult mai mult decât 50°7 o beneficii în ceea ce ar întreprinde.

Creaves şi Henshaw tăceau, şi el continuă să vorbească.

— Ei bine, dumneavoastră nu numai că-mi cereţi să procur banii, sau cea mai mare parte, pentru rest rămânând să vă înlesnesc tot eu procurarea lor, ci să şi finanţez construirea liniei şi apoi s-o exploatez împreună cu dumneavoastră. Dacă într-adevăr astea vă sunt intenţiile, atunci, fireşte, nici nu mai e nevoie să discutăm, pentru că nu mă interesează. Tot ce-aş putea face ar fi să preiau opţiunea dumneavoastră de 30.000 lire, cu condiţia să mi se asigure controlul absolut asupra liniei, şi eventual să vă las cele 10.000 bre cu care aţi contribuit şi contractul dumneavoastră de construire, dar nimic altceva. Pentru că, după câte ştiu, în plus faţă de toate astea, mai există 60.000 lire sub formă de anuităţi consolidate, cu dobânzi de 4 %, care nu trebuie pierdute din vedere.

Jarkins şi Randolph începuseră să simtă că, într-un fel, până atunci nu înţeleseseră despre ce era vorba. În acelaşi timp Greaves şi Ilenshaw, dându-şi seama că se împotmoliseră într-o situaţie de care ar fi trebuit să profite, se uitară unul la altul neîncrezători.

— Foarte bine, spuse în cele din urmă Greaves. Dumneavoastră, domnule Cowperwood, sunteţi cel mai bun judecător în ceea ce vă priveşte. Dar aş vrea să înţelegeţi limpede că nu există proiect mai sigur pe lume. Londra este terenul ideal pentru un metro. Nu are un sistem de trafic unitar, şi linii ca acestea sunt absolut necesare, şi se vor realiza. Se vor găsi şi banii pentru liniile acestea.

— Posibil, zise Cowperwood. Cât despre mine, dacă după ce veţi reexamina lucrurile, nu veţi socoti potrivit să renunţaţi la planul dumneavoastră acceptându-l pe-al meu, comunicaţi-mi în scris, şi voi vedea ce-mi rămâne de făcut. Totuşi, dacă mă hotărăsc să particip, o voi face pe baza unei opţiuni încheiate conform propriilor mele clauze. Asta, desigur, nu înseamnă că o să vă stânjenesc în chestiunea contractului dumneavoastră de construcţii, care or putea rămâne în picioare, cred, cu condiţia ca specificările pe care le conţine să fie satisfăcătoare.

Şi începu să bată uşor cu degetele în birou, dând de înţeles că întrevederea luase sfârşit; se întrerupse pentru n adăuga că, de vreme ce nu exista o ofertă spre a fi luată în considerare, ar socoti o favoare dacă nu s-ar face niciun fel de publicitate asupra celor spuse de el. Pe urmă schiţă un semn către Jarkins să mai rămână, şi în clipa când ceilalţi plecară, se întoarse spre el şi-i spuse:

— Păcat, Jarkins, că dumneata nu foloseşti niciodată un prilej, chiar şi atunci când ţi se oferă pe tavă. Iată, nu mai departe decât astăzi. Îmi aduci doi oameni, care, clin relatările dumitale şi ale lor, dirijează un proiect important privind traficul din Londra; această afacere tratată cum trebuie ar putea duce la ceva de o mare amploare pentru toţi cei interesaţi. Ei vin totuşi aici fără să aibă nicio idee

despre modul cum înţeleg eu să fac afacerea. Ştii ce vreau să spun: adică eu să controlez totul. Mă îndoiesc dacă ei ştiu chiar şi acum clar ce experienţă am eu în acest domeniu şi ce aş putea face cu un asemenea proiect. Şi-au închimiit că pot să-mi vândă dreptul, pe jumătate, asupra unei afaceri pe care ei şi prietenii lor să o controleze. Ascultă-mă ce-ţi spun, Jarkins – şi aici îl privi atât de neînduplecat, încât domnul Jarkins simţi că-l trec fiori reci – dacă vrei să-mi fii de vreun folos în această chestiune, te-aş sfătui să nu-ţi baţi capul cu propunerea asta, ci să studiezi situaţia metroului din Londra, în ansamblu, şi să vezi ce se poate face în acest sens. Mai mult, aş dori să nu trâmbiţezi mai departe presupunerile dumitale în legătură cu mine şi cu afacerile mele. Dacă te-ai fi dus la Londra, înainte de a aduce oamenii ăştia la mine, şi ai fi aflat tot ce se putea şti despre ei, ne-ai fi scutit pe mine şi pe ei de a ne mai pierde vremea.

— Da, domnule, roşti Jarkins.

Era un bărbat gras, de vreo patruzeci de ani, în general elegant îmbrăcat, şi care, în clipa asta, din pricina nervozităţii, era lac de sudoare. Un om molâu, ca de ceară, cu nişte ochi negri, avizi, de sub care apărea un nas ascuţit, şi mai jos gura moale, puhavă. Visase totdeauna să dea o lovitură la bursă, care să facă din el un multimilionar şi o figură proeminentă la premierele teatrale, la meciurile de polo, la expoziţiile de câini şi în alte ocazii mondene. Avea la fel de mulţi prieteni la Londra ca şi la New York.

De fapt, Cowperwood avea impresia că Jarkins îi putea fi de folos, şi totuşi, în momentul acela, voia să traseze doar unele puncte vagi, ştiind că, foarte probabil, se va duce val-vârtej după Greaves şi Henshaw ca să se înţeleagă cu ei şi, cine ştie, va pleca poate la Londra, unde… păi, ce alt agent mai bun de presă ar fi putut avea dacă nu pe domnul Jarkins?

CAPITOLUL 15

Chiar aşa a şi fost, deoarece n-a durat mult după plecarea lui Greaves şi Henshaw spre Londra, că Jarkins a

şi pornit într-acolo cu vaporul, grozav de nerăbdător să ia parte la marca aventură, care ar fi putut eventual să-i aducă milioanele mult-visate.

Şi, de vreme ce primii paşi în legătură cu Greaves şi Henshaw şi traseul Charing Cross fuseseră făcuţi, pare-se cu rezultate mai puţin precise decât sperase Cowperwood, nu vedea de ce să nu meargă înainte. Plentru că mai erau informaţiile furnizate de Sippens; de aceea se decise să obţină controlul oricăror linii de metro, dacă nu izbutea cu traseul Charing Cross. Astfel, au avut loc nu numai consultări, ci şi câteva dineuri la locuinţa lui, cu care prilej Aileen îşi dădu seama că pe soţul ei îl mai interesa cât de cât vechiul mod de viaţă ce făcuse ca primele zile de convieţuire cu el la Chicago să fie cele mai viu colorate şi mai fericite. Începuse să se întrebe dacă, printr-o ciudată ironie a sorţii, eşecul de la Chicago nu cumva îl potolise, determinându-l să accepte, poate ca un fel de liman necesar, relaţiile formale de odinioară, care, oricât de puţin ar fi însemnat pentru el, ci îi mai aduceau încă atâta consolare.

Adevărul este că, odată cu trecerea timpului, Cowperwood era din ce în ce mai intrigat de firea Berenicei. Avea un mod capricios de a fi, zglobie şi plină de inventivitate, care împletit cu simţul ei practic dar şi cu înclinaţia pentru poezie şi exuberanţă, îl încântau. Niciodată nu se plictisea studiind-o, şi în perioada relativ scurtă de când sosise la Chicago, ajunsese să provoace în el o adevărată febră.

Una din extravaganţele ei, care pe Cowperwood l-a tulburat până în adâncul inimii, se petrecuse nu de mult la Chicago. Într-o după-amiază, târziu, s-au dus cu trăsura să ia masa la un han unde cinaseră cu câteva seri mai înainte. Înainte de a intra însă, ea îl conduse într-un crâng din apropiere, unde, pe o porţiune de pământ acoperită cu petice de zăpadă şi înconjurată de stejari şi pini, se înălţa un om de zăpadă cu chipul lui, oarecum caricaturizat, dar de o asemănare izbitoare. Venise singură cu trăsura,

devreme în dimineaţa aceea, şi-l modelase. Pentru ochi folosise două pietre lucitoare albastre bătând în cenuşiu, iar în loc de gură şi nas – conuri mici de pin de diferite dimensiuni. Adusese chiar şi o pălărie de-a lui, şi o cocoţase, hazliu, sus pe capul omului de zăpadă, subliniind astfel asemănarea. Era în amurg. Pus deodată faţă în faţă cu acest chip, cu vântul de iarnă şuierând printre copacii săgetaţi de ultimele raze ale unui soare sângeriu, Cowperwood tresărise.

— Bine, Bevy! Cum de ţi-a trecut prin cap una ca asta! Când l-ai făcut, vrăjitoare mică?

Şi începu să râdă de momâia aceea hazlie, pentru că unul din ochi fusese fixat puţin pieziş, iar nasul era exagerat de mare.

— L-am făcut azi-dimineaţă. Am venit aici singură cu trăsura şi am modelat omul meu de zăpadă!

— Zău că seamănă cu mine! exclamă el uimit. Dar, ia spune-mi, Bevy, cât timp ţi-a luat până să-l faci?

— Ah, un ceas poate. Se dădu câţiva paşi înapoi şi-l măsură apreciativ din cap până-n picioare. Apoi, luând bastonul lui Franic, îl aşeză sprijinindu-l de unul din buzunarele omului de zăpadă, marcat prin pietricele. Ei, acum uite ce desăvârşit eşti! Numai zăpadă, conuri şi nasturi de piatră! 1

Se înălţă pe vârfuri şi-l sărută pe gură.

— Bevy! Dacă-i aşa, vino-ncoace. Şi o cuprinse în braţe. I se părea că fata avea ceva straniu, de zână. Berenice dragă, mă uimeşti, crede-mă. Eşti oare o fiinţă reală din carne şi oase, sau un spiriduş, o vrăjitoare?

Berenice se întoarse, cu degetele răşchirate spre el.

— N-ai ştiut? Sunt o vrăjitoare şi te pot preface în zăpadă şi gheaţă; şi o porni spre el, cu paşi tupilaţi.

— Berenice, pentru numele lui Dumnezeu! Te ţii de fleacuri! Uneori am impresia că tu eşti cea vrăjită. Vrăjeşte-mă cât vrei, dar nu mă lăsa singur…

Şi o sărută ţinând-o strâns în braţe.

Ea se desprinse, îndreptându-se spre omul de

zăpadă.

— Na, uite ce-ai făcut! exclamă ea, ai călcat cu piciorul şi ai stricat totul. El nu-i real, la urma-urmelor. Iar eu îl făcusem atât de adevărat. Era aşa de mare şi de rece, şi avea atât de multă nevoie de mine – aici, afară. Bietul meu om de zăpadă, acum va trebui să-l distrug, ca numai eu să-l fi cunoscut într-adevăr. Deodată, sfărâmă omul de zăpadă cu bastonul lui Cowperwood. Vezi, eu te-am făcut, şi acum tot eu te distrug!

În timp ce vorbea, spulbera zăpada printre degetele înmănuşate, iar el o privea mirat.

— Haide, haide, Bevy, dragă. Ce spuneai? Cât despre făcut şi distrus – fie, numai să nu mă părăseşti. M-ai purtat prin locuri stranii, asist la stări sufleteşti noi şi bizare, în lumea ta de basm, şi sunt fericit că mă iei cu tine. Mă crezi, da?

— Desigur, dragă, răspunse ea vioaie, cu un glas schimbat, ca şi cum nimic nu s-ar fi petrecut. Dacă trebuie, fie!

Îşi strecură braţul pe sub al lui. Părea că s-a smuls dintr-o transă sau din închipuirile ei, despre care i-ar fi plăcut s-o întrebe; dar îşi dădu seama că nu era momentul. Totuşi, în clipa aceea mai mult ca oricând, avea ceva care îl înfiora; se gândi că putea să se uite la ea, s-o atingă, fără oprelişti, fără nicio piedică, şi că îi era îngăduit să meargă, să vorbească, să fie cu ea. Aici era esenţa a tot ce însemna cu adevărat fericire şi desfătare pe pământul ăsta. De fapt, n-ar fi vrut să se despartă niciodată de ea, pentru că nu mai întâlnise până atunci o femelentat de deosebită, cu atâta judecată, simţ practic şi în acelaşi timp atât de ireală. Pe scenă, da, dar ea era cea mai profundă şi mai complexă dintre toate femeile pe care le cunoscuse!

ni despre latura pur erotică, Berenice avea ceva care de la început nu numai că l-a surprins, dar l-a şi atras. Nu i se întâmpla niciodată să-şi piardă capul sau să se lase sedusă. Şi nici să fie doar un instrument pentru satisfacerea plăcerilor unui bărbat. Dimpotrivă, totdeauna,

ori ei! de îndrăgostită, de aprinsă ar fi fost, era absolut conştientă de farmecele ei: volbura părului roşcat jucându-i pe faţă, atracţia şi vraja ochilor albaştri care aveau puterea să subjuge, dulceaţa gurii, cu acel zâmbet încântător şi enigmatic!

Într-adevăr, gândindu-se la momentele cele mai intense de uitare de sine petrecute lângă Berenice, îşi dădea seama că ea nu avusese niciodată porniri năvalnice, sălbatice, ci fusese conştientă pe deplin de propria ei frumuseţe, pe care, apreciind-o, şi-o punea în valoare, îi călăuzea dorinţa prin sugestii, producând astfel un efect deosebit de toate femeile pe care le cunoscuse vreodată. Pentru că nu Berenice, ci el era cel subjugat, şi raţional şi erotic, absorbit de fiinţa ei extravagantă cu tot ce implica această legătură.

CAPITOLUL 16

Dându-şi seama că ar fi necesar să colaboreze cu Tollifer, măcar într-o mică măsură, pentru ca acesta să înceapă să se ocupe efectiv de Aileen, Cowperwood hotărî s-o informeze despre proiectata lui călătorie la Londra, care urma să aibă loc peste câteva săptămâni, sugerându-i că, dacă doreşte, l-ar putea însoţi. În acest sens avea să-i atragă atenţia lui Tollifer, explicându-i limpede că va trebui s-o distreze, astfel încât să nu mai rămână singură, chinuindu-se ca în trecut din pricină că soţul ei o neglija. Cowperwood se simţea minunat. După lunga perioadă de tragică ruptură sufletească dintre ei, spera, până la urmă, să aranjeze lucrurile în aşa fel încât să-i aline suferinţa şi să statornicească măcar un simulacru de pace.

Când dădu cu ochii de el – rumen, sigur pe sine, viguros, cu o gardenie la butonieră, pălărie gri, mănuşi gri şi pendulând un baston – Aileen trebui să se stăpânească să nu zâmbească, mai amuzată decât simţea că ar fi meritat el. Cowperwood începu să vorbească numaidecât despre afacerile lui. Remarcase ea oare că unul dintre cei mai înverşunaţi duşmani de-ai lui de la Chicago murise de curând? Ei da, scăpase de-o grijă! Şi-acum, ce vor avea la

cină? I-ar face plăcere să le pregătească Adrian nişte peşte Marguery, dacă nu era cumva prea târziu? În treacăt fie zis, el fusese foarte ocupat; a fost la Boston şi Baltimore, iar în curând va trebui să plece la Chicago. Dar povestea asta cu Londra… examinase chestiunea şi, probabil foarte curând, urma să se ducă acolo. Oare o să-i facă ei plăcere călătoria? Desigur, Cowperwood va fi foarte ocupat, însă ea n-avea decât să se repeadă până la Paris ori la Biarritz; se vor întâlni la sfârşit de săptămână.

La care Aileen, luată prin surprindere de această nouă întorsătură a lucrurilor, se aplecă în faţă din fotoliu, cu ochii luminaţi de bucurie. Apoi se controlă, amintindu-şi de adevăratele relaţii cu soţul ei, şi se lăsă din nou pe spate. Prea folosise el multe subterfugii, ca să mai fie sigură de ceva. Totuşi, Aileen decise că cel mai bun lucru era să considere invitaţia drept o dorinţă neprefăcută din partea lui de a fi împreună.

— Perfect! Ai într-adevăr nevoie de mine? întrebă ea.

— Ţi-aş mai cere, dragă, acest lucru, dacă n-aş avea? Fireşte că am nevoie de tine. Este o afacere serioasă pentru mine. S-ar putea să fie o izbândă, dar s-ar putea să nu iasă nimic. Oricum – şi aici, cu obişnuitul lui utilitarism moderat, atinse tocmai punctul cel mai nevralgic al dragostei – ai fost cu mine şi la începutul celorlalte două afaceri riscante, şi cred că ar trebui să fii şi acum, nu-i aşa?

— Da, Frank, mi-ar face plăcere să iau şi eu parte, dacă aşa crezi. O să fie minunat. Sunt gata, oricând ai hotărî plecarea. Când pornim – cu ce vapor?

— O să-l pun pe Jamioson să afle şi să-ţi comunice, f. puse el, referindu-se la secretarul său particular.

Aileen se duse la uşă şi sună după Carr, ca să-i poruncească să pună masa; se simţea deodată complet înviorată. Era ca un contact cu viaţa de odinioară, când avusese parte atât de putere cât şi de înrâurire eficace. Mai porunci lui Carr să scoată cufărul de călătorie şi să-i spună în ce stare se găseşte.

Cowperwood, interesându-se apoi de sănătatea păsărilor sale tropicale aduse din străinătate şi ţinute în seră, îi propuse să meargă împreună să le vadă. Aileen, în culmea bucuriei, porni zorită alături de el, asistându-l în timp ce examina cele două trupiale iuţi din Orinoco şi încerca să fluiere pentru a-l face pe bărbătuş să scoată ţipătul lui caracteristic.

Cowperwood se întoarse brusc spre Aileen şi spuse:

— După cum ştii, Aileen, totdeauna am urmărit să fac din casa asta un muzeu, în adevăratul sens al cuvântului. Am cumpărat mereu piese de artă şi poate o să ajungă una din cele mai frumoase colecţii particulare.

În ultima vreme m-am tot gândit cum să aranjez cu tine ca, atunci când nu voi mai fi – ceea ce se va întâmpla mai curând sau mai târziu – să se păstreze nu atât în amintirea mea, ci spre desfătarea celor pe care îi interesează arta. Vreau să-mi fac un nou testament, şi voi avea grijă să menţionez acest lucru.

Aileen se simţi puţin surprinsă. Ce însemna oare asta?

— Mai am puţin şi împlinesc şaizeci de ani, continuă el calm, şi cu toate că n-am de gând să mor tocmai acum, simt nevoia să-mi pun la punct treburile. Intenţionez ca domnul Dolan din Philadelphia, domnul Cole, precum şi societatea *Central Trust* de aici, să fie trei din cei cinci executori testamentari ai mei. Atât Dolan cât şi Cole sunt oameni care se pricep la chestiuni financiare şi executive, şi sunt sigur că-mi vor îndeplini dorinţele. Dat fiind că urmăresc să-ţi las ţie casa în folosinţă cât timp vei trăi, mă gândeam să te pun în legătură cu Dolan şi Cole, ca s-o ţii deschisă pentru public, sau să ai grijă ca lucrurile să se aranjeze astfel. Vreau ca această casă să fie frumoasă şi să rămână frumoasă şi după moartea mea.

Aileen era acum şi mai emoţionată. Nu-şi dădea seama cărui fapt i se datora preocuparea atât de serioasă pentru afacerile soţului său; se simţea însă măgulită şi recunoscătoare. Poate din pricină că el începuse să

privească viaţa mai sobru.

— Tu ştii, Frank, spuse ea căutând să nu pară prea sentimentală, ce am simţit totdeauna în legătură cu tot ce te priveşte pe tine. De fapt, niciodată n-am avut o viaţă separată de a ta, şi niciodată n-aş vrea să am, deşi cu tine s-ar zice că nu se întâmplă la fel. Cât despre casă, dacă mi-o laşi mie sau mă faci unul din executorii tăi testamentari, te poţi odihni în pace cu certitudinea că nu voi schimba nimic. N-am pretins niciodată că aş avea gustul şi cunoştinţele tale, dar să ştii că o dorinţă a ta va fi totdeauna sacră pentru mine.

În timp ce ea vorbea, Cowperwood atinse un papagal mare, verde cu portocaliu, care, cu cârâitu-i aspru – în armonie cu culorile bălţate – parcă râdea de atitudinea lui gravă.

Cowperwood era mişcat de cuvintele Ailecnei; se apropie şi o bătu uşor pe umăr.

Ştiu asta, Aileen. Aş vrea doar să putem privi amândoi viaţa din acelaşi unghi. Dar deoarece nu putem, ţin să fac cel mai potrivit dintre toate compromisurile posibile, fiindcă sunt convins că, orice s-ar fi întâmplat sau se va întâmpla, tu ţii la mine şi vei continua probabil să ţii. Şi, mă crezi sau nu, dacă îmi stă în putere să te răsplătesc pentru asta, o fac din toată inima. Problema casei şi alte chestiuni despre care vreau să discut intră în această ordine de idei.

Mai târziu, la cină, el îi vorbi despre proiectul înfiinţării unui spital implicând şi posibilităţi de cercetare; îi mai pomeni şi de alte dorinţe exprimate în testament. În acest sens, aduse vorba despre cât de necesar era pentru el să revină deseori la New York şi în casa asta, şi în acest caz prefera s-o găsească aici. Desigur, va face şi ea din când în când călătorii în străinătate.

Văzând-o atât de satisfăcută, de fericită, se felicită pentru modul cum izbutise să-i impună condiţiile. De-ar putea s-o ducă astfel mai departe, ce bine ar fi!

CAPITOLUL 17

În Londra, în vremea aceea, Jarkins se căznea să-l impresioneze pe asociatul său, Kloorfain, cu vestea că marele Cowporwood, credea el, ar fi într-adevăr interesat de soarta metroului londonez, în ansamblu. Îi descria atitudinea şi spusele lui Cowperwood şi, în acelaşi timp, îl lămurea că făceau o greşeală neînţelegând că un om cu o avere atât de uriaşă n-avea să se încurce, fără doar şi poate, cu un fleac de sistem subteran. Ce ridicol din partea lui Greaves şi Henshaw să-şi închipuie că puteau să-l intereseze cu 50 % din traseul lor! Păi, nici vorbă ca el să accepte asemenea condiţii. Fără control deplin şi 5 lo/0, nici nu discută! îşi închipuia cumva Kloorfain că Greaves şi Henshaw vor fi în stare să găsească vreodată în Anglia bani pentru linia lor?

La care Kloorfain – un olandez corpolent şi unsuros, tot aşa de abil în tertipuri mărunte pe cât de nepriceput

7<J

şi de lipsit de curaj în proiecte financiare de mare anvergură – replică:

— Câtuşi de puţin! Prea multe hârţoage, s-ar părea. Prea multe societăţi luptându-se între ele pentru câte un singur traseu. Nicio societate nu doreşte fuzionarea cu alta spre a oferi publicului o rută directă, la un cost convenabil. O ştiu prea bine, pentru că de ani de zile tot înconjur Londra. Păi, ia gândeşte-te numai, există cele două linii centrale, *Metropolitan* şi *District*, care împreună formează un cerc în jurul inimii comerciale u Londrei…

Începu să enumere câteva din greşelii «pe tărim practic dar şi financiar făcute în construirea acestor două linii, şi neajunsurile rezultate. N-au vrut niciodată wă lege şi să creeze linii „fider”, nici măcar «A la electr! flin* şi să le modernizeze pe cele existente. Mal folosesc şi astăzi locomotive cu abur prin tunelo şi prin porţiuni deschise. Singura societate care a dovedit oarecare raţiune a fost *City and South London*, deservind tru Ncul dintre Monument şi Clapham Common. Utilizând energia electrică, acţiona pe o a treia linie, şi totul mergea strună,

trenul era bine luminat – singura porţiune administrată ca lumea din centrul oraşului. Dar chiar şi aşa, traseul era prea scurt; călătorii trebuiau să schimbe vagonul şi să plătească un nou bilet pentru linia de derivaţie londoneză. >.

Desigur, Londra avea nevoie de un om în genul lui Cowperwood, sau de un grup de bancheri englezi care să lucreze mână în mână, să finanţeze şi să dezvolte reţeaua.

Cât despre liniile de care ar urma să se ocupe Cowperwood, ei bine, acestea erau Baker Street şi Waterloo, obţinute de un londonez cu numele de Abington Scarr. Scarr căpătase actul cu şaisprezece luni în urmă şi nu făcuse nimic. Pe urmă se vorbise de o oarecare extindere pusă la cale de *District*, dar în ambele cazuri lipsise capitalul.

— De fapt, spuse în încheiere Kloorfain, dacă într-adevăr Cowperwood doreşte traseul Charing Gross, nu cred c-o să aibă mare bătaie de cap să-l obţină. *Traffio Electrical* a renunţat acum mai bine de doi ani să finanţeze lucrarea. De atunci, a încăput pe mâna celor doi ingineri, Greaves şi Henshaw, dar până la propunerea lui rr

Cowperwood, silit sigur că n-au avut niciun fel de ofertă. În afară de asta, cei doi nu sunt specialişti în lucrări de cale ferată şi, până nu vor găsi un om cu banii lui Cowperwood, nu cred că vor fi în stare să ducă treaba la bun sfârşit.

— Păi, atunci mai are vreun rost să ne trudim mintea cu ei? întrebă Jarkins.

— Cred că n-are niciun rost, se declară de acord Kloorfain. Părerea mea e că ar trebui să ne îndreptăm atenţia către cei care au legătură cu cele două vechi derivaţii centrale, *District* şi *Metropolitan*, sau către nişte bancheri din strada Threadneedle, să vedem ce putem face. Îl ştii pe Crawshaw, de la *Crawshaw* & *Vokcs*. Au tot încercat să găsească bani pentru Greaves şi Henshaw, de când cei doi au preluat opţiunea. Au dat greş, fireşte, tot aşa cum cei de la *Traffic Electrical* au eşuat înaintea lor.

Au prea mari pretenţii.

— *Trajfie Electrical*? se miră Jarkins. Asta-i societatea care a avut la început linia. Ce fel de oameni sunt?

Imediat, cât ai bate din palme, Kloorfain debită o sumedenie de lucruri despre ei – nu tot ce aflase Sippens, dur îndeajuns en să-i intereseze pe cei doi. Din mJIncurilo memoriei lui Kloorfain, apăreau acum Stane, luder, Rulloek şi Johnson, dar mai cu seamă Johnson şi Slane. Aceştia fuseseră printre principalii promotori ai liniei Oharing Cross şi llampstead. Stane făcea parte din Aristocraţie şi deţinea un mare număr de acţiuni la *District*, precum şi la *City and South London*. Johnson era consilierul lui Stane, de asemenea la *District* şi *Metropolitan*, şi acţionar la amândouă liniile.

— De ce n-am încerca să stăm de vorbă cu Johnson ăsta? întrebă Jarkins, numai ochi şi urechi din cauza discuţiei avute cu Cowperwood. Trebuie să fie destul de bine informat despre tot ce se petrece.

Kloorfain stătea în picioare la fereastră, privind jos în stradă.

— Formidabil! exclamă el, răsucindu-se pe călcâie şi uitându-se la Jarkins. Grozavă idee! De ce nu? Numai că... (Făcu o pauză şi se uită neîncrezător spre Jarkins). Dar e cinstit să facem aşa ceva? După câte înţeleg, n-avem dreptul să afirmăm că-l reprezentăm pe Cowperwood. Singur ai spus-o – că a fost de acord să stea de vorbă cu Greaves şi Henshaw la New York, numai pentru că l-am cerut-o noi. Nu ne-a dat mână liberă să întreprindem nimic în legătură cu ei.

— Mă rog, oricum, eu cred că ar fi bine să-l tragem de limbă pe Johnson, replică Jarkins. Trebuie să-i spunem că ori Cowperwood, ori vreun alt milionar american pe care-l cunoaştem, se arată interesat de un proiect care să fuzioneze câteva din liniile astea, şi apoi să-i băgăm în cap ideea că linia Charing Cross, dacă ar putea s-o obţină înapoi, ar putea fi vândută lui Cowperwood. În cazul ăsta, dacă agenţii de bursă o să se pună de acord, ne-am pomeni

cu nişte dividende grozave, pe drept cuvânt. În plus, dacă am putea pune mina pe nişte acţiuni, sau dacă le-ar cumpăra el ori Cowperwood, ne-om alege cu partea noastră ca agenţi de schimb sau de vânzure. De ce nu?

— Ideea nu-i rea, spuse Kloorfain entuziasmându-se şi mai mult. Să văd dacă pot da de el la telefon.

Îşi târî paşii către un alt birou, lăturalnic, şi tocmai se pregătea să ceară legătura, când se opri uitându-se la Jarkins.

— Cel mai simplu ar fi să-i cerem o consultaţie într-o problemă financiară care ne preocupă, dar care n-ar putea fi lămurită la telefon. Are să-şi închipuie că o să-i pice şi lui ceva; îl lăsăm să creadă asta, până-i explicăm tărăşenia.

— Bine! exclamă Jarkins. Hai să-l chemăm acum.

Aşadar, după ce Kloorfain îi dădu lui Johnson o explicaţie foarte precaută la telefon, se întoarse şi spuse:

— Zice să ne vedem mâine la unsprezece.

— Splendid i exclamă Jarkins. Cred că acum ne aflăm pe făgaşul cel bun. În orice caz, nu stăm locului. Şi dacă el personal nu-i interesat, poate ştie pe altcineva care să fie.

— Perfect, perfect! repetă Kloorfain, care în clipa aceea socotea partea care o să i se cuvină lui. Îmi pare bine că m-am gândit la el. S-ar putea să fie afacerea cea mai grozavă pe care am făcut-o vreodată.

— 7 Perfect, perfect! se auzi ca un ecou glasul lui Uarkins, destul de entuziasmat, dar nu atât pe cât ar fi fost dacă ar fi pus el la cale întreaga afacere. Pentru că Jarkins s-a considerat totdeauna nu numai creierul, ci şi forţa motrice a acestei combinaţii.

CAPITOLUL 18

Birourile firmei *Rider*, *Bullock*, *Johnson* & *Chance*, precum şi biroul lordului Stane, se aflau într-una din cele mai sordide părţi de pe strada Storey, chiar lângă Inns of Court *K* De fapt, întreaga regiune în afară de Inns of Court era privită de americani drept locul cel mai nepotrivit pentru nişte distinse talente din domeniul legislaturii. Case nu prea înalte, de câte trei, cel mult patru etaje,

reamenajate, ori foste poduri sau prăvălii, slujeau azi drept birouri, biblioteci, camere de consultaţii pentru nici mai mult nici mai puţin decât doisprezece avocaţi, cu stenografele, secretarii, curierii şi alt personal auxiliar.

Strada Storey, în sine, era atât de îngustă încât doi oameni care mergeau braţ la braţ aproape că nu se puteau plimba nestinjoniti. Cât despre partea carosabilă propriu-zisfl, nu îngăduia decât trecerea lentă a doua cărucioare de mână, dar în niciun caz a doua vehicule de proporţii mai mari. Şi totuşi, pe această străduţă se perindau adevărate puhoaie de muncitori, dacă-i punem la socoteală şi pe cei ce o foloseau drept scurtătură spre Ştrand şi arterele învecinate.

Firma *Rider*, *Bullock*, *Johnson* & *Chance* ocupa toate cele trei caturi, plus parterul, ale imobilului de pe strada Storey nr. 33, o clădire nu mai lată de 8 metri, dar de vreo 17 metri în adâncime. Parterul, la origine locul de primire şi salonul-reşedinţă al unui judecător pensionat din generaţia anterioară, era acum camera generală de recepţie şi biblioteca. Lordul Stane ocupa un mic birou la primul etaj, în partea din dos. Etajul al doilea fusese dat celor trei membri mai importanţi ai firmei: Rider, Johnson şi Bullock. Iar Chance, împreună cu o parte a personalului auxiliar, ocupa etajul al treilea. Biroul lui Elverson Johnson, la capătul din spate al etajului al doilea, dădea într-o curţi ci că Pavajul de pietre rotunde făcea cândva parte dintr-o veche curte în stil roman, dar splendoarea ei istorică pălea pentru cei ce se familiarizaseră cu ea tot contemplând-o zi de zi.

Clădirea nu avea ascensor, sau „lift” pentru a folosi termenul englezesc. Un sistem de ventilaţie destul de amplu se întindea de la mijlocul etajului întâi pânu la acoperiş. Birourile erau şi ele prevăzute cu o formă cam străveche de aerisire, prin intermediul unei elice care slujea la oxigenarea atmosferei din interior. Pe urmă, fiecare încăpere avea un cămin – în care ardeau cărbunii de-a lungul zilelor de iarnă ceţoase şi umede ceea ce

contribuia mult la sporirea confortului şi a farmecului acestor încăperi. În odaia fiecărui avocat se aflau birouri şi jilţuri spaţioase, frumos lucrate, şi câte un prichici alb de marmură cu cărţi şi statuete. Pe pereţi atârnau gravuri cam prăfuite reprezentând figuri remarcabile de legislatori englezi din trecut sau peisaje din Marea Britanie.

Dintre membrii firmei, Johnson avea cea mai mare autoritate şi ambiţii financiare. Era în general un om practic, şi de cele mai multe ori urma o cale personală cât se poate de avantajoasă propriilor sale interese. Undeva în sufletul lui exista o înclinaţie care-l îndemna să facă speculaţii asupra valorii religiei şi chiar să aibă simpatie pentru progresul doctrinelor nonconformiste. Obişnuia să mediteze la făţărnicia şi la înapoierea spirituală a celor din High Ghurch *, precum şi la semnificaţia socială şi religioasă a unor faimoşi bigoţi ca John Knox, William Penn, George Fox şi John Wesley. În universul lui cerebral, complicat şi năstruşnic, Johnson apăra

1 Credincioşi din sânul Bisericii Anglicane, care subliniază necesitatea autorităţii ecleziastice şi a sacerdoţiului.

fi idei evident potrivnice şi chiar antagoniste. Simţea că ar trebui să existe o clasă conducătoare care să se ridice şi să se menţină la putere printr-o abilitate dezirabilă, chiar dacă nu întotdeauna justificată. De vreme ce în Anglia această clasă exista, sprijinită pe legi privind proprietatea, dreptul de moştenire şi dreptul primului născut, înseamnă că era importantă, potrivită şi toate celelalte, dar nu neschimbătoare. Aşa că cei săraci cu duhul, ca şi materialiceşte cei săraci în toate, ar fi mai bine să se dedea supunerii, trudei şi credinţei în Tatăl Ceresc care, în ultimă analiză, poate că se va milostivi de ei. Pe de altă parte, imensa prăpastie dintre sărăcia nu totdeauna neghioabă şi bogăţia necâştigată prin muncă i se părea cumplită şi aproape dăunătoare. Pe această concepţie se sprijineau sentimentele lui religioase mai stăruitoare, care uneori urmau calea evlaviei.

Deşi provenea din lumea de jos a celor slabi şi neajutoraţi, totdeauna aspirase la treptele superioare ale societăţii unde, dacă nu el, atunci copiii lui – doi feciori şi o fiică – să trăiască la fel de tihnit ca cei pe care îi admira şi-i critica atât de mult. De fapt, aspira să obţină pentru sine un titlu: un nepretenţios „sirtt la început, titlu care mai târziu, dacă va avea noroc, să poată fi eventual întărit printr-o mai mare favoare regală. Ca să ajungă însă aici, după cum bine ştia, trebuia să câştige nu numai bani mai mulţi, ei şi favoarea celor care aveau şi boul şi titluri. Cu urinare, îşi sincroniza instinctiv acţiunile tu ambiţiile şi bunăstarea membrilor acestei clase.

l'Ira un om scund, scorţos, rigid şi autoritar. Tatăllui, un dulgher din Soutliwark căruia-i plăcea să tragă la măsea, întreţinuse ca vai de lume o familie de şapte suflete. Ti nărui Johnson fusese dat ucenic la un brutar, cu sarcina de a duce pâinea la domiciliul clienţilor. Hărnicia băiatului a atras atenţia unui client, tipograf de meserie, care l-a socotit drept un „drac împieliţat” şi l-a îndemnat să citească şi să se gândească la o meserie mai practică, astfel ca să: poată scăpa de condiţia jalnică, searbădă în care se zhătea. Şi Johnson sq dovedi un elev plin de râvnă. Ducând tipărituri la tot felul de negustori şi oameni de afaceri, ajunse până la urmă în contact cu un tânăr avocat, pe nume Luther Fletcher, care, luptându-se să fie ales ca reprezentant al unei circumscripţii din Soutlnvmât în Consiliul Districtual al Londrei, descoperise în tânărul Johnson, pe atunci în vârstă de numai douăzeci de ani, omul care îl interesa sub raportul posibilităţilor juridice. Fletcher a fost atât de fascinat de perspicacitatea şi siguranţa lui, încât îl trimise să urmeze cursurile unei şcoli serale de studii juridice.

Din acel moment, Johnson a început să prospere. N-a trecut mult şi firma la care s-a afiliat în cele din urmă a fost impresionată de simţul său juridic intuitiv; curând el avea să îndeplinească cea mai mare parte a muncii juridice minuţioase de care se ocupa firma: contracte, drepturi de

proprietate, testamente şi organizarea de societăţi. La vârsta de douăzeci şi doi de ani, dădu examenele necesare şi fu primit în barou. La douăzeci şi trei de uni II cunoscu pe domnul Byron Chance, de la firma de avocaţi *Bullock & Chance*, care îi propuse să se asocieze hi firma lor.

Bullock, vestit în rândul avocaţilor pledanţi de in Imn of Court, era prieten cu un oarecare Wellington ltider, un avocat cu legături şi mai influente chiar decât ale sale. Rider administra o serie de averi mari, printre care aceea a contelui Stane, şi se ocupa şi de latura juridică a societăţii *District Railway*. Remarcându-l pe Johnson, a fost teribil de tentat să i-l sufle lui Bullock şi să şi-l ia asociat. Totuşi, interesul personal şi sentimentele de prietenie i-au dictat să caute o altă cale de a obţine serviciile lui Johnson. O convorbire cu Bullock atrase după sine, în cele din urmă, asociaţia juridică actuală, care dăinuia de zece ani.

Odată cu Rider veni şi Gordon Roderick, lord Stane, fiul cel mai mare al contelui Stane. Terminase tocmai studiile la Cambridge, şi tatăl lui se gândea că era înzestrat cum se cuvine să-i urmeze în demnităţile paterne. Deocamdată, totuşi, din pricina anumitor porniri şi ciudăţenii ale temperamentului său, tânărul era mai preocupat de fazele practice şi hotărât neistorice ale lumii din jur. Păşise în viaţă într-o vreme când gloria şi supremaţia unui simplu titlu de nobleţe nu numai că era pusă în cumpănă, dar, în multe cazuri, eclipsată de geniul financiar. Ca student la Cambridge, se interesase de economie politică şi sociologie şi tindea să-şi plece urechea la teoriile socialiştilor din Şcoala Fabiană *, fără să piardă totuşi conştiinţa moştenirii în perspectivă. După ce l-a cunoscut pe Rider, interesat aproape exclusiv de uriaşele companii pe care era mereu solicitat să le reprezinte, Stane a fost lesne câştigat de concepţia lui Rider potrivit căreia adevăraţii lorzi ai viitorului urmau să fie financiarii. Lumea avea nevoie de echipament material avansat, iar financiarul care va căuta să satisfacă această necesitate va fi factorul esenţial în propăşirea societăţii.

Purtat de asemenea gânduri Stane a început să se ocupe de studiul legislaţiei societăţilor engleze în biroul firmei *Rider, Bullock, Johnson* & *Chance*. Şi una din marile prietenii pe care le-a legat a fost cu Elverson Johnson. În Johnson el a desluşit pe omul de rând viclean şi hotărât să urce treptele de sus ale ierarhiei sociale, în timp ce Johnson a recunoscut un moştenitor al privilegiilor enorme existente la Londra în domeniul traficului subteran, şi interesul lor nu se mărginea în niciun caz la înfiinţarea societăţii *Trajjic Electrical*, al cărei nucleu Iniţial ol îl con Htitulscrfl. Când au fost propuse mai întâi liniile Cffy *aud South London*, cu construcţiile lor ultramoderne, ol şi prietenii lor au investit bani în această facere, gândindu-se la o eventuală joncţiune a celor doull linii vechi care treceau pe-atunci prin inima Londrei – *Metropolitan* şi *District*. Precum Demostene adreaându-se atenienilor, Johnson nu renunţa la ideea că cine putea găsi banii necesari pentru a pune mâna pe stocul de acţiuni al celor două linii, obţinând astfel un control de 51%, n-are decât să anunţe liniştit că-şi asumă răspunderea şi apoi să facă ce pofteşte cu ele.

După moartea tatălui său, Stane şi câţiva prieteni, împreună cu Johnson, au încercat să cumpere stocul de acţiuni al liniei *District*, sperând să obţină controlul asupra celor două trasee – dar totul s-a dovedit peste puterile lor. Era un stoc excedentar prea mare şi nu puteau face

N E vorba de *Societatea Fabienilor* (*Fabian Soclety*) – organizaţie reformistă engleză întemeiată în 1884 de către un grup de socialişti englezi cu vederi reformiste…

rost de suficienţi bani. De aceea, fiindcă administrarea nu progresa iar stocul nu renta, au revândut o mare parte din ceea ce achiziţionaseră.

Cât despre linia *Charing Cross*, încă neconstruită, pentru care înfiinţaseră societatea *Traffic Electrical*, n-au fost în stare niciodată să adune destui bani sau să revândă destule acţiuni emise, ca să ajungă la cele 1 660.000 lire sterline necesare construcţiei. Până la urmă, prin Greaves

şi Henshaw, au încercat să găsească un financiar, sau un grup de financiari, care, fie să preia linia *Charing Cross*, fie să li se alăture în visul lor de a pune mina pe liniile *Metropolitan* şi *District*.

Dar din toate astea n-a ieşit nimic. Între timp, Johnson împlinise patruzeci şi şapte de ani, iar lordul Stane patruzeci; amândoi se simţeau puţin obosiţi şi mai mult decât neîncrezători în reuşita acestei grele acţiuni.

CAPITOLUL 19

În această situaţie, în biroul lui Elverson Johnson au intrat Jarkins şi Kloorfain, dorind să discute cu Johnson o chestiune deosebit de importantă, referitoare la Greaves şi Henshaw, care plecaseră recent la New York după cum Johnson probabil ştia – să confere cu clientul lor, domnul Frank Cowperwood, pe care Johnson îl cunoştea desigur.

Johnson încuviinţă, mărturisind că auzise despre el.

Şi cu ce putea fi el de folos acestor domni?

Era una din cele mai frumoase dimineţi de primăvară londoneză. Soarele îşi revărsa lumina peste pavajul cu pietre rotunde. Când intrară, Johnson studia tocmai nişte referate în legătură cu un proces de daune împotriva societăţii *City and South London*. Părea foarte bine dispus, pentru că ziua era caldă şi însorită. Avusese loc o uşoară creştere a acţiunilor societăţii *District*, dar discursul excelent ţinut cu o zi înainte la *Liga Internaţională Epworth* fusese menţionat favorabil în două dintre gazetele de dimineaţă.

— Voi fi scurt pe cât posibil, începu Jaricins, care – îmbrăcat într-un costum gri, cămaşă de mătase gri, cravata de mătase albastru cu alb, pălărie tare şi cu baston în mână – îl studia atent pe Johnson, spunându-şi că treaba n-o să fie sâmplă, căci Johnson părea un om abil.

— Înţelegeţi, domniile, Johnson, confirmă Jarkins zâmbind cât mai îmbietor, că vizita noastră este, fără îjidoială, neautorizată în ceea ce-l priveşte pe domnul Cowperwood. Asta nu înseamnă că nu-i veţi acorda aceeaşi importanţă. După cum ştiţi, Greaves şi Henshaw s-au

ocupat de *Traffic Electrica*}, pentru care dumneavoastră lucraţi ca avocat.

— Unul dintre avocaţi, preciza prudent domnul Johnson. Dar a trecut destul timp de când n-am mai fost consultat.

— Întocmai, întocmai, replică Jarkins. Cred totuşi că vă va interesa. Ştiţi, noi am avut ideea să-i punem pe Greaves şi Henshaw în legătură cu Cowperwood. După cum aţi aflat, domnul Cowperwood e un om extrem de bogat. A participat la tot felul de acţiuni în domeniul niMicmolor de tracţiune din America. Şi se vorbeşte că îşi llcândoa/ă averea de la Chicago, care s-ar ridica la un mnt puţin de douăzeci de milioane.

LI menţionarea acestei sumo, domnul Johnson ciuli uretfille, Traficul era trafic – fie că era vorba de Chicago, I/India, unu oricare alt oraş – şi un om care s-a priceput Nfi stoarcă douăzeci de milioane dolari din această afacere trebuia să fie un tip tare isteţ. Jarkins remarcă numaldedt interesul lui.

— Tot ce se poate, rosti cam în doi peri Johnson, puţin iritat dar fără să se lase aparent impresionat. Şi ce legătură are asta cu mine? Nu trebuie să uitaţi că eu nu sunt decât un simplu avocat la societatea *Trajjic Electrical*, şi că n-am nici în clin nici în mânecă cu domnul Greaves ori cu domnul Henshaw.

— Da, dar sunteţi interesat, în general, de situaţia metroului de la Londra, sau cel puţin aşa pretinde domnul Kloorfain, stărui Jarkins. Adică, adăugă el diplomatic, dumneavoastră îi reprezentaţi pe toţi cei care se interesează de dezvoltarea sistemului de trafic subteran.

— Domnule Johnson, interveni atunci Kioorfain, am îndrăznit să menţionez acest fapt, deoarece apăreţi când şi când în presă drept reprezentantul firmelor *Metropolitan* şi *District* şi al lui *City and South London* şi *Central of London*.

— E adevărat, recunoscu Johnson părând calm şi stăpân pe sine. Reprezint societăţile acestea din punct de

vedere juridic. Dar încă nu sunt lămurit ce doriţi. Dacă se pune chestiunea să se cumpere sau să se vândă ceva legat de *Charing Cross* sau de linia *Ilampstcad*, atunci fără îndoială că nu eu sunt omul de care aveţi nevoie.

— Îngăduiţi-mi numai un minut, dacă vreţi, stărui Jarkins aplecându-se spre Johnson. Iată cum stau exact lucrurile: domnul Cowperwood, abandoniml problema tramvaielor de la Chicago şi nemoifilnd angrtnut în această activitate, este în prezent disponibil; nu-l ol însă omul care să stea cu mâinile în sân. Ştiţi că a lucrat în Chicago mai bine de douăzeci şi cinci de ani. Nu vreau să spun că umblă cumva să-şi plaseze capitalul. Domnii Greaves şi Ilenshaw au clarificat chestiunea. Au şi luat legătura cu el prin firma noastră: *Jarkins, Kioorfain* & *Randolph*. Domnul Kioorfain, aici de faţă, se ocupă de sucursala noastră din Londra.

Johnson încuviinţă din cap; asculta cu atenţie.

— Fireşte, continuă Jarkins, nici domnul Kioorfain, nici eu n-avem împuternicire din partea domnului Cowperwood de a vorbi în numele său. Dar ne dăm seama că situaţia din Londra, în cazul când i-ar fi adusă la cunoştinţă de către omul potrivit, în modul potrivit, ar duce la rezultate deosebit de valoroase pentru toţi. Frank Cowperwood a respins afacerea cu linia *Charing Cross* nu pentru că socotea că n-ar fi rentabilă, ci pentru că nu i se oferise controlul de 51% asupra căruia insistase atât. A înţeles totodată că era vorba doar de o ramificaţie scurtă, care nu prea avea legătură cu reţeaua subterană în ansamblu, funcţionând separat. Pe el îl interesează traficul din întregul oraş.

Glasul lui Jarkins căpătă acum o notă măgulitoare.

— I-am cerut domnului Kioorfain, spuse el mieros, să mă ducă la omul care cunoaşte cel mai bine situaţia metroului din Londra şi care să înţeleagă importanţa interesării domnului Cowperwood. Căci dacă apreciem cum se cuvine lucrurile – şi aici aruncă spre domnul Johnson o privire rău-prevestitoare – ne dăm seama că a

venit timpul de a se unifica şi moderniza întregul sistem – şi cine nu ştie că domnul Cowperwood e un geniu în domeniul tracţiunii? El urmează să vină curând la Londra. Suntem de părere că ar trebui să se întâlnească şi să discute cu cineva care să-l facă să înţeleagă necesitatea, aici, a unui om ca el. Dacă dumneavoastră, domnule Johnson, nu ţineţi să intraţi în această afacere, poate ştiţi pe cineva care ar fi dispus (Jarkins se gândea la Stane şi la relaţiile lui, despre care se zvonise) şi poate ne daţi un sfat în acest sens. Desigur, noi suntem agenţi intermediari şi ne-am bucura dacă am izbuti să-l interesăm pe domnul Cowperwood; am avea un procent, care ar fi, bineînţeles, inclus într-o astfel de acţiune.

Johnson, stând la masa lui de lucru, se uita nu la Jarkins sau Kloorfain, ci în jos.

— Mda, începu el, domnul Cowperwood este un african multimilionar. Are, pare-se, o uriaşă experienţă în exploatarea tramvaielor şi a căilor ferate aeriene, la Chicago şi aiurea. Ceea ce vreţi de la mine, după câte înţeleg, chlo mă-l interesez în soluţionarea problemei metroului din Londra. Şi dacă reuşesc, aşteptaţi o recompensă – ori cel puţin să am grijă să fiţi plătiţi – şi totodată să-l determin pe domnul Cowperwood de a-i ajuta pe alţi câţiva londonezi, interesaţi în domeniul tracţiunii, să câştige bani.

Acum se uita în sus, ridicând din sprâncene, în vreme ce Jnricins privea cu subînţeles dar fără a face vreun comentariu.

— Foarte practic, nimic de zis, continuă Johnson, şi există, sunt sigur, câteva persoane care s-ar alege cu beneficii. Chestiunea metroului din Londra e foarte complexă. Prea multe linii proiectate, prea multe companii diferite spre a putea fi armonizate, prea multe acte obţinute de tot felul de speculanţi şi promotori fără o leţcaie în buzunar. Se uită deprimat la cei doi. Va fi nevoie de sume mari de bani, de milioane de lire sterline – nu mai puţin de douăzeci şi cinci milioane, aş spune. Îşi lipi

palmele una de alta, întristat, simţind parcă povara financiară care apăsa asupra tuturor acestor chestiuni. Desigur, persoana domnului Cowperwood nu ne este necunoscută. Dacă nu greşesc, la Chicago i s-au adus unele acuzaţii, dar care n-ar trebui să împiedice bunul mers al unei lucrări importante, ca aceea pe care dumneavoastră, domnilor, o propuneţi. Totuşi, având în vedere spiritul conservator al englezilor…

— Aa, vă gândiţi la învinuirile politice aduse metodelor financiare folosite de el, la Chicago, preciză Jarkins de astă dată pe un ton de sfidare. Simple manevre politice, puse la cale de rivalii săi financiari, invidioşi pe succesele obţinute.

— Ştiu, ştiu, îl întrerupse domnul Johnson cu aceeaşi tristeţe. Financiarii de pretutindeni înţeleg, fireşte, şi nu se lasă impresionaţi de acest soi de opoziţie. Şi aici va fi întâmpinat cu ostilitate. Pentru că Anglia e o insulă mică, foarte conservatoare şi severă. Nu ne plac oamenii care vin dinafară şi conduc treburile în locul nostru. Totuşi, după cum susţineţi, domnul Cowperwood este un om foarte iscusit şi plin de resurse. N-aş putea spune dacă există aici oameni care să vrea să se asocieze cu el. Sunt puţini la număr, dacă există cumva, cei care ar vrea să-i acorde în exclusivitate controlul financiar în cazul sistemului menţionat de dumneavoastră. Se ridică în picioare şi începu să-şi scuture de pe pantaloni şi de pe jiletcă fire de praf imaginare. Spuneaţi că a refuzat oferta făcută de Greaves şi Henshaw? adăugă el.

— Da, a refuzat-o, rostiră într-un glas Jarkins şi Moorfain.

— Dar care anume erau condiţiile lor?

Jarkins îi explică.

— Înţeleg, înţeleg. Aşadar, ei voiau să păstreze contractul şi 50%. Ei bine, până nu voi avea răgaz să reflectez asupra acestei chestiuni şi să mă consult cu unul sau doi dintre asociaţii mei, nu mă pot exprima în niciun sens. Totuşi, adăugă el, n-ar strica dacă o parte dintre

marii acţionari ar sta de vorbă cu el când va veni aici.

În realitate, încă de pe acum Johnson era de părere că Frank Cowperwood îi trimisese pe cei doi ca să cerceteze cum stau lucrurile. Totuşi se îndoia că Frank Cowperwood, american fiind şi oricât de mare avere ar fi avut, să poată vreodată smulge o participare chiar de 50%», măcar, de la administraţia actuală. Va fi extrem de dificil pentru el să pătrundă în acest câmp de activitate. Ţinând seamă totodată de investiţiile făcute de el şi de lordul Stane, iar traseul *Charing Cross* fiind pe cale să ajungă probabil din nou la *Traffic Electrical* şi astfel aducând pagube mai mari celor care au investit bani, ei bine…

Se adresă acum celor doi oameni pe un ton categoric.

— … Va trebui, domnilor, să reflectez asupra acestei probleme. Treceţi pe la mine, să zicem marţea viitoare sau miercuri, şi o să vă spun, în sfârşit, dacă i-aş putea da o mână de ajutor.

Rostind aceste cuvinte, se îndreptă spre uşă şi trase de şnurul unui clopoţel; apăru un conţopist care-i conduse pe oaspeţi până la ieşire. După ce plecară, se duse la una din ferestrele care dădeau în curtea străveche, unde soarele de aprilie încă mai strălucea cu putere.

Avea un, obicei când îl furau gândurile: îşi împungea obrazul cu limba, împreunându-şi mâinile într-o poziţie de rugă, cu degetele în jos. Rămase şi de astă dată un timp în această poziţie, privind pe fereastră.

Ajunşi afară, po strada Storoy, Kloorfain şi Jarkins începură Mă discute:

Fxcolent I Foarte abil omul ăsta… dar realmente IntrrcHUT”, ar fi o afacere grozavă pentru ei, numai de şi-ar dn Henmn…

— Dar chestia aceea de la Chicago! Ştiam că o să însă la Iveală! exclamă Jarkins. Totdeauna se-ntâmplă aşa: povestea cu închisoarea, ori scandalurile cu femei… cu şi cum asta ar putea schimba ceva în cazul de faţă.

— Stupid! Nemaipomenit de stupid! răsună glasul lui

Kloorfain.

— Totuşi, trebuie făcut ceva în acest sens. Va fi nevoie să aranjăm într-un fel cu presa, zise Jarkins.

— Dă-mi voie să-ţi spun ceva, rosti în încheiere Kloorfain. În momentul când vreunul din oamenii bogaţi de aici ar intra în combinaţie cu Cowperwood, s-ar sfârşi cu toată publicitatea nefavorabilă. Noi avem legi deosebite de ale voastre, ştii foarte bine. Aici, un scandal te distruge definitiv. Şi e primejdios să spui ceva care nu-i pe placul grangurilor. În ţara dumitale lucrurile se petrec, aparent, altfel. Eu însă cunosc majoritatea directorilor de ziare financiare de aici, şi cred că s-ar putea aranja, dacă e necesar, să se muşamalizeze lucrurile.

CAPITOLUL 20

Rezultatele obţinute de Jarkins şi Kloorfain în convorbirea cu Johnson au fost expuse cu de-amănuntui în aceeaşi după-amiază de Johnson lordului Stane, în biroul acestuia din urmă de la parterul imobilului din strada Storey.

În acest sens, trebuie menţionat că tocmai onestitatea lui Johnson în afaceri şi ideile lui practice îi atrăsesoră preţuirea lui Stane. Căci Johnson, după cum Stane îşi spunea totdeauna, era întruchiparea onestităţii religioase şi a justeţii morale, care nu i-ar fi îngăduit să meargă prea departe pe calea şireteniei şi tertipurilor avocăţeşti, oricât ar fi fost de ispitit să realizeze succese pe cont propriu. Vajnic apărător al legii, era totuşi în stare să umble după tot soiul de chiţibuşuri cu intenţia de a le folosi, fie spre propriul lui avantaj, fie ca să-şi deruteze adversarii.

„Cinstea îl sileşte să ţină registre, dar îi permite să trimită note grase de plată”, a spus cineva odată despre el.

Stane a acceptat această vorbă ca fiind o imagine corectă. Şi totuşi îi plăcea omul ăsta, tocmai pentru excentricităţile lui. Deseori râdea de interesul aparent onest pe care-l avea pentru *Liga Internaţională Epworth*, de atitudinea lui convenţională faţă de şcolile duminicale,

de adeziunea rigidă la abstinenţa totală de la băuturi alcoolice de orice fel. În chestiuni băneşti nu era meschin. Ţinând seamă de venitul său, dădea destul de mulţi bani pentru biserici, şcoli duminicale, spitale şi pentru un azil de orbi din Southwark, el fiind unul din membrii comitetului de conducere şi totodată consilierul fără simbrie al acestei instituţii.

Pentru Stane personal, în schimbul unei foarte modeste retribuţii, Johnson se ocupa de investiţiile lui, de ratele de asigurare şi de orice alte probleme juridice care s-ar fi ivit. Discutau împreună politică şi chestiuni de relaţii internaţionale şi îndeobşte, după cum observase Stane, Johnson rămânea în toate situaţiile foarte aproape de realitate. Despre artă, arhitectură, poezie, literatură în general, despre femei şi despre plăcerile efemere pur mondene de orice fel, habar n-avea. Odată, cu ani în urmă, pe când erau amândoi mult mai tineri, îi mărturisise lui Stane că nu se pricepea câtuşi de puţin la asemenea lucruri.

— Am crescut în împrejurări care nu-mi îngăduiau să cunosc astfel de lucruri, spunea el. Îmi face desigur plăcere când îmi văd băieţii la Eton şi fata la Bedford, şi personal nu le voi refuza nicio plăcere mondenă pe care şi-ar manifesta-o. Cât despre mine, ei bine, sunt avocat şi aş fi foarte bucuros să rămân ce sunt.

Tânărul Stane zâmbise, pentru că îi plăcea realismul aspru al acestei declaraţii. Totodată, era mulţumit că se aflau pe trepte sociale diferite. Când şi când, Johnson primea elte o invitaţie de la Stane de a vizita domeniul familiei din Tregnsal sau frumoasa şi vechea casă din Berkeley Squăre, aproape întotdeauna însă în legătură cu vreo afacere.

Do nstă-dnlă, Johnson îl găsi pe Stane aşezat într-un conforlăl) II Jilţ Chippe tulale cu braţele arcuite şi cu spetea/u înaltă – ţinându-şi picioarele lungi pe un birou de mnimn din faţa lui. Purta un costum frumos croit, din tweed de culoarea nisipului, cămaşă cafenie-deschis şi

cravată ci un portocaliu întunecat; din când în când scutura nepăsător scrumul ţigării pe care o fuma. Tocmai studia un raport al societăţii *Minelor Diamanlijere* de *Beers* din Africa de Sud, în care era personal interesat. Cele aproximativ douăzeci de acţiuni pe care le deţinea, după socoteala lui, îi aduceau un venit cam de două sute de lire sterline anual.

Avea o faţă prelungă, gălbejită, un nas mare şi uşor coroiat, ca un cloţ, frunte joasă, ochi negri pătrunzători, gură mare şi incontestabil plăcută, bărbia uşor sfidătoare.

— Poftim! exclamă el, când Johnson, după ce bătuse la uşă, intră înăuntru. Ei, ce vânt te mai aduce pe-aici, bătrâne şi cinstite metodist? Am citit ceva azi-dimineaţă în legătură cu discursul dumitale de la Stickney, pare-mi-se.

— Ah, povestea aceea... replică Johnson, căruia nu-i displăcea de loc că Stane era la curent; îşi încheie nervos nasturii de la redingota boţită de alpaca neagră, pe care o purta numai la serviciu. S-a iscat o dispută între slujitorii diferitelor biserici din acest district, şi m-am dus acolo în calitate de arbitru. Apoi m-au solicitat să ţin o cuvântare scurtă, şi m-am folosit de prilej să le vorbesc despre conduita lor.

Amintindu-şi, se îndreptă din spate, mândru şi dictatorial. Stane remarcă această atitudine.

— Păcat, Johnson, continuă el bine dispus, dumneata ar trebui să fii ori în Camera Lorzilor, ori în Camera Comunelor. Dar dacă vrei să-mi asculţi sfatul, ocupă-te întâi de Camera Lorzilor, şi apoi de cea a Comunelor. Prea avem mare nevoie de dumneata aici ca să te lăsăm în Camera Comunelor.

Îi adresă un zâmbet binevoitor, de-a dreptul afectuos, iar Johnson, la rândul său, flatat şi însufleţit de remarca făcută, se arătă plin de recunoştinţă.

— Eh, de mult m-am gândit la Parlament, după cum ştii. Au intervenit însă atâtea în munca noastră aici, încât am fost împiedicat să fiu prezent acolo. Rider şi Bullock mereu îmi vorbesc despre asta. De fapt, Rider se ţine de

capul meu să iau parte la alegerile suplimentare din septembrie, care au loc în districtul lui. Are impresia că aş avea sorţi de izbândă dacă ţin câteva discursuri.

— Şi de ce nu? Cine ar face-o mai bine decât dumneata? Rider, după cum ştii, are acolo mare influenţă. Te sfătuiesc s-o faci. Şi dacă pot să-ţi fiu de vreun folos, eu sau oricare dintre prietenii mei, apelează fără grijă la mine. Mi-ar face deosebită plăcere.

— Foarte amabil din partea dumitale, şi apreciez acest lucru, rosti Johnson. De altfel – şi acum glasul său căpătă brusc o notă mai confidenţială – ceea ce s-a petrecut astăzi dimineaţă în biroul meu ar putea avea oarecare legătură cu această chestiune.

Făcu o pauză, scoase batista şi se şterse la nas, în timp ce Stane îl privea cu luare-aminte.

— Ei, ce anume?

— Tocmai au fost în birou la mine doi domni: Willard Jarkins, un american, şi Willem Kloorfain, olandez. Sunt agenţi de bursă şi intermediari. Kloorfain la Londra, iar Jarkins la New York. Mi-au spus ceva interesant. Ştii ca noi i-am dat 30.000 lire sterline în opţiuni lui Greaves şi Henshaw?

Stane, curios şi totodată amuzat de atitudinea lui Johnson, îşi trase picioarele de pe masă, puse deoparte raportul pe care îl cerceta şi, uitându-se atent la Johnson, spuse:

— Te referi la afurisita aceea de *Traffic Electricul*! Ce-i cu ea?

— S-ar părea, reluă Johnson, că de curând au fost la New York ca să aibă o întrevedere cu multimilionarul Cowperwood. S-ar părea, de asemenea, că i-au oferit doar 50% din cele 30.000 de lire sterline, subformă de opţiuni în schimbul procurării de bani necesari construirii traseului. Glasul lui Johnson răsuna sec. Şi mai târziu, fireşte, el va trebui să le plătească 100.000 lire sterline pentru serviciile lor ca ingineri. Amândoi abia îşi mai putură stăpâni un chicotit la auzul acestor cuvinte.

Desigur, continuă Johnson, Cowperwood a refuzat. În acelaşi timp s-or părea că coca ce vrea el într-adevăr C9 te să i se rezerve controlul complet al lucrării; asta sau nimic. Pare-se, după spusele lor, că şi-ar fi exprimat interesul faţă de combinaţii de genul liniilor de tracţiune ca cele la care dumneata şi cu mine am reflectat în ultimii zece ani. După cum ştii, Cowperwood a fost izgonit din Chicago.

— Da, ştiam, rosti Stane.

— Ei bine, în plus am mai citit şi o dare de seamă despre el, pe care tipii ăştia mi-au lăsat-o.

Scoase din buzunar o pagină întreagă din ziarul newyorkez *Sun*, în centrul căreia se afla un desen mare în peniţă – destul de bine făcut – reprezentându-l pe Cowperwood.

Stane despături ziarul şi studie imaginea, după care se uită la Johnson.

— Nu arată rău tipul, nu-i aşa? Pare energic! apoi cercetă un tabel tipărit, conţinând o parte din proprietăţile sale. Două sute cincizeci de mile… şi totul în douăzeci de ani. Pe urmă se opri, stăruind asupra unui paragraf referitor la casa lui Cowperwood din New York, după care adăugă: S-ar părea că se pricepe şi la artă.

— Există un paragraf acolo, interveni Johnson, care pomeneşte despre cauza neajunsurilor lui de la Chicago, politică în cea mai mare parte şi de ordin monden, după cum înţeleg.

Aşteptă până ce Stane citi textul.

— Pe cuvântul meu, ce luptă! remarcă Stane după câteva clipe. Văd că-i estimează averea la douăzeci de milioane.

— Întocmai, corespunde cu datele furnizate de cei doi agenţi de bancă. Dar cel mai interesant lucru pe care l-am semnalat este că urmează să vină aici într-o săptămână sau două. Ei urmăresc, după cum văd, să-l întâlnească pe Cowperwood, pentru a discuta nu numai despre linia Charing Cross, pe care am impresia că ar trebui s-o reluăm, ci şi despre o reţea generală, aşa cum am

preeonizut noi.

— Dar indivizii aceia, Jarkins şi Kloorfaln, întrebă Stane, ce hram poartă, de fapt? Sunt prietenii lui Cowperwood?

— Nicidecum, nicidecum! explică Johnson iute. Dimpotrivă, după mărturiile lor sunt pur şi simplu nişte agenţi de bancă; umblă după un comision, obţinut fie de la Greaves şi Henshaw sau Cowperwood, fie de la noi sau de la oricine pe care ar reuşi să-l intereseze; eventual din partea noastră a tuturor. În orice caz, ci nu-l reprezintă pe Cowperwood.

Stane ridică din umeri, ironic.

— S-ar părea, continuă Johnson, să fi auzit de pe undeva că ne interesează un proiect de fuziune, şi le-ar conveni ca eu să găsesc câţiva bogătaşi dispuşi să facă investiţii, cărora să le stârnesc interesul pentru domnul Cowperwood, ca şef, şi apoi să prezint această idee de fuziune în aşa fel încât să-i surâdă lui Cowperwood. Pentru asta ei pretind, fireşte, un comision.

Stane se uita amuzat.

— Din cale-afară de nostim, pentru toţi!

— Desigur, am refuzat acest rol, continuă Johnson cu precauţie. Dar m-am gândit că s-ar putea ca lucrurile să fie mai interesante decât par la prima vedere. Cine ştie dacă din partea lui Cowperwood nu s-or fi făcând unele investigaţii temeinice, pe care dumneata şi eu n-ar strica să le luăm în considerare. Să nu uităm că mai avem încă piatra aceea de moară în spate, Charing Cross. Fireşte, ştiu foarte bine că nici unui milionar american nu i-ar da mâna să vină aici pentru a prelua sarcina construirii liniilor noastre de metro. Totuşi ar fi posibil dacă s-ar asocia cu un grup de aici – cu dumneata, lordul Ettinge şi Haddonfield – stabilind eventual o formă de control comun.

Făcu o pauză, ca să vadă efectul acestor cuvinte asupra lui Stane.

— Întocmai, Elverson, întocmai! exclamă Stane. Dacă o parte din cei ce investesc banii mai sunt la fel de

interesaţi ca acum câţiva ani, poate îi convingem să pornească din nou lupta. Cowperwood nu poate pătrunde aici fără ei.

Şi lordul Stane se ridică, merse spre fereastră şi se uită afară; iar Johnson începu să explice că Jarkins şi Kloorfain urmau să treacă peste câteva zile din nou pe acolo, ca să afle hotărârea lui. În acest caz, n-ar fi oare o idee bună să-i prevină că, dacă se aşteptau să aibă de-a face cu el sau eu altcineva, oricine-ar fi, asupra căruia să poată avea el influenţă, vor trebui să păstreze cu cea mai mare stricteţe secretul şi să lase totul pe seama lui?

— 13 a da, ai dreptate! rosti Stane.

Proiectul, adăugă acum Johnson, ar include neapărat nu numai traseul Charing Cross, ci şi societatea *Traffic Klccirical*, ca unic proprietar, sau cel puţin ca intermediar. Pe urmă, o dată ce Stane şi el vor fi făcut investigaţii în legătură cu Haddonfield, Ettinge şi alţii, vor putea spune până la urmă dacă se putea trece la o tentativă de înţelegere. După aceea, Cowperwood, foarte probabil, ar fi preferat să trateze cu Stane şi cu el însuşi, împreună cu ceilalţi participanţi la investiţii, decât cu Jarkins şi Kloorfain, ori cu Greaves şi Henshaw, care, singuri, nu puteau face nimic, şi de aceea trebuiau înlăturaţi ca fiind simpli trepăduşi.

Şi aici Stane se arătă întru totul de acord. Dar până să fi terminat convorbirea, se şi întunecase. Se lăsase o ceaţă tipic londoneză. Stane îşi aminti de ceai, Johnson.

de o conferinţă juridică. Astfel se despărţiră, însufleţiţi şi unul şi altul de un nou avânt.

În consecinţă, trei zile mai târziu – timp considerat de el necesar pentru a-i impresiona cu propria lui importanţă-Johnson trimise după Jarkins şi Klcorfain să-i anunţe că discutase chestiunea cu câţiva prieteni, care erau dornici să afle cam ce urmărea Cowperwood, şi că el accepta, la invitaţia domnului Cowperwood, şi nu altfel, să se întâlnească şi să confere cu el. Dar numai cu condiţia ca acesta să nu mai fi avut alte contacte premergătoare sau

aranjamente de orice gen. Căci cei pe care va încerca să-i intereseze erau oameni de afaceri, care n-ar accepta în niciun caz să fie traşi pe sfoară.

După această declaraţie, domnul Johnson încheie convorbirea, iar Jarkins şi Kloorfaln dădură fuga lu’ cel mai apropiat oficiu de ca al og rame pentru nu-l Informa pe Cowperwood despre rezultatul dobândit, zorindu-l să vină cu orice chip la Londra. Între timp, va avea amabilitatea să suspende luarea în considerare a oricăror alte propuneri, deoarece viitoarea conferinţă, dacă se va ţine, va fi prin natura ei cât se poate de concludentă.

Cablograma îl făcu pe Cowperwood să zâmbească, amintindu-şi cu câtă asprime îl judecase pe Jarkins. Trimise totuşi răspunsul pe aceeaşi cale, informându-l că era foarte ocupat în momentul acela, dar că plănuia să ia vaporul pe la cincisprezece aprilie, şi ar fi bucuros, la sosire, să-i întâlnească şi să asculte în continuare propunerile lor. Îi expedie o cabiogramă cifrată şi lui Sippens privind venirea lui la Londra, informându-l despre refuzul ofertei lui Greaves şi Henshaw. Poate, totuşi, Sippens izbutea să aranjeze în aşa fel lucrurile încât aceştia să afle despre sosirea lui, fără să ştie data precisă, deoarece, separat de ei, urma să i se prezinte o propunere globală, de proporţii vaste, fără nicio legătură cu traseul lor, Charing Cross. Această informaţie trebuia să-i trezească la realitate şi să-i îndemne să facă o ofertă care să poată fi acceptată înainte să-i fie prezentat vreun alt proiect. Astfel avea la îndemână o armă prin care îi putea ţine la respect pe noii săi consilieri.

În tot acest timp, el mai făcu aranjamente şi cu Berenice, Aileen şi Tollifer, în legătură cu rolul fiecăruia în proiectele sale viitoare.

CAPITOLUL 21

În vremea asta Aileen, deşi încă foarte puţin sigură de propriile ei sentimente, nu putea să nu fie impresionată de brusca schimbare în atitudinea lui Cowperwood. Pentru că, frământat oarecum de ideea plecării la Londra, de

Berenice, de schimbarea decorului în perspectivă şi de toate celelalle, Cowperwood îşi dădu totuşi seama că avea încredere în ea. O va lua cu el în Anglia.

Testamentul, casa pe care i-o lăsa în grijă, faptul că o numea executor testamentar, totul în mintea ei se contura ca o consecinţă destul de vădită a înfrângerii lui din Chicago. Viaţa, îşi zicea ea, îi pregătise o lovitură care îl mai potolea, şi încă într-o etapă când putea să aibă efecte palpabile. Se întorsese la ea, sau era pe cale să se întoarcă. Acest singur fapt era aproape suficient ca să-l reînnoiască încrederea în dragoste şi în temeinicia altor simţăminte omeneşti.

Astfel, en se cufundă în tot solul de pregătiri extravagante de călătorie. Făcea cumpărături, se ducea la croitor, la modistă, intra în magazine de lenjerie, îşi procură ultimele modele de geamantane. Încă o dată îşi dezvălui – spre propria ei satisfacţie şi spre obişnuita consternare a lui Cowperwood – încrederea exagerată în afişarea de cheltuieli exorbitante. Informată că vor ocupa cel mai frumos apartament de pe vaporul *Kaiser Wilhelm der Grosse*, care pleca vinerea următoare, ea îşi cumpără lenjerie ca de mireasă, deşi ştia foarte bine că orice relaţii intime între ea şi soţul ei erau un capitol închis.

Cam în acelaşi timp, Tollifer, ale cărui proiecte de a o întâlni pe Aileen eşuaseră, se bucură foarte mult găsind printre scrisori un plic recomandat, conţinând planul punţii aceluiaşi pachebot, biletul de călătorie şi, spre şi mai marea lui încântare şi satisfacţie, 3.000 de dolari în numerar – ceea ce avu numaidecât ca efect un elan şi un interes sporit pentru noua-i misiune. Căci acum era hotărât să facă o impresie favorabilă asupra lui Cowperwood, un om, după cum îşi putea da seama, inflexibil când era vorba să obţină tot ce voia de la viaţă. Băsfoind repede ziarele, verifică ceea ce şi bănuise, şi anume că soţii Cowperwood vor fi, de asemenea, pe bordul vasului *Kaiser Wilhelm der Grossv*, care vo ridien ancora vineri.

Berenice, aflând de la Cowperwood despre pregătirile în această direcţie, îşi dezvălui intenţia nu călătorească împreună cu maică-sa pe pachebotul *Saxonla* un vas al companiei Cunard, care pleca cu două zile înaintea lui *Kaiser Wilhelm*. Îl vor aştepta la Londra, la Claridge, un hotel cu care se familiarizaseră.

Hărţuit de presă în legătură cu planurile sale, Cowperwood îi informă pe reporteri că împreună cu soţia sa călătoreau pe mare spre continentul european pentru o lungă vacanţă de vară; că nu-l mai interesa Chicago şi că, de fapt, nu avea de gând să se aventureze în nicio afacere imediată. Vestea atrase după sine multe comentarii în presă privind cariera, geniul lui, nesăbuinţa retragerii din afaceri ţinând seama de averea, talentul şi forţa lui. Cowpenvood se bucură de această publicitate, deoarece pe lângă faptul că venea ca un tribut neaşteptat, îi camufla totodată manevrele şi-i oferea timp pentru o hotărâre de viitor.

Iată şi ziua îmbarcării. Aileen urca puntea cu acrul femeii pentru care supremaţia în toate direcţiile era, pur şi simplu, ceva obişnuit.

Cât despre Tollifer, acum că se afla pe vas şi avea să fie pus faţă în faţă cu misiunea lui reală, resimţea o anume încordare, şi fizică şi sufletească.

Cowperwood, dând eu ochii de el, când şi când, nu-i acorda nici cea mai mică atenţie, nu făcea niciun semn că l-ar cunoaşte. Conştient de acest lucru, Tollifer umbla pe punte observând-o pe Aileen fără să se dea de gol, şi băgând de seamă că şi ea îl remarcase, şi încă nu fără interes. După părerea lui, Aileen era prea stridentă, prea lipsită de gust, ostentativă.

Tolliler ocupa o cabină de lux mai mică pe puntea B, dar mânca la masa căpitanului, pe câtă vreme Aileen şi Cowperwood luau masa în apartamentul lor. Dar căpitanul, care nu era străin bineînţeles de prezenţa lui Cowperwood, vrând neapărat să se slujească de acest prilej pentru sine şi pentru cei de pe vas şi descoperind repede că Tollifer

era un om simpatic, îi împuie capul cu însemnătatea acestor pasageri distinşi şi se oferi să aranjeze ca să le fie prezentat.

De aceea, chiar a doua zi căpitanul Heinrich Schreiber transmise complimente domnului şi doamnei Cowperwood, întrebându-i dacă le-ar putea fi de vreun folos. Poate domnului Cowperwood i-ar face plăcere să fie însoţit într-o plimbare pe punte? Se aflau acolo mai mulţi admiratori care ar dori să-i fie prezentaţi – când i-ar conveni domnului Cowperwood, fireşte.

l. u care domnul Cowperwood, bănuind eventualele manevre «le lui Tollifer, se declară de acord împreună cu Aileen să-i primească pe pasagerii dornici să-i cunoit Mcă, uşa încât salută sosirea căpitanului însoţit de domnii Wilson St. vles, dramaturg, C\ 13. Courtright, guvernatorul Hiatului Arkunsas, Bruce Tollifer din societatea uewyoike/ă, şi Alassandra Givens, o tânără din acelaşi oraş care călătorea la Londra să-şi întâlnească sora. Aminti uriu-şi de tatăl ei ca de un om cu oarecare importanţă în societate, şi observând că Alassandra era extrem de atrăgătoare, Tollifer i se prezentă drept prieten al unor prieteni ai ei. Alassandra, captivată, acceptă cu plăcere minciuna.

Recepţia improvizată o distra pe Aileen. Când invitaţii intrară în apartament, ea se ridică dintr-un fotoliu, unde stătea citind o revistă, şi veni lângă soţul ei ca să-i întâmpine pe oaspeţi. Cowperwood dădu numaidecât cu ochii de Tollifer şi de însoţitoarea lui, domnişoara Givens, a cărei apariţie elegantă ca şi aerul impecabil de tânără cu educaţie aleasă îl impresionară. Aileen îl remarcă imediat pe Tollifer, care se purtă cu soţii Cowpenvood ca şi cum i-ar fi fost absolut străini.

7 \Ce plăcere să cunoşti pe soţia unui om atât de remarcabil ca domnul Cowperwood! i se adresă el Aileenei. Presupun că sunteţi în drum spre continentul european?

— Călătorim spre Londra mai întâi, replică Aileen, şi apoi plecăm la Paris şi pe continent. Soţul meu, oriunde s-

ar duce, are totdeauna o sumedenie de afaceri financiare de care trebuie să se ocupe.

— Într-adevăr aşa este, din câte am citit. Şi-i zâmbi cuceritor. Să trăieşti alături de un om atât de multilateral, doamnă Cowperwood, trebuie să însemne o mare experienţă; o adevărată activitate!

— Aveţi perfectă dreptate, spuse Aileen. *Este* o adevărată activitate!

Măgulită de aparenta ei importanţă, îi zâmbi confidenţial.

…

— Veţi petrece şi la Paris câteva zile? întrebă el.

— Ah, da, desigur! Nu prea ştiu care sunt proiectele soţului meu după ce ajungem la Londra, dar eu intenţionez să dau o fugă măcar pentru câteva zile.

— Şi eu mă duc la Paris pentru curse. Poate vă întâlnesc acolo. Eventual dacă vom fi în acelaşi timp şi sunteţi liberă, am putea petrece o după-amiază împreună.

— Ah, ar fi încântător! Ochii Aileenei se luminară datorită intereisului pe care i-l arăta. Atenţia unui asemenea bărbat chipeş trebuia, cu certitudine, să sporească respectul lui Cowperwood faţă de ea. Dar n-aţi vorbit cu soţul meu. Să mergem într-acolo.

Alături de Tollifer, ea străbătu încăperea în direcţia unde Cowperwood stătea de Vorbă cu căpitanul şi cu domnul Courtright.

— Frank, spuse ea vioaie, iată încă un admirator de-al tău. Şi către Tollifer: Cred că e imposibil, domnule Tollifer ca soţul meu să nu fie centrul atenţiei.

Cowperwood îndreptă spre el o privire binevoitoare, spunând:

— Ei bine, nu poţi avea prea mulţi admiratori. Faci şi dumneata parte, domnule Tollifer, din zborul de primăvară spre continentul european?

Nu trăda nicio urmă de prefăcătorie. Urmând exemplul lui Cowperwood, Tollifer zâmbi şi răspunse degajat:

— Da, cred că da. Am nişte prieteni la Londra şi la Paris şi mai târziu m-am gândit să mă duc şi la băi. Un prieten de-al meu are o proprietate în Bretania. Şi întorcându-se spre Aileen, adăugă: Ştiţi, ar trebui s-o vedeţi şi dumneavoastră neapărat, doamnă Cowperwood. E un colţ încântător.

— Da, mi-ar face plăcere, zise Aileen, uitându-se spre Cowperwood. Crezi că în proiectele noastre, Frank, am putea include vara asta şi Bretania?

— Posibil. Greu pentru mine, însă, cu tot ce am de făcut. Totuşi, putem aranja o vizită scurtă, adăugă încurajator. Cât timp rămâi la Londra, domnule Tollifer?

— Deocamdată, planurile mele sunt oarecum nesigure, răspunse Tollifer calm. Poate o săptămână, poate ceva mai mult.

În clipa aceea, Alassandra, plictisită de domnul Styles care încerca să-i facă curte, se apropie de grupul lor, hotărâtă să pună capăt acestei vizite. Veni lângă Tollifer şi spuse:

— Ai uitat, cumva, Bruce, de angajamentul nostru?

— Oh I Vă rugăm să ne scuzaţi, căci trebuie într-adevăr să plecăm. Şi întorcându-se spre Aileen, adăugă: Sper să ne mai vedem, doamnă Cowperwood.

U care Aileen, înveninată la culme de atitudinea distantă şi de aroganţa acestei tinere mult prea atrăgătoare, exclamă:

— Da, da, într-adevăr, domnule Tollifer, cu plăcere! Şi apoi observând un zâmbet dispreţuitor pe chipul domnişoarei Givens, adăugă: Păcat că trebuie să plecaţi, domnişoară… ah… domnişoară…

Dar domnul Tollifer interveni numaidecât:

— Domnişoara Givens.

— Ah, da, continuă Aileen. N-am reţinut numele.

Alassandra trecând însă cu vederea această ofensă, ridică din sprâncene, îl luă pe Tollifer de braţ şi, schiţând un surâs de rămas bun spre Cowperwood, părăsi încăperea.

O dată rămaşi singuri, Aileen începu numaidecât să-şi descarce sufletul.

— Urăsc parveniţii ăştia mărunţi din lumea mondenă, care n-au altceva decât relaţiile lor de familie, gata oricând să-i dea pe ceilalţi la o parte, sau măcar să încerce, exclamă ea.

— Dar Aileen, de câte ori nu ţi-am spus, o consolă Cowperwood, că fiecare îşi dă importanţă cu ce are. În cazul Alassandrei, fata asta pune mare preţ pe poziţia ei în societate, de aceea e aşa de înverşunată. Asta nu-i îngâmfare, ci prostie. Te rog, nu te lăsa iritată.

În momentul acela ei o compara în minte pe Aileen cu Berenice. Cât de total ar fi înfrânt-o Berenice pe Alassandra!

— Eh, în orice caz, spuse în încheiere Aileen, sfidătoare, domnul Tollifer e destul de delicat şi de drăguţ. Iar poziţia lui, cred, e la fel de bună ca şi a ei. Ce zici?

— Fireşte, n-am niciun motiv să cred altceva, răspunse Cowperwood, zâmbind în sinea lui – nu atât ironic, cât cu milă – din pricina simplităţii şi a inocenţei Ailecnei, în general. S-ar părea că domnişoara Givens îl admiră pe domnul Tollifer, aşa că, dacă o accepţi pe ea ca fiind cineva în societate, cred că va trebui să-l accepţi şi pe el.

— Ei da, el e destul de deştept ca să fie mai politicos decât ea, şi în general decât orice femeie când e vorba de o altă femeie.

— Necazul cu femeile, Aileen, este că toate fac la fel. Bărbaţii sunt mai feluriţi – sau mai degrabă interesele lor sunt mai diverse.

— Oricum, îmi place domnul Tollifer, şi cu siguranţă fata asta nu-mi place de loc!

— Păi, nici n-ai nevoie să-ţi placă. Cât despre domnul Tollifer, nu văd de ce nu ne-am purta drăguţ cu el, dacă vrei tu. Nu uita, ţin să fii fericită în această călătorie.

Cowperwood zâmbi îmbietor. < „<.

Un ceas mai târziu, o privea într-ascuns în timp ce-şi

schimba rochia, gătindu-se pentru o plimbare pe puntea superioară. Era atât de preocupată de sine şi de viaţă… Ce multe poţi obţine de la altul, gândi el, dacă ştii să ţii seama de slăbiciunile, de gusturile şi de visurile sale.

Doar oare nu cumva. şi llerenioc proceda cu el la lei V-Ar fi fost Xr deplin capabila de una ca asta. Şi ar admirn-o pentru asemenea atitudine, după cum, în clipa ceea, se privea pe sine cu admiraţie?

CAPITOLUL 22

Tollifer petrecu puţinele zile ce-i mai rămăseseră de stat pe vapor plănuind şi făcând anumite manevre ca să poată intra în graţiile Aileenei. Printre altele, aranjă două partide de cărţi, având grijă să nu fie inclusă şi domnişoara Givens. Luară deci parte o actriţă destul de cunoscută, un bancher tânăr care, în orice caz, n-avea nimic împotrivă s-o întâlnească pe soţia lui Cowperwood, şi o văduvă tânără din Buffalo, care era sigură că îşi îmbogăţea relaţiile sociale cultivând pe cineva cu înfăţişarea şi manierele lui Tollifer.

A spune că Aileen se simţea înviorată de felul cum se desfăşurau lucrurile în acest mediu monden plăcut şi cât se poate de neaşteptat, şi în special de interesul vădit al lui Tollifer, ar fi mai puţin chiar decât adevărul. Cu atât mai mult cu cât Cowperwood, deşi nu participa, considera pare-se aceste legături destul de convenabile. De fapt, îi sugerase că, după ce vor sosi la Londra şi se vor fi stabilit la hotelul Cerir să-l poftească la ceai sau la cină pe Tollifer şi pe alţi câţiva prieteni de-ai lui. Va încerca să stea şi el, dacă va avea timp. Iar Aileen, recunoscătoare, nu lăsa să-i scape prilejul oferit, nu atât în felul sau cu intenţia celui care caută să dea curs unei legături, ci mai cu seamă ca şi cum ar fi fost dornică să arate că mai era în stare de asemenea relaţii şi sindrofii, poate pe placul lui.

Desigur, îşi spuse Cowperwood, Tollifer trebuie lăsat să se descurce singur. Pentru că, evident, era foarte deştept, diplomat şi versat în toate mondenităţile necesare. Dar dacă individul o să meargă atât de departe

încât să se prefacă îndrăgostit, înstrăinându-i-o cu totul pe Aileen, şi punând apoi mâna, prin căsătorie, pe o parte din averea ei personală? Nu credea că o să izbutească; Aileen nu se va îndrăgosti ele nimeni altul.

Cât despre Tollifer, deşi chinuit uneori de caracterul ascuns al intrigii, se simţea trăind una dintre cele mai norocoase întorsături de care avusese parte în viaţa lui frustrată. Căci dacă putuse să se mulţumească cu ce câştiga o actriţă, cum nu de mult o făcuse, putea cu atât mai mult să ia bani ca să joace rolul de mentor monden, de călăuză, de însoţitor al unei femei. La drept vorbind, Aileen era stângace, gata uneori să facă lucrurile pe dos, prea grijulie să placă. Ar fi putut, desigur, să se îmbrace mai cu gust, să se poarte într-un anumit fel, să adopte anumite atitudini care să-i stea bine. Dar cel puţin era prietenoasă, recunoscătoare, aşa că putea face mult pentru ea.

Înainte de a începe călătoria, informându-se în stânga şi în dreapta, aflase că în lipsa lui Cowperwood, Aileen se complăcea în tot felul de flirturi banale care, indiferent de poziţia ei neutră în societate, n-aveau alt rezultat decât că o degradau atât pe ea cât şi pe Cowperwood. Cum era cu putinţă, se întreba el, ca Frank Cowperwood să fi acceptat aşa ceva? Totuşi, după ce a întâlnit-o şi a chibzuit la viaţa soţului ei, a început să-şi dea seama că, în definitiv, Cowperwood procedase cât se poate de înţelept. Căci Aileen era desigur o femeie dârză şi hotărâtă şi de câte ori avea loc vreo dispută, pusă la cale de soţul ei pentru a-şi câştiga libertatea, probabil că ea nu se dădea în lături să folosească orice mijloace pentru a-l birui, dacă nu cumva chiar cu intenţia de a-i face rău.

Pe de altă parte, exista, fireşte, eventualitatea ca într-o bună zi Frank Cowperwood să se întoarcă împotriva lui şi, din cauze reale sau născocite, să-l învinuiască de relaţii cu Aileen, pentru a putea astfel să scape de ea. Dar dacă el va putea dovedi că Frank Cowperwood l-a plătit în acest scop, dezvăluirea ar fi fost la fel de neplăcută pentru Cowperwood, ca şi pentru sine. Şi atunci, personal, ce

avea de pierdut? Putea, fără nicio îndoială, să se poarte în aşa fel cu Aileen încât să înlăture orice acuzaţie din partea soţului ei.

Tollifer avea posibilitatea să f-acă mult pentru Aileen. În timpul călătoriei observase că-i plăcea să bea. Trebuia s-o apere de asemenea meteahnă. Apoi, mai era chestiunea toaletelor. La Paris existau croitori care i-ar fi rămas lui îndatoraţi pentru favoarea de a o îmbrăca frumos pe Aileen. În fine, cu banii ei n-ar fi fost greu, desigur, să-i aranjeze nişte escapade plăcute – la Aix-les-Bains, Biarriiz, Dieppe, Cannes, Nice, Monte Carlo – presupunând că va avea până la urmă încredere în el. Putea să invite prietenii de odinioară, să-şi plătească datoriile, să facă noi relaţii!

Cugeta la toate astea stând întins în cabina lui, în timp ce fuma o ţigară şi sorbea din paharul cu whisky. O cabină de lux! O slujbă plătită cu 200 dolari pe săptămână! Şi *3*.000 de dolari în plus!

CAPITOLUL 23

Vasul *Kaiser WUI – ielm der Grosse* debarcă pasagerii pentru Soulhompton într-o dimineaţă tulbure de aprilie, rând soarele ubia străbătea prin vălul de ceaţă englezească.

JX% pe puntea superioară Cowperwood, într-un costum elegant de culoare gri, cerceta cu privirea portul liniştit, casele placide de pe ţărmul din zare. lângă *el* stătea Ai-Joen, înveşmântată în cea mai frumoasă toaletă de primăvară pe care o avea. Camerista ei, William valetul lui Cowperwood şi secretarul său personal Jamieson, se aflau prin preajmă. Jos, la docuri, aşteptau Jarkins şi Klocrfain, împreună cu un grup de reporteri nerăbdători să-l descoasă pe Cowperwood în legătură cu un zvon – pus în circulaţie de Jarkins – potrivit căruia venea în Anglia ca să cumpere o colecţie de artă remarcabilă a unui pair, despre care Cowperwood nici măcar nu auzise.

În ultima clipă, Tollifer anunţă – o mişcare de tactică remarcabilă din partea lui, socoti Cowperwood – că nu va părăsi vasul odată cu ei, ci îşi va continua călătoria spre

Cherbourg şi apoi se va duce la Paris. Totuşi, explică într-o doară, ca să-l audă însă Aileen, va sosi la Londra luni sau marţi săptămâna viitoare, când nădăjduia să aibă plăcerea de a-i întâlni pe doamna şi pe domnul Cowperwood, înainte de plecarea lor spre continentul european. La care Aileen se uită la Cowperwood aşteptând un semn de încuviinţare şi, primindu-l, spuse că s-ar bucura dacă le-ar face o vizită la hotelul Cecil.

Cowperwood se simţea bine, dându-şi seama de importanţa şi buna dispoziţie de care era înconjurat. De cum vor debarca şi o va instala pe Aileen, Berenice împreună cu maică-sa îl aşteptau la hotelul Claridge.

De fapt se simţea tânăr: Ulise într-o nouă călătorie cu adevărat misterioasă! Entuziasmul lui spori când chiar atunci apăru un curier cu o telegramă în spaniolă: *Soarele străluceşte peste Anglia la sosirea ta. O uşă de argint se deschide spre cea mai mare izbândă şi glorie* à la *Marea a fost cenuşie fără tine. Oro del Oro*. Era de la Berenice, desigur, şi îşi zâmbi sieşi la gândul că o va vedea.

Şi acum reporterii:

„Care era scopul vizitei sale?” „Lichidase cu toată averea lui de la Chicago?” „Era adevărat că venise în Anglia să cumpere o vestită colecţie particulară, aşa cum s-a zvonit?”

La toate aceste întrebări dădu răspunsuri prudente, dar cu zâmbetul pe buze. Făcu precizări: voia să-şi ia o vacanţă, trecuse atâta vreme de când nu mai avusese vacanţă. Nu, nu-şi lichidase averea de la Chicago, ci făcea doar noi aranjamente. Nu, nu venise să cumpere colecţia Fairbanks. O văzuse cândva şi o admirase, dar nici nu ştia că era de vânzare.

În tot acest timp, lângă el, Aileen poza, satisfăcută de reîmprospătarea prestigiului de odinioară. Revista *Illustrated News* trimisese pe cineva să-i facă un instantaneu.

În primele momente de linişte în gălăgia convorbirilor, Jarkins – cu Kloorfain lângă el – se grăbi să-şi

prezinte omagiile, să-i ceară lui Cowperwood să nu facă niciun fel de declaraţii presei până nu vor sta de vorbă. La care Cowperwood răspunse:

— Foarte bine, dacă doreşti.

După aceea, la hotel, Jamieson îl înştiinţa despre diferitele telegrame primite. Mai era şi domnul Sippens, care aştepta în camera 741 să fie chemat. Apoi era un mesaj de la lordul Haddonfield, pe care Cowperwood îl întâlnise cu ani în urmă la Chicago: „I-ar fi făcut plăcere să-i aibă ca oaspeţi la sfârşitul săptămânii". De asemenea, un bancher distins din Africa de Sud – evreu de origine – tocmai aflat la Londra, îi propunea să ia masa împreună pentru a discuta chestiuni importante în legătură cu Africa de Sud. Ambasadorul german îi transmitea complimentele sale, declarându-se fericit dacă domnul Cowperwood accepta să ia masa cu el la ambasadă, când va socoti potrivit. Din Paris, un mesaj de la domnul Dolan din Philadelphia: *Dacă treci prin urbea asta fără să faci ocolul oraşului cu mine, te opresc la barieră. Nu uita, ştiu la fel de multe despre tine pe cât ştii şi tu* despre *mine*.

Aripile norocului începuseră să foşnească deasupra capului său.

Mai târziu, după ce o văzu pe Aileen instalată confortabil în apartamentul ei, trimise după Sippens şi află tot ce avea acesta să-i comunice. Fără îndoială – spunea Sippens, vioi ca o pasăre, în noul lui costum de primăvară – Greaves şi Henshaw se zbăteau în încurcături mari. Şi totuşi, pentru Cowperwood nu exista o soluţie mai bună docil să obţină actul asupra liniei aflate sub controlul lor. A doua zi aveau să meargă pe calea propusă. Mult mai important, totuşi, era controlul final al ramificaţiei centrale, dat fiind că de aceasta depindea orice «tfstom de ansamblu. Traseul Charing Cross putea să fie >taşat cel mai rentabil la derivaţie, şi în cazul când Cowperwood devenea proprietarul lui ori ajungea să-l controleze, s-ar fi plasat într-o poziţie mult mai bună în raport cu derivaţia sau cu oricare altă linie. În afară de asta, existau multe

bilete de bancă în circulaţie, puse la adăpost de speculanţi de bursă, în speranţa că vor găsi acţionari şi mai târziu financiari care să facă investiţii – şi în această direcţie trebuiau întreprinse investigaţiile.

— Da, chestiunea e cum să procedezi, zise Cowperwood dus pe gânduri. Spui că Greaves şi Henshaw sunt în încurcătură, dar încă n-au încercat să se apropie de mine. Între timp. Jarkins s-ar părea că a şi discutat cu Johnson de la *Traffic Electrical*, iar Johnson s-a înţeles cu el că, dacă eu nu voi fi făcut nimic până la data când va avea posibilitatea să întrunească un grup interesat în această derivaţie centrală – omul dumitale, Stane, cred.

ICO

este unul clin grup – îmi va aranja o întâlnire cu ei toţi pentru a discuta chestiunea, planul integral al derivaţiei, presupun. Dar asta înseamnă, mi se pare, că va trebui să fac abstracţie de Greaves şi Henshaw şi, din lipsă de reprezentare, să las traseul Charing Cross din nou pe seama firmei *Traffic Electrical*, adică exact ceea ce nu vreau. Ar însemna pur şi simplu să le dau apă la moară.

Sippens se ridică numaidecât în picioare.

— Să nu faci asta, şefule! strigă el cu sinceritate. Să nu faci asta! Ai regreta după aceea. Oamenii ăştia de aici se lipesc unii de alţii de parc-ar avea clei! Se războiesc între ei, dar când e vorba de străini, îşi dau mâna şi te vor sili să pluteşti scump dacă nu vei putea riposta. Aşteaptă până mâine sau poimâine, ca să vezi dacă nu afli ceva despre Greaves şi Henshaw. Fără îndoială, o să citească în presă despre sosirea dumitale şi, nu cred că mă înşel, vor lua legătura cu dumneata, pentru că dacă aşteaptă, n-au absolut nimic de câştigat. Spune-i lui Jarkins să stea la distanţă de Johnson, şi dumneata vezi-ţi de treburi, dar mai întâi vino cu mine să dăm o raită pe linia Charing Cross.

Tocmai în clipa aceea însă Jamieson intră, din camera alăturată, cu o scrisoare în mină. Observând numele scris pe plic, Cowperwood zâmbi şi apoi, după ce citi scrisoarea, i-o dădu lui Sippens.

— Poftim, De Sota! Ce zici de asta? întrebă el vesei.

Scrisoarea era de la Greaves şi Henshaw şi conţinea următoarele:

I „Dragă domnule Cowperwood.

Am luat cunoştinţă din presa de dimineaţă de sosirea dumneavoastră la Londra. Dacă socotiţi potrivit şi util, ne-ar face plăcere să stabilim o întâlnire, de preferinţă săptămâna viitoare, luni sau marţi. Scopul nostru este, fireşte, să discutăm chestiunea prezentată în faţa dumneavoastră la New York, pe la mijlocul lunii martie.

Felicitându-vă că aţi sosit sănătos, şi urându-vă o şedere foarte plăcută aici, rămânem cu cordialitate v ai dumneavoastră.

GREAVES şi 11ENSIIAW

Sippens pocni clin degete, triumfător.

— Ce spuneam! Ţi se oferă pe tavă, în condiţiile cerute de dumneata. Şi unde mai pui, e şi cel mai frumos traseu din toată Londra. Cu afacerea asta încheiata, şefule, îţi poţi permite să stai în umbră şi să aştepţi, mai ales dacă pui mâna şi pe vreo opţiune din celelalte care circulă, căci e imposibil să nu le ajungă la urechi şi să nu vină la dumneata. Apoi adăugă puţin posac, pentru că auzise că Johnson era un om stăpân pe sine, cu apucături dictatoriale şi de pe acum nu-l înghiţea: Grozav tip, Johnson ăsta! A avut curajul să-ţi ceară să nu faci nimic până nu-l vezi pe el… Desigur, are relaţii bune, continuă el, ca şi colegul lui, Stane. Dar ce-au să facă fără banii, abilitatea şi experienţa dumitale? N-au fost în stare nici măcar să pună la punct linia asta, Charing Cross, ca să nu mai vorbim de altele! Nimic n-o să poată face iară dumneata!

— E posibil să ai dreptate, De Sota, spuse Cowperwood, zâmbind cu jovialitate către asociatul său atât de loial. Vom sta de vorbă cu Greaves şi Henshaw, eventual marţi, şi poţi fi sigur că n-o să las să mi se strecoare nimic printre degete. Ce-ai zice să fixăm pe mâine după-amiază plimbarea aceea cu trăsura pe la

Charing Cross? Cred c-aş putea vedea în acelaşi timp şi liniile de derivaţie.

— Admirabil, şefule! Să zicem ora unu? Aş avea timp să-ţi arăt totul, iar pe la cinci te aduc înapoi.

— Bun! Dar, stai puţin. Îţi aminteşti de Haddonfield, lordul lladdonfield, care a venit la Chicago acum câţiva ani şi a făcut atâta vâlvă? Toţi cei din familiile Palmer, Field, Lester alergau după el, îţi aduci aminte? L-am invitat şi la mine. Un tip vesel de sportiv.

— Sigur, sigur! îmi amintesc, replică Sippens. Voia, mi se pare, să intre în afacerea cu ambalajele.

— Şi în afacerile mele, deopotrivă. Nu ţi-am vorbit niciodată despre asta, bănuiesc.

— Nu, niciodată nu mi-ai vorbit, spuse Sippens, plin de curiozitate.

— Ei, mă rog, azi-dimineaţă am primit o telegramă de la el. Vrea să-l vizitez la el la ţară – în Shropshire, cred – la sfârşitul săptămânii care vine. Luă o telegramă de pe masă. Conacul Beriton, Shropshire.

— Asta-i interesant. Este unul din cei care au legătură cu *City and South London*. Acţionar, sau director, sau mai ştiu eu. Mâine aflu tot despre el. Poate că e angrenat în povestea cu metroul, şi de asta vrea să te întâlnească. Dacă-i aşa şi are gânduri prieteneşti, ar putea fi cu siguranţă omul potrivit. Străin în ţară străină cum eşti, ştii…

— Da, ştiu, spuse Cowperwood. S-ar putea să nu fie o idee rea. Cred că mă voi duce. Vezi ce poţi afla, şi ne întâlnim aici la ora unu.

După ce Sippens plecă, zorit, Jamicson intră cu şi mai multe hârtii, dar Cowperwood îi făcu semn să le ducă înapoi.

— Până luni nu vreau să-i mai văd nimic, Jamieson. Scrie lui Greaves şi Ilenshaw şi spune-le că voi fi bucuros să stau de vorbă cu ei aici, marţi la unsprezece. Ia legătură cu Jarkins şi comunică-i să nu facă nimic până nu primeşte instrucţiuni de la mine. Telegrafiază acestui lord

Haddonfield că domnul şi doamna Cowperwood acceptă bucuros invitaţia sa, interesează-te de adresă şi bilete. Dacă se mai iveşte ceva, pune totul pe biroul meu pentru mâine. *i* 1

Plecă, luă ascensorul şi o dată ajuns în stradă, chemă o birjă. Deşi spusese de la început să fie dus pe strada Oxford, nu trecu nici de două încrucişări de străzi şi făcu semn vizitiului, strigând:

— Oxford, colţ cu strada Yewberry, pe stânga.

Ajuns acolo, coborî şi se duse pe ocolite ia hotelul

Claridge.

CAPITOLUL 24

Cowperwood avea pe atunci faţă de Berenice simţăminte paterne dar şi de îndrăgostit. Vârsta mai înaintată şi admiraţia puternică pentru inteligenţa şi frumuseţea ei îl determinau s-o protejeze, s-o ajute să se dezvolte din punct de vedere estetic. Împărtăşea, în orice caz, emoţiile ei erotice, deşi când şi cinci se simţea puţin stânjenit de această legătură, pentru că nu putea pune de acord în public cei şaizeci de ani ai săi cu tinereţea ei. De altfel, în viaţa privată, previziunile ei practice, atât de des la unison pare-se cu ale lui, îi confereau lui Cowperwood un simţământ de sporită putere şi mândrie. Căci independenţa şi forţa ei nu prea se împăcau cu idealurile lui de propăşire materială şi nici cu acea parte din eventualele roade rezultate, necesară ei spre a-şi desăvârşi ascensiunea temperamentală şi socială. Aşa se explica prezenţa lui, aici, la Londra, dându-i o însemnătate reală.

Acum, văzând-o ca totdeauna optimistă şi plină de entuziasm, când o luă în braţe, se îmbătă de voioşia şi încrederea ei.

— Bun venit la Londra! fură primele ei cuvinte. Aşadar, Cezar a trecut Rubiconul.

— Mulţumesc, Bevy, spuse el desfăcând braţele. Am primit mesajul tău, şi l-am apreciat. Dar dă-mi voie să te privesc. Ia fă câţiva paşi!

O cerceţa din priviri mulţumit când, zâmbind ironic,

ea se îndepărtă câţiva paşi; poza ca un manechin la o paradă a modei. În cele din urmă, cu o plecăciune, spuse:

— Direct de la Madame Sari! Preţul este pur şi simplu... o taină 1 şi-şi ţuguie buzele.

Purta o rochie de catifea albastru-închis, strânsă în talie, croială *princessc*, cu nişte perle micuţe la gât şi pe linia cordonului.

Cowperwood îi luă mâna şi, împreună, se îndreptară către o canapea îngustă, dar suficient de încăpătoare ca să stea amândoi.

— Splendid! exclamă el. Nu pot să-ţi spun ce bine-mi pare că sunt din nou cu tine.

După ce întrebă de mama ei, continuă:

— Călătoria asta, Bevy, e pentru mine ceva nou şi senzaţional. Înainte nu prea mă sinchiseam de Londra, dar de astă dată, fiindcă ştiu că eşti şi tu aici, mi se pare încântătoare.

— Şi altceva? întrebă ea.

— Şi, tu, fireşte.

Era radios, o sărută pe ochi, pe păr, pe gură. Începu să-i povestească, pe scurt, călătoria şi tot ce se mai întâmplase.

— Aileen se află cu mine la hotelul Cecil, continuă el. Ştii, i-au luat un instantaneu care urmează să apară în ziare. Iar prietenul tău Tollifer, trebuie să spun, a fost la înălţime în a-i face călătoria agreabilă.

— Prietenul *meu*! *Nici* nu-l cunosc!

— Fireşte, nu-l cunoşti, dar oricum s-a dovedit a fi un tip foarte deştept. Trebuia să-l fi văzut când a venit la mine, la New York, şi pe urmă pe vapor. Aladin şi lampa minunată care se cheamă banii! Fiindcă veni vorba, a plecat la Paris, ca să nu dea de bănuit, presupun. Am avut grijă, desigur, să aibă bani berechet, în momentul de fală.

— L-ai întâlnit pe vapor? întreabă Uorenice.

— Da, mi-a fost prezentat de căpitanul vasului. Şi pe urmă, o tocmai genul de om care poate aranja singur usemenca lucruri. S-ar părea că are un talent special de a

se face agreabil doamnelor. Pe toate cele atrăgătoare, practic, le-a monopolizat.

— Cu tine acolo? Şi aştepţi să cred una ca asta?

— Un miracol, recunosc, dar omul ăsta e nemaipomenit. Simţe3 exact ce trebuia să facă. Eu, personal, l-am văzut foarte puţin, dar a izbutit s-o impresioneze pe Aileen – în aşa măsură, încât vrea să-l invite să ia masa cu noi.

Se uită grav la Berenice, care, la rândul ei, îl privi cu admiraţie. După o clipă, ea spuse:

— Mă bucur, mă bucur într-adevăr. Aileen avea nevoie de o asemenea schimbare, de mult trebuia s-o fi făcut.

— Sunt de acord, rosti Cowperwood. De vreme ce nu pot fi pentru ea ceea ce-ar voi să fiu, atunci de ce n-ar fi altcineva? Oricum, sper ca el să nu-şi piardă capul, am motive să cred că nu se va întâmpla asta. Aileen a şi început să facă planuri ca să meargă la Paris după cumpărături. Aşa că lucrurile, cred, merg bine.

— Foarte bine, spuse Berenice zâmbind. S-ar părea că planul nostru funcţionează. Şi-atunci, cine-i de vină?

— Păi, nici tu, nici eu. Aşa a fost să fie… la fel cum ai apărut tu anul trecut, de Crăciun, când mă aşteptam mai puţin.

Începu s-o mângâie, dar, preocupată de propriile ei proiecte, ea se împotrivi spunându-i:

— Mai bine vorbeşte-mi despre Londra, şi apoi am să-ţi spun şi eu ceva.

— Despre Londra? Totul merge deocamdată cât se poate de promiţător. Ţi-am vorbit la New York despre Greaves şi Henshaw, şi cum i-am pus cu botul pe labe. Ei bine, chiar acum, înainte s-o pornesc încoace, a sosit la hotel o scrisoare de la ei. Vor să mă vadă, şi le-am şi fixat o întâlnire. Pentru întocmirea unui plan mai amplu, există aici un grup cu care am de gând să stau de vorbă. Cum se hotărăşte ceva, îţi şi dau de veste. Dar, între timp, aş vrea s-o şterg cu tine undeva. Avem şi noi dreptul să ne luăm o

scurtă vacanţă, înainte de a începe cu treburile astea. Fireşte, mai e şi Aileen. Şi până nu-mi lasă calea liberă – făcu o pauză – scopul meu, desigur, este să-i urgentez plecarea la Paris, şi apoi putem s-o pornim spre Norvegia sau în jos, pe Mediterana. Am aflat de la unul din agenţii mei despre un iaht care ar putea fi închiriat pe timpul verii.

— Iaht! Iaht! exclamă Berenice, emoţionată şi în acelaşi timp punându-i un deget pe buze. Ah, nu, nu! Lasă-mă pe mine să aranjez. Lucrurile astea vreau să le pun eu la punct. Vezi…

Dar înainte ca Berenice să fi putut sfârşi ce avea de spus, el o prinse şi o sărută.

— *Eşti* nerăbdător, rosti ca, molcom, dar aşteaptă…

Îl conduse în camera învecinată, la o masă aşezată în dreptul unei ferestre deschise.

— Vezi, domnul şi stăpânul meu, ţi-a fost pregătit un ospăţ. Sclava ta te invită. Dacă iei loc şi ciocneşti un pahar cu mine şi dacă eşti cuminte, atunci îţi voi vorbi despre mine. Crezi sau nu crezi, am rezolvat totul!

— Totul! repetă Cowperwood, râzând de ea. Şi aşa de repede? Ah, dacă aş şti şi eu cum să procedez!

— Ei, aproape totul, urmă ea, luând o carafă plină cu vinul lui preferat şi turnând în două pahare. Vezi, oricât de ciudat ar părea, am judecat, şi când judec… se întrerupse şi privi în tavan.

El luă paharul pe care-l ţinea Berenice în mână şi o sărută, gest la care ea se aştepta.

În

— Înapoi, Cezar! îl tachină. Încă nu se bea. Tu o să stai acolo, iar eu aici. Şi pe urmă îţi spun tot. Mă voi spovedi.

— Ştrengăriţo! Hai, fii serioasă, Bevy!

— Mai serioasă ca niciodată. Ascultă, Frank! Iată cum a fost. Pe bordul vaporului nostru se aflau vreo şase englezi, bătrâni şi tineri, şi toţi chipeşi. Cel puţin cei cu care am flirtat erau ciiipeşi.

— Sunt sigur de asta, spuse Cowperwood, tolerant, şi încă neîncrezător. Ei, şi?

— Păi, dacă ai de gând să fii tot timpul aşa mărinimos, atunci sunt nevoită să-ţi spun că tot flirtul ăsta nevinovat a fost din pricina ta, deşi nu trebuie neapărat s-o crezi. De pildă, am aflat despre un locşor lo tară numit lioveney, pe Tamisa, la o distantă nu mai mare de treizeci de mile de Londra. Artliur Tavistock, cel mai drăguţ tânăr, burlac, mi-a vorbit despre ei. Locuieşte cu maică-sa, lady Tavistock. M-a asigurat că o să-mi placă. Mama ţine mult la ei. Aşa că, pricepi…

— Da, pricep că o să stăm la Boveney, mama, tu şi cu mine, se plânse Cowperwood, aproape sarcastic.

— Exact! glumi Berenice. Asta-i altă chestiune importantă… Tu şi cu mama, vreau să zic. De acum încolo va trebui să fii foarte atent cu ea. Şi foarte puţin atent cu mine. Doar ca tutore, desigur, şi îl trase de ureche.

— Cu alte cuvinte, Cowperwood – tutorele. şi prietenul familiei, zise el, zâmbind sec.

— Întocmai! stărui Berenice. Şi unde mai pui, o să mă duc foarte curând să fac o plimbare cu barca împreună cu Arthur. Şi mai mult încă – aici ea chicoti – el ştie un încântător vaporaş amenajat ca locuinţă de vară, care ar fi ideal pentru mama şi pentru mine. Şi astfel, în nopţile cu clar de lună, sau în după-amiezile însorite, la un ceai, în timp ce mama şi maică-sa stau şi croşetează ori se plimbă prin grădină, iar tu fumezi şi citeşti, Arthur şi cu mine…

— Da, ştiu, vă petreceţi cât se poate de plăcut viaţa Împreună: plimbări cu vaporaşul, dragoste, primăvară, tutore, mamă. Ce mai, o vară de-a dreptul ideală.

— Nici că s-ar putea mai bine! exclamă Berenice cu vehemenţă. Mi-a şi descris umbrelele de soare, roşii şi verzi… Şi pe prietenii lui.

— Tot roşii şi verzi, presupun, glăsui Cowperwood.

— Ei, aproape; flanele şi bluzoane, îţi dai seama… Totul perfect onest. Aşa i-a spus mamei. Un grup de prieteni cărora mama şi cu mine urmează să le fim

prezentate.

— Dar invitaţiile de nuntă?

— Prin iunie, cel mai târziu; ţi-am făgăduit.

— Pot renunţa la mireasă?

— Sigur, replică Berenice, fără să zâmbească.

— Zău! şi Cowperwood râse zgomotos. O călătorie plină de succes, trebuie să recunosc!

— N-ai auzit nici măcar o părticică, reluă ea, gălăgioasă şi aproape agresivă. Nicio părticică! mai e şi MaidenheadL. roşesc doar pomenindu-i numele…

— Serios? Am să ţin cont de asta.

— Încă nu ţi-am vorbit despre colonelul Hawkesberry, de la regimentul regal numai-ştiu-cum, zise ea în zeflemea. Un tip de militar get-beget; cunoaşte un camarad, ofiţer, care are o verişoară cu o vilişoară în habar n-am ce parc de pe lângă Tamisa.

— Două vllişoare şi două vaporaşe. Nu cumva vezi dublu?

— Oricum, asta se închiriază rareori. Pentru prima miră aproape e liberă primăvara asta. Un vis. În general e închiriază lu' prieteni. Dar cât despre mama şi mine…

— Acum ajungem şi fiica regimentului!

— El da, cam atât despre colonel. Dar mai e şi Wilton Urnitinvaite Wriothesley-se pronunţă Rotisty, cu cea mai desăvârşită mustăcioară, şi un metru optzeci înălţime, şi…

— Lasă, Bevy! Intimităţi din astea! încep să devin bănuitor.

— Nu Wilton! Nici vorbă, jur! Colonelul poate, dar Wilton nu! Berenice chicoti. Oricum, ca să lungesc de cinci ori încă pe atât povestea, aş mai avea de pomenit nu numai de patru vaporaşe pe Tamisa, ci şi de patru case perfect mobilate, în sau lângă cele mai elegante cartiere din Londra, toate pentru acelaşi anotimp sau pentru întreg anul, ori pe vecie, dacă ne-am hotărî să stăm veşnic aici.

— Dacă spui tu, dragă, interveni Cowperwood. Dar ce mai actriţă-mi eşti!

ti6

— Şi toate, continuă Berenice, fără să ia în seamă observaţia măgulitoare, dacă mi-aş da adresa de la Londra – ceea ce n-am făcut încă – mi-ar fi puse la dispoziţie de către unul sau de toţi admiratorii mei.

— Bravo! Pe cuvântul meu! exclamă Cowperwood.

— Dar să nu ne pripim şi să nu ne pierdem cu firea, adăugă Berenice. Mama şi cu mine am căzut de acord să dăm o raită prin Grosvenor Square şi prin Berkeley Square, după care… ei bine, o să vedem ce-i de făcut.

— Dar nu crezi că ar trebui să-ţi consulţi mai bine bătrânul tău tutore în privinţa contractelor şi a tuturor lucrurilor de acest fel?

— De, în privinţa contractului, da, dar altminteri…

— Altminteri, eu mă retrag şi încă bucuros. O viaţă întreagă am tot călăuzit, şi m-ar amuza să te văd umblând singura.

— Ei, pentru început, continuă ea ştrengăreşte, ce-ar fi să mă laşi să stau aici? Şi aşezându-se pe genunchii lui, luă de pe masă cupa de vin şi îi atinse uşor marginea cu buzele. Uite, îmi pun ceva în gând, şi bău jumătate de pahar. Acum doreşte-ţi şi tu ceva, zise ea, întinzându-i paharul şi urmărindu-l din ochi în timp ce Cowperwood bău restul. Acum trebuie să dai paharul de perete, peste umărul meu drept, ca nimeni să nu mai bea din el vreodată. Asta-i un obicei al danezilor şi al normanzilor. Hai…

Cowperwood aruncă paharul.

— Acum sărută-mă, şi totul are să se adeverească, spuse ea. Fiindcă sunt vrăjitoare, ştii, şi eu fac lucrurile să se adeverească.

— Sunt gata să te cred, zise Cowperwood afectuos, şi o sărută solemn.

După-masă au discutat despre proiectele lor imediate. Observă că Berenice se împotrivea cu tărie oricărui plan de a părăsi Anglia în momentul acela. Era primăvară şi totdeauna dorise să viziteze oraşele cu

catedrale – Can. terbury, York, Wells, să vadă băile romane de la Bath; Oxford şi Cambridge şi câteva castele vechi. Puteau face călătoria împreună, dar fireşte, numai după ce el va studia posibilităţile pe care le avea privitor la proiectul de la Londra. La drept vorbind, i-ar fi făcut plăcere, să poată trece şi pe la vilele menţionate. Şi apoi, o dată lucrurile puse la punct, putea începe vacanţa.

Acum ar fi fost bine să se ducă s-o vadă pe maică-sa, care zilele acestea fusese puţin indispusă şi melancolică, nici ea nu ştia bine de ce. Şi după aceea se va întoarce la ea, şi apoi… şi apoi…

Cowperwood o îmbrăţişă.

— Bine, bine, Minerva mea, rosti el, n-ar fi exclus să aranjăm treburile după cum vrei tu. Nu ştiu. Dar un singur lucru e sigur: dacă o să dăm de prea mult balamuc aici, facem un tur prin lume. Aranjez eu cumva cu Aileen. Şi dacă n-o să fie de acord, ei bine, atunci plecăm fără voia ei. Publicitatea, cu care ea totdeauna ameninţă, poate fi înlăturată, într-un fel sau altul. Sunt sigur de asta.

O sărută cu tandreţe; apoi plecă să stea de vorbă cu doamna Carter, pe care o găsi aşezată în dreptul ferestrei deschise, citind un roman. Evident, se îmbrăcase şi era coafată anume pentru vizita lui; dând cu ochii de Cowperwood, îi zâmbi cât se poate de optimist. Totuşi, Cowperwood observă la ea un zbucium nervos; se temea de primejdia iminentă pe care o prezenta legătura dintre Berenice şi el. În realitate, ochii ci trădau încordare şi tristeţe. De aceea, după câteva cuvinte despre perspectivele unei primăveri plăcute în Anglia pentru tustrei, el adăugă, într-o doară, deşi în mod cât se poate de direct:

— Eu unul, Hattie, dacă aş fi în locul dumitale, nu mi-aş bate capul cu nimic. Bevy şi cu mine ne înţelegem perfect. Şi cred că ea se înţelege şi pe sine. E se înteietoare, frumoasă şi o iubesc. Dacă se întâmplă ceva, o scoatem noi la capăt. Încearcă şi te distrează. O să fiu probabil foarte ocupat, aşa că n-am să te văd atât de des

pe cât aş dori, dar voi fi cu ochii în patru. La fel şi ea. Nu-ţi face griji.

— Nu-mi fac griji, Frank, rosti ea, aproape cerându-şi scuze. Ştiu, desigur, ce mari posibilităţi are Bevy şi cât e de fermă. Ştiu totodată în ce măsură te interesează soarta ei. Sper că lucrurile merg pe făgaşul dorit de dumneata. Ea e tocmai ce-ţi trebuie, Frank – atât de înzestrată şi de fermecătoare. Aş fi vrut s-o vezi pe vapor, cu câtă inteligenţă a aranjat să se întâlnească şi să stea de vorbă cu lumea, şi cum a ştiut să-i ţină şi la respect. Mai rămâi o no clipă? Mă bucur. Eu sunt puţin cam indispusă, dar sper să ne vedem mai târziu.

Îl conduse până la uşă, aşa cum o amfitrioană se ocupă de un oaspete distins – cum îl şi considera în realitate. De cum plecă, închise uşa şi se duse la oglindă; după ce se privi destul de mâhnită şi îşi dădu cu puţin fard pe obraz – în caz că ar veni Berenice – scoase o sticlă de coniac pe care o ţinea într-un geamantan încuiat şi îşi turnă puţin într-un pahar.

CAPITOLUL 25

La sfârşitul săptămânii următoare soţii Cowperwood se aflau în mijlocul unui grup interesant, ca oaspeţi ai lordului Iladdonfield la conacul din Beriton. Acest conac era, la drept vorbind, un edificiu remarcabil, în stilul arhitecturii engleze din veacul al XVI-lea, la sud-est de Hearth Hardown, şi inima unui domeniu bine păstrat.

Venind dinspre nord-vest, dădeai de câmpiile mohorâte, aproape ca o mare de întinderi verzi unduite, după sute de ani rămase încă rebele plugului, mâinii semănătorului şi constructorului. Valoarea sa, cu precădere, atât pentru bogătaşi cât şi pentru săraci, o constituiau spaţiile nesfârşite pe care le oferea iepurilor, căprioarelor şi altor sălbăticiuni, precum şi pentru vânătoare, adevărate cavalcade cu haite de câini şi călăreţi în livrele roşii. La sud-est, spre care era îndreptată faţada conacului, se aflau pante împădurite şi ogoare, iar în mijlocul lor se înălţa Little Beriton, un târguşor cu

acoperişuri de stuf, dând impresia unui colţ de ţară ospitalier.

Haddonfield, care-i aştepta pe soţii Cowperwood la gara Beriton, era acelaşi om rafinat şi vesel ca în urmă cu cinci ani. Rămăsese cu atâtea amintiri plăcute şi a fost încântat să-i revadă; în timp ce le arăta pajiştile, într-adevăr impresionante, şi ograda, remarcă adresându-se Aileenei:

— M-am gândit, doamnă Cowperwood, că şesul acesta vă oferă poate dumneavoastră şi soţului dumneavoastră o privelişte monotonă. De aceea, vă pun la dispoziţie încăperile care dau spre grădină. În salon se serveşte acum ceaiul, clacă sunteţi obosiţi după drum.

Faţă de splendida ei reşedinţă cu numeroşi servitori de la New York, bogăţia acestui om era evident inferioară. Şi totuşi, cel puţin deocamdată, Aileen avea convingerea că prefera de mii de ori situaţia actuală. „Ah, să ai o casă ca asta, cu siguranţa socială şi relaţiile lordului Haddonfield! Să nu mai fie nevoie să lupţi mereu. Să trăieşti de-a pururi în pace”.

Deşi Cowperwood privea cu plăcere locurile acestea, nu se simţea copleşit, nici măcar impresionat de un titlu sau de venituri moştenite. El îşi crease averea şi faima prin propriile lui puteri.

La acest sfârşit de săptămână, oaspeţii lordului Haddonfield erau feluriţi, dar distinşi. Cu e zi în urmă sosise de la Londra sir Charles Stoneledge, actor cu situaţie şi faimă în lumea teatrală londoneză, un tip însă artificial şi afectat, care nu scăpa niciun prilej de a face vizite prietenilor sau cunoştinţelor din aristooraţie. Adusese cu sine pe domnişoara Constuncc Hathaway, o actriţă care pe atunci juca în *Sentiment*, piesă cu succes de public.

Pentru diversitate, mai erau lordul şi lady Ettinge. Lordul, figură destul de cunoscută în afacerile cu căile, forate şi ambarcaţiuni, era un tip masiv, înfloritor, autoritar, căruia-i plăcea să bea vârtos şi, după ce trăgea

bine la măsea, devenea vesel, dar cu măsură. Treaz fiind, era mai curând faimos prin ale sale usturătoare *obiler dicta* decât prin conversaţii facile.

Lady Ettinge, pe de altă parte, era extrem de diplomată; fusese invitată de data asta de lordul Iladdonfield mai mult ca să facă oficiile de amfitrioană. Foarte conştientă de toanele şi obiceiurile soţului ei faţă de care se purta cu toleranţă, nu-l lăsa totuşi să-i subjuge personalitatea. Era înaltă, voinică, cu vine albăstrii şi obraji roşii, şi cu nişte ochi de un albastru violet. Cândva fusese frumoasă şi atrăgătoare, ca orice fată drăgălaşă de şaisprezece ani – şi îşi apiintea bine de asta, ca şi Ettinge,[1]

care fusese foarte îndrăgostit de ea. Avea, mult mai mult decât bărbatul ei, simţul măsurii.

Lordul Haddonfield, fiind de viţă veche şi moştenitorul averii, era înclinat să acorde valoare şi întâietate nobleţei de sânge, mai degrabă dfeeât îmbogăţiţilor de ultimă oră, cu toate că şi el era destul de activ în afaceri. Soţia lui, însă, deşi ca şi el de neam, era mai interesată şi atentă la schimbarea forţelor zilei, şi avea tendinţa să admire şi uriaşi fără blazon, ca Frank Cowperwood.

Se mai aflau prezenţi lordul şi lady Bosvike, amândoi tineri, spirituali şi foarte agreaţi de toţi. Se pricepeau la toate sporturile, le plăcea să joace la curse şi să asiste la alergările de cai; erau îndrăgiţi în societate datorită entuziasmului şi veseliei lor. Râdeau în taină de Ettingo şi de nevastă-sa, deşi apreciau în acelaşi timp poziţia lor şi se străduiau să fie cât mai amabili.

Un musafir într-acâevăr important – hotărât lucru, în ochii lui Haddonfield şi ai lui Ettinge – era Abington Scarr. Un om cu origine dubioasă – fără titlu, fără familie – cu toate astea făcea în vremea aceea destulă vâlvă pe plan financiar. În ultimii patru ani avusese un mare succes în organizarea creşterii vitelor în Brazilia. Profiturile din această afacere aduceau venituri frumoase celor care

1 Replici spontane (lat.).

investiseră bani. Acum îl preocupa creşterea oilor în Africa, unde – graţie unor concesiuni despre care aproape nici nu se auzise obţinute, din partea guvernului, şi unor metode puse la punct de el pentru reducerea cheltuielilor şi detectarea pieţelor de desfacere – era considerat drept un milionar în devenire. Criticile cele mai acerbe la adresa acţiunilor lui aventuroase, din partea celor care aveau tendinţa să pună la îndoială reuşita lor, nu duseseră încă la concretizarea unei atitudini ostile faţă de pretenţiile lui.

Haddonfield, ca şi Ettinge, era impresionat de succesele lui, dar în acelaşi timp amândoi se codeau să-l urmeze. Au făcut speculaţii de bursă cu o parte din acţiunile lui, dar au intrat şi au ieşit din joc repede. Ceea ce încercase Scarr pe atunci să pună pe roate – cu mai puţin succes însă decât în cazul celor mai multe din aventurile lui de mai înainte – a fost traseul dintre Baker Street şi Waterloo Line, o nouă linie de metro din Londra, pentru care îşi asigurase privilegii prin Pariament. Tocmai de aceea îl interesase pe el apariţia neaşteptată a lui Cowperwood.

Din cauza Ailecnei, care-şi pierduse foarte mult timp cu găteala, soţii Cowperwood coborâră târziu la cină. Când îşi făcură apariţia, se şi strânsese majoritatea celorlalţi musafiri, care păreau puţin plictisiţi pentru că trebuiau să aştepte. Ettinge, mai cu seamă, era decis să nu dea prea mare atenţie soţilor Cowperwood. Dar la sosirea lor, când Haddonficid le ură din inimă bun sosit, ceilalţi îşi schimbară deodată dispoziţia, dovedind un interes plin de bunăvoinţă pentru americani. Ettinge, după ce se căzni, gârbovit, să se ridice în picioare, se înclină rigid când se făcură prezentările, cercetându-l pe Cowperwood cu luare-aminte. Iar lady Ettinge, care urmărise în presa engleză recentele comentarii asupra afacerilor lui, ajunse numaidecât la concluzia că, în afară de soţul ei, Cowperwood era personalitatea cea mai remarcabilă din grupul acela. Instinctiv, îl ierta pentru Ailleen, socotind că se căsătorise cu ea prea tânăr şi mai târziu căutase, ca un

filosof, să salveze aparenţele unei alianţe nefericite. În ceea ce-l priveşte pe Scarr, acesta – era destul de inteligent ea să-şi dea seama că se afla în prezenţa unui magnat din lumea sa.

Puţin stângaco după lunga perioadă de neglijare de) a New York, Aiieen făcea tot ce-i stătea în putinţă ca să pară dt mai naturală; era din cale-afară de amabilă, aproape prea insistentă, zâmbind tuturor. Bemarcile ei lăsau însă în mintea celorlalţi impresia că nu era de loc sigură pe ea. Cowperwood îşi dădu seama; îşi spuse că, la urma-urmei, ar trebui să-i vină în ajutor. Şi, eu obişnuita lui diplomaţie, se adresă lui lady Ettinge, ca fiind cea mai în vârstă şi cea mai remarcabilă dintre doamnele aflate acolo.

— Pentru mine viaţa la ţară, în Anglia, este ceva destul de nou – începu el cu o desăvârşită simplitate – dar trebuie să spun că până şi scurta privire aruncată în preajmă în după-amiaza aceasta justifică pe deplin nimbul de admiraţie în care e învăluită.

— Într-adevăr! exclamă lady Ettinge, oarecum curioasă să afle ce gusturi şi ce fire are. Vi se pare chiar atât de atrăgătoare?

— Da, şi cred că aş putea, să vă spun de ce. Reprezintă sursa a ceea ce astăzi, în propria mea ţară, constituie esenţialul. Accentuase cuvântul „astăzi”, după cum observase ea. Cultura Italiei, continuă, o putem aprecia drept cea a unui popor complet diferit de noi; acelaşi lucru, cred, e valahă şi pentru Franţa şi Germania. Aici, însă, recunoaştem în mod natural şi cu simpatie izvoarele propriei noastre culturi şi evoluţii – chiar şi aceia dintre noi care nu suntem pe de-a-ntregul de origine engleză.

— Vorbiţi aproape prea frumos despre Anglia, rosti lady Ettinge. Vă trageţi dintre» o familie de englezi?

— Da, părinţii mei erau quakeri. Am fost crescut în spiritul simplităţii quakerilor englezi.

— Mă tem că nu toţi americanii sunt util de amabili.

— Domnul Cowperwood poate vorbi în cunoştinţă de cauză despre orice ţară, interveni lordul llacklonfield, trugându-şi scaunul mai aproape, pentru că a cheltuit o avere şi un mare număr de ani ca să adune piese de artă de pretutindeni.

— Colecţia mea este foarte modestă, spuse Cowperwood. O consider abia un început.:

— Iar această colecţie de artă este găzduită într-unul din cele mai frumoase muzee pe care le-am vizitat vreodată, continuă lordul Haddonfield, adresându-se ladv-ei Ettinge. Şi anume, în locuinţa domnului Cowpenvoodi de la New York.

— Am avut plăcerea să ascult o discuţie privind colecţia dumneavoastră, domnule Cowperwood, când am fost ultima oară la New York, remarcă domnul Stoneledge. Este adevărat că sunteţi aici pentru a o completa? Mi se pare că am citit ceva în acest sens deunăzi.

— Zvonuri neîntemeiate, răspunse Cowpenvood. În momentul de faţă nu strâng nimic altceva decât impresii. Mă aflu pur şi simplu în drum spre continent.

Nespus de bucuroasă de triumful pe care el, pare-se, îl realb a, Aileen a fost extrem de veselă tot timpul cinei, atât de veselă încât Cowperwood, când şi când, îi arunca o privire mirată, ţinând cu totd înadins ui ca ea să facă o impresie cât mai bună.

Ştia, fireşte, despre preocupările financiare ale lui Haddonfield şi Ettinge, iar acum se maiafla de fată şi

Scarr, care, după cum auzise, umbla să pună pe roate o linie de metro. În legătură cu lordul Ettinge, era interesat să afle cât mai multe despre influenţa şi legăturile lui, şi în acest sens nu dădu greş, pentru că lady Ettinge îi vorbi deschis despre preocupările politice ale soţului său. Era conservator şi în strânsă legătură cu şefii acestui partid, iar în prezent îşi pusese candidatura pentru un post important în India. Totul depindea de anumite împrejurări legate de războiul burilor, care pe atunci zdruncina Anglia. Deocamdată, pierderile se făceau simţite

aproape fără întrerupere. Cei de faţă căutau să minimalizeze acest fapt nefericit, iar Cowperwood adoptase cu tact aceeaşi atitudine.

Tot timpul cinei, stând de vorbă cu ceilalţi oaspeţi, el se întreba care din cei de aici îi putea fi de folos, lui şi. Berenicei. Lady Bosvike îl invită la vila ei din Scoţia. Scarr, după ce doamnele părăsiră masa, a fost primul care se apropie de el şi-l întrebă dacă avea să rămână multă vreme în Anglia. Dacă da, i-ar fi făcut plăcere să-l invite la el, în Ţara Galilor. Chiar şi Ettinge, între timp, se mai dezmorţise şi începuse să discute cu el probleme de politică internaţională.

„Aceste relaţii au fost consolidate luni, cu ocazia unei partide de tir, când Cowperwood şi-a dovedit îndemânarea. În fapt, până la plecarea soţilor Cowperwood, el câştigase admiraţia tuturor oaspeţilor lui Haddonfield, chiar dacă – nu se putea spune şi despre Ailcen acelaşi lucru.

CAPITOLUL 26

Făcând o scurtă vizită în apartamentul Berenicei, la întoarcerea de la conacul din Beriton, Cowperwood o găsi pregătindu-se să plece ca să viziteze una dintre vilele sugerate de colonelul Hawkesberry drept reşedinţă de vară, care putea fi pe placul ei şi al maică-sii. Era situată, spunea ea, pe Tamisa, între Maidenhead şi Marlow.

— Şi cine crezi că e proprietarul? îl întreabă ea, pe un ton misterios, vrând să-i facă o surpriză.

— N-am nici cea mai vagă idee – doar dacă aş încerca să-ţi ghicesc gândurile.

— Ia încearcă.

— Mi-e prea greu. Cine e?

— Nimeni altul decât lordul englez despre care ţi-a scris domnul Sippons, numai dacă nu cumva sunt doi lorzi cu acelaşi nume. Lordul Stane.

— Vorbeşti serios?! exclamă Cowperwood surprins de această coincidenţă. Ia povesteşte-mi cum a fost. Cum l-ai cunoscut?

— Eu nu. Colonelul Hawkosborry însă mi-a vorbit

foarte entuziasmat de acest loc, spune că-i chiar lângă Londra. Şi unde mai pui că el şi solia sa voh şi acolou! încheie ea, imitându-l pe Hawkosborry.

— Aşa stând lucrurile, n-ar fi rău să vedem despre ce-i vorba, conchise Cowperwood, observând totodată cu admiraţie toaleta ei: o fustă lungă, o jachetă strâmtă verde-deschis, bordată cu feston din fir de aur, şi un cordon auriu. În cap avea o pălăriuţă verde împodobită cu o singură pană roşie, aşezată pe o parte.

— Mi-ar face plăcere să-l întâlnesc pe Stane, continuă Cowperwood; ar fi un prilej de a aranja lucrurile. Dar, Bevy, cuvântul de ordine aici e prudenţa… După cât înţeleg, e un om bogat şi foarte influent. Dacă l-am putea interesa punându-i în faţă condiţiile noastre…

Făcu o pauză.

— Chiar la asta mă gândeam şi eu, spuse Berenice. Atunci, de ce n-ai veni acum cu mine să vedem vila? Mama e obosită astăzi şi rămâne acasă.

Avea acelaşi fel de a fi ca de obicei – vioaie, şăgalnică, evazivă – care-i plăcea atât de mult lui Cowperwood, căci reflecta pe deplin tăria ei firească, bogăţia lăuntrică şi optimismul – în absolut orice împrejurări.

— Plăcerea de a însoţi acest costum, abstracţie făcând de rest, e de ajuns! zise Cowperwood.

— Desigur, reluă Berenice, le-am explicat la toţi că numai cu consimţământul tutorelui meu pot lua o hotărâre. Eşti pregătit să-ţi asumi răspunderile? întrebă ea, aruncându-i o ocheadă cochetă.

Cowperwood se apropie de ea şi o luă în bruţe.

— Iată ceva cu totul nou pentru mine, fireşte… dar o să-ncerc.

— Eu, oricum, spuse Berenice, am să-ţi uşurez sarcina. Am făcut apel la un agent de închirieri şi o să ne-ntâlnim cu el la Windsor. După aceea m-am gândit că o să găsim un han micuţ şi vechi, pentru ceai.

— Perfect! Dar mai întâi, vreau să schimb o vorbă cu

mama ta.

Se duse grăbit spre odaia doamnei Carter.

— Bună, Hattie, o salută el. Cum merg lucrurile? Cum te descurci în bătrâna şi scumpa Anglie?

În contrast cu veselia Berenicei, mama ei părea nu numai deprimată, dar parcă ajunsese la capătul puterilor. Totul se petrecuse atât de iute… coborârea splendidă şi multicoloră dintr-un paradis iluzoriu de siguranţă socială în acest huzur al aventurii, care, oricât de bogat înveşmântat, era totuşi înfricoşător din pricina primejdiei ce «păştea la tot pasul. Ce greu era să trăieşti! Într-adevăr, crescuse o fată talentată şi stăpână pe sine – dar la fel de încăpăţânată şi neconformistă ca şi ca – a cărei soartă, din cauza asta, nu putea fi prevăzută cu exactitate. Deşi Oowporwood o fost totdeauna, şi era şi acum, bucuros că putea să le sprijine prin enormele resurse ale spiritului său întreprinzător şi ale averii sale, avea totuşi temeri. Faptul că le adusese în Anglia într-un timp când el depindea atât de mult de bunăvoinţa socială – cu Aileen în prim-plan – o uluia. Această atitudine, după părerea Berenieei, era necesară chiar dacă parţial inacceptabilă.

Dar explicaţia asta n-o convinsese pe deplin. Ea a trăit şi a pierdut, iar teama că Berenice are să piardă la rându-i nu-i dădea pace. Pentru că la mijloc era Aileen, nestatornicia lui Cowperwood şi lumea nemiloasă care nu cruţă pe nimeni, nu iartă pe nimeni. În sufletul ei, în ochi, pe chipul ei blazat, se citea ceva din toate astea. Se apucase din nou de băut, fără ştirea Berenicei. Câteva clipe înainte să fi intrat Cowperwood, dăduse pe gât un pahar mare de coniac ca să-şi adune puterile pentru această întâlnire.

Ca răspuns la salut, ea spuse:

— Oh, îmi place foarte mult Anglia. Pe Bevy totul o fascinează aici. Mi se pare că vă duceţi să vedeţi vilele acelea. Chestiunea e, cită lume aveţi de gând să primiţi, sau, mai curând, pe cine nu vreţi să primiţi la voi.

— Cred că te referi la Bevy, nu la mine. Ea e

magnetul, pare-se. Dar arăţi cam abătută, Hattie. Ce s-a-ntâmplat? Se uită la ea iscoditor, însă nu fără simpatie. Haide, haide, nu te lăsa copleşită, aşa e în primele zile! Ştiu, totul parc greu. Aţi avut o călătorie lungă şi eşti obosită. Se apropie şi puse prieteneşte mâna pe umărul ei, şi deodată simţi mirosul de coniac. Ascultă, Hattie, noi ne cunoaştem de multă vreme. Ştii foarte bine că deşi îndrăgostit nebuneşte de Bevy, nu mi-am îngăduit vreodată nici cel mai mic gest care s-o fi compromis, dt de cât – cel puţin înainte de venirea ei la Chicago. E adevărat sau nu?

— Da. Frank, e adevărat.

— Ştii că singura mea dorinţă, de când am simţit că nu-mi putea aparţine, a fost să-i fac o situaţie în societate, să o ajut să se mărite şi să-ţi uşurez povara astfel ea totul să meargă bine.

— Da, ştiu.

— Desigur, cele întâmplate la Chicago au fost din vina mea, dar nu în întregime, pentru că a venit la mine într-o vreme când aveam foarte mare nevoie de ea. Altminteri, cred că m-aş fi stăpânit chiar şi atunci. În orice caz, acum suntem cu toţii împreună în aceeaşi barcă… ne dăm la fund sau vâslim mai departe. Dumneata socoteşti aventura asta fără viitor. Îmi dau seama. Dar eu nu judec la fel. Nu uita că Bevy e o fată strălucitoare şi plină de resurse. Aici suntem în Anglia, nu în Statele Unite. Cei de aici privesc inteligenţa şi frumosul într-un fel cu totul diferit decât la noi acasă. Trebuie doar să-ţi aduni energia şi să-ţi joci rolul şi totul va fi perfect.

O bătu pe umăr, privind-o în ochi ca să-şi dea seama ce efect avuseseră cuvintele lui.

— Am să fac tot ce-mi va sta în putinţă, Frank, ştii foarte bine, spuse ea.

— Există un lucru pe care nu trebuie să-l faci, Hattie, şi anume să nu te apuci de băut. Îţi cunoşti meteahna. Şi dacă află Bevy, ai putea s-o descurajezi şi să strici tot ce încercăm să facem.

— Ah, o să fac totul, Frank, totul, numai de-aş putea

îndrepta răul pe care i l-am pricinuit!

— Aşa să procedezi!

Îi zâmbi încurajator şi se duse la Berenice.

CAPITOLUL 27

În tren, c’owperwood discută cu Berenice temerile mamei ei. Berenice îl asigură că, de fapt, nu aveau nicio însemnătate, fiind rezultatul schimbării subite. Cu timpul, se va simţi mai bine.

— Dacă va fi să întâmpinăm unele neajunsuri, ele se vor ivi nu din cauză că-i vizităm pe americani, ci pe englezi, adăugă ca, dusă pe gânduri. Străbăteau locuri care mai de care mai încântătoare, dar pe care aproape că nu le observau în clipa aceea. Aici, la Londra ştii că n-o să accept nici să fiu prezentată americanilor, şi nici invitaţiile lor. Voi evita pe cât posibil să am de-a face cu ei.

— Ai dreptate în privinţa asta, Bevy. Aşa e cel mai bine.

— Ăştia-s oamenii care o terorizează pe mama. Americanii nu prea au manierele curtenitoare şi nici spiritul de toleranţă al celor de aici. Mă simt acasă aici.

— Îţi place cultura lor mai veche, tactul lor, rosti Cowperwood. Sunt mai tăcuţi, nu se prea grăbesc să tragă concluzii. Noi, americanii, am luat un continent nedezvoltat şi în câţiva ani, puţini la număr, vrem să-l facem perfect – pe când oamenii de aici trudesc pe insuliţa asta de o mie de ani.

La Windsor au dat de domnul Warburton, agentul imobiliar, care avea multe de spus despre proprietatea ce urma să fie vizitată. Era într-adevăr unul din cele mai încântătoare locuri de pe malurile Tamisci. Lordul Stane locuise acolo ani în şir, până de curând…

— De când a murit tatăl lui, explică agentul, confidenţial, se duce mai cu seamă la Tregasal, unde are cea mai mare parte a domeniilor sale. Acum un an a închiriat această vilă unei actriţe, domnişoara Constance Hathaway, dar anul acesta ca pleacă în Bretania, şi abia cu o lună-două în urmă mi-a spus lordul că pot s-o închiriez

dacă găsesc un chiriaş potrivit.

— E mare domeniul lui de la Tregasal? întrebă Cowperwood.

— E unul din cele mai mari, domnule, răspunse agentul. De vreo două mii cinci sute de hectare. O regiune frumoasă, într-adevăr, dar trece rar pe acolo.

În clipa aceea un gând stânjenitor îi trecu lui Cowperwood prin minte. Deşi îşi repeta mereu să nu se mai lase hărţuit de gelozie, totuşi de când Bereniec intrase în viaţa lui, începuse să simtă acest chin. Bereniec era întruchiparea idealului său. N-ar fi preferat ca oare un bărbat mai tânăr, dar la fel de strălucit şi de plin de resurse? Mai putea spera s-o păstreze, dacă avea să întâlnească o personalitate de talia lui Stane? Pentru prima oară în relaţiile lui cu Berenice, acest gând începu să-l frământe.

1 Conacul Pryor's Cove era clădit într-un stil arhitectonic admirabil şi avea o grădină de vis. Era vechi de peste o sută de ani şi amenajat modern. Faţada dispusă în linie dreaptă avea aproape treizeci de metri. Nişte copaci falnici străjuiau grandios conacul de şase metri înălţime, iar clădirea era înconjurată de un adevărat labirint de cărări, garduri vii şi straturi de flori. În spate, spre sud, unde casa dădea către fluviu, se aflau nişte grajduri pitoreşti, tipice regiunii Leicestershire, eu zăplazuri ciudate, porţi, stânci artificiale, coteţe de păsări şi, după cum le atrase atenţia domnul Warburton, existau cai de călărie şi de tracţiune pentru folosinţa chiriaşului, pui negri de găină de rasă Minerea, câini ciobăneşti şi o turmă de oi; de toate aceasta aveau grijă de grădinar, un rândaş şi un fermier, chiriaşul preluându-i laolaltă cu casa.

Cowperwood şi Berenice rămaseră încântaţi de atmosfera aceea bucolică: pânza lină de apă, ca oglinda, a Tamisei, furişându-se încet şi în tăcere spre Londra; vastele pajişti coborând spre fluviu şi şalupa cu umbrele de soare viu colorate, cu perdele fluturând în vânt, cu scaune şi mese de răchită, ancorată în dreptul unui debarcader.

Ajuns lângă un cadran solar aflat în mijlocul unei alei du când spre şalupă, Cowpenvood rămase pe gânduri. Cum trecea timpul! Ajunsese într-adevăr un om în vârstă. Iar Berenice era pe punctul să întâlnească un bărbat mai tânăr, care n-ar fi fost exclus s-o intereseze. Cinci venise la el, la Chicago, acum câteva luni, Berenice spunea că se consideră stăpână pe sine şi că numai pentru că dorise acest lucru a venit. Iar când nu-l va mai dori, atunci urma să-l părăsească. Desigur, ce nevoie avea să ia conacul, de ce să se angreneze în afaceri financiare cu Stane? Mai existau şi alţi oameni, şi alte posibilităţi. De pildă, Abington Scarr şi lordul Ettinge. De ce să hrănească teama unei înfrângeri? Da, dusese o viaţă complexă, şi va continua astfel orice s-ar întâmpla.

Observă că Berenice admira plină de exuberanţă frumuseţile regiunii. Fără să-i fi ghicit gândurile, tocmai îşi punea întrebări în legătură cu lordul Stane. Prea bătrân nu putea fi; auzise că abia de curând intrase în posesia importantei averi a tatălui său. Descrierile domnului Warburton i-au atras atenţia asupra lumii mondene care locuia în preajmă. Căci în imediata vecinătate îşi avea reşedinţa domnul Arthur Garfield Wriothesley Gole, consilier regal; sir Heberman Kipes, de la compania *Consolidated Tfritish Tiles* & *Patems*; onorabilul Runciman May nes, de la Ministerul Coloniilor, şi diferiţi alţii de rang mai mare sau mai mic, proprietari cu titluri şi blazoane. Cowperwood, interesat de toate acestea, se întrebă ce vor face Berenice şi mama ei acolo. Primăvara şi varo, îl lămuri ea, vor avea loc petreceri în casă, petreceri în grădină şi reuniuni la ţară ale unor personalităţi din Londra, politicieni şi membri ai guvernului, artişti, lume mondenă – aşadar, cu recomandările de rigoare, iată cum putea cineva să-şi ocupe zi şi noapte timpul, cu prisosinţă.

— De fapt, îşi exprimă Cowperwood părerea, e tocmai atmosfera prielnică în care să te poţi înălţa sau da la fund, mai rapid şi mai sigur decât oriunde.

— Exact! rosti Berenice. Atmosfera în care eu aş

căuta să mă înalţ.

Din nou se simţi cucerit de optimismul şi curajul ei.

Agentul, care se dusese să cerceteze gardurile vii, se întoarse; Cowperwood i se adresă:

— O sfătuiam tocmai pe domnişoara Fleming, rosti el, fără să fi spus Berenicei vreun cuvânt înainte, că împreună cu mama sa au permisiunea din parte-mi să închirieze această proprietate, dacă doresc. Puteţi transmite avocatului meu hârtiile necesare. O simplă formalitate, dar după cum ştiţi, e una din îndatoririle mele legale de tutore al domnişoarei Fleming.

— Desigur, înţeleg, domnule Cowperwood, zise agentul. Dar vor trece câteva zile până să fie gata hârtiile, s-ar putea că nu mai devreme de lunea sau marţea viitoare. Agentul domnului Stane, domnul Bailey, nu se întoarce până atunci.

Cowperwood află cu oarecare satisfacţie că Stane nu-şi bătea capul cu amănuntele în probleme de închiriere a propriilor lui bunuri. Astfel numele lui va rămâne, cel puţin deocamdată, nemenţionat. Cât despre viitor, nu se putea stăpâni să nu-şi pună întrebări…

CAPITOLUL 28

De vreme ce vizita lui Cowperwood, însoţit de Sippens ca ghid, la liniile de metro nu făcuse decât să-i întărească părerea despre importanţa, ca primă măsură, a asigurării privilegiului asupra traseului Charing Cross – în dimineaţa aceea aştepta curios întâlnirea cu Greaves şi Henshaw, în biroul lui.

— Greaves a fost cel care a deschis convorbirea.

— Domnule Cowperwood, vrem să ştim, zise el, dacă acceptaţi 51% interese în problema Charing Cross, cu condiţia ca noi să sporim proporţional suma necesară pentru construirea liniei.

— Proporţional? întrebă Cowperwood. Depinde ce înţelegeţi prin asta. Dacă linia ar urma să coste 1.000.000 de lire sterline, garantaţi furnizarea sumei de aproximativ 450.000 lire?

— Ei bine, spuse Greaves oarecum şovăielnic, nu direct, din buzunarele noastre. Avem unele legături care ne-ar putea ajuta în procurarea sumei.

— Când ne-am văzut la New York, nu păreaţi să fi avut astfel de legături, rosti Cowperwood, şi atunci am hotărât că 30.000 lire şi 51% interese pentru o companie care posedă doar un privilegiu şi ceva datorii, să fie limita fixată de mine. Există, cred, prea multe companii cu drepturi, şi nimic altceva, umblând după bani. Am avut răgazul să aflu acest lucru. Dacă veniţi la mine cu o garanţie reală asupra celor 450.000 lire sterline, ceea ce ar reprezenta costul probabil al construirii liniei clin cei 40%, atunci m-ar putea interesa. Dar atât timp cât dumneavoastră aşteptaţi pur şi simplu acordul meu de a lua 51%, aşa încât în virtutea acestui fapt vă puteţi ridica cei 49%, nu văd cum ne-am înţelege. Dumneavoastră, într-adevăr, n-aveţi altceva de oferit decât drepturile pe care le posedaţi. În asemenea împrejurări, trebuie să solicit controlul deplin sau nimic. Pentru că numai cu un control deplin aş izbuti să ridic o sumă atât de mare de bani necesară lucrării. Şi nimeni nu ştie asta mai bine, domnilor, ca dumneavoastră doi. De aceea, dacă nu vă hotărâţi să acceptaţi ultima mea ofertă – care este de 30.000 lire sterline în schimbul opţiunilor dumneavoastră, împreună cu prelungirea contractului de construire – nu pot lua chestiunea în considerare.

Apoi scoase ceasul, gest care confirma bănuiala lui Greaves şi Henshaw, că dacă nu se decideau – aici şi acum – totul rămânea baltă. Se uitară nedumeriţi unul la altul, apoi Henshaw rosti:

— Presupunând că v-am ceda controlul deplin, domnule Cowpenvood, ce garanţii avem noi că veţi trece nnmaiciccât la construcţia liniei? Căci dacă nu începem lucrările de construcţie în timp util, nu văd cum am mai putea face ceva.

— Sunt de aceeaşi părere cu asociatul meu, spuse Greaves.

— Cât despre asta, îl asigură Cowperwood, nu trebuie să vă fie teamă. Sunt absolut de acord să menţionez în contractul pe care l-am întocmi că, dacă banii pentru construirea primei linii de derivaţie nu vor fi furnizaţi în termen de şase luni de la semnare, convenţia nu numai că se anulează, dar consimt să vă plătesc 10.000 lire sterline despăgubiri. Vă declaraţi satisfăcuţi?

Cei doi asociaţi se uitară din nou unul la celălalt. Auziseră despre Cowperwood că în materie de bani era

L, 2 abil şi reţinut, dar mai aflaseră şi că respectă contractele semnate.

— Prea bine! Totul parc destul e rezonabil. Dar ce se întâmplă cu celelalte derivaţii? întrebă Greaves.

Cowperwood* începu să râdă.

— Ei bine, domnilor, în momentul de faţă sunt pe cale să renunţ la două treimi din întreaga reţea de transporturi din Chicago. În ultimii douăzeci de ani am construit în acest oraş treizeci şi cinci de mile de cale ferată aeriană şi patruzeci şi cinci de mile reprezentând linii de tramvaie electrice. Am mai construit, şi acum exploatez, şaptezeci şi cinci de mile de linii subterane deservite de trenuri electrice – ca proprietar în cea mai mare majoritate. Nimeni din cei care au făcut investiţii cu mine n-a pierdut nici măcar o centimă. Afacerea aceasta a produs, şi până astăzi continuă să producă, un venit mai mare de G%, iar liniile respective îmi aparţin mie, şi am de gând să renunţ la ele nu pentru că n-ar fi fost şi nu sunt rentabile, ci din pricina invidiei politico şi sociale, care mă irită… De altfel, nu fiindcă aş avea nevoie de bani îmi bat capul cu afacerea asta de la Londra. N-ar trebui să uitaţi că dumneavoastră aţi fost cei care aţi venit la mine, nu eu la dumneavoastră. Dar să lăsăm asta – eu nu mă laud, şi nici nu doresc s-o fac. Cât despre liniile suplimentare, timpul şi banii necesari pentru fiecare în parte sunt puncte care pot fi menţionate în contract, numai că, după cum ştiţi probabil din experienţă, problema urmează să constituie subiectul unor cheltuieli şi amânări inerente în asemenea

împrejurări. Chestiunea esenţială este că sunt de acord, acum, *să* ofer suma în numerar pentru opţiunea dumneavoastră şi să răspund, în consecinţă, clauzelor stipulate în contract.

— Ce părere ai? întrebă Greaves întorcându-se spre Henshaw. Sunt mulţumit că vom proceda cu domnul Cowperwood la fel cum procedăm şi cu alţii.

— Foarte bine, spuse Henshaw. Sunt de acord.

— Cum propuneţi să se realizeze transferul? întrebă Cowperwood. După câte înţeleg, dumneavoastră trebuie să preluaţi opţiunile de la societatea Traffic *Electrica*/, înainte de a mi le putea transfera mie.

— Asta-i adevărat, replică Henshaw, care şi începuse să facă speculaţii.

Trebuiau să negocieze întâi cu societatea *Traffic Electrical* şi pe urmă cu Cowperwood – asta însemna că era necesar nu numai să-şi asigure de undeva cele 30.000 lire cu care să poată prelua opţiunile, ci, în plus, vremelnic, cel puţin, vor trebui să împrumute 60.000 lire spre a efectua transferul anuităţilor consolidate, pe care societatea *Traffic Electrical* le avea depuse, împreună cu guvernul, în vederea îndeplinirii obligaţiilor lor.

Deoarece totalul de 90.000 lire sterline nu era o sumă lesne de procurat, Henshaw îşi făcu socoteala că ar fi mult mai bine să se ducă la Johnson şi la birourile societăţii *Traffic Electrical*, ca să dea explicaţii în legătură cu ceea ce se punea la cale. Va cere directorilor să se întâlnească apoi cu Cowperwood, Greaves şi cu el însuşi, pentru ca întreaga tranzacţie să poată fi onorată, iar lucrările puse la punct cu banii lui Cowperwood. Ideea aceasta îi făcu atâta plăcere, încât spuse:

— Cred că cel mai bun lucru ar fi să facem o tranzacţie pentru întreaga afacere.

Apoi explică în ce fel anume, dar nu şi de ce. Cowperwood pricepu însă destul de bine de ce.

— Perfect, rosti el, dacă aranjaţi cu directorii, eu sunt gata. S-ar putea pune totul la punct în câteva minute.

Puteţi oferi opţiunile dumneavoastră pentru cecul meu de 30.000 lire sterline, împreună cu cele 60.000 lire din depozitul naţional sau o cambie, şi vă înmânez cecul, ori cecurile, pentru ambele sume. Acum, tot ce mai rămâne de făcut este, presupun, să întocmim un acord provizoriu ţinând seama de aceste amănunte, pe care să-l puteţi semna.

Îşi sună secretarul şi-i dictă pe scurt esenţialul înţelegerii.

— Acum, domnilor, spuse el, după semnarea actului, aş vrea să ne simţim nu ca nişte negociatori, ci ca asociaţi într-o afacere importantă, care va trebui să dea rezultate agreabile pentru noi toţi. Vă dau cuvântul de onoare că, în schimbul cooperării dumneavoastră viitoare, neprecupeţite, o veţi avea pe a mea.

Dădu mâna cu amândoi cât se poate de cordial.

— Ei bine, observă Greaves, trebuie să spun că totul a mers foarte repede.

Cowperwood zâmbi.

— Asta, presupun, e ceea ce dumneavoastră numiţi în America „eficienţă”, adăugă Henshaw.

— Nimic altceva decât exercitarea bunului simţ din partea tuturor celor interesaţi, preciză Cowperwood. Dacă e cumva un obicei american de a trata lucrurile, excelent! Dacă e englezesc, excelent de asemenea! Dar nu uitaţi, pentru a pune la punct afacerea, au contribuit un american şi doi englezi.

Numaidecât după plecarea lor, Cowperwood trimise după Sippens.

— De Sota, nu ştiu dacă voi reuşi să te fac să crezi sau nu, i se adresă el când acesta sosi, dar chiar acum am cumpărat pentru dumneata linia Charing Cross.

Î – Într-adevăr! exclamă Sippens. Grozav!

Se şi vedea director general administrativ al acestui nou traseu.

De fapt, Cowperwood se gândise să-l utilizeze la început, până porneau lucrurile, dar nu prea îndelung,

pentru că-l socotea pe Sippens un american poate prea turbulent ca să ştie să se poarte şi să aibă succes cu oamenii din lumea marii finanţe londoneze.

— Ia priveşte aici! îl îndemnă el, luând de pe birou o foaie de hârtie; era proiectul de contract care stipula obligaţiile între Greaves, Henshaw şi el însuşi.

Sippens alese o ţigară lungă de foi, înfăşurată într-o poleială aurie din cutia pe care Cowperwood i-o întinse, şi începu să citească.

— Splendid! exclamă, pocnind din degete când termină de citit; ţinea ţigara de foi la oarecare distanţă. Ce mai senzaţie o să fie când se va afla la Chicago, la New York şi aici! Sfinte Doamne! Vestea o să facă înconjurul lumii, din momentul când vei îngădui să se anunţe în presa de aici.

— Tocmai despre asta aş vrea să-ţi vorbesc, De Sota. Un anunţ de acest gen şi încă aşa de curând după venirea mea aici… ei bine, mi-e puţin teamă de efectul pe care l-ar produce… nu pentru cei din ţară… nu-mi pasă dacă vor fi surprinşi sau şocaţi… ci de efectul asupra preţurilor legate de privilegiul metroului, asta mă sâcâie… Făcu o pauză. Şi mai cu seamă când vor afla câţi bani se vor rula dintr-un condei, pentru un traseu atât de scurt: aproximativ 100.000 lire sterline… fiindcă, fără îndoială, trebuie să construiesc linia aceea sau pierd cam 70.000 de lire sterline.

— Exact, şefule, încuviinţă Sippens.

— La toate astea se mai adăugă, ştii bine, şi o sumedenie de baliverne, continuă Cowperwood, dus pe gânduri. Iată-te aici, dumneata şi cu mine; am lucrat împreună ani de zile, iar acum ne batem capul cu afacerea asta nouă, care, fie că o ducem la capăt sau nu, mare lucru nu înseamnă pentru niciunul din noi. Fiindcă n-o să rămânem multă vreme pe aici, De Sota, şi nici dumneata, nici eu n-avem nevoie de bani.

— Cu toate astea vrei să construieşti traseul, şefule!

— Ştiu, spuse Cowperwood, şi totuşi nimeni nu poate

face mai mult decât să mănânce puţin, să bea puţin, să se bucure ceva mai mult de viaţă – asta-i tot. Ceea ce mă miră este că ne mai lăsăm impresionaţi. Spune drept, te laşi impresionat în sinea dumitale?

— Păi, şefule, de dumneata n-o să vorbesc, fiindcă eşti un om mare, şi tot ce faci sau chiar tot ce nu faci e important. În ce mă priveşte, toată tărăşenia mi se pare un fel de joacă, la care iau parte aflându-mă aici. De obicei simţeam că lucrurile aveau mai mare însemnătate decât simt acum. Poate că atunci n-am procedat greşit, căci dacă nu mă apucam să pun umărul pentru mine, viaţa mi s-ar fi strecurat printre degete şi n-aş fi fost în stare să realizez ceea ce am realizat. Cred că asta e şi soluţia! să faci ceva tot timpul. Jocul continuă, şi n-ai încotro – vrei nu vrei trebuie să joci.

— Eh! exclamă Cowperwood, o să ai curând de jucat berechet, dacă traseul ăsta se va construi la timp.

Şi-i dădu o palmă bună pe spate micului şi vigurosului său prieten.

Pentru Berenice, vestea preluării controlului liniei Charing Cross a fost un prilej de bucurie. Oare nu-i sugerase ca această aventură de la Londra? Acum, în fine era aici, descoperind o părticică dintr-o imensă lume de afaceri pe care în trecut abia o întrezărea. Simţindu-l pe Cowperwood foarte bine dispus, aduse o sticlă de şampanie ca să ciocnească împreună un pahar cu această ocazie.

În timpul discuţiei nu se putu stăpâni să nu-l întrebe, ca o ştrengăriţă:

— Te-ai întâlnit cumva, din întâmplare, cu lordul tău, adică al nostru, Stane?

— Al nostru? Cowperwood începu să râdă. N-ar fi mai bine să spui lordul *tău*?

— Al meu şi al tău, rosti Berenice. Pentru că ne-ar putea ajuta pe amândoi, nu-i aşa?

„Ce fiinţă!” gândi Cowperwood. „Îndrăzneala şi spiritul de bravadă al ştrengăriţei ăsteia!...”

— De fapt, zise el resemnat, nu l-am întâlnit, dar sunt de acord că e un om important. Sper, drept să-ţi spun, să poată însemna mult. Totuşi, cu Stane sau fără el, eu unul merg înainte cu proiectul ăsta.

— Şi cu Stane sau fără el, ai să izbuteşti să faci exact ce doreşti, spuse Berenice. O ştii la fel cum o ştiu şi eu. N-ai nevoie de nimeni, nici chiar de mine.

Se apropie şi-i luă mâna într-ale ei.

CAPITOLUL 29

Cowperwood, bucuros la gândul succesului probabil al acestor negocieri, al afacerilor lui viitoare de la Londra, se hotărî să-i facă o vizită Aileenei ca s-o mai îmbuneze. Nu ştia nimic de Tollifer şi se întreba ce-ar mai fi putut face de acum încolo în direcţia asta, dar fără să se dea de gol.

Când se apropie de apartamentul Aileenei, învecinat cu al lui, o auzi cum râde şi, intrând, dădu cu ochii de ca; stătea în faţa unei oglinzi prelungi, înconjurată de un grup de vânzătoare şi de câteva femei care-i probau nişte toalete furnizate de un magazin londonez. Se privea în oglindă, iar camerista îi potrivea o rochie. Prin odaie, peste tot, numai hârtii de ambalaj, cutii, etichete, articole de îmbrăcăminte. Observă că rochia pe care o proba era de-a dreptul splendidă şi aleasă cu mai mult bun-gust ca de obicei. Două lucrătoare, ţinând boldurile în gură, stăteau în genunchi şi făceau nişte retuşuri, iar o doamnă foarte simpatică şi frumos îmbrăcată le dădea îndrumări.

— Măi, măi! exclamă Cowperwood intrând. Am impresia că am căzut într-un moment nepotrivit, cu toate că n-aş avea nimic împotrivă dacă mi s-ar da voie să asist şi eu.

— Poftim, Frank! îl invită Aileen. Tocmai îmi încercam o rochie de seară. Nu mai avem mult. Dânsul e soţul meu, adăugă, adresându-se grupului din jurul ei, care se înclină respectuos.

— Ei da, trebuie să spun că griul acesta pal îţi vine cum nu se poate mai bine, zise Cowperwood. Îţi pune în valoare parul. Puţine femei pot purta culoarea asta, draga

mea, şi să le stea aşa de bine cum îţi stă ţie. Dar ceea ce e mul important, e impresia că ne-am afla la Londra de cine ştie când.

— Serios? întrebă Aileen, întorcând capul uşor ca să se uite la el.

— Tocmai am pus la punct o parte din afacerile despre care ţi-am vorbit. Totul e stabilit, în afară de unele amănunte de importanţă secundară. M-am gândit că ţi-ar face plăcere să afli şi tu.

— Oh, Frank, minunat! zise ea încântată.

— Ei bine, n-am să-ţi mai răpesc timpul. Mai am atâtea lucruri de făcut.

— Ştii, spuse Aileen, care pricepând că el dorea să scape, voia să-l facă să se simtă la largul lui, mi-a telefonat chiar acum domnul Tollifer. S-a întors, şi are să vină la masă. I-am explicat că afacerile tale te-ar putea împiedica să iei masa cu noi. Sunt sigură că o să-nţeleagă.

— E cam complicat, se scuză Cowperwood, dar voi face tot posibilul să vin şi eu – observaţie pe care Aileen o interpretă aşa cum se cuvenea, şi anume că nu va veni.

— Bine, Frank, spuse ea, răspunzându-i la semnul lui de rămas bun în timp ce părăsea încăperea.

Ştia că n-avea să-l mai vadă până a doua zi, sau poate nici atunci, dar de astă dată resimţi mai puţin stânjenitoare obişnuita lui indiferenţă. Tollifer se scuzase la telefon că o cam neglijase şi o întrebase insistent dacă nu voia să vină în Franţa. Aileen era cam intrigată, întrebându-se ce oare îl atrăgea pe un bărbat atât de bine? De ce se interesa atât de mult de ea? Pentru bani, fură îndoială. Şi totuşi, ce bărbat frumos! Independent de motive, grija lui era cât se poate de măgulitoare.

Totuşi, cauza principală pentru care Tollifer voia ca Aileen să vină în Franţa – răspunzând dorinţei lui Cowperwood de-a o şti plecată din Londra – se datora faptului că şi el era subjugat de farmecul Parisului. Pe vremea aceea, Parisul, înainte ca automobilul să fi intrat în folosinţă generală, constituia într-o mai mare măsură decât

mai apoi un centru de vacanţă pentru bogătaşii ameriricani, englezi, brazilieni, ruşi, greci, italieni. Oameni din toate ţările de pe faţa pământului veneau aici să se distreze, atraşi de magazinele splendide, fermecătoarele vitrine ale florăriilor, numeroasele cafenele cu mese şi scaune scoase pe timpul verii sub cerul liber, cabaretele deocheate, scânteietoarele parăzi din Bois, cursele de la Auteil, jocurile de noroc, opera, teatrele şi lumea interlopă. Apăruseră marile hoteluri internaţionale de tip Ritz. De asemenea, restaurante pentru gusturi alese: Café de la Paix, Voisin, Marguery, Giroux şi încă multe altele. Iar pentru poetul, artistul, în general pentru scriitorul fără o leţcaie în buzunar, exista Cartierul Latin. De asemenea, ploaia, zăpada, zilele de primăvară, cele de toamnă, soarele strălucitor sub cerul cenuşiu – toate acestea impresionau plăcut orice fire sensibilă, de creator. Parisul cânta. Şi odată cu el tinereţea, vârsta amintirilor, ambiţia, bogăţia, chiar şi înfrângerea şi deznădejdea.

Nu trebuie uitat faptul că, pentru prima oară în viaţa lui, domnul Tollifer era în fonduri, şi cu un superb program de fecior de bani gata înaintea lui. Ce splendid era să te poţi îmbrăca bine, să ai o adresă ca lumea – care deocamdată era hotelul Ritz – să porneşti grăbit spre locuri frecventate de lumea bună, să arunci priviri fugare prin holuri, să le opreşti la baruri, să-ţi saluţi prietenii şi cunoscuţii.

În Bois de Boulogne, într-o duminică după-amiază, Tollifer întâlnise o veche pasiune de-a lui – Marigold Shoemaker, din Philadelphia, astăzi doamna Sidney Brainerd, de la „Bar Ilarbor and Long Island Brainerds”. Cândva fusese îndrăgostită de el până peste cap, dar fiindcă n-avea bani l-a lăsat pentru Brainerd, un om putred de bogat, pare-se. Marigold avea un iaht ancorat lângă Nisa. Când a dat cu ochii de Tollifer, îmbrăcat impecabil şi stăpânit de spiritul aventurii, şi-a adus aminte de zilele emoţionante şi romantice de odinioară. Îl întâmpină entuziastă, prezentându-l celor care o însoţeau, şi îi dădu

adresa ei de la Paris. Prin ea, ca şi prin intermediul celorlalţi, Tollifer întrevedea posibilitatea de a i se deschide cel puţin câteva din uşile de atâta vreme închise.

Dar mai era şi Ailccn. Asta era ceva cu totul nou pentru el. Trebuia s-o distreze şi totodată să-şi vadă de propriile lui interese, şi asta presupunea cea mai mare iscusinţă. Va avea grijă ca cei de condiţie inferioară să pară ca şi cum ar fi făcut parte dintr-o pătură socială mai bună. Cercetă numaidecât prin diverse registre de hotel, căutând nume de actriţe, muzicieni, cântăreţi, dansatori pe care îi cunoştea. Oferind asigurări de amuzament, fu primit peste tot cu îngăduinţă; avea astfel certitudinea că va putea să-i procure Ailcenei posibilităţi de distracţie dacă venea la Paris. Îşi extinse strădaniile şi asupra câtorva croitori de mâna întâi, deoarece socotea modul ei actual de a se îmbrăca departe de a fi satisfăcător. Lucrurile se puteau schimba dacă îi dădea unele sfaturi cu tactul necesar; în acelaşi timp i-ar fi fost mai uşor s-o prezinte prietenilor lui.

La Paris, cunoscând printr-un compatriot din Chicago un argentinian pe nume Victor Leon Sabinal, Tollifer îşi făcu o legătură cât se poate de promiţătoare. Tânărul, dintr-o familie de oameni bogaţi şi cu vază în ţara lui, venise la Paris eu câţiva ani în urmă. Avea bani, recomandări scrise şi relaţii, prin care izbuti numaidecât să pătrundă în diferite cercuri mondene din lumea cosmopolită. Cu toate acestea, din pricina firii sale înclinate spre extravaganţă şi desfrâu, părinţii aflaţi în America de Sud, pierzându-şi răbdarea, au refuzat la un moment dat să-i mai trimită bani pentru escapadele lui. Astfel, ca şi în cazul lui Tollifer, a fost silit să recurgă la împrumuturişi escrocherii, din care pricină, până la urmă, uşile vechilor prieteni cu vederi mai conservatoare i-au fost închise.

Unii dintre ei însă n-au uitat că părinţii lui erau extrem de bogaţi şi că foarte probabil cândva, în viitor, îşi vor schimba atitudinea faţă de fiul lor. Cine ştie, poate mai

dădea norocul peste el, şi atunci n-aveau să fie nici ei uitaţi. Aşa se explică cercul de prieteni veseli şi mai mult sau mai puţin înzestraţi care roiau în jurul lui: artişti, militari, şmecheri de toate naţionalităţile, oameni atrăgători, bărbaţi şi femei din categoria celor care alergau după bani şi după plăceri. De fapt, tocmai în epoca aceea, prin aranjamente cu poliţia şi oficialităţile franceze, i se dăduse voie să patroneze un local de distracţii plăcut şi tihnit, pentru numeroşii lui amici.

Sabinal era înalt, zvelt, oacheş – cu o înfăţişare sumbră, datorită, în parte, chipului prelung, îngust, cu tenul măsliniu şi frunţii izbitor de înalte. Unul din ochii săi negri şi scăpărători părea extrem de rotund şi deschis, ca şi cum ar fi fost de sticlă, iar celălalt mai mic şi îngust era parţial ascuns sub pleoapa lăsată. Buza superioară o avea subţire, iar cea de jos ciudat de proeminentă, şi totuşi atrăgătoare. Dinţii – sclipitor de albi. Mâinile şi picioarele, lungi şi subţiri, erau ca şi trupul înalt şi zvelt, sinuoase şi încordate. Dar în ansamblu avea un aer de agerime, graţie şi ceva fascinant. Dădea de înţeles că ciiăe călca pe tărâmui lui trebuia să fie pregătit să se păzească.

Localul lui din Rue Pigalle nu era niciodată închis. Lumea venea la ceaiul de la ora cinci şi unii rămâneau până la gustarea de dimineaţă. O parte din spaţiosul etaj doi, unde se ajungea cu un lift micuţ, slujea numai pentru jocuri de noroc. O încăpere de la catul întâi era prevăzută eu un bar mic, deservit de cel mai isteţ barman din ţara de baştină a lui Sabinal; acesta, când şi când, silit de necesităţi/ avea două sau chiar trei ajutoare. La parter, pe lângă garderobă, salon şi bucătărie, se mai afla o galerie de tablouri de artă şi. O interesantă bibliotecă. Mai era şi o pivniţă de vinuri bine aprovizionată. Şeful bucătar, care avea grijă de pregătirea gustărilor, a ceaiurilor, a dineurilor oficiale şi neoficiale, şi chiar a micului dejun – şi asta doar la un mic semn – era tot argentinian.

Întâlnindu-l pe Sabinal, Tollifer îşi dădu numaidecât seama că se afla în prezenţa unui om cu aceeaşi

mentalitate ca şi el, dar cu o putere mult mai mare. Acceptă bucuros invitaţia de a-i vizita localul. Acolo întâlni inşi care îl interesau foarte mult: bancheri şi deputaţi francezi, nobili ruşi, milionari din America de Sud, speculanţi de bursă greci şi mulţi alţii. Îşi dădu îndată seama că aici putea pune la cale întâlniri cu Aileen, care să o impresioneze făcând-o să creadă că era vorba de oameni importanţi din lumea bună.

Ideea asta îl făcuse să fie atât de vesel la sosirea lui la Londra. După ce îi telefonă Aileenei, îşi petrecu cea mai mare parte a vremii în Bond Street, ca să-şi pună la punct garderoba pentru vara pe care urma s-o petreacă pe continent. Apoi se îndreptă spre hotelul unde locuia Aileen.

De astă dată hotărî să nu dea câtuşi de puţin impresia că ar ţine la că Avea să joace rolul prietenului dezinteresat, al celui care o aprecia pentru calităţile ei, vrând să-i ofere, fără nicio recompensă, anumite posibilităţi pe care altminteri că n-ar fi putut să le aibă.

După obişnuitele preliminarii de salut, Aileen începu numaidocit să-i povestească vizita ei pe domeniile lordului Haddonfield.

— Haddonfield... ah, da, îmi amintesc de el, spuse Tollifer. A fost în Statele Unite acum câţiva ani, cred că l-am cunoscut la Newport sau la Southampton. Un tip vesel. Îi plac oamenii deştepţi.

Adevărul era că Tollifer nu-l întâlnise niciodată pe Haddonfield, dar prinsese câte ceva din auzite. Începu numaidecât să-i povestească despre şederea lui la Paris, adăugând că aici, la Londra, luase masa de prânz din ziua aceea cu o anumită lady Lessing, despre ale cărei isprăvi mondene Aileen citise în presa de dimineaţă. Deşi bine dispusă de toate astea, Aileen tot nu reuşea să înţeleagă interesul lui Tollifer faţă de ea. Nu se putea să fi urmărit vreun avantaj social din partea ei. Nădăjduia, pesemne, să obţină ceva de la Frank. Nedumerită, era sigură în acelaşi timp că de la Cowperwood avea să capete destul de puţin ca răsplată pentru că-i slujea de partener de dans. Îl

cunoştea ea. Prin urmare, şi în ciuda bănuielilor ei fireşti, era silită, deşi mai avea şovăieli, să-şi închipuie că Tollifer era cu adevărat atras de persoana ei.

În seara aceea au cinat împreună la restaurantul Prince. Tollifer i-a servit tot felul de relatări interesante despre distracţiile ce o aşteptau dacă răspundea invitaţiei de a merge la Paris. Era entuziasmat de Paris.

— De ce n-ai veni, de vreme ce soţul dumitale e aşa de ocupat? îi sugeră el. Sunt atâtea lucruri interesante de făcut, de văzut, de cumpărat. Niciodată n-am avut ocazia să văd un Paris mai vesel.

— Mi-ar plăcea foarte mult să merg, mărturisi Ailcen, pentru că într-adevăr am uncie cumpărături de făcut. Dar nu ştiu dacă soţul meu va putea merge cu mine sau nu.

Auzind această observaţie, Tollifer se amuză puţin, dar nu cu răutate.

— Cred, cu toată convingerea, că orice bărbat ocupat poate îngădui soţiei lui să se repeadă două săptămâni după cumpărături la Paris, zise el.

Aileen, nerăbdătoare acum să pună la încercare intenţiile noului său prieten, exclamă:

— Îţi spun eu ce-am să fac! îl întreb mâine pe Frank, şi-ţi dau de veste.

Cina a fost urmată de o vizită obişnuită, de „marţi seara”, fără nicio etichetă, în apartamentul Ceciliei Grant, o actriţă care juca într-o revistă cunoscută şi care era metresa contelui Étienne le Bar, un franţuz plin de farmec ce se bucura de popularitate la Londra. Tollifer ştia că bătând la uşa Cecilei, Aileen şi el vor fi bine primiţi.

Grupul pe care îl întâlniră acolo – printre care o contesă bizară, soţia unuia din pairii Angliei – Aileenei i se păru neîndoios alcătuit din oameni cu vază. Se convinse astfel că orice motive ascunse ar fi avut Tollifer, relaţiile lui erau mult mai însemnate ca ale ei, ori chiar decât ale lui Cowperwood. Şi dintr-odată, deşi pe moment nu spuse nimic, luă hotărârea să se ducă la Paris.

CAPITOLUL 30

Desigur, Greaves şi Henshaw se duseră neîntârziat să-l înştiinţeze pe Johnson despre amănuntele negocierilor lor cu Frank Cowperwood. Johnson şi Stane, precum şi majoritatea celor în legătură cu societatea *Traf jic Electrical*, erau la fel de interesaţi în privinţa altor linii de metro, ceea ce era socotit un lucru valoros de către Greaves şi Henshaw, în calitatea lor de ingineri. Erau satisfăcuţi atât din punct de vedere tehnic cât şi moral şi se aflau pe deplin în drepturile lor, dat fiind că, în primul rând, urmau să decidă cum să procedeze cu opţiunea, şi-apoi nu fuseseră, în definitiv, de acord cu cererea directă a lui Johnson ca ei să-i ofere răgazul de a prezenta o propunere nouă de cumpărare, ci spuseseră că vor chibzui asupra chestiunii şi-i vor da de veste. Nu ştiau de vizita lui Jarkins la Johnson, care acum era întrucâtva curios să ştie ce vânt îi adusese la el.

În primele câteva minute ale întrevederii, fu înclinat să creadă că partea cea mai favorabilă a posibilităţilor deeurgând din întâlnirea propusă cu Cowperwood se risipise. Dur absolut se simţi îndreptăţit să aibă o părere mai bună în ce priveşte proiectata întâlnire. Pe scurt, îl câştigă pe deplin faptul că, după prima întrevedere, acest american era gala nu numai să plătească peste 30.000 lire sterline şi să-şi asume cota-pavte asupra anuităţilor consolidate în valoare de 60.000 lire, ci să şi accepte depunerea sumei de 10.000 lire, care ar fi fest integral pierdută în caz că lucrările nu începeau în termen de un an. Probabil chestiunea traseului Charing Cross constituia doar un detaliu, şi ora adevărat, după cum stăruise şi Jarkins, că pe Frank Cowperwood îl preocupau mai cu seamă fazele de mare anvergură în acţiunea de unificare a reţelei metroului. Dacă era aşa, atunci de ce nu s-ar trece la un plan general, care să-l includă pe el şi pe Stane înaintea altora? Fireşte, important ar fi fost ca el şi Stane să-l întâlnească pe Cowperwood. Ei bine, asta se putea aranja cu ocazia întrevederii din biroul lui Cowperwood, la care ar urma să ia parte, odată cu negocierile finale asupra

transferului liniei Charing Cress.

În ziua întâlnirii, la ora unsprezece şi jumătate, Cowperwood şi Sippens se aflau împreună în biroul lui Cowperwood, Sippens musurând încăperea în lung şi-n lat şi făcând anumite observaţii care să-l determine pe „şef" să-i dea ascultare. Dar Cowperwood se lăsa greu convins. Acţionase atât de repede, gândea el acum, mai repede ca de obicei. Se afla într-o ţară străină, cu un mod de viaţă aproape absolut nefamiliar lui. Desigur, cumpărând drepturile asupra metroului londonez, nu însemna că nu putea să le vândă din nou. Pe de altă parte, oricât de motivat ar fi fost totul, un soi de fatalitate părea să planeze asupra întregii chestiuni. Deoarece dacă acum, după cumpărarea opţiunilor, şi-ar fi îngăduit să lase totul baltă, atunci ar da impresia că se aventurase într-o afacere pentru care nu avea nici curajul, nici mijloacele materiale necesare.

Dar tocmai sosiră Jarkins şi Kloorfain, absolut conr sticliţi de rolul lor aici, în urma asigurărilor lui Cowperwood că obligaţiile sale faţă de ei nu vor fi trecute cu vederea. Şi numaidecât apăru domnul Denton, secretarul lui Sippens, şi domnul Ostade, unul din oamenii lui Sippens din comisia de investigaţii. Mai târziu veni şi domnul Kitteredge, succesorul lui Sippens la preşedinţia reţelei lui Cowperwood din cadrul companiei *Chicago Union Traclion*, care voia să discute cu Cowperwood unele din afacerile lui de la Chicago. În sfârşit, se mai afla şi Oliver Bristol, un membru tânăr, dar extrem de activ din biroul juridic al lui Cowperwood, care fusese trimis să-l informeze asupra legislaţiei engleze în materie. Era prima sa misiune. Totuşi principalul rol al oamenilor lui – în afară de urmărirea pas cu pas a tranzacţiei – era să-i slujească lui Cowperwood drept decor, ca să-i impresioneze pe aceşti gentlemani englezi.

În fine, exact la douăsprezece, sosiră domnii Greaves şi Henshaw, însoţiţi de Johnson, Rider, Calthorpe şi Delafield de la societatea *Traffic Electrical*, domnul

Calthorpe fiind preşedintele, domnul Rider vicepreşedintele, iar domnul Johnson, avocatul firmei. Niciunul din ei nu se arătă câtuşi de puţin surprins când, ajungând în cele din urmă în prezenţa marelui financiar, îl găsiră stând la biroul său, asistat de doi avocaţi, unul în dreapta, altul în stânga, şi de celelalte ajutoare.

Cowperwood se ridică şi-i salută pe Greaves şi Henshaw, foarte cordial, iar aceştia, la rândul lor, prin intermediul lui Jarkins şi Sippens, făcură cunoştinţă cu toţi cei de faţă. Cel care însă atrase atenţia lui Cowperwood şi a lui Sippens, deopotrivă, a fost Johnson, în cazul lui Cowperwrood pentru relaţiile sale, iar Sippens pentru că vedea în el un rival. Autoritatea personajului în chestiune, felul aproape maiestuos în care îşi drese glasul şi se uită în jur iscoditor, ca un om de ştiinţă care-şi examinează insectele, îl înfurie pe Sippens. Johnson fu cel care deschise discuţia.

— Ei bine, domnule Cowperwood, şi domnilor, începu el, cred că înţelegem cu toţii pe deplin natura convorbirilor noastre viitoare. De aceea, cu cât vom începe mai repede, cu atât terminăm mai repede. 1

(„Nu mai spune!” exclamă Sippens în sinea lui.)

— Da, cred că-i o idee bună, rosti Cowperwood, şi npfisând pe un buton dădu dispoziţie lui Jamieson să-i aducă în birou carnetul oficial de cecuri, precum şi proiectele de contracte.

Johnson scoase atunci dintr-o servietă pătrată de piele – purtată de un funcţionăraş care se afla tot timpul în urma lui – câteva mape ale societăţii Traffic *Electrical*, sigiliul oficial al firmei, împreună cu autorizaţia, şi puse totul pe biroul lui Cowperwood. Cowperwood, cu Bristol şi Kitteredge de o parte şi de alta, începu să examineze documentele.

După ce controlă diferite regulamente, hotărâri, calcule de cheltuieli, Greaves scoase opţiunea lor de cumpărare, iar cei de faţă, prin funcţionarii respectivi, îi atestară validitatea. Domnul Delafield, ca secretar şi

trezorier al societăţii *Trafjic Electrical*, prezentă o copie după actul conform căruia se statorniceau drepturile lor de a construi traseul. La care, un anume domn Blandish de la *London and County Bank* veni cu un certificat de depunere, la banca respectivă, a sumei de 60.000 lire sterline, sub formă de anuităţi consolidate britanice, în favoarea lui Frank Algernon Cowperwood. Banca urma să i le pună la dispoziţie în schimbul unui cec semnat de el pentru această sumă.

Cowperwood îşi puse semnătura şi dădu domnilor Greaves şi Îienshaw cecul de 30.000 lire, în contul societăţii *Trajjic Electrical*. Societatea, prin funcţionarii săi, înmână actul de privilegiu lui Greaves şi Henshaw, care la rândul lor îl transmiseră lui Cowperwood. Acesta întocmi cecul de 60.000 lire sterline pentru care prelua de la *London and County Bank* actul de recunoaştere legală a dreptului său de proprietate asupra anuităţilor consolidate. Pe urmă îi dădu lui Greaves un contract ne-negociabil pe termen de un an, atestat şi garantat în regulă. Şedinţa se termină într-o atmosferă de entuziasm care nu-şi găsea explicaţia doar în afacerea încheiată.

Acea atmosferă entuziastă se datora personalităţii lui Cowperwood şi înrâuririi sale asupra celor prezenţi: Calthorpe, preşedintele societăţii *Trajjic Electrical*, de pildă, un bărbat de vreo cincizeci de ani, blond şi bondoc, venise cu capul plin de prejudecăţi împotriva oricărui american dornic să administreze o proprietate de cale ferată londoneză. Totuşi, se vedea cât se poate de limpede că fusese impresionat de agerimea şi dinamismul lui Cowperwood. Rider studia îmbrăcămintea lui Cowperwood, remarcând ce frumos se potriveau butonii de jad de la manşete cu pantofii maro şi costumul sabie, bine croit. Evident, America oferea un tip de om nou, deosebit. Aveau înaintea lor o personalitate care, dacă voia, ar fi putut să devină o forţă în domeniul afacerilor la Londra.

Johnson considera că Frank Cowperwood negociase tranzacţia cu abilitate şi chiar cu o agreabilă şiretenie. Era

un om neînduplecat, dar în felul în care o cerea viaţa, cu amestecul ei de interese şi antagonisme. Tocmai se pregătea să plece, când Cowperwood veni spre el.

— Din câte am auzit, domnule Johnson, spuse zâmbindu-i cu amabilitate, dumneavoastră sunteţi interesat personal în problema metroului.

— Da, într-o oarecare măsură, replică Johnson, politicos, şi totuşi cu prudenţă.

— Avocaţii moi m-au informat, continuă Cowperwoocl, că sunteţi mai mult sau mai puţin un export aici în privinţa privilegiilor clin domeniul tracţiunii. Vedeţi, eu m-am format dincolo de ocean, şi acosta e un teren cu totul nou pentru mine. Dacă nu aveţi nimic împotrivă, aş dori să continuăm discuţia. Am putea lua eventual împreună masa de prânz sau cina, la hotelul unde locuiesc, ori în altă parte unde să nu fim stânjeniţi.

Se înţeleseră asupra hotelului Brown, marţi scară, în săptămâna următoare.

După plecarea tuturor, Cowperwood, rămas singur cu Sippens, i se adresă acestuia:

— Aşadar, De Sota, ne-am mai găsit un bucluc. Dar, ia spune-mi, cam ce gândeşti despre englezii ăştia?

— Când fac afaceri între ei, totul merge destul de bine, spuse Sippens încă iritat de atitudinea lui Johnson, dar o să ai de furcă, şefule, umblând să le dai de urmă. Oamenii dumitale de nădejde vor fi cei pe care i-am format eu.

— Cred că ai dreptate, De Sota, rosti Cowperwood, înţelegând la ce se referea Sippens. Dar, cine ştie, poate că va trebui să trec la socoteală şi pe câţiva dintre cei de aici, ca să netezească drumul şi să pună lucrurile la punct. Nu-I Croci în stare să ţină piept deodată unui prea mare număr de oameni de-ai noştri. Ştii foarte bine.

— Asta-i adevărat, şefule, dar o să ai nevoie de mulţi americani, ca să nu fii luat cumva prin surprindere.

Pe Cowperwood îl muncea însă gândul că i-ar fi fost poate necesar un grup de englezi loiali şi entuziaşti ca

acest Johnson, ca Greaves şi Henshaw, şi chiar un om liniştit ca Rider, care îl studiase cu atâta luare-aminte dar fără să scoată o vorbă. În succesiunea asta rapidă a evenimentelor, unele principii americane, care dăinuiau de atâta vreme, puteau eventual să-şi piardă din valoare. Ştia, de pildă, foarte bine că situaţia nu reprezenta o garanţie suficientă pentru a se apăra în momente grele. Şi dacă viaţa îl învăţase ceva, atunci asta îl învăţase. Nu era el omul care să întoarcă spatele profesorului său atât de crud dar şi constructiv, totuşi…

CAPITOLUL 31

Deşi căzuseră de acord ca, deocamdată, să nu fie furnizate presei niciun fel de informaţii în legătură cu transferul liniei Charing Cross, totuşi vestea a răsuflat, poate datorită pălăvrăgelilor lui Rider, Calthorpe şi Delafield. Fuseseră acţionari şi totodată salariaţi la societatea *Traffic Electrical* mai înainte ca dreptul de proprietate să fi fost transferat; de aceea se temeau de viitorul lor şi se simţeau îndemnaţi să discute această problemă. Aşa că n-a trecut mult şi reporterii ziarelor financiare precum şi cei de ştiri se înfiinţară pentru a-i cere lui Cowperwood să le confirme faptul.

Cowperwood îi informă deschis că transferul era în curs de efectuare, şi că la timpul potrivit se va întocmi un act de înregistrare. De asemenea, că iniţial nu venise la Londra să cumpere ceva, deoarece afacerile lui din America îi răpeau mult timp, dar că unii reprezentanţi din rândul celor angrenaţi în acţiunea riscantă a metroului londonez apelaseră la el, ţinând seama de iscusinţa de conducător şi de mijloacele lui băneşti, într-un domeniu în care erau interesaţi. Achiziţionarea traseului Charing Cross fusese rezultatul acestor preliminarii; mai erau şi alte speculaţii cărora făgăduise să le acorde atenţie. De felul cum vor decurge investigaţiile în viitor, depindea dacă avea să rezulte o reţea unificată de care să se ocupe.

La Chicago, comentariile de presă în urma anunţului au fost ceva mai mult decât simple exclamaţii mânioase.

Asta era culmea S Un pungaş fără scrupule, recent alungat din oraş, se îndreptase spre Londra, şi acolo, slujindu-se de averea, viclenia şi impertinenţa lui, se dăduse bine pe lângă magnaţii din această metropolă, iar ei apelaseră la el pentru găsirea unei soluţii posibile în chestiunea tranzitului. Era prea de tot! Britanicii nici măcar nu se osteniseră să se intereseze de sinistra lui reputaţie, îndeobşte cunoscută. Dar o dată dezvăluită, şi asta nu va întârzia, avea să fie tot aşa de nepoftit acolo precum era în prezent la Chicago! mai existau şi alte comentarii în presă, la fel de nefavorabile, provenind dintr-un număr întreg de oraşe americane – directorii de ziare şi publiciştii luând exemplul celor din Chicago.

Pe de altă parte, în presa londoneză – fapt explicabil, deoarece opiniile pe plan social, financiar şi politic aveau un temei profund realist, nefiind fundate, pare-se, niciodată pe zvonuri mult prea vagi – reacţia faţă de Cowperwood era cât se poate de favorabilă. Ziarul *Daily Mail* se aventura în a emite părerea că o abilitate ca a lui s-ar putea să fie călăuzită cu folos în domeniul atât de tărăgănat al metroului londonez, care de atâţia ani stagna, rămânând cu mult mai prejos faţă de necesităţile publice. *Chroniele* deplângea ineficienţa capitalului englez şi-şi exprima speranţa că dacă un american, venind dintr-un loc atât de îndepărtat ca Chicago, izbutea să descopere necesităţile Londrei, poate că acum promotorii sistemului de tracţiune din Londra se vor dezmetici şi i-o vor lua înainte. Comentarii asemănătoare apăruseră şi în *l'imes*, *Express* şi în alte jurnale.

Aceste reportaje, după cum înţelesese Cowperwood, erau de rău augur din punct de vedere financiar. Vor ridica împotriva lui ambiţia finanţelor nu numai din Anglia, ci şi din America, răscolind acţiuni obstrucţioniste. În privinţa asta nu greşea. Pentru că nici nu apăruseră bine ştirile de confirmare a vânzării traseului şi acceptarea ofertei lui în detrimentul altora, precum şi eventuala lui participare în problema tranzitului londonez, comunicate în public, că

principalii acţionari ai societăţilor *District* şi *Metropolitan*, cele două linii atât de disputate, se şi aflau în culmea indignării, promiţând să devină în viitor potrivnicii lui absolut siguri.

— Cowperwood! Cowperwood! strâmba din nas lordul Colvay, acţionar, unul din cei doisprezece directori ai firmei *Metropolitan*, ca şi ai noii societăţi *City and South London*. Tocmai lua gustarea de dimineaţă, cu ziarul *Times* la dreapta, din motive de demnitate intelectuală mai cu seamă, dar în clipa aceea citea *Daily Mail*, gazeta lui favorită. Cine naiba o mai fi şi Cowperwood ăsta? Vreunul din trepăduşii americani care dau ocol lumii, spunându-le oamenilor ce au de făcut! Mă întreb cine-or fi aşa-zişii consilieri… Scarr, poate cel cu proiectul Baker Street şi Waterloo, iar Wyndham Willets cu traseul Deptford şi Bromley. Şi bineînţeles, Greaves şi Ilenshaw, umblând după contracte. Iar societatea Traf*fic Ele*c*trica!, n*erăbdătoare să spele puţină.

La fel de furios se simţi şi sir Hudspeth Dighton, director la *District* şi acţionar la *Metropolitan*. Împlinise şaptezeci şi cinci de ani, era ultraconservator şi câtuşi de puţin interesat să intre în combinaţii care implicau transformări radicale în domeniul căilor ferate, mai ales când aceste afaceri presupuneau cheltuieli mari, iar profiturile nu puteau fi prevăzute cu exactitate.

Se sculase la cinci şi jumătate, şi după ce luase ceaiul şi îşi citise gazeta, se plimba acum. printre florile de pe domeniul său din Brentford, gândindu-se la americanii ăştia care scornesc la tot pasul câte o idee nouă pentru orice. La drept vorbind, liniile de metro nu ieşeau la socoteală după cum s-ar fi cuvenit, iar echipamentul mai putea fi modernizat în vederea unor rezultate avantajoase. Dar de ce să atragă atenţia *Times* şi *Daily M.ill* asupra acestui fapt, mai ales în legătură cu sosirea unul american, care, desigur, n-ar fi putut proceda mai bine decât oricare din zecile de englezi puşi în locul lui? Era, nici mai mult nici mai puţin, un fel de a nesocoti abilitatea britanică,

ceea ce însemna un nonsens. Anglia domina şi va continua să domine lumea. N-avea nevoie, desigur, de niciun ajutor dinafară. Din acel moment, sir Hudspeth Dighton era gata să se împotrivească oricărei intervenţii străine în legătură cu dezvoltarea tranzitului subteran în Londra.

La fel se petreceau lucrurile şi cu sir Wilmington Jeems, care îşi avea reşedinţa în regiunea Wimbley Park. Şi el era unul din directorii societăţii *District*. Părea dispus să admită că ar fi fost de dorit să se modernizeze şi să se extindă reţeaua – dar de ce un american? Totul se putea aranja la timpul cuvenit cu englezi. Cam aceasta era şi reacţia majorităţii directorilor şi a celor mai mulţi acţionari atât de la *Metropolitan* cât şi de la *District*, precum şi a celor de la alte căi ferate subterane din Londra;

Cel mai agresiv şi mai dinamic din toţi trei fu Colvay, care până la urmă adoptă o atitudine defensivă. Chiar în aceeaşi zi începu să se consulte cu ceilalţi directori, mai întâi cu Stane, pentru a vedea ce măsuri trebuie luate în acest sens. Dar Stane, fiind destul de impresionat de relatările făcute de Johnson despre Cowperwood şi de cele citite în ziare, îi răspunse cu prudenţă lui Colvay. El declară că propunerea lui Cowperwood era o acţiune firească. Că oricine, în afară de directorii mai vechi ai celor două societăţi, o considerau ca ceva necesar. Desigur, se impunea de la sine, acum când apăruse un proiect rival, să se convoace o întrunire cu directorii de la *Metropolitan* şi de la *District*, pentru ca amândouă grupurile să se înţeleagă în vederea adoptării unei conduite convenabile.

Colvay trecu apoi pe la sir Wilmington Jeems, pe care-l găsi destul de agitat.

— Mie în sută, Colvay, spuse acesta, dacă noi şi *Metropolitan* ne unim, tipul ăsta are să pună mâna pe acţiuni de la amândouă societăţile, în suficientă măsură ca să ne facă nouă tuturor de petrecanie. Poţi conta pe mine pentru fuzionarea împotriva lui Cowperwood, atâta vreme cât interesele noastre individuale sunt pe deplin protejate.

Cu această încurajare, Colvay îi convocă pe directori – po toţi cel de care putuse da. Din doisprezece găsise şapte dispuşi să-l asculte. În consecinţă, s-au stabilit întruniri speciale cu directorii ambelor societăţi pentru vinerea următoare, şi la aceste întruniri a fost fixată, prin vot, o moţiune pentru o conferinţă generală la care să participe directorii celor două societăţi, joia viitoare, când urma să fie luată în discuţie noua situaţie creată.

Stane şi Johnson s-au întrunit în această conjunctură neaşteptată. Era foarte interesant şi cât se poate de oportun, ţinând seamă de cina la care aveau să se întâlnească Johnson şi Cowperwood.

— Depinde! exclamă Johnson. El ştie totul despre noi prin individul acela, Jaridns, şi vrea să ne tragă de limbă…

r – *

— Ei, nu contează… rosti Stane. Nici Dist*rict nic*i Metr*opolitan nu* mişcă un deget până nu va face întâi Cowperwood ceva. În momentul de faţă, ei sunt grozav de agitaţi, dar oamenii noştri, după cum s-ar părea, nu sunt dispuşi să accepte transformări radicale, de niciun fel. Nici măcar acum nu se pot hotărî să unifice cele două ramificaţii, daymite să le electrifice şi să le exploateze ca pe un tot unitar. În cazul când Cowperwood nu-şi pune mai departe în aplicare programul, ei nu vor face nimic. Sunt de părere să-l susţinem până ne dăm seama cât de vast este planul lui, şi dacă e sigur că-l va duce până la capăt. Apoi putem stabili ce însemnătate ar avea pentru noi. Până când nu înţelegem absolut limpede dacă cei de la Metr*opolitan şi* Dist*rict vor* şi sunt gata să procedeze tot aşa ori mai bine, sunt de părere să facem front comun cu Cowperwood, şi mai târziu să ajungem la un compromis cu vechii noştri prieteni.

— Perfect, perfect! exclamă Johnson. Sunt întru totul de acord cu dumneata. Cel puţin teoretic. Dar bagă de seamă, poziţia mea în această chestiune diferă întrucâtva de a dumitale. Ca acţionar al ambelor societăţi, sunt de

acord cu dumneata că nu ne putem aştepta la mare lucru de la cei care au răspunderea în momentul de faţă. Ca avocat însă al ambelor trasee, trebuie să reflectez cum îmi voi desfăşura activitatea în această dublă ipostază. După cum vezi, nu pot acţiona concomitent în ambele părţi. Datoria mea, şi totodată dorinţa mea sinceră, este să studiem problema temeinic şi imparţial şi să văd dacă interesele engleze şi cele americane nu pot fi puse de acord. Ca avocat, nu cred că s-ar putea ivi vreun neajuns mărturisind că am avut o întrevedere cu Cowperwood, la cererea sa, pentru a mă pune la curent cu poziţia lor, în general. Ca acţionar al acestor societăţi, aş putea decide, în ce mă priveşte, care ar fi cel mai bun program, şi în particular cel puţin să acţionez în consecinţă. N-ai de făcut, sper, nicio obiecţiune de ordin moral?

— Nu, niciuna, spuse Stane. Mi se pare o atitudine foarte corectă şi deschisă, pe care am putca-o adopta amândoi. Dacă ei au obiecţiuni de făcut, perfect! Asta nu trebuie să ne stânjenească pe noi. Şi, fireşte, domnul Cowperwood o să-şi poarte singur de grijă.

— Ei da, sunt bineînţeles bucuros că te aud vorbind astfel, rosti Johnson. Începusem să fiu puţin îngrijorat, dar acum cred că treaba o să meargă bine. N-o să se ivească niciun neajuns de pe urma faptului că mă consult cu Cowperwood. Şi-apoi, clacă dumneata n-ai nimic împotrivă, poate mergem mai departe. Adică, noi trei, adăugă prudent.

— Fireşte, noi trei, întări Stane. Dă-mi de veste oricând ai avea ceva precis de comunicat. Noi, cel puţin, putem spune un lucru, adăugă, ridicându-se în picioare şi întinzându-şi picioarele lungi, că am agitat puţin spiritele. Or, Cowperwood, în tot cazul ar fi făcut-o în locul nostru. Şi tot ce ne mai rămâne este să strângem rândurile, ca să vedem dincotro se vor năpusti.

— Ai dreptate, încuviinţă Johnson. Voi lua legătura cu dumneata îndată după întâlnirea de marţi cu Cowperwood.

CAPITOLUL 32

Dineul de la hotelul Brown a fost decisiv nu numai pentru Johnson şi pentru tot ce reprezenta el, dar şi pentru Cowperwood şi tot ce-ar fi dorit să realizeze, deşi niciunul nici altul nu şi-a dat seama atunci de acest lucru.

După cum află Cowperwood nu după mult timp, Johnson fusese profund impresionat de ceea ce se întâmplase recent în legătură cu directorii şi bancherii care investiseră în afacerea metroului şi căuta, răspunzând elanului său iniţial, să adopte o cale de mijloc până va vedea cu ce propuneri va veni Cowperwood. Totuşi, era mulţumit că Johnson, datorită intensei lui participări la profiturile viitoare decurgând din dezvoltarea reţelei londoneze de tranzit, abia aştepta să intre în combinaţie cu el. Mai întâi îi ceru lui Johnson să-i vorbească absolut deschis despre piedicile pe care le-ar avea de întâmpinat orice străin ce s-ar angaja în această afacere cu scopul urmărit de el.

Ajutat de întrebarea pusă atât de deschis, Johnson contură situaţia cu aceeaşi francheţe. De fapt, discuta cu Cowperwood ca şi cum i-ar fi descris lui Stane propria-i poziţie, explicându-i cât se poate de limpede că îi socotea pe patroni îndărătnici, obtuzi chiar, dacă nu izbuteau să ţină cont de marile transformări sociale şi economice care se desfăşurau aici, încet dar sigur. Până atunci, mărturisi el, nu existase niciun proiect bazat pe bun-simţ cu privire la ceea ce trebuia făcut. Iar interesul actual pornea din invidia faţă de un străin, mai mult decât din dorinţa înţeleaptă de a rezolva problema în sine. Îi părea rău că trebuie să spună asta, dar era adevărul-adevărat. Poziţia lui devenea astfel foarte dificilă, oricât ar fi fost de acord cu Cowperwood, în strădania acestuia de a pune la cale acţiuni înţelepte, atâta timp cât el, ca avocat al liniilor *Metropolitan* şi *District*, era suspectat că favorizează cine ştie ce plan de interferenţă dinafară şi, independent de interesele lui ca acţionar, era privit cu ostilitate, înlăturat de la legăturile lui actuale importante şi împiedicat să ia vreo măsură.

Totuşi, stărui Johnson, imixtiunea era normală şi, din punct de vedere pur practic, trebuia să-şi atingă scopul. Din această cauză abia aştepta să dea o mână de ajutor. Dar trebuia să cunoască amănuntele exacte ale programului lui Cowperwood, ca să vadă până la ce punct puteau merge împreună.

Planul lui Cowperwood era în realitate mult mai subtil şi mai îndrăzneţ decât ar fi fost dispus Johnson atunci să creadă.

Deocamdată, după ce reflectă asupra prestigiului şi avantajelor pe care numai această vânzare a privilegiilor pentru linia Charing Cross i le-ar fi adus şi, luând în considerare diferite alte privilegii trecute prin Parlament şi sancţionate – dar pentru care, pare-se, nu se dispunea de banii necesari în vederea începerii lucrărilor – se gândi să cumpere pe numele său cât mai multe acţiuni, fără să sufle nimănui o vorbă. Şi mai târziu, dacă întâmpina prea mare rezistenţă, va face o combinaţie şi va oferi Londrei un sistem rival – prin care simţea că o să impună anumite condiţii concurenţilor. Totodată, în legătură cu linia Cha-i ring Cross, care nu era altceva decât o continuare a vechii societăţi *Traffic Electrical*, era pregătit la nevoie să-şi împartă cuvenitele procentaje ale acţiunilor de la întemeiere cu bancherii englezi care investiseră şi l-ar putea ajuta să obţină controlul asupra liniei *District*.

Deşi Cowperwood îi explicase Berenicei că avea intenţia să-şi plaseze acţiunea riscantă de la Londra pe un plan superior tuturor celor în care fusese cândva angajat, totuşi experienţa îl învăţase că trebuie să păstreze grosul profiturilor în mâinile sale până în momentul când ar fi fost sigur că nu va fi înşelat, în aşa măsură încât cinstea-i ireproşabilă să nu aibă într-un fel sau altul de suferit. Principiul lui era să dispună şi să controleze nu numai cel puţin 51%, oricare ar fi fost societatea pe care o conducea, ci şi cel puţin 51% în diferite societăţi mai mărunte, organizate şi puse pe roate totdeauna de către oamenii lui de paie.

Astfel, în privinţa echipamentului electric necesar noii linii, tocmai urmărea organizarea societăţii *Railivay Equipmeni* & *Construction,* care să preia contractul pentru electrificarea liniei Charing Cross. Vor fi înfiinţate şi alte societăţi auxiliare, spre a furniza vagoane, şine şi traverse de cale ferată, echipament pentru gări şi aşa mai departe. Fireşte, beneficiile aveau să fie enorme. Deşi la Chicago ele i-ar fi revenit numai lui, aici, la Londra, ca să câştige o bătălie care ameninţa să fie anevoioasă, plănuia să împartă un anumit procentaj din aceste beneficii cu cei mai utili dintre ei.

De pilda intenţiona, dacă va fi necesar, să-i pună la curent pe Stane şi pe Johnson cu proiectata societate pentru echipament şi, dacă vor merge într-adevăr mână în mână, să le arate cum – în cazul că va putea intra, singur sau împreună cu ei, în posesia liniilor *Metropolitan* şi *District* – primele beneficii şi cele mai sigure ar fi provenit tocmai din această afacere a construcţiei şi echipamentului. Mai departe, avea de gând să sublinieze faptul că, odată cu construirea şi echiparea fiecărei ramificaţii suplimentare a acestui sistem general, profiturile de pe urma societăţii de construire şi echipament vor spori tot mai mult, alcătuind o pârghie care, o ştia din experienţă, avea să fie imensă.

Atitudinea lui Cowperwood faţă de Johnson, cu prilejul convorbirii lor amicale, a fost aceea a omului care nu avea nimic de ascuns. Se gândea totodată că nu va fi uşor să întreacă în agerime o asemenea capacitate. De fapt, Johnson i se păru genul de om care-l putea înlocui lesne pe Sippens, dacă ar fi fost posibil să se aranjeze acest lucru. Prin urmare, după ce făcu investigaţii în legătură cu diferitele posibilităţi ale lui Johnson şi-şi dădu seama că e receptiv, deşi rezervat, îl întrebă dacă n-ar vrea să lucreze ca agent fiscal şi consilier-şef pentru întregul şir de demersuri necesare, premergătoare unificării tuturor liniilor şi pentru procurarea privilegiilor în vederea înjghebării la Londra a unui sistem complet de metro.

După cum îl asigură acum pe Johnson, negocierea liniei Charing Cross nu avea prea mare semnificaţie sau importanţă, doar atât că putea fi folosită ca un început până să se treacă la alte linii.

— Adevărul este, domnule Johnson, continuă Cowperwood în felul lui eficient de a vorbi, că puţin timp înaintea venirii mele aici făcusem investigaţii asupra situaţiei, în ansamblu. Ştiu, la fel ca şi dumneata, că sistemul ramificaţiei centrale este cheia întregii afaceri. Ştiu, de asemenea, că dumneata şi lordul Stane deţineţi majoritatea acţiunilor la *District*. Acum aş vrea să aflu dacă nu există cumva vreo modalitate de a efectua, prin intermediul dumitale, o combinaţie între *Metropolitan* şi *District*, precum şi cu celelalte linii.

— N-o să fie uşor, spuse Johnson pe un ton solemn. Suntem puşi în faţa tradiţiei, şi Anglia ţine la tradiţiile ei. Totuşi, dacă înţeleg bine, urmăreşti să realizezi un aranjament cu aceste linii, îndeosebi cu sistemul ramificaţiilor, sub conducerea dumitale, desigur.

— Exact, mărturisi Cewperwood, şi aş putea face aşa fel încât să merite osteneala dumitale, te asigur.

— Nu-i nevoie să-mi spui asta, rosti Johnson. Îmi trebuie însă puţin răgaz pentru a studia problema, domnule Cowperwood, să pot face şi eu unele investigaţii. Şi când voi fi terminat totul de chibzuit, vom relua chestiunea, în ansamblul ei.

— Desigur, spuse Cowperwood, înţeleg. Dar mai e ceva. Aş vrea să părăsesc Londra pentru scurt timp. Vei trece pe la mine, să zicem, peste zece – douăsprezece zile.

Apoi îşi dădură mina călduros, Johnson înfiorat de visul activităţii şi al posesiunii. Pentru el era cam târziu să mai triumfe în acest domeniu de care îşi legase întreaga lui viaţă. Acum totuşi, lucrul părea posibil.

Cât despre Cowperwood, a fost lăsat să mediteze asupra căii financiare practice pe care trebuia s-o urmeze. În ultimă analiză, soluţia „Sesam deschide-te” a acestei

probleme era simplă: o ofertă satisfăcătoare în lire sterline. Dacă vânturi destui bani gheaţă înaintea ochilor celor care investesc şi se ceartă, oricare ar fi obiecţiunile lor, mai mult decât probabil vor lua banii şi vor lăsa cearta. Dar să presupunem că trebuia să plătească acestor directori şi oameni de afaceri recalcitranţi două, sau trei, sau patru lire pentru fiecare liră pe care o controlau în prezent? Profitul, care ar decurge din planul lui general de construcţie şi sporire a traficului în sine într-un oraş mare şi mereu crescând ca Londra, ar acoperi, de fapt, nu numai preţul extraordinar pe care era pregătit acum să-l ofere, ci ar aduce, eventual, beneficii mai importante decât puteau aceşti oameni să-şi închipuie. Lucrul care rămânea de făcut era să aibă asigurat controlul, iar mai târziu să fuzioneze aceste linii, oricât de fabuloase ar părea cheltuielile. Timpul şi dezvoltarea financiară a lumii vor avea grijă de toate acestea.

Fireşte, de vreme ce nu voia să se atingă de capitalul său pentru cheltuielile preliminare, va trebui probabil să se întoarcă în Statele Unite într-un viitor apropiat şi, schiţând cu abilitate şansele afacerii, să obţină de la anumite bănci, trusturi comerciale şi financiare – ale căror procedee şi lăcomie le cunoştea prea bine – subscrieri pentru o societate de depuneri pe baze solide, urmând să preia în schimb aceste proprietăţi londoneze şi, mai târziu, – să distribuie proporţional bunurile achiziţionate diferiţilor subscriptori, sub formă de doi sau trei dolari pentru fiecare dolar investit.

Dar ceea ce rămânea de făcut acum era să se recreeze, luându-şi o vacanţă împreună cu Berenice. După aceea, avea să se consulte cu Johnson şi să stabilească o întâlnire cu lordul Stane, pentru că multe depindeau de atitudinea celor doi.

CAPITOLUL 33

În tot acest iureş de afaceri – accentuat de plecarea Aileenei la Paris şi de agitaţia Berenicei în legătură cu Pryor's Cove – Cowperwood trebui să se mulţumească doar

cu clipe fugitive de întâlnire cu iubita lui. Era aşa de ocupată cu cumpărăturile şi cu fel de fel de aranjamente! Fleacurile drăguţe cu care-şi pierdea vremea amuzându-se, totuşi, o făceau să fie în ochii lui o fiinţă şi mai fascinantă. „E atât de vioaie”, îşi spunea adesea. „Doreşte să aibă unele lucruri, de care se bucură din toată inima; mă face şi pe mine să fiu la fel. S-ar părea că totul o preocupă, şi de aceea oamenii se interesează în mod firesc de ea”.

Cu ocazia primei lui vizite la Pryor’s Cove, găsi totul pus la punct: bucătăreasă, slujnice, administrator, majordom, ca să nu mai vorbim de argaţii rămaşi de la Stane. Berenice arăta oarecare interes – sau afecta acest interes, nu putea spune care din două – faţă de farmecul vieţii rustice. Deseori dragostea ei pentru natură părea autentică, dădea impresia chiar că era emoţionată – de o pasăre, un pom, o floare, un fluture – vrăjită. Maria Antoineta n-ar fi putut juca mai bine rolul.

La sosirea lui, Berenice era afară cu ciobanul care adunase oile şi mieii, ca să-i inspecteze ea. Când trăsura trase în dreptul peronului, Berenice ţinea în braţe un mieluşel cu lâna creaţă. Un tablou care îl încântă cu naturaleţea lui.

— Păstoriţa şi oiţa ei! exclamă el apropiindu-se şi atingând capul mielului din braţele Berenicei. Ce făpturi minunate! Vin şi se duc ca florile de primăvară!

Dintr-o privire fugară îşi dădu seama că Berenice purta o toaletă foarte frumoasă, dar nu spuse nimic. Înţelegea limpede că pentru Berenice, faptul de a-şi pune o îmbrăcăminte neobişnuită era ceva natural. Lăsa să se creadă că n-ar fi conştientă de semnificaţia pozelor ei, considerându-le drept ceva firesc pentru ea, un privilegiu şi totodată o obligaţie – parte integrantă a însuşirilor ei fizice.

— Păcal că n-ai venit ceva mai devreme, spuse ea. Îi întâlneai pe vecinul nostru, Arthur Tavistock. I\I-a ajutat să pun lucrurile la punct. A fost nevoit să plece la Londra,

vine însă mâine să mai facă puţină treabă.

— Serios! Ce castelană cu simţ practic! auzi, îşi pune la treabă musafirii! Nu cumva mă aflu într-un loc unde munca e forma cea mai plăcută de distracţie? Eu ce trebuie să fac?

— Să baţi câmpii! Şi multe altele.

— Dar e exact în genul cum mi-am început viaţa.

— Bagă de scamă să n-o termini astfel. Îl luă de braţ. Vino cu mine, dragă. Ţine, Dobson! se adresă Bereniee ciobanului, care se apropie şi luă mielul din braţele ei.

Porniră, străbătând pajiştea verde şi netedă, către şalupă. Acolo, pe veranda adăpostită de o apărătoare împotriva soarelui, se afla o masă întinsă. Înăuntru, la una din ferestrele deschise, doamna Carter citea. După ce Cowperwood o salută afectuos, Berenice îl conduse la masă.

— Acum voi sta aici să priveşti natura, îi spuse. N-ai să faci altceva decât să te destinzi şi să uiţi totul despre Londi U. Apoi, îl servi cu băutura lui favorită, whisky cu mentă. Poftim! Şi acum dă-mi voie să-ţi spun câte ceva clin planurile mele, dacă ai timp să mă asculţi. Da?

— Am tot timpul din lume, scumpo! Lucrurile sunt aranjate. Suntem libeii. Ailccn a plecat la Paris, adăugă pe un ton confidenţial, şi din câte spunea, nu se întoarce decât după zece zile. Ia să vedem, ce gânduri ai?

— Mama, fiica. şi tutorele vor vizita câteva catedrale englezeşti! răspunse ea cu promptitudine. Totdeauna mi-am dorit să văd Canterbury, York şi Wells. Nu crezi c-ar trebui să ne facem timp pentru toate astea, de vreme ce pe continent nu prea putem merge?

— Cred că ar fi ideal. N-am văzut cine ştie ce din Anglia, şi pentru mine asta ar însemna o desfătare. Putem fi singuri.

Îi luă mâna într-ale lui. iar Berenice îl sărută pe păr.

— Să nu-ţi închipui că nu-s la curent cu tărăboiul care se face pe socoteala ta în ziare, spuse ea. A şi început să circule ştirea că marele Cowperwood este tutorele meu.

Cel care mi-a transportat mobila voia să ştie dacă tutorele meu şi milionarul american despre care scria în *Chronicle* erau una şi aceeaşi persoană. A trebuit să încuviinţez. Dar lui Arthur Tavistock am impresia că i se pare destul de firesc ca eu să am un mentor atât de distins.

Cowperwood zâmbi.

— Cred că nu i-ai uitat pe servitori şi ceea ce probabil gândesc ei.

— Desigur, scumpul meu! Plicticos dar necesar. Asta-i motivul pentru care am vrut să facem călătoria. Acum, dacă eşti odihnit, aş dori să-ţi arăt ceva interesant.

Berenice zâmbea când îi făcu semn să o urmeze.

Îl conduse într-un dormitor dincolo de holul central, deschise un sertar de birou şi scoase de acolo două porii de păr cu blazonul contelui de Stane gravat pe minerul de argint; îi mai arătă un buton stingher de guler şi câteva ace de păr.

— Dacă acele de păr ar putea fi identificate la fel de lesne ca periile de păr, obiectele astea ar da la iveală o poveste întreagă de dragoste, spuse ea ştrengăreşte. Voi păstra însă taina nobilului lord.

În clipa aceea, de sub pomii din jurul vilei se auzi o talangă.

— Ascultă! exclamă ea după ce sunetul încetă. Când ai să auzi talanga, oriunde te-ai afla, trebuie să vii la masă. Ţine locul plecăciunii majordomului.

Călătoria, după planurile Berenicei, avea să înceapă din sudul Londrei, cu un popas poate la Rochester, apoi mai departe către Canterbury. După ce vor aduce un omagiu acelui minunat poem de piatră, se vor îndrepta spre un han modest de pe malul râului Stour – n-or să tragă la vreun hotel mare sau staţiune prea frecventată ca să nu strice simplitatea armonioasă a excursiei – unde vor putea avea o încăpere cu un foc bun şi o masă englezească fără pretenţii. Deoarece Berenice citise Chaucer şi unele cărţi despre aceste catedrale englezeşti, spera să retrăiască spiritul în care fuseseră concepute. De la

Canterbury vor merge la Winchester, de acolo la Salisbury, iar de ia Salisbury la Stonehenge; mai departe la

ICI

Wells, Glastonbury, Bath, Oxford, Peterborough, York, Cambridge şi pe urmă înapoi acasă. Dar tot timpul, după cum sublinie ea, trebuiau să se ferească de ceea ce era pur convenţional. Vor căuta hanurile cele mai mici din salcie cele mai simple.

— Ne va prinde bine, insistă Berenice. Prea suntem răsfăţaţi. Studiind toate lucrurile astea drăguţe, vei putea construi metrouri mai bune.

— Iar tu va trebui să te mulţumeşti cu rochii din bumbac simplu! spuse Cowperwood.

Pentru Cowperwood, farmecul adevărat al călătoriei lor de agrement nu l-au constituit catedralele ori casele de ţară sau hanurile. Ceea ce l-a impresionat a fost vioiciunea schimbătoare a temperamentului şi gusturilor Berenicei. Care dintre cunoştinţele sale, având de ales între Paris şi continent la început de mai, s-ar fi oprit la oraşele cu catedrale din Anglia! Dar Berenice era deosebită de celelalte femei, pentru că îşi găsea în sinea ei desfătările şi împlinirile după care râvnea.

La Rochester, un ghid le-a povestit despre regele Ioan fără Ţară, despre William Rufus, Simon de Montfort şi Watt Tyler, care pentru Cowperwood erau doar nişte umbre, oameni care-şi trăiseră traiul, care avuseseră idealuri, care luptaseră şi până la urmă intraseră în nefiinţă. Lui Cowperwood îi plăceau mai mult razele soarelui răsfrânte în apă, fiorul primăverii din văzduh. Chiar şi Berenice începu să pară puţin dezamăgită de monotonia priveliştilor.

La Canterbury însă dispoziţia tuturor se schimbă, chiar şi în cazul doamnei Carter, care nu era interesată nicidecum de arhitectura religioasă.

— Ei, aici îmi place, mărturisi ea când pătrunseră pe una din străzile întortocheate ale oraşului.

— Aş vrea să descopăr pe ce drum veneau pelerinii,

spuse Berenice. Oare ăsta să fi fost? Ah, uite, acolo e catedrala!

Făcu semn arătând un turn şi ogiva vizibilă de dincolo de acoperişul scund al unei căsuţe de piatră.

— Fermecător! exclamă Cowperwood. Şi ce după-amiază minunată pentru asemenea plimbare. Luăm întâi masa, sau mai degrabă aducem un omagiu catedralei?

— În primul rând catedrala! replică Berenice.

— Şi pe urmă, tare mi-e teamă că o să luăm un prânz rece, interveni mama, prevenitor.

— Mamă! o dojeni Berenice. Tocmai la Canterbury ţi-ai găsit să spui asta!

— Păi, întâmplător ştiu şi eu câte ceva despre hanurile englezeşti; aici, important e, dacă nu poţi veni primul, să nu fii ultimul, rosti doamna Carter.

— Iată o dovadă a puterii religioase în 1900! observă Cowperwood. Am ajuns să stau la coadă într-un han de ţară.

— Eu n-am nimic împotriva religiei, stărui doamna Carter, dar cu bisericile e altceva.

Canterbury. O aşezare din veacul al zecelea, cu un labirint de străzi întortocheate, iar înăuntrul zidurilor, tăcere şi săgeţile turlelor zvelte înnegrite de vreme, contraforturile catedralei. Stăncuţele băteau din aripi şi se ciorovăiau pe unde se nimerea. În catedrală, sumedenie de morminte, altare, tăbliţe, sarcofage: Henric IV, Thomas a Becket, arhiepiscopul Laud, hughenoţii şi Eduard, Prinţul Negru. Berenice abia mai putea fi urnită din loc. Ghizi şi cete de turişti defilau agale printre amintiri. În cripta unde hughenoţii au trăit şi şi-au găsit adăpost, s-au rugat şi şi-au ţesut veşmintele, ea se opri să cugete, cu ghidul oraşului în mână. De asemenea, în ungherul unde a fost ucis Thomas a Becket.

Cowperwood, care vedea lucrurile în mare, nu prea se putea împăca cu aceste documente ale trecutului. Puţin îl interesau faptele unor oameni din vremuri apuse, el fiind atât de intens angajat în actualitatea vie. După un timp se

strecură afară, preferând vastele întinderi de grădini, cu aleile tivite de flori şi cu perspectiva catedralei, arcadele ei, turlele şi ferestrele cu vitralii, întreg altarul lucrat cu atâta migală, păstrându-şi încă splendoarea – totul datorită îndemânării şi inteligenţei, aspiraţiilor şi visurilor unor fiinţe ambiţioase ca şi el. „Câţi dintre aceştia”, gândi el în timp ce se plimba, „nu s-au războit pentru dreptul de a stăpâni biserica asta! Şi acum se aflau între zidurile ei, slăviţi şi respectabili, nobili dispăruţi! A fost vreunul nobil? A existat cândva ceea ce se cheamă un suflet absolut nobil?” – Nu prea-i venea să creadă, Oamenii au ucis ca să trăiască – toţi aceştia – şi s-au bălăcit în desfrâu ca să se reproducă. De fapt, războaiele, vanităţile, făţărnicia, cruzimile, lăcomia, patimile, crima au destrămat adevărata lor poveste, rămânând doar ca un biet surogat, salvatorul legendar sau divinitatea. Cei puternici slujindu-se de credinţa în Dumnezeu ca să înlesnească înfrângerea celor slabi. Cu asemenea temple sau altare. Privea, meditând, mişcat într-un fel de zădărnicia atâtor lucruri pline de frumuseţe.

Dar era de ajuns să-şi arunce întâmplător ochii la Berenice, aplecată atent peste vreo cruce sau inscripţie religioasă, ca să se trezească la realitate. În asemenea clipe ea avea parcă ceva imaterial, şi totodată o graţie intelectual-contemplativă, care izgonea tâlcul acelei modernităţi păgâne, dându-i alteori forţa şi strălucirea unei flori roşii pe o stâncă cenuşie… „Poate că reacţia ei”, îşi spuse în sinea lui, „faţă de aceste amintiri şi forme ofilite, laolaltă cu pasiunea pentru lux, se înrudeau cu pasiunea lui pentru pictură şi pofta de putere”. De aceea se simţi îndemnat s-o privească cu respect, cu atât mai mult cu cât, atunci, după pelerinaj, pregătindu-se să se ducă în sfârşit la masă, ca exclamă:

— Deseară, după cină, ne întoarcem aici! Are să fie lună nouă.

— Într-adevăr! rosti Cowperwood, amuzat.

Doamna Carter căscă şi spuse că ea nu va mai reveni.

După. cină se va duce în odaia ei.

— Foarte bine, mamă, rosti Berenice, dar Frank trebuie să se întoarcă, spre binele sufletului lui!

— Bine zici! Am şi eu suflet! zise Cowperwood, tolerant.

Aşadar, mai târziu, după o masă simplă luată la han, Berenice îl conduse pe aceeaşi stradă, dar în întuneric. Când intrară pe poarta de lemn care dădea în curtea interioară, luna, o pană nouă şi albă pe un acoperiş de oţel albastru închis, părea o podoabă a turlei principale ce se înălţa din silueta prelungă a catedralei. La început, prins de firea capricioasă a Berenicei, Cowperwood privea sujet pus. Dar până la urmă se simţi tulburat şi el. Ah, să fii tânăr, să fii atât de emotiv, să fii aşa de adânc mişcat de culoare, formă, de misterul şi zădărnicia activităţii umane 1

Dar Berenice nu se gândea numai la amintiri veştede şi la vălmăşagul de speranţe şi temeri care clădiseră toate acestea, ei şi la misterul, la imensitatea timpului şi a spaţiului fără glas. Ah, să ai înţelegere, cunoştinţe! Să cu geţi grav şi profund, căutând o raţiune sau o scuză vieţii 1 Oare propria ei viaţă era pur şi simplu hotărârea inteligentă, calculată, neînduplecată de a se realiza pe plan social sau ca individ? La ce bun, în cazul ei sau al altcuiva? Ce frumuseţe ar fi putut crea ori inspira? Acum… aici… în locul ăsta… înmiresmat de amintiri şi de lumina lunii… era ceva în preajma şi în inima ei… ceva catv-i şoptea a linişte şi tihnă… singurătate… împlinire… dorinţa de a crea ceva de o perfectă frumuseţe, aşa tacit viaţa ei să fie desăvârşită şi să aibă un sens.

Dar… era un vis nesăbuit… luna o vrăjise. De ce să vrea altceva? Avea tot ce-şi putea dori o femeie.

— Hai să ne-ntoarcem, Frak, spuse în cele din urmă. În sufletul ei ceva se stinsese, simţul pentru frumos. Se irosise pe vecie. Hai să ne-ntoarcem la han.

CAPITOLUL 34

În timp ce Cowperwood şi Berenice vizitau oraşele cu

catedrale, Aileen şi Tollifer hoinăreau prin cafenelele Parisului, prin magazine elegante şi prin localuri vestite. Fiind sigur că Aileen avea să vină, Tollifer sosise ui douăzeci şi patru de ore înaintea ei; folosise timpul pentru a aranja un program amuzant, ca astfel s-o poată reţine la Paris. Ştia că Franţa nu era o noutate pentru ea. Odinioară mai fusese la Paris, ca şi în alte multe locuri din Muropa, atunci când Cowperwood ţinea cu tot dinadinsul – o ştie fericită. Chiar şi acum acele amintiri îi erau preţioase, şi uneori îi treceau cu prea mare vioiciune pe dinaintea ochilor.

În

Îl socotea pe Tolliler un om cât se poate de agreabil. În scara venirii ei, acesta trecu pe la Ritz, unde Aileen se instalase împreună cu camerista mirându-se de ce venise. Era adevărat că intenţionase să se ducă la Paris, dar nădăjduise că va fi întovărăşită de soţul ei. În orice caz, afacerile lui de la Londra, trâmbiţate peste tot în presă şi prezentate ei cu lux de amănunte de Cowperwood, au convins-o că de astă dată era foarte ocupat. De fapt, întâlnindu-l pe Sippens într-o dimineaţă în holul hotelului Cecil, acesta îi făcuse o prezentare rapidă şi colorată a noianului de afaceri de care Cowperwood era acum împovărat.

— Are să întoarcă oraşul cu susu-n jos, doamnă Cowperwood, îi spusese Sippens, dacă interesele i-o cer. Eu totuşi sper să nu muncească din cale-afară de mult. Nu mai e aşa de tânăr, deşi pare mai abil şi mai ager la minte ca oricând.

— Ştiu, ştiu, îi răspunse Aileen numaidecât. Nu există nimic în legătură cu Frank cu care să nu fiu la curent. Cred că o să continue munca până în ceasul morţii.

Îl părăsise pe Sippens, convinsă de acest adevăr, deşi bănuia că trebuie să fie şi o femeie la mijloc… poate Berenice Fleming. Totuşi, *că era* doamna Cowperwood.

Avea mingilerea că oriunde era pomenit numele ei, în inngn/. inc, în hoteluri, în restaurante, lumea întorcea

capul s-o privească. Mai era apoi şi acest Bruce Tollifer. O aşteptase în sosire, frumos ca totdeauna, spunându-i cinci intră în apartamentul ei din hotel:

— Da, ai ţinut seama de sfatul meu! Şi-acum, că eşti nici, o să-mi asum răspunderea dumitale. Ar trebui să te îmbraci numaidecât pentru cină, dacă n-ai nimic împotrivă. Am aranjat o mică petrecere. Se află aici câţiva prieteni de-ai mei din ţară. Nu ştiu dacă-l cunoşti pe Sidney Brainerd şi pe soţia lui din New York?

— Ah, da… încuviinţă Aileen, emoţionată.

Ştia din auzite că Brainerd era o familie de oameni bogaţi şi cu vază. Doamna Marigold Brainerd, după cum îşi amintea, fusese născută Schoemaker, din Philadelphia.

— Doamna Brainerd este aici, la Paris, continuă Tollifer. Ea, împreună cu câţiva prieteni, vor să ia cina cu noi la Maxim, şi după aceea mergem la localul unui

1C6

argentinian. Are să te amuze, sunt sigur. Oare ai putea fi gata într-un ceas?

Tollifer se întoarse spre uşă cu aerul celui care anticipa o seară foarte veselă.

— Oh, cred şi eu, spuse Aileen, râzând. Dar va trebui să pleci chiar acum, ca să-ncep să mă-mbrae.

— Perfect. Îmbracă-te-n alb, dacă ai ceva alb, cu trandafiri roşii-închis. O s-arăţi splendid!

Aileen roşi de această familiaritate. Un cavaler grijuliu, ca să nu spună mai mult!

— Chiar aşa mă şi îmbrac, rosti ea cu un zâmbet luminos, numai să dau de rochie.

— Grozav! Mă-ntorc să te iau peste o oră. Fină atunci…

Se înclină şi ieşi.

În timp ce se îmbrăca, îşi dădu seama mai mult ca oricând că nu înţelegea de loc acest asalt, pur şi simplu subit al lui Tollifer. Se vedea bine că nu ducea lipsă de bani. Totuşi, cu legăturile lui sus-puse, de ce şi-o mai fi bătând oare capul cu ea? Oare de ce lua parte această

doamnă Brainerd la o cină unde nu era ea invitata principală?

Obsedată de gânduri contradictorii, prietenia asta degajată a lui Tollifer, oricât de falsă ar fi fost, i se părea totuşi fascinantă. Să fi fost el oare doar un aventurier, umblând cu cinism după bani, ca atâţia alţii?… Atunci cu siguranţă era un aventurier inteligent. Şi folosea o tactică de care niciunul dintre cei care se apropiaseră de ea în ultimii ani nu se slujise. Metodele acestora aproape totdeauna fuseseră stupide, atitudinea lor iritantă.

— Gata? întrebă Tollifer, vesel, când veni după vreun ceas. Îi privi rochia albă cu trandafiri roşii la corsaj. Ajungem tocmai la timp dacă plecăm acum. Doamna Brainerd aduce pe un tânăr bancher grec, iar prietena ei, doamna Judith Thorne, pe care n-o cunosc, vine cu un şeic arab, Ibrihim Abbas Bey, care Dumnezeu ştie ce învârte pe aici prin Paris! Dar, în orice caz, vorbeşte englezeşte, la fel şi grecul.

Tollifer era puţin exaltat şi chiar parcă mai sigur pe sine. Călca prin odaie cu un pas uşor, simţindu-se în al nouălea cer. Spre uimirea Aileenei, începu să facă haz de mobilierul clin apartamentul ei.

— Ia priveşte draperiile acelea! Doamne, fac toate paralele! Ascensorul, când am urcat acum, scârţâia. Închipuie-ţi aşa ceva la New York! Şi când te gândeşti, oameni ca dumneata sunt în stare să închidă ochii la astfel de lucruri!

Aileen se simţea flatată.

— Şi e chiar atât de rău? întrebă. Nici măcar n-am băgat de seamă. La urma-urmelor, unde să fi tras în altă parte?

Tollifer trecu un deget peste abajurul de mătase, cu franjuri, al unei lămpi cu picior înalt aflate pe duşumea.

— E pătat de vin, iar cineva a ars cu ţigara imitaţia asta de tapet. Nu mă miră!

Aileen râse; lăudăroşenia lui de mascul o amuza.

— Hai să mergem, spuse ea; puteam nimeri şi mai

prost decât aici. Hai, nu-ţi lăsa prietenii să aştepte.

— Adevărat. Mă întreb dacă şeicul ştie ceva despre whisky-ul american. Hai să vedem!

Restaurantul Maxim în 1900. Pereţii de un roşu pompeian, tavanul aurit şi luminile celor trei enorme policandre electrice de formă prismatică se oglindeau în pardoseala neagră, ceruită şi strălucitoare. Peste tot în dreptul pereţilor, în afară de uşa principală şi cea din fundul sălii, se aflau scaune de piele de un roşu întunecat, cu măsuţe intime pregătite pentru cină: o atmosferă galică menită să ofere acea destindere cerebrală şi emoţională pe care lumea de atunci o căuta numai într-un loc, într-un singur loc – la Paris! înăuntru domnea un soi de fericire delirantă. Tipuri de oameni, costume, firi diverse din toate naţiile pământului. Şi totul într-un adevărat vârtej de lux, titluri, rang, faimă, toţi în chingile de oţel ale convenţionalismului, în gesturi şi îmbrăcăminte, deşi căutând să se elibereze de convenţie, ajungeau până la a afişa un convenţionalism neconvenţional.

Aileen era grozav de emoţionată că se afla şi putea fi văzută acolo. După cum prevăzuse Tollifer, prietenii lui întârziau.

— Şeicul, explică el, o ia uneori razna.

Dar câteva minute mai târziu apăru doamna Brainerd eu grecul ei şi doamna Thorne cu cavalerul ei arab. Şeicul mai cu seamă produse oarecare vâlvă. Numaidecât Tollifer, cu maniere desăvârşite, comandă cina, spre bucuria celor şase chelneri care roiau ca muştele în jurul mesei. Şeicul – şi Tollifer a fost încântat descoperind acest lucru – se simţi numaidecât atras de Aileen. Formele ei pline, părul strălucitor de un colorit aprins îi făceau mai multă plăcere decât silueta zveltă şi farmecul mai puţin scăpărător al doamnei Brainerd sau al doamnei Thorne. Începu să se ocupe numai de ea, bombardând-o cu întrebări, puse însă politicos. De unde venea? Şi soţul ci era ca toţi americanii, milionar? îşi putea îngădui să-i ceară unul din trandafiri? îi plăcea culoarea lor închisă. A fost vreodată în Arabia? I-ar

face plăcere viaţa într-un trib nomad de beduini? Era foarte frumos în Arabia.

Aileen, fixată de ochii lui negri focoşi, care străluceau deasupra bărbii frumos tunse – avea nasul lung, coroiat, faţa oacheşă – se simţi deodată emoţionată şi nesigură. Ce-ar însemna oare să ai legături intime cu acest om? Să zicem că te duci în Arabia – ce s-ar alege de ea dacă ar ajunge la cheremul unei asemenea făpturi? Deşi zâmbea şi îi dădea toate informaţiile cerute, ea se simţea bine ştiind că Tollifer şi prietenii lui se găseau aproape, chiar dacă nu-i era tocmai pe plac faptul că se ocupa numai de ea.

Ibrihim, aflând că avea să rămână la Paris doar câteva zile, îi ceru permisiunea s-o mai vadă. Se înscrisese şi el cu un cal la cursele pentru *Grand Prix*. Trebuia să vină cu el să vadă calul. Apoi vor lua masa împreună. Locuia la Ritz? Ah… el ocupa un apartament pe strada Said, lângă Bois.

În timpul acesta Tollifer, bine dispus, făcea tot ce putea să intre în graţiile doamnei Marigold Brainerd, care îl dojenea pentru ultima lui afacere amoroasă, a cărei natură ea o înţelegea destul de bine.

— Spune-mi, Bruce, îl tachină ea mereu pe aceeaşi temă, ce-ai de gând să faci cu noi celelalte, acum când eşti aşa de bine ţinut în frâu?

— Te referi la tine, atunci da, poţi spune asta. Nu prea-s multe femei care să mă sâcâie.

1G9

— Nu? Drăguţul de el. Eşti chiar aşa de singur?

— Chiar aşa de singur şi mai mult decât atât… spuse el calm. Dar ce-i cu soţul tău? Nu se supără dacă intervine cineva?

— În privinţa asta – nicio grijă! zise ea zâmbind încurajator. M-am despărţit de el chiar înainte de a mă întâlni cu tine. Ia spune-mi, câţi ani au trecut de când nu te-am mai văzut?

— Ah, destul de puţini. Dar cine-a fost de vină? Ce-ţi mai face iahtul?

— Vrei să spui şandramaua aceea? Ce-ai zice de o croazieră?

Tollifer rămase uluit. Iată una din ocaziile la care visase. Şi, iată că acum nu putea profita. Trebuia să continue ceea ce acceptase să facă, sau dacă nu, să pună capăt acestei situaţii.

— Ei bine, spuse el râzând, nu cumva porneşti mâine cu vasul?

— Ah, nu!

— Dacă eşti serioasă, atunci fii cu băgare de seamă!

— În viaţa mea n-am fost mai serioasă.

— Rămâne de văzut. Oricum, n-ai vrea să luăm prânzul într-una din zile, săptămâna asta? Facem o plimbare prin Tuilerii după aceea.

Puţin mai târziu, el plăti nota şi plecară.

Localul lui Sabinal. Miezul nopţii. Obişnuita îmbulzeală. Jocuri de noroc. Dans. Grupuri intime în conversaţie aprinsă sau lâncezind. Sabinal veni personal în întâmpinarea lui Tollifer şi a grupului său, sugerându-le să rămână în apartamentul lui până la ora unu, când o trupă vestită de cântăreţi şi dansatori ruşi avea să dea o reprezentaţie.

Sabinal poseda juvaeruri renumite, cristaluri şi argintărie italiană medievală, ţesături asiatice în modele şi culori rare, dar şi mai impresionantă decât colecţia sa – pe care le-a arătat-o în treacăt – era propria sa persoană, derutantă şi mefistofelică, asemeni unei forţe tenebroase şi totuşi fascinante, cu efecte de stupefiant. Cunoştea atâta lume şi atâtea localităţi interesante. Toamna aceea plănuise o călătorie, spunea el, şi va închide pentru o vreme localul. Fusese în Orient ca să strângă obiecte de artă, pe care mai târziu voia să le vândă unor colecţionari particulari. Într-adevăr, venitul său din acest soi de expediţii era considerabil.

Aileen, ca şi ceilalţi, era încântată. O fermecase localul. Cu atât mai mult cu cât Tollifer avusese grijă să nu dea niciun fel de lămuriri despre temeiul comercial după

care era condus. Intenţiona să-i trimită cecul său personal lui Sabinal, dar prefera să spulbere impresia că Sabinal ar fi fost cumva prieten cu el.

CAPITOLUL 35

Importanţa serviciilor lui Tollifer a fost pecetluită prin primirea de către el, în cea de-a treia zi după sosirea Aileenei, a sumei de 2000 dolari în numerar din partea agentului fiscal de la Paris al băncii *Central Trust* din New York. Înainte de plecare, acesta îi atrăsese atenţia să-şi lase adresa la birourile lor din Londra şi Paris.

Acum nu se mai îndoia de atitudinea binevoitoare a Aileenei faţă de el. Telefonându-i a doua zi după vizita lor la Sabinal şi propunându-i să ia prânzul împreună, din tonul vocii ei îşi dădu seama că se bucura auzindu-l din nou. Era sentimentul că cineva părea să aibă un interes deosebit pentru ea, şi asta o făcea fericită. În unele privinţe, el semăna cu acel Cowperwood de odinioară – energic, afectuos şi puţin directorial.

Toilifer plecă de la telefon fluierând. Simţea faţă de ea mai multă bunăvoinţă ca la început, când doar îşi închipuia cum vor decurge lucrurile. Căci studiind-o pe Aileen, putea înţelege mai bine ce trebuie să fi însemnat pentru ea atenţiile şi afecţiunea lui Cowperwood, iar acum – semnificaţia pierderii lor complete. Adesea posac şi el, şi nu pentru alte motive, Tollifer putea simţi ce era în sufletul Aileenei.

Noaptea trecută, la Sabinal, când Marigold şi doamna Thorne o înlăturaseră din conversaţie câteodată cu nepăsare, remarcase pe chipul ei o expresie de abandon şi neajutorare. Acest fapt l-a îndemnat s-o ia din grup ca să joace la ruleta câteva minute. Fără îndoială, Ailcen era o protejată dificilă. Dar de succesul acestei îndatoriri depindea viitorul lui.

„Dar, Dumnezeule”, îşi spuse în sine, „Aileen trebuie să dea jos cel puţin zece kilograme! Arc nevoie de toalete potrivite, trebuia să adopte maniere mai atrăgătoare. Prea e ştearsă. Va fi nevoie să înveţe să se respecte pe sine, şi

atunci o vor respecta şi ceilalţi. Şi dacă nu voi izbuti, ea o să-mi facă mai mult rău decât bine – fie că e sau nu vorba de bani! kl

Totdeauna luptase cu tărie când îşi punea ceva în gând. De aceea hotărî să treacă numaidecât la acţiune. Conştient că înrâurirea sa asupra Ailcenei ţinea de măsura în care el însuşi era mai prezentabil, făcea tot posibilul să fie cât mai elegant. Zâmbi când îşi aduse aminte de felul cum arăta la New York, cu şase luni în urmă. Rosalie Ilarrigan, odaia nenorocită, goana deznădăjduită după o slujbă!

Apartamentul pe care-l ocupa în Bois nu era decât la câteva minute de mers pe jos de la Ritz. În dimineaţa aceea porni la drum cu aerul parizianului răsfăţat de soartă. Se gândea la numeroşii croitori, coafori, modiste, alcătuind lista celor care vor contribui la transformarea Aileenei. Imediat după colţ se afla Claude Richard. Are s-o ducă la Richard. Trebuia convins să-i promită Aileenei că dacă slăbeşte zece kilograme, va concepe toalete cu o linie remarcabilă, pe care să le îmbrace ca prima. Mai era apoi Kraussmcier, de pe bulevardul Ilaussmann. Se zvonea că încălţămintea lui excela faţă de toţi ceilalţi cizmari. În această privinţă Tollifer nu-şi făcea griji. Pe Rue de la Paix se aflau magazine de podoabe, parfumuri, bijuterii! Pe Rue Dupont, cartierul general al renumitelor *salons de beaută*, dintre care cel ţinut de Sarah Schimmel era cunoscut în lumea întreagă. Aileen avea ce să înveţe de la ea întârziind la o cafea glasată şi ouă Sudanoff la restaurantul-terasă ţinut de Natasha Lubovsky, care dădea în parcul de peste drum de Notredame, el o dăscălea pe Aileen despre moda şi gusturile zilei. Auzise ea că senzaţionala dansatoare spaniolă Teresa Bianca purta încălţăminte lucrată de Ivraussmeier? Că Francesca, fiica mezină a ducelui de Toilor, era una din clientele lui permanente? auzise despre minunile ce se făceau în salonul de frumuseţe unde oficia Sarah Schimmel? îi înşiră vreo duzină de cazuri.

A urmat o vizită la casa de mode a lui Richard, apoi la

magazinul de încălţăminte al lui Kraussmcier, şi la un anume Luti – vestită casă de parfumuri de curând înfiinţată – iar după-amiaza luă sfârşit cu un ceai la cofetăria Germany. Scara, la ora nouă, la Cafe de Paris, avu loc o cină unde apăru Ilhoda Thayer, celebra cântăreaţă de operetă din America, alături de brazilianul Mello Barrios, secretar la ambasada braziliană, însoţitorul ei pe timpul verii. Printre oaspeţi mai era şi o anume Maria Rezstadt, de origine cehă şi maghiară. Cu prilejul unei vizite anterioare la Paris, Tollifer o cunoscuse drept soţia unuia din ataşaţii militari secreţi ai Austriei în Franţa. Luând prânzul nu de mult la restaurantul Marguery, o întâlnise iarăşi, în compania lui Santos Castro – bariton la opera franceză, care cânta împreună cu noua stea americană, Mary Garden. Îi spusese că soţul ei murise, şi părea că se cam plictiseşte cu Castro. Dacă Tollifer era liber, s-ar fi bucurat să-l mai vadă. Şi deoarece firea ei, precum şi inteligenţa plină de naturaleţe şi de o maturitate delicată o indicau mai potrivită cu Aileen decât cele câteva femei mai tinere pe care le cunoscuse, Tollifer se gândise imediat să i-o prezinte Ailecnei.

Şi, făcând cunoştinţă cu ea, Aileen a fost puternic impresionată. Era o femeie remarcabilă: înaltă, cu un păr negru, pieptănat lins şi ochi stranii, verzi. În seara aceea se îmbrăcase într-o rochie de catifea rubinie croită dintr-o singură bucată parcă, drapată seducător în talie. Spre deosebire de Aileen, nu purta niciun fel de bijuterii, iar părul îi era tras din faţă, spre spate. Din felul cum se purta cu Castro, reieşea că omul ăsta nu însemna mare lucru pentru ea, în afară poate de publicitatea pe care i-o aducea legătura cu el. Întorcându-se spre Aileen şi Tollifer, începu să le relateze că abia de curând ea şi Castro făcuseră o călătorie în Balcani, mărturisire care – dezvăluită aşa de iute după explicaţia dată de Tollifer Aileenei cum că cei doi erau doar buni prieteni – pe Aileen o cam sur prinse, deoarece totdeauna, indiferent de pornirile ei personale şi particulare, era într-un fel sufocată de convenţionalism.

Totuşi, această femeie părea atât de agreabilă şi de sigură de sine, încât pur şi simplu râdea de legile unei societăţi riguroase. Aileen era fascinată.

— Ştii, în Orient, rosti madame Rezstadt, vorbind despre călătoria ei, femeile sunt nişte sclave. De fapt, numai ţigăncile s-ar părea că sunt libere, dar acestea, desigur, n-au nicio situaţie. Soţiile celor mai mulţi demnitari sau oameni de vază sunt într-adevăr sclave, trăind cu teama în suflet de bărbaţii lor.

La aceasta, Aileen schiţă un zâmbet.

— Asta nu cred că-i adevărat numai pentru Orient, spuse ea.

Madame Rezstadt surâse cu subînţeles.

— Nu, zise ea, nu tocmai. Avem şi noi sclavele noastre.

Şi zicând acestea, îşi arătă dinţii albi şi regulaţi.

Aileen râse, gândindu-se la sclavia ei sentimentală faţă de Cowperwood. Cum putea o femeie ca aceasta să fie atât de emancipată, fără să-i pese parcă de niciun bărbat – cel puţin nu prea profund sau chinuitor, în vreme ce ea... Dintr-odată, ar fi vrut s-o cunoască mai bine: poate că apropiindu-se mai mult de ea, ar deprinde ceva din calmul, din nepăsarea ei în societate.

Destul de ciudat, madame Rezstadt îi arătă mai mult decât un interes oarecare. O întrebă pe Aileen despre viaţa ei în America. De când se află la Paris? Unde locuia? îi propuse să ia dejunul împreună a doua zi; Aileen acceptă entuziasmată.

În acelaşi timp, făcea tot felul de planuri în minte pentru după-amiază în care avea un rol şi Tollifer. Căci îşi dăduse seama, cu prilejul plăcut al cumpărăturilor, de ceea ce-i lipsea, fiind însă totodată convinsă că erau defecte uşor de remediat. Trebuia să găsească un doctor, o maseuză, să ţină regim şi să folosească o nouă metodă de masaj facial. Trebuia să se schimbe, prin Tollifer. Dar în ce scop? Şi la ce bun? Evident, el nu căuta să se apropie de ea. Între ei exista o legătură platonică. Aileen se simţea

dezorientată. Şi, totuşi, ce putea face? Pe Cowperwood nu-l mai interesa, iar ea trebuia să descopere un mod de a-şi trăi viaţa.

Întorcându-se în apartamentul ei de la hotel, Aileen simţi deodată o dorinţă imperioasă de a avea lângă ea o fiinţă, din toată lumea asta, căreia să-i poată destăinui necazurile ei o fiinţă alături de care să se simtă bine şi să fie ea însăşi. I-ar fi plăcut să aibă o prietenă, de al cărei spirit critic să nu trebuiască să-i fie teamă, în care să se poată încrede. Maria Rezstadt, în felul cum îi strânsese mâna la despărţire, avea ceva care o făcea să simtă că în ea ar fi putut găsi aceste însuşiri, sau măcar un simulacru.

Dar cele zece zile, cât plănuise să stea la Paris, trecură destul de repede. De fapt, la sfârşitul lor nu era nicidecum dispusă să se întoarcă la Londra. Deoarece, după cum îşi dăduse seama neîntârziat, Tollifer luase iniţiativa şi, cu sprijinul unor oameni de meserie iscusiţi, lansase o adevărată campanie care avea drept scop înfrumuseţarea ei fizică şi estetică. Acest lucru cerea timp, şi cine ştie dacă nu va duce chiar la o schimbare a atitudinii lui Cowperwood. Nu era bătrână, îşi spunea, iar în momentul de faţă, când soţul ei se afla angajat într-o luptă financiară atât de acaparantă, poate că ar fi fost dispus să revină la ea, măcar afectiv, dacă nu erotic. După ce se va întoarce în Anglia, îşi zicea Aileen, el va avea nevoie de o stabilizare a vieţii sale publice şi va socoti nimerit şi agreabil să fie tot timpul cu ea, şi să-şi afişeze în lume interesul şi totodată satisfacţia.

Nerăbdătoare, ea începu să se cerceteze în oglindă; respecta cu sfinţenie prescripţiile de regim şi înfrumuseţare pe care i le dădea zilnic Sarah Schimmel. Acum recunoştea eficienţa modelelor unice de toalete alese pentru ea. Astfel, pe măsură ce câştiga încredere în sine, şi prin urmare echilibru, Aileen se gândea tot timpul la Cowperwood, cu atât mai mult cu cât se bucura dinainte închipuindu-şi mirarea şi, nădăjduia ea, plăcerea lui când o va vedea din nou. De aceea se hotărî să rămână la Paris

până va pierde măcar zece kilograme din greutate, şi astfel să poată purta toaletele pe care monsieur Richard i le concepea anume. Mai voia, de asemenea, să încerce noile pieptănături sugerate de coafeza ei. Oh, numai de n-ar fi totul zadarnic!

Aşadar, Aileen îi scrise lui Cowperwood că vizita ei la Paris fusese atât de interesantă – mulţumită domnului

Tollifer – încât avea să mai rămână încă vreo trei sau patru săptămâni. „Căci pentru prima oară în viaţă” adăugă ea, cu o vagă încântare, „mă simt bine fără tine şi sunt scoasă-n lume”.

Aceste rânduri pe Cowperwood îl întristară. Pentru că el fusese acela care aranjase totul cu atâta abilitate. În acelaşi timp, se gândi că Berenice jucase şi ea un rol. Iniţial, fusese ideea ei. Cowperwood o folosise pentru că era singura cale de a fi fericit cu ea, şi aşa a şi fost. Totuşi, ce minte trebuie să fi avut cel care născocise un asemenea plan viclean şi cinic? Oare nu i-o veni şi lui rândul într-o bună zi? Ei şi, de vreme ce nu-i păsa! Gândul acesta îl irita. Ca să şi-l înlăture, îşi spuse că văzuse atâtea în viaţă, încât va trece şi prin asta, dacă va fi cazul.

CAPITOLUL 36

Ca rezultat al convorbirii sale cu Cowperwood la hotelul Brown, Johnson ajunsese la concluzia că o întâlnire între Cowperwood şi lordul Stane ar fi fost, în mod logic, următorul pas necesar pentru a ajunge la o hotărâre în legătură cu rolul pe care aveau să-l joace ei în viitoarele negocieri.

— Nu rişti nimic dacă stai de vorbă cu el, se adresă lui Stane. Desigur, va trebui să precizăm că dacă ne asociem cu el, serviciile noastre, sprijinindu-l să obţină controlul asupra ramificaţiei, îl vor costa 50% din oricât ar reprezenta acest control. Apoi, am putea aranja ca unii dintre acţionarii de la *Metropolitan* şi *District* să participe şi să completeze cei 51% pentru a menţine controlul.

Lordul Stane încuviinţă din cap.

— Continuă, spuse el.

— Asta va pune lucrurile la punct, adăugă Johnson, aşa că orice s-ar întâmpla, noi, împreună cu alţi câţiva – Colvay, Jeems şi poate Dighton – vom deţine controlul, iar el va trebui să ne înfrunte pe toţi proprietarii uniţi ai acestui serviciu central.

— Mic unul. cu certitudine, mi se pare că totul sună bine, spuse Stane, privindu-l calm. Oricum, mi-ar face plăcere să-l întâlnesc. Îl poţi invita la mine acasă oricând doreşti. Numai, dă-mi de veste. După ce stau de vorbă cu el, ţi-aş putea spune mai multe.

Ca urmare, într-o zi călduroasă de iunie, Cowperwood se urcă într-o trăsură cu Johnson şi împreună porniră pe nişte străzi londoneze plăcute, spre locuinţa lordului Stane.

Cu ocazia întrevederii care urma să aibă loc, Cowperwood nu prea ştia cât de mult va dezvălui din planul lui complicat şi secret. De fapt, îl bătea gândul ca, oricât succes ar fi avut în raport cu Stane şi Johnson, să facă unele sondaje în privinţa lui Abington Scarr. Putea să-i îngăduie participarea la privilegiul pentru Baker Street & Waterloo. Punând! mina pe acest document şi pe altele deopotrivă, cât de multe putea strângo prin lladdonfiekl şi eventual prin lordul Ki Linge, ar fi ajuns în situaţia să dicteze până şi grupului care se ocupa de ramificaţie.

Apropiindu-se de casa lui Stane din Berkeley Squarc, rămase impresionat de soliditatea ei maiestuoasă. Părea să respire o securitate care cu certitudine nu avea nimic comun cu comerţul. Înăuntru, valetul îmbrăcat în livrea, tihna salonului spaţios de la primul etaj creau o atmosferă plăcută, insuficientă totuşi ca să-i tulbure simţul personal al valorilor. Foarte bine din partea acestui om că-şi lua pe cât posibil măsuri de securitate. Foarte bine din partea lui Cowperwood, dacă avea posibilitatea să-l atragă şi să-l îmbogăţească şi mai mult, sau să-l utilizeze; iar de-i lipsea iscusinţa, mai bine să lase totul să se ducă de râpă.

În clipa aceea Johnson îi sugeră că poate l-ar interesa să se uite la nişte tablouri de-ale lordului Stane, mai ales

că tocmai atunci îl informase majordomul că stăpânul casei a telefonat anunţându-şi o întârziere de câteva minute. Atitudinea avocatului în rolul de amfitrion vremelnic era plină de râvnă. Cowperwood răspunse că într-adevăr s-ar bucura petrecându-şi în felul acesta timpul, iar Johnson îl conduse într-o galerie vastă, din vecinătatea intrării principale.

În timp ce străbăteau galeria, oprindu-se să examineze câteva portrete rare de Itomney şi Gainsborough, Johnson se avântă în relatarea succintă a istoricului familiei Stane.

Defunctul lord Stane fusese un om prevăzător şi studios; no interesase în special de săpături hitite, cheltuind o sumedenie de bani. De aceea istoricii – după cum se spun eu – i-au fost pe drept cuvânt recunoscători. Tânărul Stane, întrucâtva străin de preocupările tatălui său, de colecţionar de antichităţi, şi-a îndreptat atenţia către societate şi finanţe pentru a se delecta şi prospera. Trecea drept foarte popular, o figură distinsă în lumea mondenă şi financiară. În timpul sezonului, casa lui era scena multor petreceri mondene. Reşedinţa sa de la ţară, din Tregasal, constituia un punct turistic în Anglia. Mai era şi vila fermecătoare, pentru vară, de la Pryor’s Cove, lângă Marlowe pe Tamisa, şi o vie în Franţa.

Când i se pomeni de actuala reşedinţă a Berenicei, Cowperwood îşi ascunse un zâmbet, dar a fost scutit să facă vreo observaţie pentru că sosise Stane, care îi salută degajat pe amândoi.

— Ah, ai venit, Johnson! Fireşte, dumnealui e domnul Cowperwood.

Întinse mâna, şi Cowperwood, măsurându-l iute, binevoitor, îi luă mâna şi i-o strânse cu cordialitate.

— Este o adevărată plăcere şi o favoare, vă asigur, spuse el.

— Câtuşi de puţin, câtuşi de puţin, replică Stane. Elverson mi-a vorbit despie dumneavoastră. Totuşi, cred că am putea sta mai tihnit în bibliotecă. Să mergem!

Trase de şnurul unei sonerii şi ceru slujitorului să le aducă băuturi; le arătă drumul către o încăpere splendidă cu uşi-ferestre, care dădeau într-o grădină împrejmuită cu ziduri. În timp ce se agita, făcând onorurile de gazdă, Cowperwood continua să-l studieze. Îşi dădu seama că avea faţă de acest om sentimente prieteneşti. Exista în el un soi de amabilitate degajată, luciditate şi capacitatea de a aprecia persoana care putea să-i câştige încrederea. Dar această încredere nu putea fi lesne câştigată. Trebuia să te porţi cu el corect şi îndatoritor.

Cowperwood hotărî să nu dezvăluie absolut nimic din mecanismul propunerii sale. În acelaşi timp se surprinse gândindu-se la Berenice, pentru că se înţeleseseră ca ea să joace rolul monden faţă de oameni ca Stane. Acum însă, văzând că Stane era atât de atrăgător, nu prea era sigur

J 70

că mai dorea intervenţia Berenicei. Se linişti totuşi, iar Johnson începu să schiţeze ideile asupra situaţiei metroului.

Când Johnson termină, începu Cowperwood, calm, expunându-şi chibzuit planul de unificare. Stărui îndeosebi asupra electrificării, iluminatului, asupra unei noi metode, surse energetice separate pentru fiecare vagon, frâne cu aer şi semnale automate. O singură dată l-a întrerupt Stane ca să-l întrebe:

— Vă gândiţi la un control personal sau directorial pentru întreaga reţea?

— Directorial, fireşte, răspunse Cowperwood, căruia nici prin gând nu-i trecea aşa ceva. Vedeţi, continuă, în timp ce amândoi se uitau la el în tăcere, planul meu este – în cazul când aş Izbuti să realizez unificarea reţelei – să pun bazele unei noi societăţi care să includă şi linia Charing Cross, în momentul de faţă proprietatea mea. Iar pentru a-i atrage pe actualii acţionari ai societăţilor ramificaţiei, le voi oferi trei procente în această societate mai vastă, pentru fiecare din cele pe care le deţin acum în societăţile mai mici. Iar de vreme ce construcţia traseului

Charing Cross urmează să coste cel puţin 2000.000 lire sterline, vă puteţi da seama că valoarea banilor plasaţi va spori considerabil. Făcu o pauză ca să vadă ce efect au avut vorbele lui asupra celor care îl ascultau, şi înţelese că era favorabil; apoi continuă: Vreţi cumva să spuneţi că planul trebuie să fie rentabil mai cu seamă dacă se convine, în prealabil, ca toate liniile făcând parte din această nouă societate să fie modernizate şi exploatate sub forma unui sistem unic, nu pe cheltuiala suplimentară a bancherilor, ci mai degrabă prin vânzarea de acţiuni publicului?

— Este exact ceea ce vreau să spun, remarcă Stane, şi Johnson încuviinţă din cap.

— Ei bine, v-am prezentat planul meu în linii generale, rosti Cowperwood. Desigur, s-ar putea să mai fie şi alte ramificaţii, dar asta rămâne să hotărască directorii noului sistem de proporţii mai întinse.

Se gândea la Scarr, Haddonfield şi alţii, ale căror privilegii, dacă îşi asigura controlul asupra lor, vor trebui să fie cumpărate de la el.

De astă dată Stane căzu pe gânduri.

— După cum văd, rosti el, aranjamentul de trei-la-unu garantează doar chestiunea atragerii acţionarilor, ca să-i putem interesa să vi se alăture pe acest temei. Dumneavoastră însă uitaţi, cred, latura sentimentală, care, cu certitudine vă e potrivnică. Aşa stând lucrurile, puteţi fi sigur cu oferind trei-la-unu nu veţi putea obţine suficiente venituri de la actualii acţionari, ca să puteţi proceda, după cum aveţi intenţia, pe baza condiţiilor fixate de dumneavoastră, adică vreau să spun controlul general. Căci, vedeţi, aceste linii sunt pur şi simplu sub control englez. Amândoi, Johnson şi cu mine, am aflat acest lucru în clipa când am auzit că aţi cumpărat privilegiul pentru Charing Cross. În afară de asta, a şi început să se dezvolte un nucleu de opoziţie în ambele societăţi, *Metropolitan* şi *District,* ba chiar şi tendinţa de a fuziona împotriva dumneavoastră. Şi, Dumnezeu să mă ierte, dar directorii

celor două linii n-au avut până acum niciodată prea multă afecţiune unii pentru alţii!

Johnson chicoti sec.

— Aşadar, dacă nu veţi proceda cu mare băgare de seamă şi tact, pas cu pas, continuă Stane, şi dacă nu veţi fi înconjurat de oameni cumsecade, în adevăratul sens al cuvântului, de preferinţă englezi mai degrabă decât americani, vă veţi trezi probabil blocat.

— Aşa este, încuviinţă Cowperwood, care vedea foarte limpede ce avea Stane în minte.

Dacă aveau să fie câştigaţi, pentru ca să-l ajute pe el să scoată castanele englezeşti din foc, nu vor pretinde vreo compensaţie suplimentară – cu greu ar fi putut să-i ceară mai mult decât ceea ce şi oferise – ci mai degrabă poate o formă oarecare de control al afacerii, împreună cu el. Or, dacă nu se va putea ajunge la aşa ceva, atunci ei vor cere garanţii pentru investiţiile lor, foarte probabil ca să participe împreună cu el la desfăşurarea pe viitor a sistemului propus. Şi cum să se procedeze?

Deocamdată Cowperwood era cam nedumerit şi, ca să-şi lămurească propriile lui gânduri precum şi pe ale lor, urmă:

— În legătură cu asta, mă gândeam cum aş putea să vă interesez, pentru că-mi închipui că înţelegeţi situaţia, şi presupunând că vreţi să cooperăm, aţi putea face foarte în mult în privinţa promovării unui climat mai favorabil. Prin urmare, în afară de aranjamentul trei-la-unu, cum credeţi că aţi putea fi compensaţi? Ce aranjament între noi trei v-ar conveni?

Făcu o pauză.

Dar convorbirea care a urmat a fost prea prolixă şi încâlcită pentru a mai fi istorisită aici. În linii mari, s-a discutat despre preliminariile care urmau să fie îndeplinite de Stane şi Johnson. Această muncă pregătitoare, după cum îi explicară acum lui Cowperwood, se referea mai mult la relaţii sociale, deoarece fură acestea afacerile pur financiare n-ar fi putut progresa probabil prea mult.

— Vedeţi, în Anglia, reluă Stane, se progresează mai ales prin favoruri şi prin prietenia cu cercurile financiare precum şi cu cele mondene, decât prin indivizi apurte, oricât de înzestraţi ar fi. Şi dacă nu eşti bine cunoscut şi privit favorabil de anumite cercuri şi acceptat de ele, e greu să înaintezi. Mă urmăriţi?

— Perfect, răspunse Cowperwood.

— Şi, fireşte, asta nu-i nicidecum o simplă chestiune de negociere făcută la rece şi cu un temei practic. Trebuie să existe înţelegere mutuală şi respect. Iar acest lucru nu se realizează bătând din palme. Depinde nu numai de recomandări ci şi de garanţii personale în societate, atât în împrejurări ivite întâmplător cât şi în cele permanente. Mă urmăriţi?

— Perfect, răspunse Cowperwood.

— Dar înainte de asta, mai trebuie să exâste înţelegerea foarte limpede asupra ceea ce, în afara schimbului de acţiuni bancare, va fi recompensa pentru cei care au făcut posibilă o asemenea primire socială avantajoasă pentru dumneavoastră şi acţiunea dumneavoastră.

În timp ce Stane vorbea, Cowperwood rămase calm în jilţ, şi cu toate că părea să asculte cu destulă simpatie, un observator atent ar fi băgat de seamă o anumită înăsprire a ochilor şi o strângere a buzelor. Pricepuse foarte clar că, instruindu-l astfel, Stane făcea un act de bunăvoinţă. Fiindcă, desigur, auzise despre diferitele scandaluri legate de cariera lui Cowperwood şi aflase că nu fusese admis în cercurile mondene din Chicago şi New York. Şi cu toate că era extrem de diplomat şi curtenitor, Cowperwood nu acorda explicaţiilor lui decât valoarea pe care o meritau explicaţiile unui om bine înrădăcinat în *haute monde*, date unuia care nu Tăcea parte din ea. Şi totuşi, nu se simţea câtuşi de puţin tulburat ori descurajat. De fapt, era mai mult amuzat. Pentru că era stăpân pe situaţie. Se afla pe punctul de a oferi lui Stane şi prietenilor lui ceea ce nimeni altul n-ar fi fost în stare să le

ofere.

Când, în cele din urmă, Stane se opri, Cowperwood îl întrebă câteva amănunte ale acestei înţelegeri, dar Stane îi spuse foarte curtenitor că cel mai bun lucru ar fi să lase totul în grija lui Johnson. Totuşi, se gândea nu numai la trei-la-unu asupra acţiunilor sale prezente de la *District* şi *Metropolitan*, ci şi la o înţelegere secretă cu Cowperwood, prin care el şi Johnson să fie menţinuţi, protejaţi şi sprijiniţi pe plan financiar, ca făcând parte integrantă din acest proiect de proporţii vaste.

Astfel, când Stane ridică liniştit monoclul şi-l potrivi la ochiul drept ca să-l poată privi mai bine, Cowperwood sublinie cât de recunoscător îi era lui Stane pentru interesul personal manifestat şi amabilitatea cu care clarificase semnificaţia acestei situaţii. Era sigur că totul putea fi pus la punct spre satisfacţia amândurora. Totuşi, mai era şi problema finanţării, de care el însuşi trebuia să se ocupe. Va fi probabil necesar să se întoarcă în America, destul de curând, ca să aducă banii, înainte de a sta de vorbă cu diferiţi bancheri englezi – un punct de vedere cu care Stane se declară de acord.

De fapt, Cowperwood îşi pusese în gând să realizeze un control de 49%-51% asupra unei societăţi de împrumut, care să poată împrumuta societăţii acesteia englezeşti suficienţi bani pentru a asigura preluarea şi controlul în cazul unui dezastru financiar. Va vedea el.

Cât despre Berenice şi Stane, ei bine, avea să aştepte; şi în privinţa asta rămânea de văzut. El, Cowperwood, împlinise şaizeci de ani, iar faima şi aclamaţiile publicului poate că în câţiva ani n-aveau să mai însemne cine ştie ce. În momentul de faţă, prins în vârtejul ameţitor al obligaţiilor care ameninţau să-l înghită, începuse să se simtă oarecum copleşit. Uneori, la capătul unei zile agitate, simţea că toată isprava asta de la Londra era ceva atât de absurd! Doar cu un an-doi în urmă, la Chicago, îşi spusese că dacă va obţine prelungirea privilegiilor de acolo, ar fi dispus să se disocieze de grupul

directorial, să se retragă şi să călătorească. Pe vremea aceea se gândise chiar că dacă Berenice va refuza până la urmă oferta lui, şi el va rămâne din nou singur, va căuta să găsească o formă oarecare de împăcare cu Aileen, să se întoarcă în locuinţa din New York şi la acel gen de amuzamente şi preocupări care nu depăşeau ceea ce considera el a fi o tihnă binemeritată.

Şi acum, iată – ce însemnau toate astea? Cu ce s-a ales, în afară de plăcerea de a fi alături de Berenice, pe care, dacă ar fi convins-o, şi-ar fi putut-o găsi într-un chip mai liniştit. În acelaşi timp, mai era şi atuul – oferit de ea şi chiar de el, datorat lui, vieţii lui, reputaţiei lui, şi anume forţa creatoare imensă a financiarului de prim rang – de a prospera şi de a-şi încheia astfel cariera! Ar fi putut el însă să-şi procure această plăcere, fără să-şi ştirbească reputaţia şi totodată averea? Ar fi fost oare cu putinţă, ţinând seama de modul cum era privit la el în ţară, să se întoarcă şi, într-un timp rezonabil de scurt, să strângă suma necesară?

În concluzie, situaţia lui în aproape toate aspectele era îngrijorătoare şi dificilă. Se simţea extenuat şi răvăşit. Să fi fost oare primul suflu prevestitor al vârstei care-l ducea spre iarna vieţii?

În seara aceea, după cină, vorbi cu Berenice despre proiectele lui. Cel mai bine era, socotea el, ca Aileen să-l însoţească la New York. Trebuia să întâlnească numeroşi oameni, şi ar fi făcut o impresie mai bună dacă şi nevasta lui se afla acolo. Şi apoi, în privinţa asta, trebuiau să fie deosebit de atenţi ca s-o menţină într-o dispoziţie bună, mai cu seamă acum, când orice amănunt atârna greu în balanţă.

CAPITOLUL 37

După o lună de şedere la Paris, Aileen arăta, după cum mărturiseau toţi noii ei prieteni, „absolut alta!” Slăbise zece kilograme, iar culoarea obrajilor, ochii, starea de spirit – totul ora mai luminos. Îşi aranjase părul *de la chant ici cer*, cum spunea Sarah Schimmel; purta rochii

create de domnul Itichard, pantofi de domnul Kraussmeier, aidoma planurilor lui Tollifer.

Legase o prietenie adevărată cu madame Rezstadt, iar şeicul, deşi atenţiile lui erau puţin cam plicticoase, părea un tip amuzant. S-ar fi zis că o plăcea doar pentru calităţile ei; de fapt, dădea impresia că se îndrăgostise de ea. Dar costumul acela! Alb, din cea mai fină mătase şi lână, cu o eşarfă de satin alb petrecută la brâu. Şi părul negru, unsuros, cu aspect sălbatic! Şi inelele micuţe de argint din un echi! Dar papucii enormi din piele roşie, lungi, subţiri, cu vârful răsfrânt în sus, pe care-i purta! Şi nasul acvilin, şi ochii negri pătrunzători! Când te aflai cu el, parcă luai parte la o reprezentaţie, căci te urmăreau privirile tuturor. Iar când era numai cu el, nu ştia cum să facă să se ferească de mângâierile lui.

— Vai, te rog, Ibrihim! exclamă ea. Nu uita, sunt căsătorită şi îmi iubesc bărbatul. E adevărat, ţin la dumneata, dar nu căuta să mă convingi să fac ceva împotriva voinţei mele, căci nu vei reuşi, şi dacă o să continui aşa, voi refuza să te mai văd.

«- Dar, înţelege, stăruia el într-o englezească aproximativă, avem atâtea însuşiri comune. Dumitale îţi plac distracţiile, aşa cum îmi plac şi mie. Ne place să stăm de vorbă, să ne plimbăm cu trăsura, să ne încercăm norocul la masa de joc, să jucăm la curse. Eşti ca mine sobră, dar nu aşa de… de…

— Zănatecă? interveni Aileen.

— Cum adică „zănatecă”? întrebă el.

— Ah, nu ştiu, răspunse ea, şi parcă avea impresia că vorbea cu un copil. Hazliu, nestatornic.

Şi flutură din mână ca să indice instabilitatea mintală şi sentimentală.

— Aşa? Aşa? Ha, ha! Zănatec! Aşa e! Pricep! Dumneata nu eşti zănatecă! Bun! Eu ţin mult la dumneata. Ha, ha! Foarte mult. Dar dumneata? Ţii la mine… la şeicul Ibrihim?

Aileen râse.

— Da, ţin, spuse. Desigur, clar cred că bei prea mult. Şi cred că eşti orice, numai om bun nu; eşti crud şi egoist, şi aşa mai departe. Dar ţin la dumneata chiar şi aşa şi…

— Ţţţţţ, făcu şeicul. Asta nu-i mult pentru un om ca mine. Dacă nu iubesc, eu nici nu pot dormi.

— Ah, isprăveşte odată cu fleacurile! exclamă Aileen. Ilai, du-te şi pregăteşte-ţi o băutură. Apoi ne despărţim şi te întorci deseară să mă iei la cină. Mi-ar face plăcere să merg iarăşi la localul domnului Sabinal.

Astfel zilele Aileenei treceau destul de agreabil. Vechea ei tendinţă spre melancolie se risipise; începuse să simtă că situaţia ei nu era chiar atât de deznădăjduită cum o socotise.

Cowperwood îi scria că are să vină la Paris. Pentru sosirea lui, îi pregătise o surpriză: cea mai impresionantă dintre creaţiile lui monsieur Richard. Iar Tollifer îi dăduse ideea să-l ducă la Orsignat pentru cină, un local interesant, descoperit nu de mult de el. Era încântător, situat chiar în vecinătatea catedralei Notredame. Cu această ocazie, Sabinal urma să-i furnizeze lui Orsignat vinurile, băuturile tari, lichiorurile, apetitivele şi ţigările de foi. Orsignat, sub îndrumarea lui Tollifer, avea să alcătuiască o cină pe placul oricărui adevărat gurmand. De astă-d aţă Tollifer era cel care căuta să facă o impresie bună. Printre oaspeţi se numărau madame Rezstadt, devotatul şeic şi Marigold, care se mai afla încă la Paris datorită interesului ei pentru Tollifer şi, din dorinţa lui expresă, se împăcase cu Aileen.

— Dumneata şi soţul dumitale, îi spuse el Aileenei, sunteţi aşa de obişnuiţi cu toate restaurantele binecunoscute. Cred că ar fi mai original dacă, pentru variaţie, am alege un local fără pretenţii.

Şi îi descrise ce plan avea.

Ca să fie sigur de prezenţa lui Cowperwood, Tollifer o convinse să-i trimită o telegramă, invitându-l stăruitor la o masă aranjată în cinstea lui.

Cowperwood, primind depeşa, zâmbi şi răspunse că acceptă. Spre marea lui mirare, la sosire, o găsi pe Aileen

mai atrăgătoare decât şi-ar fi închipuit că mai putea fi la vârsta ei, mai cu seamă după tot ce îndurase. Părul, un ml ev urat poem de cârlionţi, îi scotea în evidenţă trăsăturile. Iar toulelele fuseseră concepute să-i pună în valoare linia corpului devenit mult mai zvelt.

— Aileen! exclamă, dând cu ochii de ea. Niciodată n-ai arătat mai bine ca acum! Dar pentru Dumnezeu, ce-ai făcut? Rochia îţi vine perfect. Îmi place pieptănătura. Cu ce-ai trăit, cu seminţe de păsărele?

— Cam aşa, replică Aileen, zâmbind. În treizeci de zile n-am avut nicio masă ca lumea. De un lucru însă poţi fi sigur! Acum, că am dat jos atâtea kilograme, n-o să mă mai îngraş! Dar tu ai călătorit bine?

În timp ce vorbea, îl supraveghea pe Williams, care aranja paharele şi lichiorurile pe o masă în aşteptarea oaspeţilor.

— Canalul Mânecii era liniştit ca o baltă, spuse el, doar vreo cincisprezece minute s-a zbârlit, gata-gata să ne scufundăm cu toţii. Când am debarcat, toată lumea se simţea bine.

— Ah, canalul ăsta groaznic! exclamă Aileen, conştientă de ochii lui fixaţi asupră-i şi, fără să vrea, iritată de observaţiile lui.

— Dar ce-i cu banchetul de astă-seară?

— Ei, domnul Tollifer şi cu mine am aranjat o mică petrecere. Ştii, Frank, omul ăsta, Tollifer, este o adevărată comoară. Îmi place mult de tot. Cred că o să te intereseze unii dintre cei care vor veni, îndeosebi prietena mea, madame Rezstadt. Am hoinărit o mulţime împreună. E încântătoare, şi deosebită de orice femeie pe care am cunoscut-o cândva.

Acum, după o lună în tovărăşia lui Tollifer şi a grupului său plin de viaţă, se simţea în largul ei; îi atrăgea atenţia lui Cowperwood asupra unei femei cu farmecul doamnei Rezstadt, pe când înainte, din gelozie, s-ar fi dat peste cap ca nu cumva să cunoască o femeie atât de atrăgătoare ca noua ei prietenă. Cowperwood observă

aerul ei plin de prospeţime şi de încredere, siguranţa, buna dispoziţie, interesul reînviat pentru viaţă. Dacă lucrurile vor merge aşa mai departe, n-o să mai existe între ei, cu certitudine, motive de amărăciune. Un gând îi trecu prin minte: această schimbare în bine se datora lui, nu ei. Iar Aileen nici măcar nu bănuia. Dar numaidecât îşi spuse că totul se întâmplase din pricina Berenicei. Simţea că Aileen se bucura nu atât de prezenţa lui, cât mai ales de aceea a omului de care se slujise.

Dar el unde o fi? Cowperwood simţi că nu avea niciun drept să întrebe. Se afla în situaţia celui care pune la punct un spectacol, o mascaradă, fără a-i fi îngăduit să se dea în vileag, ca regizor.

Aileen îi spuse deodată:

— Frank, poate vrei să te-mbraci. Eu mai am ceva de făcut înainte de venirea celorlalţi.

— Foarte bine, zise el. Am o noutate pentru tine: crezi că ai putea părăsi imediat Parisul să te-ntorci cu mine la New York?

— Cum adică?

Glasul ei trăda nedumerire. Pentru că sperase că o să poată vizita vara asta cel puţin câteva din principalele staţiuni ale Europei, iar acum el îi vorbea despre reîntoarcerea la New York. Poate că lăsase baltă proiectele de la Londra ca să se întoarcă definitiv în America. Era întrucâtva tulburată, pentru că asta umbrea şi chiar ameninţa tot ce izbutise să facă până acum.

— Oh, nu-i nimic serios, absolut nimic, spuse Cow perwood, zâmbind. Totul a mers bine la Londra. Nu m-au dat afară. De fapt, s-ar părea că le face chiar plăcere să rămân. Dar cu o condiţie – să plec şi să revin cu bani mulţi. [1]

Zâmbi cu ironie, iar Aileen, uşurată, surâse şi ea. Cunoscând atât de bine experienţele lui din trecut, Aileen nu putea să nu-i împărtăşească cinismul.

— Eh, nu mă miră, spuse ea. Dar, să vorbim mâine despre asta. Ce-ar fi să te-mbraci acum?

— Bun! Voi fi gata într-o jumătate de oră.

Aileen îl măsură din priviri când trecu într-o altă încăpere. Ca de obicei, părea întruchiparea ideii de succes. Era vesel, îndemânatic, provocator. Evident, îl interesa cum arăta ea şi ce făcea. Era sigură de asta, deşi conştientă de faptul că n-o iubea şi că ea se temea de el. Bine că veselul şi chipeşul Tollifer apăruse în viaţa ei. Dacă trebuia firt se* întoarcă la New York acum, ce se va alege din prietenia dintre ca şi acest tânăr şi frumos pierde-vară – cu totul inexplicabilă, dar în ultima vreme atât de temeinic consolidată?

CAPITOLUL 38

Înainte să fi apărut Cowperwood, veni şi Tollifer. După ce îi dădu lui Williams jobenul şi bastonul, se duse iute spre uşa dormitorului Aileenei şi ciocăni.

— Bună! spuse ea. Domnul Cowperwood e aici; se îmbracă. Într-o secundă sunt gata.

— Perfect! Ceilalţi trebuie să apară dintr-o clipă într-alta.

În timp ce vorbea, el auzi un zgomot slab; se întoarse tocmai când intra Cowperwood în salon. Cei doi schimbară o privire de recunoaştere. Tollifer, conştient de obligaţiile lui, se apropie plin de cordialitate. Dar Cowperwood anticipă ceea ce acesta avea de spus, adresându-i-se:

— Iată că ne-ntâlnim din nou. Cum îţi place Parisul?

— Ah, foarte mult, zise Tollifer. În anotimpul acesta e deosebit de vesel. Am cunoscut tot soiul de oameni. Şi. vremea a fost minunată. Dumneavoastră cunoaşteţi Parisul primăvara? Cred că primăvara e epoca cea mai veselă şi mai înviorătoare, la Paris.

— Aud că în seara asta suntem oaspeţii soţiei mele.

— Da, împreună cu alte câteva persoane. Mi-e teamă că am venit puţin cam devreme.

— Ce-ar fi să bem ceva?

Începură o conversaţie ocazională despre Londra şi Paris; amândoi căutau pe cât posibil să evite de a aminti despre înţelegerea dintre ei, şi izbutiră. Intră şi Aileen şi îi

întinse mâna lui Tollifer. Apoi sosi Ibrihim care, trecând cu vederea prezenţa lui Cowperwood, de parcă ar fi fost un păstor de pe moşia lui, începu să-i facă tot felul de complimente Aileenei.

Cowperwood se simţi mai întâi puţin surprins, apoi amuzat. Ochii se înteietori ai arabului îl intrigau.

„Interesant”, îşi spuse în sine. „Tipul ăsta, Tollifer, nu stă degeaba aici. Şi beduinul, în straiele lui până la pământ, se ţine de capul nevesti-mii. O să fie o seară grozavă!”

Pe urmă veni Marigold Brainerd. Îi plăcea femeia aceasta şi simpatia se părea că era reciprocă. Dar apropierea dintre el fu curând întreruptă de sosirea doamnei Hezstadt, senină şi exotică, înfăşurată într-un şal crem cu franjuri lungi, de mătase, atârnându-i peste unul din braţe până la picioare. Cowperwood se uită cu admiraţie la chipul ei măsliniu, încadrat atât de atrăgător de un pur ca tăciunele, lucios, şi de nişte cercci sclipitori, negri şi grei, care-i ajungeau aproape până la umeri.

Impresionată de atenţia lui, cum ar fi fost majoritatea femeilor, madame Îiezstadt înţelese numaidecât situaţia Ailccnei. Cowperwood nu era un bărbat pentru orice femeie. Trebuia savurat pe îndelete – şi trebuia să te mulţumeşti cu ce-ţi dă. Aileen trebuia făcută să înţeleagă adevărul. 1

Dar Tollifer stătea ca pe ghimpi şi-i zorea, zicând că era timpul să plece; se supuseră stăruinţelor lui şi porniră spre localul lui Orsignat.

O sufragerie fără nimic oficial, străjuită într-o parte de un balcon, de unde, prin nişte uşi-ferestre deschise se vedea perfect catedrala Notredame şi piaţa plină de verdeaţă din faţă. Dar totul, când intrară, trăda lipsa aparentă de pregătiri pentru cina plănuită. Nu se afla acolo decât o masă de lemn masiv, complet goală. Tollifer, intrând ultimul, exclamă:

— Ce naiba o mai fi însemnând asta? Nu înţeleg nimic. Cum e posibil? Nu se poate să nu ne fi aşteptat.

Staţi, mă duc să văd.

Şi întorcându-se iute, dispăru.

— Pur. şi simplu nu mai înţeleg nimic, zise Aileen. Credeam că totul e pus la punct.

Încruntă din sprâncene, se bosumflă, iritată la culme.

— Poate am nimerit într-o cameră greşită, spuse Cowperwood.

— Ei n-au aşteptat? o întrebă şeicul pe Marigold.

1 «9

Deodată, uşa unei camere vecine se deschise şi un măscărici, extrem de îngrijorat, dădu buzna înăuntru. Era Pantalone în persoană, înalt şi stângaci, îmbrăcat ca de obicei într-un costum având cusute pe el stelele şi luna, pe cap cu cornul abundenţei, urechile date cu vopsea galbenă, pleoapele cu verde, obrajii cu vişiniu, la gât cu guler plisat şi cu brăţări la mână, o chică de păr ieşindu-i de sub cornul pălăriei, cu mănuşi albe în mâini, iar în picioare cu nişte încălţări imense. Privind în juru-i, într-un fel chinuit şi plin de desperare, strigă:

— Ah, *Mon Dieu*! *Sacre-bleu*! Oh, doamnelor şi domnilor! Ia te uită... chiar, ia te uită... oh, nici tu faţă de masă! nici tu argintărie! nici tu scaune! Pardon! Pardon! Trebuie făcut ceva! Pardon, Mesdames *et Mess*ieur*s, ceva t*rebuie că s-a încurcat. Trebuie făcut ceva! Ah!

Bătând din palme şi zgâindu-se spre uşă, ca şi cum cete de servitori ar fi trebuit să răspundă la porunca lui, aştepta, dar nu-i răspunse nimeni. Apoi mai bătu o dată, aşteptă, trăgând cu urechea la uşă. După care" deoarece niciun zgomot nu se auzea, se întoarse către cei de faţă, care, înţelegând despre ce era vorba, se retrăseseră pe lângă pereţi, ca să lase loc liber măscăriciului.

Cu degetul la buze, el se duse tiptil la uşă şi ascultă. Dar iarăşi niciun zgomot. Se lăsă pe vine şi privi prin gaura cheii, bălăbănindu-şi capul când într-o parte, când într-alta, se uita la ei, în spate, şi cu o strâmbătură teribilă, din nou duse degetul la buze şi puse un ochi la gaura cheii, în cele din urmă sări îndărăt, căzu jos când făcu saltul, apoi

sări în picioare şi se retrase, iar uşa zbură în lături ca să intre o jumătate de duzină de chelneri, cu faţă de masă şi şerveţele, farfurii, argintărie, pahare, tăvi, o procesiune în lege – care începură să aşeze masa, fără să mai ţină seamă de măscărici, în timp ce el sărea de colo-colo, tot sporovăind în gura mare:

— Aşa! Aşa! Veniţi, hai? Netrebnicilor! Trântorilor! Aşezaţi farfuriile! strigă, adresându-se celui care începuse să rânduiască farfuriile, iute şi cu dexteritate. Iar chelnerului care aşeza argintăria: Pune argintăria, auzi? Şi bagă de seamă să nu faci zgomot! Nătângule! După care luă un cuţit şi îl puse din nou exact în aceeaşi poziţie.

Celui care aranja paharele, îi zise: Nu, nu, nu! Găgăuţă! Când oare o să-nveţi? Uite! şi ridicând paharele, le puse înapoi absolut în acelaşi loc. Apoi dându-se într-o parte, ca să le privească, îngenunche şi se uită pieziş, mişcând un păhărel de lichior.

Desigur, în timpul acestui lanţ întreg de giumbuşlucuri, toţi, cu excepţia lui Ibrihim – care se uita mirat – zâmbeau, râdeau, mai cu seamă când măscăriciul porni foarte aproape pe urmele oberchelnerului, uneori călcându-l pe călcâie, iar acesta se prefăcea că nu-l observă. Când ieşi, măscăriciul porni după el, privind înapoi şi strigând: „Uuf! conspiraţie! Uuf! tt

— Mi-a plăcut! exclamă Cowperwood, adresându-se doamnei Rezstadt.

— E Grelizan, de la Trocadoro, cel mai vestit clovn din Europa, spuse ea.

— Daa?! exclamă Marigold, a cărei apreciere pentru hazul acestuia spori auzind despre faima lui.

La început, Aileen se speriase, dar acum, entuziasmată de succesul improvizaţiei, radia de plăcere.

Deoarece Cowperwood apreciase ingeniozitatea Aileenei şi a lui Tollifer, până la urmă tot ce făcea Grelizan ei i se părea amuzant, deşi au trecut-o fiori reci când, la un moment dat, acesta se împiedică şi căzu în timp ce ducea un castron mare de argint, plin cu ceva semănând a supă

de tomate. Ploaia de confeti de un portocaliu sclipitor, iscusit aruncată în aer peste oaspeţi, cădea pretutindeni în ţipetele şi râsetele generale.

Grelizan porni din nou zorit spre cămară, de astă dată să aducă nici mai mult nici mai puţin decât un singur cruton ţinut într-un cleşte pentru zahăr şi fără să-i slăbească pe chelneri o clipă măcar din ochi, în timp ce aceştia serveau tacticos felurile de mâncare.

La sfârşit s-a dat o imitaţie de îngheţată. Sub suprafaţa fiecărei porţii se afla câte un balon subţire, umflat, care când era înţepat cu furculiţa făcea să apară, în cazul lui Cowperwood, cheia oraşului Londra, o figurină în cazul Aileenei înfăţişându-l pe monsieur Richard, zâmbitor şi făcând temenele cu un foarfece în mână. Madame Rezstadt avu parte de un glob micuţ al pământului, cu o linie punctată marcând toate locurile pe unde călătorise; Ibrihim, un căluţ cu un şeic călare; Tollifer. O roată micuţă de ruletă, cu indicatorul la zero, iar Marigold, o sumedenie de figurine de bărbaţi: un soldat, un rege, un filfizon, un artist, un muzician. Toată lumea râd ea în hohote, şi după cafea Grelizan se retrase cu plecăciuni în aplauzele tuturor.

— Bravo! Bravo! strigară Cowperwood şi madame Itezstadt.

— Splendid! exclamau toţi.

Apoi, la „Grand Guignol”, care începea după miezul nopţii, îl văzură pe vestitul Laloute imitând celebrităţi la ordinea zilei. Mai târziu Tollifer propuse să meargă împreună la Sabinal.

Pe la revărsatul zorilor, cu toţii erau pe deplin satisfăcuţi. Petrecuseră o noapte minunată la Paris.

— CAPITOLUL 39

Cowperwood ajunsese în cele din urmă la concluzia că în Tollifer descoperise un om cu resurse mai mari decât ar fi sperat. Avea incontestabil talent. Cu foarte puţină încurajare şi, fireşte, ajutat băneşte, putea fără îndoială să-i facă Aileenei o viaţă în care, presupunând că divorţau, ca

să se fi simţit mulţumită. Lucrurile trebuiau cântărite cu grijă, deoarece dacă Aileen afla despre Berenice, probabil că s-ar fi îndreptat către Tollifer după un sfat. Şi atunci se punea chestiunea de a-i cumpăra. Situaţia era cam albastră! Aileen frecventând societatea, cu un soţ care apărea rareori alături de ea, ar fi stârnit tot mai multe bănuieli în legătură cu Cowperwood, bănuieli care ar fi dus într-o singură direcţie: Berenice. Cel mai bun lucru era s-o convingă pe Aileen să se întoarcă la New York împreună cu el şi să termine cu Tollifer. Asta ar micşora deocamdată ascendentul pe care evident acesta îl şi că şti – gase, ca nu cumva să devină prea vizii şi pentru alţii.

Fapt este că Aileen se arătă întru totul de acord. Din mai multe motive: se temea ca Frank să nu ia o altă femeie cu el. sau că ar putea întâlni una la New York. Şt mai era şi efectul asupra lui Tollifer şi a prietenilor săi. Tocmai acum Cowperwood juca mai mult ca oricând un rol important în societate, şi era o adevărată onoare să fie soţia lui legitimă. Ar fi fost foarte curioasă să ştie dacă Tollifer ar veni după ea sau nu. Pentru că era vorba de o vizită care, probabil, ar fi durat şase luni, poate şi mai mult.

De aceea, numaidecât îl informă despre proiectata plecare. Reacţia lui a fost cam neclară, pentru că în fond mai exista Marigold, care-i ceruse să facă o croazieră împreună spre Capul Nord. O cunoştea destul de bine ca să-şi dea seama că, dacă ar fi continuat curtea pe care i-o făcea, Marigold putea aranja un divorţ ca să se mărite cu el. Avea o sumă considerabilă de bani pe numele ei. N-o iubea cu adevărat. Tollifer încă mai spera mult visata poveste de dragoste cu o fată tânără. Şi-apoi se punea chestiunea unui venit imediat şi continuu. Întreruperea acestui venit ar fi atras după sine sfârşitul brusc al existenţei lui de fluture. Îşi dădea seama că Frank Cowperwood, deşi nu făcuse nicio aluzie, prefera ca el să se întoarcă la New York. Dar fie că se ducea ori nu, simţea că ajunsese la un punct unde, continuând să se ocupe de Aileen fără să-i facă declaraţii de dragoste, ei i s-ar fi părut

ilogic. Tollifer era mulţumit la gândul că Aileen nu i-ar fi cedat, ci ar fi fost doar flatată, motiv destul de puternic în sine pentru a-l îndreptăţi să se apropie şi mai mult de ea.

— Prii! exclamă Tollifer, auzind vestea pe care i-o dădu Aileen. În felul ăsta eu sunt complet înlăturat!

Începu să se plimbe enervat în sus şi-n jos. Trecuse s-o vadă pentru o clipă, după ce luase dejunul cu Marigold la barul doamnei Gemy. Părea profund îngrijorat şi dezamăgit.

— Ce s-a-ntâmplat? întrebă Aileen cu seriozitate. E ceva în neregulă?

Îşi dădu seama că băuse, în orice caz nu atât încât să nu mai ştie de ei, dar de ajuns ca să devină posomorât.

— Rău de tot în neregulă, spuse el. Şi tocmai când mă gândeam cum să pun la cale lucrurile ca să fie mai bine pentru amândoi.

Aili cu se uită fix la el, de loc surprinsă. De fapt, r. coastă legătură mai mult sau mai puţin nefirească se înfiripa treptat în sufletul ei. Aileen se simţea atrasă de Toi îi fier, mai mult decât îşi mărturisise sieşi. Totuşi, văzându-l cu Marigold şi cu altele, era convinsă, după cum spusese nu numai o dată, că o femeie n-ar fi putut să-i acorde încredere nici măcar de la un capăt al odăii la celălalt.

— Nu ştiu dacă-ţi dai seama, continuă el calculat, dar între dumneata şi mine nu e numai o relaţie mondenă, ci mult mai mult decât atât. Recunosc, când te-am întâlnit prima oară, nu mi-am închipuit că are să se-ntâmple acest lucru. Mă interesa faptul că erai doamna Cowperwood, că făceai parte dintr-o lume despre care auzisem multe. Dar după ce am stat puţin de vorbă, am început să simt altceva. Am avut destule necazuri în viaţă. Am trăit momente de ascensiune şi de declin, şi cred că totdeauna va fi aşa, dar în primele câteva zile petrecute pe vapor, am simţit ceva în dumneata, ceva care m-a făcut să cred că poate şi dumneata ai trecut prin momente grele. De aceea am vrut să rămân alături de dumneata, şi, după cum singură ai observat, mai există o sumedenie de alte femei

în compania cărora pot sta.

Minţea cu aerul celui care niciodată nu spunea decât adevărul. Această mică prefăcătorie o puse pe gânduri. Îl suspectase că alerga după bani, şi poate că şi era adevărat. Totuşi, dacă în realitate nu ţinea la ea, atunci de ce toată strădania de a o face să arate mai bine, să-şi recapete farmecul de odinioară? Deodată, se simţi cuprinsă de un impuls, poate în parte matern şi poate o scăpărare tinerească străbătută de dorinţe. Pentru că nu se putea să nu ţii la acest pierde-vară; era atât de degajat, de vesel şi, într-un fel delicat, atât de afectuos.

— Dar ce importanţă are întoarcerea mea la New York? întrebă ea, mirată. Nu putem fi tot aşa de buni prieteni?

Tollifer rămase pe gânduri. Stabilind astfel chestiunea afecţiunii lui, acum ce mai urma? Gândul la Cowperwood nu-i ieşea din minte. Oare cum ar fi dorit acesta să procedeze?

— Gândeşte-te bine, spuse el, părăseşti Parisul într-o epocă ideală – iunie şi iulie. Şi tocmai când începusem să prindem ritmul vieţii de aici.

Aprinse o ţigară şi îşi pregăti ceva de băut. De ce nu-i dăduse Cowperwood de înţeles într-un fel sau altul, dacă voia sau nu s-o ţină pe Ailccn la Paris? Poate că totuşi arc s-o facă, dar în acest caz ar fi trebuit să se grăbească.

— Frank mi-a cerut să plec, şi n-am încotro, spuse ea, calm. Cât despre dumneata, nu-mi închipui c-o să rămâi singur.

— Nu înţelegi, reluă el, că pentru mine ai însemnat aici un fel de centru al preocupărilor? Acum mu simt mai bine, mai fericit cum n-am fost de ani de zile. Şi dacă pleci, totul s-ar putea destrăma.

— Prostii! Te rog nu spune fleacuri. Mi-ar plăcea să rămân aici, bineînţeles. Numai cu, nu prea ştiu ce s-ar putea face în acest sens. Dacă mă întorc la New York şi văd despre ce e vorba, îţi dau de veste. Dar credinţa mea este că o să ne reîntoarcem curând. Şi dacă te vei mai

simţi ca acum, atunci întcarce-te în ţară şi ne vom întâlni la fel şi la New York.

— Ailcenexclamă Tollifer, afectuos, profitând de prilej. Se apropie şi o luă de mină. E minunat! Chiar asta am vrut să-mi spui. Eşti într-adevăr sinceră?

Vorbea privincl-o în ochi îmbietor şi, înainte ca Ailccn să se fi putut feri, îşi petrecu braţul pe după mijlocul ei şi o sărută, nu pătimaş, ci cu o afecţiune aparent neprefăcută.

Ailcen însă, conştientă de dorinţa de care era stăpânită de a-l păstra şi totuşi de a nu-i da lui Cowperwood niciun motiv real să se plângă de ea, se împotrivi într-un chip absolut firesc.

— Nu, nu, nu, zise ea, aminteşte-ţi ce-ai spus chiar acum. E vorba de o prietenie… dacă vrei. Dar nimic mai mult. Şi-apoi, de ce nu ieşim undeva? Astăzi n-am fost nicăieri, şi am o rochie nouă pe care aş vrea s-o îmbrac.

Mulţumindu-se să lase lucrurile deocamdată în acest stadiu, el îi propuse un local în apropiere de Fontainebleau, şi plecară într-acolo.

CAPITOLUL 40

Nrw York. Cowperwood şi Aileen coboară de pe vasul *făaxonla*. Obişnuitele interviuri. Presa, la curent cu intenţia lui de a lua cu asalt calea ferată subterană londoneză, voia să afle cine vor fi directorii, cei care vor face investiţiile, administratorii, precum şi dacă masiva cumpărare a acţiunilor – despre care se dusese vestea – atât a celor în serie cât şi a acţiunilor preferenţiale de la societăţile *District* şi *Metropolitan*, nu cumva fusese de fapt pusă la cale chiar de oamenii lui? Zvonul a fost dezminţit de Cowperwood printr-o declaraţie abilă, care, când apăru în presă, i-a făcut pe mulţi londonezi şi americani să zâmbească.

Imagini reprezentând-o pe Aileen, noile ei toalete, precum şi referiri la apariţia ei în ceea ce se dădea de înţeles a fi aproape înalta societate de pe continentul european…

Şi, simultan, navigând cu Marigold către Capul Nord,

Bruce Tollifer. Dar despre asta nicio menţiune în ziare.

Iar la Pryor's Cove, Berenice cunoştea un succes remarcabil. Îşi ascundea viclenia cu atâta băgare de seamă îndărătul unui văl al simplităţii, nevinovăţiei şi convenţionalismului, încât toată lumea era convinsă că la timpul cuvenit va urma, în cazul ei, o căsătorie simandicoasă, după toate regulile artei. Pentru că, evident, Berenice avea instinctul de a-i ocoli pe cei plictisitori, banali, desfrânaţi, privind cu ochi favorabili pe cei care judecau convenţional lucrurile, bărbaţi ori femei. O trăsătură şi mai promiţătoare chiar, după cum observaseră noii ei prieteni, părea a fi predilecţia ei pentru tipul de femeie neatrăgătoare – soţie neglijată, fată bătrână – care, deşi de familie bună, era pusă la grea încercare totuşi în ce priveşte atenţia celorlalţi. Dat fiind că nu avea de ce să se teamă de amfitrioanele şi doamnele mai tinere şi atrăgătoare, ştia că dacă îşi apropia femeile mai retrase, va putea să-şi croiască drum către cercurile cele mai importante.

1P6

La fel de lăudabilă era şi tendinţa ei de a admira câte un tânăr monden absolut inofensiv şi corect, sau pe domnişorii cu titluri şi rang în societate. De fapt, vicarii tineri şi pastorii, calc de mile în jurul conacului de la Pryor's Cove, începuseră să ridice în slăvi spiritul de discernământ al acestei tinere nou-venite. Apariţia ei cu aer de mironosiţă la slujba de duminică dimineaţa în capelele învecinate aparţinând bisericii episcopale engleze, totdeauna în compania mamei sale sau a uneia din doamnele mai vârstnice cu principii conservatoare, era de ajuns ca să justifice toate vorbele binevoitoare spuse despre ea.

Pe de altă parte, Cowperwood făcea scurte vizite la Chicago, Baltimore, Boston, Philadelphia, cerute de planurile lui de la Londra, şi în inima instituţiilor americane sacrosancte – băncile şi trusturile – purtând convorbiri cu indivizi care aveau să-i fie cei mai utili, fiind

cei mai influenţi şi cei mai lesne de condus. Folosea expresii amabile atunci când explica certitudinea unor profituri permanente, mai mari decât obţinuseră vreodată până atunci de pe urma oricărui proiect privind construcţia de linii subterane. Şi, în ciuda atât de recentelor lui defăimări, a fost ascultat cu multă luare-aminte şi chiar cu autentic respect. E drept, la Chicago existau unele şoapte dispreţuitoare şi pline de ură, dar în acelaşi timp şi multă invidie. Pentru că acest om era o forţă, atrăgând ca totdeauna o splendidă notorietate în juru-i.

Într-un timp atât de scurt, o lună, el îşi văzu rezolvate problemele esenţiale. În numeroase locuri se încercau acorduri de a negocia acţiuni girate de societatea lui, care acum trebuia organizată în aşa fel încât să preia toate liniile. Fiecare acţiune de la liniile preluate trebuia plătită întreit de către societatea lui principală. Într-adevăr, în afară de câteva convorbiri neînsemnate asupra averii sale de la Chicago, putea acum să se întoarcă în Anglia – şi ar fi făcut-o dacă n-ar fi avut o nouă aventură, într-un fel obişnuită şi familiară. I se întâmplase atât de des mai demult – când numele lui apărea peste tot în văzul publicului – să cunoască femei atrăgătoare şi ambiţioase, pentru care bogăţia, faima şi farmecul persoanei lui erau irezistibile. Şi acum, aflându-se la Baltimore într-o vizită de afaceri, avu loc o astfel de întâlnire înviorătoare.

1. urnirile s-au petrecut la hotelul unde trăsese. I se părea pe atunci că afecţiunea pe care o avea pentru Bereniro nu va putea fi umbrită de nimeni. Aşadar, la miezul nopţii, abia se întorsese de la reşedinţa preşedintelui societăţii *Maryland Trust Company* când, stând la birou şi făcându-şi unele însemnări despre recenta convorbire, nuzi o bătaie uşoară în uşă. Apoi, o voce de femeie îl anunţă că o rudă voia să-i vorbească. El zâmbi, pentru că în toată experienţa sa nu-şi amintea despre un asemenea mod de a face cunoştinţă. Deschise uşa şi dădu cu ochii de o fată; de cum o privi, îşi spuse că nu era de lepădat. Fu curios numaidecât. Fata era tânără, zveltă, de

înălţime mijlocie, stăpână pe sine, bine legată şi cu vino-ncca Avea trăsături frumoase şi era elegantă.

— O rudă? întrebă el, zâmbind şi poftind-o să intre.

— Da, îi răspunse ea cu un calm perfect. Sunt rudă cu dumneavoastră, deşi poate că n-o să credeţi. Sunt nepoata unui frate de-al tatălui dumneavoastră. Numai că eu mă numesc Maris. Numele mamei era Cowperwood.

O rugă să ia loc şi se aşeză şi el dinainte-i. Fata avea ochii mari, rotunzi, de un albastru argintiu; îl privea atentă, fără să clipească.

— Din ce parte a ţării vii? o întrebă.

— Din Cincinnati, răspunse ea, deşi mama s-a născut în Carolina de Nord. Tatăl ei era de fel din Pennsylvania, nu prea departe de locul unde v-aţi născut dumneavoastră, domnule Cowperwood. Din Doylestown.

— E adevărat, spuse el. Tata avea un frate care locuise cândva prin Doylestown. De altfel, trebuie să recunosc, dumneata ai ochii familiei Cowperwood.

— Mulţumesc, zise ea şi continuă să-l privească la fel de cercetător. Apoi adăugă, nestânjenită de căutătura lui: S-ar putea să vi se pară ciudată venirea mea aici, la o asemenea oră, dar, ştiţi, şi eu stau la hotelul acesta. Sunt dansatoare, şi trupa cu care am venit joacă aici săptămâna asta.

— E posibil? Noi, quakerii, într-un domeniu atât de straniu!

— Da, răspunse fata, şi zâmbi cu căldură – un zâmbet reţinut şi totuşi complex, dezvăluind imaginaţie, spirit de aventură, deşteptăciune şi senzualitate; el simţi forţa acestui surâs, aşa cum îi intuise caracterul. Tocmai venisem de la teatru, continuă ea. Dar am citit despre dumneavoastră, şi văzându-vă chipul în ziarele de aici, şi pentru că voiam de mult să vă cunosc, mi-am spus că ar fi mai bine să vin acum.

— Eşti o dansatoare bună? întrebă el.

— Aş dori să mă vedeţi dansând şi atunci veţi judeca singur.

— Mă întorc la New York în dimineaţa asta, dar dacă iei micul dejun cu mine, cred că mai rămân.

— Ah, da, sigur că da, spuse ca ştiţi, cu ani în urmă, mă închipuiam vorbindu-vă astfel. O dată, acum doi ani, când nu izbuteam să găsesc niciun fel de slujbă, v-am scris o scrisoare, dar apoi am rupt-o. Ştiţi, noi facem parte dintre săracii familiei Cowperwood.

— Foarte rău ai procedat că n-ai trimis scrisoarea, rosti el. Despre ce-mi scriai?

— Ah, despre cât de talentată sunt, că sunt strănepoata dumneavoastră şi că dacă mi se oferă o posibilitate, voi putea deveni o mare dansatoare. Acum mă bucur că nu v-am scris, pentru că sunt aici cu dumneavoastră şi mă puteţi vedea dansând. Ştiţi, continuă ea, încă fixându-l cu cehii ei albaştri, plini de vino-ncca, trupa noastră va da spectacole la vară în New York şi sper că o să mă vedeţi şi acolo.

— Păi, dacă eşti o dansatoare la fel de încântătoare precum îţi e chipul, atunci trebuie că faci furori.

— O să-mi puteţi vorbi mâine seară despre asta.

Ea se mişcă de parcă ar fi vrut să se ridice, dar apoi ss răzgândi.

— Care spuneai că-ţi este numele cel mic? întrebă el în cele din urmă.

— Lorna.

— Lorna Maris, repetă el. Aşa te cheamă şi ca artistă?

Da. Odată m-am gândit să-l schimb în Cowperwood. ca să auziţi de mine. Dar mi s-a părut că numele nu era la fel de potrivit pentru o dansatoare cum era pentru un financiar.

Continuau să se uite unul la altul.

— Câţi ani ai, Lorna?

— Douăzeci, spuse ea simplu, adică împlinesc în noiembrie.

Tăcerea care urmă a fost plină de tâlc.

Ochii spuneau tot ce puteau spune. După câteva clipe

numai, el pur şi simplu îi făcu semn cu degetul. Fata se ridică şi se duse iute la el – aproape dansând când se apropie – şi i se aruncă în braţe.

— Splendid! exclamă Cowperwood. Şi unde mai pui că vii şi în felul acesta… minunat…

CAPITOLUL 41

Cowperwood se despărţi de Lorna a doua zi la prânz, cu gândurile învălmăşite. De-a lungul acestei febre care pusese stăpânire pe el şi care în momentul de faţă îi comanda orice impuls, n-o uitase pe Berenice. La fel cum, să zicem, un foc nestăvilit de forţe exterioare n-ar fi ars o casă până în temelii. Şi nu existau forţe externe stăvilitoare, ori în stare să pună stavilă, atât în cazul lui Cowperwood cât şi al Lornei. Dar când ea îl părăsi ca să se ducă la teatru, firul gândurilor îşi reluă cursul normal, încercând să înţeleagă anomalia pe care o prezentau Lorna şi Berenice în viaţa lui… În ultimii opt ani fusese stăpânit de dorinţe neîmplinite legate de Berenice, iar mai recent îl obsedase perfecţiunea ei fizică şi estetică, şi iată-l îngăduindu-şi acum să dea frâu liber acestui impuls mai trivial, dar frumos totuşi, care avea să umbrească şi chiar, vremelnic, să şteargă totul.

Singur în odaia lui, se întreba dacă era el de vină. Această ultimă ispită nu o căutase, venise singură şi pe neaşteptate. De altfel, în firea lui era loc şi chiar simţea nevoia să cunoască etape cât mai diverse de experienţă, surse numeroase, valuri de satisfacţii. Într-adevăr, în toiul pasiunii lui pentru Berenice, şi aproape mereu de atunci, îi spusese că ea reprezenta stadiul suprem al existenţei lui. Şi, într-un sens major, acest lucru era încă valabil. Totuşi, aici şi acum, se simţea copleşit de forţa mistuitoare reprezentată de Lorna: farmecul misterios, chinuitor al unui element nou şi neexplorat, mai ales când la mijloc se aflau tinereţea, frumuseţea şi patima, laolaltă.

Puterea înşelătoare a farmecului, îşi spunea, subjuga individul în sine sau intenţiile lui. Venea, îi întuneca mintea şi apoi îşi culegea roadele. Aşa s-a întâmplat cu Berenice,

iar acum din nou cu Lorna Maris. De un lucru însă îşi dădea seama limpede, chiar şi acum, şi anume că niciodată nu se va stinge afecţiunea lui pentru Berenice. Între ele exista o deosebire pe care putea s-o vadă şi s-o simtă cu claritate. Deosebirea sălăşluia atât în însuşirile temperamentale, cât şi în cele intelectuale ale celor două fete. Deşi de aceeaşi vârstă, Lorna, cu o experienţă de viaţă considerabil mai furtunoasă şi mai întinsă, încă se mai bucura de roadele farmecului ei fizic şi pur senzual – faima, recompensa şi aplauzele de care avea parte o dansatoare bună, ispititoare.

Calităţile temperamentale ale Berenicei aveau efecte cu totul diferite; mai generoasă, mai complexă, ea era produsul unei înţelegeri având un sens social şi estetic, implicând popoare, ţări. Berenice, ca şi el, credeau cu înverşunare în supremaţia intelectului şi a bunului gust. De aici, uşurinţa şi graţia cu care s-a adaptat climatului, convenţiilor sociale şi obiceiurilor din Anglia. Evident, cu toată vioiciunea şi puterea de înrâurire erotică a Lornei, Berenice poseda o forţă şi un farmec mai profunde şi mai durabile. Cu alte cuvinte, ambiţiile şi reacţiile ei erau mai semnificative în toate privinţele. Iar când Lorna plecă, deşi în clipa aceea n-ar fi vrut să se gândească la aşa ceva, Berenice era totuşi prezentă în mintea lui.

Şi totuşi, în ultimă analiză, cum avea să împace lucrurile? O să poată oare ascunde această aventură, căreia nu voia să-i pună capăt atât de repede? Iar dacă Berenice prindea de veste, ce explicaţie i-ar fi putut da? Era o chestiune care nu putea fi rezolvată cu una cu două – în timp ce se bărbierea dinaintea oglinzii din camera de baie sau se îmbrăca.

În noaptea aceea, după spectacol, Cowperwood îşi spuse că Lorna Maris nu era atât o dansatoare mare, cât mai mult o dansatoare senzaţională, care avea să strălucească superb câţiva ani şi apoi se va mărita cu un bărbat bogat. Har acum, văzând-o cum dansează, o găsi ispititoare în costumul ei de clovn, din mătase, cu

pantaloni largi şi mănuşi cu degete lungi. Ajutată de luminile care oi uneau umbre exagerate, de o muzică fantomatică, ea cânta şi dansa jucând rolul căpcăunului din poveste. Urmă un dans din mitologia antică. Într-un costum fără mâneci, scurt, strâns pe corp, de şifon alb, cu braţele şi cu picioarele goale, atât de splendide, cu părul ca un vârtej presărat cu aur, sugera mai mult abandonul unei bacante. În sfârşit, un alt dans o prezenta ca pe o fată inocentă urmărită şi înspăimântată, căutând să scape de cei care stăteau la pândă vrând s-o răpească. A fost atât de des chemată la rampă, încât direcţia a trebuit să-i limiteze bisurile. Mai târziu, la New York, ea a dat preţ şi culoare întregii atmosfere din acest oraş.

De fapt, spre surprinderea şi satisfacţia lui Cowperwood, despre Lorna se vorbea la fel de mult ca şi despre el. Pretutindeni orchestrele cântau cântecele ei; teatrele populare de vodevil o imitau. Simplul fapt de a fi văzut cu ea stârnea comentarii, şi tocmai asta era marea lui problemă, deoarece aceleaşi ziare care înserau cu regularitate succesele Lornei le prezentau şi pe-ale lui. Asta îl făcea să fie cu ochii-n patru, şi totodată îi trezi în suflet o reală tristeţe în legătură cu Berenice. S-ar fi putut să citească, să audă sau să-i ajungă la urechi vreun zvon lansat de cine ştie cine, dacă era văzut cumva împreună cu Lorna. În acelaşi timp, el şi cu Lorna se iubeau şi doreau să fie cât mai mult împreună. Se hotărî să-i facă Aileenei cel puţin o mărturisire deschisă, cum că la Baltimore a întâlnit-o pe strănepoata fratelui său, o fată foarte talentată dintr-o trupă de teatru, care dădea reprezentaţii la New York. Oare Aileen o va invita la ei acasă?

Citind unele articole despre Lorna şi văzându-i fotografia în ziare, Aileen era, desigur, curioasă, şi deci dispusă s-o invite. Dar în acelaşi timp, frumuseţea fetei, stăpânirea ei de sine, simplul fapt că venise şi i se prezentase singură lui Cowperwood, ajungeau ca s-o învenineze pe Aileen împotriva ei şi să-i redeştepte vechile bănuieli faţă de Cowperwood. Tinereţea – iremediabil

pierdută. Frumuseţea – nălucire a perfecţiunii care vine şi trece ca o umbră. Amândouă erau însă vii, strălucitoare. Pentru Aileen nu prea a fost o plăcere s-o însoţească pe Lorna prin galeriile de pictură şi grădina din palatul lui Cowperwood. Căci, după cum vedea, pe lângă ceea ce avea Lorna, toate astea erau inutile, iar Aileenei nu-i erau de niciun folos, căci îi lipseau altele. Viaţa mergea în pas cu frumuseţea şi dorinţa, iar acolo unde nu există, totul era zadarnic... Şi Cowperwood dorea frumuseţea şi şi-o realiza pentru sine – viaţă, culoare, faimă, dragoste. În timp ce ea...

Acum, nevoit să născocească, încurcându-se într-o plasă, fel de fel de întâlniri şi afaceri inexistente pentru a-şi apăra noul lui paradis, Cowperwood hotărî că era mai bine dacă Tollifer s-ar fi aflat la New York. Aranjă deci să fie chemat de *Central Trust Company*. Poate că astfel ar cruţa-o pe Ailcen, nelăsându-i timp să se gândească la Lorna.

Aşa că Tollifer, care naviga încântat spre Capul Nord cu Marigold şi un grup de prieteni de-ai ei, fu silit să declare că afaceri financiare cereau neîntârziat întoarcerea lui la New York. Curând după înapoiere, şi făcând tot posibilul să se distreze alături de Ailcen, auzi unele zvonuri despre Lorna şi Cowperwood care-i stârniră curiozitatea. Deşi invidia norocul lui Cowperwood, avu grijă să aplaneze şi chiar să tăgăduiască clevetirile care-i ajungeau la urechi, şi îndeosebi să-l apere de orice bănuieli ale Aileenei.

Din păcate, sosi prea târziu ca să mai poată preîntâmpina apariţia unui articol inevitabil în *Town Topics*, ziar care tocmai nimerise în mâinile Aileenei. Obişnuitul efect: asista cu amărăciune la manifestarea vechiului şi copleşitorului viciu al soţului ei. Oricât de important ar fi fost rolul jucat de el în societate, oricât de viguroasă puterea lui de realizare, Cowperwood trebuia să-şi îngăduie aceste mărunte escapade înjositoare, care întinau şi umbreau ceea ce altminteri ar fi constituit o

extraordinară şi impecabilă poziţie socială.

Dar mai era o singură consolare. Dacă-i fusese dat să fie din nou umilită în felul ăsta, atunci nici Berenice nu va scăpa de umilinţă. Pentru că pe Ailcen, evident, de mult o irita prezenţa nevăzută a Berenicei, aflată totdeauna în umbră. Şi văzând că locuinţa ei de la New York mi închisă, ajunse la concluzia că Frank, fără doar şi Iurnit, o nrgliju şi pe Berenice. Mai ales că el nu dădea hlimu cât ar fi dorit să părăsească oraşul.

Urm din scuzele invocate de Cowperwood în sprijinul lăminorii la New York se referea la numirea şi alegerea probabilă a lui William Jennings Bryan, instigator politic care, pe baza anumitor teorii de economie şi sociologie, deosebite întrucâtva de opiniile capitaliste la ordinea zilei în legătură cu felul cum ar trebui să fie administraţi şi retribuiţi banii, căuta să arunce o punte peste prăpastia de netrecut dintre bogaţi şi săraci. În vremea aceea exista în Statele Unite, în lumea finanţelor, o teamă aproape vecină cu groaza ca nu cumva acest om să devină preşedinte. Asta îi îngădui lui Cowperwood să-i spună Aileenei că ar fi primejdios pentru el dacă ar părăsi tocmai atunci ţara, dat fiind că înfrângerea definitivă a lui Bryan depindea de propriul său succes pe tărâm financiar. Ceva asemănător îi scrise şi Berenicei. Aceasta până la urmă nu putu să-l creadă, deoarece Aileen îi trimisese prin poştă, pe adresa ei din New York, un exemplar din *Town Topics*, ziar care foarte curând ajunse la Pryor's Cove.

CAPITOLUL 42

Dintre toţi bărbaţii pe care Berenice îi întâlnise până atunci, Cowperwood, cu energia şi realizările lui, i se părea cel mai fermecător. Dar, în afară de bărbaţi, chiar şi de Cowperwood eu satisfacţiile şi împlinirile pe care i le oferea, mai era coloritul vieţii înseşi la Pryor's Cove. Aici, pentru prima oară, problemele ei sociale erau dacă nu rezolvate, măcar vremelnic puse la punct, încât putea să se lase pradă egoismului ei extrem, să cedeze impulsului narcisist care o îndemna să pozeze, să joace teatru.

Viaţa la Pryor's Cove se desfăşura într-o plăcută singurătate şi în huzur. Dimineaţa, după ore întregi petrecute în baie şi înaintea oglinzii, ţinea foarte mult să-şi caute şi să aleagă toalete potrivite cu starea ei de spirit: pălăria aceasta îi venea bine, panglica aceea însă nu; cerceii ăştia, cordonul, pantofii de asemenea, aşa o ţinea întruna. Uneori, cu bărbia în mâini, cu coatele sprijinite pe marmura stropită cu aur de la masa de toaletă, se uita în oglindă studiindu-şi părul, buzele, ochii, sânii, braţele. Alegea cu cea mai mare grijă argintăria, porţelanurile, faţa de masă, florile pentru prânz, totdeauna având în vedere efectul. Şi cu toate că de obicei o vedea numai mama ei, doamna Evans menajera şi Rose slujnica, principalul spectator era ea însăşi. Şi în nopţile cu lună, în splendida grădină împrejmuită cu ziduri de lângă dormitorul ei, se plimba şi visa, cu gândurile la Cowperwood; deseori îi era tare dor de el. Se mângâia însă cu gândul că o scurtă absenţă va duce curând la revederea atât de desfătătoare.

Doamna Carter se minuna adesea când o vedea cufundată în gânduri, întrebându-se de ce căuta mereu să fie singură când exista lumea mondenă care-i dădea ghes.

Lordul Stane apăru la momentul potrivit. Trecuseră cam trei săptămâni de la plecarea lui Cowperwood şi lordul, în drum de la Tregasal la Londra, pică pe neaşteptate, chipurile să-şi vadă caii şi să ureze bun venit noilor săi chiriaşi. Era deosebit de curios, pentru că fusese informat că fata era pupila lui Frank Cowperwood.

După discuţiile avute cu Frank în legătură cu acest om, Berenice se arătă numaidecât interesată şi de loc amuzată, aducându-şi aminte de acele de păr, de perii şi de misterioasa domnişoară Hathaway. Totuşi, îl întâmpină cu un surâs, încrezătoare. Toaleta ei albă, pantofii albaştri, eşarfa albastră în talie şi panglica albastră de catifea pe cap, strângându-i părul roşcat, spumos, nu scăpară atenţiei lui Stane. Când se aplecă deasupra mâinii ei delicate, îşi spuse că se afla în prezenţa unei fiinţe cu care merita să-ţi petreci timpul; desigur, pupila potrivită pentru

ambiţiosul şi puternicul Cowperwood. În clipa aceasta, ochii lui ascundeau întrebări, nu admiraţie.

— Sper că veţi scuza apariţia neanunţată a proprietarului, începu el. Am mai mulţi cai pe aici, pe care mă pregătesc să-i trimit în Franţa, şi trebuie să-i examinez.

— De când ne-am instalat aici, spuse Berenice, mama şi cu mine am nădăjduit totdeauna că o să întâlnim proprii tarul acestor locuri adorabile, prea frumoase pentru a putea i i descrise în cuvinte. Tutorele meu, domnul Cowporwood, ne-a vorbit despre dumneavoastră.

— Îi sunt, fireşte, recunoscător pentru aceasta, zise» Stane, fascinat de cumpătul ei. Cât despre Pryor's Cove, n-am niciun merit. Face parte pur şi simplu din bunurile moştenite, una din comorile familiei.

Poftit să ia ceaiul, el acceptă. Le întrebă dacă vor rămâne multă vreme în Anglia. Berenice, hotărâtă deodată să fie cu băgare de seamă în privinţa lui, răspunse că n-ar putea spune; depindea în ce măsură le va place ei şi maică-sii Anglia. Lordul Stane mereu îşi îndrepta privirile asupra ci, doar – doar o întâlni ochii albaştri, calmi, ceea ce o făcu pe Berenice să-şi ia libertatea nevinovată, pe care altminteri nu s-ar fi aventurat să şi-o îngăduie: de vreme ce el urma să-şi vadă caii, n-ar putea să-l însoţească?

Stane era încântat; porniră amândoi către padocul din spatele grajdurilor. O întrebă dacă totul arăta după gustul ei. N-ar vrea să folosească, ea şi maică-sa, caii pentru călărie sau la trăsură? Ar prefera cumva ca grădinarul sau fermierul să facă schimbări, noi amenajări? Poate că erau prea multe oi. Se gândea să vândă câteva. Berenice protestă, spunând că adora oile, că nu voia să schimbe nimic. În cazul acesta, urmă el, în două-trei săptămâni avea să revină din Franţa şi se va stabili la Tregasal, iar dacă mai rămâneau încă, ar mai face un popas să le vadă. Poate că domnul Cowperwood va fi aici. În acest caz, s-ar bucura să-l reîntâlnească.

Evident, îi propunea să fie prieteni şi ca voia să profite cât mai mult de acest lucru. Era poate începutul

unui flirt care în mintea ei însemna o şansă, într-un fel, mai cu seamă de când aflase că Stane era proprietarul lui Pryor's Cove şi, eventual, viitorul partener al lui Cowperwood. După ce el plecă, îşi reaminti, ca prin vis, de silueta prelungă, subţiratică, de costumul rural din tweed, de chipul frumos, de mâinile, ochii lui. Avea un fel de a merge, atitudini, gesturi din care nu lipsea farmecul.

Dar mai erau afacerile lui Cowperwood legate de el, precum şi anomalia poziţiei ei şi a maică-sii. Oare n-o să bănuiască nimic? Nu-l putea amăgi ca pe colonelul

Hawkesberry sau pe Arthur Tavistock, ori ea pe toţi pastorii aceia de ţară şi fetele bătrâne de prin partea locului. O ştia foarte bine, tot aşa cum ştia că nici ea nici Cowperwood nu puteau fi înşelaţi. Iar dacă îi făcea chiar şi cele mai mici avansuri, nu cumva o va socoti o femeie oarecare, încă una pe care s-o adauge pe lista flirturilor lui, fără niciun gând serios? Afecţiunea, interesul ci deosebit pentru viitorul lui Cowperwood nu-i permiteau nici măcar să schiţeze o trădare de acest soi. Ar fi fost prea mult pentru el. Nu, chiar cu riscul unor urmări neplăcute. O chinuia până şi gândul dacă să consimtă sau nu de a-l mai revedea pe Stane.

Totuşi, într-o dimineaţă de august, devreme, când Berenice se privea iarăşi în oglindă admirându-se, primi un mesaj de la Stane. Părăsise Parisul, precedat de un rândaş împreună cu doi din caii lui, şi acum se afla în drum spre Pryor's Cove; i-ar fi plăcut, cu permisiunea ei, să le facă o vizită. Berenice îi scrise un bilet, spunându-i că ea şi maică-sa vor fi încântate să-l primească. Era aşa de emoţionată din pricina asta, încât începu să-şi pună tot felul de întrebări, gândindu-se şi la Cowperwood – care în acele momente se bucura de farmecele Lornei Maris.

Stane, deşi pe tărâm financiar mai puţin perspicace decât Cowperwood, era pe plan sentimental un rival demn de luat în seamă. Când o femeie îl interesa în mod serios, devenea agresiv şi plin de ingeniozitate. Îi plăceau femeile frumoase, şi oricât ar fi fost de ocupat, nu renunţa să

umble după noi aventuri. De cum o văzuse pe Berenice, n-o mai putuse uita. Se gândea la ea, în peisajul acela încântător numai cu maică-sa, ca la o ţintă bună către care să-şi îndrepte afecţiunea; dar trebuia să procedeze cu precauţie din pricina lui Cowperwood. Totuşi, pentru că financiarul american nici măcar nu pomenise de pupila lui, care era acum chiriaşa sa, de ce n-ar continua s-o viziteze, măcar până va afla mai multe? Şi astfel, la momentul potrivit, îşi făcu apariţia cu vădită însufleţire, hotărât să profite atât cât avea prilejul.

Berenice, la rândul ei, era şi ea pregătită. Îmbrăcată în rochia ci favorită de un verde pal, se purta mai puţin ceremonios, mai degajată ca înainte. Fusese plăcut în Franţa? Ce cal câştigase, murgul cu cercul alb în jurul ochilor, sau cel negru şi înalt cu glezne albe? Cel negru şi înalt îi îngăduise să câştige un premiu de 12.000 franci şi alte pariuri suplimentare, 35.000 de franci, după cum be vorbea.

— De ajuns, cred, ca să prefaci o familie de francezi săraci în nişte aristocraţi, spuse Berenice, bine dispusă.

— Ei da, franţujii sunt cam zgârciţi, ştiţi acest lucru, zise Stane. Cu banii ăştia, desigur, ai putea face un aristocrat dintr-un ţăran de-al lor şi de-al nostru. În Scoţia, de unde se trag unii dintre strămoşii tatălui meu, au fost pare-se puse bazele titlului meu. Zâmbi, dus pe gânduri, şi adăugă: Primul nobil din familia mea a început cu o sumă mai mică.

— Iar cel de astăzi sfârşeşte prin a câştiga asemenea sumă la o singură cursă.

— Aşa a fost acum, dar nu e totdeauna la fel. Ultima oară când am riscat la Derby, m-a costat aproape de două ori pe atât.

Stăteau pe puntea şalupei, aşteptând să li se servească ceaiul. Trecu o luntre plină cu excursionişti şi el o întrebă pe Berenice dacă se folosise de bărcile sau de luntrile şalupei.

— Ah. da, încuviinţă ea. Domnul Tavâstock şi cu

mine, ca şi colonelul Hawkesberry, care locuieşte pe malul celălalt, lângă Wimbledon, am mers spre Windsor, în direcţia aceea, şi mult mai departe de Marlowe, în partea asta. Am pus la cale să ne ducem până ia Oxford.

— Cu o luntre? se miră Stane.

— Ei da, cu două-trei. Colonelul Hawkesberry spunea că aranjează o petrecere.

— Simpaticul colonel! Aşadar, îl cunoaşteţi? Ne ştim de când eram copii. Dar nu l-am mai văzut de vreun an. A fost în India, cred.

— Da, aşa mi-a spus.

— Dar prin regiunea Tregasal sunt locuri mult mai interesante, reluă Stane, ignorându-i pe Hawkesberry şi pe Tavistock. Acolo, marea e de ambele părţi, şi e coasta cea mai stâncoasă din Anglia, absolut impresionantă; ca să nu mai vorbim de terenuri de vânătoare, de mlaştini, de mine de staniu şi cupru, de biserici vechi, dacă vă place aşa ceva. Iar clima e minunată, mai ales acum. Aş dori să veniţi împreună cu mama la Tregasal. Există şi un port micuţ, prielnic, unde îmi ţin iahtul. Am putea merge până la insulele Scilly – sunt numai la vreo treizeci de mile depărtare.

— Vai, ce minunat! Şi ce drăguţ din partea dumneavoastră! exclamă Berenice, gândindu-se încă la Cowperwood şi la ce-ar spune dacă ar afla. Mamă, ţi-ar plăcea o călătorie cu iahtul până la insulele Scilly? strigă ea prin fereastra deschisă. Lordul Stane are un iaht şi un port la Tregasal, şi crede că o să ne placă.

Vorbea tare, bine dispusă, cu oarecare condescendenţă în acelaşi timp. Stane era amuzat de aerul ei de nepăsare, de felul cum privea o invitaţie pentru care mulţi alţii ar fi dat nu ştiu ce.

Doamna Carter apăru la fereastră.

— Trebuie s-o scuzaţi pe fiica mea, lord Stane, spuse. E o fată foarte voluntară. Niciodată n-am putut s-o stăpânesc, şi nici altcineva, după cât ştiu. Dacă însă ar fi să vorbesc în numele meu – se uită la Berenice, ca şi cum i-ar

fi cerut voie – mi se pare splendid. Sunt sigură că şi Berenice e de aceeaşi părere.

— A sosit ceaiul, o întrerupse Berenice. Şi-apoi, puteţi veni să mă luaţi pentru o plimbare cu o barcă cu pânze, deşi cred că mai mult mi-ar plăcea o luntre cu vâsle. Sau poate facem o plimbare pe jos, sau jucăm puţin tenis înainte de cină – m-am antrenat şi cred că joc bine.

— Eu zic că-i prea cald pentru tenis, se împotrivi Stane.

— Asta-i lene! îmi închipuiam că un englez preferă să se ostenească din greu pe un teren de tenis oricărui alt lucru. Imperiul ăsta e pe ducă.

N-au jucat tenis, în schimb au făcut o plimbare cu barca pe Tamisa şi după aceea au cinat în tihnă la lumina lumânărilor, Stane continuând să laude frumuseţile Tregasalului care, stăruia el, deşi nu atât de modern sau frumos ca alte locuri din Anglia, avea vedere la mare şi spre maluri stâncoase, stranii, aproape ireale, atât de impresionante.

Dar Berenice încă se temea să accepte invitaţia chiar şi atunci, deşi descrierea locurilor o fascinase.

CAPITOLUL 43

Temperamentul Berenicei semăna foarte mult cu al lui Stane. Ca şi ea, Stane era mai puţin dârz decât Cowperwood şi, până la un punct, avea mai puţin simţ practic. Pe de altă parte, fiind oarecum exclus din domeniul practic în care trona Cowperwood, strălucea mai ales în mediul care-i plăcea Berenicei, îndeosebi acela al luxului şi al bunului gust. Preferinţele şi filosofia lui, ea le deprinse numaidecât de-a lungul plimbării, în care timp Stane îi vorbise deschis despre sine. Ca şi Cowperwood, era înclinat să accepte şi chiar să se bucure de destinul lui, aşa cum îl vedea el. Era bogat şi destul de înzestrat. Şi avea un titlu.

— Dar n-am făcut nimic ca să câştig sau să merit tot ce am, recunoscu el la un moment dat.

— Îmi închipui, spuse Berenice, râzând.

— Ce să-i faci, continuă el, prefăcându-se că nu observase întreruperea ei. Aşa e lumea, imperfectă, plină de haruri pentru unii şi neoferind nimic altora.

— Aici sunt de acord cu dumneata, spuse Berenice, deodată serioasă. S-ar părea că viaţa ne este dată sub forma unor predestinări năstruşnice, unele frumoase, altele groaznice, cumplite ori brutale.

Stane începu apoi să-şi depene viaţa. Tatăl său, spunea el, a vrut să-l însoare cu fiica unui prieten, şi el lord. Dar între ei nu existase destulă afecţiune. Mai târziu, la Cambridge, a hotărât să amâne cu orice preţ căsătoria până ce va vedea lumea.

— Dar necazul este, continuă el, că am căzut, după cum s-ar părea, în mania călătoriilor. Aşa că, tot timpul sunt ori la Londra, ori la Paris, ori la Tregasal, şi la Pryor's Cove când nu-i ocupat.

— Nu înţeleg însă, zise Berenice, ce poate face un holtei cu toate proprietăţile astea.

— Ele contribuie la principala mea distracţie, petrecerile, răspunse el. Aici se petrece din plin, după cum cred că ai văzut şi singură. Nu prea poţi sta deoparte. Dar şi eu muncesc, ştii, uneori cu foarte multă râvnă.

— Pentru plăcerea de a munci?

— Da, cred că da… Cel puţin munca mă ţine în echilibru faţă de mine însumi, stabileşte o pârghie pe care o consider sănătoasă.

Continuă să-şi desfăşoare teoria preferată, şi anume că semnificaţia unui titlu de nobleţe neinsoţit de fapte importante personale ar fi minoră. Şi-apoi, lumea se interesa de oamenii care lucrau pe tărâm ştiinţific şi economic, iar pe el îl preocupa mai cu seamă economia.

— Dar nu despre asta vreau să vorbesc, rosti în încheiere, ci mai mult despre Tregasal. E un loc cam îndepărtat şi prea pustiu pentru petreceri obişnuite, slavă Domnului, aşa că atunci când vreau să invit într-adevăr multă lume, trebuie să chibzuiesc puţin. Spre deosebire de tot ce se întâmplă prin preajma Londrei, acolo e altceva;

de obicei casa asta o folosesc drept refugiu.

Berenice îşi dădu numaidecât seama că urmărea cu tot dinadinsul să o cunoască mai îndeaproape. Cel mai bine ar fi, gândi ea, să pună capăt acestei situaţii, să precizeze pe loc că lucrurile nu vor putea merge mai departe. Totuşi, Berenice nu luă o asemenea măsură, fiind vorba de un om ale cărui vederi despre viaţă erau tot aşa de largi ca şi ale ei. Se întreba chiar, uitându-se la Stane în timp ce se plimbau, dacă atunci când i-ar spune adevărul despre relaţiile ei cu Cowperwood, el n-o să înceapă cumva să-i facă curte. Fiindcă, la urma-urmei, Stane era acum asociatul lui Cowperwood în afaceri şi probabil că-l respectă îndeajuns ca s-o respecte şi pe ea Totodată, mai era şi atracţia reală pe care o simţea pentru el. Berenice hotărî să amâne discuţia până seara.

A doua zi în zori, puţin după răsăritul soarelui, când se întâlniră să ia gustarea de dimineaţă şi să facă o partidă de călărie, discuţia se porni din nou. El îi spuse că se grăbea să plece la Tregasal nu numai ca să se odihnească pentru câteva zile, ci să poată avea şi răgazul să reflecteze pe îndelete asupra unor probleme financiare importante Cfiro-l solicitau atenţia.

— Vezi, m-am dedicat unei munci serioase legate de proiectele liniilor ferate subterane ale tutorelui dumitale, îi destăinui el. Poate s-ar cădea să ştii că în prezent Cowperwood are un program foarte complicat, pentru care socoteşte, pare-se, că are nevoie de sprijinul meu. Eu caut să-mi dau seama dacă-i pot fi de vreun folos real.

Făcu o pauză, ca şi cum ar fi aşteptat să vadă dacă ea avea ceva de spus.

Dar Berenice, călărind în trap mărunt lângă el, era ferm hotărâtă să nu se dea de gol în vreun fel. Aşa că spuse doar:

— Domnul Cowperwood este tutorele meu, dar afacerile sale financiare sunt pentru mine învăluite în mister. Mă interesează mai mult cum pot fi folosiţi cât mai agreabil banii, decât felul cum se procură.

Şi Berenice schiţă un zâmbet şovăielnic.

Stane îşi struni calul o clipă şi, întorcându-se spre ea, exclamă:

— Pe cuvântul meu, dumneata judeci la fel ca şi mine! Iubind frumosul aşa cum îl iubesc, deseori mă întreb de ce-mi bat capul cu chestiuni de ordin practic. Adesea mă lupt cu mine însumi din această pricină.

Berenice din nou îl compară pe Stane cu iubitul ei agresiv şi neînduplecat. Geniul financiar al lui Cowperwood, pofta lui de putere erau întrucâtva temperate de pasiunea pentru artă şi frumos. Dar simţul estetic foarte dezvoltat al lui Stane era precumpănitor şi, în afară de asta, el mai avea, pe lângă avere şi personalitate, ceva ce Cowperwood nicicând n-ar fi putut obţine: recunoaşterea publică a semnificaţiei unui titlu de nobleţe. Contrastul acesta îi stârnea curiozitatea, mai ales că-şi dădea seama că făcuse o puternică impresie asupra lui Stane. Nobleţea englezească faţă în faţă cu Frank Cowperwood, financiarul american şi magnatul liniilor ferate urbane!

Călărind pe sub copaci pe o iapă sură cu pete, ea încercă să se considere lady Stane. Ar putea chiar avea un fiu, moştenitorul titlului lui Stane. Dar apoi, vai, se gândi la maică-sa, binecunoscuta Hattie Starr din Louisville şi la propria ei legătură ilegală cu Cowperwood, care oricând putea lua întorsătura unui scandal. Pentru că mai exista şi Aileen, şi poate ura lui Cowperwood, iar vrăjmăşia care ar fi decurs, ţinând seama de geniul lui pentru intrigă şi răzbunare, ar fi putut îmbrăca cine ştie ce forme! Vraja de mai înainte se risipi ca un nor în faţa realităţii aprige. Deocamdată, pur şi simplu nu ştia cum să iasă din această dilemă complicată, dar o clipă mai târziu o mai liniştiră cuvintele lui Stane:

— Îmi dai voie să-ţi spun că eşti la fel de strălucitoare şi inteligentă pe cât eşti de frumoasă?

Şi, în ciuda tristeţii care pusese stăpânire pe ea, Berenice flutură veselă o mână când îi răspunse:

— De ce nu? Îţi închipui cumva că o să resping ceea ce nu mi se cuvine?

Stane era şi mai intrigat; aproape ajunse să creadă că relaţiile dintre ea şi Cowperwood erau absolut normale. Omul ăsta părea să aibă cincizeci şi cinci sau şaizeci de ani! Iar Berenice nu putea să aibă mai mult de optsprezece sau nouăsprezece. Poate că era o fiică nelegitimă de-a lui. Dar nu cumva Cowperwood, ţinând seama de tinereţea şi frumuseţea ei, spera să-i stârnească interesul prin mulţimea cadourilor şi a atenţiilor cu care le copleşea pe maică-sa şi pe ea? Căci studiind-o pe doamna Carter, Stane înţelese un lucru pe care nu-l putea lesne explica. Evident, Berenice era fiica mamei ei, şi îi semăna leit. Se simţea nedumerit. Voia s-o ia la Tregasal, dar se gândea cum să facă…

— Trebuie să te felicit, domnişoară Fleming, pentru faptul că ai un tutore atât de strălucit. Este un om extrem de înzestrat.

— Da, e adevărat, încuviinţă ea. Şi, interesant lucru, dumneata colaborezi cu el, sau cel puţin aşa intenţionezi.

— Apropo, ştii cumva când se va întoarce din America?

— Ultima oară când am primit veşti de la el se afla la Boston, răspunse ea. Şi are o mulţime de treburi la Chicago şi în alte părţi. De fapt, nu ştiu când se va putea întoarce.

— Iar când va reveni aici, probabil voi avea plăcerea să n-o întâlnim cu toţii, rosti Stane. Dar să nu uităm de Tregasal. Pentru asta va fi nevoie să aşteptăm până la întoarcerea domnului Cowperwood?

— Oh, aşa cred; măcar trei sau patru săptămâni. Mama nu se simte bine şi ar dori foarte mult să mai rămână aici, ca să se odihnească.

Ea îi zâmbi încurajator, simţind în acelaşi timp că, după întoarcerea lui Cowperwood, sau dacă-i va trimite o scrisoare ori o cablogramă, lucrurile s-ar putea aranja, în ceea ce o privea, nimic nu i-ar fi făcut mai mare plăcere

decât să accepte invitaţia. Prietenia aceasta, cu aprobarea lui Cowperwood dacă nu în prezenţa lui, putea fi de folos afacerilor lui cu Stane. Berenice se gândi să-i scrie numaidecât lui Cowperwood.

— Dar după trei sau patru săptămâni, crezi că va fi cu putinţă? întrebă Stane.

— Sunt absolut sigură. Ne-am bucura cu toţii mai mult ca de orice, te asigur.

Stane acceptă acest compromis, plin de recunoştinţă. Fiindcă, desigur, această tânără şi frumoasă americancă n-avea nevoie de el ori de Tregasal sau de relaţiile lui cu blazon. Era o fiinţă remarcabilă şi trebuia acceptată ca atare.

CAPITOLUL 44

Şovăiala Berenicei de a da curs acestei legături se datora în parte şi amânării întoarcerii lui Cowâperwood. Acesta îi scrisese – şi asta din pricina Lornei – că până ce apropiatele alegeri prezidenţiale nu vor lua sfârşit, nu putea reveni la Londra. Adăuga, cu abilitate, că dacă nu va izbuti să se întoarcă prea curând, îi va trimite vorbă să se întâlnească la New York sau la Chicago.

Deşi această scrisoare îi dădu de gândit, nu-i trezi însă bănuieli şi nu s-ar fi petrecut nimic dacă n-ar fi fost tăieturile din ziar, trimise prin poştă de Aileen, care sosiră la o săptămână după convorbirea ei cu Stane. Într-o dimineaţă, desfăcând corespondenţa în timp ce se afla în dormitorul din partea de răsărit a vilei, scoase un plic obişnuit, pe adresa ei din New York şi expediat apoi aici. Cuprindea fotografii şi date despre Lorna Maris, precum şi un articol decupat din ziarul *Town l'opics*, în care se spunea:

O poveste picantă despre care se vorbeşte peste tot în momentul de faţă se referă la un multimilionar celebru, de talie mondială, şi la ultima lui protejată, una dintre dansatoarele favorite ale zilei. Faptul în sine este extrem de romantic şi dezvăluie cum acest domn, vestit pentru triumfurile lui financiare într-un oraş din vestul mijlociu,

dar şi pentru predilecţia pentru fetele tinere şi frumoase, a întâlnit, într-unul din oraşele noastre mai îndepărtate, pe cea mai renumită dansatoare a acestei stagiuni, făcând pare-se o cucerire fulgerătoare. Oricât de mare este averea acestui Mecena şi faima lui că face cheltuieli extravagante sau înzestrează pe cei care se întâmplă să-i atragă interesul, el nu i-a cerut să se retragă de pe scenă şi să-l însoţească în Europa – de unde s-a întors recent în căutarea capitalului pentru ultima lui speculaţie financiară – ci mai degrabă îndrăgostindu-se până peste cap a fost convins, s-ar părea, să rămână aici. Europa îl cheamă, iar suprema aventură financiară a vieţii lui a fost întreruptă, ca să se poată încălzi la văpaia acestei stele, cea mai din urmă. Degeaba o aşteaptă la ieşirea din scenă tineri cu pălării de mătase – o trăsură particulară o răpeşte spre nişte bucurii pe care noi le putem deduce doar. Cluburile, restaurantele, barurile sunt pline de şoapte în legătură cu această poveste amoroasă. Dar concluziile sunt îndoielnice, şi Europa desigur nu poate fi făcută să aştepte la infinit. Veni, vidi, vici!

13 crenice la început a fost mai mult surprinsă decât indignata. Afecţiunea lui Cowperwood pentru ea, ca şi aparenta satisfacţie pe care i-o dădeau prezenţa ei şi munca lui, o făcuseră să se liniştească la gândul că, cel puţin deocamdată, se află în siguranţă. Cercetând imaginea Lomci, îşi dădu repede seama de flacăra senzuală de care era însufleţită ultima lui favorită. Să fi fost oare adevărat? îşi găsise el, şi încă atât de iute, o alta? Deocamdată îi venea greu să închidă ochii. Nu trecuseră mai mult de două luni de când Cowperwood îi vorbise despre superioritatea feminităţii ei şi că ea, dintre toate femeile, nu trebuia să se teamă de concurenţă sau că ar putea fi înlocuită. Şi totuşi, el se afla la New York, fără alt motiv mai onorabil decât că era reţinut de Lorna. Şi-i mai şi scria inepţia aceea în legătură cu alegerile prezidenţiale!

Treptat, se înfuria tot mai mult. Ochii de un albastru

cenuşiu i se întunecară. Dar în cele din urmă raţiunea îi veni în ajutor. Nu era oare în posesia unor arme drastice aflate la îndemână? Exista Tavistock care, chiar dacă era un filfizon, ar fi avut grijă ca ea şi maică-sa să fie primite la Curte. Şi mai existau şi alţii: ocheadele şi privirile admirative alo atâtor oameni importanţi, sus-puşi şi extrem de prezentabili, din acea lume nouă pentru ea, care pur şi simplu spuneau: – „Ia-mă în considerare!”… Şi la urma-urmel, exista Stane.

Dar oricât îi erau de ostile lui Cowperwood aceste prime gânduri ale Berenicei, ele nu conţineau niciun pic de deznădejde. Căci, în definitiv, ea ţinea la Cowperwood. Amândoi îşi dădeau seama cât de mult se puseseră în valoare uniri pe altul. Era uluită, rănită, mânioasă, dar nu-l dispreţuia. Nu se întrebase oare ea adesea dacă n-ar fi putut, cu firea şi afecţiunea ei, să-l facă să se dezbare de vechile lui practici şi apucături? Recunoştea în sinea ei, sau credea pe jumătate, că n-ar fi fost în stare. Putea cel mult nădăjdui că această combinaţie de calităţi şi interese va fi suficientă pentru a-i menţine într-o legătură stimulatoare, sau măcar profitabilă. Iar acum să-şi spună, şi încă atât de repede, că totul se dusese de râpă? Gândindu-se la propriile ei perspective, ca şi la viitorul lui, nu voia să admită acest lucru. Trecutul era mult prea minunat.

Îi şi scrisese lui Cowperwood despre invitaţia lui Stane, şi acum aştepta răspunsul lui. Dar având acea mărturie sub ochi, oricare ar fi fost ultima ei hotărâre în privinţa lui Cowperwood, se decise să accepte invitaţia lordului şi să-l încurajeze. Mai târziu o să hotărască şi atitudinea ei faţă de Cowperwood. Era curioasă mai ales să vadă ce efect o să aibă asupra lui interesul lordului Stane.

De aceea îi scrise îndată lui Stane că întrucât sănătatea maică-sii se îmbunătăţise considerabil, şi o schimbare ar fi spre binele ei, acceptă bucuros cea de-a doua invitaţie care sosise cu câteva zile mai înainte.

În ceea ce priveşte atitudinea faţă de Cowperwood,

hotărî să pună capăt corespondenţei. Şi, de vreme ce nu voia să ajungă la vreun compromis cu Stane, nu va face nimic care să ducă la o ruptură cu Cowperwood. Era mai bine să aştepte şi să observe ce efect va avea asupra lui tăcerea ei.

CAPITOLUL 45

În acest timp, la New York, Cowperwood se bucura pare-se din plin de ultima lui pasiune, dar în adâncul inimii tânjea după Berenice. Aşa cum aproape totdeauna i se întâmpla, elanul pur erotic era limitat la o anumită durată. Exista ceva în impulsurile lui care, la un moment dat, îi aduceai invariabil încetarea subită a interesului, în chip aproape inexplicabil chiar şi pentru el. Totuşi, despre Berenice avea convingerea că, în sfârşit şi pentru prima oară în viaţă, resimţea o pierdere care nu era pur şi simplu senzuală, ci şi un soi de devitalizare, nu numai estetică ci şi spirituală. Dintre toate femeile pe care le cunoscuse, doar ea îi adusese în viaţă, pe lângă pasiune şi inteligenţă, ceva în plus, o îmbinare sensibilă de frumuseţe şi gânduri creatoare.

Şi, în sfârşit, mai erau două alte lucruri care îl stânjeneau. Primul, şi cel mai important, fusese scrisoarea de la Berenice, în care-i vorbea despre vizita lui Stane la Pryor's Cove şi invitaţia făcută ei şi maică-sii de a vi zi ta proprietatea lui din Tregasal. Asta îl deranja grozav, pentru că nu se mai îndoia de calităţile fizice şi intelectuale ale lui Stane. Bănuise că aceste calităţi aveau s-o impresioneze pe Berenice. Oare să termine cu Lorna numaidecât şi să se întoarcă în Anglia, ca să prevină eventualele demersuri din partea lui Stane? Sau să mai tărăgăneze puţin, în care timp să se bucure pe deplin de legătura lui cu Lorna, şi procedând astfel să-i dea de înţeles Berenicei că nu era gelos, şi că putea privi liniştit la un rival atât de distins şi competent – şi astfel să-i sugereze ideea că dintre ei doi el era mai tare?

Dar s-a ivit şi o altă complicaţie: îmbolnăvirea subită, absolut pe neaşteptate a Carolinei Hand. Dintre toate

femeile cu care avusese legături înainte de Berenice, Caroline i-a fost de cel mai mare ajutor. Scrisorile ei inteligente au continuat să-l asigure despre devotamentul ei nestrămutat, urându-i succes în îndeplinirea proiectului de la Londra. Dar acum îi trimisese vorbă că, în scurt timp, va trebui să se opereze de apendicită. Dorea să-l vadă, măcar pentru un ceas-două. Avea multe să-i spună. Şi fiindcă se afla în America, tare ar fi dorit să-l vadă. Dându-şi seama că era din partea lui o datorie, hotărî să se ducă la Chicago s-a vadă.

În toată viaţa lui, niciodată Cowperwood nu fusese chemat să stea la căpătâiul vreuneia din iubitele sale, nici chiar la o boală mai uşoară. Toate fuseseră femei vesele, tinere, pasiuni efemere. Şi acum, la sosirea în Chicago, când dădu cu ochii de Carrie, cum îi spunea el, chinuită de dureri şi pe punctul să fie transportată la spital, se gândi cu seriozitate la nimicnicia existenţei umane. Unul din motivele pentru care Caroline îi ceruse să vină la ea era ca să-i dea un sfat. Deoarece, presupunând că lucrurile ar fi luat o întorsătură proastă, cum spuse ea cu destulă veselie, voia ca ultimele dorinţe să-i fie aduse la îndeplinire. Avea o soră în Colorado, cu doi copii, de care se simţea legată şi căreia ar fi vrut să-i transfere anumite creanţe. Cowperwood o sfătuise să le cumpere, şi acum aceste obligaţii se aflau pe numele ei la o bancă din New York.

Cowperwood se grăbi să-i domolească teama de moarte, la vârsta ci – avea cu douăzeci şi cinci de ani mai puţin decât el – deşi, în acelaşi timp, se gândea că totul era posibil. S-ar fi putut să moară, desigur, aşa cum toţi aveau să moară – Lorna, Berenice, oricine. Şi cât de zadarnică era luptă asta scurtă! Iată – el intra în al şaizecilea an cu un elan aproape tineresc, iar Caroline, la treizeci şi cinci, se temea că va fi silită s-o abandoneze. Ciudat. Şi trist.

Dar presimţirile ei s-au adeverit. Caroline muri după patruzeci şi opt de ore de la internarea în spital. Auzind de moartea ei, socoti nimerit să părăsească numaidecât oraşul Chicago, deoarece aici se ştia că fusese amanta lui.

Totuşi, înainte de plecare, trimise după unul din avocaţii lui din Chicago şi-i dădu instrucţiuni în legătură cu tot ceea ce trebuia făcut.

Moartea ei îl obseda, însă. Fusese atât de curajoasă, de vioaie, de spirituală chiar când plecase să se interneze. Ultimul lucru pe care i i-a spus înainte de a părăsi casă, şi după ce el îşi exprimase regretul că nu putea să-i ţină companie, a fost:

— Tu mă cunoşti, Frank, şi ştii că sunt o bună tovarăşă de viaţă. Nu pleca până nu mă întorc. Aş mai avea câteva duete cu tine…

Dar nu s-a mai întors. Şi cu ea dispărea una din amintirile lui cele mai plăcute de la Chicago, epoca în care se afla în toiul luptei crâncene, când abia dacă putea sta cu ea câteva clipe doar. Şi acum Caroline nu mai era. Aileen, de asemenea, era ca şi dispărută, oricât de mult ar fi dat impresia că se afla lângă el. Haguenin murise, ca şi Stephanie Platow, şi alţii. El mai trăia încă. Dar până când? Deodată, dorinţa de a se întoarce la Berenice deveni copleşitoare.

CAPITOLUL 46

Să scape de Lorna nu era totuşi lesne. Căci, la fel ca şi Berenice, ori Arlette Wayne, ori Caroline Hand, sau oricare din numeroasele femei fermecătoare din trecut, Lorna avea subtilităţile ei. A-l ţine pe marele Cowperwood în preajmă era ceva prea măgulitor ca să renunţe fără luptă.

— Rămâi multă vreme la Londra? Ai să-mi scrii regulat? Nu te-ntorci de Crăciun? Sau măcar prin februarie? Ştii că s-a stabilit – stăm toată iarna la New York. E vorba chiar să mergem la Londra după aceea. Ţi-ar face plăcere să vin şi eu acolo?

Se cuibărise pe genunchii lui şi-i vorbea la ureche. Îi spunea că la Londra va fi la fel de modestă cum fusese şi la New York, căci nu voia să-i creeze încurcături cu Aileen şi să-l tulbure în afaceri.

Dar Cowperwood, gândindu-se la Berenice şi la

Stane, avea altceva în cap. Ce-i drept, Lorna era-n stare să-i ofere plăceri foarte mari, însă nu se putea compara cu Berenice în societate. Trebuia să pună capăt acestei legături, şi încă repede.

În ciuda scrisorilor şi a cablogramelor pe care i le trimisese Berenicei după scrisoarea ei în care îi anunţa vizita lui Stane şi invitaţia la Tregasal, Cowperwood nu mai primi nimic de la ea. Treptat, începu să lege tăcerea ei de articolul apărut în *Town Topics*. Gândurile, prin telepatie, îl făcură să ia hotărârea de a nu-i mai scrie, ci să plece la Londra şi asta numaidecât.

Prin urmare, într-o dimineaţă, după o noapte petrecută cu Lorna, şi în timp ce se îmbrăca pentru a se duce la un dejun oficial, căută să-şi netezească drumul pentru a ieşi din scenă.

— Lorna, vreau să vorbesc ceva cu tine. Şi anume, despre despărţirea noastră şi întoarcerea mea în Anglia.

Şi fără a lua în seamă întrebările şi obiecţiile cu care ea încerca să-l întrerupă, Cowperwood îi prezentă situaţia cât mai exact posibil, fără însă a pomeni numele Berenicei. Da, exista o altă femeie. Şi această legătură era lucrul cel mai necesar şi mai important din viaţa lui, în epoca aceea. Pe urmă, mai era şi Aileen şi afacerile de la Londra. Să nu-şi închipuie cumva că legătura dintre ei ar putea dura la nesfârşit. A fost foarte frumos. Şi încă mai era. Dar…

Cu toate împotrivirile Lornei, şi chiar cu toate lacrimile ei, îi vorbi de despărţire ca un rege metresei sale favorite. Lorna stătea descurajată, rănită, de loc speriată însă, sau derutată. De necrezut ca totul să se termine atât de repede… Şi totuşi, uitându-se la el, îşi dădu seama că ştiuse că aşa se va întâmpla. Niciodată, în ceasurile petrecute împreună, el nu-i spusese că ţinea temeinic la ea sau că legătura lor va fi fără sfârşit. Nu era el omul care să spună asemenea lucruri… Şi totuşi, datorită frumuseţii şi talentului ei, Lorna nu credea posibil ca vreun bărbat, fie el chiar şi Cowperwood, să poată rupe o asemenea intimitate şi să aibă tăria de a o părăsi. Oare cum o să

procedeze el? Frank Cowperwood, fratele bunicului, e carne din carnea ei, sânge din sângele ei şi totodată amantul ei!

Dar Cowperwood, dinamic, chibzuit, rece – gâde şi în acelaşi timp iubit – stând dinainte-i şi spunându-i că, desigur, între ei exista o legătură de sânge, şi din cauza asta, ca şi datorită afecţiunii lui reale, până la urmă sufleteşte nu va putea fi vorba de o despărţire. Fizic însă, vor trebui să se despartă.

Aşa a şi fost, în afară de cele câteva zile înaintea plecării vaporului, când avură loc discuţii mai prelungite, Lorna susţinând că ar trebui să continue s-o vadă în calitate de rudă; că ea n-o să-l încurce niciodată… I-a răspuns că va vedea el.

Gândul lui totuşi era mereu la Berenice. O cunoştea prea bine ca să-şi dea seama că, deşi intervenise Lorna, probabil ea n-avea să-l părăsească, dar s-ar fi putut să se simtă mai puţin obligată faţă de el, şi atunci să-l priveze de sprijinul ei moral şi afectiv. Iar acum apăruse şi Stane. Nu trebuia să întârzie, oricât de sigur ar fi fost de independenţa Berenicei. Trebuia să se împace cu ea.

După ce termină cu toate aranjamentele, dar nu înainte, hotărî să-i spună Aileenei că urmau să se întoarcă la Londra. Într-o seară, când să intre în casă, pregătit să stea de vorbă cu ea, se întâlni cu Tollifer care tocmai pleca. Cowperwood îl salută cu cordialitate şi îl anunţă în treacăt, după ce-l întrebă o dată sau de două ori ce făcea la New York, că Aileen şi cu el se vor întoarce la Londra, într-o zi, două. Din această scurtă informare, pe care Tollifer o înţelese desluşit, îşi dădu seama că şi el avea să plece cu vaporul, şi se simţi încântat. Se putea, aşadar, întoarce la Paris, şi probabil la Marigold Brainerd.

Cât de uşor şi de iscusit aranja omul acesta lucrurile! Pentru că putea s-o aibă în acelaşi timp pe Lorna la New York, şi numai Dumnezeu ştie pe cine în străinătate, şi totodată să mai stabilească pentru Aileen şi pentru el plecarea la Londra sau pe continentul european! Iar în tot

acest timp, să-şi păstreze aceeaşi atitudine netulburată pe care o remarcase când l-a văzut prima oară. Pe când el, Tolliler, surprins de schimbarea anunţată, trebuia să-şi dea peste cap planurile, pentru a face posibilă şi cât mai lesnicioasă înaintarea dârză şi impetuoasă prin viaţă a celuilalt om!

CAPITOLUL 47

În răstimp, Berenice avu parte de patru zile din acest septembrie târziu, în care se bucură de peisajul pitoresc de la Tregasal, atât de impregnat de istorie. Stane aranjase ca printre oaspeţi să se numere şi o pereche veselă şi interesantă de pe o moşie din vecinătate, domnul şi doamna Hoheri VVoler; de asemenea, Warren Sharpless, conducătorul prosperai uneia dintre cele mai mari firme din industria peştelui din regiune, care de mult trecuse de la burghezie în dusă nobilimii. Aceştia trei urmau să facă tot posibilul ca s-o distreze pe doamna Carter.

Şi, fidel explicaţiilor date despre sine. Stane o impresionă pe Berenice prin înclinaţia susţinută de a pune amuzamentul pe picior de egalitate cu uriaşele sale interese financiare. Cu alte cuvinte, îşi juca bine rolul. La Tregasal, un imens platou de pârloage, care în unele locuri dădea în păduri sau spre promontoriile de ardezie şi spre prundurile coastelor apusene, Stane era plin de entuziasm pentru ceea ce domeniul lui şi comitatul aveau de arătat. A căutat să fie singur cu Berenice cât de mult posibil; i-a semnalat cercurile şi liniile de piatră, probabil vestigii druidice sau ale unei alte religii mai vechi, care pe alocuri împrumutau proprietăţii lui o atmosferă misterioasă şi întru totul preistorică. Îi vorbi, de asemenea, despre minele de cupru şi de staniu din epoca preromană, despre gârlele mari pentru pescuit şerpuind dinspre Mounts Bay, St. Ives şi Penzance; şi despre o populaţie străveche şi primitivă de oameni din nişte sate aflate în acest ţinut, care, unii dintre ei, chiar de pe moşia lui, vorbeau o limbă aproape uitată astăzi. La Mounts Bay era ancorat iahtul lui, destul de spaţios, după cum îşi dădu ea seama, ca să se

poată distra o duzină de musafiri. Iar din punctul cel mai înalt al platoului Tregasal, se puteau vedea atât Canalul Englez cât şi Canalul St. George.

Berenice observă, la timpul cuvenit, că Stane era mândru de această regiune ciudată, aproape deopotrivă ca şi de domeniile lui. Aici se simţea stăpân, cunoscut şi stimat de toţi. Se întreba dacă în el nu va avea loc o transformare lentă, care să-l aducă înapoi definitiv pe aceste meleaguri. Pentru ea, totuşi, nu erau atât de ispititoare. Puţin cam prea sumbre şi primitive, deşi le admira ca pe un spectacol.

Reşedinţa din Tregasal, lungă, cenuşie şi întunecoasă, a fost salvată în consideraţia Berenicci doar de interiorul frumos decorat. Perdele şi covoare splendide, mobilă veche franceză, tablouri de pictori francezi şi englezi, iluminate modern, şi instalaţie de apă curentă. A fost deopotrivă impresionată şi chiar întrucâtva uluită de bibliotecă, strânsă în răstimp de o sută cincizeci de ani şi alcătuind un tezaur bibliofil impunător.

De-a lungul acestei vizite, care a cuprins o zi cu iahtul şi una de baie şi picnic în dreptul stâncilor, Berenice se simţi în continuare impresionată de o anumită simplitate aspră, care contrasta în chip curios cu dragostea lui Stane pentru confort şi perfecţiune pe plan material. Era viguros, după cum a demonstrat înălţându-se până la bărbie, mai bine de şase ori, prins de craca unui copac. Excelent înotător, de asemenea. S-a aventurat până departe, în valuri şi bulboane unde Berenice nu putea ajunge decât cu ghidul, plină de îndoieli şi mirată. O întreba mereu despre reacţiile ei în legătură cu tot ce-i plăcea lui, şi saluta cu entuziasm orice potrivire – şi a fost veşnic preocupat de-a lungul vizitei să-i sugereze lucruri pe care ei doi ar fi putut să le realizeze odată, în viitor.

Oricât ar fi fost însă de fermecător, de interesant în contrast cu Cowperwood şi infidelitatea lui, totuşi hotărî ra, şi nu după puţină meditare, îi lipsea forţa năvalnică a lui Cowperwood. Nu avea nimbul acela al omului autoritar

care întreprinde afaceri pe picior mare. Era mai mult un aspirant calm la o poziţie, fără surlele şi vacarmul fascinant care păreau să însoţească marele om în fierberea, în toiul creaţiei. În acest sens Berenice încă era, şi totdeauna avea să fie, dominată de Cowperwood. Deşi lipsea, preocupat de altă femeie, personalitatea lui estompată din pricina depărtării încă îi mai umplea gândurile, chiar şi atunci când se vedea mişcată de farmecul personalităţii lui Stane, mai puţin stridentă, mai îmbietoare. Oare n-ar fi fost posibil, la urma-urmelor, să renunţe la fascinaţia lui Cowperwood şi să se dedice strădaniei de a realiza pentru sine cucerirea unei poziţii sociale, captivându-l pe Stane sau pe altcineva ca el? Nu putea tăgădui dorinţa ei de a avea parte de siguranţă, cât de cât cel puţin. Se gândea la ce-ar face Aileen descoperind că se afla în Anglia cu Cowperwood. Poate că ştia. Era aproape sigură că Aileen îi trimisese articolul din *Tovon Topics*. Dar viaţa maică-sii din trecut cum putea fi trecută sub tăcere? Şi totuşi, nu mai încăpea nicio îndoială asupra afecţiunii lui Stane pentru ea. Poate că muşamalizând unele lucruri, el ar fi luat-o în căsătorie. Poate, chiar dacă ştia totul, ar fi încercat s-o ajute de a ascunde ceea ce era potrivnic fericirii lor în doi.

Călărind cu el într-o dimineaţă, în zori, înapoi spre Tregasal, după un galop peste domeniile lui mohorâte, ea se întreba în ce măsură depindea şi cât de mult era înfipt în tipicurile clasei lui, până la ce punct ar putea fi determinat să se jertfească pentru a reţine pe cineva la care într-adevăr ţinea.

CAPITOLUL 48

Londra. Obişnuita zarvă provocată de reîntoarcerea domnului şi doamnei Cowperwood. Berenice aflase despre sosirea lui din cablogramele primite; pe Cowperwood îl interesa un singur lucru: liniştea, şi afecţiunea dintre el şi Berenice.

Iar Stane se simţea. bine, pentru că în timpul absenţei lui Cowperwood nu numai că făcuse progrese în

afacerea metroului, dar şi faţă de pupila financiarului. De fapt, Stane era pe jumătate îndrăgostit. După vizita Berenicei la Tregasal, fusese de mai multe ori la Pryor's Cove. Nădejdea lui, ce se hrănea din afecţiunea tot mai mare pe care i-o purta, îi întărea ideea că trebuia s-o urmărească fără încetare. S-ar fi putut să câştige. Poate că Berenice se îndrăgostea de el şi consimţea să-i devină soţie. Cowperwood n-avea de ce să privească situaţia cu ochi răi. Aceasta ar fi dus la o mai strânsă unire între ei toţi. Desigur, ar fi fost necesar să ştie mai multe despre Berenice şi despre adevăratele ei relaţii cu Cowperwood. Nu se ostenise încă să afle. Dar chiar dacă descoperea că apele în care se scaldă nu sunt tocmai aşa de limpezi cum s-ar fi cuvenit, Berenice era totuşi femeia cea mai fascinantă pe care o cunoscuse vreodată. Fireşte, ea nu încerca să-l ademenească; Stane era cel care se ţinea morţiş de capul ei.

În acelaşi timp, Berenice se văzu deodată plăcut surprinsă şi mişcată de două fapte: mai întâi, că Stane părea foarte preocupat de ea, şi apoi că după vizita la Tregasal, îi propusese, printre altele, ca ea şi maică-sa, împreună cu soţii Cowperwood, să vină cu el într-o croazieră pe iahtul lui, *Iola*, înainte de sfârşitul toamnei. Călătoria ar fi putut include şi un popas la Cowes, unde probabil, că în epoca aceea se aflau regele Eduard şi regina Alexandra, iar Stane ar fi fost bucuros să-i prezinte maiestăţilor lor, pentru că atât regele cât şi regina erau vechi prieteni ai tatălui său.

Când se pomeni de Aileen, pe Berenice o trecură fiorii. Dacă Aileen mergea în croazieră, nici ea nici maică-sa nu puteau lua parte. Dacă Aileen nu mergea, lui Stane ar fi trebuit să i se dea o explicaţie oarecare. Dacă ea şi Cowperwood acceptau invitaţia, însemna să ajungă la un acord diplomatic, dacă nu cumva la o înţelegere chiar, şi acest lucru nu era tocmai de dorit pentru ea în momentul acela. Dacă Berenice nu mergea cu el, sau se ducea fără el, însemna înlăturarea lui din viaţa ei. Şi asta ar fi

presupus iarăşi explicaţii şi noi schimbări, fatale probabil, pentru toţi cei interesaţi.

Din pricina resentimentelor pe care le avea atunci faţă de Cowperwood, nu era de loc în situaţia de a lua repede o hotărâre. Căci, oricât ar fi visat la Stane, era absolut evident că fără bunăvoinţa lui Cowperwood, nu se va putea descurca în diferitele complicaţii care o pândeau. Căci dacă el s-ar fi înfuriat, putea s-o distrugă numaidecât. În cazul că rămânea indiferent, i-ar fi îngăduit Aileenei şi altora s-o facă. De altminteri, cu gândul ăsta în minte, se trezi în faţa faptului că, prin firea ei ca şi prin felul de a privi viaţa, tânjea după Cowperwood şi nu după Stane. Se simţea puternică atunci când îl avea aproape. Şi cântărind tot ce însemna Stane, rămânea faptul evident că el nu se putea compara cu Cowperwood ca vigoare, posibilităţi, naturaleţe, sau în privinţa umanitarismului în raport cu viaţa. Şi tocmai aceste lucruri, mai mult decât oricare altele, o făcuseră să priceapă că dorea să fie alături de Cowperwood mai mult decât de oricare altul, să-i audă glasul, să-i observe gesturile, să-i simtă dinamismul şi dârzenia în felul cum înfrunta viaţa. Când era cu ea, simţea cum propria-i forţă sporea, şi, fără admirabilul lui sprijin, care ar fi fost oare reacţia ei în situaţia de acum? De aceea, la propunerea lui Stane, recurse la un singur argument hotărâtor – că tutorele ei poate fi uneori ciudat de îndărătnic şi de refractar şi că va fi nevoită să lase în suspensie invitaţia până la întoarcerea lui în Anglia. Totodată, după cum spuse zâmbind, era foarte dispusă să accepte această croazieră. Şi dacă va voi să lase totul în grija ei, s-ar putea să se aranjeze.

Un salut vesel, deşi puţin rigid, de bun sosit din partea Berenicei, care nu trăda nici urmă de stânjeneală, îl aştepta pe Cowperwood când ajunse la hotel. Era însă un om care nu numai că putea presimţi primejdia, dar înregistra exact gândurile altora referitoare la sine – de aceea sesizase atitudinea ei neprietenoasă. De fapt, cu mult înainte de a sosi în Anglia, fusese ferm convinsă că

afacerea cu Lorna îi era cunoscută Berenicei. O simţea pur şi simplu. Asta îl punea în gardă şi îi ascuţea mintea în caz că s-ar ivi cumva vreun pericol. Luase hotărârea să nu recurgă la niciun fel de subterfugiu, ci mai curmei să se orienteze în funcţie de dispoziţia, de comportamentul Berenicei.

Prvor’s Cove era însufleţit de coloritul toamnei, cu frunzele copacilor roşii şi galbene. Chiar la amiază, ora sosirii lui, pe fluviu mai pluteau trâmbe de ceaţă. Şi pe măsură ce se apropia, îşi dădea mai limpede seama de toate zilele frumoase de vară pe care le-ar fi putut petrece aici cu Berenice. Acum, singurul lucru pe care-l avea de făcut era să o întâmpine cu sinceritate; să o determine încă o dată să-l vadă în adevărata lui lumină. Această metodă se dovedise a fi atât de prielnică şi de eficace în alte situaţii dificile, încât era mulţumit la gândul că avea s-o încerce şi acum. Şi apoi, nu cumva Stane fusese reversul medaliei faţă de Lorna? Cu sau fără vină, Berenice trebuia făcută să şovăie în privinţa propriei ei poziţii.

Când intră în curte, Piggott, grădinarul, arătându-se de după un gard viu pe care-l tundea, se înclină cu un salut. În padocul de lângă grajdurile lui Stane, caii se încălzeau la soarele de toamnă, iar în dreptul uşilor grajdului doi rândaşi erau ocupaţi cu harnaşamentiil. Doamna Carter străbătu pajiştea ca să-i vină în întâmpinare, neştiind pare-se nimic despre problemele care-l frământau pe el şi pe fiica ei, pentru că era numai zâmbete. Din urarea ei voioasă de bun sosit, bănui că Berenice probabil nu i se destăinuise.

— Ei, cum merg lucrurile? o întrebă, înaintând şi luându-i mâna.

După spusele maică-sii, Berenice se simţea bine ca totdeauna, iar acum era în camera de muzică şi făcea exerciţii la pian. Acordurile din „Scene de piaţă”, de Rimski-Korsakov, care se auzeau prin fereastra descinsă, erau o confirmare.

O clipă Cowperwood avu simţământul că, aşa cum se

întâmpla şi cu Aileen, ar fi trebuit s-o caute şi să înceapă un lanţ de explicaţii iritante, dar tocmai când se gândea la acest lucru, muzica se întrerupse deodată şi ea apăru în pragul uşii, stăpână pe sine şi zâmbitoare ca totdeauna.

Ah, se întorsese! Ce bine! Cum se simţea? făcuse o călătorie plăcută? Ce bucurie că îl revedea. Se apropie – fără să-l sărute, observă el – dar altminteri purtându-se ca şi cum nimic n-ar fi tulburat-o. De fapt, părea entuziasmată când adăugă că a venit tocmai la timp pentru încântătorul peisaj de toamnă; cu fiecare *îi* împrejurimile erau parcă mai fermecătoare.

Deocamdată, Cowperwood intră în scenă întrebându-se cât o să mai dureze până să se dezlănţuie cu adevărat furtuna. Dar când Berenice, exuberantă, îl tot poftea să vină la şalupă să ia un cocteil, el o întrerupse:

— N-ai vrea, Bevy, să facem o plimbare pe malul apei? Şi luând-o de braţ, o conduse spre poteca umbrită de copaci. Bevy, începu el, am ceva să-ţi spun înainte de a trece la alte lucruri.

O fixa cu o privire stăruitoare, rece. Numaidecât ea îşi schimbă atitudinea.

— Vrei să mă scuzi câteva clipe, Frank, trebuie să stau de vorbă cu doamna Evans…

— Nu, spuse el, hotărât, nu pleca, Bevy. E ceva mult mai important decât doamna Evans sau altceva; vreau să-ţi vorbesc despre Lorna Maris. Probabil ştii de ea, dar vreau să-ţi vorbesc, totuşi.

În timp ce rostea aceste cuvinte, Berenice rămase tăcută, mergând alături de el agale, calmă.

— Ştii de Lorna Maris? întrebă el.

— Da, ştiu. Mi s-a trimis de la New York o tăietură din ziar şi nişte fotografii. E foarte frumoasă.

Observă rezerva ei. Nu se plângea. Nu-i cerea amănunte. Trebuia să afle, cât se poate de repede, adevărata ei stare de spirit.

— O întorsătură bruscă faţă de tot ceea ce ţi-am spus, nu-i aşa, Bevy?

— Da, cred că da. Dar sper că nu vrei să-mi spui că-ţi pare rău.

Colţurile gurii ei trădau o uşoară ironie.

— Nu, Bevy, n-am să-ţi spun nimic altceva decât ceea ce s-a întâmplat. Apoi, vei putea judeca singură. Vrei să mă asculţi?

— Nu prea. Dar dacă ţii neapărat să-mi vorbeşti despre asta, perfect. Cred că înţeleg cum s-a întâmplat.

— Ikâvy! exclamă, oprindu-se şi privitul «» cu utlint* raţie şi reala afecţiune. Nu putem ajunge nicăieri unifiU – cel puţin eu nu pot. Singurul motiv pentru care? vreau să-ţi vorbesc este că orice ai gândi, a. Şi vrea să ştii cât ţin profund la tine. Asta s-ar putea să sune superficial şi ful H după toate cele întâmplate de când ne-am văzut ultima dată, dar ştii, cred, că ăsta-i adevărul. Tu ştii, şi ştiu şi eu, că există anumite calităţi la unii oameni care nu pot fi măsurate doar prin frumuseţe fizică sau pasiune. Ca şi în cazul când compari două femei atrăgătoare, sau doi bărbaţi, pe care atunci când îi studiezi descoperi totdeauna şi trăsături deosebite: caracter, inteligenţă, înrudire în năzuinţe şi idealuri, şi…

El se opri, căci Berenice îl întrerupse cu răceală:

— Serios? Şi îndeajuns de precise pentru a putea desluşi în atitudinea cuiva loialitatea sau statornicia?

Fulgerele din ochii ei, pe jumătate dezlănţuite, îl preveneau că tergiversarea în cazul ei n-ar fi avut niciun rost.

— Destul pentru a face o foarte mare deosebire, Bevy. Mă vezi aici, nu-i aşa? Acum zece zile la New York…

Berenice îl întrerupse:

— Da, ştiu. Ai părăsit-o, după ce ai petrecut o vară splendidă în compania ei. În clipa de faţă te-ai săturat de ea. Şi acum Londra, planurile tale de a te reface… Buzele ei drăgălaşe se răsfrânseră a dispreţ: Dar, zău, Frank, nu-i nevoie să te justifici faţă de mine. În mare măsură eu îţi semăn, ştii prea bine. Pot explica totul la fel de inteligent ca şi tine; numai că, fiindu-ţi obligată în multe privinţe, şi

vrând poate să mă sacrific până la un punct dacă voi continua să am nevoie de tine, ar trebui să fiu mai atentă decât eşti tu, mult mai atentă. Sau…

Făcu o pauză şi se uită la el; Cowperwood se simţi de parcă ar fi primit o lovitură fizică.

— Dar, Berenice, toate astea sunt adevărate. Am părăsit-o. M-am întors la tine. Sunt dispus să-ţi explic sau nu, cum doreşti. Dar un lucru vreau neapărat să fac: să mă împac cu tine, să obţin iertarea ta şi să rămân numai şi numai ou tine. N-ai să mă crezi, dar îţi promit că nu se va mai întâmpla aşa ceva de azi înainte. Nu înţelegi? Nu vrei să mă ajuţi să am din nou relaţii corecte şi echita bile cu tine? Gândeşte-te ce însemnăm noi unul pentru celălalt! Te pot ajuta, vreau să te ajut, şi te voi ajuta, chiar dacă te hotărăşti să rupi legăturile cu mine! Mă crezi, Bevy?

Se aflau în picioare pe o pajişte micuţă din preajma Tamisei, sub nişte copaci bătrâni; înaintea ochilor, acoperişurile joase ale unui cătun, cu trâmbele de fum alburiu înălţându-se din hogeacurile caselor de ţară… Totul era calm în jur. El se gândea însă că, din pricina ambianţei, şi cu toată intenţia clară de a face cât mai puţin caz posibil de provocarea care-i fusese adresată, în sinea ei Berenice nu era dispusă să-l ierte. În acelaşi timp, nu putea să n-o compare cu alte femei în împrejurări asemănătoare, cu Aileen îndeosebi. De astă dată, nu avea de-a face cu o femeie care să bocească, să pflângă, să se ia la harţă cu el. Deşi, după cum de asemenea se gândea pentru prima oară în viaţă, adevărata iubire, iubirea reală, oricât de nefastă pentru îndrăgostit, ar fi trebuit să răbufnească, să plângă, să se certe, şi să fie iertată pentru asta, pe deasupra!

Pe de altă parte, aici era desigur vorba despre o afecţiune care purta în sine valori ce n-ar putea fi tăgăduite ori minimalizate. Evident, el diminuase aceste valori, şi numaidecât deveni acel Cowperwood şiret, cu ochii în patru, inteligent şi dinamic, din sălile de reuniuni şi de la tratativele financiare.

— Ascultă-mă, Bevy! spuse el, cu fermitate. Pe la

douăzeci iunie am fost la Baltimore într-o chestiune de afaceri…

Şi îi povesti de-a fir-a-păr cele întâmplate. Întoarcerea la miezul nopţii în camera lui. Bătaia în uşă a Lornei. Îi spuse amănunţit cât – fusese de fascinat; cum şi unde s-a distrat cu Lorna; conţinutul criticilor din presă. Stărui invocând scuza că, la fel ca şi Berenice, Lorna îl fermecase. Nu intenţionase să-i fie necredincios. Dar nu putuse rezista şi, pentru a fi perfect clar, îi servi teoria înjghebată pe baza acestei istorii şi a altora similare din trecut: anume, că exista ceva în dorinţa senzuală care depăşea ca forţă raţiunea şi voinţa. Căci în cazul lui, aceasta subminase şi ştersese orice atitudine predeterminată.

— Dacă e să fiu cinstit, Atlanta el, atunci trebuie să spun ca j) poate singurul mod de a înlătura greşeli de acest soi este să eviţi orice apropiere de femei atrăgătoare. Şi asta, fireşte, nu totdeauna e posibil.

— Fireşte că nu, zise Berenice.

— După cum ştii, continuă el hotărât, aflându-te lângă o făptură ca Lorna Maris ar trebui să fii prea anost ca să te lase în pace. Asta-i părerea mea fermă.

— Întocmai, încuviinţă Berenice. Sunt de acord cu tine. E o femeie foarte atrăgătoare. Dar ia să vedem care-i situaţia cu mine faţă de alţi bărbaţi? Eşti dispus să-mi acorzi acelaşi privilegiu?

Îl privea iscoditoare, iar el, la rândul său, se uită la ea.

— Teoretic da, răspunse. Pentru că ţin la tine, va trebui să rezist cât voi putea şi cât va fi necesar. Apoi, probabil te voi lăsa să pleci, la fel cum m-ai lăsa şi tu să plec dacă nu ţi-ar mai păsa îndeajuns ca să mă reţii. Ceea ce însă vreau să ştiu acum este dacă mai ţii la mine. Şi ăsta e un lucru important, pentru că eu ţin încă mult de tot la tine.

— Ei bine, Frank, mă întrebi ceva la care în clipa asta nu pot răspunde, pentru că nu ştiu.

— Dar, după cum vezi, stărui el, în cazul de faţă înrâurirea ei n-a durat, altminteri n-aş fi fost aici acum. Nu invoc acest lucru drept scuză, ci ca pe un fapt.

— Cu alte cuvinte, spuse Berenice, n-a venit cu acelaşi vapor.

— Dansează la New York toată iarna. Orice ziar american îţi poate confirma asta. Eu susţin, Bevy, că atracţia pe care o exerciţi tu asupra mea nu e doar mai puternică, ci şi superioară. Am nevoie de tine, Bevy. Noi suntem două minţi, două temperamente care gţndesc şi acţionează aidoma. De aceea am revenit acum aici, şi vreau să rămân. Povestea cealafită a fost mai puţin importantă. Tot timpul am simţit asta. Când ai încetat să-mi mai scrii, mi-am dat seama cât de puţin ţineam la Lorna şi cât de mult la tina Iată, pe scurt, ce aveam de spus. Ce părere ai, Bevy?

În înserarea care se înteţea, el venise tot mai aproape. Acum o prinse în braţe, îşi lipi buzele de ale ei, şi o ţinu strâns. În acest timp, ea simţi că cedează, raţional şi emoţional. Dar totodată simţea un îndemn să-şi definească poziţia.

— Ţin la tine, Frank, da. În cazul tău, însă, e vorba doar de o pornire a simţurilor. Când ia sfârşit… când ia sfârşit…

Se aruncară unul în braţele celuilalt, lăsând dorinţa, emoţia, să stingă în clipa aceea flăcăruia firavă care e mintea omenească şi să înăbuşe pentru un moment acea forţă complet nesăbuită care e voinţa omenească.

CAPITOLUL 49

Mai târziu, în acea primă noapte în odaia ei de dormit, Cowperwood continuă să aducă argumente în legătură cu necesitatea înţeleaptă de a-şi juca mai departe rolurile lor de pupilă şi tutore.

— Vezi, Bevy, spuse el, această relaţie dintre noi s-a şi statornicit în mintea lui Stane şi a celorlalţi.

— Încerci cumva să afli dacă am de gând să te părăsesc? întrebă ea.

— Ei da, desigur, am crezut că s-ar putea să te gândeşti la asta. Tipul ăsta, Stane, poate cu certitudine să-ţi ofere orice.

Cowperwood stătea pe marginea patului ei. Încăperea era luminată doar de luna care strălucea prin jaluzelele trase. Berenice se afla în pat, rezemată de perne şi fuma o ţigară.

— Nu atât de mult cât poţi tu, spuse Berenice, dacă într-adevăr te-ar interesa. Dar dacă vrei să ştii, nu mă gândesc la altceva decât la ceea ce m-ai silit să mă gin dese. Noi am făcut un aranjament, şi tu l-ai dat peste cap. Cum te-ai aştepta să procedez în asemenea împrejurări? Să-ţi dau libertatea deplină, iar pentru mine să nu cer nimic?

— Nu aştept ceva care ţi-ar fi dezagreabil sau vătămător. (Avea un ton agresiv.) Aş vrea doar să sugerez că, dacă ai de gând să te ocupi de Stane, va trebui să găsim o cale de a continua relaţia tutore-pupilă până când se va stabiliza noua ta situaţie. Dintr-un anumit punct de vedere, adăugă el cu destula oueslitute, tu aş lua ura afl în văd soţia unui om ea Stane. Pe de uită purta, inul cwt «» şi programul proiectat, şi fără partielpureu Ut, Uovy, 11 spun deschis, n-am de gând să-mi bat prea mult capul. S-ar putea să merg înainte, s-ar putea să dau înapoi. Depinde de cum mă simt. Ştiu că tu crezi că, de vreme ce am fost cu Lorna Maris, aş putea pune lesne unele condiţii care să merite atenţie în ce mă priveşte. Dar eu nu văd lucrurile astfel. Lorna a fost o simplă întâmplare, ceva legat de simţuri, nu de raţiune, ţi-am mai spus. Dacă mergeai cu mine la New York, n-ar fi fost nimic. Dar pentru că s-a-ntâmplat ce s-a întâmplat, nu-mi rămâne decât să aranjez lucrurile cu tine în condiţiile cele mai bune. Va trebui să-mi spui care e poziţia ta.

Se ridică şi se duse să caute o ţigară de foi.

Chestiunea fiind pusă astfel direct, Berenice se trezi foarte încurcată de vorbele lui. Ţinea foarte mult la el; problemele, cariera lui îi erau aproape mai importante

decât ale ei. Şi totuşi, în opoziţie cu toate acestea era propria ei viaţă, propriul ei viitor. Căci atunci când ea va avea treizeci şi cinci seu patruzeci de ani, şansele lui de a mai trăi erau puţine. Stătea întinsă acolo, în tăcere, dusă pe gânduri, în timp ce Cowperwood aştepta. Ea îi răspunse la momentul potrivit, deşi nu fără mari temeri. Da, va continua astfel; desigur va continua, deocamdată. În orice caz. Căci ce putea spune el sau ea despre acţiunile sau hotărârile lui viitoare?

— A”.

— Altul ca tine nu mai există, Frank, oricum, în ochii mei. Îmi place, fireşte, lordul Stane, dar nu prea-l cunosc cum s-ar cuveni. Până şi gândul la aşa ceva ar fi o aberaţie. E un om interesant şi el… fermecător într-adevăr. Dar dacă ai de gând să mă abandonezi într-un fel de simulacru de viaţă cu tine, atunci m-aş gândi poate la el, presupunând că m-ar lua de soţie. În acelaşi timp, tu ai fi perfect liber. Aş putea sta cu tine, bineînţeles, căutând să duc la bun sfârşit toate cele proiectate. Dar asta pentru că mă bizui cu desăvârşire pe mine. Îţi voi aduce în dar tinereţea mea, idealurile, entuziasmul şi iubirea mea, fără să aştept absolut nimic în schimb.

— Bevy! exclamă Cowperwood, uimit de justeţea celor rostite de ea. Nu-i adevărat ce spui!

— Cum să nu! Atunci, arată-mi ce e fals. Să zicem că aş continua aşa, cum probabil se va întâmpla; şi-atunci?

— Ei bine, rosti Cowperwood, aşezându-se pe un scaun idin faţa patului, trebuie să recunosc că ridici o chestiune serioasă. Sunt mai în vârstă ca tine, şi dacă vei continua să-ţi duci viaţa cu mine, te expui să fii ostracizată de societate. Nu se poate tăgădui acest lucru. Aproape tot ce-ţi pot lăsa sunt banii şi indiferent ce hotărâm în noaptea asta, mi-am propus să pun numaidecât la punct chestiunea. Vei avea destui bani, dacă-i administrezi inteligent, ca să continui să trăieşti în lux tot restul vieţii.

— Ah, ştiu, spuse Berenice. Cine ar putea tăgădui faptul că atunci când ţii la cineva eşti generozitatea

întruchipată?… Nu, nici măcar nu-mi pun această problemă. Ceea ce mă necăjeşte este că nu mă iubeşti cu adevărat, şi certitudinea că îmi va fi dat să rămân nu numai fără iubire, dar va trebui să şi sufăr pentru propria mea dragoste, într-un fel, mai târziu.

— Înţeleg situaţia ta, Bevy, crede-mă, o înţeleg. Iar eu nu vreau să-ţi cer să faci pentru mine mai mult decât simţi ca doreşti să faci. Trebuie să faci ceea ce consideri că e cel mai potrivit pentru tine. Dar îţi promit, dragă, că dacă Vei continua să rămâi cu mine, îţi voi fi credincios. Iar dacă vreodată va trebui să mă părăseşti şi să te măriţi, îţi făgăduiesc să nu mă amestec. Asta-i tot. După cum am mai spus, ţin foarte mult la tine, Bevy. Ştii asta. Nu eşti numai iubita mea, ci te consider ca pe propriul meu copil.

— Frank! exclamă ea. Ştii că nu te pot părăsi. Nu-i posibil, cel puţin sufleteşte, nu.

— Bevy, fetiţo dragă! Şi o prinse în braţe. Ce minunat că te am din nou cu mine!

— Dar un lucru trebuie să stabilim, Frank, interveni ea, netezindu-şi calmă părul răvăşit, şi anume – ce facem cu invitaţia pe iaht. Ce zici?

— Încă nu ştiu, dragă, dar cred că, de vreme ce se interesează atât de mult de tine, n-are să-mi fie potrivnic.

— Neruşinâtule! strigă Berenice râzând. Cine-i ticălos până-n măduva oaselor… w

— Nu, sunt doar un tânăr şi ambiţios om «Io nfiu» american, care încearcă să-şi croiască drum prin Junghi finanţelor englezeşti I Mai vorbim despre asta mâine. Lu tint-e doar la tine aş vrea să mă gândesc acum…

CAPITOLUL 50.

Ca un maestru de şah, Cowperwood îşi propuse să înfrângă prin manevre abile pe toţi cei cu vederi absolut naţionaliste şi fireşte egocentrice, care-i puneau beţe în roate în proiectul lui de metro. Elaborase un plan vast şi inteligent, şi spera că va funcţiona după cum urmează:

Mai întâi era linia Charing Cross, la care trebuia să fie adăugată ramificaţia centrală existentă, formată din

District şi *Metropolitan Railway*, cu grupările lor care nu se înţelegeau între ele. Dacă totul mergea bine, Stane şi Johnson, dar mai cu seamă el, aveau să deţină cheia situaţiei.

Apoi, presupunând că obţinea controlul asupra societăţilor *District* şi *Metropolitan* – la care avea să adauge eventual, dacă împrejurările o cereau, societatea lui, *Railway Equipement* & *Construction Company* – îşi propunea să se înfiinţeze *Union Traction Underground, Limited*, care să deţină controlul asupra tuturor celorlalte.

Incidental, totuşi, şi fără ştirea nici unuia dintre actualii lui asociaţi, se gândi să cumpere de la Abington Scarr privilegiul pentru Strada Baker şi linia Waterloo, precum şi privilegiul pentru Brompton şi Piccadilly, o linie despre care aflase că era în aceeaşi situaţie ca şi Charing, Cross; şi, desigur alte trasee şi prospecţiuni, ale căror privilegii avea să le capete prin alţii.

Cu aceste documente în buzunar era în stare, îşi dădea seama, să înfiinţeze *London Underground General*, cuprinzând toate bunurile societăţii *Union Traction Underground, Limited*, ca şi privilegiile şi liniile pe care avea să le achiziţioneze în particular, realizând astfel o reţea completă de metro, care, în acelaşi timp, pe baza acţiunilor lui, să-i confere controlul personal. Dacă, întâmpiu tor, până la urmă nu obţinea în mod public conducerea acestei enorme proprietăţi, i se va recunoaşte cel puţin controlul asupra părţii subterane. De asemenea, dacă nu izbutea să-şi plaseze propriii săi directori, a aranja în aşa fel încât cei care urmau să deţină controlul să nu-i poată ataca nicidecum dreptul de proprietate.

Şi eventual, dacă totul mergea bine, va dispune în Linişte de acţiunile lui la un profit enorm, compania urmând apoi să-şi desfăşoare activitatea în condiţii optime. Îşi va stabili renumele nu numai de iniţiator al proiectului ci şi de constructor, dăruind Londrei o reţea de metro modernă şi bine echipată, care va purta amprenta geniului său, la fel ca în cazul ramificaţiei din cartierul comercial al

oraşului Chicago. Iar pe urmă, cu avuţia lui, putea să-şi menţină galeria de artă, să facă acte de caritate, să construiască spitalul la care se gândise mult odinioară, şi în acelaşi timp să lase tuturor celor faţă de care se simţea obligat o recompensă incontestabil satisfăcătoare. Era un vis ademenitor. Câţiva ani de muncă rapidă, cinci sau şase cel mult, îi vor sluji să aducă totul la îndeplinire.

Dar ca să urmăreşti toate strădaniile lui, teoretice şi practice, în legătură cu acest plan, era la fel ca şi cum ai fi încercat să desluşeşti vălmăşagul gândurilor rapide, trucajele şi mişcările unui prestidigitator. Mai întâi erau, fireşte, negocierile lui Johnson şi Stane. Comunicând cu Johnson, îndată după împăcarea cu Berenice, observă o mai mare bunăvoinţă de cooperare decât înainte. Johnson îl anunţă că el şi cu Stane, în absenţa lui Cowperwood, se gândiseră mult la această afacere, dar că ar prefera să-i comunice concluziile de faţă cu Stane.

Această întrevedere avu ca rezultat aproape numaidecât o altă conferinţă în Barkeley Square, unde Cowperwood găsi o atmosferă mai mult prietenească decât comercială. Johnson fusese reţinut, şi nu era prezent când sosi el. Observă imediat atitudinea jovială a lui Stane, care se interesă de situaţia din Statele Unite: pronosticuri în legătură cu alegerile de acolo; dacă îi plăcea Londra şi cum se simţea pupila lui, domnişoara Fleming? Dar mama ei? El fusese, după cum Cowperwood probabil ştia, un oaspete destul de frecvent la Pryor's Cove. Într adevăr, ce fermecătoare erau şi mama şi fiica! făcu o pauză strategică, privind cu atenţie chipul lui l'uwperwood în timp ce vorbea. Dar Cowperwood primiprovoc area.

— Fără îndoială, dumneavoastră vă puneţi întrebări asupra înrudirii lor cu mine, spuse el amabil. Ei bine, am cunoscut-o pe doamna Carter cu mulţi ani în urmă. Se căsătorise cu o rudă îndepărtată de-a mea, care m-a numit executor şi tutore *in loco parentis*[2]. Fireşte, am început să ţin foarte mult la Berenice. E o fată minunată.

2 In locul părinţilor (lat.).

— Trebuie să recunosc că şi eu o consider la fel, rosti Stane. Şi sunt bucuros că Pryor's Cove le-a plăcut şi doamnei Carter şi fiicei sale.

— Da, s-ar părea că îl socotesc un colţ ideal. E frumos, nimic de zis.

Din fericire, firul conversaţiei a fost întrerupt de Johnson, care sosi chiar atunci. Intră grăbit şi, după ce îşi ceru scuze pentru întârziere – n-a avut încotro, fusese reţinut – se interesă de sănătatea lui Cowperwood înainte de a arbora morga oficială. Făcu o prezentare lapidară şi substanţială a tuturor celor întreprinse, apoi trecu în revistă situaţia din stadiul actual. Hotărât lucru, afirmă el, propunerea lui Cowperwood de a lua cu asalt reţeaua londoneză de trafic subteran a făcut senzaţie. Cu unele excepţii doar, directorii şi acţionarii celor două societăţi vechi ale ramificaţiilor erau împotriva lui.

— S-ar părea că Vor să vă preia ideile, domnule Cowperwood, spuse el, şi să le aplice ei înşişi. Singurul motiv care îi întârzie este lipsa de înţelegere dintre ei şi, fireşte, adăugă clipind din ochi, sunt puţin stânjeniţi de suma de bani necesară. Habar n-au de unde să facă rost de capital, în aşa fel încât ei să nu cheltuiască prea mult.

— Întocmai, interveni Cowperwood, şi din pricina asta întârzierea va fi cel mai costisitor lucru pe care şi-l pot îngădui. Există aici un program care, dacă se va trece energic la aplicarea lui, ar putea fi menţinut în limite financiare încurajatoare. Tărăgănarea şi discuţiile contradictorii nu vor face decât să-i atragă pe speculanţi şi pe bancheri, care vor îngrămădi opţiuni pe orice icţiune sau i *i* privilegiu care circulă şi le vor menţine până cinci va avea loc o creştere. De aceea, este esenţial să încheiem cât se poate de repede un acord.

— După cum înţeleg, rosti Stane destul de amabil, propunerea dumneavoastră în ceea ce-l priveşte pe Johnson şi pe mine, a fost să ne concentrăm interesul faţă de societatea *District* şi de *Metropolitan* deopotrivă, şi în plus să cumpărăm ori să procurăm, pe baza unui acord

legal, pe care dumneavoastră să-l controlaţi, 51% fie de la societatea *District*, fie de la *Metropolitan*, sau de la amândouă.

— Exact! încuviinţă Cowperwood.

— Iar în schimb, pe termen de o sută de ani sau pe o perioadă nedefinită, dumneavoastră sunteţi de acord să garantaţi o cotă parte de 5%.

— Exact.

— Şi, în plus, renunţaţi la dreptul de preemţiune faţă de cel puţin lOc/o din acţiunile preferenţiale de la Charing Cross, împreună cu 10% din acţiunile provenind de la oricare subsidiar adiţional pe care dumneavoastră, ori compania mai mare, veţi socoti potrivit să-l înfiinţaţi afiliindu-l la compania iniţială, în proporţie de 8% din valoarea *lor* de paritate.

— Exact.

— Iar cota-parte la toate aceste acţiuni să reprezinte lin prim drept de retenţie asupra proprietăţii companiei integrale, din clipa când este pe deplin constituită.

— Aceasta e propunerea mea, confirmă Cowperwood.

— Trebuie să spun că nu văd nimic rău în toate astea, declară Stane, fixându-l în ochi pe Johnson, care la rândul său se uită la el.

— Pe scurt, rosti Johnson, întorcându-se către Cowperwood, îndată după ce ne vom îndeplini fiecare misiunea, dumneavoastră vă asumaţi obligaţia de a reconstrui şi echipa în cele mai moderne condiţii, atât vechile linii cât şi cele noi pe care le puteţi garanta, şi de a ipoteca întreaga proprietate în aşa fel încât să se asigure cota-parte pentru toate acţiunile prezente ale lui *District* şi *Metropolitan*, precum şi pentru oricare sumă provenind din cei 10% asupra acţiunilor acestor companii, noi sau subsidiare, pe care le-am alege să subscrie pentru de opt ori zece.

— Aşa şi intenţionez, rosti Cowperwood.

Încă o dată Johnson şi Stane se uitară unul la altul.

— Ei bine, spuse Stane în încheiere, expuşi unor

dificultăţi pe care sunt sigur că le vom întâmpina, mă angajez să duc la îndeplinire cât mai curând posibil, şi în condiţii optime, rolul care-mi incumbă în cadrul acestei lucrări.

— Şi eu, se asocic Johnson, voi fi bucuros să muncesc în perfectă armonie cu lordul Stane şi să fac orice este necesar spre a duce la bun sfârşit această misiune.

— Ei bine, domnilor, spuse Cowperwood ridicându-se în picioare, sunt nu numai bucuros dar şi onorat de această înţelegere. Şi pentru a vă demonstra temeinicia intenţiilor mele, propun – fireşte dacă amândoi sunteţi de acord cu această idee – să solicit domnului Johnson de a fi consilierul meu juridic, rugându-l să pregătească toate documentele cuprinzând acest acord general care s-a încheiat între noi. Şi, când va veni timpul, adăugă zâmbind, voi fi încântat să vă am pe amândoi în funcţia de directori.

— Cât despre asta, timpul şi împrejurările vor trebui să decidă, spuse Stane. Ar fi, desigur, un lucru util.

— Pentru mine va fi o adevărată plăcere, adăugă Johnson, să aduc serviciile mele amândurora, în cele mai bune condiţii.

Toţi trei erau nu mai puţin conştienţi de nota de grandoare strecurată în aceste firitiseli reciproce, dar care se topi repede, odată cu propunerea lui Stane de a ciocni un pahar de coniac vechi – dintr-o ladă pe care o trimisese discret în apartamentul lui Cowperwood de la hotelul Cecil.

CAPITOLUL 51

Una dintre etapele cele mai neplăcute pentru Cowperwood de-a lungul negocierilor ulterioare a fost necesitatea care s-a ivit, sau aşa i s-a părut lui, de a folosi drept ajutoare, în toate sectoarele muncii sale, mai mult englezi decât americani. De Sota Sippens, prima victimă, era cu inima zdrobită aproape, pentru că începuse să-i placă Londra. Legat de şeful lui care, după cum susţinea el, avea totdeauna succes, se aşteptase să exceleze şi aici.

Mai mult decât atât, fusese nerăbdător să-şi pună în valoare iscusinţa şi energia faţă de englezii aceia siguri pe ei şi trufaşi, care, spre marea lui satisfacţie, nu se pricepeau de loc în materie de tracţiune. Ca să-l ajute totuşi pe cât posibil să suporte lovitura, Cowperwood îl însărcină cu urmărirea afacerilor lui financiare de la Chicago.

Una dintre metodele lui Cowperwood de a spori capitalul era stimularea societăţii emiţătoare de acţiuni – procedeu fundamental care avea să-i furnizeze bani suficienţi ca să cumpere societăţile pe care dorea să le controleze şi în acelaşi timp să-i ofere acţiunile necesare acestui control. Astfel s-a înfiinţat societatea lui, *Railway Equipment & Construction Company*, cu nişte directori şi preşedinţi fictivi, şi unde toţi care se alăturau trebuiau să posede eventual acţiuni emise la înfiinţare. Johnson funcţiona ca avocat şi consilier, cu un salariu de 3.000 lire pe an. Şi astfel, printr-un acord particular întocmit de el – dar studiat cât se poate de atent de avocaţii lui Cowperwood – şi semnat de către Johnson, Stane şi Cowperwood, se stipula că pe viitor diferitele lor acţiuni, atât de la *District* cât şi de la *Metropolitan*, fie în posesia lor, fie pe cale de achiziţionare, trebuiau să fie votate laolaltă într-un cadru oficial, vizând reorganizarea şi vânzarea liniilor *District* şi *Metropolitan* noii societăţi ce urma să fie ulterior înfiinţată. În această nouă societate ei aveau să primească respectiv câte trei acţiuni din cele puse în circulaţie pentru fiecare acţiune veche de-a lor.

Cât despre Johnson, acesta se ocupa de o treabă într-adevăr importantă. Umbla peste tot în căutare de stocuri de acţiuni împrăştiate ici-colo ale societăţilor *District* şi *Metropolitan* pe care avea ordin din partea lui Cowperwood să le cumpere până la valoarea de 500.000 lire, dar sub diferite nume. De asemenea, pentru bunul mers al lucrării, numise dintre vechii directori oameni entuziaşti faţă de Cowperwood şi de planurile lui. Cât despre Stane, acesta urma să cumpere acţiuni cât de 2 d0

multe putea obţine, de la vechile societăţi, în scopul de a vota pentru Cowperwood în noua lui întreprindere, iar el, deopotrivă, acolo unde era posibil, trebuia să contribuie cu influenţa-i personală, bizuindu-se pe toţi cei pe care îi cunoştea.

Ca rezultat al acestei strădanii, asupra lui Cowperwood se abătu o adevărată avalanşă de investitori. Mulţi financiari americani precum şi englezi, dându-şi seama de însemnătatea posesiunilor pe care el le strânsese, încercau acum şi ei să capete privilegii, obţinute cât se poate de greu pe atunci. Unul din cei interesaţi a fost nici mai mult nici mai puţin decât Stanford Drake, şi el financiar american, care făcuse demersuri în Parlament în vederea obţinerii de privilegii pentru linii care, dacă aveau să fie construite, ar fi mers paralel cu liniile lui Cowperwood pe o distanţă considerabilă, fărâmiţând astfel practic beneficiul provenind de pe urma acestor trasee.

Acest lucru l-a stânjenit pe Cowperwood nu în mică măsură, căci trebuia pusă stavilă întreprinderii fără a stârni opoziţia celor doi, de vreme ce englezii nu vedeau cu ochi buni participarea americanilor în acest domeniu, fie că era vorba de Drake, sau de Cowperwood. În consecinţă, obişnuitele lupte pe bază legală porniră de ambele părţi. Fiecare dădea în vileag presupusele defecte ale celuilalt şi fiecare minimaliza însemnătatea a ceea ce rivalul său încerca să facă.

Pe de altă parte. Cowperwood atrăgea atenţia că linia Drake, aşa cum fusese proiectată, străbătea parţial cartiere destul de populate, dar că trecea de asemenea, vrând-nevrând, şi prin câmp deschis, pe o distanţă de zece mile, până să ajungă în regiuni rentabile. El mai sublinia şi că traseul Drake urma să aibă o singură linie, o linie simplă într-un tunel – pe câtă vreme sistemul lui prevedea peste tot linii duble. În acelaşi timp, Drake a pus în circulaţie zvonul că liniile lui Cowperwood treceau pe sub albia Tamisei în timp ce liniile lor se aflau sub Ştrand şi alte străzi de afaceri; că liniile domnului Cowperwood erau

în afara traficului, pe când ale lor duceau lumea la slujbă.

Cowperwood adăuga că liniile paralele aveau un rol reciproc distructiv, nefiind rentabile, deoarece ştia că dacă oamenii lui Drake izbuteau să capete privilegii pentru sistemul lor, indiferent cum s-ar fi procedat, propria lui linie ar fi fost afectată într-o măsură considerabilă. Asta, fireşte, nu o recunoştea deocamdată; în schimb, se arătă surprins că Drake se vâra în asemenea aventură. Şi pentru a netezi pe cât posibil lucrurile, spuse că, după părerea sa, sucursala domnului Drake de la Londra, mai mult decât domnul Drake în persoană, avea răspunderea greşelii. Şi adăuga că domnul Drake era un om mare, şi că era convins că după ce se vor limpezi lucrurile, el nu va băga niciun ban în această afacere.

În ciuda acestor vorbe dulci, avocaţii domnului Drake, prezentându-se în Parlament, depuseră o cerere solicitând un privilegiu, iar avocaţii domnului Cowperwood depusesem o cerere rivală pentru liniile pe care voia el să le construiască. Rezultatul a fost că Parlamentul a amânat amândouă cererile până în noiembrie următor şi n-a dat câştig de cauză nici uneia, amânare care pentru Cowperwood a însemnat un fel de victorie, el fiind cu mult mai avansat în desfăşurarea planului global. De fapt, fusese auzit spunând că nu-i făcea plăcere să se ocupe de un proiect, decât dacă întfmpina oarecare opoziţie şi, deoarece totul îi mergea bine în dragoste şi luptă, era gata să se împotrivească intereselor lui Drake până în pânzele albe.

Dar interesul lui Stanford Drake a dus la nevoia unei lupte adevărate cu Cowperwood. Având fonduri mari la dispoziţie, el îi făcu lui Cowperwood o ofertă de 5.000.000 dolari pentru privilegiul de a împărţi gara Piccadilly Circus, aparţinând lui Cowperwood, şi care-i ora necesară lui Drake pentru planurile sale. Îi oferea totodată lui Cowperwood 2.500.000 dolari dacă revoca armata de avocaţi care erau gata să lupte împotriva petiţiei adresate Parlamentului cerând permisiunea de a construi traseul

propus. Desigur, ofertele au fost refuzate de Cowperwood.

Pe de altă parte, mai era şi societatea *London United Company* care plănuia să construiască o linie de la Hyde Park Corner până la Shepherd's Bush, pentru care negocierile preliminare fuseseră perfectate. Reprezentanţii acestei firme se duseră la Drake făcându-i oferta să unească linia lor cu a lui, în urma unui privilegiu din partea oraşului. Îi mai cerură lui Drake să acţioneze asupra traseului integral, dacă şi când va fi definitivat. Drake refuză. Apoi îi cerură să acţioneze asupra secţiunii lor. Drake refuză din nou. După care îi oferiră lui Cowperwood secţiunea lor, deşi până atunci nu aveau niciun fel de privilegiu pentru ea. Cowperwood îi înştiinţă să ia legătura cu *Speyer & Company*, un concern financiar care acţiona nu numai în Anglia şi America, ci peste tot în Europa. Această firmă, după ce studie problema şi înţelese cu sprijinindu-l pe Cowperwood ar putea eventual să tragă şi profituri, hotărî să cumpere toate drepturile existente, aflate în posesia acestei societăţi, după care începu să strângă întregul stoc de acţiuni. Pe de altă parte, consilierii firmei, prezenţi în Parlament, în „Comitetul pentru Metrouri”, solicitară retragerea cererii lor pentru privilegiu. Cum Drake se străduise să obţină numai un privilegiu total pe timp de un an, acest fapt anulă întreaga pledoarie. Drake reveni cu cererea să i se acorde un privilegiu pentru secţiunea lor. Dar deoarece cererea iniţială nu solicita un asemenea lucru, neexistând nicio astfel de cerere înaintată Comitetului, consilierii lui Cowperwood argumentară că întreaga chestiune trebuia scoasă din discuţie. Şi proiectul domnului Drake a fost retras.

Concluzia dramatică a acestei lupte între cei doi adversari remarcabili a fost relatată amănunţit atât de presa engleză cât şi de cea americană, iar Consiliul Municipal din Londra, care sprijinea dezvoltarea unui sistem de transport convenabil pentru întreaga metropolă, jubilă de victoria domnului Cowperwood, citându-l ca pe

un om cu mari şi valoroase calităţi sociale, ce merita pretutindeni o primire cât se poate de favorabilă.

Cowperwood, profitând de atmosfera creată, făcu mult caz de avantajele sociale care ar rezulta din această lucrare vastă. Sistemul lui, anunţă el opinia publică, avea să transporte în ultimă analiză până la 200.000.000 pasageri pe an şi va fi prevăzut cu vagoane cu o singură clasă, preţul fiind uniform, de cinci cenţi, Era un sistem perfect conectat, care ar fi permis călătorilor să străbată întreaga rută cu metroul, având astfel prilejul să se convingă singuri de rapiditatea şi promptitudinea sistemului, precum şi de costul ieftin al biletului.

Cât despre Cowperwood, acesta cunoştea pe atunci o perioadă de prosperitate de-a dreptul uluitoare, încât putea să se ocupe şi de alte chestiuni în afara celor legate de acumularea acţiunilor şi a beneficiilor. De pildă, în scopul de a-şi face pur şi simplu publicitate, el cumpără tabloul lui Turner. „Artificii şi lumini albastre4, cu 78.000 de dolari, şi îl atârnă în biroul său.

CAPITOLUL 52

I

În ciuda acestui succes, totuşi se ivi o situaţie nouă şi dificilă în legătură cu Aileen, care avea să se abată cu toată forţa asupra lui Cowperwood.

Aileen se întorsese la Paris, iar Tollifer şi prietenii lui se ocupau din nou de ea să o scoată în lume şi să o distreze. Întâmplarea a făcut însă ca Marigold Brainerd, observând că Aileen îi dădea lui Tollifer prea mare atenţie şi că s-ar fi putut chiar să se mărite cu el, să-şi spună că era timpul să pună stavilă acestui interes crescând. Cunoscând aranjamentul acestuia cu Cowperwood, avea o armă care putea s-o facă să câştige lesne teren în favoarea ei. Tollifer îi mărturisise totul într-o noapte, în cursul croazierei cu iahtul, după ce băuse prea mult. Şi slujindu-se de întâiul prilej care i se oferi, ea acţionă.

Era la o petrecere dată de Tollifer în atelierul unuia din prietenii săi, o serbare în cinstea întoarcerii lor la

Paris, când Marigold, depăşind măsura ei obişnuită de alcool şi văzând ce veselă cocheta Aileen cu Tollifer, deodată i se adresă:

— Dacă ai afla tot ce ştiu eu despre prietenul dumitale, n-ai mai dori să-l ţii mereu după dumneata, spuse ea sarcastic”.

— Ei bine, dacă ştii ceva de care să fii atât de sigură că o să mă necăjească, rosti Aileen, atunci nu vrei să spui ce ai de spus în loc să tot insinuezi? Sau nu poţi pentru că eşti orbită de gelozie?

— Gelozie?! Eu geloasă pe Tollifer şi pe dumneata I Întâmplarea face să ştiu ce se află în spatele tuturor atenţiilor cu care te copleşeşte, asta-i tot!

Surprinsă şi iritată de această afirmaţie bruscă, Aileen exclamă:

— La ce anume vrei să faci aluzie?! Hai, spune;! Dacă nu, îndreaptă-ţi gelozia spre altcineva!

— Gelozie! Ce stupid! Sunt sigură că niciodată nu ţi-a trecut prin cap că prietenul dumitale atât de curtenitor s-ar putea să se ţină după dumneata pentru alte «motive decât farmecul dumitale deosebit. Şi-apoi, de unde crezi că are tot bănetul pe care-l cheltuieşte cu dumneata? îl cunosc de ani de zile şi niciodată n-a avut un şiling al lui; ştiai asta?

— Nu, n-am ştiut. Dar, te rog, spune o dată ce ai de spus, stărui Aileen.

— Întreabă-l mai bine pe domnul Tollifer, sau, şi mai bine încă pe soţul dumitale. El ar putea să te lămurească, sunt sigură, spuse în concluzie Marigold, plecând agale de lângă Aileen.

După care, Aileen, extrem de pornită, părăsi încăperea, îşi luă pelerina şi se întoarse în apartamentul ei; nu-i ieşea din cap istoria asta! Tollifer! Felul ciudat cum pătrunsese în viaţa ei! Fără nicio leţcaie şi totuşi cheltuind atâta bănet! De ce-o fi vrut oare Cowperwood să încurajeze această prietenie dintre ei, ba chiar să mai vină şi la Paris ca să ia parte la zaiafeturile date de Tollifer?

Aspectul cel mai sumbru al sugestiei făcute de Marigold îi veni deodată cu claritate în minte: se slujise de omul ăsta ca s-o înlăture din viaţa lui! Trebuie să pătrundă până în fondul lucrurilor; trebuie să afle.

După un ceas, Tollifer observând lipsa ei la petrecere, o chemă la telefon, şi atunci Aileen îi ceru să treacă pe la ea numaidecât; avea ceva urgent de discutat cu el. Iar la apariţia lui, o scenă furtunoasă! A cui idee a fost s-o invite la Paris, să-i acorde atâta atenţie, şi. să cheltuiască aşa de mulţi bani cu ea? A soţului ei sau a lui?

Ce prostie! De ce-ar fi cheltuit bani cu ea dacă n-6 iubea? La care Aileen răspunse că auzise că n-avea nicio leţcaie, şi că nici nu avusese vreodată, şi, pentru că veni vorba, cum anume câştigă ei banii, aacă nu pentŞJ servicii de un soi cu totul personal, ca de pildă să fie la cheremul celor care erau dispuşi să-şi irosească timpul petrecând, dar care n-ar fi vrut să-şi bată capul cu tot felul de amănunte plicticoase? Insultă prea gravă, pentru că-l plasa în tagma servitorilor.

— Nu-i adevărat! îngăimă el.

Avea ceva în timbrul vocii care o făcu pe Aileen să se îndoiască, şi asta îi dezlănţui furia. Când te gândeşti că există oameni care să se preteze la asemenea atribuţii degradante! Când te gândeşti că ea, soţia lui Frank Algernon Cowperwood, ajunsese o victimă a uneltirilor băr7 băţului ei! Să fie astfel insultată în public, ca o soţie nedorită, atât de dezagreabilă soţului ei încât acesta să fi trebuit să angajeze pe cineva ca să scape de ea!: *M*%.

Dar până aici! Chiar acum, sau cel mai târziu mâine, va arăta acestui parazit şi şmecher, ca şi soţului ei, că nu se lasă dezonorată în aşa hal! Căci aici şi în clipa asta, serviciile lui Tollifer în legătură cu ea luau sfârşit. Iar Cowperwood avea să fie înştiinţat telegrafic că aflase tot ce pusese la cale, şi că terminase definitiv cu el; că va reveni la New York ca să stea în propria ei casă, după cum se cuvenea, şi că dacă va încerca să se ţină de capul ei, îl va da în judecată şi-l va face de râsul lumii, în presă; o să

scape o dată pentru totdeauna de minciunile, infidelităţile şi cruzimile lui!

Apoi, întorcându-se spre Tollifer, exclamă:

— Acum poţi pleca! Serviciile dumitale au luat sfârşit! Mă reîntorc la New York îndată, şi dacă îmi stai în cale sau cauţi să mă plictiseşti în vreun fel, voi avea grijă să dau în vileag cine eşti. Şterge-o la domnul Cowperwood şi vezi dacă nu-ţi va da ceva mai respectabil de făcut!

Spunând acestea, se duse la uşă şi i-o deschise să plece.

CAPITOLUL 03

În vreme ce toate acestea se întâmplau cu Aileen la aris, Berenice, încă la Pryor's Cove, se văzu subiectul unei serii de-a dreptul surprinzătoare de invitaţii mondene, prezentări, succese depăşind cu mult orice aşteptări. Dar deşi simţea că o bună parte din aceste succese trebuiau atribuite lui Cowperwood, îşi dădea seama că o *ki* mai mare parte se datora pasiunii puternice şi dorinţei lordului Stane de a o prezenta cercului său atât de important.

Cu Aileen la Paris, Cowperwood hotărî că ar fi mai sănătos să accepte, Berenice şi el, invitaţia de a face o croazieră pe iahtul lui Stane, *lola*. Printre oaspeţii de pe vas se aflau lady Glifford, din Chadleigh, al cărei soţ deţinea unul din cele mai vechi titluri din Anglia, ducesa de Marlborough, una din cele mai apropiate prietene ale lui Stane şi totodată una din favoritele reginei, şi sir Wyndham Whitley, un diplomat legat îndeaproape de viaţa de la Curte.

Când *lola* acostă ca din întâmplare la Cowes, Stane îşi informă oaspeţii că regina se află acolo şi se va bucura să-i primească pe el şi pe prietenii lui în după-amiaza aceea la ceai – veste care stârni mare vâlvă printre toţi de pe iaht; mai cu seamă Berenice se arăta extrem de sensibilă la posibilitatea publicităţii ce ar fi decurs de aici.

Regina a fost extrem de binevoitoare şi părea că se bucură de această vizită neprotocolară. Îi arătă un interes deosebit şi-i puse diferite întrebări, la care dacă ar fi

răspuns cu sinceritate, ar fi fost foarte neplăcut; dar cum n-a făcut acest lucru, rezultatul a fost că regina şi-a exprimat dorinţa de-a o revedea la Londra, sperând că Berenice va fi liberă pentru a lua parte la următoarea recepţie de la Curte. Amabilitatea reginei o surprinse pe Berenice, dar îi dădu totuşi o şi mai mare siguranţă în legătură cu ceea ce ar fi putut obţine, dacă ar fi vrut.

Cât despre Stane, acest fapt îi spori enorm dorinţa de a-i cuceri afecţiunea. În acelaşi timp, Cowperwood în cepu să se teamă şi mai mult de eventuala înrâurire a lui Stane asupra Berenicei.

Dar un motiv şi mai serios de supărare îl aştepta la întoarcerea în apartamentul său din Londra. Era scrisoarea Aileenei, pusă la poştă pentru el chiar înainte de a porni cu vaporul spre New York, în care îi spunea mătoarele:

În sfârşit, cunosc adevărul în legătură cu poziţia mea umilitoare faţă de servitorul tău, Tollifer, şi faţă de tine; te-ai slujit în chip josnic de el, ca să scapi de mine şi să-ţi vezi nestânjenit de acţiunile tale libertine obişnuite. Asta-i răsplata pentru toţi anii mei de devotament t Dar nu-i nimic, acum eşti liber să te duci, să umbli cu prostiluatele tale unde şi când vei dori. Astăzi părăsesc Parisul şi plec la New York; abia aştept să mă lepăd în fine de infidelităţile şi indulgenţa ta. Te previn să nu vii după mine. Dacă o vei face, te voi Urî pe tine şi amantele tale în faţa tribunalului şi am să dau totul în vileag în presa din Londra şi New York.

AILEEN.

Primind scrisoarea, Cowperwood îşi petrecu o sumedenie de timp meditând asupra punctelor de vedere posibile şi a rezultatului acuzaţiilor aduse lui. I se părea mai înţelept să se întoarcă numaidecât la New York şi să vadă ce anume putea face, dacă mai era ceva de făcut, pentru a înlătura un scandal public. Totuşi, mai era şi; poziţia Berenicei. Deoarece, dacă Aileen se apuca să procedeze aşa cum îl ameninţase, viitorul Berenicei ar fi

fost în mare parte compromis. Şi el nu voia nici în ruptul capului să se întâmple aşa ceva.

Prima mişcare a fost deci să se ducă numaidecât la Berenice, pe care o găsi veselă şi plină de proiecte. Dar de îndată ce-i povesti despre ultimul atac al Aileenei şi despre natura ameninţărilor ei, îşi dădu seama după schimbarea subită a expresiei că Berenice privea chestiunea cu multă gravitate. Voia să ştie ce l-ar fi putut determina pe Tollifer să mărturisească rolul pe care-l jucase.

— Desigur, dacă tăcea avea numai de câştigat, spuse ea enervată.

— Tu n-o-nţelegi, dragă, pe doamna Aileen, rosti Cowperwood ironic. Nu-i ca omul care să gândească lucrurile temeinic, până la concluziile finale. În schimb, o apucă furiile şi prin asta îşi face mai mult rău decât bine, sieşi şi tuturor celor în cauză; de fapt, poate fi într-atât de violentă, încât să nenorocească pe cineva prin destăinuiri la fel de dezastruoase pentru amândouă părţile. Singurul lucru pe care cred că-l pot face în clipa de faţă este să mă întorc la New York cu cel mai rapid vapor. Şi astfel să ajung poate înaintea ei. Între timp, am şi telegrafiat lui Tollifer să vină neîntârziat la Londra, deoarece continuând să-l plătesc, aş putea lesne aranja cu el să nu scoată o vorbă. Dar aş fi curios să ştiu, Bevy, cum vezi tu lucrurile.

— Sunt de acord cu tine, Frank, încuviinţă ea; cred că trebuie să te întorci la New York, cât mai curând posibil, şi să faci tot ce poţi s-o împaci. După ce stai de vorbă cu ea, o să-şi dea foarte probabil seama cât de zadarnică este o asemenea izbucnire. Căci, fireşte, ea ştia despre mine, aşa cum aflase şi despre alte femei din viaţa ta – spunând aceste cuvinte, schiţă un zâmbet ironic. Iar tu eşti cel mai indicat să-i spui toate astea. La urma urmei, în cazul de faţă nu i-ai făcut niciun rău. Nici Tollifer, de altminteri. De fapt, i-ai oferit cel mai bun ghid întru desfătările Parisului pe care oricine l-ar fi dorit, şi va trebui să-i explici în treacăt că munca ta de aici ţi-a răpit tot timpul, clipă cu clipă. Cred, totuşi, că se va putea ajunge la o ameliorare a

situaţiei. Strădaniile şi realizările tale sunt trâmbiţate peste tot în presă; poţi să-i atragi atenţia.

Acesta era un argument care în orice caz îi scăpase lui Cowperwood. Singura lui părere de rău, îşi dădea seama, era că el, şi nu Stane, trebuia să plece.

— Nu-i nimic, dragul meu, spuse ea consolându-l, tu eşti un om prea mare pentru a fi dat peste cap astfel.

Ştiu precis că te vei întoarce ca de obicei triumfător. Şi ştii că voi fi tot timpul alături de tine.

Îl îmbrăţişă surâzătoare şi plină de afecţiune.

— Dacă-i aşa, atunci totul o să fie bine, spuse el încrezător.

CAPITOLUL 54

Înainte de a lua vaporul spre New York, Cowperwood vorbi cu Tollifer, care îşi demonstră nevinovăţia în legătură cu cele întâmplate; îl asigură, de asemenea, că îşi va pune lacăt la gură şi nu va spune decât numai ceea ce dorea Cowperwood să spună.

Cinci zile mai târziu, debarcând la New York, Cowperwood fu întâmpinat de o ceată de ziarişti; aceştia aveau destule întrebări de pus ca să poţi umple un catastif întreg. Venise cumva după bani, ca să mai poată cumpăra terenuri pentru liniile de metro din Londra, sau în scopul de a dispune de acţiunile rămase în America în domeniul tramvaielor? Ce tablouri cumpărase în Londra? Era adevărat că plutise 78.000 de dolari pentru tabloul lui Turner „Artificii şi lumini albastre”? Şi, tot în legătură cu tablourile, fusese de acord să plătească unui pictor pentru portretul său, în loc de 20.000, 30.000 de dolari? Ce părere avea, în momentul de faţă, despre metodele englezilor în afaceri?

Astfel, îşi dădea seama că, acum mai mult decât oricând, lumea se interesa de el ca de o figură de notorietate publică, şi că nu exista nici urmă de scandal în privinţa lui. Aşadar, se hotărî să răspundă la întrebări, cel puţin atât cât era diplomatic posibil să răspundă, fără să-şi facă vreun rău.

După părerea lui, totul progresa fără dificultăţi la Londra. De fapt, era în mod justificat mândru: aştepta ca metroul londonez să fie electrificat şi să intre în funcţiune prin ianuarie 1905. De asemenea, se va investi un capital de 5.000.000 dolari, reţeaua urmând să aibă o lungime de o sută patruzeci de mile. Tot aşa de adevărat era faptul că acum construia cea mai mare uzină electrică din lume, iar când lucrarea va fi terminată, Londra urma să aibă cel mai frumos metro din lume. Cât despre englezi, atitudinea lor faţă de proiectele de afaceri de mare anvergură, ca în cazul proiectului său, o socotea superioară atitudinii americanilor; adică englezii pare-se înţelegeau importanţa unui program de construcţii vaste şi nu acordau privilegii pe termen scurt, ci pe timp nelimitat, fapt care oferea oamenilor cu vederi creatoare largi prilejuri de a face construcţii durabile.

Cât despre tablouri, da, cumpărase şi le adusese cu el; un Watteau, unul de sir Joshua Reynolds (portretul lui lady O'Brien) şi un Frans Hals. Da, plătise artistului în chestiune 30.000 de dolari pentru portretul lui, când ar fi putut să-i dea numai 20.000. Dar artistul i-a restituit cei 10.000 de dolari, cu rugămintea să considere suma aceasta drept contribuţia lui la o operă de caritate – spre uimirea reporterilor.

Semnificaţia unor asemenea ştiri, publicate în toate ziarele, o impresionă pe Aileen, care, sub un alt nume, sosise doar cu două zile mai înainte. Cu toată mânia, Aileen se simţea înclinată să reflecteze asupra efectelor planului ei iniţial. Ce se va alege de toate tablourile cumpărate? îşi aducea aminte că, nu de mult, Cowperwood pomenise de eventualitatea lărgirii reşedinţei de la New York, ca să aibă unde pune şi alte obiecte de artă. În cazul ăsta defăimarea şi ameninţarea cu procesul de divorţ l-ar sili să-şi schimbe planurile în favoarea alteia; aceeaşi dilemă cu care fusese pusă faţă în faţă acum câţiva ani când se văzuse nevoită să cedeze.

Dar, privind lucrurile în faţă, Cowperwood hotărâse

ca, în timpul şederii la New York, să-şi fixeze cartierul general la hotelul Waldorf-Astoria, şi nu în reşedinţa din Bulevardul Cinci. O dată stabilit aici, căută să ia legătura cu Aileen telefonic, dar nu izbuti. Pentru că ea nu voia să-i îngăduie de a veni să stea de vorbă despre crima, pare-se de neiertat, după cum o considera Aileen; mersese atât de departe, încât ceruse unui avocat newyorkez să treacă pe la ea. Citind însă ziarele, care continuau să semnaleze realizările lui, începu, pe măsură ce timpul trecea, să-şi schimbe atitudinea. Căci, desigur, era mândră de succesul lui, şi totuşi geloasă, fiindcă avea certitudinea că undeva, în umbră, se afla una din amantele lui la pândă – Berenice, fără îndoială – care desigur împărtăşea cu el perioada cea mai strălucită din viaţa lui. Aileen iubea apariţia în public şi luxul. Uneori era impresionată, aproape ca un copil, de orice campanie de publicitate senzaţională în legătură cu Cowperwood, fie ea bună, rea sau indiferentă. De fapt, o imagine din ziar a imensei uzine electrice pe care o construia el la Londra o fascină într-atât, încât o făcu să-şi uite aproape necazurile. Pe de altă parte, când a fost aprig criticat într-un articol de presă, nu se putu stăpâni să nu se revolte citindu-l, deşi ea însăşi era în acelaşi timp pornită împotriva lui.

Gândindu-se la imensa varietate de opinii şi la aplauzele care salutau reîntoarcerea lui, furia Aileenei căpătă o anumită nuanţă de admiraţie. Tocmai în acest moment de şovăire Cowperwood apăru, calm, în salonul din apartamentul ei, unde o găsi întinsă într-un şezlong, având jur-împrejur împrăştiate ziare pe care, evident, le citise. Aileen sări în picioare la intrarea lui, încercând să-şi aţâţe mânia acumulată, în vreme ce el o privea în faţă.

— Ah, văd că eşti la curent cu ştirile, nu-i aşa, draga mea? i se adresă el zâmbind, un zâmbet luminos, degajat. Nu-s aşa de rele, ce zici?

— Tuu! exclamă ea aproape ţipând. Câtă neobrăzare! Ah, – dală lumea te-ar cunoaşte cum te cunosc eu! Toată ipocrizia asta! Câtă cruzime!

— Ascultă, Aileen, reluă el cât putu de calm, ce-ar fi să încetezi de a mai gândi astfel? Nu ţi-am făcut niciun rău. Dacă ai citit ziarele, ai aflat că tot timpul cât am fost la Londra, am muncit zilnic aproape douăzeci şi patru de ore pentru proiectul acesta. Cât despre Tollifer, ce ghid mai bun putea avea cineva într-un oraş ca Parisul? Dacă-mi amintesc bine, pe vremuri, niciodată n-ai trecut prin Paris cu mine fără să te plângi cu amărăciune că nu-mi puteam petrece tot timpul alături de tine, vizitând locuri pe care le socoteai interesante, dar pentru care eu n-aveam pic de răgaz. Şi-atunci, când a apărut Tollifer, care se ducea oricum la Paris, m-am gândit, de vreme ce nu-ţi displăcea, că ţi-ai putea satisface şi vechea ta dorinţă de a vedea Parisul, fără să mai fiu şi eu care să mă amestec. *Aceasta-i* singura explicaţie în legătură cu Tollifer, şi tu o ştii!

— Minciuni, minciuni, minciuni! strigă Aileen cu sălbăticie. Mereu minciuni! Dar de data asta n-o să-ţi mai meargă. Măcar o să afle lumea cine eşti cu adevărat şi cum te-ai purtat cu mine. Articolele despre tine o să arate atunci puţin altfel, poţi pune rămăşag!

— Ascultă, Aileen, o întrerupse el, fii cel puţin rezonabilă. Ştii că, din punct de vedere material, niciodată nu ţi-a lipsit nimic din tot ce-ai vrut şi totdeauna am contat pe tine că vei prelua răspunderea afacerilor mele când eu nu voi mai fi. Casa asta, de care cu siguranţă eşti mândră, după cum ştii am plănuit s-o înfrumuseţez. Acum câtva timp voiam să cumpăr casa vecină, ca să măresc sera pentru tine, şi să mai adaug o galerie de tablouri şi sculpturi. Intenţionez să las totul în mâinile taie, să dispui după placul tău.

Dar, credincios înclinaţiei sale fireşti de a păstra cât mai mult o taină, omise să-i spună că înainte de a părăsi Londra şi cumpărase casa în chestiune.

— De ce n-am lua legătura cu Pyne, continuă el, să ne propună nişte planuri, pe care să le examinăm?

— Ah, da, încuviinţă Aileen, melancolică, ar fi interesant.

Dar Cowperwood nu şovăi.

— Cât despre viaţa mea separată, Aileen, caraghioasă idee, zău. În primul rând, am fost prea multă vreme împreună, şi cu toate că am avut necazurile noastre, iată-ne ajunşi aici. În afară de muncă, istovitoare din punct de vedere fizic, viaţa mea particulară e egală cu zero. Apoi, eu nu mai sunt tânăr şi, dacă vrei să mă socoteşti iarăşi prieten, de îndată ce scap de metroul londonez voi fi într-adevăr bucuros să mă întorc la New York şi să locuiesc aici cu tine.

— Vrei să spui, cu mine şi alte şase? întrebă ea sarcastic.

— Nu, vreau să spun exact ceea ce spun. Cred că-ţi dai seama că ar fi cazul să mă retrag şi eu într-o bună zi. Şi asta, numai ca să am linişte şi tihnă şi să nu mai aud de muncă.

Aileen era cât pe ce să mai facă o observaţie ironică, clar uitându-se la el, băgă de seamă că avea o expresie plină de oboseală, şi aproape de deprimare, o expresie pe care n-o mai văzuse pe chipul lui niciodată până atunci; asta o făcu să-şi schimbe atitudinea, dintr-una critică, într-una de neaşteptată simpatie. Poate că era ostenit şi simţea nevoia de odihnă, căci aşa o tot ducea de ani de zile şi avea atât de mult de făcut – un gând dintre cele mai binevoitoare pe care nu-l mai avusese de multă vreme.

*

În clipa aceea însă slujnica veni s-o anunţe că domnul Ftobertson, avocatul doamnei, era la telefon, la care ea se mişcă în scaun stânjenită, şi apoi rosti, uşor sfidătoare:

— Spune-i că sunt plecată!

Semnificaţia celor rostite de ea nu-i scăpă lui Cowperwood.

— Ai vorbit cu cineva despre toate astea? o întrebă.

— Nu, n-am vorbit.

— Bun! exclamă Cowperwood bine dispus.

Iar după explicaţia că anumite chestiuni financiare făceau necesară prezenţa lui la Chicago pentru câteva zile,

izbuti să-i smulgă promisiunea că nu va întreprinde nimic până ce nu se va întoarce el. Pentru că atunci, după spusele lui, considera că va pune totul la punct, spre satisfacţia amândurora.

Deoarece părea mulţumită să lase deocamdată lucrurile aşa cum erau, el scoase ceasul şi observă că mai avea exact atâta timp cât să prindă trenul; se vor revedea la întoarcerea lui. Şi, domolită de-a binelea, ea îl însoţi până la uşă, apoi reveni să consulte ziarele pe care începuse să le citească.

CAPITOLUL 55

Vizita la Chicago era destul de importantă, fiind vorba de negocieri pentru un împrumut sau o investiţie de 5.000.000 de dolari. Apoi, trebuia să se mai întâlnească şi cu Sippens, pentru o dare de seamă asupra cesiunii bunurilor sale funciare.

O altă problemă care-i solicita atenţia era un proces intentat recent împotriva unei mari societăţi de tracţiune din Chicago, care, cu câţiva ani în urmă, preluase două din liniile suspendate, clădite şi puse în funcţiune iniţial de Cowperwood. Totuşi, de cum s-a retras de la Chicago şi a plecat la Londra, aceste linii, prost administrate, nu numai că şi-au pierdut beneficiile care înainte se revărsau din abundenţă, datorită unei afluenţe publice permanente, dar au atras după sine de atunci şi un deficit uriaş, care a spulberat orice interes pentru acţiunile deţinute de investitori. De fapt, se vorbea că niciodată în istoria corporaţiilor care prestau servicii publice nu s-a pomenit o asemenea ruină totală, ca în cazul acestei companii de tracţiune. Şi, deoarece această pierdere i se punea lui Cowperwood în spinare, era necesar ca el să explice celor care făcuseră investiţiile că vina nu i se datora lui, ci unei administrări defectuoase de către cei care preluaseră dreptul de proprietate – lămurire datorită căreia a fost numit mai târziu „vrăjitor financiar” în loc de „abil*, deoarece în perioada când exploata acele linii, cine nu ştia că plătea între 8% până la 12% dividende asupra acţiunilor

din compania sa? Aşa că acum, în afară de asigurarea celor 5.000.000 de dolari pe care venise să-i împrumute, plecă şi cu reputaţia substanţial refăcută.

A existat însă şi un incident neaşteptat în legătură cu această călătorie la Chicago, şi anume reapariţia Lornei Maris, care, aflând din ziare despre prezenţa lui în oraş, îl căutase în speranţa că îi va trezi din nou interesul. Dar a fost amarnic dezamăgită, fiindcă între timp atitudinea lui se schimbase – abia aştepta să se întoarcă la New York şi, în cele din urmă, la Berenice. Observând însă că toaletele ei lăsau să se întrevadă un declin, faţă de clipa când o văzuse ultima oară, se simţi îndemnat să afle în ce condiţii trăia, şi descoperind că farmecul ei atât de popular scăzuse odată cu venitul, îi dădu de înţeles că ţinea ca ea s-o ducă bine. O asigură că va aranja să aibă permanent o sumă de bani pe numele ei, şi mai mult chiar, că va face tot posibilul spre a stimula interesul unui producător de teatru pentru cariera ei – favoruri care pur şi simplu îi reînviară curajul şi veselia. de odinioară.

Dar când trenul în care se afla se puse în mişcare trecând prin faţa Lornei, care stătea pe peron şi îşi lua un ultim rămas bun melancolic, el nu se putu stăpâni să nu se gândească la schimbătoarea încrucişare de linii urzite de toate fiinţele şi forţele. Căci iată, acum se vedea atacat de acţionarii din Chicago; în acelaşi timp era pândit de presa cotidiană, de Aileen la New York, şi, din pricina asta, frumoasa Berenice la Londra n-avea, pe bună dreptate, încredere în el, cum nici Aileen n-avea. Şi totuşi, de ce? Emoţii, preferinţe erotice, reacţii faţă de alte tipuri umane, care nu erau născocirea sau creaţia lui.

Taca-taca-taca-taca! se auzeau roţile pe şine. Uu-uuu! Uu-uu! şuiera locomotiva şi un peisaj de şes zbura la fel cu timpul, dincolo de fereastra prin care privea, meditând visător la viaţă, la timp şi schimbare.

CAPITOLUL 56

La întoarcere, Cowperwood, ducându-se s-o vadă pe Aileen la New York, avu o surpriză plăcută. În lipsa lui,

Aileen se gândise la sugestia în legătură cu eventuala extindere a casei şi la dorinţa ca ea să-şi pună gustul la contribuţie în privinţa transformărilor. Asta îi făcuse o plăcere nespusă.

Prin urmare, Aileen aduse câteva desene, schiţe şi aranjamente în culori, pregătite de arhitect, pe care acum i le oferi spre examinare.

Cowperwood se bucură văzând că Raymond Pyne, arhitectul american care proiectase reşedinţa, concepuse o serie de schiţe cu propuneri de schimbări care armonizau vechea casă cu cea nouă. Aileen sublinie faptul că îi plăcea cutare sau cutare formulă de interpretare artistică. Şi, hotărând că va sta de vorbă cu Pyne ca să-l sfătuiască să-şi facă timp pentru toate aceste amenajări, Cowperwood o lăsă în cele din urmă cu sentimentul că Aileen va fi elementul principal în legătură cu ceva care va oglindi 2”, 6

nu numai gustul artistic cil amândurora, ci va avea poate drept rezultat reunirea lor pe plan social.

Totuşi, adaptarea la viaţa din New York şi America, în epoca aceea, n-a fost o treabă uşoară pentru Cowperwood. Vederile lui sociale, de când fusese la Londra, se schimbaseră. Nu fiindcă englezii ar fi fost mai puţin dibaci sau aprigi în eforturile lor de a face să propăşească propriile lor interese. Dar, după cum observase de la întâlnirea cu Stane, Johnson şi asociaţii lor, exista acolo aproape o consideraţie inconştientă pentru nevoia de a îmbina odihna sau plăcerea cu comerţul, cu meseria lor, pe câtă vreme aici, în ţară, afacerile erau afaceri, după cum se spunea.

Tot timpul, de la sosirea în New York, nu avu parte decât de tranzacţii comerciale. I se părea că nimic altceva interesant nu exista aici, şi din cauza asta gândurile mereu îi zburau înapoi la Berenice şi la Pryor’s Cove, deşi încă socotea necesar să viziteze toate oraşele pe care le trecuse pe listă ca sursă de capital – călătorii zorite peste tot prin est, făcându-l să se simtă mai mult sau mai puţin istovit.

Pentru prima oară în viaţă, poate, începuse să-şi spună, mai degrabă decât să simtă, că îmbătrâneşte. Spre marea lui satisfacţie, situaţia aceasta s-a schimbat până la urmă prin sosirea unei cablograme urgente din partea lui Johnson, care scria că datorită activităţii diverselor grupuri potrivnice, prezenţa lui la Londra era de o însemnătate capitală.

Arătă cablograma Aileenei, şi după ce aceasta o citi, îi spuse că arată obosit şi îi atrase atenţia să nu uite că sănătatea, la urma-urmei, era de primă importanţă şi, de aceea, pe cât posibil să lase afacerile din Europa şi să se retragă. Cowperwood îi răspunse că se gândise şi el la acest lucru, şi ca să-i fie ei mai uşor, pe timpul cât lipsea, angajase pe domnul Cuthbert, un om în a cărui inteligenţă avea încredere, să se ocupe de întreaga colecţie de artă.

În timpul acesta Berenice începuse să se întrebe când se va întoarce Cowperwood. Pe măsură ce vremea trecea, se simţea din ce în ce mai singură fără el. Deşi Stane o luase la diverse recepţii şi serate, şi chiar la Curte, ca să întâlnească mai mulţi prieteni de-ai lui, Cowperwood îi lipsea într-un fel ciudat, inexplicabil. Cowperwood o de mina puternic, avea o forţă care diminua atmosfera socială din jurul lui Stane. Pentru că, în vreme ce pe Stane îl socotea un însoţitor afectuos. şi atractiv, când revenea la paşnicul Pryor's Cove era cu gândul numai la Cowperwood.

Oare ce făcea? Cu cine se întâlnea? Se va ocupa din tiou de Lorna Maris? Sau de vreo altă femeie? Sau are să revină la ea, tot aşa cum o părăsise – evident îndrăgostit? Aileen o să vină cumva cu el, sau o îmbunase îndeajuns ca s-o facă să-i acorde un răgaz?

Gelozia femeilor! Chiar şi ea era geloasă!

După tot ce făcuse pentru ea! Şi nu numai pentru ea, dar şi pentru maică-sa! El i-a plătit educaţia la şcoală, dăruindu-i apoi o casă frumoasă în cartierul monden din Park Avenue.

Din punct de vedere spiritual şi filosofic, Berenice era

o natură mai rece, mai realistă. Chiar înainte de întoarcerea lui Cowperwood la New York, silit de ameninţările Aileenei, Berenice luase aproape hotărârea ca, dacă acest Ultim asalt al Aileenei nu va avea urmări prea rele pentru ca, să fie mai drăguţă cu lordul Stane decât fusese până atunci. Căci, evident, era foarte îndrăgostit de ea; Şi dăduse chiar de înţeles că se gândea s-o ia în căsătorie.

„Numai să-mi placă suficient”, se gândi ea. „Dacă ar fi mai puţin convenţional, mai puţin englez”.

Auzise că nu există nicio lege în Anglia care să-l împiedice de a divorţa de o soţie care l-ar fi înşelat prin fraudă – aşa cum se putea face vinovată dacă se mărita cu el – şi această eventualitate, cât timp dură absenţa lui Cowperwood, o îndemnă să stea liniştită şi oarecum la o parte, gândindu-se la poziţia ci socială în caz că Aileen ar fi acţionat.

Totuşi, temerile ei se potoleau treptat datorită tăcerii din presa londoneză, dar şi datorită unei scrisori primite din partea lui Cowperwood, în care îi pomenea despre diversele lui dificultăţi, printre care şi subita şubrezire a sănătăţii şi lipsa de energie, exprimându-şi totodată dorinţa de a se întoarce în Anglia ca să se odihnească şi s-o vadă din nou. Această referire la sănătate îi sugeră ideea unei călătorii împreună într-o regiune liniştită şi frumoasă, departe de hărţuiala şi forfota vieţii de afaceri. Dar exista o asemenea ţară oare? Poate că o şi văzuse şi era plictisit de ea, călătorise atât de mult – Italia, Grecia, Elveţia, Franţa, Austria, Ungaria, Turcia, Palestina.

Dar Norvegia? După cum îşi amintea, nu-l auzise niciodată vorbind despre această ţară. Era atât de obsedată de ideea de a-l convinge să se odihnească pe meleaguri străine şi deosebite, încât cumpără o carte despre Norvegia ca să se informeze amănunţit despre ceea ce era nou şi frumos acolo. Răsfoia entuziasmată paginile, cercetând fotografiile ţărmurilor stâncoase, negre şi semeţe; munţi sau podişuri înălţându-se perpendicular, la

sute de metri deasupra strâmtorilor săpate de natură în neastâmpărul ei; cataracte şi căderi de apă repezi, la picioarele cărora se întindea pânza lacurilor molcome, pitoreşti. Şi, cocoţate pe povârnişurile munţilor înalţi, ca nişte marinari naufragiaţi pe o plută salvatoare, căsuţele fermierilor. Citise despre vechile lor zeităţi ciudate: Odin, zeul bătăliei, Thor, zeul tunetelor şi Walhalla, un paradis pregătit pentru sufletele celor răpuşi în lupte.

Citind şi examinând aceste imagini, Norvegia părea complet în afara industrialismului. Aceste meleaguri vor fi într-adevăr odihnitoare pentru el.

CAPITOLUL 57

Când Cowperwood, extrem de obosit, sosi în Anglia, Berenice izbuti să-i insufle oarecare entuziasm pentru Norvegia, ţară pe care, destul de curios, el n-o vizitase până atunci.

Aşa că, nu mult după aceea, îi dădu lui Jamieson sarcina să caute şi să închirieze un iaht. Dar până să găsească unul, un oarecare lord Tilton, auzind prin Stane despre intenţia lui Cowperwood, stărui, foarte generos, să-i împrumute iahtul său, *Pelican*, în acest scop. Şi către miezul verii, el şi cu Berenice navigau lin de-a lungul coastei de vest a Norvegiei, spre fiordul Stavanger.

Era un vas frumos, condus de Eric Hansen, un căpitan norvegian încercat. Hansen avea o constituţie robustă, deşi nu întrecea statura mijlocie, înfloritor ca înfăţişare şi cu un păr roşcat, care-i cădea peste frunte. Ochii, de un albastru ca oţelul, aveau ceva care părea să evoce marcă sau orice experienţă legată de ea. Mersul sugera o opintire firească împotriva vremii urâte, chiar şi atunci când călca pe un teren neted – un soi de concordanţă cadenţată, în orice moment, cu marea. Toată viaţa trăise pe apă şi iubea mult aceste canale navigabile din preajma ţărmului, care şerpuiau printr-un labirint de munţi misterioşi, înălţându-se drept în sus, la mii de picioare deasupra adâncurilor şi coborând la mii de picioare sub nivelul apei. Unii spuneau că ar fi fost

rezultatul fisurării sau formării unor* falii în scoarţa pământului; alţii socoteau că la origine stăteau erupţiile vulcanice. Dar Eric ştia că fuseseră tăiate de către vajnicii vikingi din preistorie, care aveau puterea să-şi croiască drum peste orice bariere ca să făurească drumuri pentru restul lumii.

Când Berenice dădu cu ochii de aceste povârnişuri abrupte, cu cabane cocoţate atât de sus deasupra pânzei de apă, nu-şi putu închipui cum coborau oamenii până la bărcile de pe mare şi se căţărau înapoi spre căsuţele lor. Ori, pentru ce anume s-o facă? Totul i se părea aşa de straniu. Nu era obişnuită cu arta căţăratului pe munţi, pe care norvegienii o învăţaseră probabil din simplă necesitate, urmărind caprele sălbatice când săreau din stâncă în stâncă.

— Ce ţară ciudată! exclamă Cowperwood. Îmi pare bine, Bevy, că m-ai adus aici. Dar am impresia că, frumoasă aşa cu în este, ţara asta este una din erorile de climă ale naturii. Prea e multă lumină vara în timpul zilei şi prea puţină iarna. Prea multe canale navigabile romantice şi prea mulţi munţi golaşi. Deşi, trebuie să mărturisesc, mă interesează enorm.

Într-adevăr, Berenice observase că-l interesa ţara aceasta în mod deosebit. Adeseori suna după foarte respectabilul comandant al vasului, ca să-i pună întrebări; – Cu ce trăiesc cei de pe aici, în afară de peşte? îl întrebă pe Eric”.

— Ei, domnule Dickson – era numele pe care şi-l luase Cowperwood – păi au o seamă de alte resurse. Au capre, iar laptele caprelor îl vând. Au păsări şi prin urmare, oua. Au vaci. De fapt, deseori se judecă bogăţia cuiva după numărul vacilor. Au şi unt. Sunt oameni voinici, harnici, care pot face ca cinci acri de pământ să producă mai mult decât puteţi crede. Deşi nu sunt expert în acest domeniu şi deci nu vă pot spune mare lucru, o duc însă mai bine decât vă închipuiţi. Şi încă ceva: majoritatea tinerilor din această regiune se pregătesc să ajungă

marinari. Când mai înaintează în vârstă, capătă funcţii de căpitani, mateloţi, bucătari pe sutele de vase care vin şi pleacă din Norvegia şi trec prin oraşele şi centrele navale de pretutindeni din lume.

În clipa aceea interveni şi Berenice.

— Mi se pare că ce pierd în cantitate, ei câştigă în calitate, zise ea.

— Aveţi dreptate, doamnă, încuviinţa comandantul, tocmai asta voiam să spun. Şi devenind şi mai entuziast, adăugă: De fapt s-au învăţat să trăiască tihnit la ei acasă. Dar cunosc lumea, nu numai din afara cărţilor ci şi din cărţi. Noi, norvegienii, iubim cartea, preţuim învăţătura. Aici, aproape că nu există analfabeţi, şi poate a-ţi să credeţi, însă Norvegia are mai multe telefoane decât Spaiiia şi Polonia. De asemenea, are celebrităţile ei în literatura şi muzică: Grieg, Hamsun, Ibsen, Björnsson.

Aceste nume îl puseră pe gânduri pe Cowperwood, care înţelese ce rol redus a jucat literatura în viaţa lui; se gândi să-i ceară Berenicei câteva din cărţile pe care le citise ea.

Iar Berenice, observând atitudinea lui meditativă şi bănuind că, poate, compară această lume a minunilor cu propria lui viaţă zbuciumată, se hotărî să îndrepte conversaţia către un subiect mai vesel; adresându-se lui Ilansen, comândantul iahtului, întrebă: „. r1”…

— Domnule căpitan Ilansen, oare vom întâlni şi laponi când vom ajunge mai spre nord?

— Ăh, da, doamnă, răspunse căpitanul. S-ar putea să dăm de ei peste tot, la nord de Trondheim. Ne apropiem de acest punct…

De la Trondheim, iahtul porni către nord, în direcţia Îiammerfest, ţara nopţilor albe. Se opriră în câteva rânduri pe drum, o dată în dreptul unui promontoriu care înainta dintr-un perete stâncos, numit Grotto. Era o mică

2CJ

aşezare cu vreo duzină de case – folosită mai cu scama ca staţiune pentru vânatul balenelor – nişte cabane

obişnuite de piatră, acoperite cu paie şi pământ…

Vânătorii de balene din Grotto aveau obiceiul să cumpere cărbuni sau lemn de la orice vas care se îndrepta spre nord sau spre sud. Aşa că, acum, câţiva pescari se apropiară de iaht. Şi cu toate că provizia de cărbune nu le prisosea, Cowperwood dădu instrucţiuni comandantului să descarce câteva tone, simţind că viaţa nu fusese prea generoasă cu aceşti oameni.

După gustarea de dimineaţă, căpitanul Ilansen coborî pe ţărm şi, la întoarcere, îi spuse lui Cowperwood că un trib de laponi, venit cu mult mai dinspre nord, sosise şi îşi statornicise tabăra undeva cam pe la o jumătate milă de Grotto. Erau vreo mie cinci sute de reni, spunea el, şi peste o sută de laponi, cu copiii lor şi cu câini. Auzind aceasta, Berenice îşi exprimă dorinţa de a-i vedea. Drept care, căpitanul Hansen şi secundul îi duseră cu barca până la mal ca să viziteze tabăra.

Punând piciorul pe ţărm, porniră pe jos către renii împrăştiaţi în preajma corturilor risipite peste tot. Căpitanul, care ştia câteva cuvinte în limba lor, stătu de vorbă cu laponii, iar câţiva dintre ei se apropiară de vizitatori, urându-le bun venit, dădură mâna cu ei şi-i poftiră în corturi, într-unul din corturi se afla un ceaun mare atârnat deasupra focului, iar secundul, începând să facă investigaţii, le spuse că ar fi „tocană de câine”, dar de fapt au aflat că era un urs frumos, gras, gustos, din care se înfruptară cu toţii.

Un alt cort era plin de pescari şi fermieri din regiunile învecinate, căci era vorba de fapt de un fel de târg unde laponii aduceau produse obţinute de pe urma renilor şi cumpărau provizii pentru iarnă. O laponă îşi făcea drum cu coatele prin mulţime. Îl salută pe căpitanul Ilansen ca pe o veche cunoştinţă şi acesta îl informă pe Cowperwood ca femeia era unul din cei mai bogaţi membri ai tribului. Veniră apoi grupuri de cântăreţi şi dansatori, cărora toţi încercau să li se alăture. Urmă băutură, mâncare şi multă veselie pretutindeni, după care

Cowperwood împreună cu ai lui îşi luară rămas bun şi se întoarseră pe vas.

În lumina soarelui, care nu apunea niciodată, iahtul a fost întors şi îndreptat din nou spre sud. Vreo douăsprezece balene uriaşe de Groenlanda se apropiară atât de mult, încât puteau fi văzute de pe iaht, iar comandantul porunci „toate pânzele sus” – astfel ca vasul să facă manevre printre ele cu cea mai mare dibăcie. Urmărind din priviri balenele, pasagerii şi echipajul erau în mare fierbere. Cowperwood părea însă mai interesat de iscusinţa căpitanului decât de spectacolul pe care-l avea înaintea ochilor.

— Aşa este! spuse el Berenicei. Orice profesie, orice formă de muncă cere pricepere şi agerime. Căpitanul, după cum vezi, are controlul absolut al iahtului său, şi asta-i o performanţă.

Ea zâmbi la auzul acestei observaţii, dar nu făcu niciun comentariu, în vreme ce el rămase pe gânduri filosofând asupra lumii impresionante din care făcea deocamdată parte. Lucrul care îl impresionă cel mai mult din priveliştile nordului a fost faptul că acestei faze aspre şi nesemnificative din punct de vedere social a lumii puţin îi păsa de un temperament ca al lui. Oceanele imense, luate în general, îi ajutau pe locuitori furnizându-le peşte; şi le dădeau oamenilor posibilitatea ca la întoarcere, să-şi construiască şi să facă locuibile spaţii de pământ destul de întinse şi astfel să-şi asigure o relativă tihnă în viaţă. Şi totuşi, simţea că oamenii aceştia se bucurau mai mult de viaţă, în sensul adevăratei frumuseţi, al unui confort simplu, al obiceiurilor minunate – mai mult decât el şi mii de alţii ca el care nu se gândesc decât să strângă bani. Cât despre el, îmbătrânise, iar cea mai bună parte din viaţă se şi depănase. Ce mai putea aştepta? Să mai facă şi alte metrouri? încă nişte galerii de artă? Să se mai irite din pricina opiniei publice?

Călătoria fusese cu adevărat odihnitoare. Dar acum, ceas de ceas, se apropia din ce în ce de lucruri care erau

departe de a-i aduce linişte, iar dacă le va continua, îi vor aduce alte discuţii, alţi avocaţi, noi critici în presă, noi neajunsuri în cămin. Zâmbi ironic în sine. Nu trebuia să se gândească prea mult. Să ia lucrurile aşa cum i se oferă şi să caute partea lor bună. La urma-urmei, lumea făcuse

26: *1*

pentru el mai mult ca pentru majoritatea oamenilor, iar lui nu-i rămânea decât să fie recunoscător – şi era.

Câteva zile mai târziu, apropiindu-se de Oslo pe drumul de întoarcere, Cowperwood a fost de părere că, pentru a scăpa de publicitate, Berenice să părăsească mai bine iahtul acolo şi să revină cu un vapor la Liverpool, care ar duce-o până la mică distanţă de Pryor's Cove. Era fericit văzând cât de docil acceptase Berenice această hotărâre, deşi din expresia chipului ei îşi dădu seama cât de mult se împotrivea forţelor care, în mod inevitabil, controlau şi puneau stavilă relaţiilor dintre ei.

CAPITOLUL 58

După vacanţa în Norvegia, Cowperwood se simţea excelent, era nerăbdător să înceapă afacerile cu şi mai mari eforturi, pentru a-şi atinge scopul propus în legătură cu capitalul de 185.000.000 dolari, cele o sută patruzeci mile de linii subterane şi electrificarea întregului traseu de metro, până în ianuarie 1905. De abia aştepta să ducă la bun sfârşit această lucrare şi să dovedească importanţa ei; aproape că nici nu-şi îngăduia să se odihnească, la Pryor's Cove sau altundeva.

Şi astfel, în următoarele câteva luni, au avut loc întruniri directoriale, convorbiri cu cei care investiseră capital, oameni interesaţi şi importanţi, discuţii asupra unor probleme de ordin tehnic, şedinţe particulare, uneori seara, cu lordul Stane şi Elverson Johnson. Până la urmă, trebui să mai facă şi o călătorie la Viena, ca să examineze proiectul unui motor electric inventat de un anume Ganz, care preconiza reducerea preţului de cost în exploatarea metroului cu sume de-a dreptul considerabile. După ce văzu motorul şi observă cum funcţionează, convins fiind de

valoarcă lui, telegrafie numaidecât inginerilor săi să vină la Viena spre a-i confirma părerea.

În călătoria de întoarcere la Londră făcu un popas la hotelul Ritz din Paris. În prima seară se întâlni în holul hotelului cu un vechi coleg, Michael Shanley, cândva angajat de-al lui la Chicago, care îi propuse să meargă să asculte un concert la Opera din Paris. Se vorbea mult despre compoziţiile unui polonez, Chopin, ale cărui opere urmau să fie interpretate. Numele îi era vag cunoscut lui Cowperwood, şi mai puţin lui Shanley. Se duseră, iar Cowperwood a fost de-a dreptul fermecat de această muzică. Citind în notele din program că Chopin fusese înmormântat la cimitirul Père-Lachaise, îi sugeră prietenului său să viziteze a doua zi acest mormânt celebru în toată lumea.

Aşa dar, în dimineaţa următoare, el şi Shanley s-au dus la Père-Lachaise, unde angajară un ghid, care le furniză în engleză numeroase informaţii, în timp ce străbăteau aleile cimitirului străjuite de chiparoşi. Astfel aflară că sub acea lespede zăcea Sarah Bernhardt, care pe vremuri, la Chicago, îl emoţionase aşa de mult cu vocea ei de aur. Ceva mai departe era mormântul lui Balzac, despre ale cărui opere ştia doar atât că erau considerate mari. În timp ce se oprea privind, îşi dădea din nou seama că munca asiduă îl împiedicase de a cunoaşte semnificaţia intelectuală şi artistică a geniului manifestat şi în alte domenii de activitate. Trecură pe lângă mormintele lui Bizet, Musset, Molière şi în cele din urmă la locul de veci al lui Chopin, pe care îl găsiră acoperit cu buchete de trandafiri şi crini, prinse în panglici.

— Ia gândeşte-te!… exclamă Shanley. Desigur, e un muzician mare, dar a murit de mai bine o jumătate de veac, şi uite câte flori! Nicio grijă, pentru mine ştiu că nimeni n-o să facă asta!

Cowperwood se întreba dacă la un an după moarte vor fi presărate flori pe mormântul lui – gând care mai mult îl amuză decât îl irită – pentru că ştia foarte bine cât

de puţine morminte din lume, indiferent cine zăcea în ele, mai erau presărate cu flori după atâta amar de vreme.

Înainte de a părăsi Père-Lachaise, i-a fost dat să mai aibă o surpriză. Când să se întoarcă spre o poartă din partea sudică nimeriră întâmplător lângă mormântul dublu, splendid, al lui Abélard şi Héloïse, în legătură cu care ghidul lor începu să le depene binecunoscuta poveste tragică de dragoste a acestei perechi nefericite. Héloïse şi Abélard! Dragostea unei tinere fete pentru un călugăr, cărturar strălucit, şi brutalitatea feroce a tatfilui ei, un om crud, membru într-un consiliu episcopal al unei catedrale din veacul al unsprezecelea! Cowperwood nu auzise până acum despre aceşti îndrăgostiţi. Dar pe când stătea şi asculta cele spuse de ghid, se apropie o femeie delicată, se vedea bine, şi foarte atrăgătoare, purtând un coş de flori şi începu să presare flori peste mormânt. Atât Cowperwood cât şi Shanley au fost aşa de mişcaţi încât ridicară pălăriile, şi prinzând privirea femeii, o salutară respectuoşi. Ea răspunse acestei atenţii, spunând: *„Merçi beaucoup, messieurs”* – şi plecă.

Incidentul acesta straniu şi emoţionant îi stârni lui Cowperwood un val de gânduri legate de el şi de Aileen de altă dată. Pentru că, la urma-urmei, când fusese închis la Philadelphia, Aileen şi nu altcineva i-a înfruntat pe toţi duşmanii lui, printre care şi pe tatăl ei, vizitându-l credincioasă şi îndulcindu-i soarta în fel şi chip. Ca şi în cazul Héloïsei şi al lui Abélard, ea pe el l-a vrut şi nu pe altul, şi după cum ştia nu se schimbase.

Deodată îi veni ideea să facă un mormânt pentru ei doi, un loc de odihnă veşnică, frumos şi durabil. Da, va vorbi cu un arhitect şi, pe baza unor schiţe, va construi un mormânt splendid care să dovedească faptul că, măcar o dată, a avut grijă de ea, tot aşa cum şi ea avusese grijă de el.

CAPITOLUL 59

La întoarcerea lui Cowperwood la Londra, Berenice a fost uimită văzându-l atât de schimbat ca înfăţişare. Părea

extrem de obosit şi slăbit. Berenice îl certă că n-are grijă de propria lui sănătate şi se plânse că stăteau atât de puţin împreună.

— Frank, dragă, începu ea pe un ton afectuos, de ce laşi ca lucrurile astea să-ţi răpească atâta timp şi energie? Pari extenuat şi nervos. Nu crezi c-ar trebui să te vadă un doctor, să-ţi facă un consult amănunţit înainte de a te apuca de alte treburi?

— Bovy, dragă, spuse el, petrecându-şi braţul pe după mijlocul ei, n-ai niciun motiv să fii îngrijorata. Ştiu că muncesc prea mult, dar toate se vor termina curând şi n-o să mă mai angajez în atâtea afaceri – măcar o vreme.

— Dar te simţi într-adevăr bine?

— Da, dragă, cred că mă simt bine. În orice caz, această fază din mersul afacerilor mele este atât de importantă, încât consider că trebuie, în ce mă priveşte, să-i acord toată atenţia.

Dar tocmai când rostea aceste cuvinte, se smuci înainte, copleşit parcă de o durere subită. Berenice veni repede lângă el, exclamând:

— Frank, ce ai? Ce s-a întâmplat? Ai mai avut vreodată ceva asemănător?

— Nu, dragă, sigur că nu, răspunse. Dar nu poate fi ceva serios, sunt convins. Îşi revenise oarecum. Fireşte, continuă el, trebuie să existe o cauză care să fi provocat durerea asta atât de acută. Sună-l mai bine pe doctorul Wayne şi roagă-l să treacă pe aici să mă consulte…

La aceasta sugestie, Berenice se apropie numaidecât de telefon.

Când sosi, doctorul păru surprins văzându-l pe Cowperwood atât de tras la faţă şi, după ce-l examină parţial şi-i prescrise o reţetă de medicamente pe care să le ia fără întârziere, îi ceru să treacă a doua zi dimineaţă pe la cabinetul lui pentru un control amănunţit – ceea ce Cowperwood a fost de acord să facă. Totuşi, după o săptămână, timp în care doi dintre cei mai buni specialişti din Londra au fost chemaţi de către doctorul Wayne şi i-au

adus la cunoştinţă concluziile, a fost uluit aflând că, din pricina unei boli de rinichi care se agravase, deznodământul putea fi fatal, într-un timp relativ scurt. I se recomandă să se odihnească şi să ia medicamentele prescrise şi, se înţelege, să mai reducă. din activitate.

Câteva zile mai târziu, când se duse la cabinetul doctorului Wayne pentru o nouă consultaţie, Cowperwood îi spuse medicului că se simţea mai bine şi că pofta de mâncare îi revenise.

— Necazul în bolile astea, domnule Cowperwood, rosti doctorul Wayne foarte calm, este că au efecte periferice, iar durerile pe care le pricinuiesc încetează pentru un timp. Asia nu înseamnă, totuşi, că pacientul s-a vindecat, ori că-i este mai bine. Durerile pot reveni, şi aceasta duce adesea la diagnostieuri îngrijorătoare în rândul specialiştilor noştri, care nu sunt totdeauna infailibili. Mai mult, starea pacientului se poate ameliora şi acesta poate trăi ani de zile. La fel cum situaţia se poate înrăutăţi, şi asta constituie una din cauzele care fac tratarea acestei maladii atât de anevoioasă. Aşa că vezi, domnule Cowperwood, de ce nu-ţi pot vorbi atât de categoric precum aş fi dorit.

Aici Cowperwood îl întrerupse.

— Mi se pare, doctore Wayne, că ai vrea să-mi spui ceva. Tare aş vrea să cunosc exact părerea specialiştilor. Oricare ar fi, vreau s-o cunosc. Sunt chiar atât de bolnavi rinichii mei? E vorba cumva de vreo meteahnă organică care-ar putea fi fatală?

Doctorul Wayne se uită la el stăruitor.

— Ei bine, specialiştii sunt de părere că, odihnindu-te şi renunţând la orice activitate, ai putea trăi încă un an sau chiar mai mult. Având grijă extrem de mare, ai putea trăi şi mai mult. În cazul dumitale e vorba despre o nefrită cronică, sau de maladia lui Bright, domnule Cowperwood. Dar, după cum ţi-am explicat, medicii nu au totdeauna dreptate.

Acest răspuns studiat, Cowperwood îl primi calm şi

gânditor, deşi acum, pentru prima oară în viaţă, căci aproape totdeauna fusese sănătos, a avut de înfruntat vestea unei boli probabil fatale! Moartea! S-ar putea să nu mai aibă mai mult de un an de trăit! Sfârşitul tuturor strădaniilor lui! Şi totuşi, ce ţi-e scris în frunte ţi-e pus, de aceea trebuia să se îmbărbăteze şi să ia lucrurile aşa cum erau.

După ce părăsi cabinetul doctorului, se simţi preocupat nu atât de propria lui situaţie cât de efectul morţii lui asupra câtorva persoane strâns legate de el de-a lungul existenţei: Aileen, Berenice, Sippens, fiul lui, Frank Cowperwood junior; prima lui soţie, Anna (acum doamna Wheeler) şi fiica lor Anna, pe care n-o mai văzuse de ani de zile, dar pe numele căreia depusese suficienţi bani ca să poată trăi în îndestulare. Mai existau şi alţii faţă de care se simţea obligat.

2C3

În drum spre Pryor's Cove, către sfârşitul zilei, l-a muncit tot timpul gândul necesităţii de a face ordine în afacerile lui. Primul lucru era să-şi întocmească testamentul, chiar dacă medicii greşeau. Trebuia să-şi lase averea tuturor celor apropiaţi. Şi-apoi, era galeria de artă păstrată cu atâta grijă, pe care intenţiona s-o doneze statului; şi apoi un spital – totdeauna dorise, din toată inima, să-i pună piatra de temelie la New York. Trebuia să facă ceva în această direcţie. După ce va înzestra diferiţii moştenitori şi beneficiari pe care îşi pusese în gând să-i ajute, trebuiau să-i mai rămână destule mijloace materiale pentru construirea unui spital, unde să poată fi îngrijiţi săracii, cei care nu aveau mijloace să plătească un doctor.

În sfârşit, ar mai fi fost chestiunea mormântului pe care dorea să-l construiască pentru el şi Aileen. Trebuia să se consulte cu un arhitect care să-i execute un proiect frumos, adecvat. Aceasta ar fi putut compensa oarecum aşa-zisa lui nepăsare faţă de ea.

Dar cum rămânea cu Berenice? Despre ea, probabil, nu va putea pomeni deschis în testament. N-ar fi vrut s-o

expună indiscreţiilor presei, şi, în general, invidiei inevitabile a publicului. O să aranjeze el însă chestiunea într-alt fel. Deşi îi şi fixase un cont la bancă, avea să depună o sumă suplimentară de bani sub formă de creanţe şi acţiuni pe care le deţinea în diverse corporaţii bancare, urmând să-i transfere pe numele ei sub formă de bani lichizi. Asta ar fi asigurat-o împotriva primejdiei de a rămâne fără fonduri în viitor.

Dar tocmai atunci trăsura ajunse la Pryor's Cove, şi lanţul gândurilor lui chinuitoare fu întrerupt de apariţia Berenicei, zâmbind afectuoasă, nerăbdătoare să audă ce spusese doctorul. Ca de obicei, în felul lui independent şi stoic de a fi, el se mulţumi să facă un semn cu mâna, ca şi cum chestiunea n-ar fi avut prea mare importanţă.

— Nu-i ceva care să aibă urmări, dragă, spuse el. O mică iritare a vezicei, poate din pricina excesului alimentar. Mi-a dat o reţetă şi m-a sfătuit să muncesc mai puţin.

— Avu! şllam cu! Exact ce ţi-am spus totdeauna! Ar trebui să te odihneşti mai mult, Frank, şi să nu te oboseşti aşa de tare.

Dar aici Cowperwood izbuti să schimbe discuţia.

— Pentru că veni vorba de muncă, rosti el, nu-i nimeni pe aici să facă ceva cu puii aceia rotofei şi sticla* de vin special despre care mi-ai vorbit azi-dimineaţă?...

— Ah, incorigibilule! Uite că vine Phenie să pună masa. Luăm cina pe terasă.

El o prinse de mină şi-i spuse:

— Vezi, Dumnezeu are grijă de cei cinstiţi şi harnici...

Veseli, intrară mână în mână în casă.

CAPITOLUL 60

Deşi Cowperwood părea că se bucură foarte mult de cina luată alături de Berenice, în minte i se perindau fără întrerupere pe de o parte preocupările lui de ordin comercial şi financiar, iar pe de altă parte diferite persoane, bărbaţi şi femei, care lucraseră cu el în îndeplinirea marelui sistem de tracţiune de oare fusese aşa

de absorbit. Bărbaţii, în majoritate utili, femeile agreabile – cu toţii laolaltă îi oferiseră vreo treizeci de ani plini de dinamism şi culoare. Iar acum, deşi tot nu credea că diagnosticul doctorilor ar fi chiar atât de fatal după cum suna, totuşi, datorită celor spuse de ei, în legătură cu sfârşitul ce i se apropia, datorită oreiâncântătoare petrecute cu Berenice aici în preajma Tamisei, şi a pajiştii plăcute de dinaintea lor, nu putea să nu simtă frumuseţea efemeră a vieţii cu o pregnanţă obsedantă. Căci viaţa lui fusese atât de bogată, de dramatică şi de memorabilă! Numai că acum, silit să reflecteze asupra posibilităţii unei întreruperi subite a ceea ce însemna totul în viaţă, avea tendinţa să sporească valoarea clipelor de care se bucurase în trecut. Berenice – aşa de tânără, de înţeleaptă şi de agreabilă – care în condiţii favorabile ar mai putea fi cu el încă mulţi ani în viitor! Acestea-i erau gândurile aşa cum i se depănau în minte. Şi pentru prima oară, nu putea cugeta asupra proceselor fatale ale vieţii cu obişnuita-i seninătate. De fapt, se putea gândi doar la valoarea poetică a acestui ceas, efemer, care ascundea în sine durere, nimic decât durere.

Totuşi, în comportamentul exterior nu trăda nimic din depresiunea lui lăuntrică; ajunsese la concluzia că trebuia să se prefacă, să joace teatru. Trebuia să-şi vadă de afacerile lui, ca de obicei, până în ceasul ori clipa când previziunile medicale urmau să se împlinească, dacă trebuiau să se împlinească.

Astfel, a doua zi dimineaţă plecă de la Pryor's Cove spre birou, unde se achită de rutina zilnică, dovedind acelaşi calm şi precizie ca totdeauna când era vorba de hotărâri proceduri etc. Cu deosebirea că, de astă dată, se simţea îndemnat să pună în funcţiune toate procesele variate care ar fi dus la îndeplinirea dorinţelor lui personale, în caz că avea să moară.

Unul dintre acestea era mormântul – pentru el şi dezamăgita Aileen. De aceea, îşi chemă secretarul, pe Jamieson, şi-i ceru să-i recomande un arhitect de valoare

incontestabilă, fie din Anglia sau de pe continent, care să fi câştigat reputaţie în domeniul construirii de monumente funerare. Dorea cât mai repede aceste date, deoarece avea nevoie de ele pentru un prieten. După aceea, îşi îndreptă atenţia către preocuparea favorită: galeria de artă, căreia voia să-i adauge alte tablouri remarcabile. În acest scop scrise unor persoane care cumpărau şi vindeau capodopere, şi în cele din urmă reţinu câteva tablouri foarte valoroase, printre care un Bouguereau, „Invadând tărâmul lui Cupidon44; „Potecă spre satl4, de Corot; un Frans Hals „Portret de femeie44 şi „învierea lui Lazar44 de Rembrandt. Aceste pânze le expedie cu vaporul la New York.

Alături de aceste activităţi specifice, mai erau totuşi amănuntele inevitabile în legătură cu proiectul metroului. Reclamaţii, certuri, rivalităţi, procese meschine în orice caz, după un timp, putu face faţă situaţiei, mai cu seamă că începuse să se simtă mult mai bine, încât ajunse la concluzia că durerile din pricina cărora consul tase doctorul fuseseră lipsite de importanţă. De fapt, viitorul îi apărea mai trandafiriu ca niciodată de când venise prima oară la Londra. Chiar şi Berenice observă că îşi recăpătase vechea lui vitalitate.

Între timp, lordul Stane, impresionat de energia creatoare a lui Cowperwood, manifestată în atât de multe proiecte noi şi originale, decise că ar fi vremea să pună la cale o petrecere mondenă în cinstea lui Cowperwood, în locul acela minunat de la ţărmul mării, Tregasal, unde puteau fi găzduiţi cel puţin două sute de oaspeţi. Astfel, după multă chibzuială în legătură cu persoanele marcante care urmau să fie invitate, a fost fixată data, iar Tregasal – cu frumoasele împrejurimi şi sala de bal uriaşă, cu policandrele întrecând în strălucire clarul de lună – a devenit scena balului.

Lordul Stane, în picioare la intrarea principală, saluta musafirii veniţi în număr mare. Când o văzu pe Berenice intrând la braţul lui Cowperwood, se minună cât era de

frumoasă în seara aceea, într-o rochie albă cu trenă

— Având o linie grecească, simplă – prinsă în talie cu un cordon auriu, cu părul ei roşcat, ca o cunună de aur, dosăvârşind veşmântul. Iar când ea se apropie, îl privi şi-i surâse în aşa chip, încât tot ce putu spune Stane a fost: „Berenice 1 Splendid 1 Eşti fermecătoare ca un vis!”

— Cuvinte pe care Cowperwood, oprindu-se să schimbe câteva cuvinte cu unul dintre acţionarii lui cei mai de seamă, nu le auzi. „Trebuie să-mi acorzi al doilea dansw, adăugă Stane, reţinându-i mâna o clipă. Iar ea dădu graţios din cap.

După ce o întâmpină pe Berenice, îi ură bun sosit lui Cowperwood, oaspetele lui de onoare, într-un mod extrem de cordial, reţinându-l destul de îndelung pentru ca numeroasele personalităţi care aveau legătură cu construirea metroului să-l poată saluta.

N-a mai durat mult şi se anunţă cina; oaspeţii, intrând şi luând loc, legau discuţii, sorbeau din vinurile alese şi dintr-o şampanie de calitate specială, de care Stane era sigur că va răspunde celor mai pretenţioase gusturi. Râsetele şi murmurul conversaţiei sporeau în intensitate, plăcut modificate de notele delicate ale muzicii care pătrundea dintr-o încăpere învecinată.

Berenice se văzu aşezată chiar lângă capul mesei, cu lordul Stane de o parte şi contele de Bracken de cealaltă, acesta din urmă un tânăr destul de chipeş, care, cu mult înainte de sfârşitul felului trei, o rugă stăruitor să fie atât de bună şi să-i acorde măcar al treilea sau al patrulea dans. Dar cu toate că se simţea măgulită iar tânărul o interesa, ochii ei urmăreau pas cu pas mişcările lui Cowperwood, la celălalt capăt al mesei, angrenat într-o conversaţie vie cu o brunetă extrem de atrăgătoare din dreapta lui, fără a neglija evident o foarte seducătoare frumuseţe din stânga. Îi făcu plăcere observând că se destinde şi se amuză, pentru că de o bucată de vreme nu-l mai văzuse astfel.

Dar, deoarece cina dura cam mult, provizia de

şampanie fiind nelimitată, începu să aibă temeri pentru Cowperwood. Gesturile şi tonul conversaţiei, remarcă ea, deveniseră din ce în ce mai însufleţite, evident din cauza şampaniei, şi asta o tulbură pe Berenice. Şi când, în sfârşit, lordul Stane anunţă că toţi cei care voiau să danseze puteau să se retragă în sala de bal, iar Cowperwood se apropie şi o invită la dans, se simţi şi mai îngrijorată de atitudinea lui exuberantă. Şi totuşi, el mergea cu aerul omului stăpân pe sine, ca oricare din cei prezenţi. În timp ce alunecau împreună în paşii ritmaţi ai valsului, ea îi şopti:

— Eşti fericit, dragă?

— Niciodată n-am fost mai fericit, răspunse el. Sunt cu tine, frumoasa mea!

— Dragul meu, spuse Berenice în şoaptă.

— Nu-i aşa că-i minunat, Bevy? Tu, palatul acesta, lumea de aici! Toată viaţa mi-am dorit aşa ceva!

Berenice îi zâmbi cu afecţiune, dar tocmai atunci îl simţi că se clatină uşor, apoi se opri şi, ducând mâna la inimă, murmură:

— Aer! Aer! Trebuie să ies la aer!

Ea îl apucă strâns de mână şi-l conduse către o uşă deschisă care dădea spre un balcon cu vederea la mare. Îl susţinu, ajutându-l să ajungă până la cea mai apropiată banchetă, pe care se prăvăli greoi, vlăguit. Berenice era îngrozitor de alarmată; alergă până la un servitor care trecea cu o tavă în mână şi strigă:

— Te rog t Caută pe cineva şi ajută-mă să-l aşezăm într-un pat. E grav bolnav.

Slujitorul, speriat, chemă numaidecât majordomul, care îl purtă pe Cowperwood într-o cameră neocupată de la acelaşi etaj, apoi fu anunţat lordul Stane. Acesta, când sosi, păru atât de zguduit de spaima Berenicei, încât porunci majordomului să-l ducă pe Cowperwood în propriul său apartament de la etajul al doilea şi chemă numaidecât medicul său personal, pe doctorul Middleton. Majordomul a fost instruit, de asemenea, să ceară cea mai

mare linişte în rândul slujitorilor.

Între timp, Cowperwood începuse să-şi revină, iar când doctorul Middleton apăru, era aşa de conştient de necesitatea precauţiei, încât îi spuse lui Stane să aibă grijă să se vorbească cât mai puţin despre asta; doar că s-a împiedicat şi era gata să cadă. Era sigur, zicea, că a doua zi dimineaţă se va simţi bine. Doctorul Middleton, totuşi, avea o altă părere despre boala lui, şi îi administră un sedativ. După care sugeră ca bolnavul să rămână nemişcat timp de o zi sau două, cel puţin, pentru ca să nu se ivească complicaţii. Deoarece, după cum îi mărturisi lui Stane, starea lui Cowperwood arăta semne mai grave, pare-se, decât urmările unui leşin.

CAPITOLUL 61

A doua zi de dimineaţă, când Cowperwood se deşteptă în apartamentul lui Stane, observă că rămăsese singur, afară doar de nişte slujitori foarte politicoşi care intrau ori ieşeau. Abia atunci începură să i se perinde în minte clipele atât de neplăcute prin care trecuse. Căci era puţin surprins de faptul că, după ce ajunsese să se simtă oarecum la adăpost în legătură cu sănătatea, deodată să se vadă silit să fie conştient de boala hil.

Era oare într-adevăr victima acelei nefaste maladii a lui Bright? Când fusese chemat doctorul Middleton, n-avusese energia să discute chestiunea colapsului săli.

Pentru că un lucru era cert, după cum îşi amintea el acum, a avut senzaţia că i s-a tăiat respiraţia, ceea ce până la urmă a dus la o slăbiciune fizică, pricinuindu-i leşinul. Oare să fi fost din cauza unei afecţiuni la rinichi, aşa cum preconizase doctorul Wayne, sau totul se datora cantităţii prea mari de şampanie, hranei prea abundente? îşi amintea că doctorul stăruise atunci să nu bea decât apă şi să mănânce numai alimente foarte uşoare.

Pentru a fi sigur că urma tratamentul indicat, hotărî ca Berenice să trimită o cablogramă vechiului prieten şi medicului său personal, doctorului Jefferson James din New York, cerându-i să vină numaidecât la Londra. Prieten

temeinic, doctorul James era singurul om care putea să-i spună sincer care era adevărata stare a sănătăţii lui.

Dar, în timp ce analiza chestiunea pe îndelete şi destul de calm, se auzi o bătaie uşoară în uşă şi lordul Stane intră, vesel şi cât se poate de agreabil.

— Aha, aici îmi eşti! exclamă. Dumneata, cu fetele dumitale frumoase şi cu şampania dumitale 1 Să ştii că ar trebui să-ţi fie ruşine 1 Cowperwood zâmbi cu toată faţa. Dar să ştii, continuă lordul, că am dispoziţie să-ţi aplic o pedeapsă drastică pentru cel puţin douăzeci şi patru de ore. Niciun strop de şampanie. În schimb, apă! Icre negre, de loc, nici măcar un grăunte, doar o feliuţă de carne de vacă, şi mai multă apă! Poate, când vei fi gata să dai ochii peste cap, o cană cu supă din făină de ovăz, şi din nou apă!

Cowperwood se ridică în capul oaselor.

— Asta-i culmea cruzimii, spuse el. Dar poate că te vei lăsa convins să împarţi cu mine apa şi supa din făină de ovăz. Până atunci însă, şi strict confidenţial, n-ai vrea să-mi povesteşti şi mie ce ţi-a spus doctorul Middleton?

— Ei, da, răspunse Stane, mi-a spus că uiţi într-adevăr că în cazul dumitale, anii abia se mai târăsc, şi că şampania şi icrele negre depăşesc puterea dumitale de digestie. Ca şi faptul de a dansa până în zori. De aici, colapsul dumitale pe parchetul prea lustruit din sala mea de bal. De aici, apropiata vizită a doctorului Middleton ca să afle cum te mai simţi, deşi el spune că altă meteahnă serioasă în ce te priveşte nu există, în afară de surmenaj, ceva lesne remediabil. Şi, trebuie să adaug, pupila dumitale adorabilă, care a avut bunăvoinţa să accepte invitaţia mea de a rămâne peste noapte, are să coboare curând. Nu-i nevoie să-ţi mai spun, fireşte, că este la fel ca şi mine extrem de îngrijorată, oricare ar fi concluziile doctorului Middleton.

Această declaraţie îl făcu pe Cowperwood să afirme* destul de categoric:

— Dar eu nu sufăr de nimic care să aibă cine ştie ce urmări! S-ar putea să nu stau prea strălucit cu sănătatea,

însă nu sunt nici departe de aşa ceva. În privinţa afacerilor, voi fi în stare să fac faţă tuturor dificultăţilor. De fapt, ţinând seamă de rezultate, poţi judeca şi singur dacă afacerile noastre sunt conduse cum se cuvine sau nu.

Exista o nuanţă de reproş în glasul lui, pe care Stane o sesiză.

— Rezultatele au fost extraordinare, spuse el. Cine e în stare să vină aici cu un proiect ca al dumitale şi să adauge investiţii americane de 25.000.000 dolari – merită, din partea mea, desigur, cele mai mari complimente. Şi sunt bucuros că pot exprima recunoştinţa mea şi a celor care au investit capital de la noi, pentru interesul arătat şi pentru serviciile dumitale. Singurul neajuns, Cowperwood, este că totul se sprijină pe umerii dumitale largi de american şi pe nemărginita dumitale sănătate şi energie. Şi asta e important.

În clipa aceea se auzi o bătaie în uşă, şi Berenice intră. După un schimb de salturi şi amabilitqţi, Stane îi pofti pe amândoi să rămână la el cât doreau de mult, o săptămână sau o lună. Cowperwood, totuşi, simţind nevoia de singurătate absolută – dar şi de linişte şi odihnă, stărui să plece mai devreme. După ce ieşi Stane, se întoarse către Berenice şi spuse:

— Nu pentru că m-aş simţi rău, scumpo! Nu, ci din nevoia de a evita orice fel de publicitate, aş dori să plecăm de-aici cât mai repede posibil, şi dacă ar fi să aleg, m-aş duce mai curând la Pryor’s Cove decât la hotel. Te rog, n-ai vrea să aranjezi acest lucru cu lordul Stane, în aşa fel încât să putem pleca de aici mâine dimineaţă?

— Cum să nu, dragă răspunse Berenice, dacă vrei tu. M-aş simţi şi eu mai bine dacă am fi acolo împreună.

?.*7* 6

— Mai o ceva, Bevy, continuă Cowperwood. Aş vrea să-l pui po Jamicson să telegrafieze doctorului Jefferson James la New York. El e vechiul meu medic şi prieten. Ftoagă-l, dacă poate să vină la Londra. Spune-i lui Jamieson că aş dori să procedeze cât mai confidenţial. Îl

poate găsi la Asociaţia Medicală din New York.

— Atunci, tot simţi că ceva nu-i în ordine?

Glasul îi tremura de nervozitate.

— Nu! în orice caz, nu chiar aşa de rău, dar după cum vezi şi singură, nu prea sunt sigur ce anume nu-i în ordine. Şi, pe urmă, mai e problema afacerilor mele publice, şi boala mea s-ar putea să neliniştească pe oricine, mai cu seamă pe acţionari şi pe cei care au făcut investiţii. E într-adevăr cam ciudat ca un om să cadă la pat dintr-odată, fără să fi dat niciun semn… poate că am exagerat puţintel cu mâncatul şi băutura noaptea trecută, îndeosebi cu şampania. Dar niciodată, absolut sigur, nu m-am simţit ca acum. Şi, fireşte, aş vrea să-l văd pe Jefferson. El are să-mi spună adevărul.

— Frank, îl întrerupse Berenice, ce ţi-a spus doctorul Wayne ultima oară când l-ai văzut? Mie nu mi-ai vorbit nimic. Ce arată raportul specialiştilor?

— Ah, doctorul Wayne zicea că durerea pe care am avut-o atunci s-ar putea să fie legată de maladia lui Bright, numai că nu era sigur, deoarece, spunea, există două forme de maladie Bright: cronică şi acută. A mea, zicea el, nu era niciuna nici alta. Spunea că va trebui să aştept pentru a vedea dacă se vor ivi complicaţii serioase, înainte ca vreun specialist să poată pune un diagnostic corect.

— Ei bine, dacă aşa stau lucrurile, cred că va trebui să vină doctorul James. Îi voi cere lui Jamieson să-i trimită mâine o cablogramă. Între timp, cred, fireşte, că Pryor's Cove e un loc potrivit pentru tine, până când doctorul James va socoti că te-ai însănătoşit.

După care, ea se duse la fereastră, trase storurile şi îi ceru să se odihnească, în vreme ce ea va face toate aranjamentele necesare pentru a putea pleca a doua zi dimineaţă.

Dar deşi ocupată, în gând o chinuia grija pentru tot ce se lega de el, şi în ciuda faptului că aparent era liniştită, în sinea ei se temea.

— Ai perfectă dreptate, draga mea, recunoscu Stane,

când îl informă despre hotărârea lor de a pleca la Pryor's Cove. O să aibă un efect liniştitor asupra lui, sunt sigur, aşa cum a avut de multe ori şi asupra mea în trecut. Şi apoi, mama dumitale se află acolo şi o să te ajute. Dacă-mi dai voie, vă conduc chiar eu mâine dimineaţă. Domnul Cowperwood este un om mult prea important pentru mine, aşa că nu voi precupeţi nimic ca să-i asigurăm tihna şi restabilirea grabnică a sănătăţii.

CAPITOLUL G2

Urmarea a fost c-a, după două săptămâni, sosi la Pryor's Cove doctorul James care, văzându-l pe Cowperwood întins în pat, într-un dormitor cu ferestrele spre Tamisa, rămase ţintuit locului şi spuse:

— Ei bine, Frank, după cum observ nu eşti chiar aşa de bolnav, încât să nu te poţi bucura de priveliştea frumoasă din faţa acestor ferestre. Aproape că-mi vine să-ţi propun să te scoli, să dai o fugă până la New York, şi să mă laşi pe mine să mă-ntind până ce-mi voi reveni din oboseala călătoriei. De ani de zile tânjesc după o vacanţă.

— Nu ţi-a făcut plăcere călătoria? întrebă Cowperwood.

— Niciodată în viaţă nu mi-a prins mai bine o schimbare. A fost frumos. Marea era calmă, iar pe vas se afla o trupă de cântăreţi care m-au distrat grozav. Se îndreptau, dacă vrei să ştii, spre Viena, iar jumătate din ei erau negri!

— Acelaşi Jeff de totdeauna! exclamă Cowperwood. Doamne, ce plăcere să te văd din nou! De câte ori n-am dorit să fii aici şi să te amuzi de ciudăţeniile englezilor!

— Au destule, nu-i aşa? zise James. Dar, ce-ar fi să-mi povesteşti despre tine, de la început. Unde te aflai şi din ce cauză eşti ţintuit la pat?

La acest îndemn, Cowperwood îi povesti unele întâmplări, despre munca lui istovitoare de când s-a întors din Norvegia, precum şi despre părerile doctorului Wayne şi ale specialiştilor.

— Iată de ce am vrut să vii aici, Jeff, rosti el în

concluzie. Ştiam că-mi vei spune adevărul. Specialiştii zic că ar putea fi vorba de maladia lui Bright. De fapt, sunt de părere că s-ar putea să nu mai trăiesc decât un an şi jumătate cel mult, deşi doctorul Wayne spune că nu sunt infailibile concluziile specialiştilor.

— Tocmai! exclamă doctorul James pe un ton categoric.

— Părerea doctorului Wayne, desigur, continuă Cowperwood, s-ar putea să fi creat în mine o falsă încredere, pentru că, nu mult după aceea, la o petrecere dată de lordul Stane mi s-a întâmplat incidentul neplăcut pe care ţi l-am descris. Am simţit deodată că mi se taie respiraţia şi a trebuit să fiu scos din încăpere de alţii. Acest lucru m-a făcut să mă cam îndoiesc de diagnosticul pus de doctorul Wayne. Dar acum, că eşti tu aici, aştept să mi se spună adevărul şi să urmez tratamentul cuvenit.

Doctorul James făcu atunci câţiva paşi înainte şi îşi aşeză amândouă mâinile pe pieptul lui Cowperwood.

— Ia arată-mi cât de adânc poţi respira, spuse el, şi după ce Cowperwood făcu o serioasă sforţare în acest sens, doctorul rosti: Ah, înţeleg, o uşoară dilataţie a stomacului. Va trebui să-ţi dau ceva şi pentru asta.

— Sunt semne că aş avea o boală incurabilă, Jeff?

— Nu-ţi pot spune atât de repede, Frank. Trebuie să te examinez întâi. Dar, ceea ce pot spune este că te-au şi consultat doi doctori şi trei specialişti şi ai aflat că boala ţi-ar putea fi fatală. După cum ştii, există totdeauna o margine vastă între posibil şi imposibil, între certitudine şi incertitudine, aşa cum există totdeauna o margine vastă între boală şi sănătate. Privându-te însă aici şi acum, şi având în vedere starea ta fizică în general, cred că va trebui să te îngrijeşti probabil luni de zile încă, poate câţiva ani. Dă-mi răgaz să fac unele analize, să descopăr tratamentul cel mai eficace. Mâine dis-de-dimineaţă mă întorc pentru un examen general.

— O clipă, strigă Cowperwood. Am dat dispoziţie să stai aici, împreună cu noi, adică eu, pupila mea,

domnişoara Fleming şi mama ei.

— Foarte amabil din partea ta, Frank, că mă inviţi, dar astăzi nu pot rămâne. Trebuie să fac rost de nişte medicamente ca să mă pot ocupa de tine. Dar revin mâine dimineaţă pe la unsprezece şi după aceea rămân cu voi, dacă vrei, cel puţin atât cât să fac din tine un om mai bun, dacă nu unul mai înţelept. Însă, deocamdată, niciun strop de şampanie. De fapt n-ai voie să bei niciun fel de alcool, măcar un timp, iar ca mâncare doar supă de legume şi lapte bătut.

Tocmai atunci Berenice intră în odaie şi Cowperwood făcu prezentările. După ce o salută, doctorul James se întoarse către Cowperwood şi-i spuse:

— Cum de poţi fi bolnav având alături un asemenea leac care vindecă orice rele. Mâine dimineaţă, te asigur, voi fi aici, negreşit.

Apoi, pe un ton foarte profesional, îi explică Berenicei că, atunci când va reveni, o să aibă nevoie de apă fierbinte, de prosoape şi de nişte jăratic de la un foc puternic, aşa cum văzuse într-o cameră învecinată.

— Când te gândeşti că am făcut atâta amar de drum de la New York ca să-l tratez, şi când colo are leacul chiar aici, observă el zâmbind, adresându-se Berenicei. Lumea asta e de-a dreptul ridicolă – de nimic nu-i bună!

Văzându-l cât de vesel şi de spiritual era, Berenice îl privi cu şi mai multă bunăvoinţă; se gândi la toţi oamenii puternici şi interesanţi pe care Frank îi avea totdeauna în jurul său.

După ce mai schimbă câteva cuvinte cu Cowperwood, doctorul plecă spre oraş, nu înainte însă de a-l fi făcut pe acesta să simtă că uriaşele lui obligaţii financiare constituiau ele însele un soi de boală.

— Toate problemele astea, Frank, îţi macină mintea, îi spuse el cu seriozitate. Creierul este un organ care gândeşte, creează, dă directive şi-ţi poate cauza neplăceri mari, ca orice boală fără leac; şi eu cred că asta e boala ta. Trebuie să te fac să înţelegi că ceea ce-ţi spun e adevărat

şi că sănătatea valorează mai mult decât zeci de reţele de metro.

Dacă stărui să pui munca po primul plan, atunci orice şarlatan de medic te-ar putea asigura, negreşit, că la vârsta ta eşti pe cale să mori. Prin urmare, pentru mine problema este acum să-ţi scot din minte ideea metroului, şi să te odihneşti într-adevăr.

— Voi face tot ce-mi va sta în putinţă, spuse Cowperwood, dar parte din aceste poveri nu-s aşa de lesne de înlăturat după cum îţi închipui. Ele se leagă de interesele a sute de oameni care şi-au pus toată încrederea în mine, pe lângă milioanele de londonezi care n-au fost în stare niciodată să cunoască nimic din oraş în afară de cartierul lor. Datorită planului meu, vor putea călători în toate colţurile Londrei doar cu doi penny şi astfel să-şi facă o idee, cât de cât, despre cum arată oraşul lor.

— Ei, asta-i, Frank! Dacă tu dai ortul popii într-o bună zi, ce-o să se facă atunci londonezii tăi?

— Londonezii mei au s-o ducă bine, fie că o să trăiesc sau o să mor, plecând de la ideea că planul meu în legătură cu metroul va fi pus bine pe roate înainte de a muri. Da, Jeff, tare mi-e teamă că pun munca mult mai presus de persoana mea. De fapt, treaba asta pe care am început-o s-a şi dezvoltat într-atât, încât niciun om nu mai e indispensabil acum, nici chiar eu, deşi sunt multe lucruri pe care le-aş mai putea face, dacă aş trăi destul de mult ca să-mi duc la îndeplinire proiectele.

CAPITOLUL 63

În vremea asta, doctorul James chibzuia pe îndelete asupra bolii lui Cowperwood şi a greutăţilor financiare care-l tulburau. Cât despre maladia lui Bright, despre care doctorii londonezi fuseseră de părere că ar putea să-i fie atât de repede fatală, cunoştea cazuri de oameni care rezistaseră mulţi ani de zile. Cowperwood, totuşi, prezenta simptome grave. Mai întâi dilatarea stomacului, şi apoi durerile acute care îl luau cu asalt la răstimpuri; acestea, laolaltă cu neliniştea din cauza afacerilor, îi pricinuiau un

mare rău. AU factor îngrijorător era chinul iscat de diferite întâmplări din viaţa lui din trecut, despre care James ştia o sumedenie de lucruri – prima lui soţie, fiul său, Aileen, şi alte legături care fuseseră semnalate în presă când şi când.

Ce să facă, ce să facă pentru omul ăsta la care ţinea atât de mult?! Ce anume, în afară de medicină, ar fi putut contribui la însănătoşirea lui – măcar pentru o perioadă de timp! Mintea! Mintea! Dacă ar fi în stare, ajutat de medicamente, să-i influenţeze mintal, cugetul să-şi vină singur în ajutor! Deodată simţi că asta era tocmai ideea de care avea nevoie. Şi anume, Cowperwood trebuia însănătoşit în aşa măsură, încât să dorească să plece într-o călătorie de plăcere în străinătate, nu numai pentru o schimbare de decor; trebuia ca lumea, atât în Anglia, cât şi în America, uimită la vestea că se simţea destul de bine pentru a călători, să spună: „Păi, omul ăsta nu-i grav bolnav! Şi-a revenit, uite, poate călători, se distrează!"

Efectul va fi probabil că îşi va reface nu numai energia nervoasă oarecum vlăguită, ci va ajunge să creadă că e sănătos, sau măcar că se simte mult mai bine.

Destul de ciudat, locul unde mereu se îndreptau gândurile bunului doctor ca fiind o soluţie posibilă a problemei era Riviera, Monte Carlo – marele centru al jocurilor de noroc. Ce bine i-ar fi prins dacă presa anunţa prezenţa lui acolo, la mesele de joc. printre duci trufaşi şi prinţi asiatici! Oare nu i-ar fi consolidat asta, din punct de vedere psihologic, poziţia ca financiar? Fără îndoială că da!

Când se reîntoarse a doua zi la Pryor's Cove şi îl examină amănunţit pe Cowperwood, doctorul sugeră:

— După părerea mea, Frank, cred că în aproximativ trei săptămâni te vei simţi destul de bine ca să pleci de aici şi să faci o frumoasă călătorie de plăcere. Aşa că prescripţia mea este să părăseşti vremelnic Anglia şi să mergi cu mine în străinătate.

— În străinătate? întrebă Cowperwood mirat.

— Da, şi vrei să ştii de ce? Pentru că ziarele vor

anunţa cu siguranţă că eşti în stare să călătoreşti. Asta şi vrei, nu-i aşa?

— Exact! răspunse Cowperwood. Unde mergem?

— Ei, poate la Paris şi probabil şi la Karlsbad – ştiu că-i o staţiune balneară detestabilă, dar e excelentă pentru sănătatea ta.

— Pentru numele lui Dumnezeu, şi de acolo?

— Ei, poţi alege, spuse James, între Praga, Budapesta, Viena şi Riviera, plus Monte Carlo.

— Cum! exclamă Cowperwood. Eu, la Monte Carlo?!

— Da, tu la Monte Carlo, oricât de bolnav ţi-ai închipui că oşti. Când te vei arăta la Monte Carlo, în epoca asta, o să produci cu certitudine tocmai reacţia pe care o doreşti. De fapt, nu-i nevoie să faci altceva decât să apari într-una din sălile de joc şi să pierzi câteva mii de dolari, pentru ca vestea să se răspândească în lung şi-n lat. Lumea va comenta că te afli acolo, şi ce contează în cazul tău banii care-i vei arunca pe fereastră!

— Stai! Stai! strigă Cowperwood. Dacă am putere, mă duc, dar dacă nu iese bine, te dau în judecată pentru că m-ai indus în eroare.

— Aşa să faci, replică James.

În consecinţă, după vreo trei săptămâni de observaţie şi tratament continuu cu medicamente prescrise de doctorul James, care se stabilise la Pryor's Cove, Cowperwood se simţea mult mai bine, iar James consultându-l zi de zi, hotărî că pacientul său se refăcuse suficient pentru a întreprinde călătoria sugerată.

Pe Berenice, deşi încântată că sănătatea lui Cowperwood se ameliorase, o îngrijora totuşi ideea călătoriei. Îşi dădea foarte bine seama că zvonurile despre o maladie fatală ar fi zădărnicit probabil întregul lui plan economic, dar pentru că ţinea aşa de mult la el, nu-şi putea alunga temerile că o asemenea călătorie nu va fi chiar atât de binefăcătoare pe cât credeau doctorul James şi Cowperwood. Acesta din urmă, însă, o asigură că nu avea

de ce să se îngrijoreze, de vreme ce se simţea mai bine, iar planul era ideal.

La sfârşitul săptămânii următoare plecară. Şi într-adevăr, presa londoneză anunţă imediat că Frank Cowperwood, despre care se zvonise că ar fi fost grav bolnav, era pare-se complet restabilit, căci îşi putea permite să facă o călătorie de plăcere prin Europa. Puţin mai târziu apărură şi alte articole, în ziarele din Paris, Budapesta, Karlsbad, Viena şi

Monte Carlo – fabulosul Monte Carlo. Presa sublinia această ultimă ştire, spunând că indestructibilul Cowperwood, nu de mult bolnav, a ales Monte Carlo ca loc de distracţie şi odihnă.

Totuşi, când reveni la Londra, întrebările pe care reporterii i le-au pus au avut un caracter direct, deschis. Unul* dintre ei îl întrebă:

— Există, domnule Cowperwood, vreun adevăr în zvonul că aţi fost grav bolnav?

— De fapt, dragul meu, răspunse Cowperwood, am muncit prea mult în ultima vreme şi de aceea mi s-a părut că aş avea nevoie de odihnă. Un doctor, prieten de-al meu, m-a însoţit în această călătorie; tocmai am dat împreună o raită pe continent.

Râse cu poftă când corespondentul ziarului *The World* îl întrebă dacă era sau nu adevărat că lăsase prin testament nepreţuitul lui tezaur artistic Muzeului de Artă Metropolitan.

— Dacă oamenii doresc să afle ce conţine testamentul meu, vor trebui să aştepte până când voi muri, şi nu-mi rămâne decât să sper că răbdarea le este la fel de mare ca şi curiozitatea.

Berenice şi doctorul James zâmbiră citind această replică. Se aflau în grădina spaţioasă de la Pryor's Cove; doctorul James, deşi îşi dădea perfect seama de necesitatea întoarcerii la New York pentru a-şi vedea de clientelă, se simţea reţinut de afecţiunea pentru Cowperwood şi Berenice. Căci amândoi îi erau

recunoscători că îl readusese pe Cowperwood, după cum se părea, la o stare normală de sănătate şi vigoare. Şi astfel, când sosi totuşi timpul ca doctorul să plece, au avut loc mari efuziuni de simpatie între ei.

— Nu ştiu cum să-ţi mulţumesc, Jeff, spuse Cowperwood, când împreună cu Berenice îl conduseră pe doctor până la vaporul cu care acesta urma să plece. E rândul tău să-mi ceri să fac tot ce-mi stă în putinţă pentru tine. Un singur lucru aş dori: prietenia noastră să continue ca în trecut.

— Nu încerca să mă recompensezi, Frank, îl întrerupse James. Faptul că te-am cunoscut în toţi anii ăştia a însemnat o recompensă pentru mine. Vino să mă vezi la New York, când ai să poţi. Aştept cu nerăbdare revederea. Şi ridicând geamantanul de jos adăugă: Ei, prieteni, vaporul nu aşteaptă pe nimeni!

Spunând aceste cuvinte, zâmbi şi din nou îşi strânseră mâna, apoi se pierdu în valul de lume care urca pe vas.

CAPITOLUL G4

Acum, că doctorul James era plecat, Cowperwood se văzu pus în faţa numeroaselor treburi care se acumulaseră de-a lungul absenţei sale. Acestea presupuneau luni şi luni de atenţie, de efort susţinut, şi între timp trebuia să se ocupe şi de unele probleme personale. Primise o scrisoare de la Aileen, în care îi spunea că deoarece lucrările făcute în noua aripă a casei înaintau, sub supravegherea arhitectului Pyne, era de părere că Frank ar trebui să revină la New York cât mai curând posibil, spre a revizui întregul plan, până a nu fi prea târziu. Se îndoia că va fi suficient spaţiu în noua galerie pentru tablourile recent adăugate colecţiei sale. Cu toate că respecta părerile domnului Cuthbert ca expert în artă, erau momente când simţea că Frank i s-ar fi împotrivit, dacă ar fi fost de faţă.

O chestiune căreia merita să-i acorde atenţie, socoti Cowperwood. Dar, din păcate, tocmai atunci nu-şi putea permite să facă o călătorie până la New York. Erau prea

multe, prea urgente probleme de tactică, amănunte de ordin practic privind metroul, care cereau o supraveghere personală din partea lui. Lordul Stane, desigur, aflat mai tot timpul pe acolo, îl asigura că întregul sistem se va dezvolta fără dificultăţi în viitor. Datorită lui, datorită strădaniilor lui, izbutise să reducă vechile ciocniri dintre diferitele interese. Stane părea foarte uşurat şi bucuros de însănătoşirea lui.

— Ei bine, Cowperwood, îi spuse el în prima dimineaţă când se reîntoarse, arăţi de parc-ai fi nou-născut. Cum ai făcut?

— Eu n-am făcut nimic, răspunse Cowperwood. E opera vechiului meu prieten, Jeff James. El m-a mai salvat în câteva rânduri când am fost bolnav, dar de astă dată m-a salvat şi dintr-o încurcătură financiară.

— Ai dreptate, rosti Stane. Pur şi simplu ai dat peste cap în chip magistral opinia publică.

— A fost ideea strălucită a lui Jeff, spuse Cowperwood. Nu numai că m-a luat într-o călătorie, ca să spulbere bănuielile şi zvonurile, dar m-a şi vindecat pe drum.

O altă chestiune care i-a reţinut atenţia în epoca aceea a fost discuţia cu Rexford Lynnwood, unul din cei trei sculptori americani ale căror nume îi fuseseră sugerate de Jamieson în legătură cu mormântul pe care-şi propusese să-l construiască. Aflase că Lynnwood era talentat şi că primise recent un premiu pentru un cavou şi o statuie ridicată pe mormântul unui guvernator din statele sudice, decedat nu de mult. Pe una din laturile monumentului era reprodusă coliba unde se născuse defunctul, iar la poalele unui stejar uriaş, acoperit de muşchi, era schiţat conturul unui cal pe care acesta îl călărise de-a lungul unor lupte din timpul Războiului Civil. Privind lucrarea, îl mişcă patosul şi simplitatea întregii concepţii.

Mai târziu, în faţa lui Lynnwood, pe care-l avea de cealaltă parte a biroului său masiv, l-au izbit trăsăturile

clasice ale acestuia, cu ochii înfundaţi în orbite – un om înalt şi osos. La drept vorbind, omul ăsta i-a plăcut din prima clipă.

Cowperwood îi explică lui Lynnwood că ideea lui în privinţa cavoului înclina către un stil arhitectural greco-roman, oarecum modificat. I-ar fi plăcut să aibă o concepţie originală. Trebuia să fie de proporţii mari – totdeauna i-a plăcut grandiosul – din granit cenuşiu-întunecat. I-ar fi plăcut să prevadă o ferestruică îngustă, şi apoi un spaţiu pentru două sarcofage, cu două uşi grele de bronz care să se deschidă în cavou. Lynnwood încuviinţa şi era chiar încântat că avea ocazia să execute un asemenea proiect. În timp ce Cowperwood vorbea, el desenă mai multe schiţe, care lui Cowperwood îi plăcură grozav. Se încheie un contract, cu recomandarea ca lucrul să înceapă imediat. După ce Lynnwood îşi strânse schiţele şi le aşeză în servietă, rămase o clipă uitându-se la Cowperwood.

— În orice caz, domnule Cowperwood, spuse el când dădu să plece, judecând după felul cum arătaţi, sunt sigur că va mai trece mult timp până veţi avea nevoie de această construcţie. Cel puţin, o sper din toată inima.

— Mulţumesc foarte mult, zise Cowperwood. Dar, nu se ştie niciodată.

CAPITOLUL 65

În tot acest timp, Cowperwood trăia îndeosebi cu gândul agreabil la întoarcerea, spre sfârşitul zilei, la Pryor's Cove şi Berenice. Pentru prima oară, de ani de zile, se bucura de simplitatea unui cămin adevărat, un loc unde totul, de la „jocul de dame” până la plimbarea scurtă pe malul Tamisei părea, datorită Berenicei, plin de culoare şi simţire. Oh, de-ar dăinui de-a pururi starea asta de lucruri! Chiar şi bătrâneţea nu mai era o încercare atât de grea, dacă putea să se desfăşoare în asemenea împrejurări.

Într-o după-amiază, însă, cam la cinci luni după reluarea afacerilor, pe când stătea în biroul lui scriind o scrisoare către Aileen, deodată îl apucară nişte dureri puternice, cum nu mai avusese niciodată de când era

bolnav. Parcă un cuţit ascuţit îi fusese împlântat şi răsucit în regiunea rinichiului stâng, iar de acolo durerea urca până la inimă. I-a fost cu neputinţă să se ridice de pe scaun. De fapt, ca şi la Tregasal, i se tăie răsuflarea şi nu putu să se mai mişte. După câteva clipe durerile se mai potoliră şi ar fi putut ajunge până la butonul pe care, dacă apăsa, ar fi apărut Jamieson. Tocmai când să apese pe buton, îşi retrase mâna, spunându-şi că poate era vorba de una din acele crize acute la care fusese prevenit să se aştepte, şi despre care i se dăduseră asigurări că nu va fi fatală. Aşa că se aşeză pentru câteva momente, extrem de abătut din pricina dovezii evidente că nu se vindecase şi temându-se ca nu cumva acesta să fie modul în care avea să vină sfârşitul. Şi ceea ce era şi mai rău, n-avea cui să se destăinuie. Căci vorbind, ar fi atras după sine absolut aceeaşi situaţie ca mai înainte – şi ar fi alarmat opinia publică. Iar Berenice! Stane! Ailecn! Ziarele! Şi zile întregi în pat!

Singurul lucru pe care trebuia să-l facă, îşi spunea, era sa se întoarcă la New York. Acolo avea să fie aproape de doctorul James, şi, de asemenea, de Aileen şi să vadă-ce anume o frământa. În caz că se afla cu adevărat în pragul morţii, mai erau unele chestiuni care trebuiau puse la punct. Cât despre Berenice, îi putea vorbi despre necesitatea reîntoarcerii, fără să-i spună nimic despre această criză, şi poate astfel să revină cu el la New York.

Ajungând la această concluzie, se ridică foarte prudent de pe scaun şi, câteva ore mai târziu, se simţi în stare să se întoarcă la Pryor's Cove, ca şi cum totul era normal. Dar după cină, când Berenice, care părea deosebit de veselă, îl întrebă dacă totul mergea bine, îi răspunse:

— Eh, nu prea. Am primit o scrisoare de la Aileen, în care se plânge de situaţia de la New York: lucrările din casă şi altele. Nu crede că ar fi destul spaţiu pentru tablourile pe care le-am adăugat colecţiei. Câţiva dintre negustorii care s-au uitat la modificările propuse par să fie de acord cu ea, independent de părerea lui Pyne. Simt că

trebuie să mă întorc la New York, nu numai din această pricină, ci şi ca să stau de vorbă cu câţiva creditori, dintre cei cu împrumuturile făcute când am fost acolo ultima oară.

«— Eşti sigur că te simţi destul de in putere ca să faci călătoria? întrebă Berenice, cu o expresie de îngrijorare în priviri.

— Absolut, răspunse Cowperwood. De fapt, mă simt mai bine decât cu luni în urmă. Şi nu pot sta prea mult fără să iau contact cu New York-ul.

— Şi cu mine, cum rămâne? întrebă ea abătută.

— Păi, tu vii cu mine; vei sta la Waldorf, incognito fireşte – răspuns care modifică expresia de tristeţe de pe chipul Berenicci.

— Dar pe vase diferite, ca de obicei?

— Din păcate, asta ar fi cea mai bună cale, oricât de greu îmi este s-o recunosc. Ştii foarte bine, dragă, ce-nseamnă primejdia publicităţii.

— Da, ştiu. Înţeleg cum te simţi când e vorba de asta. Dacă e nevoie, pleacă înainte, iar cu voi veni imediat după tine, cu vasul următor. Când plecăm?

— Jamieson spune că următorul vapor ridică ancorai miercuri. Poţi fi gata până atunci? – *

— As putea fi gata şi mâine dacă e necesar, răspunse Berenice.

— Draga mea! Totdeauna eşti săritoare, plină de bunăvoinţă... Nu ştiu ce m-aş fi făcut fără tine...

La aceste cuvinte, Berenice se apropie şi îl îmbrăţişa, şoptindu-i:

— Te iubesc, Frank. Aşa că, de ce n-aş face tot ce-mi stă în putere ca să te ajut...

CAPITOLUL 66

Pe vapor, Cowperwood se simţi sufleteşte foarte singur. Îşi dădea seama că nici el, nici altcineva nu ştia nimic despre viaţă sau despre cine crease viaţa. Acum simţea că, dintr-un motiv sau altul, se petrecuse cu el o schimbare, incluzând tot acest mister măreţ şi frumos în

măsura în care avea legătură cu el.

Telegrafiase doctorului James să se întâlnească în port \ primi următorul răspuns:

Bun sosit la Neio York. Voi fi acolo să te întâmpin. Al *tău, Monte Carlo Jeff.*

Acest mesaj îl făcu pe Cowperwood să râdă şi îi aduse o noapte tihnită. Dar înainte de a pune capul pe pernă, luă o foaie de hârtie şi un toc şi scrise următorul mesaj către Berenice, care călătorea sub numele de Kathryn Trent, pe vaporul *Regele Ha Akon*:

Suntem despărţiţi numai de o zi, dar mie mi se pare că au trecut ani. Noapte bună, frumoasa mea; *gândul că eşti aproape mă linişteşte şi îmi aduce alinare.*

Duminică dimineaţă, Cowperwood se deşteptă cu senzaţia că era mai puţin viguros, mai slăbit fiziceşte decât fusese cu o noapte înainte. Iar când valetul îl ajută să se îmbrace, i se păru că nu mai avea de loc putere; de fapt, se întoarse în pat şi se odihni toată ziua. La început, cei din jurul său – Jamieson, Hartley, ajutorul lui Jaxnieson, Frederickson, valetul – nu s-au alarmat, gândindu-se că pur şi simplu avea nevoie de odihnă. Dar pe seară, Cowperwood îi ceru lui Jamieson să cheme doctorul de pe vas, fiindcă se simţea destul de rău. Doctorul Camden, după ce-l consultă, îşi dădu seama că era foarte bolnav, cu o febră de 40°; recomandă să fie anunţat medicul lui personal, ca să-l aştepte la debarcader cu o ambulanţă.

Auzind această veste, Jamieson îşi asumă răspunderea să-i telegrafieze Ailcenei că soţul ei era grav bolnav, că era nevoie să fie luat de pe vas cu o ambulanţă; o mai întrebă ce sugestii avea de făcut, în general. La care Aileen răspunse numaidecât că deoarece la reşedinţa domnului Cowperwood se executau unele transformări pentru a mări galeria de artă, era prea mult zgomot şi dezordine; de aceea, se gândise că ar fi mai nimerit pentru el să tragă la hotelul Waldorf-Astoria, unde putea fi îngrijit cum se cuvine, şi unde s-ar fi simţit, desigur, mai confortabil.

După ce doctorul Camden alină suferinţa pacientului său printr-o injecţie cu morfină, Jamieson îi comunică lui Cowperwood conţinutul mesajului primit de la Aileen.

— Da, aşa ar fi mult mai bine, rosti el încet. Fă aranjamentele necesare.

Dar zădărnicirea tuturor planurilor, vălmăşagul gândurilor îl făcură să se simtă foarte obosit. Casa lui! Galeria de artă! Spitalul plănuit de el! Londra şi afacerea cu metroul! Deodată se trezi că nu dori să se mai gândească la nimic şi la nimeni, decât la Berenice.

Şi astfel zăcu până a doua zi dimineaţă, când vaporul se apropie de New York, gata să intre în port, iar zarva, înghesuiala şi forfota din jurul lui îi dădură de înţeles că sosiseră.

Doctorul James, venind pe vasul pilot, se urcă pe vaporul aflat încă în rada portului şi, după ce se consultă cu doctorul Camden şi Jamieson asupra amănuntelor, intră în cabina lui Cowperwood.

200

— Bună, Frank, eu sunt, Jeff, îl vesti. Vreau să ştiu exact cum te simţi. Cred că e ceva care o să treacă, de îndată ce-ţi voi administra medicamentul potrivit. Dar aş vrea să nu-ţi baţi capul cu nimic. ilasă totul pe mine, vechiul tău tovarăş de la Monte Carlo!

— Ştiam eu, Jeff, că atunci când ai să vii, spuse Cowperwood încet, totul are să fie în ordine, şi strânse afectuos mâna doctorului.

— Am făcut pregătiri să fii transportat la Waldorf-Astoria cu o ambulanţă, continuă James. Ştii, e mai bine aşa, mai simplu pentru tine. Cred că n-ai nimic împotrivă?

— Nu, răspunse Cowperwood, n-am nicio obiecţiune. Dar aş dori să poţi aranja lucrurile în aşa fel, încât să nu fiu stânjenit de ziarişti, măcar până mă instalez în hotel. Nu sunt sigur că Jamieson are să ştie cum să-i ia.

— Lasă asta pe seama mea, Frank. Am eu grijă. Important pentru tine este să te odihneşti şi să nu mai scoţi un cuvânt, până când n-o să vin eu mai târziu să stau

de vorbă cu tine. Şi acum, hai să trecem la acţiune.

Tocmai atunci apăru şi Jamieson.

— Haide, Jamieson, spuse doctorul James, primul lucru pe care-l avem de făcut este să stăm de vorbă cu căpitanul vasului.

Cei doi părăsiră cabina.

Trei sferturi de oră mai târziu, se permise unei ambulanţe ce aştepta jos să urce până la „Ieşirea 4”, care era atât de liberă, de parcă vaporul ar fi fost pustiu. La îndrumarea lui Jamieson, doi brancardieri cu o targă porniră spre apartamentul lui Cowperwood de unde acesta fu luat şi dus la ambulanţa care aştepta. O dată uşile încinse, şoferul sună dintr-un clopot şi porni, în timp ce un grup de reporteri uimiţi, care se aflau la mică distanţă de acolo, exclamau:

Ai ştiut ceva? De data asta am fost traşi pe sfoară!

Cine era?

Frustraţi în încercarea lor de a afla cine era atât de bolnav încât să fi fost necesar să-l ducă, sau s-o ducă, într-o ambulanţa, nu trecu mult până ce unul dintre ei, făcând o curte stăruitoare uneia dintre surorile de pe vas, veni cu ştirea că nu fusese altcineva decât Frank Algernon Cowperwood, vestitul financiar. Totuşi, ce boală avea, sau unde a fost dus – erau chestiuni care trebuiau lămurite. Când însă un reporter sugeră să se ia legătura cu doamna Cowperwood, câţiva dintre cei prezenţi dădură buzna la cel mai apropiat telefon, ca să afle de la Aileen dacă era adevărat că soţul ei fusese luat cu ambulanţa de pe vapor, şi dacă da, unde se afla acum? Da, răspunse ea, era bolnav şi ar fi trebuit să fie transportat la reşedinţa lui dacă întreaga clădire n-ar fi fost în reparaţii pentru a se crea spaţiul necesar unei colecţii suplimentare de pictură şi sculptură, care mai târziu avea să devină proprietatea oraşului New York. Totodată, fusese şi dorinţa domnului Cowperwood de a fi transportat la Waldorf-Astoria, unde putea avea mai multă linişte şi îngrijire decât ar fi avut în momentul de faţă, în propria-i casă.

Prin urmare, pe la ora unu, în aceeaşi zi, vestea sosirii lui Cowperwood şi a bolii sale era publicată în toate ziarele de după-amiază din oraş, dar datorită măsurilor de precauţie ale doctorului James, niciun reporter nu izbuti să pătrundă până la el, căci i-ar fi trebuit o hârtie semnată chiar de doctor şi îl păzeau trei infirmiere.

Cowperwood, înţelegând că Berenice ar fi putut primi veşti alarmante despre boala lui, îl rugă pe doctorul James să-i trimită următoarea cablogramă pe vapor:

Relatările despre boala mea mult exagerate. Urmează planul stabilit. Mă tratează doctorul James. Îţi va spune ce să jaci. Cu afecţiune, Frank.

În ciuda acestor veşti triste, Berenice se consolă oarecum la gândul că el putuse să-i trimită cuvinte atât de încurajatoare. Era totuşi hărţuită de incertitudini în legătură cu natura bolii. În sfârşit, oricare ar fi fost rezultatul, locul ei, după cum îşi dădea seama, era alături de el.

Trecând însă după-amiaza târziu prin salonul principal al vaporului, citi înmărmurită ştirea de pe panoul de noutăţi din presă:

Frank Coivperwood, celebrul financiar american şi magnatul sistemului de tracţiune din Londra, s-a îmbolnăvit grav în timp ce călătorea spre America. La sosirea în New York a fost transportat la hotelul Woldorf-Astoria.

Copleşită de aceste cuvinte reci, se simţi totuşi împăcată aflând că stătea la hotel, nu acasă. Cum avea şi ea un apartament rezervat acolo, cel puţin va fi lângă el. Exista totuşi posibilitatea de a se întâlni cu Aileen, şi asta ar fi fost penibil nu numai pentru ea, ci şi pentru Cowperwood. Şi cu toate astea, el îi ceruse să vină la hotel, cum fusese stabilit la început, aşa că avea desigur un plan. Acest nou aranjament, vulnerabil, era totuşi în contrast izbitor faţă de izolarea perfectă de la Pryor's Cove, încât acum se întreba dacă va avea curajul necesar sau energia să îndure totul. Dar chiar şi înaintea acestor dificultăţi şi

primejdii, simţea că trebuia să fie lângă el, indiferent de consecinţe. Căci Frank avea nevoie de ea, şi trebuia să răspundă acestei necesităţi.

O dată hotărârea luată, a doua zi dimineaţă, imediat ce vasul acostă în port iar ea îşi declară bagajele, se duse direct la hotel, unde se înregistră liniştită sub numele de Kathryn Trent. Dar de cum ajunse în intimitatea camerei sale, se văzu pusă faţă în faţă cu nenumăratele neajunsuri ale situaţiei în care se găsea. Ce să facă? Fiindcă, după cum îşi clădea seama, Aileen s-ar putea să fi sosit la hotel şi ea. Dar, în timp ce depăna acest gând, doctorul James o chemă la telefon ca s-o anunţe că tutorele ei voia s-o vadă, şi că apartamentul lui avea numărul 1020. Mulţumindu-i foarte cordial, Berenice îi spuse că se va duce numaidecât la el. Doctorul James îi mai spuse că deşi Cowperwood deocamdată nu era în primejdie, având nevoie doar de odihnă şi linişte, dăduse dispoziţie ca nimeni să nu-l poată vizita câteva zile, cu excepţia ei.

Când ajunse în apartamentul lui, fu introdusă direct în încăperea unde se afla Cowperwood, care stătea în pat, sprijinit în perne, palid şi destul de absent; dar când ea se apropie, se lumină la faţă. Berenice, aplecându-se, îl sărută.

— Dragul meu! îmi pare aşa de rău. M-am temut ca nu cumva călătoria să fie un efort prea mare pentru tine. Şi n-am fost lângă tine! Doctorul James însă mă asigură că nu-i nimic grav. Ştii ce bine te-ai făcut după prima criză; sunt sigură, cu puţină îngrijire, că te vei însănătoşi şi de astă dată. Dar, ah, numai de-ar fi posibil să stau cu tine tot timpul... Cred că te-aş putea îngriji încât să-ţi revii iarăşi!

— Dar, Bevy, dragă, rosti Cowperwood, numai privindu-te şi mă simt mai bine. Se va aranja ca să poţi săvii să mă vezi. Fireşte, e mare vâlvă în ziare, şi cu cât vei fi mai puţin amestecată, cu atât mă voi simţi mai bine. I-am explicat totul lui Jeff; el înţelege chestiunea şi o priveşte cu simpatie. Mai mult chiar, va ţine legătura cu tine pentru a-ţi spune când şi cum o să poţi să mă vezi. Există o singură

persoană, ştii bine, de care va trebui să le fereşti. Dar fiind zilnic în legătură cu doctorul James, cred că ne vom descurca până ies de aici. De fapt, sunt sigur.

— Dragul meu, ce om admirabil eşti! Ştii că sunt bucuroasă că mă aflu aici, oricare ar fi situaţia. Am să fiu cât se poate de atentă. Te iubesc şi mă rog mereu pentru tine.

Se apleacă şi-l sărută din nou.

CAPITOLUL 67

Îmbolnăvirea subită a lui Cowperwood, despre care s-a aflat mai întâi din ziarele newyorkeze, a produs senzaţie în toată lumea, căci afecta interesele şi investiţiile a mii de persoane, ca să nu mai pomenim de băncile şi bancherii lor. De fapt, o zi după criză, reporteri ai principalelor ziare din Anglia şi Franţa, şi din Europa în general, prin intermediul agenţiilor *United Press* şi *Associated Press*, au luat interviuri nu numai lui Jamieson şi doctorului James, ci au apelat şi la financiari de vază din Statele Unite, cerându-le părerea asupra efectelor pe care le-ar putea atrage decesul lui Cowperwood.

Într-adevăr, temerile şi neliniştea exprimate de unii din cei care investiseră capitaluri erau atât de mari, încât administratorii metroului londonez, în majoritate, au fost siliţi să explice ce consecinţe ar putea avea îmbolnăvirea lui Cowperwood. După domnul Leeks, preşedintele activ al societăţii *District Railway*, despre care se vorbea că era foarte apropiat de Cowperwood: „Aranjamentele necesare pentru orice întâmplări neprevăzute, ivite din pricina indisponibilităţii momentane a domnului Cowperwood, au Fost de mult puse la punct”. Domnul Leeks a adăugat că: „În întreaga conducere a metroului domnea o armonie desăvârşită. Cât despre politica în viitor privind măreţul sistem, aş dori să spun că nu există niciun pic de confuzie sau dezorientare”.

Apoi, William Edmunds, director al societăţii *Railway Equipment & Construction Company* din Londra, a declarat: „Totul este în perfectă stare de funcţionare.

Organizarea este atât de bună, încât îmbolnăvirea domnului Cowperwood ori absenţa sa vremelnică n-ar aduce nicio schimbare”.

Lordul Stane a emis următoarea părere: „Lucrările metroului se desfăşoară în condiţii minunate, iar afacerile financiare au fost atât de bine conduse chiar de la început de către domnul Cowperwood, în persoană, încât absenţa sa inevitabilă nu poate pricinui neajunsuri serioase sistemului respectiv. Domnul Cowperwood este un prea bun organizator ca să fi pus bazele unei vaste întreprinderi bizuindu-se pe indispensabilitatea cuiva. Desigur, sperăm cu toţii că se va însănătoşi grabnic şi că se va reîntoarce în mijlocul nostru”.

În vreme ce doctorul James încerca să-l ţină pe Cowperwood departe de toată această publicitate, existau câţiva oameni pe care n-avea cum să-i înlăture, şi a trebuit să le permită intrarea. Era vorba de fiica lui Cowperwood, Anna, şi de fiul său, Frank, Jr.; nici pe ea, nici pe el nu-i mai văzuse de ani de zile. Din convorbirea cu ei, Cowperwood şi-a putut da seama de reacţia lumii faţă de boala lui, şi asta nu putea să nu-l flateze, pentru a spune doar atât.

După aceea, a venit Aileen, extrem de afectată de starea lui, căci pe atunci arăta şi se simţea foarte slăbit. Doctorul James a insistat pe lângă ea să nu discute încă problemele lui presante, şi Aileen a acceptat numaidecât sugestia lui; prima ei vizită a fost deci foarte scurtă.

După ce plecă Ailecn, Cowperwood începu să se gândească la diferitele probleme ridicate de boala lui subită, care trebuiau rezolvate. Una din acestea priveau alegerea cuiva pentru a prelua vremelnic îndatoririle lui, căci era evident că absenţa lui se va prelungi. Fireşte, mai întâi s-a gândit la lordul Stane, dar având în vedere interesele lui multiple şi presante, hotărî că n-ar fi omul potrivit. Mai exista cineva numit Horace Albertson, preşedintele societăţii *St. Louis Electric Traction Sistem*, care, după cum aflase din legăturile financiare de

odinioară, era unul din cei mai abili oameni din America în domeniul căilor de tracţiune. Albertson, socotea el, s-ar dovedi absolut satisfăcător într-un impas ca acesta. Numaidecât, după ce-i veni în gând ideea, îi dădu instrucţiuni lui Jamieson să-l caute pe domnul Albertson în St. Louis şi să-i prezinte întreaga problemă, urmând să capete orice retribuţie ar fi cerut.

Domnul Albertson refuză totuşi oferta, spunând că se simţea profund onorat, dar că propriile lui obligaţii sporeau tot mai mult, şi că nu avea de gând să părăsească câmpul american de activitate. A fost o dezamăgire pentru Cowperwood, însă o dezamăgire pe care o înţelegea şi o socotea justificată. Deşi un timp s-a simţit oarecum mâhnit din pricina asta, s-a liniştit primind o cablogramă de la Stane şi de la directorii societăţii metroului londonez, în care era anunţat că îl desemnaseră pe sir Humphrey Habbs, binecunoscut de către Cowperwood, să-l înlocuiască vremelnic la conducerea întregului sistem. Pe lângă această cablogramă au mai sosit şi câteva altele de la asociaţii săi din Londra, printre care şi de la Elverson Johnson, exprimând profunda lor mâhnire pentru boala lui şi urări de grabnică însănătoşire şi reîntoarcere la Londra.

Însă, cu toate bunele lor sentimente, Cowperwood era frământat de starea destul de complicată şi îngrijorătoare a tuturor problemelor sale. În primul rând, Berenice, iubita lui devotată, care risca atât de mult numai ca să poată, când şi când, să-l viziteze noaptea sau în zorii zilei, cu ştirea şi sprijinul doctorului James. Apoi mai era Aileen – cu lipsa ei de înţelegere a vieţii, în general, cu excentricităţile absurde şi toanele ei – vizitându-l şi ea uneori, fură să fi aflat de prezenţa Berenicei la hotel. Cowperwood îşi dădea seama că trebuie să trăiască, şi totuşi, în ciuda eforturilor sale, simţea cum, fiziceşte, pierdea terenul de sub picioare, în aşa măsură încât, o dată, când doctorul James se afla singur cu el în odaie, începu o discuţie pe această temă.

— Jeff, sunt bolnav de vreo patru săptămâni, şi am

senzaţia că nu merg spre însănătoşire.

— Ascultă, Frank, spuse James repede, asta nu-i cea mai potrivită atitudine pe care s-o adopţi. Încearcă să te faci bine căci ai toate şansele. Cazuri ca ale tale se rezolvă în general fericit!

— Ştiu asta, îi spuse Cowperwood prietenului său, şi-mi dau seama că vrei să-mi insufli curaj. Dar tot am sentimentul că n-o să-mi revin. Şi fiindcă veni vorba, aş vrea s-o chemi la telefon pe Aileen, şi să-i ceri să treacă pe-aici, pentru a discuta cu mine unele chestiuni în legătură cu averea. Mă gândesc de mult la acest lucru, dar acum simt că ar fi bine să nu mai întârzii.

— Cum spui tu, Frank, încuviinţă James. Dar aş vrea să nu-ţi vâri în cap ideea că n-ai să te mai însănătoşeşti. Nu-i bine, ştii. Mai ales că eu nu-s de aceeaşi părere. Fă-o de hatârul meu, încearcă cel puţin.

— Voi încerca, Jeff, dar te rog, cheam-o pe Aileen. Vrei?

— Da, bineînţeles, dar nu vorbi prea mult, ai grijă!

James se duse în camera lui, de unde o sună pe Aileen la telefon şi o rugă să treacă pe la Frank.

— Ai vrea să fii atât de bună să vii astăzi după-amiază, dacă e posibil, să zicem pe la trei?

Ea şovăi o clipă, apoi îi răspunse:

— Da, desigur, domnule doctor James.

Aşadar, la ora stabilită, Aileen, grijulie şi nedumerită, dar câtuşi de puţin tristă, veni.

Văzând-o, Cowperwood simţi că-i e lehamite, aşa cum nu mai simţise de ani de zile în legătură cu ea, nu atât fizic cât sufleteşte. Îi lipsea, în chip supărător, rafinamentul unei femei ca Berenice. Şi totuşi, era aici – soţia lui, şi simţea că-i datora consideraţie pentru toată bunăvoinţa şi afecţiunea pe care i le arătase într-o vreme când avea cea mai mare nevoie. Gândind astfel, atitudinea lui faţă de că se îndulci întrucâtva; se întinse şi-i luă mâna când îl salută:

— Bună ziua, Frank. Cum te mai simţi?

— Ei, Aileen, împlinesc patru săptămâni de când sunt

aici, şi cu toate că doctorul crede că o duc destul de bine, îmi dau seama că sunt din ce în ce mai slăbit. Şi deoarece există câteva lucruri despre care voiam să-ţi vorbesc, m-am gândit să trimit după tine. Vrei mai întâi să-mi spui ceva despre casă?

— Ei, da, ar fi unele lucruri, rosti ea, şovăind. Dar oricum, mai pot aştepta până te faci bine, nu crezi?

— Vezi, Aileen, eu nu cred că o să mă mai fac bine. De aceea am vrut să te văd chiar astăzi, zise Cowperwood, molcom.

Aileen ezită şi nu răspunse nimic.

— Înţelegi, Aileen, continuă el, cea mai mare parte din averea mea îţi rămâne ţie, deşi am avut grijă şi de alte câteva persoane în testament, ca de pildă de fiul şi de fiica mea. Şi răspunderea şi grija pentru această avere urmează să cadă asupra ta. Este vorba despre o mare sumă de bani, şi aş dori să ştiu dacă te simţi în stare de asemenea sarcină, dacă ai să duci la îndeplinire cu loialitate instrucţiunile pe care le-am scris pentru tine în testamentul meu.

— Da, Frank, voi face tot ce-mi spui.

El simţi că i se ia o piatră de pe inimă, şi continuă:

— Deşi am făcut un testament care-ţi dă controlul deplin, totuşi, am simţit nevoia să te previn să nu ai prea mare încredere în nimeni. Din clipa când nu voi mai fi, sunt sigur că vor năvăli tot felul de indivizi cu diverse planuri, să întreprindă ceva în cine ştie ce domeniu. Vreau să te feresc de aceste situaţii, aşa că am dat instrucţiuni executorilor să-ţi supună spre aprobare orice proiect ar avea. Tu vei fi arbitrul şi va trebui să hotărăşti dacă merită vreo iniţiativă să fie luată în considerare sau nu. Doctorul James, îl cunoşti, este unul clin executori, unul din cei pe a cărui judecată mă pot bizui. El este nu numai un om cu o mare iscusinţă ca medic, ci şi inimos şi bine intenţionat. I-am spus că s-ar putea să ai nevoie de un sfat. şi mi-a promis să te sprijine cu toată priceperea şi capacitatea lui. Vreau să subliniez că e un om atât de cinstit, încât atunci

când i-am propus să-i las o sumă de bani pentru serviciile sale faţă de mine, a refuzat categoric cu toate că era de acord să acţioneze ca sfătuitorul tău. Prin urmare, dacă vreodată te vei frământa neştiind cum să procedezi, te rog, du-te mai întâi la el şi vezi ce părere are.

— Da, Frank, voi face întocmai cum spui. Dacă tu ai încredere în el, voi avea şi eu, cu siguranţă.

— Desigur, continuă, el, există anumite clauze în testamentul meu, de care urmează să se ţină scamă după ce beneficiarii vor fi satisfăcuţi. Una din acestea este completarea şi păstrarea galeriei de artă. Vreau ca reşedinţa din New York să rămână intactă, aşa cum e astăzi: adică, un muzeu pus la dispoziţia publicului. Şi, deoarecr am lăsat destui bani pentru întreţinere, datoria ta este de a veghea să se menţină în cea mai bună stare. De fapt Aileen, nu ştiu dacă vreodată ţi-ai dat seama cât de mul.1 a însemnat acest lucru pentru mine. M-a ajutat să trăies* în lumea problemelor practice cărora a trebuit să-mi închin viaţa. Construind galeria şi achiziţionând opere de artă pentru a o spori, am căutat să aduc în existenţa me; şi a ta frumosul care este cu totul în afara preocupărilo: comerciale şi a afacerilor.

Şi în vreme ce Cowperwood vorbea, Aileen înţeles*” în sfârşit, poate pentru prima oară, ce a însemnat acestucru pentru el, şi din nou îi făgădui că va face totul după îndrumările lui.

— Mai e ceva, continuă el, şi anume spitalul. Ştii că am vrut de mult să construiesc un spital. Nu trebuie clădit într-o regiune costisitoare în testamentul meu arr sugerat să ocupe un loc cât de „Ş & *k* convenabil în cartierul Bronx. De altfel, ar urma să fie destinat săracilor – nr. oamenilor cu bani care-şi pot permite să meargă în alţi; parte – iar considerente de rasă, credinţă sau culoare n-au nimic de-a face cu accesul la spital.

Aileen rămase tăcută, în timp ce el făcu o pauză de câteva clipe.

— Ar mai fi ceva, Aileen. N-am pomenit nimic despre

asta înainte, deoarece nu ştiam sigur ce atitudine vei adopta. Voi avea un cavou, înălţat în cimitirul Greenwood care-i aproape gata – o copie frumoasă după un mode!

2BO

antic elen. E alcătuit din două sarcofage de bronz, unul pentru mine iar celălalt pentru tine, dacă vei voi să fii îngropată alături de mine…

La auzul acestor cuvinte Aileen se mişcă în scaun, stânjenită, dat fiind că el considera perspectiva morţii ei în chip atât de practic, la fel ca orice chestiune de afaceri…

— Zici că-i în cimitirul Greenwood? întrebă ea.

— Da, încuviinţă Cowperwood solemn.

— Şi când va fi gata?

— E aproape gata, încât s-ar putea să fiu înmormântat acolo dacă aş muri curând.

— Zău, Frank, eşti omul cel mai straniu! Ideea de a-ţi construi propriul cavou – şi pe-al meu – şi să te gândeşti că vei muri de această…

— Dar cavoul va dura o mie de ani, rosti el, ridicând niţel tonul. Şi apoi, odată şi odată, tot o să murim, şi ai putea şi tu să te odihneşti acolo, lângă mine – dacă vrei.

Ea rămase tăcută.

— Ei, asta-i tot, spuse el în încheiere. Aşa am simţit eu, că ar trebui să fie destinat amândurora, de vreme ce a fost construit ca atare. Totuşi, dacă gândeşti că n-ai vrea să fii înmormântată tot acolo…

Dar ea îl întrerupse:

— Ah, Frank, să nu vorbim acum despre asta; dacă vrei să fiu şi eu acolo înmormântată, acolo voi fi. Ştii acest lucru, şi glasul ei se frânse într-un suspin.

Tocmai atunci însă uşa se deschise şi apăru doctorul James, spunând că ar fi mai bine pentru Cowperwood să pună capăt discuţiei; că Aileen putea să mai vină şi într-o altă zi, dând înainte un telefon…

Aileen se ridică şi luându-i mâna, rosti:

— Am să revin mâine, Frank, doar pentru câteva minute. Şi dacă mai ai nevoie de mine, te rog cere-i

doctorului James să mă cheme. Dar trebuie să te faci bine, Frank. Crede-mă că te vei însănătoşi. Mai ai atâtea de făcut. Încearcă...

— Bine, bine, draga mea, voi face tot ce-mi va sta în putinţă, spuse el. Şi fluturând mâna în semn de rămas bun, adăugă: La revedere, pe mâine.

Aileen se întoarse pe călcâie şi ieşi în hol. În drum spre ascensor, meditând cu tristeţe la convorbirea lor, zări o femeie care tocmai ieşea clin ascensor. O privi cu atenţie, şi, spre uimirea ei, îşi dădu seama că era Berenice. Câteva clipe amândouă rămaseră încremenite locului, după care Berenice străbătu holul, deschise o uşă şi dispăru pe o scară ce ducea în jos. Încă uluită, Aileen se întoarse, hotărâtă parcă să revină în apartamentul lui Cowperwood, dar, răzgândindu-se, porni deodată în direcţia opusă ascensoarelor. Înainte însă de a coborî pe scări, se opri şi întârzie, tăcută.

„Berenice! Va să zică aici era, la New York, şi evident la rugămintea lui Cowperwood. Fireşte, la rugămintea lui! Şi el acum se preface că e pe moarte! Oare perfidia omului ăstuia nu cunoaşte margini? Culmea, îi cere ei să vină şi mâine! Şi-i mai şi vorbeşte de cavoul în care să zacă împreună! împreună cu el! Ei bine, s-a sfârşit! N-are să-l mai revadă niciodată pe lumea asta, chiar dacă o vor chema de o mie de ori pe zi! Va porunci slujitorilor să nu răspundă chemărilor soţului ci, ori complicelui acestuia, doctorul James, sau oricăror persoane care ar fi pretins că vorbesc în numele lor!”

Când intră în ascensor, mintea îi era răvăşită parcă de o furtună şi valuri de mânie o asaltau întruna. Are să dezvăluie ziarelor ce face acest ticălos: îşi bate joc şi umileşte o femeie care făcuse atât de mult pentru el! O să-i plătească ea!

Ieşind din hotel, se precipită într-o birjă şi-l zori pe vizitiu să mâne, să mâne întruna, în timp ce-şi repeta în sinea ei toate neajunsurile de care îşi amintea şi care puteau şi aveau să fie aruncate asupra lui, dacă izbutea să

pună lucrurile la punct. În vreme ce trăsura gonea, fulgerele mânici ei se îndreptară îndărăt, asupra Berenicei.

CAPITOLUL 68

Ajungând în camera ei, Berenice rămase înlemnită, incapabilă să mai gândească şi înfricoşată la culme pentru Cowperwood şi pentru ea. Probabil că Aileen s-a întors la el în apartament, şi ce efect groaznic ar putea avea asta asupra lui tocmai acum! I-ar putea pricinui moartea! Şi să nu-l poată ajuta în niciun fel – înspăimântător! Până la urmă se gândi să se ducă la doctorul James să-l întrebe cum să înfrunte atitudinea răutăcioasă, crudă a Aileenei. Dar teama de a nu da din nou ochi cu ea o reţinu. Poate că se afla în hol, sau în odaia doctorului James! încetul cu încetul, situaţia deveni atât de insuportabilă pentru ea, că până la urmă îi veni o idee. Se duse la telefon şi-l chemă pe doctorul James şi, spre consolarea ei, acesta-i răspunse.

— Doctore James, începu ea, abia îngăimat, aici e Berenice. Aş dori să ştiu dacă nu vrei să fii atât de bun să treci numaidecât pe la mine. S-a întâmplat ceva groaznic… sunt aşa de răscolită şi nervoasă, că trebuie să stau de vorbă cu dumneata!

— Da, sigur, Berenice, vin imediat, răspunse el.

Berenice adăugă apoi, pe un ton şovăielnic:

— Dacă o vezi cumva pe doamna Cowperwood în hol, te rog n-o lăsa să vină cu dumneata.

Dar în clipa asta glasul i se curmă, şi James, dându-şi seama de primejdie, puse telefonul iute în furcă şi luându-şi halatul de medic, se duse întins către camera ei şi bătu la uşă. Berenice îi răspunse dinăuntru în şoaptă.

— Eşti singur, doctore?

După ce îi dădu asigurări că era singur, Berenice deschise uşa şi el intră.

— Ce s-a-ntâmplat, Berenice? Despre ce e vorba? întrebă aproape cu asprime, cercetându-i în acelaşi timp chipul. De ce eşti aşa de speriată?

— Ah, doctore, nici nu sunt în stare să-ţi spun. Acum tremura ele frică. Am văzut-o pe doamna Cowperwood în

hoţ, când veneam, şi m-a văzut şi ca pe mine. Avea o expresie plină de atâta îndârjire, încât mi-e teamă pentru Frank. Nu ştii cumva, a fost pe la el de când am plecat? Am impresia că s-a întors în camera lui.

— Categoric nu, zise James, chiar de acolo vin. Franî: se simte bine, e în afară de orice primejdie. Poftim, şi scoţând câteva pilule albe dintr-o cutiuţă, îi dădu una. Ia asta şi nu mai vorbi câteva momente. O să-ţi liniştească nervii, şi apoi poţi să-mi spui totul.

Şi ducându-se la o canapea, îi făcu semn să se aşeze lângă el. Părea că, treptat-treptat, se mai linişteşte.

— Ascultă-mă acum, Berenice, urmă el, ştiu că situaţia dumitale în hotelul acesta este foarte dificilă. Mi-am dat seama de când ai venit aici, dar de ce eşti aşa de frământată? Ce, îţi închipui că doamna Cowperwood o să te bată?

— Aa, nu, nu pentru mine sunt îngrijorată, răspunse ea cu mai mult calm, ci de Frank mi-e teamă, de fapt. E atât de bolnav, de slăbit şi de neajutorat acum… mă tem că ar putea să-i spună ori să pună la cale lucruri care l-ar răni atât de profund, încât să nu mai vrea să trăiască. Şi când te gândeşti că s-a purtat atât de generos, de binevoitor cu Aileen. Iar acum când are nevoie de afecţiune, nu de ură, după tot ce a făcut pentru ea, e în stare să-i pricinuiască un rău – să-l rănească şi să-i agraveze boala. Mi-a spus de multe ori că Aileen îşi pierde cumpătul totdeauna când devine geloasă.

— Da, ştiu, zise James. Frank e un om important, care s-a însurat cu o femeie nepotrivită, şi ca să-ţi mărturisesc adevărul, mi-a fost teamă că aşa o să se întâmple. M-am gândit că n-ar fi prudent din partea dumitale să stai în acelaşi hotel. Totuşi, iubirea este o forţă; când am fost în Anglia, am văzut cât de mult ţineţi unul la altul. Dar am ştiut, ca mulţi alţii, că relaţiile lui cu doamna Cowperwood erau încordate. Apropo, ai schimbat vreun cuvânt cu ea?

— Aa, nu, răspunse Berenice. Am dat cu ochii de ea

când ieşeam din ascensor; mânia şi repulsia ei, când m-a recunoscut, au fost atât de evidente, încât am simţit cum mă săgetau parcă prin tot corpul. Am avut impresia că dacă putea, ar fi fost în stare să facă un lucru desperat împotriva amândurora. Pe lingă-asta, mi-era teamă că o să se-ntoarcă în apartamentul lui.

La aceste cuvinte doctorul James o sfătui pe Berenice să rămână în cameră până ce furtuna se va potoli şi să aştepte un semn de la el. Mai ales o povăţui să nu-i spună o vorbă lui Cowperwood când îl va revedea. Era mult prea bolnav pentru asta. Între timp, îi explică el răbdător, va înfrunta mânia doamnei Cowperwood şi o va chema la telefon, ca să afle ce voia să facă sau ce avea de gând să spună în public.

Apoi o părăsi pe Berenice şi se duse în camera lui să mediteze asupra chestiunii.

Înainte însă de a fi dat de Aileen la telefon, una din infirmiere veni în camera lui să-l întrebe dacă n-ar voi să treacă pe la domnul Cowperwood să-i facă un consult scurt; părea mai agitat ca de obicei. Ducându-se, îl găsi pe Cowperwood zvârcolindu-se în pat de parcă ar fi stat incomod. Şi când îl întrebă cum a decurs vizita Aileenei, îi răspunse plictisit:

— Oh, totul a mers bine, cred. Cel puţin am discutat cu ea punctele mai importante. Dar Jeff, mă simt cam prea obosit, slăbit parcă de lunga noastră convorbire.

— Ei, da, mă aşteptam la asta. Data următoare să nu mai vorbeşti aşa de mult. Uite, aici am ceva pentru tine ca să iei. Acum o să te odihneşti. Îi dădu lui Cowperwood un praf şi un pahar cu apă, apoi adăugă: O să-şi facă efectul îndată; trec să te văd ceva mai târziu, după-amiază.

Apoi se întoarse în camera lui şi o chemă pe Aileen la telefon; aceasta tocmai revenise acasă. Când auzi numele lui anunţat de cameristă, veni numaidecât la aparat. Doctorul James, pe un ton cât se poate de amabil, îi spuse că o sunase ca să afle cum a decurs vizita la soţul ei, şi o întrebă dacă putea s-o ajute în vreun fel.

Glasul ci era necontrolat, cu accente de mânie.

— Da, domnule doctor, mă poţi ajuta foarte mult dacă nu mă vei mai chema niciodată la telefon; te rog, căci tocmai am aflat ce s-a petrecut tot timpul – la Londra şi aici – între aşa-numitul meu soţ şi domnişoara Fleming. Ştiu că acolo au stat împreună şi acum stau împreună sub ochii dumitale, şi pare-se cu sprijinul şi încuviinţarea dumitale. Şi mai vrei să ştii dacă întâlnirea cu el a fost mulţumitoare! Iar femeia aia stă în acelaşi hotel!

E lucrul cel mai jignitor de Gare mi-a fost dat să aud vreodată şi despre care, sunt sigură, lumea va afla cu satisfacţie! Şi va afla, fără doar şi poate! Şi va afla! Apoi, aproape ţipând, adăugă: Dumneata, doctor! Un om considerat cumsecade!…

La aceste cuvinte, doctorul James, dându-şi seama de violenţa mâniei ei, o întrerupse, spunând energic dar calm:

2C4

— Doamnă Cowperwood, vă rog să puneţi capăt acuzaţiilor dumneavoastră. Am fost chemat în acest caz pentru capacitatea mea profesională şi nu ca judecător al unor situaţii care n-au nimic de a face cu mine. Dumneavoastră n-aveţi dreptul să judecaţi acţiunile unui om despre care ştiţi tot aşa de puţin ca şi despre mine. Credeţi sau nu, soţul dumneavoastră e un om foarte bolnav, şi dacă faceţi greşeala gravă de a dezvălui în presă cine ştie ce poveste, vă veţi pricinui de o mie de ori mai mult rău dumneavoastră decât i-aţi putea pricinui vreodată lui, sau oricui legat de el. Fiindcă el nu numai că are prieteni puternici, dar şi admiratori, după cum ştiţi – care ar dispreţui profund o asemenea acţiune iniţiată de dumneavoastră şi nu l-ar părăsi. Dacă moare, după cum prea bine s-ar putea… atunci judecaţi singură cum ar fi primit un atac public de felul celui pe care-l aveţi în minte.

Aceste cuvinte tăioase îi amintiră Aileenei de unele din propriile ei indiscreţii dintr-un trecut nu prea îndepărtat, şi vocea îşi pierdu din vehemenţă când spuse:

— Eu nu vreau să discut despre neajunsurile mele

legate de această chestiune, cu dumneata, domnule doctor, sau cu altcineva, aşa că te rog nu mă mai suna la telefon în nicio problemă referitoare la domnul Cowperwood, orice s-ar întâmpla. O aveţi pe domnişoara Fleming care de-abia aşteaptă să-l consoleze pe soţul meu. Să-şi ia dânsa această sarcină, şi încă o dată, te rog, nu mă mai suna. Sunt sătulă de legătura asta nenorocită. Asta-i tot, domnule doctor James.

În telefon se auzi un ţăcănit: închisese.

Când doctorul se întoarse de la telefon, pe chip i se aşternuse un zâmbet şters. Din îndelungata lui experienţă profesională cu femei isterice, ştia că puterea mâniei ei se irosise în orele care trecuseră de când o văzuse pe Berenice. Căci, la urma-urmei, pentru Aileen asta nu era o poveste nouă. Şi tot aşa de bine ştia că din vanitate nu-şi va îngădui să-şi dea frâu liber şi să facă declaraţii în public. Nu făcuse asta în trecut, şi n-o s-o facă nici acum. Cu această certitudine porni să treacă pe la Berenice şi să-i povestească; o găsi încă nervoasă şi aşteptând nerăbdătoare să-l asculte.

El mai rid ea încă în momentul când începu să-i explice că Aileen mai mult lătra decât muşca. Pentru că deşi îl ameninţase pe el, pe Cowperwood şi pe Berenice să-i defăimeze, totuşi, după ce stătuse de vorbă cu ea, avea impresia certă că furia i se spulberase şi că probabil nu se va mai întâmpla nimic violent. Acum, deoarece Aileen declarase, până la urmă, că nu mai voia să dea ochi cu soţul ei, va trebui, pare-se, să ceară Berenicei să-şi ia răspunderea îngrijirii lui, spre a vedea, amândoi, dacă n-o puteau scoate la capăt. Ar urma să preia serviciul de infirmieră în timpul serii, de la patru la douăsprezece.

— Ah, ce minunat! exclamă Berenice. Ce fericită voi fi să fac tot ce pot pentru a-l ajuta – orice-mi stă în putere! Căci, doctore, trebuie să trăiască! Trebuie să se facă bine şi să ajungă să-şi ducă planurile la îndeplinire. Iar noi trebuie să-l ajutăm.

— Îţi sunt foarte recunoscător pentru asta… Ştiu că ţine serios la dumneata, rosti James, şi se va simţi fără îndoială mult mai bine sub îngrijirea dumitale.

— Oh, domnule doctor, eu îţi sunt recunoscătoare! exclamă, luându-i amândouă mâinile într-ale ei.

CAPITOLUL 69

Încercarea lui Cowperwood de-a o lămuri pe Aileen despre importanţa averii care-i va aparţine după moartea lui şi despre necesitatea ca ea să înţeleagă ce va avea de făcut ca legatar universal, în loc să fi provocat atenţia şi mila ei, i-a lăsat impresia zădărniciei probabile a acestei strădanii. Şi asta pentru că-şi dădea seama că Aileen nu realiza cât de importante erau aceste lucruri pentru el, ca şi pentru ea. Căci ştia foarte bine că Aileen nu putea înţelege caracterul şi intenţiile oamenilor, iar dacă el nu va mai fi – ce garanţii putea avea că diferitele năzuinţe cuprinse în majoritatea clauzelor testamentare vor fi îndeplinite? Acest gând, în loc să-l îndemne să trăiască, pur şi simplu îl descuraja. Cu atât mai mult cu cât nu numai că se simţea obosit, dar era şi puţin plictisit şi se îndoia în sinea lui de rostul vieţii.

Ce stranie viaţă au dus împreună – un lanţ aproape neîntrerupt de iritări, întins pe o perioadă de peste treizeci de ani! La început, a fost entuziasmul lui pentru Ailecn când ea avea şaptesprezece ani iar el douăzeci şi şapte, apoi, puţin mai târziu, descoperirea lui că frumuseţea şi farmecul ei ascundeau o lipsă de înţelegere care o ţinea în afara preocupărilor lui financiare şi intelectuale. Îl considera un bun al ei, care nu avea voie să-şi îndrepte nici măcar o privire în altă parte decât în direcţia ei. Totuşi, în ciuda furtunilor provocate chiar şi de cele mai mărunte aventuri ale lui, iată unde ajunseseră – după toţi anii de nesocotire a calităţilor lui, care-l duseseră, încet dar sigur, la averea actuală.

Descoperise, totuşi, o femeie al cărui temperament îi făcea viaţa demnă de a fi trăită. O găsise pe Berenice, iar Berenice îl găsise pe el. Au dat cărţile pe faţă amândoi.

Iubirea ei stranie îi scăpăra în glas, în vorbe, în mângâieri. Aplecându-se asupra lui din când în când, o putea auzi spunând:

— Dragul, iubitul meu! Dragostea noastră nu-i efemeră, ci veşnică. Va dăinui în noi, oriunde ne-am afla. Să nu uităm. Dragul meu, odihneşte-te şi fii fericit!

Tocmai în clipa când era cufundat în aceste gânduri, Berenice, îmbrăcată în uniforma albă de infirmieră, intră în odaie. Cowperwood se mişcă la auzul glasului familiar, dar păru să nu fi înţeles pe deplin pe cine avea dinaintea ochilor. Costumul se potrivea de minune cu frumuseţea ei neobişnuită. Cu un efort înălţă capul şi, deşi evident foarte slăbit, exclamă:

— O, tu, zeiţă Afrodita! Albă ca spuma mării!

Ea se apleca, sărutându-l.

— Zeiţă, murmură el. Roşul de aur al părului tău! Albastrul ochilor tăi! Apoi, apucându-i mâna o lipi de el. Acum te am la mine. Văd cum îmi făceai semn în ziua aceea la Thessaloniki, lângă marea Egee de azur!

— Frank! Frank! O, dac-aş fi zeiţa ta în vecii vecilor!

Berenice îşi dădea seama că Frank începuse să delireze, de aceea căută să-l liniştească.

— Surâsul acela, continuă Cowperwood. Mai zâmbeşte-mi o dată. E ca o rază de soare! Prinde-mi mâinile, Afrodita mea din mare!

Berenice se aşeză pe marginea patului şi începu să plângă molcom.

— Afrodita, nu pleca mereu de lângă mine. Am atâta nevoie de tine! şi o apucă şi mai strâns.

În clipa aceea intră în cameră doctorul James şi, văzând în ce stare era Cowperwood, se duse întins la el. Întorcându-se spre Berenice, rosti:

— Fii mândră, draga mea! Un om adevărat te preamăreşte… Dar lasă-ne singuri câteva clipe. Vreau să-l înviorez. N-are să moară.

Ea părăsi încăperea şi doctorul îi dădu un întăritor. Îndată, Cowperwood îşi reveni din delir şi întrebă:

— Unde-i Berenice?

— Într-o clipă are să fie cu tine, Frank, dar acum cel mai bine e să te odihneşti în linişte, spuse James.

Berenice însă îl auzise strigând-o; veni şi se aşeză pe un scăunel lângă pat. După câteva clipe el deschise ochii şi începu să vorbească.

— Ştii, Berenice, rosti el ca şi cum ar fi continuat o discuţie, e atât de important să menţii reşedinţa mea din Bulevardul Cinci, ca pe un locaş pentru piesele mele de artă.

— Da, ştiu, Frank, spuse Berenice încetişor şi cu duioşie. Totdeauna ai ţinut la ea atât de mult.

— Da, totdeauna am ţinut la ea atât de mult. Pleci de pe asfaltul străzii şi, în zece secunde după ce-ai trecut pragul, te pomeneşti într-o grădină de palmieri, printre flori şi verdeaţă; te aşezi, înconjurat de ele, auzi clipocitul apei, susurul unui şuvoi curgând într-un bazin micuţ şi melodia apei, ca un pârâiaş în iarba pădurilor…

— Ştiu, dragul meu, rosti Berenice în şoaptă. Dar acum trebuie să te odihneşti. O să stau lângă tine chiar şi când vei dormi. Sunt infirmiera ta.

În timp ce Berenice îşi văzu în noaptea aceea mai departe de îndatoririle ei, şi aşa noapte de noapte – se simţi impresionată de interesul lui nestrămutat faţă de numeroasele probleme pe care nu mai putea să le dirijeze. Într-o zi îl preocupa galeria de artă, a doua zi metroul, apoi spitalul.

Deşi de fapt Berenice nu se aştepta la acest lucrvt, şi nici doctorul James, Cowperwood mai avea doar câteva zile de trăit. Totuşi, de-a lungul orelor pe care Berenice le petrecea cu el, Cowperwood părea mai vesel, şi chiar când vorbea puţin, în ultima vreme se simţea mereu istovit, tot timpul dorea să doarmă.

— Lasă-l să doarmă cât se poate de mult, o sfătui doctorul James. Nu face decât să-şi conserve energia.

Această declaraţie o descurajă pe Berenice în asemenea măsură, încât îl întrebă dacă nu s-ar putea face

mai mult în sprijinul lui.

— Nu, se împotrivi James. Somnul este într-adevăr cel mai bun leac pentru el, şi s-ar putea să-şi revină. Îi administrez cele mai bune întăritoare pe care le cunosc, dar nu ne rămâne decât să aşteptăm. S-ar putea să se facă mai bine.

Dar nu s-a făcut mai bine. Dimpotrivă; cu patruzeci şi opt de ore înaintea morţii, situaţia s-a înrăutăţit simţitor, ceea ce l-a determinat pe doctorul James să trimită după fiul său, Frank A. Cowperwood junior şi după Anna, fiica lui, acum doamna Templeton. Dar Aileen nu se afla de faţă, aşa cum au observat la sosire fiica şi fiul lui. Întrebat de ce doamna Cowperwood nu era prezentă, doctorul James le aduse la cunoştinţă că, din motive personale, refuzase să mai treacă pe la el.

Cu toate acestea – deşi ştiau despre înstrăinarea dintre Aileen şi Cowperwood – fiul şi fiica lui mai aveau încă nedumeriri în legătură cu motivul care o determinase să nu mai vrea să-l vadă pe Cowperwood într-un moment crucial ca acesta. Se simţiră deci obligaţi s-o înştiinţeze despre starea în care se afla tatăl lor. De aceea s-au dus repede la un telefon public şi au sunat-o. Dar, spre marea lor surprindere, şi-au dat seama că Aileen nu era dispusă să-şi schimbe atitudinea faţă de el sau de ei, afirmând că, deoarece doctorul James şi domnişoara Fleming, cu consimţământul acestuia, se ocupau de afacerile lui Cowperwood fără a ţine seama de dorinţele ei, puteau desigur să aibă grijă de tot. Ea refuză categoric să vină.

Uluiţi de cruzimea evidentă a Aileenei, şi-au dat seama că nu aveau altceva de făcut decât să se întoarcă şi să vegheze la căpătâiul lui. Toţi cei prezenţi erau în panică: doctorul James, Berenice şi Jamieson, cu toţii stăteau neajutoraţi, neştiind ce să facă. Au aşteptat ore întregi, trăgând cu urechea la răsuflarea lui greoaie, câteodată întreruptă, până ce brusc, douăzeci şi patru de ore mai târziu, ca şi cum ar fi vrut să pună capăt unei mari cazne, se zvârcoli puternic, aproape ridicându-se în capul oaselor,

într-un cot, parcă s-ar fi uitat în jur, şi apoi tot atât de brusc căzu pe spate şi rămase nemişcat.

Moarte! Moarte! Acolo era – irezistibilă, mohorâtă, pe chipurile tuturor!

— Frank! strigă Berenice, încremenită, cu privirile fixe, uluită, nevenindu-i să creadă. Se repezi la marginea patului, îngenunche, îi prinse mâinile umezite şi-şi acoperi faţa cu ele. Ah, Frank, dragul meu, de ce tocmai tu! ţipă ea, apoi se lăsă în jos încet, aproape leşinată.

CAPITOLUL 70

Consternarea care a urmat morţii lui Cowperwood ridica atât de multe probleme imediate, dar şi mai îndepărtate, încât pentru câteva minute toţi rămaseră ca împietriţi. Din tot grupul, doctorul era cel mai calm şi în stare să judece; primul pas a fost s-o ducă pe Berenice, ajutat de Jamieson, pe o canapea. După aceea, îi sugeră lui Jamieson s-o sune numaidecât pe doamna Cowperwood, pentru instrucţiuni în legătură cu înmormântarea.

Apelul, făcut de Jamieson, avu drept rezultat cea mai urâtă şi mai revoltătoare reacţie din partea Aileenei, dublată de o atitudine care punea probleme aparent de nerezolvat dacă nu voiau să dezlănţuie un scandal de proporţii uriaşe.

— De ce vă adresaţi mie? spuse ea. De ce nu vă adresaţi doctorului James şi domnişoarei Fleming? Ei au avut puteri depline în privinţa afacerilor lui tot timpul de când s-a aflat aici, şi chiar înainte.

— Dar, doamnă Cowperwood, stărui Jamieson uluit, e vorba de soţul dumneavoastră. Vreţi să spuneţi că nu doriţi să fie adus în casa dumneavoastră?

Întrebarea stârni un răspuns aspru şi răstit.

— În ce mă priveşte, am fost ignorată şi minţită de domnul Cowperwood, ca şi de doctorul şi amanta lui. Corpul neînsufleţit să fie dus într-o sală de funeralii, şi de acolo să pornească înmormântarea – să aranjeze ei asta.

— Dar, doamnă Cowperwood, insistă Jamieson, cu glasul gâtuit de emoţie, e nemaipomenit. Vor afla toate

ziarele. Sunt sigur, nu vreţi acest lucru când e vorba despre o figură atât de remarcabilă ca soţul dumneavoastră.

Tocmai atunci, doctorul James, auzind acea declaraţie revoltătoare, se apropie şi luă receptorul din mâna lui Jamieson.

— Doamnă Cowperwood, aici este doctorul James, spuse el cu răceală. Eu sunt medicul, după cum ştiţi, la care domnul Cowperwood a apelat venind înapoi în ţară. Domnul Cowperwood nu e rudă cu mine şi l-am slujit aşa cum aş fi făcut cu orice alt pacient. Dacă însă persistaţi în a avea această surprinzătoare atitudine faţă de un om care a fost soţul dumneavoastră şi a cărui avere o veţi moşteni, vă asigur că nu veţi scăpa niciodată de scandalul iscat din pricina asta. O să vă urmărească până la sfârşitul vieţii. Trebuie să vă daţi seama, fireşte, de acest lucru.

El aşteptă o clipă, dar era linişte la capătul firului.

— Nu vă cer să-mi faceţi mie o favoare, doamnă Cowperwood, continuă el. Ci dumneavoastră înşivă. Desigur, corpul lui ar putea fi transportat în sala unui antreprenor de pompe funebre, şi înmormântat oriunde, dacă aceasta e dorinţa dumneavoastră. Dar este, într-adevăr? După cum ştiţi, presa poate afla de la mine sau de la antreprenor ce s-a întâmplat cu corpul lui. Pentru ultima oară, şi în interesul dumneavoastră, vă cer să vă mai gândiţi, căci dacă procedaţi aşa cum spuneţi, voi avea grijă ca ziarele de mâine să publice întreaga istorie.

În momentul acela el încetă să mai vorbească, aşteptând şi sperând să obţină de la ea un răspuns mai uman. Auzind însă un ţăcănit în aparat, îşi dădu seama că închisese telefonul. După care se întoarse spre Jamieson, spunându-i:

— Femeia asta, aşa cum se vede în momentul de faţă, nu-i în toate minţile. N-avem altceva de făcut decât să ne ocupăm noi de această chestiune şi să acţionăm în locul ei. Domnul Cowperwood era atât de iubit de servitorii lui, încât sunt sigur că n-o să fie greu să-i câştigăm. Aşa încât,

fără ca ea să ştie, corpul lui să fie transportat acasă şi să rămână acolo până va fi dus, cum se cuvine, la locul de veci. Iată ceea ce putem şi trebuie să facem. Nu putem îngădui să se întâmple aşa ceva.

Şi, luându-şi pălăria, plecă, dar nu fără ca mai întâi să se uite la Berenice, care între timp îşi revenea în simţiri, şi să-i ceară să se întoarcă în camera ei şi să aştepte acolo până îi va da de veste.

— Nu dispera, Berenice. Crede-mă, totul se va aranja în chipul cel mai corect şi mai cuviincios posibil. Asta îţi pot promite, şi îi strânse mâna afectuos.

Prima măsură a fost să încredinţeze corpul neînsufleţit al lui Cowperwood unei întreprinderi de pompe funebre din preajma hotelului. Apoi, avea de gând să se consulte cu Jamieson asupra caracterului şi mentalităţii servitorilor lui Cowperwood. Desigur, se putea bizui pe sprijinul câtorva din ei. Căci, era convins în sinea sa că Aileen nu trebuia lăsată să procedeze aşa cum voia. Era nevoit să-şi depăşească îndatoririle, dar altă cale nu vedea. Cu mult înainte, el simţise temeiul diferendelor dintre ea şi Cowperwood. Aileen ţinea mult la soţul ei, după cum îşi dăduse el seama, nimic de zis, dar era atât de geloasă pe fiecare acţiune a lui, încât făcea din visul ei de fericire prilej de chinuri neîntrerupte.

Ciudat, în acele clipe grele, Jamieson a fost vizitat de un anume Buckner Carr, majordom şef la reşedinţa lui Cowperwood, un om care era în serviciul lui Cowperwood încă de pe vremea când acesta se afla la Chicago. Scopul vizitei lui, după cum a reieşit, era să-şi exprime faţă de Jamicson nu numai marea lui durere şi jale pentru moartea stăpânului său, ci – din pricina unei convorbiri telefonice interceptate în care doamna Cowperwood arunca în spinarea soţului ei învinuiri nedrepte şi, mai teribil ca orice, nu îngăduia să fie adus în propria lui casă – dorea să-şi ofere serviciile ca nu cumva o asemenea nenorocire să aibă loc.

Când doctorul James se întoarse la hotel, îl găsi pe

Jamieson împreună cu Carr; numaidecât le explică planul la care se gândise. Dăduse dispoziţii antreprenorului de pompe funebre să aranjeze cadavrul pentru înmormântare, să-l pună într-un sicriu şi să aştepte instrucţiuni. Problema era cum putea fi transportat la reşedinţa lui, şi dacă servitorii vor fi acolo să dea o mână de ajutor, ca totul să se petreacă discret şi în linişte. Urma să fie dus într-o încăpere potrivită, fără cel mai mic zgomot, ca nu cumva doamna Cowperwood să prindă de veste, cel puţin până a doua zi dimineaţă. Credea Buckner Carr că treaba asta se putea face fără nicio piedică? Carr răspunse că dacă i se îngăduia să se întoarcă la locuinţa lui Cowperwood pentru un ceas sau două, ar fi revenit să spună dacă planul schiţat de James putea fi dus la îndeplinire. Apoi plecă, şi după două ore sună la telefon spunând că cel mai bun timp ar fi între zece seara şi unu noaptea; toţi servitorii erau nerăbdători să-l ajute, şi casa va fi cufundată în întuneric şi tăcere.

Prin urmare, după cum se pusese la cale, transportul sicriului a avut loc la unu noaptea; Carr, afară, patrula tăcut pe o stradă practic pustie. Servitorii, credincioşi fostului lor stăpân, aranjaseră salonul încăpător de la etajul doi şi aranjaseră un catafalc. În timp ce-l purtau înăuntru, unul dintre ei făcea de pază în faţa uşii doamnei Cowperwood, ascultând ca să-i prevină de cel mai slab zgomot.

Aşadar, iată şi cortegiul funerar, neanunţat, al lui Frank Algernon Cowperwood, în liniştea nopţii – el şi Ailccn încă o dată uniţi în propria lor casă.

CAPITOLUL 71

Niciun gând chinuitor sau visuri în legătură cu cele ce se petreceau n-o tulburaseră pe Aileen înainte ca lumina zorilor s-o fi deşteptat. Cu toate că, de obicei, se simţea dispusă să mai întârzie în pat un timp, de astă dată, auzind un zgomot ca de obiect greu căzând pe pardoseala balconului de jos, şi temându-se să nu fi fost cumva vreo bucată de marmură grecească recent cumpărată, care nu-

şi găsise încă locul în galerie, se sculă şi coborî scara care dădea în balcon. Privind în juru-i curioasă când trecu pe lângă uşile duble ale salonului principal, se duse întins la piesa de artă proaspăt pusă, dar descoperi că totul era în ordine.

Totuşi, la întoarcere, când se apropie din nou de uşile salonului, se înfioră observând prezenţa, în mijlocul odăii uriaşe, a unui lădoi mare şi negru, de formă alungită, bine drapat. Se cutremură din tot trupul şi un timp nu se putu mişca. Apoi se răsuci pe călcâie, dând să fugă, dar pe urmă, oprindu-se, se întoarse în uşa încăperii şi rămase acolo, uluită şi cu privirile aţintite. Un sicriu! Dumnezeule! Cowperwood! Soţul ei! Rece şi mort! Venise la ea, deşi refuzase să-l vadă cât mai fusese încă în viaţă!

Tremurând şi plină de remuşcări, se apropie să privească corpul rece şi izbăvit de moarte. Fruntea înaltă! Capul distins, frumos modelat! Părul lui castaniu, chiar şi acum neîncărunţit! Trăsăturile impresionante, totul atât de familiar ei! întreaga figură sugerând forţă, inteligenţă, geniu, calităţi pe care lumea i le-a recunoscut de la început! Iar ea refuzase să se ducă la el! Stătea împietrită, regretând ceva în sinea ei – propriile lui erori şi ale ei. Şi discordiile furtunoase, aproape inumane, care au avut loc – şi au trecut – între ei. Şi totuşi, iată-l aici, acasă, în sfârşit! Acasă!

Dar apoi brusc, ciudăţenia, misterul, până la urmă sfidarea hotărârii ei, accentuată prin prezenţa lui aici, o făcură să se înfurie. Cine-l adusese şi cum? La ce oră? Doar aseară dăduse ordin servitorilor să încuie bine toate uşile. Şi totuşi, el era aici! Evident, prietenii şi servitorii lui. nu ai ci, trebuie să se fi unit ca să facă acest lucru.

Desigur, asta va anticipa o schimbare de atitudine, şi în acest caz va avea loc întregul ritual de înmormântare, obişnuit şi oficial, care se cuvenea unui om atât de important cu alte cuvinte, el câştigase. Are să pară ca şi cum ea şi-ar fi schimbat punctul de vedere, iertându-i faptele libertine şi egoiste. Dar nu, niciodată nu se va

întâmpla acest lucru! Insultată şi biruită până la urmă! Niciodată! Şi totuşi, în vreme ce-şi depăna în minte sfidarea, el se afla acolo! Tocmai când îl privea, auzi zgomot de paşi îndărătul ei, şi întorcând capul îl văzu pe Carr, majordomul, cu o scrisoare în mână, care-i spuse:

— Doamnă, scrisoarea aceasta mi-a fost chiar acum predată pentru dumneavoastră.

Şi deşi la început îi făcu semn cu mâna să plece – el abia dacă se întorsese cu spatele – Aileen strigă:

— Dă-o-ncoace.

Apoi, scoţând scrisoarea din plic, citi:

Aileen, sunt pe moarte. Când aceste rânduri vor ajunge la tine, eu n-o să mai fiu. Cunosc toate păcatele mele şi *pe toate cele cu care ma învinuieşti, şi îmi aduc mustrări numai mie. N-aş putea însă s-o uit pe Aileen care m-a ajutat în timpul când mă aflam închis la Philadelphia. Acum nu mai slujeşte la nimic, mie, ori amândurora, dacă spun că-mi pare rău. Dar într-un fel, simt că în adâncul inimii tale mă vei ierta, o dată ce voi fi dispărut. E o mângâiere ştiind că vei scăpa de griji. Am aranjat totul după cum ştii. Şi acum, adio Aileen.* S-*a sfârşit cu necazurile pricinuite de Franic, de-a pururi L*

Încheierea lui o făcu să se apropie de coşciug, să-i ia mâinile şi să i le sărute. Apoi după ce-l mai privi o dată, se întoarse şi plecă repede.

Câteva ore mai târziu, însă, majordomul, căruia prin Jamieson şi alţii îi fuseseră adresate diferite cereri, a fost silit să se consulte cu Aileen în legătură cu înmormântarea. Cererile de a aduce un ultim omagiu lui Cowperwood erau atât de numeroase, încât, până la urmă, Carr se văzu nevoit să-i prezinte o listă lungă de nume, la care Aileen spuse:

— Eh, lasă-i să vină! Ce rău mai poate aduce acum acest lucru? Roagă-i pe Jamieson, pe fiul şi pe fiica domnului Cowperwood să pună totul la punct după cum le-o plăcea. Eu o să stau în odaia mea, căci nu mă simt destul de bine ca să dau o mână de ajutor.

— Dar, doamnă Cowperwood, n-aţi voi să vină un pastor ca să oficieze ultima slujbă? întrebă Carr – sugestie făcută de doctorul James, dar care se potrivea cu firea religioasă a majordomului.

— Ah, ba da, să vină unul. Nu văd nimic rău în asta, zise Aileen, iar gândurile îi zburară la părinţii ei, cu religiozitatea lor exagerată. Dar limitează la cincizeci numărul celor care vor veni aici.

Această hotărâre îl făcu pe Carr să ia numaidecât legătura cu Jamieson, cu fiul şi fiica lui Cowperwood, spre a-i informa că puteau continua aranjamentele de înmormântare după cum socoteau potrivit. Când vestea ajunse la urechile doctorului James, el scoase un oftat de uşurare şi începu totodată să-i informeze pe numeroşii admiratori ai lui Cowperwood despre acest fapt.

CAPITOLUL 72

Unora dintre prietenii lui Cowperwood care trecură pe la reşedinţa din Bulevardul Cinci chiar în după-amiaza aceea, şi în dimineaţa următoare, ale căror nume figurau pe lista lui Buckner Carr, li se îngădui să intre pentru a aduce ultimul omagiu corpului neînsufleţit depus în salonul spaţios de la etajul doi. Ceilalţi au fost anunţaţi să ia parte la ceremonia de înmormântare, care urma să aibă loc la cimitirul Greenwood din Brooklyn, în ziua următoare la ora 2 p.m. t»

Între timp, fiul şi fiica lui Cowperwood trecură pe la Aileen şi stabiliră că vor merge împreună cu ea în primul cupeu. În vremea asta, toate ziarele newyorkeze vuiau de aşa-numita moarte subită a lui Cowperwood, care numai cu şase săptămâni înainte sosise la New York.

Din cauza numărului mare de prieteni, spuneau ziarele, la slujba de înmormântare aveau să participe doar prietenii cei mai apropiaţi familiei – declaraţie, care, pe mulţi nu i-a împiedicat de a se duce la cimitir.

Prin urmare, a doua zi pe la amiază, cortegiul funebru începu să se alcătuiască în faţa reşedinţei lui Cowperwood. Grupuri de oameni se strângeau în stradă,

pentru a privi spectacolul. În urma dricului venea trăsura unde se aflau Ailcen, Frank A. Cowperwood Jr., şi fiica lui Cowperwood, Anna Templeton. Apoi celelalte trăsuri înşirate una după alta, înaintând de-a lungul şoselei, sub un cer de plumb, până când în cele din urmă trecură de porţile cimitirului Greenwood. Drumul acoperit cu prundiş urca în pantă lungă, străjuit de copaci masivi, de după care se rânduiau pietre şi monumente funerare. Cam la un sfert de milă mai departe, pe drumul care continua să urce, o alee se ramifica la dreapta, şi câţiva zeci de metri mai departe, între doi copaci semeţi, se contura cavoul solemn şi maiestuos.

Era singurul – niciun alt monument nu se mai afla în preajmă – cenuşiu, auster, o versiune nordică a unui templu grecesc. Patru coloane graţioase în stil ionic modificat alcătuiau „portalul", susţinând un fronton triunghiular simplu, fără niciun fel de decoraţie, sau simbol religios. Deasupra uşilor cavoului stătea scris, cu litere mari, de formă pătrată, numele lui: FRANK ALGERNON COWPERWOOD.

Cele trei platforme de granit în scară erau pline de flori, iar uşile duble de bronz masiv se aflau larg deschise, aşteptând importantul personaj. După cum toţi cei care vedeau monumentul pentru întâia oară trebuie să fi simţit că era o realizare artistică impresionantă în ce priveşte linia, pentru că seninătatea semeaţă şi solemnă a cavoului domina parcă întreaga regiune.

Când trăsura ei se apropie, încât cripta să se poată vedea bine, Aileen se simţi din nou impresionată de forţa cu care ştia să se reprezinte pe sine soţul său. Dar, purtată de acest gând, închise ochii, vrând parcă să înlăture viziunea cavoului şi încercând să reînvie ultima imagine a lui, aşa cum era în viaţă, viguros şi impunător înaintea ei. Trăsura aşteptă până când dricul ajunse în dreptul uşii cavoului, iar sicriul de bronz masiv, ridicat şi pus printre flori, în faţa tribunei pastorului. După care, cei din trăsură se dădură jos şi intrară sub un cort mare instalat în faţa

cavoului, unde-i aşteptau, la adăpost, – bănci şi scaune.

Într-unul din cupeuri Berenice stătea tăcută lângă doctorul James, privind cavoul care avea să-i răpească pe veci iubitul. Nu putea plânge, şi nici n-ar fi vrut. Căci, de ce-ar căuta să se împotrivească unei avalanşe, care şi aşa ajunsese atât de departe, încât să-i distrugă sensul vieţii? Oricum, aceasta era starea ei sufletească, felul de a reacţiona la toate cele întâmplate. Un cuvânt însă îi revenea mereu în minte: „Îndură! îndură! îndură *a*

Când toţi prietenii şi rudele luară loc, prelatul episcopal, reverendul Hayward Crenshaw, înaintă şi se instală la tribună, iar după câteva clipe, când se făcu linişte, începu să vorbească, exprimându-se clar şi pe un ton grav.

Sicriul a fost apoi ridicat de ciocli, dus în cavou şi aşezat în sarcofag, iar pastorul îngenunche, rugându-se. Deoarece Aileen refuzase să intre, ceilalţi care luau parte la înmormântare rămaseră cu ea. Puţin după aceea, când pastorul ieşi din cavou şi uşile grele de bronz fură închise, luă sfârşit şi slujba funebră pentru Frank Algernon Cowperwood.

Pastorul se duse la Aileen să-i adreseze câteva cuvinte de mângâiere; prietenii şi rudele începeau să plece, şi curând locul din vecinătatea mormântului se goli de lume. Doctorul James şi Berenice mai întârziară însă o vreme la umbra unui mesteacăn falnic, apoi coborâră panta pe o potecă întortocheată, deoarece Berenice nu voia să plece odată cu ceilalţi. Ajungând la vreo treizeci de metri în josul cărării, Berenice mai aruncă o ultimă privire spre locul de odihnă veşnică al iubitului ei, semeţ şi mândra în anonimat – numele lui nefiind vizibil de unde se afla ca înalt şi mândru, şi totuşi mic, sub ulmii oblăduitori crescuţi falnici în preajmă.

CAPITOLUL 73

Din pricina tulburării, efect al bolii şi morţii lui Cowperwood, Berenice hotărî că, pentru ea, cel mai bine ar fi să se instaleze în casa din Park Avenue, care fusese

închisă cât stătuse în Anglia. Acum, neştiind ce-i va aduce viitorul, o va folosi drept refugiu vremelnic, cel puţin împotriva contactului indiscret cu presa locală. Doctorul James încuviinţă hotărârea Berenicei, socotind că era lucrul cel mai indicat, căci putea spune, fără să mintă, că plecase şi nu ştia unde; un vicleşug care după aceea a funcţionat perfect, deoarece răspunzând în câteva rânduri că, la fel ca şi ziarele, nici el habar n-avea unde e, nu-i mai fură adresate întrebări.

Totuşi, când şi când, în presă mai apăreau unele ecouri nu numai în legătură cu dispariţia ei, ci şi cu locul unde eventual s-ar afla. Se întorsese oare la Londra? Iar, pe de altă parte, ziarele londoneze se întrebau dacă nu cumva revenise la vechea ei reşedinţă de la Pryor's Cove: un lanţ de întrebări care aduseră vestea nesatisfăcătoare că, deşi maică-sa era acolo, aceasta declarase că nu ştia nimic despre proiectele fiicei ei şi că trebuiau să aştepte până ce va căpăta ea însăşi vreo ştire. Acest răspuns a fost furnizat în urma unei cablograme primite de la Berenice, prin care-i cerea maică-sii să nu dea nicio informaţie până nu-i va spune ea.

Berenice avu satisfacţia să-i păcălească pe ziarişti, dar pe de altă parte era destul de singură în casa ei, petrecându-şi de cele mai multe ori serile citind. Se simţi totuşi revoltată de un articol apărut într-un număr al ziarului *New York Sunclay*, care se ocupa numai de ca şi de relaţiile ei cu Cowperwood. Deşi se pomenea despre ea ca despre pupila lui, sensul întregului articol tindea s-o prezinte ca pe o oportunistă care s-a slujit de frumuseţea ei pentru a-şi pune la adăpost tihna personală şi plăcerile mondene în general – o prezentare a ei care o irită şi totodată o îndureră mult. Deoarece, aşa cum se vedea Berenice pe sine, atunci şi mai înainte, ea era preocupată îndeosebi de frumuseţea vieţii şi de acele realizări creatoare care tindeau să-i amplifice şi să-i adânceaşcă experienţa în viaţă. Şi, îşi dădea seama, acest gen de articol avea să fie probabil repetat şi chiar reprodus în alte

ziare, în străinătate ca şi în ţară, pentru că, era evident, fusese caracterizată drept o figură romanţioasă şi dramatică.

Ce putea face în situaţia asta? Unde să se ducă să[3] trăiască spre a scăpa de ziare?

În starea de tulburare şi confuzie în care se afla, se duse în biblioteca locuinţei, ale cărei rafturi erau ticsite de volume de mult lăsate în părăsire, şi scoţând la întâmplare unul dintre ele, îl deschise într-o doară. Ochii îi căzură asupra următoarelor cuvinte:

Parte din mine este Divinitatea din orice creatură.

Păstrând eternă firea, deşi separată parcă.

Şi îmbracă peste mine şi peste simţuri cinci, veşmânt Plăcut de Pralaili.

Când Cel-de-sus se întrupează ori se leapădă de corp.

El vine sau se duce, luând cu sine şi minte dar şi simţuri Departe, aşa cum vântul răpeşte florilor mireasma.

Veyhind peste auz şi văz. El este mai presus De pipăit, de gust şi de miros.

El este deopotrivă în minte – se bucură şi se-ntristează Alăturea de simţuri.

Sălăşluind în carne, sau îndepărtându-se.

El cunoaşte şi sufletul şi faptele.

El este totdeauna invizibil celor neştiutori.

Dar înţelepţii îl văd cu *ochii înţelepciunii.*

Yoghinii, care au dobândit seninătatea prin practicarea unei discipline spirituale, îl văd pe El în propria lor conştiinţă. Dar cei lipsiţi de seninătate şi discernământ nu-l vor găsi, chiar de s-ar strădui din răsputeri.

Atât de impresionante i s-au părut ideile acestea, încât întoarse cartea ca să vadă titlul. Şi observând că era Bhagavad-Gita, îşi aduse aminte de vorbele strălucite ale lordului Severence, rostite pe această temă la un dineu oferit într-o seară de către lordul Stane, în locuinţa lui de la Londra. Fusese profund mişcată de relatările pline de

3 Natură (în sanscrită).

vervă ale lui Severence privind şederea sa în India, unde trăise vreme îndelungată viaţa monacală într-un loc retras de lângă Bombay, şi studiase cu un guru. Îşi reaminti ce tulburată fusese de impresiile lui, şi cum dorise, pe atunci, să se ducă şi ea odată în India, şi să procedeze aidoma. Iar acum având în faţă spectrul izolării ei sociale, se simţi şi mai aprig îndemnată să-şi caute un refugiu undeva. Asta ar fi fost într-adevăr o soluţie pentru situaţia complicată din prezent.

India! De ce nu? Cu cât se gândea mai mult să plece în acea ţară, cu atât ideea i se părea mai ispititoare.

Dintr-o altă carte despre India pe care o găsi în bibliotecă află că existau numeroşi *swami*, numeroşi *guru*, ori mentori şi tălmăcitori ai misterelor vieţii sau ai divinităţii, care clădiseră pentru ei *ashrame*, adică înjghebări retrase, în munţi, sau codri, unde cei care cercetau cu râvnă tâlcul minunilor sau al tainelor vieţii se puteau îndrepta, în ceasurile de mâhnire, de înfrângere ori de deznădejde, spre a căuta resursele spirituale lăuntrice – care, studiate şi adâncite, le puteau alunga nefericirea: Oare n-ar fi în stare un asemenea mentor al acestor adevăruri esenţiale s-o îndrume către un tărâm al luminii sau al seninătăţii spirituale, spiritualizând-o într-atât încât să-şi alunge orele întunecate de singurătate şi deznădejde care o cuprindeau mereu?

Se va duce în India! Şi imediat hotărî să ia vaporul de la Londra până la Bombay, după ce va lichida cu Pryor's Cove, luând-o şi pe maică-sa cu ea, dacă dorea să meargă.

A doua zi dimineaţă, Berenice îl chemă pe doctorul James, ca să afle părerea lui în legătură cu hotărârea luată, şi când îi vorbi despre planul ei, spre marea ei surprindere el îi spuse că îl socotea într-adevăr foarte nimerit. Căci şi el de mult se simţea îndemnat să-şi înfăptuiască această dorinţă arzătoare, numai că nu era aşa de liber ca Berenice, spre a se sluji de acest prilej. Ar fi fost un soi de refugiu, de schimbare absolut necesară ei, spunea doctorul James.

De fapt, avusese câţiva pacienţi cu afecţiuni fizice şi cerebrale, căpătate din pricina unor dificultăţi socialo şi personale, pe care i-a trimis la un anumit *şwarai*, indian din New York, şi mai târziu au venit la el complet însănătoşiţi. Deoarece, după cum remarca el, exista ceva în tărâmul finit al ideii de eu pierdut în sfera mai vastă a. non-eului şi care – în cazul unei persoane bolnave de nervi – putea aduce uitarea eului şi deci însănătoşirea.

Berenice se simţi încurajată de spusele doctorului şi aranjă numaidecât lucrurile ca cineva să aibă grijă de casa ei din Park Avenue pe timpul cât va lipsi. Părăsi New York-ul, plecând spre Londra.

CAPITOLUL 74

Pentru lume, în genere, subiectul de interes principal în legătură cu moartea lui Frank Algernon Cowperwood era averea acestuia: la cât se cifra, cine o va moşteni, cât anume va primi fiecare. Mai înainte ca testamentul să fi fost deschis, circulau bârfeli şi zvonuri cum că Aileen nu căpăta mai nimic, iar celor doi copii ai lui Cowperwood le revenea grosul averii; de asemenea, că fel de fel de favorite de la Londra primiseră dinainte daruri imense.

În mai puţin de o săptămână după moartea soţului ei, Aileen îl destitui pe avocatul lui Cowperwood, şi, în locul acestuia, angajă pe un anume Charles Day, ca unic reprezentant.

Testamentul trimis pentru a fi deschis la *Cook County Superior Court*, la cinci săptămâni după moartea lui Cowperwood, cuprindea donaţii începând cu 2000 dolari lăsaţi fiecărui servitor în parte., până la 50.000 dolari acordaţi lui Albert Jamieson şi 100.000 pentru Observatorul Frank A. Cowperwood instituţie afiliată cu zece ani în urmă Universităţii din Chicago, în rândul primelor zece per. soane sau organizaţii înregistrate se aflau cei doi copil ai săi, iar suma de bani cuprinsă în aceste donaţii se ridica ia aproximativ jumătate de milion de dolari.

Aileen se prevala de venitul balanţei întregii averi.

După moartea ei, galeria de artă şi colecţia de tablouri şi sculpturi, evaluate la 3.000.000 dolari, urmau să fie acordate oraşului New York pentru educaţia şi delectarea publicului. Cowperwood plasase din vreme în mâinile consiliului de administraţie 750.000 de dolari pentru aceste piese de artă. Separat, lăsase cu limbă de moarte să se cumpere un teren în cartierul Bronx, unde să se clădească un spital, costul construcţiei nedepăşind 800.000 de dolari. Balanţa averii lui – din care o parte avea să slujească la întreţinerea spitalului – urma să treacă în grija executorilor desemnaţi – şi anume: Aileen, doctorul James şi Albert Jamieson. Spitalul avea să se cheme „Frank A. Cowperwood”, iar pacienţii urmau să fie admişi indiferent de rasă, culoare sau credinţă. Dacă erau lipsiţi de mijloace materiale cu care să plătească tratamentul, primeau totul gratuit.

Aileen, îndată după dispariţia lui Cowperwood, vrând să respecte cu sfinţenie ultimele lui dorinţe, îşi concentra atenţia mai întâi asupra spitalului. De fapt, dădea interviuri ziarelor elaborând planuri: vorbea şi despre o casă de convalescenţă, departe de trepidaţia oraşului. Unul din aceste interviuri îl încheie spunând:

„Îmi voi. Îndrepta întreaga energie pentru îndeplinirea planului conceput de soţul meu; am să fac din acest spital rostul vieţii mele”.

Cowperwood pierduse din vedere să pună la socoteală şi activitatea tribunalelor americane: împărţirea dreptăţii sau lipsa acestei preocupări; termenele lungi la care avocaţii americani erau în stare să amâne o hotărâre luată de unul din aceste tribunale.

De pildă, decizia Curţii Supreme a Statelor Unite de a desfiinţa societatea lui Cowperwood de la Chicago – *Combination Traction Company* – a fost prima lovitură dată averii lui. Patru milioane şi jumătate de dolari din banii săi investiţi sub formăm de obligaţiuni la *Union Traction Company* fuseseră garantaţi de către *Combination Traction Company*. Acum urmau ani de procese pentru a

hotărî nu numai valoarea ci şi dreptul de proprietate asupra lor. Asta era prea mult pentru Aileen. Ea îşi declină numaidecât calitatea de executoare şi lăsă problema în seama lui Jamieson. În consecinţă, trecură aproape doi ani în care timp se înfăptui puţin sau nimic. De fapt, lucrurile se petreceau în timpul crizei din 1907, din care pricină Jamieson, fără ştirea tribunalului, a Aileenei sau a avocatului ei, transmise obligaţiunile în chestiune unui comitet de reorganizare.

— Dacă erau vândute, n-ar fi avut nicio valoare în forma în care se află acum, explică Jamieson. Comitetul de reorganizare speră să elaboreze un plan pentru a salva *Combination Traction Company*.

Drept care, comitetul de reorganizare depuse obligaţiunile la *Middle Trust Company*, instituţie interesată în fuzionarea tuturor căilor ferate din Chicago, într-o singură societate vastă.

„Cum a procedat Jamieson?” – era întrebarea.

În vreme ce averea de la Chicago era de doi ani contestată, la New York nu se luase niciun fel de măsuri pentru a pune lucrurile la punct. Societatea de asigurări pe viaţă *The Reciprocal Life Insurance Company*, deţinând o ipotecă în valoare de 225.000 dolari asupra reşedinţei din Bulevardul Cinci, precum şi 17.000 de dolari în dobânzi neplătite asupra acestei ipoteci, începuse acţiunea de a strânge aceste sume. Avocaţii societăţii în cauză, fără ştirea Aileenei sau a avocaţilor ei, puseră la cale, împreună cu Jamieson şi Frank Cowperwood junior, un plan pe baza căruia s-a ţinut o licitaţie unde a fost vândută galeria de artă cu tablouri cu tot. Tranzacţiile făcute în urma acestei vânzări au acoperit doar pretenţiile societăţii de asigurări şi ale municipalităţii din New York privind notele de plata apei şi impozitele, ridicându-se la suma de aproximativ 30.000 dolari. În afară de asta, Aileen şi avocaţii săi au făcut un apel la *Probate Court*[4] din Chicago, pentru ca

4 Tribunal creat în 1836 pentru rezolvarea cazurilor în materie de succesiune.

Jamieson să fie demis ca executor.

În esenţă, după cum îl informă Aileen pe judecătorul Severing:

— De la moartea soţului meu se tot vorbeşte mereu, dar eu n-am căpătat niciun dolar. Domnul Jamieson a vorbit în termeni frumoşi despre bani şi s-a ţinut numai de promisiuni, dar de la el n-am izbutit să obţin niciodată bani lichizi. Când i-am cerut direct, mi-a spus că nu existau. Mi-am pierdut încrederea în el şi am început să-l bănuiesc.

Apoi Aileen relată tribunalului cum a transferat Jamieson obligaţiuni în valoare de 4.500.000 dolari fără ştirea ei; cum a aranjat o licitaţie a galeriei de artă care a fost vândută pentru suma de 277.000 dolari, când valora 400.000 dolari; cum a încărcat-o cu 1.500 dolari impozite pentru colecţia de artă, când de fapt îi plătise în atribuţiile lui de executor, şi cum refuzase accesul avocatului ei la actele de proprietate.

— Când domnul Jamieson mi-a cerut să vând casa şi colecţia de artă, zise ea în încheiere, şi să-i plătesc 6*>/o asupra tranzacţiei, i-am spus pur şi simplu că nici prin gând nu-mi trece. M-a ameninţat că dacă nu-i plătesc mă va zbura mai sus decât zmeul lui Gilroy.

Interogatoriul a fost amânat, urmând să aibă loc după trei săptămâni.

— E un proces intentat de o femeie care se amestecă în lucruri pe care nu le înţelege, remarcă Frank A. Cowperwood Junior.

Astfel, în timp ce Aileen căuta să-l înlăture pe Jamieson de a mai fi executor prin *Probate Court* din Chicago, Jamieson, după trei ani de inactivitate la New York, solicită probe suplimentare acolo. Totuşi, acţiunea Aileenei s-a încheiat în favoarea lui, procesul fiind amânat cu cincisprezece zile, ca să se vadă dacă trebuia sau nu să i se acorde un alt termen pentru probe suplimentare. Totodată, la Chicago, Jamieson, răspunzând judecătorului

Severing la acuzaţiile aduse de Aileen, insistă asupra faptului că nu făcuse nimic nepermis şi că niciodată nu

primise o centimă în mod ilegal. Mai mult chiar, afirma că s-a străduit să apere averea.

Atunci, judecătorul Severing, refuzând să-l demită pe Jamieson din calitatea de executor, remarcă:

— În problema drepturilor văduvei, un executor care ar fixa un procentaj asupra drepturilor ei, în ansamblu, în afara beneficiilor obţinute pe întreaga avere, şi care astfel s-ar abate de la îndatoririle sale, este ade –, vărat, ar trebui demis. Dar nu se ştie exact dacă eu am. puterea să-l demit numai pentru acest motiv.

După care, Aileen începu să-şi facă planuri pentru înaintarea unui apel la Curtea Supremă.

Tocmai atunci însă, *London Underground Company* intentă o acţiune la Tribunalul Districtual al Statelor Unite din New York pentru suma de 800.000 dolari datorată acestei societăţi, fără a pune chestiunea solvabilităţii averii, cu toate că din anumite surse autorizate se aflase că vreo 3.000.000 de dolari se irosiseră în tot felul de litigii. Tribunalul numi pe un oarecare William H. Cunningham în calitate de portărel în cazul în speţă, şi acest portărel, deşi Aileen era bolnavă atunci de pneumonie, puse sechestru pe proprietatea din Bulevardul Cinci, iar trei zile după aceea aranjă o licitaţie la tablourile, covoarele şi tapiseriile din reşedinţă, pentru a răspunde reclamaţiei înaintate de *London Underground*. Paznicii făceau de gardă douăzeci şi patru ore zilnic pentru a veghea să nu dispară ceva din bunurile puse la licitaţie. Ei umblau peste tot prin casă, dând peste cap ordinea gospodăriei şi călcând în picioare dreptul de inviolabilitate a proprietăţii.

Charles Day, unul din avocaţii Aâleenei, protestă în faţa tribunalului că procedeul folosit era una din cele mai sumbre pilde de tiranie judiciară cunoscute vreodată în această ţară, că era pur şi simplu un abuz de a pătrunde în casă prin mijloace ilegale, în scopul de a forţa vânzarea casei şi a tablourilor, zădărnicind intenţiile lui Cowperwood şi dorinţa de a lăsa publicului reşedinţa şi tot ceea ce conţinea, sub formă de muzeu.

În acelaşi timp, însă, pe când avocaţii Aileenei de la New York încercau să preîntâmpine ca nu cumva poprirea vremelnică să devină permanentă, avocaţii din Chicago se străduiau să obţină ca un portărel să fie numit acolo pentru întreaga avere.

Nu s-a obţinut niciodată un act desluşit asupra galeriei de artă vândute, ca rezultat al procedurii care împiedica societatea de asigurare pe viaţă *Reciprocal Life Insurence Company* să răscumpere ipoteca, iar după patru luni societatea de asigurări a intentat proces împotriva portărelului Cunningham şi împotriva instituţiei care refuzase să emită actul asupra galeriei de artă.

Pe lângă asta, în vreme ce comitetul de reorganizare al bancherilor din Chicago lucra la un plan, mână în mină cu reprezentanţii Camerei lui Brenton Diggs, deţinătorii creanţelor de la cele trei societăţi fundamentale cerură să se treacă la îndeplinirea procedurii pentru interzicerea dreptului de răscumpărare a ipotecii. Susţinând că *Cook Coanty Court* avea jurisdicţie asupra întregii averi a lui Cowperwood, avocaţii Aileenei considerau că Tribunalul Districtual era lipsit de orice jurisdicţie. Preşedintele Tribunalului Districtual merse atât de departe incit anunţă că se va retrage de îndată ce Jamieson ar izbuti să obţină custodia bunurilor de la New York.

Totuşi, cinci luni după recursul Aileenei la Curtea de Apel Districtuală a Statelor Unite, se votă o decizie cu două voturi pentru şi unul contra, prin care calitatea de portărel temporar a lui William H. Cunningham devenea permanentă. Cu toate acestea, un judecător n-a fost de acord, susţinând că Tribunalul Federal nu se putea amesteca în chestiuni de succesiune, care ar fi de competenţa statului. Judecătorii care au fost de acord, pe de altă parte, cereau ca portărelul să rămână, atâta timp cât va socoti necesar Tribunalul Districtual, până când creditorii vor solicita Curţii numirea unui administrator; atunci se va efectua transferul averii în grija lui. Totodată, a fost anulată o hotărâre de amânare vremelnică, prin care

Jamieson era împiedicat de a căpăta împuterniciri suplimentare.

Au urmat amânări repetate, cereri care trebuiau satisfăcute şi decizii care trebuiau luate. Şi, în contradicţie cu toate astea, o văduvă neinformată pe tărâm juridic, ale cărei rezerve de bani lăsate de defunctul soţ erau cheltuite în întregime pentru apărarea complicatelor oi drepturi... Şi-acum, zăcea bolnavă, cu sănătatea zdruncinată, rămasă fără niciun fel de resurse materiale.

De aceea, avocaţii Aileenei, laolaltă cu cei ai lui Jamieson şi cu reprezentanţii juridici ai lui *London Underground*, au stabilit un aranjament prin care ca urma să primească 800.000 de dolari ca drepturi de succesiune în calitate de văduvă, şi ca părtaşă la averea personală care i se cuvenea. S-a depus o cerere la *Probate Court* în Chicago pentru confirmarea acestei convenţii nescrise.

Biroul de evaluare a impozitului pe succesiune, la patru ani după moartea lui Cowperwood, aprecia valoarea totală a averii lui la 11 467 370, 65 de dolari. Întâmpinările şi dezbaterile în problema moţiunii privind evaluarea neconformă cu realitatea au avut loc în biroul judecătorului Roberts. Domnul Day, apărând interesele Aileenei, pretindea că dacă judecătorul Severing confirma convenţia, nu rămânea altceva de făcut decât să se treacă la vânzarea activului succesiunii. Day pretindea că estimarea era exagerată, atât ca valoare a colecţiei de artă la 4.000.000 de dolari, cât şi în privinţa mobilelor, care, spunea el, cu excepţia etajului doi, nu valorau mai mult de 1.000 de dolari.

Apoi Jamieson s-a adresat judecătorului Surrogate Henry din New York pentru împuterniciri suplimentare. Cam în epoca în care Aileen pierdea procesul intentat cu scopul de a-l împiedica pe Jamieson să obţină împuterniciri suplimentare, judecătorul Severing confirmă convenţia dintre ea şi Jamieson, prin care Aileen urma să primească, după plata datoriilor, 800.000 de dolari şi o treime din întreaga avere personală. Graţie acestei convenţii, Aileen a

făcut transferul casei, al galeriei, tablourilor, grajdurilor etc., în persoana portărelului Cunningham, pentru a fi puse la licitaţie, iar Jamieson, la mai bine de patru ani după acţiunea începută în Chicago, fu numit executor auxiliar la New York. Ar fi trebuit atunci să pună capăt acţiunii pentru scoaterea la licitaţie a proprietăţii din New York, dar n-a făcut-o. Galeria cuprindea 300 de tablouri evaluate la 1.500.000 de dolari, printre care opere de Rembrandt, Hobbema, Teniers, Ruysdael, Holbein, Frans Hals, Rubens, Van Dyck, Reynolds şi Turner.

Totuşi, la Chicago, chiar în acelaşi timp, avocaţii lui Jamieson se prezentau în faţa judecătorului Severing la *Probate Court*, pretinzând că singura cale de a salva averea de insolvabilitate era să se transfere cei 4 494.000 dolari în obligaţiuni ale societăţii *Union Traction*, către comitetul de reorganizare, cu scopul înfiinţării unei noi societăţi, iar avocaţii Aileenei contestau acţiunea care avusese loc în secret şi fără autorizarea tribunalului. Atunci judecătorul Severing anunţă că nu va putea lua o hotărâre în acest sens, decât dacă cele două părţi cădeau de acord. Aşadar, acţiunea a fost amânată în mod nedefinit, pentru a da prilej avocaţilor ambelor părţi să ajungă la o înţelegere.

Iarăşi amânări! Amânări! Amânări!

Colegii! Colegii! Colegii!

Decizii! Decizii! Decizii!

Tribunale! Tribunale! Tribunale!

Până ce, de fapt, după trecerea a cinci ani, totul s-a terminat cu vinderea la licitaţie a ansamblului bunurilor care aparţinuseră lui Cowperwood, rezultatul, cuprinzând şi proprietatea, fiind suma globală de 3 G10 150 de dolari!

CAPITOLUL 75

Cinci ani de cutreierat prin jungla fără de sfârşit a legii, avocaţilor, colegiilor, tribunalelor şi judecătorilor i-au lăsat Aileenei impresia dureroasă că, în orice direcţie s-ar fi îndreptat, n-o mai aştepta nimic. De fapt, urmarea tuturor acestor ani şi eforturi a fost, în esenţă, că trăia

singură, nu era vizitată de niciun prieten adevărat, înfrântă rând pe rând din punct de vedere legal în reclamaţiile ei oneste, până când, în cele din urmă, şi-a dat seama că visul de mărire pe care îl reprezentase această casă s-a spulberat. Îi rămânea doar, ca parte a ei din avere, cei 800.000 de dolari, precum şi o treime, constituind dreptul de succesiune ca văduvă, din toate bunurile personale după ce datoriile vor fi plătite; în schimb trebuia să transfere şi să predea portărelului Cunningham reşedinţa de pe Bulevardul Cinci, galeria de artă cu tablourile şi tot restul. Legea, colegiile de avocaţi şi executorii erau tot timpul pe urmele ei, ca lupii. La sfârşit au alungat-o în locul unde avea să se mute acum, scoasă din propria-i casă, lăsându-şi căminul să fie vândut străinilor la licitaţie.

320

22 – Stoicul

Dar chiar şi până să fi apucat să se mute în apartamentul pe care şi-l alesese de pe Bulevardul Madison, casa forfotea de agenţi de licitaţie etichetând lucrurile cu numere din catalogul aflat la îndemână. Trăgeau furgoane ca să transporte tablourile – 300 la număr – la „Liberty Art Galleries” de pe Strada 23. Veniseră colecţionari care umblau peste tot, făcând fel de fel de speculaţii. Aileen, bolnavă şi deprimată, trebuia să asculte «aplicaţiile portărelului Cunningham, cum că era de datoria lui să întocmească un inventar complet al casei şi galeriei de artă, ca să-l supună tribunalului.

Urmară anunţuri în ziare că, începând de miercuri, săptămâna viitoare, timp de trei zile în şir – şi serile – mobila, bronzurile, sculpturile, lambriurile de pe tavan şi de deasupra uşilor şi fel de fel de alte obiecte de artă, plus vasta bibliotecă, aveau să fie vândute. Locul: Bulevardul Cinci nr. 864; licitaţia va fi condusă de J.L. Doña Îiuc.

În toată zăpăceala asta iritantă, Aileen umbla de colocoio adunând lucrurile personale, pe care câţiva servitori credincioşi le transportau în apartamentul ei.

Interesul şi curiozitatea publicului în legătură cu averea lui Cowperwood creşteau mereu, din zi în zi, iar cererile de a obţine bilete de intrare în casă erau atât de numeroase, încât organizatorii licitaţiei nu puteau face faţă. Taxa de intrare de un dolar, atât în sala de expoziţie cât şi în cea unde avea loc vânzarea, n-a fost pare-se o piedică pentru lumea celor interesaţi.

În ziua în care s-a deschis licitaţia la „Liberty Art Galleries14 sala se umpluse până la refuz. Aplauzele erau furtunoase când se făcea oferta anumitor capodopere. Pe de altă parte, la reşedinţa lui Cowperwood din Bulevardul Cinci, dificultăţile sporeau. Catalogul obiectelor care urmau să fie vândute acolo conţinea peste o mie trei sute de numere. Şi când, în sfârşit, sosi şi ziua licitaţiei, maşini, birje de piaţă, trăsuri stăteau îngrămădite pe caldarâmul dintre Bulevardul Cinci şi Strada 68, tot timpul cât a durat licitaţia. Erau milionari colecţionari, artişti vestiţi şi mondene celebre, toţi vociferând să intre spre a putea oferi un preţ pentru lucrurile personale ale Ailconei şi ale lui Frank Cowperwood: patul lui de aur, cândva proprielatca regelui Belgiei şi cumpărat cu 80.000 de dolari; cada de marmură trandafirie din camera de baie a Aileenei, care costase 50.000 de dolari; formidabilele covoare de mătase de la moscheea din Ardebil; bronzurile, vasele roşii africane, canapelele aurite stil Ludovic al XIV-lea, policandrele tot Ludovic al XIV-lea, din cristal cu încrustaţii de ametist şi topaz, porţelanurile splendide, sticlăria, argintăria şi obiectele mai mici, precum camee, inele, agrafe, coliere, pietre preţioase, îl –, gurine.

De la o încăpere la alta, ei urmăreau glasul tunător, revărsându-se prin odăile vaste, al celui care conducea licitaţia. Vedeau cum piesa „Cupidon şi Psyche” de Rodin era vândută unui negustor de obiecte de artă pentru suma de 51.000 de dolari. Cineva, care oferise pe un Botticelli până la 1 600 de dolari, pierduse în favoarea altuia care a oferit 1 700 de dolari. O femeie impresionantă prin proporţiile ei vaste, în veşminte stacojii, stătea mai tot

timpul lângă cel care conducea licitaţia, şi dintr-un motiv sau altul oferea totdeauna 390 de dolari pentru fiecare piesă, niciodată mai puţin, niciodată mai mult. Când mulţimea a dat buzna în sala cu palmieri, după cel care conducea licitaţia, ca să vadă o statuie de Rodin, el a strigat:

— Nu vă rezemaţi de palmieri!

În timpul licitaţiei o trăsură cu o femeie înăuntru trecu încet în sus şi-n jos pe Bulevardul Cinci, de două sau de trei ori. Ea privea maşinile şi trăsurile perindându-se prin faţa reşedinţei lui Cowperwood, se uita cu atenţie la bărbaţii şi femeile care dădeau buzna în casă, pe trepte în sus. Nu era de loc puţin lucru, pentru că avea înaintea ochilor spectacolul ultimelor ei strădanii: despărţirea definitivă de ambiţiile de odinioară. Cu douăzeci şi trei de ani în urmă fusese una dintre femeile cele mai frumoase din America. Păstrase în oarecare măsură ceva din spiritul şi ţinuta de altă dată. Fusese însă înfrântă – totuşi nu era la pământ… Doamna Frank Algernon Cowperwood nu luase parte la vânzare. Vedea însă cum lucrurile ei cele mai preţioase erau scoase afară de cumpărători, şi uneori auzea vocea celui care conducea licitaţia strigând: „Cine oferă mai mult? Cine oferă mai mult? Cine oferă mai mult?”

Dându-şi seama că nu mai putea îndura, spuse vizitiului s-o conducă înapoi, la locuinţa ei din Bulevardul Madison.

O jumătate de oră mai târziu, se afla singură în dor – mitor, tăcută, simţind nevoie de linişte. Nici urmă din toate lucrurile care dispăruseră aproape ca prin farmec în ziua aceea. Avea să rămână singură acum. Cowpenvood nu se va mai întoarce, chiar dacă ar fi dorit să se întoarcă.

Apoi, un an mai târziu, se îmbolnăvi din nou de pneumonie, şi se stinse din viaţă. Înainte de a muri, trimise un bilet doctorului James:

Dacă eşti atât de bun, te rog să ai grijă să nu înmormântată în cavou alături de soţul meu, aşa cum a

dorit el. Vrei să mă ierţi, te rog, pentru lipsa mea de politeţe faţă de dumneata din trecut? Aceasta s-a datorat suferinţelor care depăşeau puterea mea de îndurare.

James, împăturind scrisoarea şi meditând la surprizele vieţii, îşi spuse în sinea lui: „Da, Aileen, te voi ierta”.

CAPITOLUL 76

În vreme ce averea lui Cowperwood se risipea, iar Ailcen se stingea din viaţă, Berenice pornise, încet dar sigur, pe un drum care, simţea ea, o va face aptă pentru orice fel de societate şi viaţă. Trebuia să se înarmeze spi –, ritualiceşte, chibzuia ea când şi când, ca să poată pe deplin înlătura din conştiinţă mentalitatea materialistă occidentală, care făcea din bani şi lux unicul Dumnezeu. Iniţial, „dorinţa de a realiza această schimbare în medul de a gândi îşi avea originea în lupta împotriva tristeţii care pusese stăpânire pe ea după moartea lui Cowperwood şi care îi întuneca viaţa. Apoi, cu totul întâmplător, sau i se părea doar, nimeri peste un volum din Bhagavad-Gita, care conţinea într-o formă condensată şi rezumativă mii de ani de gândire religioasă asiatică.

Cine-l cunoaşte pe Atman Cunoaşte fericirea Născută din ştiinţa pură – Bucuria lui Sattica.

Adâncă-i este încântarea După ce se instruieşte riguros – f. a început cu trudă aprigă Dar până la urmă ce dulce-i Sfârşitul durerii.

Cine se zbate să caute Desăvârşita libertate 7 Un singur om, poate.

Din multe mii.

Dar, ia spune-mi, elfi Din cel ce află libertatea Vor şti întregul adevăr Al existenţei mele?

Foaie tot unul doar.

În vreme ce recita aceste cânturi închinate divinităţii, ea îşi puse întrebarea dacă va face parte din rândul celor care descoperă adevărul şi raţiunea; merita să se străduiască, aşa că porni în căutarea lor.

Înainte de a se duce însă în India pentru a-şi continua

cercetările, plecă în Anglia ca să vadă dacă maică-sa voia s-o însoţească. Şi, la câteva ore numai după sosirea ei la Pryor's Cove, lordul Stane veni s-o vadă. Când îi vorbi despre hotărârea de a merge în India pentru a se apuca de studiul serios al filosofiei hinduse, Stane, deşi interesat, se simţi uluit. Cu mulţi ani în urmă ascultase relatările unor englezi, care fuseseră trimişi în India de către guvern sau cu alte treburi, şi aducându-şi aminte de cele spuse de ei, îşi dădu seama că India nu era câtuşi de puţin locul potrivit pentru o femeie tânără şi frumoasă.

Stane începuse să priceapă destul de bine că Berenice fusese pentru Cowperwood mai mult decât o pupilă şi că trecutul mamei ei era învăluit într-un fel de umbră – dar mai era încă îndrăgostit de ea şi simţea că chiar cu acest handicap social al ci, viaţa lui ar fi fost mai fericită claca s-ar afla lângă el şi s-ar putea bucura de tovărăşia ei, de felul ei inteligent şi lipsit de prejudecăţi de a vedea lucrurile. S-ar fi considerat, de fapt, norocos dacă se căsătorea cu o femeie având o fire atât de încântătoare, şi în acelaşi timp atât de deosebită.

Dar când Berenice îi vorbi despre ceea ce se cristalizase în mintea ei în cele câteva săptămâni care trecuseră de la moartea lui Cowperwood, când îi spuse cât de convinsă era că acolo va primi sprijin intelectual şi sufletesc, departe de lumea occidentală şi de materialismul ei stupid, Stane se simţi înclinat să-şi amâne intenţiile în legătură cu ea până când, din propria ei experienţă, îşi va fi clarificat emoţiile contradictorii şi interesele care deocamdată o dominau. Aşa că nu făcu niciun fel de aluzie la simţămintele lui pentru ea; îi recomandă însă să se slujească de poveţele bunului său prieten, lordul Severence. Deoarece, după cum Berenice ştia, Severence era informat cu prisosinţă asupra condiţiilor precumpănitoare din India, şi s-ar fi bucurat să-i fie de folos. Berenice îi răspunse că era fericită să primească orice sfat sau ajutor pe care lordul Severence ar fi dorit să i-l de a, deşi ştia că va ajunge singură la tot ceea ce avea

nevoie. Ea spuse:

— Mi se pare că ceva mă atrage ca un magnet, şi simt că nimic nu mă va abate din cale.

— Cu alte cuvinte, Berenice, crezi în soartă, rosti Stane. Ei bine, şi eu cred până la un anumit punct în destin, dar desigur, dumneata ai forţa şi credinţa cu care să-ţi realizezi dorinţele. Şi acum, nu-mi rămâne decât să sper că vei binevoi să te adresezi mie pentru orice serviciu, pe care ţi l-aş putea aduce. Sper că-mi vei scrie din când în când şi că mă vei informa despre progresele duru itale.

Ea îi promise că va face acest lucru.

După care, lordul Stane luă asupră-şi punerea la punct a tuturor aranjamentelor pentru plecarea Berenieei şi a mamei ei spre India. Asta presupunea obţinerea câtorva scrisori de recomandare din partea lordului Severence.

Şi pentru că Bombay era oraşul pe care-l alesese ea să-l viziteze, Stane căpătă paşapoartele şi biletele necesare, şi după aceea asistă la plecarea lor.

CAPITOLUL 77

Sosind la Bombay, Berenice şi mama ei fură foarte impresionate de acest frumos oraş. Din mare, un canal lung şi larg, presărat cu insule, ducea în oraş. La stânga se înălţau clădiri impunătoare, şi departe, la dreapta, străjuit de palmieri, ţărmul urcând treptat hăt, în zare, spre piscurile munţilor Ghaţii de Vest.

La Bombay, ducând o scrisoare de la lordul Severence administraţiei hotelului Majestic, li s-au asigurat serviciile cele mai amabile, cum nu se poate mai satisfăcătoare, pentru întreaga perioadă a şederii lor. Şi asta, cu atât mai mult cu cât erau îndemnate să rămână câteva săptămâni ca să viziteze pe îndelete numeroasele locuri interesante din oraş, atât de deosebite de cele din oraşele occidentale. Şi, spre desfătarea lor, fură răsplătite din plin de mulţimea şi varietatea impresiilor. Străzile largi, străbătute de căruţe trase de boi, pline de tot felul de mărfuri; bazarele înţesate, cu bogăţia şi varietatea lor,

forfotind de oameni de cele mai diverse rase şi religii, mulţi dintre ei îmbrăcaţi sărăcăcios, desculţi, oameni de toate culorile, de la cafeniu deschis la negru: afghani, sikhi, tibetani, ceylonezi, evrei din Bagdad, japonezi, chinezi şi alţii. Vai, cetele de oameni vlăguiţi, slăbănogi, piepturi scobite, mulţi dintre ei alergând cu ricşa prin oraş, pe lângă edificii frumoase, temple bogat împodobite, pe lângă universitate, străjuite de tot soiul de palmieri, precum şi de arbori de cauciuc. De fapt, peisaje şi oameni noi de la tropice, totul plin de veşnicul pitoresc care le ţinu treaz interesul, până când, în cele din urmă, plecară din Bombay luând trenul spre N & gpur, un oraş aflat la răsărit de Bombay, pe linia principală spre Calcutta.

Aceasta din cauză că voiau să urmeze direcţia indicată de lordul Severence, care le sfătuise să caute un anume uru Borodandaj, despre care se vorbea că ar „topi materia” şi ar „controla energia”; locuia în vecinătatea oraşului Nagpur, unde uneori călătorilor li se îngăduia să stea într-un fel de şopron de lemn, situat într-o piaţă din inima oraşului.

Abia se instalaseră când Berenice, nerăbdătoare să continue căutarea acelui guru, porni la drum cu scrisoarea cu instrucţiuni de la lordul Severence. După indicaţii, urmă şoseaua principală nord-sud, care trecea prin Nagpur, până ce ajunse la o înjghebare veche şi puţin dărăpănată, semănând cu o moară părăsită. Apoi o coti brusc la dreapta, şi merse aşa de-a lungul unui câmp de bumbac, cam o jumătate de milă, până într-un crâng de brazi canadieni şi de arbori de tec, plantaţi foarte des ca să împiedice arşiţa soarelui să pătrundă. Instinctiv, ştia că aceasta era locuinţa lui, pentru că Severence i-o descrisese amănunţit. Şovăitoare şi privind în juru-i nesigură, Berenice văzu o potecă îngustă, şerpuind adânc spre inima crângului. O urmă până la capăt. Acolo dădu cu ochii de un fel de şopron mare, de formă pătrată, aproape în ruină, care, după cum află mai târziu, fusese cândva o clădire a administraţiei guvernamentale pentru controlul pădurilor,

de care ţinea şi crângul. Erau o mulţime de găuri în pereţii dărăpănaţi, coşcoviţi, care dădeau în alte odăi, tot dărăpănate. De fapt, aşa cum a aflat mai apoi, clădirea părăsită fusese dată acestui guru Borodandaj pentru orele de meditaţie şi demonstraţiile de putere prin yoga, de control a energiei interioare.

În vreme ce se apropia oarecum timidă, liniştea şi umbra copacilor înalţi care se răsfirau deasupra capului ei îi sugerau într-un fel un tărâm unde domneşte singurătatea şi pacea – pacea de care avea atâta nevoie, deoarece lumea lăsată în urmă îi era absolut inaccesibilă şi nesatisfăcătoare. Când se duse către una din clădirile interioare, o indiană mai vârstnică se arătă dinainte-i, îi făcu semn spre o curte cu boltă, dând într-o clădire din dos, şi-i spuse totodată:

— Veniţi pe-aici. Maestrul vă aşteaptă.

Berenice o urmă, trecând printr-un zid dărâmat – din care nu rămăsese decât o bucată – pe lângă nişte vase ciobite, prin dreptul câtorva butuci, folosiţi, se vedea lesne, ca bănci. Indiana deschise apoi larg o uşă grea, şi Berenice, după ce-şi scoase pantofii, trecu pragul.

Privirile îi căzură pe chipul întunecat, slab, al unui bărbat cu o siluetă prelungă, aşezat pe duşumea, pe o pânză albă, mare, din mijlocul odăii. Ţinea mâinile împreunate între genunchi, de parcă se ruga. El însă nu se mişcă şi nici nu spuse nimic, ci doar întoarse spre ea, cu simplitate, ochii profunzi, aproape negri, pătrunzători şi ageri. În cele din urmă rosti:

— Unde ai fost? Au trecut patru luni di când soţul dumitale a murit, şi te aşteptam.

Surprinsă de această întrebare şi de atitudinea lui în general, Berenice se retrase involuntar câţiva paşi, de parcă i-ar fi fost într-adevăr teamă.

— Nu-ţi fie frică, spuse guru. Frica nu se întâlneşte la Brahman. Aceasta-i realitatea pe care o cauţi. Dar, fiica mea, vino şi ia loc.

Făcu semn cu braţul lui descărnat către pânza albă

pe care şedea, indicându-i un colţ unde să stea. Când se aşeză, el începu să vorbească:

— Ai venit cale lungă pentru a găsi ceea ce-ţi va aduce pacea. Dumneata cauţi propriul dumitale *Samādhi*, sau unirea cu Dumnezeu. Nu-i adevărat?

— Oh, da, maestre, răspunse Berenice, uimită şi plină de un adânc respect. E adevărat.

— Şi simţi că ai suferit mult din pricina relelor din lume, continuă el. Iar acum eşti pregătită pentru o schimbare.

— Da, da, maestre, da. Sunt pregătită. Acum simt că poate am ofensat lumea.

— Şi eşti gata să repari această ofensă, dacă e posibil?

— Ah, da! Da! exclamă ea, molcom.

— Dar eşti gata să jertfeşti câţiva ani acestei strădanii, sau e un interes trecător?

— Sunt gata să jertfesc ani pentru a studia cum să pot repara ofensele pe care le-am pricinuit. Vreau să ştiu. Simt că trebuie să învăţ.

Avea o notă de nelinişte în glas.

— Totuşi, după cum ştii, asta cere răbdare, strădanie, autodisciplină. Va trebui să dai ascultare preceptelor lui Brahma.

— Ah, voi face tot ce-i necesar, spuse Berenice. În acest scop am venit. Ştiu că trebuie să învăţ să mă concentrez şi să meditez pentru a fi destul de înţeleaptă să răscumpăr sau chiar să repar.

— Numai cel ce meditează poate cunoaşte adevărul, spuse guru, continuând s-o studieze pe Berenice. În cele din urmă adăugă: Da, te voi lua ca discipol. Sinceritatea dumitale este gajul admiterii în clasa mea. Mâine poţi veni la ora controlului respiraţiei. Vom discuta despre respiraţia înaltă, respiraţia mijlocie, respiraţia completă – yoga, respiraţia pe nări. Ţinându-ţi respiraţia e ca şi cum ai menţine viaţa în trup. Iată primul pas. Şi asta e temelia pe care îţi vei clădi noua lume. Prin ea vai ajunge la detaşare.

Vei scăpa de suferinţa care decurge din dorinţă.

— Maestre, pentru tihna spiritului aş renunţa la multe, spuse Berenice.

Guru făcu o pauză de câteva clipe fără să spună nimic, apoi reîncepu să vorbească aproape solemn:

— Omul care renunţă să stea în case frumoase, să poarte veşminte fine, să mănânce bucate alese şi se face pustnic poate fi fiinţa cea mai ataşată. Singura lui posesiune, propriul său trup, poate ajunge totul pentru el, şi trăind, s-ar putea să lupte pur şi simplu pentru binele trupului său. La drept vorbind, detaşarea nu înseamnă nicidecum că trebuie să facem ceva pentru trupul nostru. Totul este în minte. Un om poate fi pe tron şi în acelaşi timp perfect detaşat, altul în zdrenţe şi foarte ataşat. Dar când omul este înzestrat cu discernământ spiritual, fiind iluminat de cunoaşterea lui Atman, toate îndoielile lui se risipesc. El nu se dă înapoi de la a face ceea ce e neplăcut pentru el, şi nici nu tânjeşte după ceea ce e plăcut. Nicio fiinţă omenească nu poate renunţa întru totul la acţiune, dar cel care renunţă la roadele acţiunii se cheamă că e detaşat.

— Ah, maestre, dacă aş putea câştiga măcar o părticică din această măreaţă ştiinţă! exclamă Berenice.

— Orice ştiinţă, fiica mea, continuă el, este un dar al spiritului şi numai celor care au simţul recunoştinţei spirituale li se va dezvălui ştiinţa, ca petalele florii de lotus. De la profesorii dumitale din apus înveţi despre arte şi ştiinţe, de la cei din răsărit însă vei descoperi taina lăuntrică a înţelepciunii. Dumneata nu eşti educată, ci pur şi simplu ai trecut prin şcoală. Eşti cu adevărat educată numai când te adapi la izvorul adevărului lăuntric. Pentru că adevărul lăuntric ia faptele moarte şi le dă viaţă; înaripează inima spre folosul cunoaşterii în sprijinul altora. Prin inimă şi nu prin intelect îl vezi pe Dumnezeu. Fă fapte bune de dragul lui. Doar atunci va veni detaşarea perfectă.

— Voi munci din greu să învăţ exerciţiile de respiraţie, maestre, spuse Berenice. Ştiu destule despre

yoga ca să-mi dau seama că stă la baza oricărei iluminări. Ştiu că respiraţia înseamnă viaţă.

— Nu neapărat, rosti guru. Dacă vrei să vezi, îţi voi arăta acum că viaţa există şi acolo unde nu e respiraţie.

Luă o oglinjoară şi i-o înmână, spunând:

— Când încetez să mai respir, ţine oglinda asta în faţa nasului şi a gurii mele ea să vezi dacă se va aburi cumva.

Guru închise ochii, apoi, trepiat-treptat, corpul lui se făcu şi mai drept, ca o statuie, din pricina rigidităţii. Părea să fi căzut într-o amorţeală profundă. Privindu-l. Berenice aştepta, ţinând palma lângă nările lui. Trecură minute până să simtă în palmă respiraţia din ce în ce mai slabă. Apoi, spre surprinderea ei, încetă. Nici urmă de respiraţie ritmică. Aşteptă. Luă pe urmă oglin ia şi o ţinu câteva secunde în faţa nasului şi a gurii lui. Nici pomeneală de abur. După cum vedea, respiraţia încetase, iar el părea ca un chip cioplit în piatră. Atunci, se uită nervoasă la ceas. Zece minute bune trecură până să fi desluşit din nou urme de respiraţie, şi apoi reîncepu, perfect normală. Căci guru, care părea foarte obosit, deschise ochii, se uită la ea şi zâmbi.

— Ce minunată demonstraţie! exclamă ea.

— Pot să-mi ţin astfel respiraţia ore întregi, spuse guru, iar unii yoghini şi-o pot ţine cu lunile. Au fost cazuri în care yoghini încuiaţi în cavouri, fără aer, săptămâni întregi, au ieşit totuşi perfect teferi. În plus, continuă ci, controlul bătăilor inimii nu-i altceva decât o probă asemănătoare. Pot opri complet inima, pentru că legătura dintre sânge şi respiraţie este foarte strânsă, după cum poate ştii. Dar asta am să-ţi arăt într-o altă zi. Vei învăţa că respiraţia nu-i altceva decât expresia unei forţe mai subtile care sălăşluieşte în organele vitale, deşi ne –, văzută. Când părăseşte corpul, respiraţia încetează, supusă, şi rezultatul este moartea. Dar controlând respiraţia, *e* posibil să poţi avea oarecare control asupra acestui flux necunoscut. Însă asta, trebuie să-ţi spun, este studiul lui Raja-yoga, care va

urma numai după ce te-ai străduit un timp studiind Ilatha-yoga. Aşa că, deoarece pari puţin obosită, acum, poţi pleca. Să vii mâine, când vei începe studiul.

Berenice înţelese că întrevederea cu acest om neobişnuit luase sfârşit pe ziua aceea. Şi totuşi, când îl părăsi, cu păreri de rău, simţea că pleca de lângă un mare rezervor de ştiinţă neabordată.

Întorcându-se pe acelaşi drum sălbatic pe care venise, îşi dădu seama că trebuia să zorească puţin pasul, întrucât aflase că în India noaptea vine repede pe urmele înserării, că apusul soarelui nu tărăgănează ca în Europa ori în America; aici noaptea cade iute şi întunericul te învăluie în singurătate.

Când se apropie din nou de satul de lângă Nagpur, se simţi deodată copleşită de splendoarea Dealului Sacru – Hamtek – cu templele sale sclipind albe, un punct de reper care străjuia peste întreaga regiune. Aici se opri să mediteze asupra frumuseţii fermecătoare a peisajului, vrăjită de sunetele îndepărtate, de psalmodierea neîntreruptă a indienilor înălţând imnuri de slavă care pluteau în aer. Ştia că acestea erau glasurile nenumăraţilor credincioşi care se adunau la sfârşitul zilei ca să rostească vorbele sacre ale credinţei lor. La început vocile se auzeau ca un murmur surd, molcom şi duios, dar pe măsură ce se apropia, psalmodierea deveni un fel de bătaie continuă într-o tobă uriaşă. Apoi simţi cum inima parcă îşi schimbase ritmul bătăilor, pentru a fi în acord cu pulsul acestui pământ în căutarea divinităţii, iubitor al spiritului; ştiu că acesta era tărâmul unde se putea regăsi pe sine.

CAPITOLUL 78

În cursul următorilor patru ani, Berenice practică numeroase faze ale disciplinei yoga; prima dintre ele fiind poziţia yoga, folosită pentru a ţine şira spinalii dreaptă şi a face corpul atât de stabil în timpul meditaţiei, încât să nu-l mai simţi. Pentru că *dhyāna* – meditaţie – după concepţia yoga, este detaşare. Iar când şira spinării e dreaptă, încolăci tul *kundalini* (de formă triunghiulară, la baza

coloanei vertebrale), se pune în mişcare şi se înalţă prin *susumna*, pe şira spinării în sus, până la cele şapte plexuri sau centri ai conştiinţei, sfârşind în cele din urmă cu *sahasrara*, cel mai de sus sau lotusul cu o mie de petale al creierului. Când se atinge această stare superioară de conştiinţă, după yoga, se ajunge la *samādhi*, sau supraconştiinţă. Dar fie că puterea lui *kundalini* atinge acest punct extrem fie că nu, percepţia celui în cauză este extinsă, elevată până la gradul ultim la care poate ajunge.

Berenice studie *pranayana* – controlul asupra forţelor vitale ale trupului; *pratyahara* – sau introspecţia mintală; *dharana* – sau concentraţia şi *dhyāna* – sau meditaţia – adesea comparând notele sale cu cele ale altor elevi care urmau aceleaşi cursuri ca şi ea: un englez şi un tânăr indian foarte inteligent, precum şi două indiene.

Cu timpul, studie Hatha, Raja, Karma, Jnanai şi Bhakti-yoga. Află că Brahman, Realitatea, este zeul suprem. Nu poate fi nicicând definit sau exprimat. Upanişadele spun că Brahman este Existenţa, Cunoaşterea şi Beatitudinea, dar acestea nu sunt atribute. Brahman nu se poate spune că există. Brahman este Existenţa. Brahman nu este înţelept sau fericit, ci Cunoaşterea absolută, Bucuria absolută.

„Infinitul nu poate fi divizat în părţi, şi cuprins în Finit.

Acest întreg univers este pătruns de mine, în acea formă veşnică a mea care nu se poate percepe prin simţuri. Deşi nu sunt în nicio creatură, toate creaturile există în mine. Nu vreau să spun că ele există, fizic, în mine. Asta e taina mea divină. Trebuie să cauţi să-i înţelegi natura. Fiinţa mea sprijină toate creaturile şi le face să se nască, dar nu are cu ele niciun fel de legătură fizică.

Dar dacă un om mă va preamări, va medita asupra mea cu mintea netulburată, închinându-mi fiecare clipă, îi voi dărui tot ce arc nevoie şi-i voi feri posesiunile de – pagube. Chiar şi cei care se închină altor zeităţi şi aduc jertfele lor cu credinţă în inimă, mi se închină de fapt mie,

deşi pe căi greşite. Pentru că eu sunt singurul Dumnezeu, singurul care se bucură de toate jertfele. Asemenea oameni însă trebuie să se întoarcă la viaţa de pe pământ, dat fiind că ei nu mă recunosc în adevărata mea lumină.

Cei care aduc jertfe diferitelor zeităţi se vor duce la acele zeităţi. Cei care se închină strămoşilor vor merge la strămoşii lor. Cei care proslăvesc forţele şi spiritele elementare se vor duce la ele. Aşa că şi adepţii mei vor veni la mine”.

Într-o zi, guru îi spuse:

„Chiar şi aerul pe care îl tragem în piept ne spune cu fiecare răsuflare: Tu eşti acela. Şi întreg Universul cu miriade de sori şi de luni, prin graiul a tot ce vorbeşte, va striga într-un glas: Tu eşti acela!”

Berenice îşi aminti de frumosul poem, scris de Emily Brontë, multă vreme una din lecturile ei favorite:

VERSURI DIN URMA

Sufictu-mi nu-i laş

Şi nici nu tremură în sfera lumii tulburată de furtună văd gloria cerurilor strălucind.

Precum credinţa străluceşte, îmbărbătându-mă să nu am teamă.

Ah, Dumnezeu din pieptu-mi.

Divinitate atotputernică, veşnic prezentă l Viaţă care în mine se odihneşte.

Aşa cum cu, nemuritoare Viaţă, în tine am putere.

Zadarnice sunt miile de crezuri

Care fac inima omului să bată, zadarnice nespus.

Fără valoare, ca nişte pălite buruieni

Ori înecam spuma leneşă în mijlocul oceanului neţărmurit.

Să stârneşti în mine îndoiala

Eu care-aşa de strâns sunt prins în nemărginirea Ta.

Atât de sigur ancorată De stânca fermă a nemuririi.

Cu o iubire de vastă îmbrăţişare Spiritul tău dă viaţă anilor eterni.

Pătrunzi şi veghezi de sus.

Schimbi, sprijini, macini, creezi şi construieşti.

Chiar dacă pământul şi oamenii s-or duce.

Dacă sori şi universuri or înceta să fie iar Tu ai rămâne singur.

Oricare existenţă în Tine-ar exista.

Nu-i loc pentru Moarte

Şi nici grăunte pe care puterea Lui să-l poată face inutil Tu – Tu eşti Fiinţa şi Răsuflarea.

Şi ce eşti Tu nicicând nu poate fi distrus.

Altă dată, guru întrebă:

„Unde există altcineva care să nu fii tu? Tu eşti sufletul Universului. Dacă cineva vine la uşa ta, du-te şi întâmpină-te pe tine însuţi. Căci toţi sunt unul. Ideea de separare e halucinaţie. Urăşti. Iubeşti. Ţi-e teamă. Toate sunt halucinaţii, ignoranţă şi amăgire.

Fiecare gând şi cuvânt ce se stinge este singurul rău care există.

Dacă sorii s-ar prăbuşi, lunile de pe cer s-ar preface în ţărână, dacă sisteme după sisteme ar fi azvârlite în neant, ce-ţi pasă ţie? Rămâi neclintit ca o stâncă; Tu eşti indestructibil/4

Despre nemurire:

„Grăuntele de energie care, cu câteva luni în urmă, se afla în soare, acum s-ar putea să fie în fiinţa omenească.

Nu există nimic nou. Acelaşi lanţ de manifestări apare alternativ „ca o roată care se învârte în sus şi în jos. Întreaga mişcare în acest univers se petrece sub forma unor înălţări şi căderi succesive. Sisteme după sisteme răsar din forme mai subtile, dezvoltându-se, luând forme mai ample, din nou topindu-se aşa cum au fost, din nou întorcându-se la cauza. La fel şi cu întreaga viaţă. Orice manifestare de viaţă se înalţă şi apoi iarăşi decade. Ce decade? Forma? Într-un sens, chiar şi corpul e nemuritor. Într-un sens, corpurile şi formele sunt veşnice. Cum? Să presupunem că luăm un număr de zaruri şi le aruncăm. Să presupunem că zarurile au căzut în ordinea asta: 5-G-3 – 4. Luăm zarurile de jos şi le aruncăm iarăşi şi iarăşi. Trebuie

să vină un moment când vor cădea din nou aceleaşi numere şi aceeaşi combinaţie se va nimeri din nou.

Ei bine, atomii alcătuind Universul sunt ca şi zarurile aruncate şi care se combină în fel şi chip, iarăşi şi iarăşi. Dar trebuie să vină un timp când exact aceleaşi combinaţii reapar, când tu te vei afla aici, iar forma aceasta va fi aici, acest subiect va fi discutat şi vasul ăsta de pământ, de pildă, se va afla aici. Un număr infinit de timpuri ca acesta a fost şi un număr infinit de timpuri se va repeta.

Noi nil ne-am născut niciodată şi niciodată nu vom muri. Fiecare atom este ceva viu, ducându-şi în mod independent propria lui viaţă. Aceşti atomi se combină în grupuri cu un scop, şi grupurile manifestă o inteligenţă de grup, atât timp cât rămâne un grup, aceste grupuri din nou combinându-se la rândul lor şi alcătuind corpuri de un soi mai complex, care slujesc drept vehicule pentru forme superioare de conştiinţă. Când moartea cuprinde corpul fizic, celulele se separă şi se împrăştie, iar ceea ce numim noi putrefacţie începe. Forţa care ţinea celulele prinse laolaltă se retrage, ele devin libere să-şi urmeze calea lor şi să alcătuiască noi combinaţii. Moartea este doar un aspect al vieţii, iar distrugerea unei forme materiale este doar preludiul construirii alteia”.

Şi despre involuţie:

„Sămânţa devine plantă; un grăunte de nisip niciodată nu ajunge plantă. Tatăl este cel care devine copil. Un boţ de lut nu devine niciodată copil. Întrebarea este, din ce se iveşte această involuţie. Ce a fost sămânţa? Este acelaşi lucru ca şi copacul. Toate posibilităţile viitorului copac sunt în acea sămânţă; toate posibilităţile viitorului om sunt în prunc; toate posibilităţile vieţii de orice fel sunt în germene. Adică? Ne dăm seama apoi că orice evoluţie presupune o involuţie. Nimic nu poate evolua dacă mai înainte nu a involuat. Şi aici, ştiinţa modernă ne vine în sprijin. Pe baza unui raţionament matematic, ştii că totalul energiei din Univers este pretutindeni acelaşi. Nu poţi lua un atom de materie sau o mână de forţă. Aşa stând

lucrurile, evoluţia nu s-a ivit din zero. Atunci, de unde vine? Din involuţia anterioară. Copilul este omul involuat, iar omul este copilul evoluat; sămânţa este copacul involuat, iar copacul este sămânţa evoluată. Toate posibilităţile vieţii se află în germene. Chestiunea devine puţin mai limpede. Adaugă la asta prima idee de continuitate a vieţii. De la cea mai simplă protoplasma la cea mai desăvârşită fiinţă umană, există o singură viaţă. Menirea este ereditară în sămânţa înainte ca forma să fi evoluat.14

Într-o zi, Berenice îl întrebă: ce este milostenia?

Guru îi răspunse:

„Când ajuţi un sărac, să nu te simţi câtuşi de puţin mândră. Fii recunoscătoare pentru prilejul care ţi s-a oferit. Acesta este un merit al tău, şi un motiv de mândrio. Oare nu întreg Universul eşti tu însuţi? Fii recunoscătoare că săracul se află acolo şi că făcându-i un dar eşti capabilă să te ajuţi pe tine. Nu cel care primeşte o binecuvântat, ci cel care dă”.

Berenice mai întrebă despre frumuseţe. Atât de mulţi oameni preaslăvesc frumuseţea în toate formele ei; de fapt, ei sunt sclavii frumuseţii.

Guru răspunse:

„Chiar şi în cel mai mărunt gen de atracţie există germenele Iubirii Divine. Unul din numele Domnului în sanscrită este Hari, asta înseamnă că El atrage toate lucrurile spre Sine. El este, de fapt, singura atracţie demna a inimilor omeneşti. Cine într-adevăr poate atrage un suflet? Numai El. Când Vezi pe cineva atras de un chip frumos, crezi cumva că e vorba de o mână de molecule materiale rânduite care te atrag cu adevărat? Câtuşi de puţin! Dincolo de acele particule trebuie să fie, şi este, jocul influenţei divine şi al iubirii divine. Ignorantul nu ştie asta, şi totuşi, conştient sau inconştient, el e atras de aceasta şi numai de aceasta. Aşa încât, până şi cele mai mărunte forme de atracţie îşi dobândesc puterea de la divinitate. «Nimeni, o iubitule, nu şi-a iubit soţul de dragul

soţului; este Atman, atotputernicul, care sălăşluieşte înăuntru şi de dragul Lui este iubit soţul». Domnul este marele magnet, iar noi toţi suntem ca pilitura de fier; cu toţii suntem atraşi în permanenţă de El; toţi ne străduim să ajungem la El, chipul lui Brahman oglindit în fel de fel de forme şi modele. Ne închipuim că slăvim frumuseţea, dar de fapt slăvim chipul lui Braliman care transpare pretutindeni. * 1 lealitatea se află îndărătul aparenţelor.14

Şi îaraşi:

„Raja-yoghinul ştie că totul în natură este menit ca sufletul să câştige experienţă, iar rezultatele tuturor experienţelor sufletului trebuie să-l ajute să devină conştient de veşnica lui separare de natură. Sufletul omenesc trebuie să înţeleagă şi să realizeze că a fost spirit, şi nu materie, prin eternitate; şi că această conjuncţie a lui cu materia este şi poate fi numai pentru un timp. Raja-yoghinul învaţă lecţiile renunţării prin cele mai aspre dintre toate renunţările, deoarece el trebuie să-şi dea seama chiar de la început că totul în această natură aparent solidă nu-i altceva decât iluzie. El trebuie să priceapă că orice manifestare a forţei în natură aparţine sufletului, şi nu naturii. El trebuie să ştie, de la început chiar, că orice cunoaştere şi experienţă se află în suflet, şi nu în natură, aşa că dintr-odată şi prin simpla forţă a convingerii raţionale, el trebuie să se smulgă din robia faţă de natură...

Dar dintre toate renunţările, cea mai naturală este cea a bhakti-yoghinului. Aici nu se poate vorbi de violenţă, nimic din care să ne smulgem, după cum s-ar părea, din noi înşine, nimic de care să ne separăm cu violenţă. Renunţarea bhakti este uşoară, calmă, unduioasă şi deopotrivă de naturală ca şi lucrurile din jurul nostru. Un om îşi iubeşte propriul oraş, apoi începe să-şi iubească ţara, şi iubirea intensă pentru orăşelul lui slăbeşte, domol, în chip firesc. Pe de altă parte, un om învaţă să iubească lumea întreagă; iubirea pentru ţara lui, patriotismul lui intens, fanatic, slăbeşte, fără să-i pricinuiască vreun rău,

fără vreo manifestare ţie violenţă. Omul necultivat iubeşte intens plăcerile simţurilor; când se cultivă, începe să iubească desfătările intelectuale, iar plăcerile senzoriale devin din ce în ce mai restrânse.

Renunţarea necesară pentru atingerea stadiului bhakti nu se obţine făcând jertfe, ci se ajunge în mod natural, tot aşa cum în prezenţa unei lumini mai puternice, luminile mai slabe devin din ce în ce mai palide, până dispar complet. Astfel, această iubire a plăcerilor senzoriale şi ale intelectului este făcută să pălească, să fie dată la o parte, lăsată în umbră de iubirea pentru divinitatea însăşi. Acea iubire pentru divinitate creşte şi ia o formă care se numeşte para-bhakti, sau suprema devoţiune. Contururile se topesc, ritualurile dispar, cărţile sunt înlăturate, imaginile, templele, bisericile, religiile şi sectele, ţările şi seminţiile, toate aceste îngrădiri şi bariere se prăbuşesc de la sine din calea celui care cunoaşte iubirea pentru divinitate. Nimic nu rămâne să-l mai lege sau să-i încătuşeze libertatea. Un vapor, deodată, se apropie de o stâncă magnetică, iar zăvoarele şi ivărele sunt toate atrase şi date în lături, şi scândurile desprinse plutesc liber pe apă. Astfel, graţia divină desface sufletul de opreliştea zăvoarelor şi a ivărelor, liberându-l. Aşadar, în această renunţare auxiliară devoţiunii nu există asprime, nici luptă, nici reprimare ori asuprire. Un bhakti nu trebuie să-şi înăbuşe nici măcar una din emoţiile sale; doar să se străduiască să le intensifice şi să le îndrepte spre divinitate.

Dând la o parte această lume aparentă, iluzorie, şi văzând divinitatea în orice lucru, se poate descoperi adevărata fericire. Poţi să ai oricât vrei, dar divinizează totul. Nu posezi nimic. Iubeşte divinitatea în toate.

Divinitatea trăieşte în inima oricărei făpturi. Ea le întoarnă mereu pe roata lui Maya. Adăposteşte-te cu totul în Ea. Prin graţia Ei vei găsi pacea supremă, şi starea care e mai presus de orice schimbare.

Când, la sfârşitul unui ciclu de timp, sau *kalpa*,

Universul se năruie, se trece într-o fază de potenţialitate – e stare-germene – şi se aşteaptă următoarea sa creare. Faza de expresie este numită de Sri Krishna ziua lui Brahma iar faza de potenţialitate noaptea lui Brahma. Creaturile care populează această lume, supuse ciclurilor, sunt perpetuu renăscute şi din nou descompuse, rând pe rând cu fiecare zi şi noapte cosmică. Descompunerea nu trebuie, totuşi, luată drept o revenire la divinitate. Creatura pur şi simplu se întoarce la puterea lui Brahman care i-a dat naştere şi rămâne acolo într-o stare latentă până vine vremea să se remanifeste.

O o

L7

Hinduismul acceptă credinţa în multe încarnaţii divine, printre care Krislina, Buddha şi Iisus, şi prevăd că vor mai fi numeroase altele”.

În fiecare epocă eu mă întorc să dau frâu liber sfinţeniei.

Să distrug păcatul celui păcătos – *

Şi să statornicesc dreptatea.

Şi apoi, într-o bună zi, veni şi vremea ca ultimele cuvinte să-i fie adresate Berenicei de către guru, Căci el ştia că vizita ei lua sfârşit şi era pe punctul să-l părăsească.

„Acum, te-am învăţat acea înţelepciune care este taina tainelor, rosti el. Cugetă asupra ei cu luare aminte. Apoi acţionează aşa cum crezi mai bine. Fiindcă, după Brahman, cel care se dezbară de amăgire şi mă cunoaşte drept Realitatea supremă, ştie tot ce poate fi ştiut. De aceea, mă adoră din toată inima. Acesta este cel mai sacru dintre toate adevărurile pe care ţi le-am spus. Cel ce realizează acest lucru devine cu adevărat înţelept. Scopul vieţii lui e împlinit”.

CAPITOLUL 79

Anul următor, Berenice şi mama ei l-au petrecut călătorind prin India, nerăbdătoare să vadă şi să cunoască cât mai mult din acea ţară fascinantă. Deşi îşi închinase patru ani din viaţă pentru studiul filosofiei hinduse, văzuse

cum trăiau băştinaşii şi înţelesese că era un popor înşelat şi lăsat în plata Domnului, dar voia să ştie tot ce se putea afla despre ei înainte de întoarcerea acasă.

Şi astfel, încetul cu încetul şi-au extins călătoriile în Jaipur, Cawnpore, Peshawar, Lahore, Rawalpindi, Amritsar, Nepal, New Delhi, Calcutta, Madras, precum şi spre graniţa sudică a Tibetului. Dar cu cât călătoreau mai departe, cu atât Berenice era mai scandalizată de nivelul scăzut, intelectual şi social, al milioanelor de locuitori ai acestui surprinzător, uluitor pământ. Era uimită de modul cum a putut o ţară să dea o asemenea filosofie nobilă şi profundă a vieţii, şi totuşi, în acelaşi timp, să producă şi să menţină un astfel de sistem social crud, asupritor, unde câţiva duceau o existenţă princiară, în vreme ce milioane de oameni se zbăteau pentru a căpăta mai puţin chiar şi decât pâinea zilnică. Dezamăgirea în faţa unui asemenea contrast izbitor, care depăşea puterea de înţelegere a Berenicei, era imensă.

Căci a văzut la marginea străzilor şi a şoselelor şiruri întregi de cerşetori în zdrenţe, goi, cu înfăţişare disperată, unii din ei cerşind pentru cine ştie ce oameni sfinţi, ai căror discipoli erau. În unele regiuni starea de mizerie morală şi fizică era fără seamăn. Într-un sat, aproape întreaga populaţie era bolnavă de ciumă, şi, neavând nişi un fel de mijloace de ajutor sau asistenţă, oamenii mureau ca muştele. Pe de altă parte, în multe cătune era ceva obişnuit să dai de câte treizeci de inşi, nici mai mult nici mai puţin, stând într-o odăiţă, pierind de boli şi de foame. Iar cinci se făceau ferestre sau nişte deschizături în pereţii odăilor lor, le astupau la loc.

Pentru Berenice, cea mai rea dintre tarele sociale era practica revoltătoare a obiceiului soţiilor-eopii. De fapt, rezultatul acestui obicei adusese majoritatea soţiiloreopii din India într-o stare fizică şi morală care n-avea aproape nimic de-a face cu sănătatea sau igiena, iar moartea era astfel mai degrabă o binecuvântare decât o nenorocire.

Jalnica problemă a „intangibililor4 o determinase pe

Berenice să caute originea acestei idei. I s-a spus că atunci când strămoşii cu pielea deschisă la culoare, ai hinduşilor de astăzi, veniseră pentru prima dată în India au dat acolo de o rasă de băştinaşi negroizi, cu trăsături mai greoaie, dravidienii, cei care au construit marile temple din sud. Preoţii noilor veniţi, nevrând ca sângele poporului lor să se amestece cu cel al băştinaşilor, ci să se păstreze pur, i-au declarat pe dravidieni întinaţi, „intangibili44. Aşa că, la început, ura de rasă a fost la originea „intangibilităţii44.

Şi totuşi, după cum i se relatase, Gandhi a spus când va:

„Intangibilitatea în India este pe cale de dispariţie, şi, în ciuda împotrivirilor, într-un ritm rapid. Ea a degradat poporul indian. Intangibilii sunt trataţi mai rău ca vitele. Umbra lor pângăreşte numele Domnului. Sunt la fel de neînduplecat în denunţarea intangibilităţii, pe cât sunt de neînduplecat în denunţarea metodelor britanice din India. Pentru mine, intangibilitatea este mai de netolerat decât guvernarea britanică. Dacă hinduismul îmbrăţişează intangibilitatea, atunci hinduismul este mort şi îngropat”.

Berenice văzuse uneori femei tinere „intangibile”, cu copilaşii lor, dar totdeauna de la distanţă; o priveau cu nişte ochi galeşi, covârşite de întristare, pe când stătea de vorbă cu vreun învăţăcel hindus. Nu se putea să nu observe ce trăsături şi ce corp delicat aveau. De fapt, una sau două dintre ele se purtau aproape la fel cum s-ar fi purtat orice fată americană, dacă ar fi fost expusă oprobriului, indiferenţei şi izolării semenilor ei.

Dar nu numai atât. Berenice, silită de împrejurări, a văzut în ce stare vrednică de plâns trăiesc atâţia copii, muritori de foame abia târându-se pe picioare, umblând de coio-eolo, slăbănogi, fără vlagă, cu neputinţă de a se mai înzdrăveni, din pricina subnutriţiei, a nepăsării şi a bolilor. În sinea ei, Berenice se simţea mâhnită; îi veneau în minte asigurările preceptorilor, a atâtor guru că Divinitatea, Brahman, era pretutindeni, era Fericirea. Dacă ar fi fost astfel, alunei unde era El? Acest gând o însoţi până ce

deveni insuportabil – când, deodată se ivi un contraargument: această degradare trebuia înfruntată, biruită. Oare nu Atotputernicul vorbea şi o îndemna astfel să acţioneze, să ajute, să schimbe, până când faza pământeană a Lui s-ar transforma ori s-ar transmuta în preschimbarea răului în bine? Dorea din toată inima acest lucru.

Sosise şi timpul când Berenice şi mama ei, tulburate, chinuite de atâtea scene de mizerie fără margini, simţiră că trebuiau să se întoarcă în America, unde ar fi avut mai multă vreme şi pace să mediteze asupra tuturor celor văzute, şi asupra căilor de a da o mână de ajutor, dacă era posibil, pentru înlăturarea unei asemenea mizerii în masă.

Şi astfel se întoarseră acasă, într-o zi însorită şi călduroasă ele octombrie, pe bordul vaporului *Halliwell*, direct din Lisabona sosind în portul inferior al New York-ului şi navigând în sus pe Hudson pentru a acosta în dreptul

Străzii 23. În timp ce pluteau încet de-a lungul ţărmului, paralel cu linia familiară din zare a oraşului falnic, pe Berenice o duse gândul la contrastul imens care i se prezenta acum, faţă de anii cât stătuse în India. Aici erau străzi curate, clădiri înalte costisitoare, putere, bogăţie, înlesniri materiale de tot soiul, oameni bine hrăniţi şi bine îmbrăcaţi. Simţea că se schimbase, dar încă nu-şi dădea seama de ce fel de schimbare era vorba. Văzuse foametea în forma cea mai hâdă, ceva ce nu putea uita. Nu putea uita nici expresia hăituită a unora din chipurile pe care le privise, îndeosebi a copiilor. Ce se putea face oare în acest sens, presupunând că ceva s-ar fi putut face?

Aceasta era totuşi ţara ei, pământul ei natal pe care-l iubea mai mult decât orice pe lume. Şi din această pricină, inima îi bătea mai tare până şi la cele mai banale curiozităţi, ca de pildă reclamele întâlnite la tot pasul care, chiar şi când înotau în culoare, cu litere mari, de cele mai multe ori frumoase, parcă nici nu existau; ţipetele de-ţi

luau auzul ale vânzătorilor de ziare; claxoanele răguşite ale taxiurilor, automobilelor şi camioanelor; vanitatea şi parada turiştilor americani de rând, atât de neîntemeiate de cele mai multe ori…

După ce hotărâseră să se stabilească la hotelul Piaza, pentru cel puţin câteva săptămâni, ea şi maică-sa declarară bagajele la vamă şi apoi luară un taxi, fericite că se aflau iarăşi acasă. Primul gând al Berenicci, după ce se instalară în apartamentul de la hotel, a fost să-i facă o vizită doctorului James. Îi era dor să vorbească cu el despre Cowperwood, despre ea însăşi, despre India, despre tot ce aparţinea trecutului ca şi despre propriul ei viitor.

Când dădu cu ochii de ea, în cabinetul său particular din locuinţa de pe Strada 80 West, doctorul o primi cu cordialitate, cu căldură chiar, întrebând-o de călătoria şi de experienţele ei.

În acelaşi timp, îşi dădu seama că Berenice voia să afle tot ce avea legătură cu averea lui Cowperwood. Şi, deşi îi displăcea să treacă din nou în revistă modul nesatisfăcător cum se desfăşurase întreaga afacere, simţi că era de datoria lui să-i explice exact ce se întâmplase în timpul absenţei ei. Prin urmare, mai întâi îi vorbi despre moartea Aileenei cu câteva luni mai înainte. Această veste o surprinse şi o tulbură mult pe Berenice, pentru că totdeauna se gând zise la Aileen ca la cineva care va duce la îndeplinire dorinţele lui Cowperwood în legătură cu averea. Numaidecât se gândi la spital, a cărui construire ştia că fusese una din dorinţele lui cele mai sincere.

— Ce s-a făcut cu spitalul pe care intenţiona să-l clădească în Bronx? întrebă ea cu mult interes.

— Ah, spitalul, ei bine, proiectul acesta nu s-a materializat. După moartea lui Frank, prea mulţi corbi au tăbărât asupra drepturilor de proprietate. Au venit de pretutindeni cu pretenţiile lor, cu hârtii în legătură cu ipoteci, până şi cu contestaţii asupra alegerii executorilor testamentari. Patru milioane şi jumătate de dolari sub

formă de creanţe au fost declaraţi fără valoare. Poliţe pentru dobânzi pe ipoteci, cheltuieli judecătoreşti de tot soiul, sporind mereu în dauna averii, până când, în cele din urmă, n-a mai rămas din ea decât a zecea parte din ce fusese iniţial.

— Şi galeria de artă? întrebă Berenice nerăbdătoare.

— S-a risipit… vândută la licitaţie. Reşedinţa de pe Bulevardul Cinci a fost vândută din pricina impozitelor şi a altor pretenţii legate de ea. Aileen a fost silită să se mute într-o altă casă. Apoi a făcut o pneumonie şi a murit. Fără îndoială mâhnirea, adăugată la toate aceste necazuri, au contribuit la moartea ei.

— Ah, ce groaznic! exclamă Berenice. Ce mult l-ar fi întristat dacă ar fi ştiut ce-o să se întâmple! Cât muncise ca să clădească toate astea!

— Da, aşa este, rosti James, dar lumea n-a crezut niciodată în bunele lui intenţii. Chiar şi după moartea Aileenei au apărut în ziare articole în care Cowperwood era numit un escroc, aproape un criminal, deoarece, după cum spuneau ei, milioanele lui „se spulberaseră ca un vis”. De fapt, unul din articole era intitulat „La ce bun?” şi îl descriau pe Frank ca pe un ratat. Da, au fost publicate şi alte articole ostile, toate bazate pe faptul că după ce s-a stins din viaţă, averea lui, prin complicitatea legală a multor persoane, s-a micşorat ajungând să nu mai valoreze aproape nimic.

— Ah, doctore James, mi-i îngrozitor când te gândeşti că s-a ales praful din toate lucrurile frumoase pe care a intenţionat să le facă?

— Da, n-au mai rămas decât un cavou şi amintirile.

Berenice continuă să-i vorbească despre descoperirile ci filosofice: transformarea interioară care simţea că s-a petrecut în ea. Lucrurile pe care odinioară le socotise importante îşi pierduseră strălucirea; de pildă, neliniştea în legătură cu propria ci poziţie socială în raport cu Cowperwood. Mai important pentru ea era acum situaţia tragică a poporului indian; îi povesti despre

sărăcia, foametea, subnutriţia, analfabetismul, ignoranţa lor – majoritatea acestor tare ivindu-se din amăgirile religioase şi sociale legate de superstiţii – pe scurt, lipsa absolută a progresului social, tehnic şi ştiinţific. James o ascultă cu atenţie până când termină, exclamând, uneori: „Groaznic! Uimitor!” Apoi, făcu o observaţie:

— În realitate, Berenice, tot ce spui despre India e adevărat. Dar mi-e teamă că e la fel de adevărat că America şi Anglia au şi ele metehnele lor sociale. De fapt, chiar aici, în ţara asta, sunt destule neajunsuri sociale şi destulă mizerie. Dacă ai vrea să faci cu mine într-o zi un mic tur prin New York, ţi-aş putea arăta cartiere întregi înţesate de oameni trăind aproape în aceeaşi mizerie ca şi cerşetorii indieni – copii părăsiţi, a căror şansă de supravieţuire fizică şi spirituală este practic inexistentă. Ei se nasc în sărăcie şi, în majoritatea cazurilor, sfârşesc în sărăcie, iar trecerea anilor înseamnă cu totul altceva decât viaţă, în sensul în care socotim noi. Şi apoi, mai sunt şi mahalalele de nevoiaşi din oraşele cu fabrici de manufacturi şi ţesătorii, unde condiţiile de viaţă sunt la fel de jalnice ca cele pe care le poţi găsi în orice altă parte a lumii.

Beranice îşi exprimă dorinţa să meargă să vadă acele colţuri din New York care îl determinau să vorbească astfel, căci de-a lungul vieţii ei văzuse sau auzise puţin despre asemenea condiţii. Doctorul James nu a fost surprins auzind-o spunând acest lucru; ştia că drumul ei de la adolescenţă încoace îi fusese ocrotit.

După ce mai întârzie discutând împreună cu el, Berenice plecă la hotel. Dar mergând spre casă, nu-i ieşea din minte cele relatate de James în legătură cu risipirea averii lui Cowperwood. Era plină de mâhnire gândinefu-se cum se năruiseră toate planurile lui. Cum se spulberaseră! În acelaşi timp, se gândea la dragostea lui pentru ea, la dependenţa lui spirituală şi sentimentală faţă de ea, la afecţiunea ei pentru Cowperwood. Datorită înrâuririi ei, îşi amintea, luase el hotărârea să plece la Londra şi să pună

în aplicare planul legat de metro. Iar acum, ea se afla aici, proiectând să se ducă a doua zi dimineaţă din nou la mormântul lui, ultimul vestigiu material din toate valorile care i s-au părut ei atât de reale şi de minunate cândva, dar care, în clipa de faţă, în comparaţie cu toate întâmplările trăite în India, pentru ea nu mai aveau nicio însemnătate. A doua zi, vremea semăna cu cea când fusese înmormântat Cowperwood. Cerul era iarăşi acoperit, cenuşiu şi, când se apropie, monumentul funerar părea un solitar deget de piatră îndreptat în sus, către cerul plumburiu de amiază. Mergând pe poteca prunduită, cu braţele încărcate de flori, ea văzu numele: AILEEN BUTLER COWPERWOOD, sub numele FRANK ALGERNON COWPERWOOD – şi se gândi mulţumită că Aileen se afla măcar acum lângă bărbatul pentru care suferise atât de mult şi pe care-l pierduse. Ea, Berenice, aparent câştigase. dar vremelnic numai, pentru că şi că suferise şi până la urmă îl pierduse.

În timp ce stătea dusă pe gânduri la locul de veşnică odihnă al lui Cowperwood, i se păru că aude din nou glasul sonor al pastorului vorbind la serviciul funebru.

Acum însă nu se mai putea gândi la moarte, aşa cum făcea înainte de a se duce în India. Acolo, moartea eră considerată drept o etapă a vieţii, iar distrugerea unei forme materiale – un preludiu la alcătuirea alteia. „Nu ne naştem niciodată şi niciodată nu murim”, spuneau ei.

Ducându-se şi punând florile într-o urnă de bronz de pe scările cavoului, ea se gândea că Frank ar trebui să ştie, dacă n-a ştiut când era aici în carne şi oase, că marele lui cult, căutarea continuă a frumosului în orice formă şi îndeosebi sub chipul femeii, nu era nimic mai mult decât căutarea modelului divin dincolo de orice forme – chipul strălucitor ai lui Brahman. Berenice ar fi Vrut ca el să fi putut împărtăşi cu ea aceste gânduri când se aflau împreună, şi îşi aminti cuvintele; – *Absorbit de Brahman El biruie lumea*.

Chiar şi aici, viu în lume.

Brahman e unul.

Fără schimbare, neîntinat de rău;

Ce alt cămin avem decât pe El?

Iar despre milostenie, ce spunea guru?

„Fii recunoscător pentru prilejul de a putea dărui altora. Fii recunoscător ca, ajutând un sărac, eşti în stare să te ajuţi pe tine însuţi. Căci, nu eşti tu însuţi Universul? Dacă cineva vine la uşa ta: du-te şi întâmpină-te pe tine însuţi”.

Dar, îşi cercetă ea acum conştiinţa, oare milostenia a ocupat vreodată un loc în viaţa ei? Oare ce-a făcut ea pentru a-i ajuta pe alţii? Oare ce-a făcut ea spre a-şi justifica dreptul de a trăi? Într-adevăr, Cowperwood nu numai că a conceput înfiinţarea unui spital pentru săraci, dar a făcut şi tot ce a fost omeneşte posibil pentru a duce la îndeplinire acest proiect, chiar dacă planurile lui au eşuat. Dar ca – a avut ea vreodată dorinţa de a-i ajuta pe săraci? Nu, după câte îşi amintea. Întreaga ei viaţă, îşi dădea seama – cu excepţia ultimilor ani – fusese irosită în goana după plăceri şi propăşire de sine. Acum însă ştia că trebuie să trăieşti pentru ceva în afara fiinţei tale, ceva care să răspundă nevoilor celor mulţi, în opoziţie cu vanităţile şi huzurul celor puţini, printre care se număra şi ea. Oare ce putea face pentru a-i ajuta? V.

Deodată, în acea clipă de meditare, gândul la sprelul lui Cowperwood îi fulgeră prin minte. De ce n-ar înfiinţa ea spitalul? La drept vorbind, el îi lăsase o avere mare, o casă frumoasă plină cu piese valoroase de artă din care putea lesne obţine o sumă considerabilă de bani; aceşti bani, adăugaţi la ceea ce avea ca dinainte, ar fi putut constitui măcar începutul proiectului. Şi poate izbutea să-i îndemne şi pe alţii s-o ajute. Doctorul James ar fi fost cu siguranţă unul dintre aceştia!

Ce minunată idee!

APENDICE

Capitolul precedent reprezintă ultimele rânduri scrise de Theodore Dreiser, chiar în ziua dinaintea morţii

sale, survenită la 28 decembrie 1945. El a lăsat totuşi note. pentru un capitol suplimentar şi un rezumat al celor trei volume din trilogia: *Financiarul*, *Titanul* şi *Stoicul*. Rezumatul ar fi fost scris sub forma unui monolog care, după cum menţionează doamna Dreiser, ar fi înlăturat orice echivoc din mintea cititorului asupra concepţiei sale despre viaţă, forţă şi slăbiciune, bogăţie şi sărăcie, bine şi rău.

Paginile care urmează au fost pregătite de doamna Dreiser, folosind notele soţului său.

Întorcându-se de la Greenwood, cu trăsura, Berenice se gândea la posibilităţile pe care le avea de a înfiinţa un spital, înfruntând în mod realist complicatele probleme de ordin practic, dar şi tehnic şi medical; era necesar să facă o listă de oameni bogaţi şi caritabili, şi de oameni cu adevărată pricepere şi cunoştinţe tehnice, pe care să se bizuie pentru a organiza şi a iniţia, aşa după cum se cuvenea, o asemenea vastă acţiune. Plănuia să vândă casa din Park Avenue cu tot ce conţinea, ceea ce i-ar fi adus cel puţin 400.000 de dolari. Ar adăuga la această sumă jumătate din averea ei actuală şi, totul laolaltă, putea însemna un mic început. Desigur, se gândea ea, doctorul James ar fi fost omul potrivit ca medic şef şi director, dar cum să facă să-i deştepte interesul? Tot felul de gânduri îi treceau prin minte, anticipări asupra posibilităţilor în legătură cu spitalul. Când se văzu din nou cu doctorul James, acesta o pofti să-l însoţească într-una din cele mai păcătoase mahalale din partea de est a New York-ului.

Pentru Berenice, care niciodată nu vizitase vreunul din cartierele nevoiaşe, această primă raită pe străzile din partea de est a însemnat o dureroasă descoperire. Fusese totdeauna ocrotită de maică-sa, până în noaptea fatală când a fost atât de cumplit încurcată în restaurantul unuia din principalele hoteluri din New York, aflând în public adevărul despre maică-sa, Hattie Starr din Louisville, şi cinci pentru întâia oară i-a fulgerat prin minte importanţa şi grozăvia ostracizării sociale.

Berenice supravieţuise însă acestor vicisitudini. Ierarhia valorilor, după cum avea să-şi dea seama mai târziu, era acum alta. Ambiţiile ei sociale din trecut i se păreau acum ceva superficial. În India se ivise într-însa dorinţa de a cunoaşte mai profund viaţa – de a observa şi a studia mai îndeaproape forţele vitale de care, după cum înţelegea acum, fusese străină până atunci. În loc să umble după 6 poziţie socială sigură pentru sine, devenea conştientă că voia să-şi descopere o vocaţie pe plan social.

Şi astfel, când ea şi doctorul James vizitară locuinţele atât de familiare lui, Berenice a fost cumplit de impresionată de condiţiile înspăimântătoare, de mirosurile şi mizeria fără seamăn a locurilor. Se îmbolnăvi. Căci, după cum văzuse, în cocioabele acelea nu existau nici măcar paturi. Noaptea erau puse pe jos nişte saltele umplute cu paie, care ziua aveau să fie aşezate teanc într-un ungher. Într-o odaie de trei metri şi jumătate pe patru şi jumătate, vecină cu o alta mai mică de vreo trei pe trei, trăiau şase adulţi şi şapte copii. Fără ferestre. Doar nişte găuri mari în pereţi, care aminteau, după miasme şi anumite urme evidente, de prezenţa şobolanilor.

Când, în sfârşit, ajunseră din nou în stradă şi la aer curat, Berenice îi spuse doctorului James că singura ei dorinţă era să fundeze ea însăşi Spitalul Cowperwood, în strădania de a ajuta câţiva dintre sărmanii copii părăsiţi pe care tocmai îi văzuse. În acest scop, ar fi oferit bucuroasă jumătate din tot ce-i aparţinea.

Doctorul James, profund mişcat de această hotărâre a Berenicei, îşi dădu seama că de când părăsise America, acum câţiva ani, se schimbase foarte mult. Iar Berenice, intuind că el o aproba, îl întrebă dacă ar ajuta-o să strângă bani în acest scop, şi dacă ar vrea să preia conducerea medicală şi tehnică a spitalului. Doctorul James, care de multă vreme simţise nevoia presantă a unui spital în preajma cartierului Bronx, aceasta fiind totodată şi una din dorinţele cele mai vii ale lui Cowperwood, acceptă din toată inima propunerea, spunând că ar fi onorat dacă ar

ajunge directorul şi medicul şef al acestei instituţii.

tynin mii) mul Urziţi, spitalul deveni o realitate; doctorul. Ijim. M având funcţia de director, Berenice o alesese pe ea de infirmieră, şi spre mirarea ei, descoperi că poseda un profund instinct matern, neexplorat până atunci.

Iubea copiii şi răspundea de secţia de pediatrie. După cum observă doctorul James ea dovedea o atracţie putea nică şi stranie pentru aceşti copii abandonaţi. Iar ei se simţeau de asemenea atraşi de Berenice.

Doi copilaşi orbi ajunseseră, din întâmplare, să fie internaţi în această secţie. Erau orbi din naştere. Unul din ei, o copiliţă blondă, plăpândă, numită Patricia – de cinci ani – fiica unei femei tinere care muncea din greu şi care nu mai avea timp şi de copil, stătea ore în şir într-un balansoar dintr-un ungher al odăii, fără niciun fel de alt stimulent sau preocupare. Din pricina acestei neglijări, dezvoltarea firească îi fusese întârziată. Maică-sa avea şi ea remuşcări în legătură cu copilul împiedicat să evolueze. Când Berenice găsise acest pui de om părăsit, fusese foarte impresionată şi încercă s-o ajute, învăţând-o multe lucruri, printre care şi cum să alunece în jos, fără frică, pe un tobogan din curtea copiilor. Patricia nu mai putea de bucurie când deprinse această simplă acrobaţie, încât luneca pe tobogan mereu, ore întregi, de fiecare dată radiind de fericire, trăind această dovadă de independenţă recent descoperită.

Celălalt copil era David – şi el de vreo cinci anişori – de asemenea orb din naştere. Fusese mai norocos în privinţa părinţilor; avea o mamă inteligentă, afectuoasă şi plină de înţelegere. Din cauza asta, era mai dezvoltat decât Patricia. Berenice îl învăţă să se caţere într-un copac şi să se aşeze pe crengile de sus, unde cânta de zor, legănând capul într-o parte şi într-alta şi ridicând spre soare chipul delicat, aşa cum fac de obicei copiii orbi. Într-o zi, când doctorul James trecu prin dreptul unei ferestre care dădea în curtea copiilor, se opri să se uite la Berenice care se

agita de zor cu copiii. Băgă de seamă cât de fericită şi de radioasă era când se ocupa de ei. Atrase atenţia asupra acestui lucru domnişoarei Stater, infirmiera-şefă, care trecea şi ea pe acolo. Amândoi au fost de acord că Berenice depăşise cu mult orice aşteptări şi merita cu prisosinţă toate laudele. În aceeaşi scară, când Berenice părăsea spitalul ducându-se acasă, domnişoara Slutei şi doctorul James i-au vorbit despre succesele ci cu copiii, şi despre cât de mult o iubeau şi o apreciau toţi. lierenice le nmitmni cu amabilitate, exprimându-şi recunoştinţa că fusese în stare să contribuie cu ceva meritoriu, spre binele acestor copilaşi nefericiţi.

Totuşi, în timp ce se îndrepta spre casă, spre modesta ei locuinţă, nu putu să nu se gândeascu la rolul mărimi pe care-l juca pe arena generală a vieţii. Un strop de bunăvoinţă omenească în oceanul nevoilor şi al deznădejdii! îşi aminti de sărmanii copii muritori de foame din India – cu chipurile lor chinuite. Cruzimea, neglijarea şi nepăsarea chinuitoare a restului lumii faţă de situaţia lor Jalnici o făceau să sufere.

La urma-urmei, ce este lumea? se întreba ea. Un ce trebuie să vină pe lume milioane de făpturi gingaşe, mimai ca să fie torturate, lăsate să moară în mizerie, de frig… şi de foame? Da, desigur, ca încerca să facă toi ce putea spre a alina suferinţele câtorva copii, destul de norocoşi că fuseseră aduşi în spital. Dar cum ram încă cu miile celor care nu ajungeau aici? Ce se întâmpla cu ei? O picătură într-un ocean era contribuţia ei. Numai o picătură! Berenice îşi depănă în minte întreaga ei viaţă. Se gândi la Cowperwood şi la rolul pe care l-a jucat în viaţa lui. Cât de mult s-a zbătut şi a luptat el… Pentru ce? Bogăţie, putere, lux, influenţă, poziţie socială? Ce se alesese acum din aspiraţiile şi visurile de putere care l-au însufleţit pe Frank Cowpenvood? Şi cât de mult se depărtase ca de toate astea într-un timp atât de scurt! Cât de brusc fusese trezită la realităţile lude ale vieţii din modul ei de viaţă ocrotit. Îmbelşugat şi plin de satisfacţii – un mod de viaţă pe care

niciodată n-ar fi fost în stare să-l valorifice pentru sine dacă nu şi-ar fi dat frâu liber îndemnului de a merge într-o ţară stranie cum e India, unde la tot pasul sensibilitatea ci a dat numai de contraste fără ieşire.

Acolo, pentru prima oară, a experimentat zorile unei renaşteri spirituale, datorită căreia acum vedea lucrurile mai limpede. Trebuia să continue, trebuia să evolueze. Îşi spunea în gând, şi să ajungă, dacă era posibil, la o înţelegere reală şi profundă a rostului vieţii şi a semnificaţiei ei spirituale.

Redactor: MARIA VONGIIIZAS Tehnoredactor: AURA IONESCU

COMBINATUL POLIGRAFI «” GASASGINTEir

Coli tipo: 22, 50. Comanda 10 544

— Cele patru colegii de avocaţi din Londra.

CO